

1000 FİRMA

2013

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

HEDEF
2023
500
MİLYAR
DOLAR
TIM

2013 Yılı Türkiye
ekonomisinin lokomotifi olan

İhracat İlk 1000

firmamızı performansları
nedeniyle yürekten kutluyor,
başarılarının devamını diliyoruz.

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Şirketler dünyaya Vodafone'la bağlanıyor

Adopen, Dış Ticaret Destek Paketi ile aynı fiyata
2 katı konuşuyor, internete 2 katı bağlanıyor.
Maliyetleri azaltmak işte bu kadar kolay!

Arayın, gelelim: 0 850 250 0 542

Vodafone

"Vodafone'la çalışınca
otomatikman dünya
şirketi oluyorsunuz."

Ahmet Yazgan

Adopen Genel Müdürü

ADOPEN

Dış Ticaret Destek Paketi ile 2 kat dakikadan ve 2 kat internetten TİM üyesi ihracatçı şirketler yararlanabilir.

Paket, Dış Ticaret Destek Roaming Ses Paketi ile Dış Ticaret Destek Roaming Data Paketi'nden oluşur. 31.12.2014 tarihine kadar geçerlidir. Ses Paketleri 120 dk 59 TL, 240 dk 99 TL ve 480 dk 189 TL, Data Paketleri ise 200 MB 99 TL, 400 MB 189 TL ve 800 MB 369 TL seçenekleriyle alınabilir. Fiyatlara vergiler dahildir. Paketler alındığı tarihten itibaren 1 ay geçerlidir; her ay tekrarlanacak veya tekrarlanmayacak şekilde kullanılmak üzere tanımlanabilir. Hattın Roaming Servis özelliğinin açık olması gerekmektedir. Bir hat için Ses Paketi maksimum 5 adet Data Paketi aynı data paketinden maksimum 1 adet farklı data paketi olması koşuluyla maksimum 5 adet tanımlanabilir. Paket karşılığında verilen dakikalar sadece Türkiye ve bulunulan ülke yönünde geçerlidir. Paket kapsamında verilen dakikaların ve datanın bitmesi sonrasındaki kullanımlar için standart yurtdışında görüşme ve internet ücretleri uygulanır. Ücretlendirme periyodu ses için 60 saniye, data için 1 KB'dir. 30 gün içerisinde kullanılmayan ses ve internet hakları geçersiz olacaktır. Sunulan dakikaların satışına ve FCT kullanımına izin verilmemektedir. Özel servisler, faks, data, WAP kullanımı hariçtir; konferans servisi kullanılamaz.

işOrtağım

İÇİNDEKİLER

MEHMET BÜYÜKEKŞİ Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı	5
NİHAT ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı	6
İBRAHİM ŞENEL Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı	7
VEYSEL PARLAK Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürü (T)	8
GÖKHAN ÖGÜT Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkanı	9
BÜLENT ÜNAL TÜYAP Yönetim Kurulu Başkanı	10
ORHAN TURAN ODE Yönetim Kurulu Başkanı	11
N. ZAFER ATAMAN Finansal Kurumlar Birliği Faktoring Sektör Temsil Kurulu Başkanı	12
2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FIRMA ANALİZİ	22
DR. CAN FUAT GÜRLESEL TİM Ekonomi Danışmanı - ANALİZ	22
PROF. DR. EMRE ALKIN - ANALİZ	23
HÜSEYİN GÜRER Deloitte Yönetici Ortağı ve CEO - ANALİZ	24
DOÇ. DR. ÜMİT İZMEN İstanbul Kültür Üniversitesi - ANALİZ	25
DOÇ. DR. MURAT ÇAK İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi - ANALİZ	26
2013 YILI TÜRKİYE'NİN SEKTÖR LİDERLERİ DEĞERLENDİRMELERİ	28
İHRACATIMIZA DEĞER KATAN ÇÖZÜM ORTAKLARIMIZ	39
2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FIRMASI	48
2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FIRMASI	71
"EN"LER-İLK VE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMALARIN VERİLERİ	92
TÜRKİYE SEKTÖR BİRİNCİLERİ TANITIM SAYFALARI	96
2013 YILI TÜRKİYE'NİN SEKTÖREL TANITIM GRUPLARI	121
TÜRKİYE SEKTÖR İHRACAT YILDIZLARI TANITIM SAYFALARI	129
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ İHRACAT DEĞERLENDİRMELERİ	209
ÖMER BURHANOĞLU Otomotiv Endüstrisi Sektörü	210
MURAT AKYÜZ Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Sektörü	212
AHMET AKBALIK Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sektörü	214
ADNAN DALGAKIRAN Makine ve Aksamları Sektörü	216
MUSTAFA ÇIKRIKÇIOĞLU Çelik Sektörü	218
Dr. GÜVEN UÇKAN Elektrik-Elektronik ve Hizmet Sektörü	220
İSMAİL GÜLLE Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü	222
TAHSİN ÖZTİRYAKI Demir ve Demir Dışı Metaller Sektörü	224
MAHMUT ARSLAN Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektörü	226
AHMET KELEŞ Maden Sektörü	228
NURETTİN TARAKÇIOĞLU Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri Sektörü	230
ZEKİ POYRAZ İklimlendirme Sanayii Sektörü	232
ALİ ÖZİNÖNÜ Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri Sektörü	234
KEMAL KAÇMAZ Yaş Meyve ve Sebze Sektörü	236
AYHAN GÜNER Mücevher Sektörü	238
İBRAHİM YILMAZ Halı Sektörü	240
SİNAN KIZILTAN Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller Sektörü	242
LEMİ TOLUNAY Deri ve Deri Mamulleri Sektörü	244
DURSUN OĞUZ GÜRSOY Fındık ve Fındık Mamulleri Sektörü	246
ELİ ALHARAL Kuru Meyve ve Mamulleri Sektörü	248
LATİF ARAL ALIŞ Savunma ve Havacılık Sanayii Sektörü	250
RIZA SEYYAR Meyve Sebze Mamulleri Sektörü	252
BAŞARAN BAYRAK Gemi ve Yat Sektörü	254
NOYAN GÜREL Tütün ve Tütün Mamulleri Sektörü	256
ALİ NEDİM GÜRELİ Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü	258
OSMAN BAĞDATLIOĞLU Süs Bitkileri ve Mamulleri Sektörü	260
SEKTÖREL TANITIM GRUPLARI TANITIM SAYFALARI	262
2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 10 İHRACATÇI FIRMASI	267
2013 YILI SEKTÖRLERİNE GÖRE İLK 1000 İHRACATÇI FIRMA	285
2013 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE İLK 500 FIRMA	307
2013 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE İKİNCİ 500 FIRMA	317
İLK VE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMALARIN KARŞILAŞTIRMALI VERİLERİ	325

TİM Adına Yayın Kurulu Başkanı Mehmet Büyükekşi Yayın Direktörü Ensar Altun Proje Yönetimi Neslihan Can

Editör Handan Açı Yayın Kurulu İbrahim Özçelik, Onur Güngör Katkıda Bulunanlar Selçuk Oktay, Soner Arabacılar

Müşteri Temsilcileri Sultan Kuğu, Tuğba Kumbaracı, Şenay Gül Sayfa Tasarımı Şendoğan Yazıcı

Üretim Müdürü Haydar Kartal Adres Dış Ticaret Kompleksi Çobançeşme Mevkii Sanayi Cd. B Blok Kat: 9 Yenibosna İstanbul

Tel 0212 454 04 71 Fax 0212 454 04 13 E-mail tim@tim.org.tr Web www.tim.org.tr - www.ihracatilkbin.com Baskı ve Cilt Uniprint Basım San. ve Tic. A.Ş.

Bu araştırmaların tüm hakları Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne aittir. Herhangi bir bölümünün veya tamamının izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden kullanılması yasaktır. Sıralı yayın değildir. Turkishtime Dergisi'nin ücretsiz hediyesidir. Teknik hatalardan dolayı TİM sorumlu tutulamaz.

www.ommedya.com

İletişim Teknolojileri
Çözüm Ortağı

Fuar Hizmetleri
Çözüm Ortağı

Yalıtım Hizmetleri
Çözüm Ortağı

Faktoring Hizmetleri
Çözüm Ortağı

Faktoring Sektörü
Finansal Kurumlar Birliği

MEHMET BÜYÜKEKŞİ
TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ BAŞKANI

İhracat bayrağını 2023'e taşıyoruz

İhracata dayalı büyüme modelinde ilk 1.000 ihracatçımız bayrağı emin adımlarla taşımaya devam ediyor.

G eride bıraktığımız 2013 yılını ihracatta, 151,8 milyar dolarlık bir performansla kapattık. Mal ihracatımızda önemli bir başarıya imza atarak, 12 ayın 10'unda o aya ait mal ihracatında Cumhuriyet tarihi rekoru kırdık. 2014 yılına da rekorlarla girdik. 2013 yılında tam 250 ülke ve gümrük bölgesine ihracat yaparak ayak basmadık, mal satmadık ülke bırakmadık. Bu ülke ve bölgelerin 165'ine yapılan ihracatta artış yakaladık. 1 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke ve bölge sayısını 34'e, 100 milyon doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke sayısını 115'e yükselttik. 2013 yılında düzenlediğimiz ticari heyetlerle dünyanın etrafında tam 6 tur attık, 20 bine yakın ikili iş görüşmesi gerçekleştirdik. 24 ülkeden 1000'in üzerinde özel alım heyeti misafirini ağırladık.

İhracat maratonunda kazananı inovasyona dayalı yüksek katmadeğer belirliyor

Rekabetin giderek kızıştığı küreselleşen dünyada, oyunun kazanımını inovasyon belirliyor. Bugünün rekabetçilik ortamında tutunmak için şirketlerin tüm

katmanlarına inovasyonu yayması büyük önem taşıyor. Türkiye için ise inovasyon kavramının önemi çok daha büyük. Bugün Türkiye ekonomisinin ana probleminin cari açık olduğunu söylüyoruz. Ancak biz, Türkiye'nin esas probleminin inovasyon açığı olduğuna inanıyoruz. Türkiye'nin inovasyon açığını da yüksek katma değerli ihracatın 4 ana bileşeni olan Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşmaya daha fazla önem vererek kapatacağımızdan eminiz. Biz TİM olarak 2013 yılında bu yönde çok önemli çalışmalara imza atmaya devam ediyoruz. İnovasyonu toplumun tüm katmanlarına yaymak için önemli araçlarımızdan biri olan Türkiye İnovasyon Haftası 2013 etkinliklerinde 26 bin kişiyi ağırladık. İhracatçı firmalarının inovasyon kabiliyetlerini ölçümlemek ve bu şirketlerimizde inovasyon kültürünü geliştirmek için Türkiye'nin ilk inovasyon geliştirme programı olan "İnovalig" projemizin startını verdik. Avrupa'da 17 ülkede uygulanan IMP3rove programına paralel bir kurguyla firmalarımızın inovasyon karnelerini çıkaracağız ve her yıl geliştirerek devam ettireceğimiz Inovalig projemize tüm ihracatçı firmalarımızın

katılmalarını bekliyoruz. Katılım ücretsizdir ve ön değerlendirme için yalnızca www.inovalig.com adresinden kayıt yaptırmak yeterlidir. İhracatçı KOBİ'lerimiz için bir fırsat yılı olarak gördüğümüz 2014 yılında ise güçlü bir ihracat artışının eşlik edeceği ekonomik performans ile OVP hedefi olan 166,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleştireceğimize inanıyoruz. Hedefimiz, performansımızı sürdürülebilir bir şekilde daha yüksek düzeylere taşıyarak, 2023 yılında ihracatımızı 500 milyar dolara yükseltmektir.

İlk 1000 İhracatçı araştırması önemli bir referans olmaya devam edecek

2000 yılından bu yana her sene yayınlanarak geleneksel hale getirdiğimiz "İlk 1000 İhracatçı Araştırması" da ihracattaki başarının arkasındaki firmalarımıza ışık tutan, Türkiye'nin ihracat gelişimi için yaptığımız çalışmaların sonuçlarını görmemizi sağlayan referans bir kaynak. Bu çalışmamız, ihracatın en büyük kuruluşlarının yıllık performanslarının yanı sıra performanslarının yanı sıra performans alt kırılımda da detaylı analiz yapılmasına olanak sağlıyor. Birbirinden çarpıcı verileri içeren bu yılki çalışmamızda,

Türkiye'nin toplam ihracatında ilk 1.000 ihracatçının payının 2013 yılında yüzde 59 olduğunu, ilk 500 firmanın ihracatının 2012 yılına göre yüzde 1 artarken, ikinci 500 firmanın ihracatının yüzde 11 arttığını görüyoruz. Bu sonuçlar ihracatımızın tabana yayıldığını gösteriyor. 2012'de ihracatçı KOBİ'lerimiz 95 milyar dolar ihracat, 91 milyar ithalat ile net ihracatçı konuma geçtiler ve ihracatın yüzde 59'unu gerçekleştirdiler. Bu KOBİ'leri ilk 1.000 firma arasına girmeye özendirerek ve yönlendirmek 2014'e hızlı bir giriş yapan ihracatımızın net ihracatla daralan cari açık trendini desteklemek açısından büyük anlam ifade ediyor. İlk 1.000 ihracatçı firma araştırmamız, markalaşma ve Ar-Ge konusunda firmalarımızın oldukça aktif olduklarını, 5.000'in üzerinde yeni marka tescili ve 600'ün üzerinde patent başvurusu yaptığını ortaya koyuyor. Bu anlamda 2013 yılında ihracat yapan tüm firmalarımızın hepsini teker teker tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz. 500 milyar dolar ihracatı, tüm zorlu rekabet koşullarına rağmen yoluna azim ve kararlılıkla devam eden ihracatçı firmalarımız sayesinde yakalayacağımıza tüm kalbimizle inanıyoruz.

NIHAT ZEYBEKCI
EKONOMİ BAKANI

Türkiye dünyanın 17'nci büyük ekonomisi

On yıl öncesine kadar yaklaşık 36 bin ihracatçısı ile 233 ülke ve gümrük bölgesine ihracat gerçekleştiren ülkemiz, kriz sebebiyle küresel ticaretin durma noktasına geldiği 2013 yılında 60 bini geçen ihracatçı sayısı ile 239 ülke ve gümrük bölgesine ihracat yapar hale geldi.

Türkiye'nin ihracata dayalı büyüme modeli ile sadece ekonomi ve ticaret alanlarında değil, hemen her alanda dünya ile entegrasyon süreci hız kazanmıştır. Bu süreçte, en önemli aktörlerden biri şüphesiz ihracattır ve ihracatımızın gerek nicelik gerekse nitelik bakımından özellikle son yıllarda gerçekleştirdiği büyük atılım hepimizin malumudur. Nitekim son on yıllık dönemde, ekonomimiz yıllık ortalama yüzde 5 oranında, 2013 yılında ise yüzde 4 oranında büyüme kaydederek 820 milyar dolarlık milli geliri ile dünyanın 17'nci büyük ekonomisi konumuna gelmiştir. Bu kapsamda ihracatımız da hızlı bir ivme yakalayarak 2002 yılındaki 36 milyar dolar düzeyinden 2012 yılında 152,5 milyar dolar seviyesine ulaşmış; 2013 yılında ise etkisi süregelen küresel belirsizliklere rağmen 151,8 milyar dolar ile bir önceki yılda gerçekleştirilen ihracat seviyesini büyük oranda korumuştur.

Sürdürülebilir ihracat artışı

Diğer taraftan, on yıl öncesine kadar yaklaşık 36 bin ihracatçısı ile 233 ülke ve gümrük bölgesine ihracat gerçekleştiren ülkemiz, kriz sebebiyle küresel ticaretin durma noktasına geldiği 2013 yılında 60

bini geçen ihracatçı sayısı ile 239 ülke ve gümrük bölgesine ihracat yapar hale gelmiş ve dünya mal ihracatı sıralamasında 32'nci sırada yerini almıştır. Söz konusu sayısal başarıların yanı sıra, bu dönemde dış ticaret ailemizin ortaya koyduğu birlik, beraberlik ve koordinasyon, ülkemizin tüm kesimlerine örnek olmuştur. Gerek ulusal, gerekse uluslararası arenada ülkemizin ihracat performansının bu denli takdir görmesi, bizi "başarıların ancak sürdürülebilir olduğu sürece gerçek başarı olduğu" anlayışına daha da kuvvetle bağlamış ve bu anlamda çalışmalarımızın odak noktası "sürdürülebilir ihracat artışı için yüksek rekabet gücü" olmuştur. Her geçen gün koşulları ağırlaşan küresel ticarete söz konusu rekabet gücünü yakalamanın ve korumanın yolunun Ar-Ge, inovasyon, markalaşma ve tasarımdan geçtiğinin bilincindeyiz. Bu vizyon doğrultusunda, 500 milyar dolar ihracata ulaşmak amacıyla hazırlanan 2023 Türkiye İhracat Stratejimiz ile yatırım-üretim-ihracat mekanizmasının inovasyon ve Ar-Ge'ye dayalı, tasarım ve marka odaklı esnek bir yapıya kavuşturulmasını olduğu kadar ihracatımızın önündeki altyapı ya da finansman gibi yapısal sorunlara çözüm bulunmasını da hedeflenmektedir: Pazar

çeşitliliğinden Türk markalarının tanıtımına kadar pek çok önemli projeyi etkin bir şekilde yürütmekte ya da desteklemekteyiz.

İhracatçılarımızı desteklemeye devam edeceğiz

Değerli İhracatçılar, küresel ekonomide toparlanmalar görülüyor. Uluslararası kuruluşlar 2014 yılına ilişkin beklentilerini pozitif yönde revize etmektedir. IMF, dünya ekonomisinin 2014 yılında yüzde 3,6 oranında, gelişmiş ekonomilerin yüzde 2,2 oranında büyüyeceğini öngörmekte; Dünya Ticaret Örgütü ise son açıkladığı rakamlara göre dünya ticaretinin yüzde 4,7 oranında artacağını tahmin etmektedir. Dolayısıyla, son yıllarda ihracatta yakaladığımız başarının sürdürülebilmesi için önümüzdeki dönem iyimser beklentilerden ortaya çıkacak bu fırsatların en iyi şekilde değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyim. Bu noktada, Bakanlık olarak üstümüze düşen görevi en iyi şekilde, eksiksiz yerine getirmek için çalışmaktayız. Başta hedef ve öncelikli ülkelerimiz olmak üzere aynı sosyo-kültürel coğrafyayı paylaştığımız pek çok ülke ile ticari ilişkilerimizi derinleştirecek politikalar üretmeye devam edeceğiz ve bu kapsamda heyetler, fuarlar gibi tanıtım faaliyetlerine, özel sektör ve kamu işbirliğinde

hız vereceğiz. Bunlara ilaveten, markalaşma ve rekabetçiliğe yönelik çeşitli pazara giriş ve tanıtım destek programlarımız ile siz değerli ihracatçılarımızın her zaman olduğu gibi yanında olacağız.

TİM tarafından her yıl hazırlanan "İlk 1000 İhracatçı" çalışması da bahsi geçen strateji ve politikalarımız doğrultusunda ihracatımızda hedeflediğimiz yapısal dönüşümü ve önceliklerimizi ortaya koyması açısından ve henüz bu listede yer alamayan ihracatçı veya girişimcilerimize kılavuz olması yönünden önemli bir kaynak ve birikimdir. Bir kez daha vurgulamak istiyorum ki; iş yapan, üreten, kazanan, risk alan, fırsatları değerlendirmesini bilen yapıyla Türk ihracatçısı en büyük güven kaynağımızdır ve ülkemizin 2023 hedeflerine giden yolda çok önemli katkıları bulunacaktır.

Bu çerçevede, 2013 yılında ihracatımızın yaklaşık yüzde 59'unu gerçekleştirerek zor şartlara rağmen yakaladığımız bu başarının önemli aktörlerinden olan ilk 1000 ihracatçımız ile ihracatımızın görünmeyen kahramanları olan ihracat camiası çalışanlarını ve bu değerli çalışanları hazırlayan Türkiye İhracatçılar Meclisi'ni en içten dileklerle kutluyor ve Bakanlığımız ve Ülkemiz adına teşekkürlerimi sunuyorum.

İBRAHİM ŞENEL
EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI

Geçtiğimiz 10 yıl atılım ve dönüşüm dönemi olmuştur

Ülkemiz, ihracat ve üretme kabiliyetini bir kalkınma modeline dönüştürmeyi başararak, halkını on yıl içinde yüksek orta gelir grubuna taşımıştır. Geçtiğimiz on yıl her bakımdan hem Türk müteşebbisi hem de Türk sanayicisi için bir atılım ve dönüşüm dönemi olmuştur.

Türkiye, 151,8 milyar dolar seviyesinde bir ihracat gerçekleştirerek, dünyanın on yedinci büyük, Avrupa'nın beşinci büyük ekonomisi sıfatlarıyla aldığı mesafeyi ispat etmektedir. Yatırım ve üretimi ihracatla meczetmiş Türkiye, şimdi de nicelik çağından nitelik çağına geçmenin eşliğindedir. İnovasyon ve yüksek teknoloji ürün ihracatı bu geçişte en acil meselelerimizdendir. Türkiye'nin sürdürülebilir bir dış ticaret çizgisine kavuşması ve bu suretle makroekonomik dengesini daha da güçlendirecek bir ticaret, yatırım ve üretim politikasının oluşturulması geleceğe dönük tüm eylemlerimizde önceliğimizdir.

Bakanlık olarak 2023 yılı hedefimiz olan 500 milyar dolar ihracata ulaşarak dünya ihracatından yüzde 1,5 oranında pay elde etmek için yoğun bir şekilde çalışmaktayız. Sanayimizin ihracat odaklı bir yapıya kavuşturulması, üretim yapımızın teknolojik değişim ve dönüşümünün sağlanması, ihraç ürünlerimizde inovasyonun, Ar-Ge'nin,

tasarımın ve markalaşmanın öne çıkarılması için işadamlarımızı yönlendiriyoruz. Firmalarımızın eğitimden danışmanlığa, pazara girişten markalaşmaya kadar tüm süreçlerini destekleyerek; uluslararası pazarlarda daha fazla pay almaları ve neticesinde, ihracatımıza katkı sağlamalarını hedefliyoruz. Pazar çeşitlendirmesi ve mevcut pazarlardaki pazar payımızın korunabilmesi noktasında; fuar katılımlarını destekleyerek, ticaret ve alım heyetleri düzenleyerek aktif bir rol oynuyoruz. Kamu özel sektör işbirliğinin dünyadaki en çarpıcı örneklerinden biri olan ve yerli - yabancı yatırımcılar için daha yatırımcı dostu bir iklim oluşturmayı amaçlayan bir platformda çalışmalarımızı sürdürülmektedir. Tüm bu desteklerimizin yanında gerek Serbest Ticaret Anlaşmaları gerekse Karma Ekonomik Komisyonu, Ortak Komite, Ortaklık Konseyi gibi mekanizmalarla ikili ve çok taraflı düzeyde yürütülen aktif ticaret diplomasinin sonucunda firmalarımızın uluslararası alanda en avantajlı koşullarda ticaret

yapması amacıyla gayret sarf ediyoruz. Bakanlık olarak sürdürülebilir bir ihracat yapısına kavuşmanın önündeki engelleri kaldırarak, yeni stratejiler ve politikalar geliştirerek ihracatçılarımızı doğru rotalara yönlendirmeyi hedefliyoruz. Yapılan çalışmaların somut meyvelerini görmek hem bizlerin hem de ihracatçılarımızın motivasyonunu daha da artırmaktadır. 2002 yılında bir milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştiren firma sayımız yalnızca 1 iken 2013 yılında bu sayı 11'e yükselmiştir. Bu durum uluslararası rekabette firmalarımızın giderek artmakta olduğunu göstermesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca 2002 yılında 1 milyar dolardan fazla ihracat gerçekleştiren 5 ilimiz bulunurken, ülke genelinde yaşanan ihracat seferberliği sayesinde 2013 yılında bu rakam 18'e ulaşmıştır. 2002 yılında 32 bin olan ihracatçı sayısı, 2013 yılına gelindiğinde 60 bin 119'a yükselmiş, böylece bu alanda önemli bir başarı daha elde edilmiştir. Öte yandan, 2013 yılı ihracat performansımızın firma bazında incelenmesi neticesinde

ihracatın giderek tabana yayıldığı görülmektedir. Bu çerçevede, 2002 yılında ilk 500 ihracatçı, ihracatımızın %64,7'sini gerçekleştirirken bu oran 2013 yılında %53,2'ye düşmüştür. 2002 yılında ilk 1000 ihracatçı, ihracatımızın %74,2'sini gerçekleştirirken bu oran 2013 yılında %63'e düşmüştür. Bu oranların da ortaya koyduğu gibi artık ilk 1000 ihracatçımızın dışında kalan KOBİ'lerimiz ihracata daha çok katılmakta ve ülkemizin kalkınmasında önemli bir rol almaktadır. Türkiye'nin son dönemde yakaladığı ekonomik başarıda ihracatçılarımızın büyük bir payı bulunmaktadır. İlk 1000 ihracatçı arasına giren firmalarımızın yanında sayısı her geçen gün artan ihracatçı ordusunun her bir neferi bu başarının altına imzasını atmıştır. Bu vesileyle, başta ilk 1000 arasına giren ihracatçılarımız olmak üzere, rekabetin her geçen gün kızıştığı ortamda ihracat gerçekleştiren ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayan tüm ihracatçılarımızı tebrik ediyor, ilk 1000 İhracatçı araştırmasını 2002 yılından bu yana kamuoyu ile paylaşan Türkiye İhracatçılar Meclisi'ni ve emeği geçenleri kutluyorum.

VEYSEL PARLAK
EKONOMİ BAKANLIĞI İHRACAT GENEL MÜDÜRÜ (T)

2023 yılında dünya ticaretinden yüzde 1,5 pay almayı hedefliyoruz

Dinamik bir bakış açısıyla tasarlanan 2023 Türkiye İhracat Stratejisi kapsamında belirlenmiş olan 500 milyar dolar hedefi, sadece rakamsal bir değer olmanın ötesindedir. Esas gayemiz ihracatımızın yapısını modernize ederek günümüz ve gelecek dönemlerin ticaret dünyasına ve taleplerine cevap verebilir esnek bir yapı kazanmasını sağlamaktır.

Türkiye'nin sürdürülebilir büyüme hedefinin temel taşı 1980'lerden bu yana ihracat olagelmıştır. İhracata dayalı kalkınma modeli, Türkiye ekonomisinin büyümesinde önemli bir rol almıştır. Dünyaya açılan Türkiye, dış ticareti tanımış; tanıdıkça ve öğrendikçe daha kararlı bir şekilde yol almıştır. Son 11 yılda kaydedilen gelişmeler bu süreci daha net bir şekilde ortaya koymaktadır. Dünyada 2008'den bu yana yaşanan tüm ekonomik ve siyasi istikrarsızlıklara rağmen ülkemizin son dönemdeki ihracatını değerlendirdiğimizde; 2009 yılında 102 milyar dolara gerileyen ihracatımız, Bakanlığımızın uyguladığı proaktif stratejiler ve ihracatçılarımızın üstün gayretleri neticesinde 2010 yılından itibaren yeniden hızla toparlanma sürecine girmiş ve 2010 yılında yaklaşık 114 milyar dolar, 2011 yılında ise 135 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında 152,5 milyar dolar ihracat ile Cumhuriyet tarihinin rekoru kırılmış ve Orta Vadeli Program'da belirlenen ihracat hedefi yüzde 2 oranında aşılmıştır.

İhracatçımızı destekleyici projeler yaptık

2013 yılında ise ihracatımızın artışı hızında bir yavaşlama yaşanmıştır. Ülkemiz ihracatını olumsuz etkileyen dünyada ve komşu bölgelerde yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeleri bertaraf etmek üzere yıl boyunca çalışmalarımız sürdürülmüştür. Bu bağlamda, 2013 yılında ihracatçılarımızın ürünlerini tanıtabilmesi ve alıcılarla birebir iletişime geçebilmelerini sağlamak amacıyla 243 uluslararası fuara millî düzeyde katılım, 3208 adet sektörel nitelikli uluslararası fuara ise bireysel düzeyde katılım desteklenmiştir. Ayrıca, 2013 yılında 16 Genel Ticaret Heyeti, 52 Genel Alım Heyeti ve 26 Özel Nitelikli Alım Heyeti gerçekleştirilmiştir. Şirketlerin marka gücünü ve kurumsal altyapılarını güçlendirerek lokomotif işlevi görecek küresel Türk markaları oluşturmak, olumlu Türk malı imajı ortaya çıkarmak ve yurt dışında marka bilinci ve farkındalığı yaratmak amacıyla uyguladığımız TURQUALITY® Programı kapsamındaki çalışmalar 2013 yılında da hız kesmeden devam etmiştir. 2013 yılı sonu itibarıyla 93 firmamızın 105 markası TURQUALITY® programı, 50 firmamızın 53 markası ise TURQUALITY® programına

hazırlık olarak değerlendirdiğimiz Marka programı kapsamında desteklenmiştir. Programın son 6 yıllık performansı dikkate alındığında, TURQUALITY® Programı kapsamında bulunan markaların, desteğin verdiği itici güçle yurt dışında büyük ataklar yaptıkları ve marka bilinirliklerini artırdıkları görülmektedir. Ayrıca, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğimiz kapsamında hâlihazırda 90 farklı işbirliği kuruluşunun yürüttüğü 134 aktif proje bulunmaktadır.

2014'te de ihracatçılarımızı destekleyeceğiz

2014 yılında ihracatımızın Orta Vadeli Plan ve 2023 Türkiye İhracat Stratejisi'nde yer alan hedeflerimizi yakalaması adına, ihracatçı firmalarımızın alt yapısını güçlendirmek için yurt dışı pazarlara açılma hususundaki eksiklikleri tespit edilerek gerekli eğitim programları düzenlenecek; düzenli olarak ihracat yapmaya başlayan firmalarımızın yurt dışı pazarlarda daha çok tutunmalarını, dağıtım kanalları kurmalarını, pazar paylarını artırmaları ve özgün tasarımları ile buldukları pazarların dinamiklerine uygun markalı ürünler sunmalarını

yönünde pazar araştırması, tasarım, marka ve Turquality gibi desteklerin etkinliği artırılacaktır. İhracatımızda görülen gelişim trendi sadece nicelik düzeyinde değil nitelik olarak da bir dönüşümü beraberinde getirmiş ve ihracatın dönüştürücü etkisini açıkça ortaya koymuştur. Artık, ihracatımızda öne çıkan konular yüksek katma değer, Ar-Ge, inovasyon, ileri teknoloji kullanımı, tasarım ve markalaşma gibi ihracat sektörümüzün değişim ve dönüşümüne imkan sağlayacak hususlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu minvalde, dinamik bir bakış açısıyla tasarlanan 2023 Türkiye İhracat Stratejisi kapsamında belirlenmiş olan 500 milyar dolar hedefi sadece rakamsal bir değer olmanın ötesindedir. Esas gayemiz ihracatımızın yapısını modernize ederek günümüz ve gelecek dönemlerin ticaret dünyasına ve taleplerine cevap verebilir esnek bir yapı kazanmasını sağlamaktır. Böylelikle, 2023 yılında 34,3 trilyon dolar büyüklüğe ulaşması beklenen dünya ticaretinden ülkemizin yüzde 1,5 pay olarak, dünyanın sayılı ekonomileri arasında yer alacağına yürekte inanıyoruz. Bu seviye ulaşmak için varıyla yoğunlaştığımız ve çalışmaya devam edecek olan ihracatçılarımızı gönülden tebrik ediyor ve 2023 hedeflerini gerçekleştirmek adına başarılarının devamını diliyorum.

GÖKHAN ÖĞÜT
VODAFONE TÜRKİYE İCRA KURULU BAŞKANI

Vodafone, rekabetçi bir ekonomi için liderlik yapıyor

Türkiye'de her ölçekte işletmenin güvenilir iş ortağı Vodafone Türkiye olarak, kendimizi daha verimli ve daha rekabetçi bir ekonomiyi gerçek kılacak dönüşümün lideri olmaya aday olarak konumlanıyoruz.

Giderek birbirine yakınlaşan, daha bağlantılı hale gelen dünyamızda ekonomik rekabet de hızla küreselleşiyor. Türkiye'nin sürdürülebilir büyüme ve ekonomik kalkınma hedeflerine erişmesi için ihracat kapasitesini artırması kaçınılmaz bir zorunluluğa dönüşüyor. Mobil iletişim teknolojileri kurumlar için verimlilik ve inovasyon artışıyla küresel rekabetçilik avantajı sunuyor. Mobil teknolojilerin iş modellerine ne derece entegre edildiği, ülkelerin ve işletmelerin rekabetçiliğinde değerli bir göstergeye dönüşüyor. Türkiye'de her ölçekte işletmenin güvenilir iş ortağı Vodafone Türkiye olarak, kendimizi daha verimli ve daha rekabetçi bir ekonomiyi gerçek kılacak dönüşümün lideri olmaya aday olarak konumlanıyoruz. Sürekli yatırımlardan beslenen Dijital Dönüşüm Hareketimizle, teknoloji ve hizmet yatırımlarımızı artırarak işletmelere değer katan çözümler geliştiriyoruz. Global bilgi birikimimizi, uluslararası kaynaklarımızı Türkiye'nin dış ticaretteki önemli potansiyelini hayata geçirmek üzere seferber ediyoruz. 70'i aşkın

ülkedeki operasyonlarımızdan aldığımız güçle Türkiye'deki iş ortaklarımızın işlerine yenilik katmayı hedefliyoruz. Her ölçekte iş ortağımızın yurt dışı iletişim maliyetlerini düşürerek, küresel rekabet gücü kazanmalarına ve yurt dışına açılmalarına katkı sağlıyoruz. 2023'te 500 milyar dolar ihracat hedefleyen Türkiye'nin, bu hedefe ulaşmasını sağlayacak girişimci işletmelerimizin stratejik iletişim ortağı olmak üzere hareket ediyoruz. Yurt dışıyla iş yapan firmalara sunduğumuz hizmetlerimizi bir adım öteye taşıyarak, hem sabit hem de mobil telefonlardan yurt dışıyla 2 kat daha fazla görüşme avantajı sağlayan Dış Ticaret Destek Paketi'ni Kasım 2012'de hizmete sunduk. Dış Ticaret Destek Paketi ile dış ticaret yapan firmaların iletişimini kolaylaştırmak için "mobil telefondan yurt dışını arama", "sabit telefondan yurt dışını arama" ve "yurt dışında mobil telefonla görüşme" olarak üç temel alanda avantaj sunuyoruz. Mobil teknolojilerin kurumsal abonelerimizin hayatlarını kolaylaştırmasını, onlara fırsat ve avantajlar sunmasını sağlamak için çalışıyoruz. Geliştirdiğimiz Vodafone Red Business

dünyasıyla, mobil hizmetleri en baştan eksiksiz karşılamayı hedefliyoruz. Red Business aboneleri kurumsal müşterilerimiz, tarifelerindeki her yöne dakika, SMS ve interneti yurt dışında kullanma fırsatı sunan Her Şey Dahil Pasaport'u 8 güne kadar hiçbir ek ücret ödmeden kullanabiliyor. Yurt dışında Almanya, Fransa, Hollanda gibi 21 Vodafone ülkesini sanki yurt içini arıyormuş gibi hiçbir ek ücret ödmeden özgürce arayabiliyorlar. 19 milyonu aşkın Vodafone aboneleri ve 14 milyon sabit hatlardan oluşan toplam 33 milyon numaralı Türkiye'de sınırsız görüşebiliyorlar. Ayrıca sık seyahat eden işletmelere maliyet avantajı sağlıyoruz. Red Business aboneleri; 7/24 ücretsiz Back Up Kişisel Asistanlık'tan faydalanarak seyahatlerini planlayarak, AnadoluJet uçuşlarında %25 indirimli bilet alarak, havaalanı lounge'larından ücretsiz faydalanarak, %50 indirimle araba kiralayarak iş seyahatlerini kolaylaştırıyorlar. Red Business ile yoğun bir iş hayatı olan iş ortaklarımızın ihtiyaçlarını eksiksiz karşılayarak onlara daha verimli bir iş ortamı sağlamayı hedefliyoruz. Makineler arası iletişim teknolojilerinde 20 yıllık global

tecrübemiz, dünya çapında 44 ülkede M2M hizmetlerinde kullanılan 11 milyondan fazla SIM kartımızla, Vodafone İş Ortağım çatısı altında M2M hizmetleri veriyoruz. Machina Research'ün verilerine göre günümüzde makineler arası iletişimde dünya lideri olan Vodafone'un global deneyimiyle filo kontrol, uzaktan bakım, enerji yönetimi ve sayaç takip, varlık yönetimi çözümleri sunarak, işletmelerimizin global rekabette öne çıkmasına destek vermeyi ilke ediniyoruz. Vodafone Locate hizmetiyle yurt içi ve yurt dışındaki saha ekiplerinin takibini kolaylaştırıyoruz. Tedarikçi kalitesinin geliştirilmesini, üretim planlamasını, dağıtım ve lojistik takibini, envanter yönetimini, performans şeffaflığını, iş gücü girdi optimizasyonunu Vodafone M2M çözümleriyle mümkün kılıyoruz. Vodafone Türkiye olarak, ülkemizin 2023 ihracat hedefleri doğrultusunda mobil teknolojilerin gücüyle sürdürülebilir kalkınma yolculuğunda etkili atılımları gerçekleştireceğine inanıyoruz. Türkiye'nin global bir ekonomik güce dönüşmesi yolunda atılmış çok önemli bir adım olarak gördüğümüz TİM Akademi 2023'e İletişim Çözüm Ortağı olarak katkı sağlamaktan memnuniyet duyuyoruz.

BÜLENT ÜNAL
TÜYAP YÖNETİM KURULU BAŞKANI

35 yıldır ülke üretimimizi dünya pazarları ile buluşturmaktan mutluyuz

1982 yılında, o günkü adı ile Kızıl Çin'de, Pekin'de ilk Türk ihracat ürünleri fuarını hazırladığımızda bize şaşkınlık içinde bakılıyordu.

Ticari fuarlar gerek hazırlayıcısı gerek katılımcısı yönünden iyi kullanılabilirliği takdirde henüz daha iyisi icat edilmemiş bir pazarlama aleti. Tüyap'ın fuarcılık mesleğindeki 35 yıllık çabası ülke üretimimizin Dünya pazarları ile buluşmasında önemli bir etken oldu. Sovyetler Birliği'nin dağılması ile oluşan yeni ekonomik coğrafyada İstanbul'un ticari buluşmalarında rolü hızla ön plana çıkarken, İstanbul'un dışında devreye soktuğumuz Bursa, Konya, Adana, Diyarbakır Fuar Merkezlerinde hazırladığımız fuarlar, Anadolu üretimini komşu ülkeler ile buluşmasında çok önemli bir rol üstlendi ve birçok mahalli firmanın ihracat kavramı ile tanışmasına olumlu katkılar sağladı. İhracat; kalite, yetişmiş insan gücü, teknoloji, ekonomik ölçekte üretim, AR-GE ve yeterli finansman gerektiriyor. Bu işi becerebilen firmalarımızın sayılarındaki düzenli artışta,

kendileri için en doğru fuar seçip katılmalarının etkisi büyük. Ülkemizde artık önemli bir faaliyet haline gelen ticari fuarlar, ihracatın gerçekleştirilmesinde olmaz ise olmaz bir etkiye sahip. Bu fuarlar ihracatımızın ülke geneline yayılmasını ve çeşitlenmesini sağlıyor. Altı yüz altmış beş çalışmamız ile Türkiye'deki beş fuar merkezimizde 50'yi aşkın iş kolunda hazırladığımız fuarlar, her yıl 70 ülkeden 14.000 civarında katılımcı firmaya ve 100'ü aşkın ülkeden gelen 3 milyonun üzerinde yerli ve yabancı ziyaretçiye ev sahipliği yapıyor. Firmalarımızın çok uluslu alıcılar, yeni pazarlar ile buluşmasını sağlar iken yeni üretim teknolojileri ile tanışmasına ve dünya ile rekabet edebilir üretim yapabilmelerine imkan yaratıyor. Bu otuz beş yılda Çin'den Kanada'ya, Brezilya'dan Amerika'ya ve Rusya'ya 36 ülkede önemli fuarlarda ülke ürünlerini tanıtan Türkiye milli katılımları hazırlama

çabamızın da ihracatımızdaki olumlu etkilerini göz ardı edemeyiz. Çeşitli ülkelerde sahip olduğumuz sayıları 50'ye varan temsilcilik ağıımız, Balkanlardan, Ukrayna - Rusya'ya, Kafkaslardan İran, Suriye, Mısır'a dek uzanan ofislerimiz ile her yıl düzenli olarak hazırladığımız 80'den fazla fuarın ihtiyaç duyduğu nitelikli çok uluslu ziyaretçiyi harekete geçirebiliyoruz ve binlerce firmamız ile düzenli olarak buluşturabiliyoruz. İstanbul'daki fuar merkezimizi yeni yatırımlar ile büyütüyor ve Temmuz 2014 ayı itibari ile 120.000 m2 büyüklüğe ulaştırıyoruz. Bu geleceğine güven ile baktığımız ülkemiz için gurur verici bir büyüklük. Aynı zamanda Konya Ticaret Odası'nın desteği ile gerçekleştirilen Konya Uluslar arası Fuar Alanı 66.000 m2 kapalı alanı ile İstanbul fuar alanlarından sonra Türkiye'nin üçüncü büyük fuar alanı ve Anadolu'nun üretim gücünü dünya ile buluşturacak çok önemli bir ticari buluşma

noktası oldu. İstanbul Fuar Alanımız içinde bu yıl Ocak ayında hizmete aldığımız TÜYAP PALAS otelimiz nitelikli altyapısı ve, 260 konforlu odası ve çok iddialı mutfağı ile büyük bir eksikliği giderdi. Hizmet anlayışımıza yeni boyutlar kattı. Fuarcılık mesleğinin Dünya lideri olan REED EXHIBITION Grubu ile birkaç konuda yaptığımız işbirliği ve bize ticari ortaklık; 36 ülkede doğrudan satış ve nitelikli ziyaretçileri harekete geçirme imkanı veriyor. Bu ayrıcalığımızı ülke ekonomimizin yararına kullanabilmek bizleri mutlu ediyor. Bugün dünyamızda her yıl 30.000'den fazla fuar yapıyor. Bu büyük rekabet içinde doğruyu yakalamak, doğru ziyaretçiyi ülkemize çekebilmek ve firmalarımızın ihracat çabalarına destek verebilmek gerçekten çok ve özveri ile çalışmayı gerektiriyor. Bizler Tüyap'a gönül veren altı yüz altmış beş birey işimizi iyi yapabilmek için, ülkemiz için gerçekten çok çalışıyoruz ve artan her ihracat rakamında bir nebze payımızın olmasından mutluluk duyuyoruz.

ORHAN TURAN
ODE YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Türkiye'de doğan ODE, dünyanın 68 ülkesinde büyüyor

ODE, Türkiye'nin ihracat yıldızlarına doğru ve akıllı yatırım öneriyor...

Güzel yarınlar için çalışıp, Memleketimiz için ter döken, İş üreten, aş üreten, **Türkiye'mizin değerine değer katan, Türkiye ihracat ailesi...**

En zor koşullar altında pazar mücadelesi veriyor, zaman zaman çok düşük karlılıklara rağmen pazarınızı korumak ve büyütme adına gayretle çalışıyorsunuz. Her kuruşunuz çok kıymetli.

Biz de bir ihracatçı olarak bu sürecin bir parçasıyız ve bunun çok farkındayız. **Bu farkındalıkla, ihracat ailesinin bir parçası olan ve 68 ülkeye ihracatı olan ODE olarak, ihracatımıza ve ihracatçımıza çok önemli bir teklif yapıyoruz.** Gelin, küresel rekabet gücünüze çok önemli bir katkı yapalım. Kuruşun hesabını yaptığımız bu rekabet ortamında enerji maliyetlerinizi ciddi bir biçimde aşağı çekelim. Gelin, sizi yalıtalım.

Değerli dostlar;

Enerji maliyetlerimizi yukarılara çeken şeylerin başında yalıtımsızlık veya kötü yalıtım geliyor. Enerjimizi, gücümüzü havaya savuran bu hal, hem cebimize hem rekabet gücümüze hem de doğaya zarar vermemize neden oluyor. Yazık oluyor. Buna birlikte son verelim. Bu alanda yapacağınız yatırımın size en kısa sürede geri döndüğünü göreceksiniz. ODE size iyi, akıllı ve doğru yatırım öneriyor. ODE size kendinize ve doğaya katkı yapmayı öneriyor. Savurganlığa dur demek, yalıtımın sizlere katacağı yüksek katma değeri anlamak için bir ODE bayiine telefon etmeniz veya bir mail atmanız yeterlidir. Bir acı kahvenizi içen, 40 yıl boyunca hatırınızı biliriz.

Yalıtımla güçlendirilmiş, ihracatınızın arttığı bol kazançlı bir yıl diliyor, saygı ve sevgilerimizi sunuyoruz.

N. ZAFER ATAMAN
FINANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ
FAKTORİNG SEKTÖR TEMSİL KURULU BAŞKANI

Factoring uygulamaları, rekabet gücünü artırıyor

Bankacılık dışı finans sektörlerinin önemli oyuncularını olan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri Finansal Kurumlar Birliği çatısı altında toplanarak önemli bir güç birliği oluşturmaktadır.

Türkiye'nin 500 milyar dolarlık 2023 ihracat hedefleri doğrultusunda, uluslararası ticaret hacminin güvenli ve sürdürülebilir olarak gelişmesini destekleyecek finansal çözümlerde çeşitlendirme ve özel ürünler öne çıkmaktadır. Ülkemizde, bankacılık dışında ticaretin finansmanını en önde gelen oyuncusu olan faktoring, ihracatçılar için her biri çok önemli ve ihracatın sağlıklı büyümesine destek veren üç hizmet sunmaktadır. Faktoring; doğmuş ya da doğacak vadeli alacakların devri ile işletmelerin ticari alacaklarının ödenmeme riskini üstlenir, tahsilat işlemlerini takip eder, alacakları vadesinden önce nakde dönüştürür. Böylece işletmeler, faktoringden elde ettikleri kaynak ile düzenli nakit akışını sağlayarak ticaret hacimlerini geliştirirler. Bu özellikleriyle faktoring, sahip olduğu işi ve içinde bulunduğu pazarı geliştirmek isteyen ihracatçılar için "finansal çözüm merkezi" yapısıyla hareket eder.

Factoring şirketleri, ihracat faktoringi hizmeti ile ihracatçıların yurt dışı teminatsız alacaklarını güvence altına alarak finansman yaratan, bir "iş ortağı" gibi çalışır. Tahsilat takibi hizmetiyle de faktoring, ihracatçıların iş yükünü azaltarak kaynak tasarrufu oluşturur. Böylece faktoring, işletmelerin ihracatlarını güvenli bir şekilde geliştirmelerine imkan yaratır.

İhracatın finansmanı için yeni kaynak

Factoring uygulamaları ülke ekonomisine ve ülke ihracat hacmine de dış pazardaki rekabet gücünü artırarak katkı sağlar. Ayrıca, ülke dövizinin kayıpsız ödenmesini sağlayan faktoring, ihracat bedelinin yurt ekonomisine erken kazandırılmasına ve ihracatın finansmanına bankacılık sistemi dışında kaynak yaratılmasına yardımcı olur. Ülkemizde 20 yılı aşkın bir geçmişine sahip olan faktoring, 2006 yılından itibaren BDDK tarafından düzenlenmekte ve denetlenmektedir. Aralık 2012'de yürürlüğe giren

Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu çerçevesinde bankacılık dışı finans sektörlerinin önemli oyuncularını olan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri Finansal Kurumlar Birliği çatısı altında toplanarak önemli bir güç birliği oluşturmuştur. Bu gelişmelerin sağladığı şeffaflık ve bilgi paylaşımı Türk faktoring sektörünün uluslararası iş piyasalarında da etkinliğini artıracaktır.

90 bin müşteriye hizmet

Sektörde şu anda 77 şirket, çoğunluğunu KOBİ'lerin oluşturduğu 90 bin müşteriye hizmet vermektedir. 1990'dan itibaren yıllık ortalama yüzde 38 büyüme kaydeden ve 2013'te 94 milyar TL ciroya ulaşan Türk faktoring sektörünün işlem hacmi dağılımına bakıldığında cironun yüzde 17'sinin yurt dışı işlemlerinden oluştuğu görülmektedir. 2013 yılında dünyada faktoring hacmi ise 3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Merkezi Hollanda'da bulunan ve 74 ülkede 272

üyyesi olan Factors Chain International'ın (FCI) 2013 yılsonu raporuna göre, Türk faktoring sektörü, sektör büyüklüğünde Avrupa'da dokuzuncu, dünya faktoring hacminde ise onbeşinci sırada bulunmaktadır. Burada özellikle altını çizmek gerekir ki, FCI'nin 2013 yılsonu verilerine göre Türkiye, yüzde 13'lük pazar payı ile muhabirli ihracat sıralamasında Çin'den sonra ikinci sırada yer almaktadır. Teminatsız mal mukabili ihracat işlemlerinde yurt dışı muhabirleri aracılığıyla garanti hizmeti sağlayan faktoringin, ihracatta gelişme potansiyeli çok yüksektir. Türk faktoring şirketleri özellikle ihracat faktoringinde ülkemizi en üst düzeyde temsil etmekte ve son dokuz yılda altı kere en iyi ihracat faktörü ödülleri ile yurt dışı başarılarına imza atmaktadır. Bu başarılar ve gelişmeler; ticaretin finansmanına aracılık eden dünya faktoring pazarında Türkiye'nin, Batılı ülkelerin faktoring uygulamalarının, gelişmekte olan ülkelere aktarılmasında köprü vazifesi gören bir merkez olmasını sağlayacaktır.

2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK

**İLK 1000
İHRACATÇI
FİRMA
ANALİZİ**

Türkiye ekonomisinin yıldızı ihracatla parlıyor

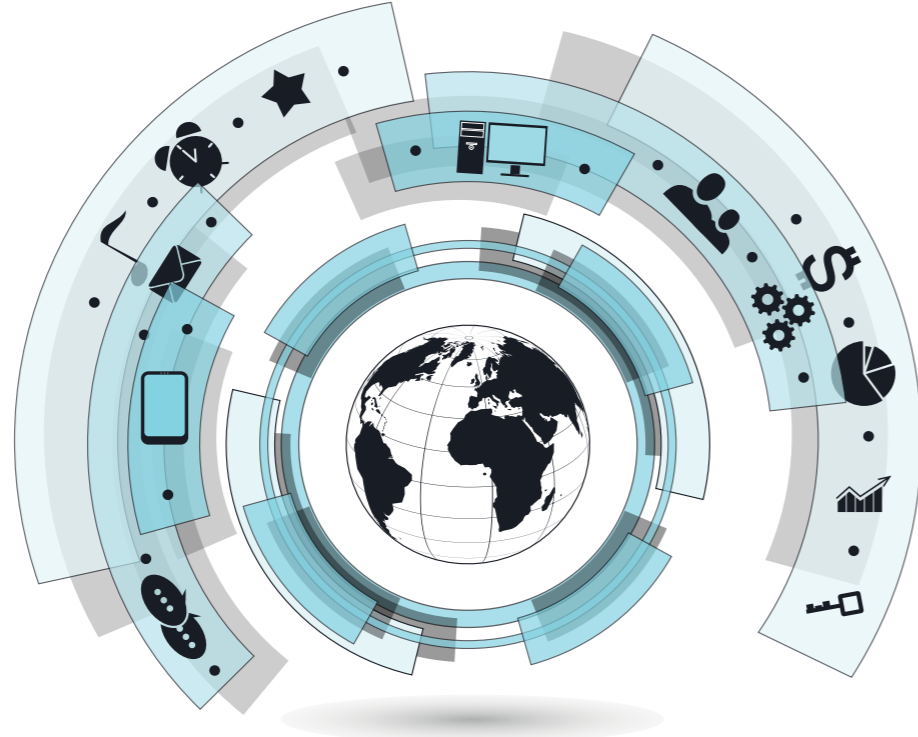
Avrupa'dan gelen olumlu haberler ihracat pazarlarını çeşitlendirmiş Türk ihracatçısı için önemli bir çıkışın da habercisi oldu. Türkiye ekonomisinin yıldızı, halen ihracat ve ihracat yapan şirketlerle parlıyor. Türkiye ihracatının şampiyonlarını vitrine çıkaran İhracat 1000 listesinde yer alan şirketlerin ihracat performansları artış gösteriyor. 2008 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin toplam ihracatı 89 milyar dolardı. 2013 yılına ilişkin veriler Türkiye ihracatında ilk 1000 şirketin toplam ihracatının 90 milyar dolar sınırını aştığını gösteriyor.

İlk 1000 ihracatçı şirketin 2013 yılında ihracatı bir önceki yıla göre 2 milyar dolara yakın bir artış gösterdi. 2012'de İlk 1000 şirketin Türkiye'nin toplam ihracatı içerisindeki payı bir önceki yıla göre gerilemişti. 2013 yılında ilk 1000 şirketin toplam ihracatındaki payında bir önceki yıla göre 1 puanlık bir gelişme yaşandı. Bu payda görülen bu kısmi artış 2023 vizyonu çerçevesinde ihracatın tabana yayılması projeksiyonu çerçevesinde olumlu görüntünün devam ettiğini gösteriyor.

İhracat pazarlarımız çeşitlenmeye devam ediyor

Türkiye ihracatçıları pazarlarını çeşitlendirerek önemli bir yapısal dönüşüme imza atmışlardı. 2012 yılında bu dönüşümün sonuçları toplanmaya başlamıştı. 2013 yılına ilişkin veriler de gidişatın olumlu olduğunu gösteriyor. Bununla birlikte tam bu aşamada Avrupa'daki tüketim piyasalarından gelmeye başlayan olumlu haberler de 2013 ihracatında önemli etkiler yarattı.

Türkiye'nin ihracatı 152 milyar dolarlık hacmini korurken Türkiye'nin en büyük 1000 ihracatçı firmasının yaptığı ihracat 90 milyar dolar sınırını aştı. Türkiye ihracatçıları Meclisi'nin gerçekleştirdiği araştırma bu yıl da bir önceki yılın ihracat şampiyonlarını ortaya koyuyor. Sıralamaları ve şirketlerin ihracatları ile ilgili tüm detayları listelerimizde bulmanız mümkün. Bununla birlikte bu yıl da İhracat 1000 araştırması sadece 1000 şirket ile ilgili değil Türkiye ihracatının genel fotoğrafına ilişkin birçok çarpıcı eğilimi de gözler önüne serdi. Takip eden sayfalarda bu eğilimlerin detayları yer alıyor. Bu eğilimler arasında belki de en çok dikkat çekici olan Türkiye ihracatı içerisinde İhracat 1000 listesinde yer alan şirketlerin payının geçen senelere göre benzer seviyelerde kalması oldu. Türkiye'de ihracat hacminin aynı seviyede kaldığı durumda, bununla birlikte

Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketi toplam ihracat rakamlarını küçük de olsa geliştirirken, ilk 1000'in toplam ihracat içerisindeki payının hemen hemen aynı kalması, ihracatın tabana yayıldığına yönelik bir eğilim olarak okunabilir. Bu eğilim Türkiye'nin 2023 vizyonuna yönelik olumlu bir tablo da sunuyor. 2023 vizyonunda ihracatçı şirketlerin sayısının

artırılması, belli sektörlerin ihracat potansiyelinin geliştirilmesi gibi stratejik hedefler bulunuyor. 2013 yılına ilişkin İhracat 1000 tablosunda ortaya çıkan veriler bu hedefler yönünde kimi trendlerin oluştuğuna da işaret ediyor.

Eksen yine Avrupa
Türkiye'nin 2013 yılındaki ihracatındaki belki de

en önemli gelişme pazar çeşitliliği stratejisinin sürmesi ve Avrupa'dan gelen olumlu haberler sonrası yeniden bu pazarlara dönüş oldu. En büyük ihracat pazarı olan Avrupa krize girince eksenini alternatiflere doğru genişleten Türkiye, gözünü yeniden Avrupa'ya çevirdi. İhracattaki payı yüzde 39'a kadar düşen Avrupa'daki toparlanma bir süredir devam ediyor. Avrupa ülkelerinin ekonomisinin düzeleceği beklentisi ihracatçının 2023 hedefleri için de umut oldu. 500 milyar dolarlık ihracatın yapılabilmesi için her yıl artışın yüzde 16 olması gerekiyor. Bu yılın ilk üç ayında Avrupa'ya ihracat artışı yüzde 11,3 olarak gerçekleşti.

Avrupa'nın 2020 hedefleri de oldukça iddialı. Komisyonun son raporuna göre, AB'de her yıl yıllık ortalama yüzde 2,3'lük büyüme bekleniyor. Avrupa pazarına ihracatını yeniden artırmaya başlayan Türkiye'nin 2014 hedefi ise buradaki payı yüzde 45'e çekmek. 2013'te Avrupa'nın ihracattaki payı yüzde 41,52 seviyesine çıkmıştı. Avrupa'da 2014-2020 arasında büyüme hedefi yüzde 2,3 olarak öngörüldü. Analistler, dünyanın en büyük ihracatçısı olarak öngörüldü. Analistler, dünyanın en büyük ihracatçısı olarak öngörüldü. Analistler, dünyanın en büyük ihracatçısı olarak öngörüldü.

İhracatın tabana yayıldığına yönelik saptamaları mümkün kılıyor. Bu saptamaları mümkün kılan bir başka veri ise ilk 10 şirketin toplam ihracat payı içerisindeki düşüşü. 2011 yılında ilk 10 şirketin ilk 1000 şirketin toplam ihracatındaki payı yüzde 26,28, toplam ihracat içerisindeki payı ise yüzde 17,03 idi. 2013 yılında en büyük 10 ihracatçı şirketin ilk 1000 içerisindeki payı 25,4'e, toplam ihracat içerisindeki payı da yüzde 15'e geriledi. Bu yöndeki bir başka eğilim İhracat 1000 tablosu içerisinde yer alan ikinci 500'ün ihracat rakamını artırmasıydı. 2011'de 12,5 milyar dolar ihracat yapan ikinci 500, 2012 yılında 12,9 milyar dolar ihracat yaptı. 2013 yılında ise bu rakam 14,3 milyar dolara çıktı. Bununla birlikte ikinci 500'ün toplam ihracat içerisindeki payının

bir önceki yıla göre daraldığını da eklemek gerekiyor.

İhracatta bölgesel eşitsizlik azalıyor

Türkiye'nin 2023 vizyonu gereği Türkiye'de ihracatın ülke geneline yayılması yönünde bir inisiyatif de öne çıkıyor. 2013 yılında İhracat 1000 araştırmasının sunduğu eğilimler bu yönde bir gelişimin gerçekleştiğini de gözler önüne seriyor. Daha önceki araştırmalarda ortaya çıktığı gibi Türkiye'de Marmara Bölgesi'nin ekonomide olduğu gibi ihracatta da ciddi bir ağırlığı bulunuyordu. 2013 yılında bu ağırlığın diğer bölgeler lehine azaldığı görülüyor. Buna göre 2013 yılında en çok ihracat yapan 1000 şirket içinde Marmara Bölgesi'nde yer alan şirketlerin sayısı 586'ya geriledi. Marmara Bölgesi'ni 138 şirket ile Ege Bölgesi, 88

% 59

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATINDA İLK 1000'İN PAYI

şirket ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi takip ediyor. Çok değil bundan 8 yıl geriye gildiğinde Marmara Bölgesi'ndeki şirketlerin sayısının 657 olduğu görülüyor. Bu 8 yıl içerisinde en çok ihracat yapan 1000 şirket içerisinde Marmara Bölgesi'ndeki şirketlerin sayısı 657'den 586'ya gerilerken, başta İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu ihracatçı şirketlerin payında bir yükselme gözlemlendi. 2006 yılında Güneydoğu Anadolu merkezli şirket sayısı sadece 44'tü. 2013 yılına gelindiğinde bu rakam 88 oldu. Benzer bir gelişme İç Anadolu merkezli

İkinci 500'ün gelişimi sürdü

2013 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin toplam ihracatı 90 milyar dolar oldu. Bu rakam bir önceki yıla göre ilk 1000 şirketin ihracatlarını 2 milyar dolar geliştirdiklerini ortaya koyuyor. 2013 yılında ilk 1000 şirketin toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 59 oldu. Bu rakam, 2008 yılında yüzde 70 idi. İlk 1000'in toplam ihracat içerisindeki payında 2008 yılından bu yana gözlenen düşüş trendinin 2013 yılında da sürdüğünü söylemek mümkün. Yukarıda ifade edildiği gibi bu eğilim

90

MİLYAR DOLAR

2013 YILINDA İLK 1000 ŞİRKETİN YAPTIĞI TOPLAM İHRACAT

İLK 1000 FİRMANIN TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATINDAKİ PAYI

- İlk 500 % 50,17
- İkinci 500 % 9,44
- İlk 1000 % 59,61

14.3

MİLYAR DOLAR

İKİNCİ 500'ÜN YAPTIĞI İHRACAT TUTARI

İhracatçılar için de geçerli oldu. Aynı dönemlerde ilk 1000 ihracatçı şirket arasında İç Anadolu merkezli şirketlerin sayısı 68'den 81'e çıktı. Önceki yıllara bakıldığında 2013 yılında İç Anadolu ve Ege Bölgesi'ndeki şirketlerin sayılarının arttığını ifade etmek mümkün. Türkiye ihracatının bölgesel gelişiminde dikkat çekilmesi gereken noktalardan bir tanesi de Karadeniz Bölgesi'nin performansı. İhracat 1000 araştırmasının geriye doğru 9 yıllık versiyonları tarandığında Karadeniz Bölgesi'nin ihracat performansının ortalamaların altında olduğu görülüyor. Son 9 yılda Karadeniz'deki ihracatçı şirketlerin sayısı 30 civarında kaldı. 2013'de de bu trend değişmedi. Karadeniz Bölgesi'ndeki ihracatçı şirketlerin önemli kısmının da fındık gibi tarımsal ürünlerin ihracatını yapan şirketlerden oluştuğu düşünülürse Karadeniz'de son yıllarda sanayi ihracatı

yönünde beklenen gelişmenin gerçekleştiğini ifade etmek mümkün değil.

İstanbul'un yanına yeni şehirler geliyor

Bölgelerdeki bu duruma paralel şekilde illerin ihracat performanslarında da dengeler değişiyor. Türkiye'nin en çok ihracatçısına sahip ili konumunda olan İstanbul'un ilk 1000 içerisindeki ağırlığı değişiyor. 2006 yılında ilk 1000 ihracatçı şirketin 564'ü İstanbul'da yer alıyordu. O yıldan bu yana İstanbul'un listedeki şirket sayısı azalma gösteriyordu. 2013 yılında da bu eğilim devam etti ve listede İstanbul merkezli ihracatçı şirket sayısı 453 olarak gerçekleşti. Benzer bir gerileme İzmir için de söz konusu. Bununla birlikte bu yıl yükselişle dikkat çeken iller de bulunuyor. Bunlardan bir tanesi tabii ki de Gaziantep. Gaziantep ihracatçısı, Suriye'de yaşanan olaylardan etkilendi ama yine de payını artırmaya devam etti. 2011 yılında listede Gaziantep'ten 63 ihracatçı şirket vardı, 2012 yılında bu rakam 71 oldu, 2013'te de bu rakam tüm olumsuzluklara rağmen sadece 67'ye geriledi. 2006 yılında Gaziantep'ten 34 ihracatçı şirketin listeye girdiğini dikkate alırsak kentin ihracat performansının sürekli yükseldiği görülüyor. Gaziantep'e benzer şekilde Bursa ve Kayseri'nin de İhracat 1000 tablosundaki konumunun geliştiği görülüyor. Bununla birlikte listede hiçbir şirketi yer almayan iller de bulunuyor. Türkiye'de ihracatın yurt geneline yayılması yönündeki vizyon açısından listede hiç ihracatçısı olmayan illerin tespiti de büyük önem taşıyor. Hiç ihracatçısı olmayan iller şunlar: Adıyaman, Aksaray,

Amasya, Artvin, Batman, Çanakkale, Çorum, Edirne, Erzurum, Iğdır, Malatya, Nevşehir, Niğde, Sivas ve Van.

Tarım da çıkış yakaladı

Türkiye'de ihracata yönelik gelecek vizyonlarında ihracatçı sektörlerin artırılması da bulunuyor. Bu durum Türkiye'de birçok sektörün oyunun içine dahil olması anlamına geliyor. Bu yönden 2013 yılına ilişkin ilk 1000 şirketin eğilimleri ciddi veriler sunuyor. İhracat 1000 araştırmasının geçmiş versiyonlarına bakıldığında sanayi sektörlerinin hakimiyeti ciddi biçimde hissediliyor. Listenin ilk sıralarında başta otomotiv ve dayanıklı tüketim ürünleri sektörü yer alıyordu. Bu sene de bu yönde sonuçlar ortaya çıktı. İhracat 1000'in

586

İLK 1000 İÇİNDE MARMARA BÖLGESİ MERKEZLİ FİRMA SAYISI

ilk 500 şirketinin yaptığı 76 milyar dolarlık ihracatın 65 milyar doları sanayi sektörleri tarafından yapıldı. Bu bakımdan sanayi sektörleri açısından 2013 yılında herhangi ciddi bir değişim söz konusu değil. Ancak sanayi sektörleri açısından kimya sektörünün gelişiminin devam ettiğini de belirtmek gerekiyor. 2007 yılında ilk 1000 içerisinde bulunan kimya şirketlerinin toplam ihracatı 7,5 milyar dolardı. 2013 yılına kadar sektörün ihracat performansı yükseldi ve 2013 yılında 10,9 milyar dolar seviyesine çıktı. Bunun yanında tarım sektörünün ihracat performansında da gerçekten dikkat çekici bir

yükselme söz konusu. İhracat 1000 araştırmasının verilerine göre, ilk 1000 içerisinde yer alan tarım sektörü şirketlerinin 2013 yılındaki ihracatı 11,2 milyar dolar oldu. Tarım sektörünün ihracat rakamının 2007 yılında 5,3 milyar olduğu düşünülürse tarım sektörünün ihracatının ne hızla büyüdüğü rahatlıkla anlaşılabilir.

1 milyar doların üzerine çıkan sektör sayısı arttı

İhracat 1000 şirketlerinin sektörel dağılımına detaylı bakıldığında sektörlerin ihracat performanslarının da 2023 vizyonu doğrultusunda ilerlediği görülüyor. İhracat 1000 şirketlerinin sektörel çeşitliliği ile birlikte ortaya koydukları performans birçok sektörün Türkiye'nin ihracat vizyonuna dahil olduğunu da ortaya koyuyor. 2011 yılına ilişkin İhracat 1000 listesindeki şirketlerin sektörel dağılımına bakıldığında 1 milyar dolar üzerinde ihracat yapan sektör sayısının 13 olduğu görülüyor. Listenin bu yıl yayınlanan ve 2013'e ilişkin verileri içeren versiyonuna bakıldığında ise 1 milyar dolar üzerine çıkan sektör sayısının 15'e yükseldiği görülüyor. Benzer şekilde 10 milyar dolar üzerine çıkan sektör sayısında da bir gelişme var. 2011'de 10 milyar dolar sınırını sadece otomotiv endüstrisi aşabilmişti. 2013 yılına gelindiğinde İhracat 1000 listesi dikkate alındığında otomotiv endüstrisi ile birlikte çelik ve kimyevi maddeler sektörü de eklendi. Bu durum Türkiye ihracatına katma değer sunan sektörlerin sayısında 2013 yılında da bir artış yaşandığını ortaya koyuyor. İhracat 1000 listesindeki bu eğilimleri Türkiye'nin genel sektör eğilimleri ile paralel değerlendirmek

mümkün. İhracat 1000 listesinin sektörel dağılımı en hızlı sektörleri de ortaya çıkarıyor. 2013'de Türkiye'de bu anlamda başarı hikayesine imza atan sektörlerin başında çelik sektörü geliyor. İhracat 1000 içerisindeki çelik şirketleri ihracatlarını 2012'de bir önceki yıla göre 5 milyar dolar geliştirmiş ve 10 milyar dolar sınırını aşmıştı. 2013'te de bu ihracat hacmini korumayı başardı çelik şirketleri. Şirket başına ihracatın en fazla olduğu sektör ise otomotiv oldu. İhracat 1000 araştırmasına göre otomotiv sektörü şirketleri ortalama olarak 219 milyon dolarlık ortalama ile ihracat yaptılar. Fakat otomotivde 2012 yılında şirket başına düşen ihracat yaklaşık olarak 230 milyon dolardı. Dolayısıyla otomotivde şirket başına düşen ihracat oranının azaldığını da söylemek mümkün. Bununla birlikte 2013'te otomotiv halen en hızlı sektörlerin başında geliyor. Otomotivden sonra Türkiye ihracatının hızlı oyuncularını elektronik sektörden çıkıyor. Sektör listede 68 şirket ile temsil edilmesine rağmen

şirket başına yaklaşık olarak 121 milyon dolarlık ihracata imza attı. Bu rakamlar sektörlerin sunduğu katma değerleri de ortaya koyuyor. Bu açıdan en çok katma değer sunan sektörlerin başında otomotiv, elektronik ve kimyevi maddeler sektörü geliyor.

Ar-Ge'ye yapılan yatırım arttı

İhracat 1000 araştırmasının sunduğu belki de en dikkat çekici veriler şirketlerin Ar-Ge çalışmalarına yönelik. Rahatlıkla ifade edilebilir ki Türkiye'deki Ar-Ge çalışmalarının artması ihracat performansına da olumlu bir katkıda bulundu. İhracat 1000 şirketlerinin Ar-Ge performansına bakıldığında bu yönde dikkat çekici veriler çıkıyor. 2013 yılında ilk 1000 şirket içerisinde Ar-Ge merkezi

olan şirketlerin sayısı 185. Başka bir ifade ile neredeyse listedeki her 5 şirketten bir tanesinin Ar-Ge merkezi bulunuyor. 2012'de bu rakam 188 olmuştu. Az da olsa dikkate alınması gereken bir geri adım söz konusu. Ar-Ge konusunda 2013 yılına ilişkin bir diğer ilgi çekici rakam ise Ar-Ge'ye yapılan yatırımlar. Türkishtime Ar-Ge 100 araştırmasına da yansıtıldığı gibi Türkiye'de özel sektör, Ar-Ge yatırımları konusunda motivasyonlarını geliştiriyor. Bu gelişim, şirketlerin Ar-Ge yatırım rakamlarına da yansıyor. İhracat 1000 araştırmasına göre ilk 1000 şirketin Ar-Ge yatırımı 2013 yılında 2,6 milyar TL'yi buldu. 2012'de bu rakamın 2 milyar TL seviyesinde olduğu dikkate alınırsa 2013'te Ar-Ge yatırımlarında yüzde 25'i aşan bir artış olduğunu

15

2013 YILINDA 1 MİLYAR DOLARIN ÜZERİNDE İHRACAT YAPAN SEKTÖR SAYISI

söylemek mümkün. Fakat İhracat 1000 listesine katılan şirketlerin yaptığı beyanlara göre 2014 yılında bu 1000 şirketten 1,6 milyar TL'ye yakın Ar-Ge yatırımı göreceğiz. Tabii bu noktada altının çizilmesi gereken konu, Ar-Ge yatırımlarının cirolara ve ihracat rakamlarına oranının ulaştığı seviye. Türkiye'de şirketlerin Ar-Ge yatırımlarının genel ciroya oranı uzun yıllardır ortalama olarak yüzde 1-2 bandında yer alıyor. İlk 1000 ihracatçı şirket için de Ar-Ge yatırımlarının ciroya oranı bu seviyelerde kaldı. Araştırmaya göre ilk 500'deki şirketlerin Ar-Ge yatırımlarının cirolarına oranı ortalama olarak yüzde 1,39 iken ikinci 500'ün ortalaması yüzde 1,31 olarak oluştu. Türkiye'de ihracatçı şirketlerin Ar-Ge operasyonlarına ağırlık vermesi elbette ki markalaşma gücüne ve patent sayılarına

10.9

MİLYAR DOLAR

KİMYA SEKTÖRÜNÜN İHRACAT TUTARI

da etki ediyor. İlk 500 şirketin 2013 yılında uluslararası olarak tescillenen marka sayısı 3.069 iken, ikinci 500'ün uluslararası tescilli marka sayısı 2.350 oldu. Markalaşma Türkiye ihracatçısı için yeni pazarlarda tutunma başarısını da beraberinde getirdi. Türkiye ihracatçıları geleneksel ihracat pazarı Avrupa'nın ekonomik

durgunluk yaşamasiyla beraber pazarlarını çeşitlendirmişti. Bu çeşitlendirme stratejilerinde Türk ihracatçısının en güçlü bileşeni Ar-Ge ve inovasyon çalışmaları oldu. Önümüzdeki dönemde özellikle 2023 vizyonu çerçevesinde bu operasyonların daha da gelişeceğini öngörmek zor değil.

Üretici doğrudan ihracat yapmıyor

İhracat 1000 araştırmasında ortaya çıkan ilginç sonuçların başında ihracatçı şirketlerin niteliklerine göre dağılımı geliyor. Buna göre, Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin

yaklaşık olarak yüzde 64'ünü üretici firmalar oluşturuyor. 1000 şirketin yüzde 16'sı grup dış ticaret firmaları iken, yüzde 5'i ise dış ticaret şirketi olarak faaliyetlerini sürdürüyor. Önceki yıllarda oluşan bu yöndeki dağılıma bakıldığında üretici şirketlerin ağırlığının git gide azaldığı görülüyor. 2008 yılında en çok ihracat yapan 1000 şirket içerisinde yer alan şirketlerin yüzde 75'ini üretici firmalar oluşturuyordu. Aynı yıl içerisinde grup dış ticaret firmalarının payı yüzde 16,5'ti. Fakat bu yıldan sonra Türkiye'deki grup şirketlerinin stratejilerinde

değişimler yaşandı. Buna göre grup içerisinde yer alan üretici firmalar ihracat yönündeki inisiyatiflerini daha çok grup dış ticaret firmalarına aktarmaya başladı. Bu strateji sonrası ilk 1000 ihracatçı şirket arasında üretici firmaların payı git gide azalırken grup

%25.4

2013 YILINDA EN BÜYÜK 10 İHRACATÇI ŞİRKETİN İLK 1000 İÇERİSİNDEKİ PAYI

dış ticaret firmalarının payı ise yükselmeye başladı. Bununla birlikte herhangi bir grup bünyesinde olmayan dış ticaret firmalarının da payının arttığını söylemek gerekiyor. Bu sonuç Türkiye'de üretim ve ihracat arasında uzmanlaşmaya giden bir ayrımın da yavaş yavaş şekillendiğini ortaya koyuyor. 2013 yılında çıkan veriler üretici firmaların daha çok üretim ile ilgilenmeye başladıklarını, ihracat konusundaki operasyonlarını da belli ölçülerde ihracat konusunda uzmanlaşmış aktörlere bıraktıklarını ortaya koyuyor.

Yabancı sermayeli şirket sayısı arttı

İhracat 1000 araştırması yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye'nin bölgedeki potansiyelini daha iyi değerlendirdiklerini de ortaya koyuyor. 2008 yılında yaşanan küresel finansal krizin Avrupa tüketim piyasalarında yarattığı olumsuz etki sadece Türk ihracatçıları değil, dünyanın birçok bölgesindeki ihracatçıları yeni pazarlar arayışına itti. Türkiye son dönemde öne çıkan MENA bölgesine yakınlığı ile şirketlere ihracatlarını geliştirme yönünde ciddi potansiyel sunuyor. Türkiye'nin

bu yakınlığı ve küresel ekonomideki yeni trendler Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin sayısının artmasında da uygun bir zemin yaratıyor. İhracat 1000 araştırmasına göre, sermaye yapısını açıklayan şirketler arasındaki yabancı sermayeli şirketlerin sayısı, bir önceki yıla göre artış gösterdi. Buna göre 2013'te sermaye yapısını açıklayan 876 şirketten 176'sını yabancı sermayeli şirketler oluşturuyordu. 2011'de bu sayı 151'di. Bununla birlikte 2013'de Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketi içerisinde yabancı sermayeli

şirket oranı yüzde 20. Böylelikle son 5 yıl içerisinde yabancı şirketlerin oranının en yüksek olduğu yıl 2013 oldu. Türkiye'ye yönelik yabancı sermaye ilgisinin yoğunluğu düşünülürse bu eğilimin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini öngörmek mümkün.

Toplam karın üçte biri yabancıların

Yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye merkezli ihracat operasyonlarının karlılık rakamlarına da yansıdığı görülüyor. Dikkat çekici biçimde yabancı sermayeli şirketlerin kar rakamlarının İhracat 1000 içerisindeki paylarından daha yüksek olduğu görülüyor. Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin 2013 yılındaki toplam karı 14,2 milyar TL oldu. İlk 1000 içerisinde yer alan yabancı sermayeli şirketlerin 2013 yılı içerisindeki toplam karı ise 5,1 milyar olarak gerçekleşti. Bu rakamlara göre İhracat 1000 listesinde yer alan yabancı sermayeli şirketlerin toplam karlarının ihracat 1000 listesindeki şirketlerin toplam karına oranı yüzde 36,3 oldu. Listede sermaye yapısı açıklanan şirketlerin içerisinde yabancı sermayeli şirketlerin oranı yüzde 20'yi aşmazken, kar rakamlarında yabancıların aldığı yüzde 36,3'lük pay, yabancı şirketler için Türkiye'deki ihracat operasyonlarının karlı olduğunu ortaya koyuyor.

230

MİLYON DOLAR
OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE
ŞİRKET BAŞINA DÜŞEN
İHRACAT TUTARI

DR. CAN FUAT GÜRLESEL
TİM EKONOMİ DANIŞMANI

AB ülkelerindeki büyüme ihracat için sürükleyici olacak

2013 yılının ikinci yarısından itibaren oluşmaya başlayan yeni küresel koşullar, ABD ve gelişmiş ülkelerdeki büyümenin sürmesi ile kuvvetlenirken, gelişen ülkeler bu yeni koşullara uyum sağlamaya çalışıyor.

Dünya ekonomisi 2013 yılında 2012 yılındaki yüzde 2,4 büyümenin ardından yüzde 2,3 ile daha kötü bir performans ortaya koydu. Ancak büyüme tarafında en önemli gelişme ABD, AB, Japonya ve diğer gelişmiş ülkelerde büyümenin toparlanmaya başlaması oldu. ABD’de büyüme hızlanarak kalıcı hale gelmeye başlarken, Avrupa Birliği ve Euro bölgesi de resesyondan çıkarak son üçteyde büyüme gösterdi. Küresel kriz sonrası gelişmiş ülkelerde büyüme konusunda iyimserlik ilk kez en üst seviyeye ulaştı. Buna bağlı olarak 2014 yılı için gelişmiş ülkelerde daha yüksek büyüme beklentileri var. 2013 yılında yüzde 1,2 büyüyen gelişmiş ülkelerin 2014 yılında yüzde 2,2 büyümesi bekleniyor. Dünya ekonomisinde gelişen ülkelerin büyüme performansı ise zayıflamakta ve potansiyellerinin altına düşmekte. 2012 yılında yüzde 4,9 büyüyen gelişen ülkeler 2013 yılında yüzde 4,5 büyüdü. 2014 yılında ise yüzde 5,1 büyüme bekleniyor.

Gelişen ülkeler yeni koşullara uyum sağlamaya çalışıyor
Gelişen ülkelerin büyüme performansı 2012 ve 2013 yıllarında gelişmiş ülkelerdeki yavaşlama ile zayıflarken, daha önemli etki

Haziran 2013’den itibaren ortaya çıkan yeni küresel koşullardan geldi. 2013 yılı Mayıs ayında küresel parasal genişlemede en önemli rolü oynayan ABD Merkez Bankası FED parasal genişlemeden çıkış kararını açıkladı ve fiilen uygulamaya da Aralık ayında başladı. FED’in parasal genişlemeden çıkışı ile birlikte yeni küresel koşullar oluşuyor. Bunlar; faiz oranlarının artması, likidite ve sermayenin gelişen ülkelere gelişmiş ülkelere dönmesi, finansman olanaklarının azalması ve daha pahalı hale gelmesi, gelişen ülke para birimlerinin zayıflaması ile emtia fiyatlarının zayıflamasıdır. 2013 yılının ikinci yarısından itibaren oluşmaya başlayan bu yeni küresel koşullara gelişen ülkeler uyum sağlamaya çalışıyor. Cari açıkları ile ekonomilerinin dış kaynaklara bağımlılığı yüksek olan gelişen ülkeler bu süreçten daha çok etkileniyor. Dünya ticareti de dünya ekonomisindeki gelişmelerden ve yeni küre-

sel koşullardan etkileniyor. Dünya mal ticareti 2013 yılında yüzde 2,6 ile yine çok yavaş büyüyerek 18,3 trilyon dolar olarak gerçekleşti. 2014 yılında ise dünya mal ticaretinin yüzde 4,5 büyümesi ve 19,1 trilyon dolara çıkması bekleniyor. Dünya ticaretindeki genişleme miktar artışından gelmekte olup ticarete konu olan mal ve emtia fiyatları değişmemekte ve hatta 2013 ve 2014 yıllarında gerilememekte.

2014’te büyümenin en önemli unsuru ‘ihracat’ olacak

Türkiye ekonomisi de diğer gelişen ülkeler gibi dünya ekonomisindeki gelişmelerden ve oluşmaya başlayan yeni küresel koşullardan etkileniyor. 2013 yılına yüzde 4 ekonomik büyüme ve 158 milyar dolar ihracat hedefi ile başlanmıştır. Yılın gelişmeler itibarıyla ikiye bölündüğü 2013 yılında tüm sınırlayıcı etkenlere rağmen yüzde 4’e yakın bir ekonomik büyümeye ulaşılmış oldu. İhracat ise 151,8 milyar dolar ile 2012 yılının altında kaldı. Ancak altın hariç ihracat yüzde 4,2 artarken toplam ihracattaki gerileme altın ihracatının 2012 yılının oldukça altında kalması ile ortaya çıktı. Son yıllarda gerileyen AB pazarı Avrupa ekonomisinin yeniden büyümeye başlaması ile birlikte ihracatta payını artırırken, Irak dışında yakın ve komşu pazarlarda ise performans

düştü. Türkiye ekonomisi 2014 yılına yeni küresel ekonomik koşulların etkisi altında giriyor. 2014 yılı için yine yüzde 4 ekonomik büyüme ve 166,5 milyar dolar ihracat hedefi var. Ekonomi yönetimi tüm gelişen ülkelerin karşılaştığı sermaye çıkışlarının yaşandığı ve finansmanına erişimin zorlaştığı 2014 yılını tasarruf yılı ilan etmiş olup iç talebin borçlanmaya dayalı tüketime dayalı olan ayağını kısıtlayıcı önlemler aldı. Buna bağlı olarak 2014 yılında ekonomik büyüme için en önemli unsur dış talep, yani ihracat olacak. 2014 yılında 166,5 milyar dolar ihracat hedefine ulaşılmasını destekleyecek çok önemli iki unsur bulunuyor. Bunlardan ilki gelişmiş ülkelerdeki ve özellikle en büyük pazarımız olan AB ülkelerindeki büyüme. Avrupa Birliği’nde büyüme ihracatımız için sürükleyici olacak. İkinci önemli unsur ise Türk Lirasında yaşanmış olan düzeltme. İhracatçılar 2003 yılından bu yana değerli Türk Lirası seviyelerini ihracat için bir kısıt olarak görmekteydi. Ancak 2014 Şubat ayı itibarıyla Türk Lirası Merkez Bankası’nın reel efektif kur endeksi hesaplaması ile 2003 yılı seviyesine geri döndü. Ancak döviz kurlarının bu seviyelerde kalmasının döviz borçlusunu ihracatçı şirketlerin bilanço yapısı, borç ödeme kapasitesi ve karlılıkları üzerinde olumsuz etkiler yaratacağı da unutulmamalı.

166.5
MİLYAR DOLAR
2014 YILI
İHRACAT HEDEFİ

PROF. DR. EMRE ALKIN

Zorluklara alışmış olmalıyız

Büyüme açısından gelişen ülke ortalamasının altında olacağı, enflasyon ile mücadeleye devam edeceği, faizlerin daha yükseleceği, ulusal paranın değer kaybetmeye devam edeceği söylenen bir ülkenin işi zor. Ancak, artık zorluklara alışmış bir ülke olarak, 2014 yılı fırsatların değerlendirildiği bir yıl olmalı.

İhracatın durmadan yoluna devam ettiği 2013 yılı ve daha ilk günlerini yaşadığımız 2014 için en önemli ayrıntılar ya da beklentiler neydi diye sorsalar, hemen şu üç gelişmeyi sıralayabilirim: Merkez Bankası’nın adımları, Cari açık ile ilgili önlemler ve Türkiye Ekonomisi’nin kurulganlaşması...

Başlıklara şöyle bir göz attığımızda hepsinin olumsuz bir tonda olduğu gözden kaçmamıştır. Maalesef insan karakterinin temel özelliği de budur. Negatif gelişmeler daha fazla akılda kalır, hatta yüzlerce olumlu gelişmelerden sonra gelen bir olumsuz ayrıntı daha önceki güzel tecrübelerin yarattığı intibayı yok eder. Siyasetin de ekonomiyi yönetmenin de zorluğu budur. Her şeyden önce, Merkez Bankası’nın bugünkü yönetiminin ilk göreve başladığı günlerde ciddi kuşkuyla karşılandığını, ancak çok geçmeden tavırını üretim ve büyümeden yana koyduğu için toplumdaki destek aldığı, para ve sermaye piyasalarının ilk bakışta şikâyet edermiş gibi gözükse de sonradan istikrar sağlandığı için memnun kaldığını söyleyelim. Belki de en önemli çatışma Merkez Bankası’nın faiz konusundaki direnmesiyle baş gösterdi diyebil-

liz. ABD Merkez Bankası FED’in parasal genişlemeyi yavaşlatmaya karar vermesiyle, gelişen ülkeler gözden düşerken, TCMB “kendi yağımızda kavrulacağız” diyerek isabetli bir göndermede bulunmuştu. Ancak faiz konusundaki “tavırlı” duruş, yerini giderek piyasaya karşı inatlaşmaya bırakınca işler değişti.

Kur ve faizde istikrar olmalı

Bir dereceye kadar düşük faizlerin TL’nin aşırı değerlenmesini engelleyerek ihracata destek verdiği düşünülebilir. Ancak döviz kurlarının bir anda yükselmesiyle beraber, faiz konusunda hem tartışmalar hem de kafa karışıklıkları arttı. Bir yandan makro ekonomik hedeflerde bozulma baş gösterirken, diğer taraftan gösterge tahvilin faizinin de yüzde 4’lerden yüzde 10’un üzerine çıktığını gördük. Piyasa ve Merkez Bankası arasındaki faiz inatlaşması devam ederken, enflasyon oranlarında hedeften sapıldığı görüldü. Döviz kurları yükseldikçe bu sapma devam etti diyebiliriz. Türkiye sanayici için avantajlı bir ülke konumundan giderek uzaklaşıyor. Bu şartlar altında ihracatın büyümenin lokomotifini olarak devam etmesi büyük bir azmin

eseridir. TCMB Başkanı’nın 2013 yılının sonuna doğru “Dolar/TL 1.92 olacak, bana güvenin demesi” ve maalesef bu iddialı öngörüsünün doğru çıkarmaması, hem reel sektör hem de finans cephesinde kredibilite kaybının oluşmasına sebep oldu.

Gelecek yıl büyüme hızının yüzde 4’ten düşük olması bekleniyor

Diğer taraftan cari açıkla ilgili mücadele için krediler ve kredi kartlarıyla ilgili bazı radikal adımlar atıldı. Tasarruf açığını “daha az tüketerek” kapatmak ve talebin önünü keserek cari açığı durdurmak, yeni bir politika aracı olarak denenmeye başlandı. Ancak, aynı gelir seviyesinde halka daha fazla tasarruf ettirmek bir dönem sonraki Milli Geliri düşürecek, çok iyi bilinen “tasarruf paradoksu” adı veriyorum. Hal böyleyken katma değeri artırmadan, cari işlemler açığını akut bir hastalık olarak görüp, acil müdahale aracı olarak talebin önünü kesmek seçildiği için, 2014 yılı büyüme hızının yüzde 4’ten düşük olacağı bekleniyor. TÜİK’in de kredibilite kaybından pay aldığı düşünülürse, her çıkan rakamın tartışma yaratacağını söyleyebiliriz. Büyük

ihtimalle resmi verilerin sağlanması TİM gibi köklü kuruluşların çalışmalarıyla yapılacaktır. Bu yıl ekonomiyi takip için ayrıntılı bir analiz setine ihtiyaç duyacağız.

2014’te fırsatlar değerlendirilmeli

Tüm bunların üzerine de siyasi tartışmalar ve seçimler de eklenecek, Türkiye “kırılganların en kırılganı” unvanını aldı. Enflasyon ile mücadeleye devam edeceği, faizlerin daha yükseleceği, ulusal paranın değer kaybetmeye devam edeceği söylenen bir ülkenin işi zordur. Ancak, artık zorluklara alışmış olmalıyız. Zorluklarla mücadele bizim genlerimizde mevcut. Dolayısıyla 2014 yılı fırsatların değerlendirildiği bir yıl olmalı diyorum. Dünya’ya baktığımızda ise FED’in “parasal genişleme” konusunda yavaşlamaya gideceği belki de bu yıl içinde tamamen durdurabileceği anlaşılıyor. Dış talep her zaman iç talebe göre daha istikrarlıdır ancak, insanların yarın ile ilgili endişeler taşıdığı bir zamanda para harcamaya hevesli olmayacakları da bir başka gerçek. Bu gerçekler ışığında ürettiğimiz mal ve hizmetleri alıcılar için “çözüm” olarak sunamazsak problem aşamayacağız. İletişim, Medya, Tasarım ve İnovasyonu var gücümüzle kullanmamız gerekiyor.

HÜSEYİN GÜRER
DELOITTE YÖNETİCİ ORTAĞI VE CEO

Marka odaklı çalışmak gerek

Türkiye gibi cari açık sorununu yakıcı hisseden bir ülkenin hızla üretim yapısını dönüştürmesi ve yüksek teknoloji mal, ara mal ve sermaye malları üretiminde ilerleme sağlayarak, birim ihracat için gereksinilen ithalat miktarını azaltması gerekiyor. Diğer yandan marka odaklı yaklaşıma geçilmesi de önem taşıyor.

Son 10 yılda önemli bir ivme kazanan ihracatımız aynı zamanda Türkiye ekonomisinin dönüşümünde de etkin bir rol oynadı ve büyümenin önemli bir motor gücü haline geldi. Türkiye, 2013 yılı itibari ile 151,8 milyar dolar ile on yıl önceye oranla ihracatını nominal olarak yaklaşık üç katına çıkardı. Yapılan çalışmalar da ihracatımızın gerek ürün çeşitliliği gerekse düzey olarak kıyaslanabilir ülke gruplarına göre olumlu bir performans gösterdiğine işaret ediyor. Ancak dünya ihracat hacmine göre bakıldığında hala oldukça mütevazı bir seviyede kalıyoruz; en son 2013 verilerine göre 167,76 milyar dolarlık dünya ihracat hacminde sadece yüzde 0,9 civarında bir paya sahip olduğumuzu görüyoruz. Geride bıraktığımız 2013 yılında önceki yıla oranla daha mütevazı bir ihracat performansı gösterdik. 2012'deki 152,5 milyar dolara (GSYH'ye oran ile yüzde 19,3) karşı ihracatımız 2013'de 151,8 milyar dolar (GSYH'ye oran ile yüzde 18,6) ile sınırlı kaldı. Ancak bunda 2012 yılında altın ihracatında yaşanan özel durumun etkisi unutulmamalı. Nitekim altın hariç bakıldığında bu dönemde ihracatın 139,1 milyar dolardan 148,5 milyar dolara ya da GSYH'ye oran ile yüzde 17,7'den

yüzde 18,2'ye yükseldiğini hesaplıyoruz. Ancak bu düzeyin son üç yılın Orta Vadeli Programlarında (OVP) 2013 için öngörülen düzeylerden belirgin şekilde düşük olduğunu da belirtelim. (Örneğin 2011 sonunda yayınlanan ve 2012-2014 dönemini kapsayan OVP'de 2013 ihracat hedefinin 165 milyar dolar olarak koyulduğunu; ancak kurda belirgin bir değer kaybına rağmen bu düzeyin oldukça altın da kalındığını hatırlatalım.)

Avrupa'ya katma değeri yüksek ürünler ihraç ediyoruz
İhracatımızın coğrafik dağılımı açısından 2013 yılı aynı zamanda Avrupa ülkelerindeki toparlanmanın etkilerini hissettiğimiz bir yıl oldu. Katma değeri daha yüksek ürünler ihraç ettiğimiz bu ülkelerin toplam ihracatımızdaki payının yeniden yüzde 50'nin üzerine yükselmesi oldukça umut verici. Diğer yandan katma değeri daha düşük ürünler ihraç ettiğimiz ancak son yıllarda pazar payı olarak dış ticaretimizde önemli bir yer edinen Kuzey Afrika, Yakın

Orta Doğu (MENA) ülkelerine olan ihracatın altın hariç rakamlar ile toplam ihracatımızın yaklaşık dörtte biri seviyesinde korunduğu daha da kötümser olduğunu söylemek mümkün. Nitekim Dünya Bankası verileri yüksek teknoloji mal ihracatının toplama oranında yüzde 2'nin altında kaldığımızı diğer bir deyişle G20 ülkeleri liginde en sonlarda bulunduğumuzu gösteriyor. 2014 yılı için kurdaki değer kaybı nedeni ile ihracatımızda artış beklentileri hâkim. Ancak zayıf liranın uzun vadede ihracat artışları için yeterli olmadığı ve yapısal bazı dönüşümlerin elzem olduğu unutulmamalı. Öncelikle bizim gibi cari açık sorununu yakıcı hisseden bir ülkenin hızla, üretim yapısını dönüştürmesi ve yüksek teknoloji mal, ara mal ve sermaye malları üretiminde ilerleme sağlayarak birim ihracat için gereksinilen ithalat miktarını azaltması gerekiyor. Diğer yandan sıkça tekrarladığımız gibi marka odaklı yaklaşıma geçilmesi de önem taşıyor. Bu amaçlara ulaşılabilmesi için yapılması gerekenler, aslında Türkiye'de genelde üretkenliği arttırmak için gereken reformlardan çok da farklı değil. Eğitime, vasıflı işgücüne, teknolojik gelişmeye, gerek hukuki gerekse iktisadi tüm kurumlarımızı geliştirmeye önem vermek, bu alanlarda önce olanı kaybetmemek, sonra da kazanımları hızlandırmak gerekiyor.

İhracatı yeni bir platoya çıkaracak hamlelere ihtiyaç var
Ancak gelinen noktanın yeterli olmadığı ve ihracatımızı yeni bir platoya çıkaracak reform ve hamlelere olan ihtiyacın sürdüğünü herkes tarafından kabul görüyor. (Bu bağlamda 500 milyar dolarlık 2023 hedefinin halen çok uzağında olduğumuzu, zamanın da çabuk geçtiğini hatırlatalım.) Ayrıca Türkiye halen ihracat/millî gelir oranı itibari ile kendi ligindeki birçok

ülkeye oranla daha düşük bir seviyede. Özellikle "teknolojik" ürün ihracatına baktığımızda tablonun daha da kötümser olduğunu söylemek mümkün. Nitekim Dünya Bankası verileri yüksek teknoloji mal ihracatının toplama oranında yüzde 2'nin altında kaldığımızı diğer bir deyişle G20 ülkeleri liginde en sonlarda bulunduğumuzu gösteriyor. 2014 yılı için kurdaki değer kaybı nedeni ile ihracatımızda artış beklentileri hâkim. Ancak zayıf liranın uzun vadede ihracat artışları için yeterli olmadığı ve yapısal bazı dönüşümlerin elzem olduğu unutulmamalı. Öncelikle bizim gibi cari açık sorununu yakıcı hisseden bir ülkenin hızla, üretim yapısını dönüştürmesi ve yüksek teknoloji mal, ara mal ve sermaye malları üretiminde ilerleme sağlayarak birim ihracat için gereksinilen ithalat miktarını azaltması gerekiyor. Diğer yandan sıkça tekrarladığımız gibi marka odaklı yaklaşıma geçilmesi de önem taşıyor. Bu amaçlara ulaşılabilmesi için yapılması gerekenler, aslında Türkiye'de genelde üretkenliği arttırmak için gereken reformlardan çok da farklı değil. Eğitime, vasıflı işgücüne, teknolojik gelişmeye, gerek hukuki gerekse iktisadi tüm kurumlarımızı geliştirmeye önem vermek, bu alanlarda önce olanı kaybetmemek, sonra da kazanımları hızlandırmak gerekiyor.

İHRACAT NASIL ARTAR?

- Eğitime önem vererek
- Vasıflı işgücü yetiştirerek
- Teknolojik gelişmeleri uygulamaya geçirerek
- Hukuki ve iktisadi kurumları geliştirerek
- Marka odaklı çalışarak

Doç. Dr. ÜMIT İZMEN
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

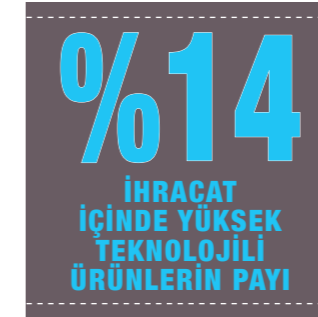
Rekabet için teknoloji

Orta teknoloji ürünlerin payındaki yükselişe rağmen Türkiye'nin ihracatında hâlâ düşük teknoloji ürünler egemen. Türkiye'nin bu sektörlerde rekabet avantajı elde edebilmesi için kapsamlı önlemlerden oluşan programlar uygulamaya konulmalı.

Türkiye'nin ihracatı 2000-2008 döneminde hızla arttı. 2000'de neredeyse 28 milyar dolar olan ihracat 4,5 kat artarak 2008'de 136 milyar dolar seviyesine ulaştı. Aynı dönemde gelişmekte olan ülkelerdeki ihracat artışı ise 3 kat olmuştur. İhracatçı sayısı da, ihracatçı başına yapılan ihracat miktarı da yaklaşık iki katına çıkmasına karşılık, Türkiye'nin dünya ticaretinden aldığı pay sadece binde beşten binde sekize yükselebildi. Bu veriler, ihracat stratejisinin yeniden değerlendirilmesini gerektiriyor. Aynı dönemde Türkiye ihracatında mal çeşitliliği ve pazar çeşitliliği de süratle zenginleşti. Emek yoğun ve düşük teknoloji ürünlerin toplam ihracat içindeki payı gerilerken orta teknoloji ürünlerin payı ise hızla arttı. Yüksek teknoloji ürünlerin payında ise kayda değer bir gelişme olmadı.

Yüksek teknoloji ürünlere geçilmeli
Orta teknoloji ürünlerin payındaki yükselişe rağmen Türkiye'nin ihracatında hâlâ düşük teknoloji ürünler egemen. Bu durum, ne klasik ne de modern dış ticaret teorileri ile uyumlu değil. Emek ve hammadde zengini olmayan Türkiye'nin doğal olarak bu sektörlerde

rekabet avantajı bulunmuyor. Türkiye'nin mamul mal ihracatı içinde düşük teknoloji ve emek yoğun sektörlerin payı yüzde 50'yi aşırken, yükselen piyasa ekonomilerinde bu pay yüzde 20'nin altında kalıyor. Türkiye'nin mamul mal ihracatı içinde yüksek teknoloji ürünlerin payı sadece yüzde 14 iken, yükselen piyasa ekonomilerinde

bu pay yüzde 50. Oysaki dünya ticaretine baktığımızda yüksek teknoloji ürünlerin ticaretinin de hızla arttığını gözlemliyoruz. Türkiye'nin ihracat ürün bileşiminde yüksek teknoloji ürünlere geçmekte zorlanması, ihracat artış hızını olumsuz etkiliyor.

Dış açığı azaltmanın yegâne yolu
Türkiye'nin ihracat artışı 2008'den sonra sadece yüzde 15'de kalırken, gelişmekte olan ülkeler ise bu dönemde ihracatlarını yüzde 30 artırdılar. İhracat artışını devam ettiremeyen Türkiye,

yüksek dış açık nedeni ile küresel piyasalardaki likidite fazlasında beklenen azalmadan en olumsuz etkilenmesi muhtemel ülkeler arasında sıralandı. Türkiye'nin yüksek dış ticaret açığı vermesinin başlıca nedeni enerji ithalatı. Türkiye enerji açısından zengin kaynaklara sahip bir ülke olmadığı için gelecekte de enerji ithalatı yüklü bir kalem olmaya devam edecek. Dolayısıyla dış açığı azaltabilmenin yegâne yolu ihracatı artırabilmek, bunun da yolu katma değerli ileri teknoloji ürünlerinin toplam ihracat içindeki payını artırmak. Bu açıdan Kore dikkate alınması gereken bir örnek. Enerji kaynakları açısından Türkiye gibi zayıf olan Kore'nin 130 milyar dolara ulaşan enerji kaynaklı dış ticaret açığı, Türkiye'den yaklaşık iki kat fazla. Buna karşılık ihracat ürünlerinin rekabet gücünün yüksek olması sayesinde Kore'nin toplam ihracatı 550 milyar dolara yakın. Böylece Kore, enerji ithalatını karşılamakla kalmıyor, dış ticaret fazlası da veriyor. Toplam ihracat içinde yüksek teknoloji ürünlerin payı Türkiye'de yüzde 14 iken Kore'de yüzde 41.

Dünya ticaretinden pay almanın yolları aranmalı
Ürün bileşiminde düşük ve orta teknoloji ürünlerin taşıdığı ağırlığın yanı sıra,

Türkiye'nin rekabet avantajının daha çok üretim sürecinin nihai aşamasında olması, buna karşılık aramalı ve yatırım malı üretiminde rekabet avantajı olmaması, ekonomik yapıyı ve dış ticaret açığının sürekli olarak yeniden üretilmesine neden oluyor. Aramalı ve yatırım mallarında ithalata bağımlı yapı, zaman içinde birçok sektörün nihai tüketim mallarında sahip olduğu rekabet avantajının da düşmesine ve hatta yok olmasına yol açıyor. Rekabet gücünün orta teknoloji ürünlerde ve üretimin nihai ürün aşamasında yoğunlaştığı bir ihracat yapısının, yüksek teknoloji ürünlere ve üretimin tüm aşamalarına yayıldığı bir ihracat yapısına dönüşümü hızlı ve kolay olmayacaktır. Ar-Ge, teknoloji, inovasyon politikalarının yanı sıra, istihdam, eğitim, mesleki eğitim ve KOBİ politikalarına kadar uzanan birçok alanda hâzırlanmış kapsamlı ve birbirini destekleyen önlemlerden oluşan bir programın zaman geçirmeden uygulamaya konulmasına ihtiyaç var. Küresel krizin etkilerinin ortadan kalkmaya başladığı bir konjonktürde, dünya ticaretindeki payı artırmak ancak bu şekilde mümkün olabilecektir.

Doç. Dr. MURAT ÇAK
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Ekonominin güçlü aktörleri

Otomotiv sektörü, kimyevi maddeler ve mamulleri, çelik, hazır giyim, elektrik-elektronik ile birlikte 2013 yılında Türkiye'nin ekonomik büyümesinin en güçlü aktörleri olarak yer aldılar. İhracattaki artış bazında otomotiv sektörünü, hazır giyim izliyor.

İhracat rakamları 2013 yılında 2012 yılının hemen altındaki bir seviyede gerçekleşti. Elbette ki burada ekonomik açıdan baktığımızda Türk Lirası'nın özellikle ilk altı ayda dolar karşısında 2012 yılına göre daha üst seviyelerde gerçekleşmiş olmasının rolü var. TCMB 2003 Bazlı Reel Kur Endeksine göre 2012 yılının ilk altı ayında TL, dolar karşısında ortalama yüzde 15,4 değerli iken, 2013 yılının ilk altı ayında bu oran yüzde 19,5 olarak gerçekleşti. Yani 2013'ün ilk altı ayında TL, 2012'nin aynı dönemine kıyasla yüzde 4,1 ekstra değerli. Bu zaman dilimini Türkiye'nin dış ticareti açısından daha karşılaştırılabilir durumda görmemizin sebebiyse, henüz sosyal ve politik alanlardaki bir takım istikrarsızlıkların etkilerinin ekonomik mecraya yansımamış olması. Nitekim 2013 yılının mayıs ayından itibaren döviz kurları her ne kadar artışa geçmeye başlamış ve yıl sonunda ise ekonomik öngörülerle örtüşmeyecek seviyelere ulaşmışsa da, bu artışların temel sebebi siyasal alanda istikrarsızlık yaratan bir takım olayların kurlar üzerindeki etkileridir.

Döviz kurları, ekonomik olaylardan kaynaklanan bir takım sebeplerle Türkiye'nin ihracatı için daha rekabetçi düzeylere eriştiğinde bunun ihracat üzerindeki etkileri olumlu iken, ekonomi dışındaki olayların döviz kurunu yükseltmesinin ihracat üzerindeki etkisi her zaman olumlu yansımaya bilememektedir. Çünkü bu tür olaylar kurları daha oynak ve öngörülürükten uzak kılabilmekte, yüksek oranlılık değişimlere sebep olabilmektedir. Bu da ihracatçılarımızın gerek maliyetler gerekse satış için fiyat öngörülerini olumsuz etkilemekte.

Ekonomik büyümenin güçlü aktörleri

Yakın ve Ortadoğu ülkelerindeki siyasi istikrarsızlık ortamının da, Türkiye'nin bu ülkelere ihraç mallarına olan talebini azaltmamış olduğunu belirtmeliyiz. Nitekim 2013 yılının mayıs ayından itibaren döviz kurları her ne kadar artışa geçmeye başlamış ve yıl sonunda ise ekonomik öngörülerle örtüşmeyecek seviyelere ulaşmışsa da, bu artışların temel sebebi siyasal alanda istikrarsızlık yaratan bir takım olayların kurlar üzerindeki etkileridir.

Değerlendirdiğimizde, 2013 yılında da otomotiv sektörünün yine liderliği kaptırmadığı görülüyor. Otomotiv sektörü, kimyevi maddeler ve mamuller, çelik, hazır giyim, elektrik-elektronik ile birlikte 2013 yılında Türkiye'nin ekonomik büyümesinin en güçlü aktörleri olarak yer aldılar. İhracattaki artış bazında bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında yüzde 11,2 ile otomotiv sektörünü, yüzde 10,9 ile hazır giyim sektörü izliyor. Hazır giyim sektörü, gerek başlıca ihracatının AB ülkelerine olması ve gerekse ithal ara mallarına bağımlılık oranının (yüzde 19) görece daha düşük seyretmesi gibi nedenlerle 2014 yılında da ihracatımız açısından en şanslı sektörler arasında diyebiliriz. AB ülkelerinde 2014 yılında bir toparlanma gözleneceği yönündeki kuvvetli öngörüler bu konudaki savımızı güçlendiriyor. Yine MB 2003 Bazlı Reel Kur Endeksine göre TL'nin neredeyse başa baş kurunda gözükmesi, ithal ara mallarına görece daha az bağımlı olan hazır giyim sektörünü ihraç fiyatları açısından avantajlı bir hale getiriyor. Yine de bir dolarlık ithalata karşılık dört dolarlık ihracat rakamının

geliştirilmesi hazır giyim sektörünün temel hedefleri arasında yer almalı.

Dışa bağımlılık azaltılmalı, ar-ge ve inovasyona önem verilmeli

Elektrik ve elektronik cihazlar sektörünün ihracatımızdaki gelişimi de sevindirici boyutlara ulaşmıştır. Sahip olduğu teknoloji ile diğer sektörlerin gelişmesine de katkı sunan sektör, nitelikli istihdamı barındırması ve teşvik etmesi yönüyle de önem arz etmektedir. Aslında hemen bütün sektörlerde mevcut üretim koşulları içerisinde yapılan ihracatta, fiyat rekabeti avantajı dışında doğal sınırlarına yaklaşmıştır denilebilir. 2013 yılının sonları ve 2014'ün başlarında yakalanan avantajlı kurlardan ihracatımızın yeterince yararlanabilmesinin temel iki koşulu dışarıya bağımlılığı azaltacak, ithal hammadde üretim biçimlerine ağırlık verilmesi ile ar-ge ve inovasyon çalışmalarının hızlandırılmasıdır. Bunların dışında politik ve sosyal olayların 2014 yılında gerçekleştirilecek seçimlerin ekonomi üzerinde yaratabileceği olumsuzluklara da dikkat edilmelidir.

Dünyanın her yerine ihracat

2013 YILI TÜRKİYE'NİN
**SEKTÖR
LİDERLERİ
DEĞERLENDİRMELERİ**

YAVUZ ERKUT
TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ

Tüpraş'tan, cari açığı azaltacak yeni yatırımlar

Türkiye'de tüketilen akaryakıt ürünleri ihtiyacının yüzde 60'ını üreten, ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu olmasının yanı sıra yıllardır en çok ihracat yapan şirketler sıralamasında da zirvedeki yerini koruyan Tüpraş, taşıdığı stratejik önemin bilinciyle daha aydınlık ve müreffeh bir Türkiye için her koşulda üretmeye devam ediyor. Türkiye motorin tüketimi EPDK verilerine göre 2013 yılında yüzde 7,2 yükselişe

16,8 milyon tona ulaştı, benzin tüketimi ise uzun yıllar süren düşüşlerden sonra yüzde 1,3 oranında artarak 1,9 milyon tona yükseldi. Başta elektrik üretimi olmak üzere, ısınma ve sanayi alt sektörlerinde doğalgaz kullanımının artarak devam etmesi ile fuel oil tüketimi yüzde 21,8 azaldı. Tüpraş, Avrupa'da ürün taleplerinin zayıf seyri ile Akdeniz piyasası ürün fiyatlarının petrol fiyatına göre düşük performans sergilediği 2013 yılında, yapılan

üretim ve satış optimizasyonu çalışmalarına bağlı olarak 21,2 milyon ton satılabilir ürün üretti. Ülkemizin petrol ürünleri ihtiyacını karşılamak misyonu ile üretimini sürdüren firmamızın, uluslararası piyasadaki rekabet gücünü artırmak ve sürdürülebilirliğini korumak için başladığımız, ayrıca ülkemiz cari açığının 1 milyar dolar azaltılmasına katkı sağlayacak 2,7 milyar dolar değerindeki Fuel Oil Dönüşüm projemizi bu yıl tamamlıyoruz. 2,7 milyar

dolar tutarındaki Fuel Oil Dönüşüm yatırımı için 2013 sonu itibarı ile 2,2 milyar dolar harcama gerçekleştirildi. 2014 Kasım ayında yatırım tamamlandığında, ülkemizde tüketimi azalan, düşük değerli yaklaşık 4,2 milyon ton siyah ürün, 3,5 milyon tonun üzerinde benzin ve motorin gibi daha değerli Euro V standartında çevreci beyaz ürünlere dönüştürülecek, İzmit Rafinerisi'nin beyaz ürün verimi yüzde 80'in üzerine yükselecek.

TURAN ERDOĞAN
VESTEL ŞİRKETLER GRUBU İCRA KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE HİZMET SEKTÖRÜ

Vestel, ilk tablet PC ihracatını gerçekleştirdi

Avrupa pazarının LCD TV üretiminde ilk üç, beyaz eşyada ise ilk on üreticisinden biri olan Vestel, Türkiye'nin en çok bilinen ve prestijli 10 markası arasında yer alıyor. Vestel, yurt içi ve yurt dışı pazarlarda sahip olduğu ve proaktif stratejilerle yönetilen güçlü ticari yapılanmasıyla, ürünlerini milyonlarca tüketiciye sunuyor. 16 yıl boyunca elektronik sektöründe Türkiye'nin ihracat şampiyonluğunu elinde tutan

ve 2013 yılında ihracat yaptığı ülke sayısını 145'e çıkararak Vestel'in ihracatının yüzde 63'ünü elektronik ürün kategorisi oluşturmakta. Avrupa dışında Avustralya, Hindistan, Afrika, Orta Doğu, Okyanusya ve Güney Amerika pazarlarına da ihracat yapıyoruz. 2013 yılında Vestel olarak Brezilya'ya ilk TV ihracatını gerçekleştirdik. Vestel'in rakiplerine göre daha geniş bir ürün yelpazesine sahip olması beyaz eşya ihracatı konusunda da rekabet avantajı

sağlıyor. 2013 yılında A enerji sınıfı ürün gamında birçok yeni ülkeye ihracat yapmaya başladık. Dünyadaki teknolojik trendlere paralel olarak Vestel 2013 yılında mobilite ürün gamlarını üretmeye ve ihracat etmeye başladı. Tablet PC üzerine yoğun ar-ge faaliyetlerimiz 2013 yılında sonuçlandı ve ilk tablet PC 2013 yılında ihraç edildi. 2013 yılında Avrupa LCD TV pazarında yüzde 21 payla ikinci sırada yer aldık ve Türkiye'nin toplam TV ihracatının yüzde 91'ini, beyaz

eşya ihracatının yüzde 28'ini gerçekleştirdik. 2014 sonuna kadar LCD TV'de 12 milyon adet üretim gerçekleştirmeyi ve bunun 10 milyonunu ihraç etmeyi planlıyoruz. Vestel olarak 2014'teki temel hedef ve beklentilerimiz, Avrupa pazarındaki pazar payımızı pekiştirmek, yeni pazarlara odaklanmak, yeni ürün gamları sayesinde büyüme alanları yaratmak. Vestel olarak çalışmalarımızı bu yönde sürdürüyoruz.

HAYDAR YENİGÜN
FORD OTOSAN GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ

Otomotivde sürdürülebilir büyümenin sembolüyüz

Ford Otosan olarak 2013 yılında iç pazarda gerçekleştirdiğimiz 114 bin araç satışı ile üst üste 12'nci kez Türkiye otomotiv sektörünün lideri olduk. Otomotivdeki 12 yıllık liderliğimizi satışlarımızla olduğu kadar, üretim ve ihracat ile yarattığımız ekonomi, mühendislik hizmetlerimizdeki başarı ve sektörde örnek gösterilen istihdam rakamlarımızla da tescilledik. Sektörümüzde "liderlik" tanımını değiştirdik, sürdürülebilir büyümenin sembolü olduk. Sektörümüzün

son 3 yıldır en büyük, ülkemizin ikinci büyük ihracatçısı konumundayız. Türkiye ticari araç ihracatının yüzde 61'ini gerçekleştirdiğimiz 2013 yılında iç ve dış pazarlarda toplam satış rakamımız 341 bin adet olarak gerçekleşti. 2013 yılında önceki yıla göre yüzde 11 artışla 227 bin araç ihraç ettik ve tarihimizin en yüksek ihracat rakamına ulaşarak kendi rekorumuzu kırdık. Ford'un Avrupa'daki en büyük ticari araç üretim üssü olarak, Transit'in Avrupa'daki tek üretim merkezi, Custom ve Courier'in dünyadaki

tek üretim merkezi, Cargo'nun ise Brezilya ile birlikte iki üretim merkezinden biriyiz. 2013'te Kocaeli ve İnönü fabrikalarımızda toplam 281 bin adet araç ürettik ve yüzde 85 kapasite kullanımını ile Avrupa ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir seviyeye ulaştık. 2013'te ürettiğimiz araç ve parçaları 5 kıtada 79 ülkeye gönderdik ve ihracat pazarlarımızı çeşitlendirme stratejimiz kapsamında Meksika, Azerbaycan, Mısır, Singapur ve Tayvan'a da araç ihracatını başlattık. Yüzde 15 artışla 3,8 milyar dolarlık ihracat cirosuna

ulaştık. İhracatımızda yükselen bir kalem olan mühendislik hizmetlerimizden elde ettiğimiz gelir ise 2012 yılına göre yüzde 38 oranında artışla 73 milyon dolara ulaştı. Gurur veren mühendislik çalışmalarımızı tek çatı altında toplayacak Türkiye otomotiv sektörünün en büyük; Ford dünyasının da en büyük üçüncü Mühendislik Merkezi yatırımımızın temellerini de 2013 yılında attık. Ford dünyasında bizi daha da ileriye taşıyacak mühendislik çalışmalarına imza atmaya devam edeceğiz.

ALİ TANRIVERDİ
TGS DIŞ TİCARET A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON

TGS ihracatın gelişimine katkı sağlıyor

İhracat içinde oldukça büyük bir paya sahip olan KOBİ'lerin yurt dışı pazarlar ve uluslararası şirketlerle rekabet edebilmeleri için ihracatlarını artırmaları ve dünya pazarlarına açılmaları için, dış ticarette uzmanlaşmış olan dış ticaret şirketleri bu konuda önemli rol oynuyor. İhracatçı firmaların dış ticaret sermaye şirketleri, firmaların dış ticarette karşılaşılabilecekleri olası sorun-

lara karşı çözüm ortağı. 2013 yılı aracılığını yaptığı ihracat miktarı 1 milyar 171 milyon 438 bin dolara ulaşan TGS DIŞ TİCARET A.Ş. olarak çalışmalarımızla Türkiye ihracatının gelişmesine katkı sağlıyoruz. TGS Dış Ticaret A.Ş., 300'ün üzerinde iş ortakları olan imalatçı firmalara ihracatlarının garanti altına alınması, vadesini beklemeden erken finansman kullanılması ve KDV alacaklarının tahsil konusunda hizmet veriyor ve bu sayede üyelerinin ihracatlarında karşılaşılabilecek-

leri olası problemlerin önceden çözümlenmesinde büyük rol oynuyor. TGS'nin vizyonu, iş ortağı olarak gördüğü portföyündeki tüm imalatçı firmaların büyümelerine katkı sağlamak için hızlı ve kaliteli hizmet vermektir. TGS Dış Ticaret A.Ş. olarak üyelerimize söz konusu ihracat finansmanı konusunda da destek veriyoruz. Bundan sonra tabii ki öncelikli hedefimiz; Türkiye ihracatının gelişmesine de yardımcı olarak toplam ihracattaki pazar payımızı yükseltmek.

İhracat rakamlarımızı bugüne kadar istikrarlı bir şekilde büyüttük ve bu yönde üzerimize düşen görevi en iyi şekilde yerine getirmeye devam edeceğiz. Ayrıca bildiğiniz gibi 2012 Haziran ayında şirketimiz borsaya açıldı ve Borsa İstanbul'da (BİST) paylarımız işlem görmeye başladı. Dolayısıyla bir diğer hedefimiz de kurumsallaşma adına önemli bir adım olan bu süreci devam ettirmek ve şirketimize yatırım yapan ortaklarımızı düzenli olarak kar dağıtmaktır.

SERDAR KOÇTÜRK
KİBAR DIŞ TİCARET A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ &
KİBAR HOLDİNG YÖNETİM KURULU ÜYESİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER

Kibar Dış Ticaret, öncü rolünü sürdürüyor

Kibar Dış Ticaret A.Ş. ülkemizde başlatılan Dış Ticaret atılımlarında öncü rol oynamak ve Kibar Grubu'nun bu konuda uzman şirketi olarak dış ticaret etkinliklerini geliştirmek amacıyla, 1985 yılında kuruldu. Sürekli gelişen Türkiye demir çelik ihracatında, Kibar Dış Ticaret A.Ş. tatbik edilen stratejik açımlarıyla, çözüm odaklı ve tecrübeli insan kaynağıyla, demir-çelik sektöründe uzmanlaşmış, hem üretim hem de müşteri ağını genişleterek networ-

küne yatırım yapan, gerçek anlamda küresel bir dış ticaret firması olma özelliğini taşıyor. Kibar Dış Ticaret A.Ş., 2023 yılı için hedeflenen ihracata ulaşmak adına, Türk demir çelik ürünlerinin ihracata yönelik pazarlama stratejisini, kendisine misyon olarak görüyor. Ticari Profil piyasasının uzun yıllar önemli bir oyuncusu olan Kibar Dış Ticaret A.Ş.'nin sektörün gelişmesine de olumlu katkıları oldu. Şirketimiz dönemsel olarak belirginlik gösterebilen global pazarlardaki krizlerle birlikte, demir çelik sektöründe esen

birleşme ve satın alma rüzgarlarının oluşturduğu olumsuz şartlara, doğru ve tutarlı stratejilerle adapte olarak sektördeki konumunu güçlendiriyor. Kibar Dış Ticaret A.Ş., Türkiye'nin önde gelen kuruluşlarının ihracatını ve bu kuruluşların hammadde gereksinimlerinin bir bölümünün ithalatını gerçekleştiriyor. Ayrıca dış ülkelerden üçüncü ülkelere yönelik yüksek tonajlı transit ticaret yapıyor. Dünya çapında yaygın temas noktaları ve dış ticaret bilgisiyle Kibar Dış Ticaret A.Ş., grubun güçlü ticari kültürü-

KİBAR DIŞ TİCARET

nün özgün bir temsilcisi niteliğini taşımakta. 29 yıllık süreçte, Demir Çelik sektöründeki yüksek tonajlı ticaretle birlikte, gıda, inşaat malzemesi ve metal ticaretiyle ülkemizin dünyaya açılan kapısı niteliğindeki Kibar Dış Ticaret, ülkemize ihracat hedeflerine katkıda bulunabilmek adına çalışmalarını planlıyor. Ayrıca Kibar Dış Ticaret hammaddesini iç piyasadan ya da ithalat yoluyla temin ettiği çeşitli demir-çelik maddelerinin fason olarak üretimini yaptırarak, birçok ülkeye ihracat gerçekleştiriyor.

MÜFİT ÖZKARA
ŞİŞECAM DIŞ TİCARET A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ ÇİMENTO, CAM, SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ

Şişecam global bir oyuncu

Türkiye'nin en köklü sanayi kuruluşlarından biri olan Şişecam Topluluğu bugün düzcam, cam ev eşyası, cam ambalaj ve cam elyafı gibi camın tüm temel alanları ile soda ve krom bileşiklerini kapsayan iş kollarında global bir oyuncudur. Şişecam için 2013 yılı, satış gelirlerimizi artırdığımız,

yatırımlara ve büyümeye devam ettiğimiz bir yıl oldu. 2013 yılında 3,6 milyon ton cam, 2 milyon ton soda külü ve 3,3 milyon ton endüstriyel hammadde üretimi gerçekleştirirken, 837 milyon dolarlık ihracat rakamına ulaştık. Türkiye'nin yanı sıra Almanya, İtalya, Bulgaristan, Romanya, Slovakya, Macaristan, Bosna Hersek,

Rusya Federasyonu, Gürcistan, Ukrayna, Mısır ve Hindistan olmak üzere toplamda 13 ülkeye yayılan üretim faaliyetlerimiz, 20 bini aşkın çalışanımız ve 150 ülkeye ulaşan satışlarımızla uluslararası ölçekte bir topluluğuz. 2020'de dünyanın ilk üç cam üreticisinden biri olma vizyonumuz doğrultusunda organik ve inorganik

yatırımlara devam ediyor, Ar-Ge faaliyetlerimizi geliştirerek rekabet gücümüzü en üst düzeyde tutma hedefiyle çalışıyoruz. Bu bağlamda mevcut üretim yeteneklerimize ilave olarak yüksek katma değerli yeni ürünler geliştiriyor, her alanda verimliliğimizi artırıyor ve sürdürülebilir büyüme hedeflerimize kararlılıkla ilerliyoruz.

MARCO VOTTA
TÜRKTRAKTÖR GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ MAKİNE VE AKSAMLARI

TürkTraktör modern tarıma yön veriyor

Türkiye'de otomotiv sektörünün ilk üreticisi olan ve bu yıl sektördeki 60'ıncı yılını kutlayan TürkTraktör, endüstriyel hayatına başladığı 1954'ten beri yükselen bir grafikte ilerleme kaydederek, bugün gelinen noktada 130'dan fazla ülkeye ihracat yapan, Türkiye'nin önemli kuruluşlarından biri oldu. Şirketimizin kurumsal yapısını, Koç Holding ve dünyanın en büyük traktör ve zirai ekipman üreticilerinden CNHI ortaklığı oluşturuyor. TürkTrak-

tör olarak bugün, Türkiye'nin en büyük traktör üreticisi konumundayız. Traktörlerimizin tasarımı Türkiye'de, Türk mühendisler tarafından gerçekleştirilmekte ve yine üretimde kullandığımız parçaların tamamına yakını yerel kaynaklarla üretmekteyiz. Sektöründe hem devlet, hem de CNHI tarafından tescillenmiş Ar-Ge merkezine sahip olarak, teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarına yaptığımız yatırımlar en önemli odak noktamızı oluşturuyor. TürkTraktör, Case IH, New Holland ve Steyr

marka traktörlerin üretiminin yanı sıra ve ziraat ekipmanlarının satışını yapan, New Holland TDD ile Case IH JX seri traktörlerin ve farklı özel serilerinin dünyadaki tek tasarım merkezi, Utility Light seri traktörlerin dünyadaki ana üretim merkezi ve 66 serisi transmisyonlar için dünyadaki tek mühendislik ve üretim merkezidir. New Holland, Case IH ve Steyr markalarınıza; altı ana seride, 48 HP-110 HP aralığında geniş opsiyon seçeneklerine sahip traktörler üretiyoruz. Ankara'da bulunan Türk Traktör

tesislerinde 2 bin 500'ü aşkın kişiye istihdam sağlıyoruz. Yatırım konusunda bizi çok heyecanlandıran önemli bir konu ise Sakarya'nın Erenler ilçesinde temellerini attığımız ikinci fabrikamız. Ankara'daki fabrikamıza ek olarak hayata geçireceğimiz ikinci üretim tesisimiz; 80 milyon doların üzerinde bir yatırımı temsil ediyor. Bu yatırımın, yurt dışı pazardaki artan taleplere yanıt verebilmemize ilave olarak, yerel talebin ihtiyacını da karşılayabilmemize olanak tanıyacağına inanıyoruz.

MUHARREM DÖRTKAŞLI
TUSAŞ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ

Sektördeki lokomotif rolümüzü sürdürüyoruz

Ülkemiz savunma ve havacılık sanayii teknolojik alt yapısının gelişmesiyle 2013 yılında 1,4 Milyar dolar tutarında ihracat gerçekleştirildi. Sektörümüz, mevcut alt yapısını dünya standartlarında ürünlere dönüştürerek, Türkiye'nin Vizyon 2023 hedeflerinde belirlenen 15 Milyar dolar ihracat hedefine ulaşma gayretindedir. TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. (TUSAŞ), 2013 yılında sektör ihracatının önemli bir kısmını tek

başına gerçekleştirerek, sektördeki lokomotif rolünü sürdürdü. 2013 yılında ANKA İnsansız Hava Aracı ve HÜRKUŞ Temel Eğitim Uçağı gibi özgün tasarım projelerimizin seri üretim anlaşmaları imzalandı, dünyanın önde gelen sivil havacılık firmaları ile stratejik iş ortağı olarak uçak ana gövde parçalarının tasarım ve imalatı alanında önemli başarılarla imza atıldı. Öte yandan ana gövde komponentlerinin tasarım ve üretimini yaptığımız Airbus Military A400M uçağının kullanıcı ülkelere teslimatlarına başlandı.

Airbus firmasının yeni nesil yolcu uçağı A350 XWB, TUSAŞ tasarımı ve üretimi olan kanatçık (aileron) ile ilk uçuşunu gerçekleştirdi ve ürettiğimiz F-35/Müşterek Taarruz Uçağı orta gövdesinin ilk teslimatı yapıldı. 2013 yılı milli geliştirme projelerimiz açısından da önemli bir yıl oldu. Önümüzdeki 20 yılı kapsayan uydusu yol haritasında ana yüklenici olarak sorumluluk almak üzere, teknolojik altyapımızı güçlendirdik, TUSAŞ ana yüklenicilerindeki Göktürk-III Keşif-Gözlem Uydusu için çalışmaları başlattık.

Özgün Genel Maksat Helikopter projesi sözleşmesi imzalanmış, ayrıca Milli Muharip Uçak Programı'nın kavramsal tasarım çalışması tamamlandı. Bölgesel yolcu uçağı projesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla çalışmalarımız devam ediyor. Milli politikalarla desteklenen Türk savunma ve havacılık sanayisinin son dönemde gösterdiği kayda değer gelişim ve bu çerçevedeki çalışmalar markasızlıkta dünyaya parkası havacılık ve uzay şirketi olma yönündeki çalışmalarını sürdürüyor.

CELAL ÖZEL
AK-PA YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ TEKSTİL VE HAMMADDELERİ

Akkök Grubu Ak-Pa ile dış ticarete açılıyor

Ak-Pa, 1976 yılında Akkök Grubu şirketlerinin yurt dışı pazarlama ve ihracat faaliyetlerini yürütmek üzere kuruldu. İlk yılında 5 milyon dolar ihracat yapan Ak-Pa, 2013 yılında 382 milyon dolar ihracat seviyesine ulaştı. Türkiye'nin tekstil alanındaki en güçlü ihracatçı şirketlerinden biri olarak

Türkiye piyasası yanı sıra beş kıtada 70'den fazla ülkeye kurulduğundan bugüne 5,9 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. Akkök Grubu, şirketlerinin akrilik elyaf, karbon elyaf, kimyasal ürünler ve yarı mamul iplik ürünlerini, dünyanın büyük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarına sevk ediyor. Ak-Pa, 2007 yılından itibaren,

yeni yapılanma ile Grup Dışı Ürünler ticaretine başladı ve 37 yıldan fazla sürede edindiği birikimini Türk tekstil endüstrisine de yansıtmakta. Şirket, tabii ve sentetik elyaf ile başladığı ticari faaliyet alanını, kısa sürede ürün yelpazesine eklediği yeni ürünler ile genişletti ve 2012 yılında Elyaf Grubu (bambu, yün, viskoz, polyester)

ve İplik Grubu (polyester ve nylon filament, viskon ve pamuk karışımı çekilmiş iplik) ürünleriyle pazarda güçlü bir oyuncu konumuna ulaştı. Ak-Pa Türk tekstil sanayisinin büyümesine de paralel olarak, iç ticaret faaliyetlerinde ürün yelpazesini genişletmeyi ve hizmet sunduğu tekstil piyasa segmentlerini de artırmayı hedefliyor.

Yaşam için teknoloji

AKIN KAZAK
BOSCH TERMOTEKNİK ISITMA VE KLİMA SANAYİ TİCARET A.Ş. TİCARİ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ İKLİMLENDİRME SANAYİİ

Bosch Termoteknik, Manisa'dan 34 ülkeyi ısıtıyor

Manisa fabrikamızda 109 bin metrekarelik alanda faaliyet gösteriyor, 870 çalışan ile duvar tipi kombi, komponent ve ısı pompaları üretiyoruz. Son 2 yılda şirket tarihinin en yüksek üretimini gerçekleştirdiğimiz Manisa fabrikamızda, 2013 yılını da 600 bin adet üzerinde cihaz üretimi yaparak yeni bir rekorla kapattık. Bu rakamla Bosch fabrikaları arasında

en fazla kombi üreten fabrika olma unvanını korurken iklimlendirme sektöründe de ihracat liderliği unvanımızı muhafaza ettik. Yüksek kapasiteli üretim yapabilmemizin yanı sıra, kaliteli ürün ve hizmetlerimiz 17 Bosch fabrikası arasında yapılan değerlendirme sonucu 2013 yılında "En İyi Fabrika" ödülünü bir kez daha almamız ile yeniden tescillenmiş oldu. Başarımızdaki en büyük etken, esnek üretimimiz

sayesinde 24 cihaz ailesi için 800'ün üzerinde tipte üretim gerçekleştirecek 34 farklı ülkeye ürünlerimizle hizmet vermemiz. Farklı ülkelere sevkiyat yapmamız, dünya piyasalarındaki belirsizlikler ve olumsuz gelişmelerden en düşük seviyede etkilenmemize yol açıyor ve başarımızın sürdürülebilirliğinde önemli bir rol oynuyor. 70'ten fazla mühendis ve teknisyenden oluşan ekibin çalıştığı Bilim, Sanayi ve

Teknoloji Bakanlığı tasdikli Ar-Ge Merkezi'mizde kendi üretimimiz için cihazlar geliştirirken aynı zamanda diğer Bosch fabrikalarına da teknoloji transfer ediyoruz. Yetkin iş gücümüz, modern üretim tesislerimiz ve dünya standartlarındaki Ar-Ge merkezimiz ile orta vadedeki hedefimiz üretimimizi ikiye katlamak ve Türkiye ekonomisine ve ihracatına olan katkımızı artırmak olacak.

IAIN ANDERSON
ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ MADEN

Türkiye'de yeni maden yatakları keşfedilebilir

Türk madencilik sektörü bir çoğu işlenmek üzere yurt dışına ihraç edilen çeşitli metaller ve mineraller üretiyor. Türkiye'nin elverişli bir jeolojik yapısı bulunuyor ve metal ve mineral üretimi potansiyeline henüz tam olarak ulaşılmadı. Madencilik sektöründe yapılacak yenilikler yatırımları ülkemize çekecek ve Türkiye tam potansiyeline ulaşarak rafine ürün ihracatçısı haline gelecektir. Türk üretim sektöründe kullanılmak üzere rafine bakıra duyulan talep,

madencilik sektörünün ürettiği miktarı aşmakta. Bu konuda genel algı, konsantrelerin ihraç edilmemesi gerektiği ve iç talebin karşılanması için ilave izabe kapasitesine ihtiyaç duyulduğu. İzabe pazan yüksek yeteri yüksektir, marjlar düşüktür ve uyulması gereken önemli çevresel yükümlülükler bulunmaktadır. Bu zorlu ve rekabetçi pazarda hayatta kalabilmek için, 100 bin ton kapasiteyi aşan bir izabe tesisi gerekmektedir. Türkiye'de faaliyette bulunan ve yüzeyde mostralılarıyla keşfedilmiş

madenlerin çoğu yüksek tenörlü düşük hacimli yataklar olarak kabul ediliyor. Uzun maden ömrüne sahip yüksek hacimli yatakların gelişimi şüphesiz mümkün ancak bu daha gelişmiş sondaj tekniklerinin kullanılmasını ve bu yatakların faaliyet halindeki madenlere dönüştürülmesi için jeolojinin anlaşılmasını gerektiriyor. Şu anda Türkiye'de faaliyette olan bakır madenlerinin hiçbirisi yıllık 100 bin ton kapasiteyi aşan bir izabe tesisine yatırım yapılmasını karşılamıyor ancak önemli boyutta yüksek hacimli ve uzun ömürlü yatakların

keşfedilmesi ve faaliyet gösteren madenlere dönüştürülmesiyle bu durum tamamen değişebilir. Türkiye hükümeti hali hazırda madencilik kanunlarında iyileştirmeler için önemli adımlar attı. Daha büyük keşif imtiyazlarının oluşturulması yönünde reformlar yapıldığı ve bunlar yüksek hacimli yatakların keşfedilmesi ve geliştirilmesi alanında yeterli mali kaynaklara, olanaklara ve deneyime sahip yatırımcılara sunulduğu takdirde ömürümüzdeki 10-20 yıllık süreçte dünya çapında büyüklükte olan bir yatak keşfedilebilir.

Yaşam için teknoloji

OSMAN NURETTİN PAKSU
TERSAN TERSANECİLİK SAN. TİC. A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ GEMİ VE YAT SEKTÖRÜ

Tersan, dünya pazarında söz sahibi

Tüm Tersan ailesi adına Türkiye'nin 2013 gemi ve yat inşa sektöründe ihracat lideri olmaktan gurur duyuyoruz. Gelişen Türkiye ekonomisinden böylesi önemli bir rol almak bizim için büyük bir memnuniyet. En önemlisi Türkiye ihracatına katkımızı daha değerli kılan ihrac ettiğimiz ürünlerimizin kilogram başına düşen değeri.

Biz dünyaya yüksek kaliteli, değerli ürünler ihraç ediyoruz. Hemen hemen tüm kıtalardan firmalarla çalışmamıza rağmen son dönemdeki teslimatlarımızı denizcilik kültürünün hâkim olduğu, kalitenin kesin bir şart olduğu kuzey Avrupa ülkelerine gerçekleştirdik ki hem bizim firmamıza hem de armatör firmamıza daha değerli kılan istikrarlı bu başarısı firmanın temel prensipleri olan, insan

kaynaklarına yatırım yapmak, gelişen teknolojiyi adapte etmek, müşteri memnuniyeti sağlamak ve verimlilik odaklı kaliteli ürünler üretmek ilkelere dayanıyor. Bizim tutkumuz, başarılarımızı hem ticari gemi inşa sektöründe hem de Offshore ve özel amaçlı gemi inşa sektörlerinde devam ettirmeye değer katıyor. Tersan'ın edinen terzi usulü özel gemiler inşa etmek. Tecrübelerimiz ve

gerçekleştirdiğimiz araştırmaların ışığında bu gibi özel amaçlı yüksek kaliteli gemi talebi Türkiye için artacaktır ve biz sektörün ihracat lideri sorumluluğu ile dünya pazarında daha da büyük söz sahibi olacağız. Firmamızın her bir çalışanına ve ailelerine tüm emekleri, destekleri ve heyecanları için teşekkür ederim, bu bir takım işi ve biz de gurumuzu ve sevincimizi paylaşmak istiyoruz.

İSMAİL ÇOBAN
ŞÖLEN ÇİKOLATA GIDA SAN. VE TİC. A.Ş. YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ

Şölen, yenilikçi ürünleriyle ihracattaki gücünü artırmaya devam ediyor

Çikolata, çikolatalı ürünler, bisküvi ve kek pazarında Türkiye'nin önde gelen firmalarından biri olan Şölen'i 1989 yılında Gaziantep'te kurduk. 2 bin metrekarelik alana 50 kişilik bir ekiple kurduğumuz ilk tesisimizden bugüne büyük bir gelişme kaydettik. 25'inci yılımızda 200'ün üzerinde ürün çeşidimizle 100'ü aşkın ülkeye ihracat gerçekleştiren bir firma haline geldik. İhracatta 200 milyon dolar cıtasını geçmemizin yanı sıra 2013 yılını 644 milyon TL ciroyla kapattık. Hali hazırda Gaziantep'te 4, İstanbul'da

da 1 tesis ile üretimimizi sürdürüyoruz. Şölen çatısı altında bin 700 kişiyi istihdam ediyoruz. 2012 yılında Gaziantep 4'üncü Organize Sanayi Bölgesi'nde 85 bin metrekarelik alanda yatırımına başladığımız yeni tesisimiz de bu sene devreye giriyor. Gaziantep'te bulunan 4 tesisimizi yeni tesis alanımıza taşımaya başladık. Dünyanın en iddialı çikolata tesislerinden biri olmaya aday gösterilen tesisimiz için 200 milyon TL civarında yatırım yaptık. Bizi 20 yıl sonraki geleceğimize hazırlayacak bu tesis için gıda güvenliği alanında

da önemli çalışmaları yaptık ve yatırımlar gerçekleştirdik. Yaptığımız tüm bu çalışmaların sonucunda da sektörümüzde hem Türkiye'de hem de dünyada başarılı sonuçlar almaya başladık. Dünyanın devlet destekli ilk ve tek markalaşma programı olan Turquality Programı'na 2012 yılında ikinci kez seçildik. TİM verilerine göre Türkiye'nin Hububat, Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri sektöründe ihracatta sektör lideri olduk. İSO sıralamasında bir önceki seneye göre 49 basamak atlayarak 134'üncü sıraya yükselirken, dünyanın şekerle-

me alanında en önemli listelerinden biri olan Candy Industry Top 100 listesinde ise 2013 yılında 49'uncu sırada yer aldık. Ayrıca Gaziantep Vergi Rekortmenleri listesinde Kurumlar Vergisi sıralamasına 2'nci sıradan girerek büyük bir gurur yaşadık. Hedeflerimize ulaşmak, pazarda farklılık yaratmak ve tüketicilerimize bildikleri tatların ötesinde tatlar sunmak için; üstün teknoloji yatırımlarımıza devam edecek, odağımız ve tutkumuz sayesinde 2014'te de yenilikçi ve lezzetli ürünler üretmeye devam edeceğiz.

MAHMUT ERDEMOĞLU
MERİNOS HALI YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ HALI

Merinos Halı'nın hedefinde yeni pazarlar var

Merinos Halı yıllardır olduğu gibi, bu yıl da yaptığı başarılı çalışmalar sonucunda sektöründe ihracat şampiyonu oldu. Aynı zamanda istikrarlı büyümesini sürdürerek, makine halısı üretiminde kapasite olarak dünya lideri konumuna yükseldi. Merinos, Türkiye ve Rusya'daki

fabrikalarından, dünyanın 100'e yakın ülkesine halı ihracatı gerçekleştiriyor. Ülkemizin kalkınmasının yolunun üretim, eğitim ve ihracattan geçtiğini bildiğimiz için, bu konulardaki yatırımlarımız devam ediyor. 2023 hedeflerine ulaşmak için de yeni pazar arayışları ve ilave kapasite planları yapıldı ve uygulamaya başlandı. Bu başarıyı

elde etmek, elbette bünyemizdeki çok güçlü bir desen ve ar-ge ekibiyle mümkün olmaktadır. Firmamız sektöründeki bütün fuarlara, gerek katılımcı gerekse de ziyaretçi olarak katılıyor. Merinos, yenilikçi bir anlayışla geleceğin modasını yaratmakta sürekli öncü olmaya devam edecek. Kurduğu istikrarlı müşteri ilişkileri ile

dünyada yayılmaya devam etmekteyiz. Sadece Türkiye'nin her noktasında değil, dünyanın birçok ülkesinde MERİNOS mağazaları görmek mümkündür. Müşteri odaklı ve yüksek kalite felsefesinden taviz vermeden, daha önümüzdeki uzun yıllar boyunca liderliği devam ettirmeye hedefinde ve kararlılığında.

MAHSUM ALTUNKAYA
ALTUNKAYA ŞİRKETLER GRUBU YÖNETİM KURULU ÜYESİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ AĞAÇ MAMULLERİ VE ORMAN ÜRÜNLERİ

Markamız artık tüm dünyada

Confy, Altunkaya Şirketler Grubu'nun sağlık ve temizlik ürünleri sektöründeki önemli markalarından biri. Türkiye'nin en büyük bebek bezi tesislerinden birine sahip olan Altunkaya Şirketler Grubu, Orta Doğu pazarındaki gücünü iç piyasada da göstermek için hem üretim, hem pazarlama devam ediyor. Dünya kalitesindeki ürünleriyle Confy, sektörde global bir oyuncu

olmayı hedefliyor. Confy 30'un üzerinde ülkeye ihraç ediliyor. AYS, Altunkaya Şirketler Grubu'nun temizlik ve çamaşır ürünlerindeki markası. Sektöre hızlı bir giriş yapan AYS geniş ürün yelpazesıyla kısa zamanda Ortadoğu'daki tüketicilerin takdirini kazandı. Türkiye'de ve dünyada ekonomik gelişmeler inanılmaz bir hızla devam ediyor. Günümüzde gittikçe şiddetlenen rekabet ve dünyadaki artan ticaret hacmi ile birlikte, şirketler pazar paylarını artırmaya

çalışıyor. Böylesine şiddetli bir rekabet ortamında ayakta kalmayı başarabilmek uluslararası alanda başarılı olmaya bağlı. Bu bağlamda Altunkaya Şirketler Grubu'nun vizyonu; iş ortakları ve dinamik kadrosuyla faaliyet gösterilen tüm alanlarda pazar lideri olmak, misyonu ise yenilikçi ve sürdürülebilir büyüme sağlayan yatırımlarla ülke ekonomisine ve ihracat hedeflerine katkı sağlamak. Altunkaya Şirketler Grubu olarak küreselleşmenin beraberinde getirdiği yenilik-

leri kavrayıp, doğru gözlemler ışığında şirketimizi başarıya taşımaya büyük özen gösteriyoruz. Globalleşmeyle birlikte dünyanın birçok yerinde, coğrafi olarak bizden çok uzakta yer alan müşterilerimize ulaşmamız artık kolayca mümkün. Bu avantajımızı kullanarak sınırların kalktığı ve gittikçe küçülen dünyada hızlı gelişmelere ayak uydurup çağrı yakalayarak, tüm dünyada müşteri memnuniyeti sağlayan güçlü bir şirket konumuna ulaştık.

SİNAN KIZILTAN
KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ İHR. İTH. VE TİC. A.Ş. İCRA KURULU BAŞKAN YARDIMCISI
SEKTÖR BİRİNCİSİ SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER

Kılıç Deniz, yatırımlarına devam edecek

Su ürünleri yetiştiriciliği, dünya besin gereksiniminin önemli kısmını karşılayan temel bir endüstri. FAO tarafından dünyada en hızlı büyüyen gıda sektörü olarak belirlendi. Yapılan araştırmalara göre 2020'li yıllarda dünyanın en önemli sektörleri içerisinde 3'üncü sırada yer alacağı belirtiliyor ve ülkemiz, su ürünleri yetiştiricilik sektörü içerisinde Dünya pazarının önemli oyuncularından biri olacak. İç su ve deniz kaynakları açısından su

ürünleri yetiştiriciliğinde ülke olarak büyük bir potansiyele sahibiz. Türkiye, su ürünleri yetiştiriciliği konusunda kısa bir sürede çok büyük yol aldı ve tüm dünyada gücünü kabul ettirdi. Sektörde oldukça hızlı bir gelişim söz konusu. Gelişen bu sektöre ilginin artması, devletin destekleri ve sektörün geleceğe dönük yatırımları, su ürünleri yetiştiriciliğinin yarınlarında büyük rol oynuyor. Avrupa Su Ürünleri Yetiştiricileri Federasyonu'nun

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Avrupa'da üretim yapan tüm ülkeler arasında 2'nci sırada yer alıyor. Türkiye, Avrupa Su Ürünleri Yetiştiricileri Federasyonu'na bağlı, ama AB üyesi olmayan ülkeler arasında ise Norveç'in ardından ikinci en büyük üretim yapan ülke konumunda. Türkiye, Hırvatistan, Faroe Adaları ve İzlanda'yı geride bırakıyor. Kılıç Deniz olarak biz de son teknolojinin kullanıldığı, çevreye duyarlı, modern üretim tesislerimizde üretilen balıkları dünya

pazarlarına sunuyoruz. Bugün geldiğimiz noktada yıllık 393,5 milyon adet yavru balık ve 36 bin ton hasatlık balık kapasitesine ulaştık. Üretilen hasatlık balığın yüzde 70'ini başta AB ülkeleri olmak üzere Rusya, Amerika ve Ortadoğu'ya ihraç ediyoruz. Önümüzdeki süreçte Türkiye'de ve uluslararası alanlarda yatırımlarımıza devam ediyor olacağız. 2013 yılında gerçekleştirdiğimiz ihracat ile kendi sektörümüzde 4'üncü defa Türkiye birincisi olduk.

MAHSUM ALTUNKAYA
ALTUNKAYA ŞİRKETLER GRUBU YÖNETİM KURULU ÜYESİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ MEYVE VE SEBZE MAMULLERİ

Altunkaya 50'den fazla ülkeye ihracat yapıyor

Altunkaya Şirketler Grubu, merkezi Gaziantep'te bulunan ve birçok alanda faaliyet gösteren dev bir işletmedir. Gıda sektöründen içecek sektörüne, sağlık ve temizlik sektöründen tarım ve hayvancılık sektörüne kadar birçok alanda Türkiye'yi dış pazarlarda temsil ediyor. 2000'e yakın çalışanıyla Altunkaya Şirketler Grubu 1980'den beri Türkiye'ye değer katıyor ve sürekli büyüyüp gelişiyor. Grup, elliden fazla ülkeye satışlar yapıyor ve ülke ekonomisine katkı

da bulunuyor. Özellikle Orta Doğu pazarında sahip olduğu markaların çoğunda pazar lideri olan Grubun bu ülkelerde Türkiye'nin en önemli ve güvenilir temsilcilerinden biri. Altunkaya Şirketler Grubu'nun sıcak içecek grubundaki global markası Mahmood. Mahmood Tea, grubun sıcak içecek sektöründeki ilk markası. Yine Mahmood Coffee Orta Doğu pazarında pazar lideri ve Türkiye'nin en büyük 4 markasından biri. Altunsa, Altunkaya Şirketler Grubu'nun gıda sektöründeki dev markasıdır.

Binden fazla ürünüyle mutfakların hemen hemen tüm ihtiyaçları karşılayacak bir ürün gamına sahip olan Altunsa, Türkiye'nin en büyük sıvı yağ üretim tesislerinden birine sahip olmakla birlikte salça, zeytin, toz içecek ve konserve üretim tesislerine de sahip. Altunsa, ihracat pazarından Afrika'dan Orta Asya'ya kadar büyük bir alanda Türkiye'nin ismini gururla taşıyor. Altunkaya Şirketler Grubu global bir şirket ve Sri Lanka, Irak ve İran'daki çay tesislerinin yanı sıra, Dubai'de bulunan süt tozu ve doğal sıvı içecek

üretim tesisleriyle dış pazarlarda adından övgüyle söz ettiriyor. Amacımızı gerçekleştirebilmek için şirketimizin özünde yer alan yaratıcılığımızı, başarıma azmimizi ve kaliteden ödün vermeme alışkanlığımızı harmanlayarak doğru pazar araştırmaları yapmalı, verimlilik ve karlılık hesaplarımızla örtüşen dünya pazarlarına açılmalıyız. Çağımız lokal piyasalarla sınırlı kalmayan, ufku geniş, stratejik hareket etme yetkinliğine sahip, önemli atılımlarla istikrarlı büyümesini sürdüren global şirketlerin çağıdır.

2013 YILI SEKTÖR LİDERLERİ

FİRMA UNVANI	SEKTÖR	SEKTÖREL İHRACAT (\$)
TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	4.134.548.953,07
FORD OTOMOTİV SAN. A.Ş.	Otomotiv Endüstrisi	3.666.124.079,26
VESTEL TİCARET A.Ş.	Elektrik-Elektronik ve Hizmet Sektörü	2.185.019.589,97
ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	Çelik	1.184.936.197,55
TGS DİŞ TİC. A.Ş.	Hazırlanmış ve Konfeksiyon	968.753.269,18
OLTAN GIDA MADDELERİ İHRACAT, İTHALAT VE TİC. LTD. ŞTİ.	Fındık ve Fındık Mamulleri	509.834.530,24
KİBAR DİŞ TİC. A.Ş.	Demir ve Demir Dışı Metaller	469.236.129,20
ŞİŞECAM DİŞ TİC. A.Ş.	Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri	396.464.836,14
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAK. A.Ş.	Makine ve Aksamları	321.108.746,79
TUSAŞ TÜRK HAVACILIK VE UZAY SAN. A.Ş.	Savunma ve Havacılık Sanayii	319.088.457,34
AK-PA TEKS. İHR. PAZ. A.Ş.	Tekstil ve Hammaddeleri	305.768.108,69
BOSCH TERMOTEKNİK SAN. VE TİC. A.Ş.	İklimlendirme Sanayii	287.595.479,27
ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ A.Ş.	Madencilik Ürünleri	249.838.060,31
TERSAN TERSANECİLİK SAN. VE TİC. A.Ş.	Gemi ve Yat	216.380.022,40
BRITISH AMERICAN TOBACCO TÜTÜN MAMULLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	Tütün	201.826.821,95
ALTINBAŞ KUYUMCULUK İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Mücevher	161.790.136,63
ŞÖLEN ÇİKOLATA GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	160.397.659,90
ERDEMOĞLU DİŞ TİC. A.Ş.	Halı	148.078.794,65
ALTUNKAYA İNŞ. NAK. GIDA TİC. A.Ş.	Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	128.895.019,01
AYDIN KURUYEMİŞ SANAYİ VE TİC. A.Ş.	Kuru Meyve ve Mamulleri	119.713.512,33
DSD DERİ SANAYİCİLERİ DİŞ TİC. A.Ş.	Deri ve Deri Mamulleri	119.100.674,93
KALYONCU NAKLİYAT TURİZM TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	Yaş Meyve ve Sebze	115.892.962,19
KLC GIDA ÜRÜNLERİ İTH. İHR. VE TİC. A.Ş.	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	84.078.650,69
ALTUNKAYA İNŞ. NAK. GIDA TİC. A.Ş.	Meyve Sebze Mamulleri	47.777.249,38
ADININ AÇIKLANMASINI İSTEMİYOR	Zeytin ve Zeytinyağı	35.163.841,02
ETSUN ENTEGRE TAR.ÜR.SAN. VE TİC.A.Ş.	Süts Bitkileri ve Mamulleri	975.869,71

İHRACATIMIZA DEĞER KATAN
ÇÖZÜM
ORTAKLARIMIZ

Red Business ile tarifmeniz yurtdışında da geçerli

Kord İplik, yurtiçi tarifelerini yurtdışında da aynen kullandı, yüklü cep faturalarından kurtuldu. Red Business ile yurtdışında konuşmak, internete girmek işte bu kadar kolay.

İşOrtağım

Arayın, gelelim: 0 850 250 0 542

Vodafone

“Yurtdışında cep telefonumla konuşuyorum, internete giriyorum. Kendimi Türkiye’deymiş gibi rahat hissediyorum.”

Osman Necipoğlu

Kord İplik Genel Müdür Yardımcısı

Red Business

Yurtdışında kullanım, Her Şey Dahil Pasaport ile günlük 9,90 TL karşılığında sağlanmaktadır. Red Business Tarifesi’nde her ay 4 gün ve Red Business Elite Tarifesi’nde her ay 8 gün ücretsizdir. Geçerli ülkeler için: vodafone.com.tr/redbusiness

Red Business Tarifelerindeki yurtdışında kullanım, Her Şey Dahil Pasaport ile 23 ülkede sağlanmaktadır. Red Business Tarifelerine girenler, tarifelerine ait hizmetlerden faydalanma hakkına sahip olacaklardır. Hizmetlerin içeriğini, şartlarını, süresini değiştirme, hizmetleri iptal etme hakkı Vodafone’da saklıdır. Hizmetler üçüncü şahıslara devredilemez. Vodafone’un kampanya ve tarife özelliklerinde ve ücretlendirmesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından belirlenen usullere uygun olarak değişiklik yapma hakkı saklıdır. Fiyatlara vergiler dahildir. Detaylar için: vodafone.com.tr/redbusiness

KORD
İplik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

İKİ YENİ SERGİ SALONU
2014 YILI TEMMUZ AYINDA HİZMETE GİRECEK

TÜYAP Palas

Türkiye'nin
En Büyük ve Etkili Fuar Merkezi

120.000 m²
14 Sergi Salonu

YENİ YATIRIMLARLA BÜYÜMEYE DEVAM

Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi'nin toplam büyüklüğü iki yeni sergi salonu ilavesi ile 2014 yılı Temmuz ayında 98.000 m²'den **120.000 m²**'ye çıkıyor, otopark kapasitesi **5000** araca ulaşıyor.

Fuar alanı içinde katılımcı ve ziyaretçilerimize büyük konfor sağlayan dört yıldızlı Tüyap Palas otelimiz; **260** odası, toplantı salonları, nitelikli lokantaları, spor ve dinlenme alanlarıyla **25 Ocak 2014**'te açıldı.

Detaylı bilgi ve rezervasyonlarınız için www.tuyappalas.com

Uluslararası ticaretin Türkiye'deki buluşma noktası TÜYAP

35 yıldır ihracatçılarımızı dünya pazarları ile buluşturuyoruz.

Kuruluşumuzdan bugüne yurtiçinde **1322** fuarda, **92** ülkeden **250.000** katılımcı kuruluşu, **153** ülkeden **40** milyonu aşkın ziyaretçiye ev sahipliği yaptık.

Yurtdışında **36** ülkede **151** fuarda ihracatçılarımızı hedeflerine ulaştırdık.

35 yıllık tecrübeye sahip insan gücüyle sektörde öncü ve önde

Alanında uzman **665** çalışanımızla ülkemiz ekonomisine hizmet etmenin gururunu yaşıyoruz.

Fuar programına ulaşmak ve fuarlarımızla ilgili detaylı bilgi almak için

www.tuyap.com.tr

İHRACATÇIYA AÇIK TEKLİF

EN AZ %10

Gelin küresel rekabet gücünüze çok önemli bir katkı yapalım. Kuruşun hesabını yaptığımız bu rekabet ortamında, enerji maliyetlerinizi ciddi bir biçimde aşağı çekelim.

Daha düşük enerji maliyeti

ODE size iyi, akıllı ve doğru yalıtım öneriyor.
ODE size kendinize ve doğaya katkı yapmayı öneriyor.

Gelin sizi yalıtalım

EN AZ %10

STARFLEX Cam Yünü
R-FLEX Elastomerik Kauçuk Köpüğü
ISIPAN Ekstrüde Polistren Köpük - XPS
MEMBRAN Polimer Bitümlü Su yalıtım Ürünleri

+4000 YALITIM MALZEMESİ
www.ode.com.tr

ODE[®]
INSULATES THE FUTURE

FAKTORİNG İHRACATIN ÇARKINI DÖNDÜRÜR!

Faktoring; finansman, alacak garantisi ve tahsilat hizmetleri ile dış ticaret yapan tüm işletmelere sağlıklı kazancın yolunu açar.

BDDK denetimindeki faktoring firmaları, işletmelerin vadesi gelmemiş alacaklarını anında ödeyerek onlara finansman sağlar. İş yapacakları yurtdışı kuruluşlardan alacaklarını garanti eder. İşletmelerin uluslararası tahsilat işlemlerini takip eder. Faktoring hizmetleri sayesinde işler aksamaz, işletmeler büyür, dış ticaret yürür.

2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK

İLK 500

İHRACATÇI

FİRMASI

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
★ 1	1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	5.042.507.649,95	4.134.682.949,70	-18,00	33.434.566.494,00	341.340.710,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.638	1.016	3.622	1 ★
★ 2	2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25	3.696.202.282,83	15,55	4.105.731.778,00	452.104.806,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:58.96 YSP:41.04	9.477	2.457	7.020	2 ★
3	3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.152.967.150,14	3.523.398.995,22	11,75	2.051.324.037,43	408.729.087,46	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:49 YSP:51	6.204	1.350	4.854	3
★ 4	4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.769.369.572,29	2.251.304.411,11	-18,71	1.760.975.308,68	-27.259.080,15	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	829	677	152	4 ★
5	5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	2.099.878.664,66	7,71	3.203.323.309,51	356.491.571,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:62.14 YSP:37.86	6.252	1.328	4.924	5
6	6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	1.899.013.432,73	-2,22	5.022.360.182,00	331.410.781,67	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	16.248	2.523	13.725	6
7	10	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.162.817.442,81	1.462.124.701,12	25,74			Üretici-İhracatçı	YSP:100	2.338	401	1.937	7
★ 8	9	1	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.228.017.725,13	1.377.881.447,61	12,20	115.488.027,00		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	49	49		8 ★
★ 9	...	1	Araştırmaya Katılmıyor		1.190.916.819,85									9 ★
★ 10	12	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	1.044.762.839,71	1.141.011.379,61	9,21			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	19	17	2	10 ★
11	8	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.228.574.126,13	1.010.266.332,77	-17,77	3.452.417.902,74	7.320.582,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	3.571	437	3.134	11
12	14	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	854.761.117,33	970.584.771,43	13,55			Üretici-İhracatçı	YSP:100	5.851	881	4.970	12
13	18	3	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş.	745.518.930,76	951.796.582,41	27,67			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	19	19		13
14	19	2	Pergamon Status Dış Tic. A.Ş.	675.400.486,00	809.939.081,46	19,92	4.960.030,20		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	25	25		14
★ 15	16	1	Şişecam Dış Tic. A.Ş.	775.901.684,33	792.821.705,06	2,18	5.839.516,89		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	21	21		15 ★
16	15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	778.185.536,96	790.353.910,43	1,56	58.773.442,00	841.537.337,00	Üretici-İhracatçı	KSP:100	3.908	1.542	2.366	16
17	...	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor		785.582.930,64		2.229.175.772,00	282.490.647,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.72 YSP:99.28	4.740	1.920	2.820	17
18	11	4	Diler Dış Ticaret A.Ş.	1.086.622.452,29	769.578.681,55	-29,18	25.374,49	1.399.587,34	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	42	42		18
19	13	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	966.095.820,72	765.751.682,21	-20,74	2.605.757.951,00	53.508.620,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.425	498	1.927	19
20	21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24	700.780.937,95	24,22	6.277.819.063,79		Üretici-İhracatçı	ÖSP:15 YSP:85	5.313	1.456	3.857	20
21	24	5	Yücel Boru İhr. İth. ve Paz. A.Ş.	497.624.465,03	557.959.775,27	12,12		2.797.783,06	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	20	20		21
22	26	2	Ekom Eczacıbaşı Dış Tic. A.Ş.	472.766.407,79	511.534.366,77	8,20	7.210.370,03	3.537.083,82	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	16	16		22
★ 23	...	1	Olta Gıda Maddeleri İhracat, İthalat ve Tic. Ltd. Şti.		510.053.286,29		327.204.821,79	12.829.465,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	433	150	283	23 ★
24	35	3	Birgi Birleşik Giyim İhr. Dış Tic. A.Ş.	315.595.317,69	487.223.204,51	54,38	564.295,52	417.259,09	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	15	15		24
25	22	6	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	524.613.559,85	467.978.326,95	-10,80	699.768.809,00	-108.856.909,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.069	388	681	25
★ 26	30	1	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	367.274.764,29	422.073.100,23	14,92	1.165.356,00	8.519.125,79	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	232	52	180	26 ★
27	29	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	380.894.023,52	379.168.353,72	-0,45	786.778.111,78	62.875.642,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.16 YSP:99.84	1.564	237	1.327	27
★ 28	32	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	350.174.062,24	364.387.224,80	4,06	1.485.301.660,00	320.254.571,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:37.5 KSP:25 YSP:37.5	2.519	452	2.067	28 ★
★ 29	31	1	Ak-Pa Tekst. İhr. Paz. A.Ş.	356.926.820,69	362.066.785,06	1,44	101.724.833,00	13.032.151,00	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	34	34		29 ★
30	28	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.	401.046.057,84	346.339.462,18	-13,64	1.451.248.474,00	63.079.286,00	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	654	286	368	30
★ 31	41	1	Tusaş Türk Havaçılık ve Uzay San. A.Ş.	250.575.116,53	329.008.886,49	31,30	187.201.301,00	37.086.322,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.515	2.102	2.413	31 ★
32	36	2	Sanko Dış Tic. A.Ş.	313.434.966,30	317.391.832,68	1,26	179.186,84		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	11	11		32
33	33	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	350.103.191,08	315.891.777,40	-9,77	657.162.964,00	91.433.216,00	Üretici-İhracatçı	KSP:25.4 YSP:74.6	1.170	255	915	33
34	57	4	Taha Kargo Dış Tic. Ltd. Şti.	210.265.987,41	297.333.995,05	41,41	202.789,86	1.223.906,69	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	170	70	100	34
35	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor		295.864.175,53		1.430.942.200,00	195.630.124,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	2.861	1.799	1.062	35
36	27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24	293.346.346,00	-28,60	4.428.450.462,00	512.356.375,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	5.526	1.255	4.271	36
37	39	3	Başak Metal Tic. ve San. A.Ş.	283.006.718,24	293.111.312,97	3,57		8.265.000,00	İhracatçı	ÖSP:100	7	6	1	37
★ 38	42	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.	244.672.638,81	289.281.989,89	18,23	148.385.988,17	132.823.700,58	Üretici-İhracatçı	YSP:100	727	199	528	38 ★
39	23	7	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	517.758.552,21	277.753.601,11	-46,35	12.826.578,27	8.868.324,30	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	91	30	61	39
40	34	9	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	332.827.652,75	255.955.375,88	-23,10	721.487.203,00	2.338.420,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:93.33 YSP:6.67	980	208	772	40
41	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor		249.873.639,93		31.742.347.663,91	341.989.821,12	Grup Dış Ticaret Firması	KSP:100	2.873	1.253	1.620	41
★ 42	38	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	290.404.174,85	249.838.060,31	-13,97		348.562.336,85	Üretici-İhracatçı	YSP:100	474	138	336	42 ★
43	46	3	Kordsa Global Endüst. İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	236.565.467,91	249.631.708,63	5,52	135.816.443,26	7.346.080,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.093	272	821	43
44	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		243.343.068,47									44
45	63	10	Tosyalı Dış Ticaret A.Ş.	188.702.257,75	241.619.509,81	28,04	6.499.201,65	1.642.390,71	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	12	12		45
46	64	7	Zorlu Dış Tic. A.Ş.	184.763.372,04	239.855.244,20	29,82			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	60	60		46
47	51	18	Componenta Dokumculuk Tic. San. A.Ş.	221.508.512,81	229.636.264,33	3,67			Üretici-İhracatçı	KSP:6.43 YSP:93.57	2.522	280	2.252	47
48	104	26	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic. A.Ş.	128.393.654,25	223.855.442,14	74,35	1.138.959,43	22.942.556,45	İhracatçı	ÖSP:100	287	287		48
49	50	11	Cms Jant Ve Makina San. A.Ş.	221.781.507,07	223.481.335,37	0,77	149.881.530,34	21.518.780,52	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.547	312	1.235	49
50	52	10	Man Türkiye A.Ş.	214.243.709,32	221.637.642,15	3,45	202.098.667,45	79.891.947,27	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.2 YSP:99.8	1.499	259	1.240	50

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
★ 51	66	1	British American Tobacco Tütün Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	182.983.277,39	221.541.603,37	21,07	465.271.185,80	2.827.861,85	Üretici-İhracatçı	YSP:100	536	83	453	51 ★
★ 52	648	1	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	28.695.578,69	217.368.128,37	657,50	1.214.495,73	13.482.778,62	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	295	200	95	52 ★
53	65	6	Sasa Polyester San. A.Ş.	184.493.407,16	215.375.778,68	16,74	1.100.000,00	-	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.131	278	853	53
54	62	5	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab. A.Ş.	190.849.488,65	210.552.765,25	10,32	127.633.540,00		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	48	48		54
55	59	2	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.	203.000.000,00	209.048.713,53	2,98	30.020.000,00	11.600.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:53.78 YSP:46.22	1.446			55
56	...	20	Araştırmaya Katılmıyor		205.947.563,91									56
57	70	2	Hayat Kimya San. A.Ş.	167.494.234,76	199.615.311,37	19,18	1.082.869.994,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.046	1.192	854	57
58	73	6	Menderes Teks. San. ve Tic. A.Ş.	164.400.463,38	199.170.274,79	21,15	98.751.098,86	30.862.014,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.155	288	1.867	58
59	37	33	Ram Dış Ticaret A.Ş.	308.420.644,31	196.736.533,16	-36,21	417.225.124,92	10.034.233,53	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	34	34		59
60	45	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti.	239.525.172,61	195.720.266,44	-18,29		3.798.815,20	İhracatçı	ÖSP:100	10	10		60
61	54	12	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	213.434.729,90	195.706.405,18	-8,31	1.343.871.151,00	154.257.222,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:56.37 YSP:43.63	1.740	446	1.294	61
62	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		190.263.832,66									62
63	240	3	Tuprag Ekspor İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	63.822.661,55	189.277.369,60	196,57		379.746,19	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:0.13 YSP:99.87				63
64	48	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	228.407.524,98	189.031.256,35	-17,24	195.633.128,94	35.123.612,49	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.01 YSP:99.99	987			64
65	...	13	Araştırmaya Katılmıyor		187.713.064,50									65
66	107	17	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	126.538.304,47	185.762.486,13	46,80			Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100	124	124		66
67	...	4	Eti Krom A.Ş. Genel Müdürlüğü		185.583.124,56		5.736.378,29	59.511.019,48	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	620	72	548	67
68	56	12	Kardemir İth. İhr. Ltd. Şti.	212.064.075,05	184.096.747,79	-13,19		248.494,14	İhracatçı	ÖSP:100	35	35		68
69	...	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor		182.374.353,15			11.510.962,25	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	38	38		69
★ 70	76	1	Dsd Deri Sanayicileri Dış Tic. A.Ş.	157.065.185,64	180.614.019,47	14,99		14.870.163,11	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	61	61		70 ★
71	117	14	Hayes Lemmerz İnci Jant San. A.Ş.	118.951.443,80	179.972.049,68	51,30	107.765.884,67		Üretici-İhracatçı	ÖSP:40 YSP:60	891	84	807	71
★ 72	302	1	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.	54.416.989,59	179.922.197,16	230,64		2.581.985,44	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4	4		72 ★
73	69	15	Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	176.152.185,59	178.756.849,58	1,48	374.588.105,19	88.778.036,50	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.339	287	1.052	73
74	116	13	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	119.572.571,27	173.890.503,34	45,43	407.566.512,85	1.767.635,64	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	646	120	526	74
75	78	16	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	156.167.695,85	171.836.444,66	10,03	244.505.341,00	75.857.666,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	1.132	233	899	75
76	53	14	Özkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	213.750.467,35	170.543.449,87	-20,21	345.471.479,96	-3.925.059,86	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	618	80	538	76
77	90	7	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	142.379.992,12	162.314.422,24	14,00	269.246.199,15	30.813.072,58	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	767	378	389	77
78	113	7	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	123.059.308,93	162.211.986,13	31,82	606.011.576,72	84.307.342,12	Üretici-İhracatçı	YSP:100				78
★ 79	75	1	Altınbaş Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	159.033.809,89	161.846.534,94	1,77	370.886.803,52	447.783,03	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	171	120	51	79 ★
★ 80	86	1	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	149.279.123,02	160.591.780,53	7,58			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.730	349	1.381	80 ★
81	186	9	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	83.892.595,76	160.366.150,62	91,16	39.064.925,00	7.649.218,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	300	50	250	81
82	85	12	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic. A.Ş.	149.921.378,76	160.192.536,25	6,85	634.125,01	9.364,16	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2		2	82
83	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor		159.710.232,00				Üretici-İhracatçı	YSP:100				83
84	83	5	Gülpa Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	152.267.409,33	159.582.926,42	4,80	5.935.360,93	518.433,87	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	16	16		84
85	...	3	Araştırmaya Katılmıyor		158.041.945,51									85
86	79	9	Dts Denizli Tekstil Dış Tic. A.Ş.	155.739.589,66	152.629.407,24	-2,00	89.066,30	151.512,71	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	11	11		86
87	88	19	Autoliv Cankor Oto.Emniyet Sis. San. ve Tic. A.Ş.	147.047.205,22	151.569.492,20	3,08	417.829.901,37	2.227.971,64	Üretici-İhracatçı	YSP:100	1.125	122	1.003	87
88	119	15	Öz Asya Güm.Ulusl.Nak.Gıd.San. Pet.Ür.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	118.366.138,08	150.003.307,71	26,73			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				88
89	40	16	Borusan İstikbal Tic. A.Ş.	273.728.950,90	148.680.405,83	-45,68		-806.513,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		89
90	139	7	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	101.682.912,51	148.467.505,32	46,01	1.202.971.698,60		Üretici-İhracatçı	KSP:100	3.480	3.204	276	90
91	...	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor		147.549.508,69				Üretici-İhracatçı	YSP:100				91
92	72	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	164.440.862,74	146.737.427,73	-10,77	87.461.191,72	44.504.621,77	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	526	160	366	92
93	55	8	Taha Paz. ve Mağazacılık A.Ş.	213.183.635,70	146.420.775,15	-31,32	573.252,88	231.259,53	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	9	9		93
★ 94	81	1	Etsun Entegre Tar. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	154.250.974,49	146.257.327,47	-5,18	15.546.734,13	9.240.908,70	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	YSP:100	55	55		94 ★
95	89	28	Hema Exim Ticaret A.Ş.	142.596.797,81	143.468.436,29	0,61			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		95
96	105	11	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	128.044.137,66	140.201.669,51	9,49	60.683.726,70		Üretici-İhracatçı	ÖSP:77.34 YSP:22.66	357	265	92	96
97	229	8	Eti Soda Üretim Paz. Nak. Elekt. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	67.743.727,64	138.174.297,52	103,97	129.481.969,00	73.291.943,38	Üretici-İhracatçı	ÖSP:74 KSP:26	405	79	326	97
98	112	13	İleri Giyim San. ve Dış Tic. A.Ş.	123.152.272,03	138.144.621,14	12,17			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				98
99	110	18	Mescier Dış Tic. Ltd. Şti.	124.137.263,27	137.698.944,77	10,92			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	15	12	3	99
100	109	4	Boytteks Teks. San. ve Tic. A.Ş.	124.276.151,65	134.030.562,81	7,85	157.177.806,40	79.407.507,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.410	180	1.230	100

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
101	80	2	Arpas İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	154.875.503,30	133.849.128,18	-13,58	13.450.553,56	7.760.036,48	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.117	216	901	101
102	97	9	Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	137.516.801,47	132.484.158,43	-3,66	1.167.752.624,66	45.807.639,06	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	986	162	824	102
103	118	8	Schneider Enerji End. San. ve Tic. A.Ş.	118.838.724,82	131.576.917,93	10,72	53.006.244,00	27.869.624,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100				103
104	98	3	Boydak Dış Tic. A.Ş.	135.100.295,21	131.567.241,41	-2,62	202.257,80	21.831.736,95	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	137	75	62	104
105	206	10	Taypa Tekst. Giy. San. ve Tic. A.Ş.	77.093.145,95	131.328.872,70	70,35	49.004.792,14	-342.946,34	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	409	201	208	105
★106	151	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş.	96.603.301,33	130.828.496,29	35,43	100.405.756,17	26.732.563,75	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	310	37	273	106 ★
107	128	3	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	130.566.395,36	19,10	1.445.582.871,00	79.566.382,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.398	3.100	1.298	107
108	92	15	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	141.409.333,60	130.455.168,27	-7,75			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	17	10	7	108
109	93	9	Standard Profil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	140.987.962,79	129.455.389,85	-8,18			Üretici-İhracatçı	YSP:100	2.367	288	2.079	109
110	74	21	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	162.158.577,24	129.416.600,00	-20,19	586.769.897,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.567	423	1.144	110
111	122	27	Eksper Gıda Paz. San. ve Tic. A.Ş.	116.402.361,41	128.885.744,98	10,72	254.728.278,55	1.609.426,71	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	135	135		111
112	192	6	İskur İplik Kumaş Mens. Tic. ve San. A.Ş.	82.270.442,78	128.661.722,80	56,39	86.633.761,76	5.061.679,92	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	85	85		112
113	84	19	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Tic. A.Ş.	150.336.227,97	127.695.722,43	-15,06	5.015.019.733,99	858.367.183,33	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	6.436	1.824	4.612	113
114	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor		122.658.616,11		715.428,21	588.920,33	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	79	79		114
115	...	14	Araştırmaya Katılmıyor		120.846.755,61									115
116	125	2	Uğur Soğutma Makinaları Sanayi ve Tic. A.Ş.	111.670.075,30	120.698.120,56	8,08			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.683	284	1.399	116
117	...	2	Progida Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.		117.013.416,17		88.110.898,48		Üretici-İhracatçı	YSP:100	96	96		117
★118	152	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	96.334.668,06	116.368.895,36	20,80	24.758.436,21	2.616.898,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	240	10	230	118 ★
119	...	5	Intersweet Dış Tic. Ltd. Şti.		115.959.272,75			3.285.912,72	İhracatçı	ÖSP:100	33	26	7	119
120	124	20	Mahmutoglu Dış Tic. İnş. Nak. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	113.744.471,23	114.755.814,30	0,89	3.458.962,62	493.882,45	İhracatçı	ÖSP:100				120
121	529	10	Balikesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	34.143.085,78	114.296.280,55	234,76	193.140.569,24	36.925.344,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.012	280	732	121
122	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor		112.943.284,03		80.856.726,75	67.976.169,25	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.283	303	980	122
123	82	21	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.	154.075.561,46	112.930.622,40	-26,70	859.954.899,09	7.975.352,65	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	516	72	444	123
124	108	22	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	126.122.011,57	111.418.769,89	-11,66	445.247.709,59	-9.750.037,16	Üretici-İhracatçı	ÖSP:60 YSP:40	702	109	593	124
125	137	7	Bossa Tic.Ve San. İşt. A.Ş.	105.468.691,09	110.859.937,66	5,11	160.754.537,23	20.692.008,71	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.988	353	1.635	125
126	99	3	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	134.822.900,77	110.458.582,70	-18,07			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	298	34	264	126
127	87	7	Cvs Makina İnş. San. ve Tic. A.Ş.	149.186.954,20	110.181.049,99	-26,15	255.401.371,76	2.626.062,24	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	561	228	333	127
128	143	15	Candy Hoover Euroasia Ev Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	99.913.019,40	109.943.487,51	10,04	61.384.383,62	6.694.633,82	İhracatçı	YSP:100	29	29		128
129	121	3	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic. A.Ş.	116.678.613,93	109.800.557,20	-5,89	469.512.392,00		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:50 YSP:50	735	181	554	129
130	140	2	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	101.203.892,38	109.375.816,45	8,07	142.743.414,03	8.619.866,06	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	763	204	559	130
131	196	3	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. Tic. A.Ş.	81.647.613,74	109.283.017,51	33,85			Üretici-İhracatçı	ÖSP:25 YSP:75	797			131
132	177	2	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	86.465.770,95	109.106.289,27	26,18			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	186	81	105	132
133	...	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor		108.152.277,50		82.060,72	309.438,63	İhracatçı	ÖSP:100	5	5		133
134	...	21	Araştırmaya Katılmıyor		107.571.237,62									134
135	111	23	Metal Market Dış Tic A.Ş.	123.228.969,09	107.176.271,10	-13,03	4.782.804,55	1.491.582,89	İhracatçı	ÖSP:100	46	37	9	135
136	191	22	Lim Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	82.517.249,80	107.054.112,30	29,74		902.420,08	İhracatçı	ÖSP:100	5	5		136
137	...	18	Araştırmaya Katılmıyor		106.832.052,29									137
138	207	14	Atom Kablo San.ve Tic. A.Ş.	76.809.476,75	106.766.772,92	39,00	3.603.198,00	1.027.100,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	130	49	81	138
139	132	28	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic. A.Ş.	107.223.220,90	106.605.917,92	-0,58	728.345.462,05		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.846	317	2.529	139
140	155	13	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	95.206.572,70	106.582.219,16	11,95	81.958.030,68	1.888.887,43	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	193	25	168	140
141	130	11	Nexans Türkiye End. ve Tic. A.Ş.	108.555.279,01	106.460.848,89	-1,93	216.249.583,98		Üretici-İhracatçı	YSP:100	412	117	295	141
142	233	6	Oba Food Gıda San. Tic. A.Ş.	65.744.043,78	106.178.604,61	61,50		1.658,95	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				142
143	142	2	Kaleseramik Çanak-kale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	100.632.521,58	105.369.130,46	4,71	569.057.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.000	1.000	3.000	143
144	176	6	Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	86.501.202,61	105.246.324,33	21,67	1.512.723.737,49	-171.808.911,07	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.061	546	1.515	144
145	135	4	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	106.121.642,66	105.060.862,20	-1,00	211.097.491,00	1.423.215,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	43	15	28	145
146	216	12	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.	72.981.233,39	104.633.354,59	43,37	277.321,66	740.935,56	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	5	2	146
147	136	24	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	106.069.442,51	102.699.480,68	-3,18	97.114.247,97	10.930.249,13	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	326	75	251	147
148	168	25	Nessan İnş. Gıda Nak. Pet. Ürn. Otom. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	89.707.606,28	102.090.000,00	13,80		1.203.140,73	İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	5		5	148
149	200	11	Köksan Pet Ve Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	78.732.247,31	101.189.588,42	28,52	318.982.644,59		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	567	155	412	149
150	106	4	Jti Tütün Ürünleri San. A.Ş.	127.749.194,80	101.007.090,81	-20,93	5.989.897.131,83	95.640.376,13	Üretici-İhracatçı	YSP:100	463	123	340	150

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
151	...	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor		100.860.290,89		573.628.565,94	442.907.144,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				151
152	...	13	Araştırmaya Katılmıyor		100.307.609,87									152
153	...	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor		99.785.673,73			921.342,39	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:50 YSP:50	12			153
154	...	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor		99.562.170,27			2.596.477,94	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	25	25		154
155	199	31	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	79.926.969,25	98.615.961,02	23,38			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				155
156	187	3	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	83.705.921,21	98.136.042,72	17,24	147.500.000,00	435.419,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:96.65 YSP:3.35	1.842	260	1.582	156
157	153	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	96.100.560,34	97.436.964,37	1,39		1.167.837,48	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	34	34		157
158	163	20	Sunjüt Suni Jüt San. ve Tic. A.Ş.	91.227.417,61	97.405.013,45	6,77	20.959.952,73	22.452.822,88	Üretici-İhracatçı	YSP:100	545	152	393	158
159	149	13	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	97.529.042,54	96.714.047,68	-0,84	666.072.594,31		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	413	119	294	159
160	210	3	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic. A.Ş.	75.378.485,69	96.585.718,04	28,13	311.152.613,57	446.647,78	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	202	64	138	160
161	95	26	Mmk Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	137.860.648,08	96.238.714,00	-30,19	1.020.448.903,44		Üretici-İhracatçı	YSP:100	1.720	439	1.281	161
162	61	11	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	196.439.911,21	95.699.886,18	-51,28	131.208.600,06	3.487.971,08	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	170	20	150	162
163	146	3	Yaşar Dış Tic. A.Ş.	99.129.864,28	95.551.990,01	-3,61	98.718.632,72	-4.702.261,44	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	45	45		163
164	138	14	Akdeniz Kimyasal Ür. Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	105.102.443,75	95.524.500,28	-9,11			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				164
165	167	9	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	89.750.615,71	95.182.706,73	6,05	6.335.806,91	3.519.650,71	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.753	345	1.408	165
166	127	10	Erişler Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	111.037.525,35	95.013.908,91	-14,43	212.062.136,27	4.195.554,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	380	135	245	166
167	179	5	Ekin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	85.832.808,73	93.621.449,98	9,07	487.790.017,25	5.349.627,42	İhracatçı	ÖSP:100	41	41		167
168	198	18	Baykanlar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	80.519.098,78	93.516.817,38	16,14			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	750	80	670	168
169	...	32	Adının Açıklanmasını İstemiyor		93.381.559,09			2.408.105,00	İhracatçı	ÖSP:100	9	6	3	169
170	618	6	Sanko Teks. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	29.679.619,11	93.059.005,41	213,55	784.745.877,72		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	7.561	653	6.908	170
171	162	3	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.858.555,01	92.693.858,94	0,91	704.000.000,00	340.000.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:86 YSP:14	957	426	531	171
172	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor		91.073.871,41		50.963.276,88	15.939.914,92	Üretici-İhracatçı	YSP:100	113	87	26	172
173	115	23	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	120.736.880,79	90.984.648,42	-24,64	595.193.328,69	2.897.018,09	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.184	172	1.012	173
174	208	4	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamülleri A.Ş.	76.209.602,98	90.097.939,33	18,22	1.355.510.000,00	9.375.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	720	161	559	174
175	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		88.810.774,89									175
176	528	4	Türkan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	34.164.973,20	88.777.032,99	159,85	4.281.953,47	417.336,57	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	28	8	20	176
177	...	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor		88.624.906,01		164.598.920,00	4.810.670,00	Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100	26	26		177
178	178	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	86.414.508,55	87.814.883,54	1,62	39.412.146,24	3.649.568,92	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	55	40	15	178
179	559	23	Aygaz A.Ş.	32.852.891,80	87.498.558,25	166,33	4.903.505.320,00	138.700.133,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.212	602	610	179
180	195	13	Kipaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	81.813.383,23	87.388.358,71	6,81	627.366,26		İhracatçı	ÖSP:100	13	2	11	180
181	379	27	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	45.845.898,48	86.999.131,70	89,76	1.669.602.981,00	93.430.148,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:54.67 YSP:45.33	697	236	461	181
182	181	28	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	85.459.737,92	85.870.625,41	0,48	112.187.611,77	14.128.003,98	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	469	120	349	182
183	165	8	Orta Anadolu Tic. ve San. İşlet. T.A.Ş.	90.913.938,67	84.991.866,63	-6,51	301.070.777,82	40.618.307,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.426	156	1.270	183
184	190	19	Özak Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	82.741.784,52	84.464.759,09	2,08	20.229.772,76		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.130	280	850	184
★185	227	1	Klc Gıda Ürünleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	69.556.014,95	84.078.650,69	20,88	2.580.737,85	37.386,14	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	8	8		185★
186	245	2	Uçak Kardeşler Gıda Seralık Uluslararası Nakliye Plastik San. ve Ltd. Şti.	63.093.379,84	83.968.617,87	33,09	233.511.168,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	145	35	110	186
187	209	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	75.998.880,68	83.826.245,50	10,30	45.919.176,66	2.196.995,36	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	130	21	109	187
188	166	10	Gap Güneydoğu Teks. San. ve Tic. A.Ş.	90.413.264,58	83.708.870,21	-7,42	138.233.072,00	3.030.593,44	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.547	200	1.347	188
189	204	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	77.362.504,23	83.221.350,97	7,57	39.165.468,00	7.856.125,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	418	100	318	189
190	319	4	Akçansa Çimento San.ve Tic. A.Ş.	52.010.653,26	82.811.261,17	59,22	1.104.054,37	198.980.268,00	Üretici-İhracatçı	KSP:50 YSP:50	1.111	506	605	190
191	157	11	Saray Dokum ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	94.254.699,46	82.437.815,74	-12,54	209.744.976,00	81.043.164,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	504	47	457	191
192	170	5	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	88.981.267,63	81.918.606,18	-7,94	47.472.475,27	1.265.596,72	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	110	15	95	192
193	129	14	Eti Alüminyum A.Ş.	109.432.018,47	81.650.386,35	-25,39	127.697.821,17	125.402.998,88	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.226	100	1.126	193
194	253	12	Magnesit A.Ş.	61.946.128,53	81.641.785,62	31,79	34.853.814,00	11.285.995,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	177	41	136	194
195	269	4	Ontex Tüketim Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	58.473.431,98	81.239.911,04	38,93	251.004.111,27	15.607.168,79	Üretici-İhracatçı	YSP:100	511	151	360	195
196	201	29	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd. Şti.	78.381.305,38	81.226.761,02	3,63	314.599,51	1.373.972,58	İhracatçı	ÖSP:100	23	6	17	196
197	223	5	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml. San. ve Tic. A.Ş.	70.492.741,03	81.167.846,15	15,14	557.437.700,36	166.224.855,43	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.298	582	716	197
198	244	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San. A.Ş.	63.192.852,51	80.493.100,32	27,38	1.430.215.824,90	-78.404.699,66	Üretici-İhracatçı	ÖSP:84 YSP:16	3.743	659	3.084	198
199	...	25	Araştırmaya Katılmıyor		80.377.538,66									199
200	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor		80.299.382,11		5.203.843,64	156.161,40	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	149	29	120	200

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
201	183	30	Cevher Döküm Sanayi A.Ş.	84.847.402,27	80.045.016,49	-5,66	5.051.150,88		Üretici-İhracatçı	YSP:100	805	121	684	201
202	...	2	İnfo Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti		79.896.186,08		6.263.819,09	3.514.545,53	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	564	156	408	202
203	462	25	Yonca Gıda San. İşl. İç ve Dış Tic. A.Ş.	39.262.108,86	79.891.858,24	103,48	188.665.384,99	1.752.955,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	326	95	231	203
204	...	2	Araştırmaya Katılmıyor		79.573.255,99									204
205	872	17	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.	21.592.428,99	79.448.452,80	267,95	104.508.309,34	88.905.054,73	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	572	97	475	205
206	...	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor		79.182.452,14		186.301.380,45	15.102.569,06	Üretici-İhracatçı	ÖSP:51 YSP:49	277	203	74	206
207	220	36	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	71.704.001,19	78.924.271,62	10,07	495.999.845,47	19.749.866,55	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.205	430	1.775	207
208	321	12	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	51.694.044,49	78.630.449,81	52,11	40.781.562,00	23.845.604,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.445	80	1.365	208
209	281	4	Haliloğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	56.997.381,04	78.491.297,84	37,71			İhracatçı	ÖSP:100	9	9		209
210	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		78.455.037,24			9.713.550,65	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	10	10		210
211	401	17	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic. A.Ş.	43.305.364,38	78.355.571,41	80,94			Üretici-İhracatçı	YSP:100				211
212	213	24	İnci Akü San. ve Tic. A.Ş.	74.715.157,41	78.314.679,62	4,82	153.931.652,92	12.873.176,79	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	550	143	407	212
213	120	6	Progıda Pazarlama A.Ş.	118.117.250,25	78.097.160,59	-33,88	67.235.770,40		Üretici-İhracatçı	YSP:100	11	11		213
214	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		77.670.009,18									214
215	180	21	Beypa Dış Tic. ve Teks. San. A.Ş.	85.666.713,99	77.251.326,64	-9,82			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	14	14		215
216	332	36	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	50.545.698,90	77.178.576,95	52,69	349.970.229,94	14.111.913,70	Üretici-İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	1.464	332	1.132	216
217	237	14	Sayınlar İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	65.028.020,75	76.818.205,75	18,13			İhracatçı	ÖSP:100	4	4		217
218	571	7	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	32.118.330,55	76.301.596,81	137,56	7.076.880,69	55.296.757,34	Üretici-İhracatçı	ÖSP:20 YSP:80	52	50	2	218
219	189	11	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	82.767.262,23	76.277.787,70	-7,84	154.816.040,00	17.770.086,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.752	350	1.402	219
220	197	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	81.386.300,72	76.078.121,91	-6,52	51.487.561,00	13.050.412,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	950	170	780	220
221	...	16	Araştırmaya Katılmıyor		75.398.402,40									221
222	226	30	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	70.387.213,08	75.269.935,58	6,94	327.191,72	1.061.412,48	İhracatçı	ÖSP:100	9	9		222
223	...	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor		75.133.891,34		159.166.748,00	67.024.598,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	561	100	461	223
224	184	18	Türk Prysman Kablo ve Sistemleri A.Ş.	84.824.223,88	75.024.487,50	-11,55	543.176.269,00	11.636.920,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:16.25 YSP:83.75	403	87	316	224
225	225	26	Hayes Lemmerz Jantas Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	70.444.745,55	74.683.010,23	6,02	84.978.471,59	60.804.100,83	Üretici-İhracatçı	ÖSP:40 YSP:60	409	71	338	225
226	279	19	Abb Elektrik San. A.Ş.	57.220.531,44	74.461.702,47	30,13	1.031.282.630,16	108.939.914,91	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.04 YSP:99.96	970	548	422	226
227	265	4	Fnsş Dış Ticaret A.Ş.	58.904.433,36	73.943.992,51	25,53		3.135.454,14	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		227
228	478	8	Park Elek. Madenc. San. ve Tic. A.Ş.	37.533.387,07	73.583.113,42	96,05	34.515.105,65	93.713.299,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	600	116	484	228
229	232	6	İstor Altın Mücevherat Pazarlama İth. Ve İhr. Ltd. Şti.	66.150.543,83	73.443.095,93	11,02	1.018.572,41	428.569,60	İhracatçı	ÖSP:100	15	15		229
230	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		73.119.272,78									230
231	234	26	Acarsan Makarna Un Gıd. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	65.741.337,06	73.094.881,86	11,19	214.286.676,79	4.477.580,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	60	43	17	231
232	270	33	Amcor Flexibles İstanbul Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	58.389.185,29	72.184.073,18	23,63	40.148.293,04	5.547.401,66	Üretici-İhracatçı	YSP:100	397	40	357	232
233	288	2	Özgür Tarım Ürün İnş. San. ve Ticaret A.Ş.	56.274.996,73	71.827.146,18	27,64	47.576.286,12	1.230.601,62	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	178	40	138	233
234	388	30	Gamateks Teks. San. ve Tic. A.Ş.	44.831.664,69	71.751.254,47	60,05	60.683.050,00	22.420.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.349	310	1.039	234
235	...	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor		71.629.529,02		801.168.117,94	81.130.493,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	340	72	268	235
236	310	18	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	53.074.352,26	71.400.346,44	34,53	117.774.566,93	4.014.384,05	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	243	5	238	236
237	...	44	Araştırmaya Katılmıyor		71.293.941,18									237
238	...	10	Araştırmaya Katılmıyor		71.044.327,50									238
239	...	22	Akıntek Tekstil Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		70.577.576,73		9.775.560,41	5.425.004,02	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	320	40	280	239
240	...	31	Araştırmaya Katılmıyor		70.460.608,29									240
241	218	19	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	72.287.862,02	70.438.451,37	-2,56	545.469.352,44		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	325	195	130	241
242	219	27	Ünsa Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	71.914.272,59	70.289.408,60	-2,26	12.403.759,00	3.761.635,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	533	124	409	242
243	813	22	Abb İhracat Tic. ve Elektrik San. A.Ş.	23.073.832,79	70.179.064,78	204,15	1.971,22	843.084,03	İhracatçı	ÖSP:100				243
244	239	7	Sunel Ticaret Türk A.Ş.	64.473.714,26	69.952.145,20	8,50	21.976.625,00	139.951,72	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	145	134	11	244
245	212	2	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	75.056.106,59	69.838.464,87	-6,95	33.261.836,00	2.614.989,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	262	8	254	245
246	500	24	Bvb Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	36.152.440,40	69.536.072,15	92,34	60.482,49	74.228,90	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		246
247	144	23	Real İç ve Dış Tic. A.Ş.	99.615.394,65	69.308.483,04	-30,42			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		247
248	...	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor		69.233.862,17		465.088.604,00	33.800.376,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.627	333	1.294	248
249	661	44	Karçaj Nak. İnş. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	28.146.666,12	69.111.628,60	145,54	9.502.616,47	1.509.270,54	İhracatçı	ÖSP:100	106	101	5	249
250	292	27	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic. A.Ş.	55.602.783,89	69.102.734,73	24,28		5.291.976,37	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	13	13		250

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
251	267	6	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	58.700.633,43	69.006.796,54	17,56	159.443.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	210	19		251
252	236	25	Naz Dış Tic. A.Ş.	65.488.376,67	68.842.761,76	5,12		119.452,26	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		252
253	...	7	Araştırmaya Katılmıyor		68.464.922,37									253
254	243	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	63.333.119,20	68.349.525,20	7,92	79.338.471,00	10.841.012,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	475	73	402	254
255	250	3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	62.457.573,97	68.262.114,04	9,29	70.152.091,84	6.870.983,39	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	180	15	165	255
256	312	9	Dünya Taş İthalat İhracat Madencilik Ticaret Anonim Şirketi	52.440.266,28	68.050.300,31	29,77	21.826,65	12.499.833,68	İhracatçı	ÖSP:100	56	56		256
257	274	7	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	58.071.488,17	67.899.878,39	16,92	1.606.207.485,04	4.019.580,77	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	272	20	252	257
258	346	23	Vatan Kablo Metal Endüstri ve Tic. A.Ş.	49.293.005,07	67.677.131,49	37,30			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				258
259	...	20	Araştırmaya Katılmıyor		67.014.191,43									259
260	330	20	Co-Re-Na Ecza Deposu Dış. Tic. A.Ş.	50.785.752,60	66.925.974,31	31,78	6.961.451,01	7.926.814,90	İhracatçı	ÖSP:100	26	10	16	260
261	158	46	Volga Dış Tic. ve Danışmanlık A.Ş.	93.344.589,23	66.882.733,17	-28,35			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				261
262	294	77	Karbel Tekstil Dış Ticaret Ltd. Şti.	54.939.970,46	66.695.656,74	21,40	62.715,91	85.023,54	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4	4		262
263	612	8	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	30.001.763,73	66.646.096,73	122,14	136.724.523,41	-4.208.171,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	388	116	272	263
264	238	40	Aslankaya İnş. ve Tic. Ltd. Şti.	64.870.372,41	66.123.925,21	1,93	4.433.742,74	922.718,00	İhracatçı	ÖSP:100	71	57	14	264
265	285	33	Erol Dış Tic. Ltd. Şti.	56.438.091,53	65.908.483,45	16,78			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	20			265
266	246	26	Falcon Teks. San. ve Tic. A.Ş.	62.916.395,71	65.779.288,59	4,55	22.931,81	1.976.358,83	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		266
267	280	29	Efes Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	57.187.920,45	65.707.972,13	14,90	56.114,00	1.540.038,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	27	22	5	267
268	145	21	Dicle Gıda Ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	99.160.976,48	65.284.607,09	-34,16	876.736,56	3.537.742,76	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	51	12	39	268
269	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor		64.863.534,91		373.863.075,67	39.542.088,64	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.16 YSP:99.84	1.299	218	1.081	269
270	372	32	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	46.298.951,58	64.839.450,20	40,05	1.484.053.308,34		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	633	233	400	270
271	761	21	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	24.398.315,18	64.666.900,86	165,05	250.000.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	566	153	413	271
272	...	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor		64.612.374,21		68.999,70	47.034,12	İhracatçı	ÖSP:100				272
273	...	11	Özdoğan İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.		64.475.610,17				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	178	14	164	273
274	...	21	Adının Açıklanmasını İstemiyor		64.434.800,84		1.517.732,63	585.177,68	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				274
275	341	22	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	49.778.072,73	64.348.518,90	29,27	208.475.700,00	657.637,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	393	82	311	275
276	315	8	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	52.198.826,19	64.254.322,44	23,10	74.413.467,18		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				276
277	387	7	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	44.939.729,50	64.178.170,05	42,81	261.642.216,85	-10.098.898,59	İhracatçı	ÖSP:100	91	91		277
278	230	7	Altek Döküm Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	67.240.535,08	64.090.069,55	-4,69	106.550.140,48	5.851.958,60	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	192	42	150	278
279	...	31	Araştırmaya Katılmıyor		63.493.500,13									279
280	349	22	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	49.041.293,92	63.202.324,85	28,88	163.960.497,64		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	253	253		280
281	...	24	Araştırmaya Katılmıyor		62.872.813,21									281
282	248	34	Cemtaş Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	62.687.743,46	62.476.717,96	-0,34	95.475.933,00	17.152.919,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	355	105	250	282
283	...	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor		62.040.065,23		6.837.858,48	6.022.800,00	İhracatçı	ÖSP:100	30	12	18	283
284	224	6	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	70.461.160,51	61.611.326,36	-12,56	425.624.190,00	70.893.575,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:84.83 KSP:15.17	1.654	995	659	284
285	242	3	Osman Akça Tarım Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	63.458.019,58	61.575.517,03	-2,97	5.349.953,03		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	37	37		285
286	516	43	Erkunt Sanayi A.Ş.	34.776.226,05	61.279.808,70	76,21	43.742.553,82	9.147.716,67	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.133	213	920	286
287	282	9	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	56.966.016,06	61.158.917,59	7,36	46.062.900,00	267.994,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	330	28	302	287
288	298	32	Grammer Koltuk Sist. San. ve Tic. A.Ş.	54.678.752,77	61.053.311,02	11,66	26.371.619,68	11.037.762,14	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.6 YSP:99.4	466	89	377	288
289	286	35	Çelikord A.Ş.	56.336.045,35	60.981.198,88	8,25	71.914.067,00	16.707.022,72	Üretici-İhracatçı	YSP:100	396	47	349	289
290	...	31	Uob Moda Tekstil Dış Tic. Ltd. Şti.		60.791.673,18			195.949,17	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	21	21		290
291	301	12	Re-Ma Metal Tekstil İns. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	54.520.628,27	60.639.916,18	11,22		1.245.210,40	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	24	24		291
292	466	34	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	38.887.146,80	60.345.725,95	55,18	162.835.035,98	19.910.464,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	950	110	840	292
293	272	86	Gemi Kaya İnş. Taah. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	58.217.116,36	60.078.432,68	3,20	30.085.408,87	3.220.915,13	İhracatçı	ÖSP:100	73	30	43	293
294	289	38	Çimtaş Çelik İmalat Mon. ve Tes. A.Ş.	56.052.401,98	59.663.876,66	6,44	138.495.554,89	90.669.042,59	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	724	186	538	294
295	...	85	Araştırmaya Katılmıyor		59.523.350,82									295
296	602	8	Mıro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	30.759.444,57	59.345.790,44	92,94	10.814.664,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	262	49	213	296
297	293	24	Özmaya Sanayi A.Ş.	55.363.881,90	59.045.382,46	6,65			Üretici-İhracatçı	YSP:100	312	98	214	297
298	161	37	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	92.085.670,06	58.860.289,39	-36,08	62.574.487,00	-9.205.657,60	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	321	29	292	298
299	384	23	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	45.227.206,25	58.830.510,59	30,08	25.131,79	2.866.324,75	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	95	5	90	299
300	304	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic. ve San. Ltd. Şti.	54.257.333,23	58.316.846,86	7,48		801.336,00	İhracatçı	ÖSP:100	9	9		300

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
301	468	32	Milteks Spor Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	38.573.259,75	58.073.181,96	50,55	414.044,46	13.090.208,76	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	8			301
302	327	46	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	51.102.450,67	58.011.156,92	13,52	31.695.395,96	17.810.544,81	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	762	215	547	302
303	320	25	Viko Elektrik ve Elektronik End. San. ve Tic. A.Ş.	51.744.906,90	57.953.622,09	12,00	92.264.653,36	55.502.900,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:10 YSP:90				303
304	266	13	Alfa Mermer Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	58.868.048,21	57.871.848,21	-1,69	196.407,32	16.216.809,57	İhracatçı	ÖSP:100	30	25	5	304
305	356	50	Özdemir Boru Profil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	48.097.738,02	57.656.077,77	19,87			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	198	20	178	305
306	472	3	Med Marine Kılıv. ve Röm. Hız. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	38.092.859,55	57.594.510,39	51,20	89.399.448,24	4.110.164,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	257	257		306
307	257	8	Kale Kilit ve Kalıp San. A.Ş.	60.811.439,69	57.026.531,48	-6,22	286.052.018,78	23.466.767,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.329	164	1.165	307
308	273	26	Küçükçalık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	58.168.689,36	56.658.153,58	-2,60	113.839.778,00	14.577.619,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.172	225	947	308
309	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor		56.596.254,08		1.563.732,63	4.034.902,17	İhracatçı	ÖSP:100	16	16		309
310	...	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor		56.454.298,56		287.037.801,84	-30.662.749,95	Üretici-İhracatçı	ÖSP:75 YSP:25	433	126	307	310
311	182	52	Tekfen İnş. ve Tesizat A.Ş.	84.956.378,96	56.378.806,85	-33,64	180.097.295,62	55.341.502,46	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.632	1.691	2.941	311
312	...	12	Araştırmaya Katılmıyor		56.255.945,60									312
313	300	14	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret Anonim Şirketi	54.546.249,04	56.141.799,28	2,93	28.267.728,82	-10.210.602,42	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	685	80	605	313
314	175	10	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	87.160.580,02	56.140.692,00	-35,59	38.077.407,46	550.814,88	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	20	20		314
315	357	35	Adopen Plastik ve İnş. San. A.Ş.	47.872.225,68	56.102.229,24	17,19	188.670.019,78	5.241.688,60	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	817	134	683	315
316	256	35	Yiğit Akü Malzemeleri Nak.Tur. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	61.505.620,91	56.087.625,47	-8,81	90.041.826,73	6.003.316,31	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	449	126	323	316
317	374	33	Aster Global Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	46.202.640,91	56.069.433,88	21,36			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	16	16		317
318	284	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	56.539.630,62	55.754.776,59	-1,39	433.341.042,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:3.81 YSP:96.19	943	468	475	318
319	147	11	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	98.752.264,00	55.709.970,89	-43,59	24.076.309,65	954.179,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	186	32	154	319
320	483	7	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	37.281.842,79	55.354.285,04	48,48	122.205.739,00	15.580.980,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:39 YSP:61	1.008	160	848	320
321	...	39	Araştırmaya Katılmıyor		55.209.092,99									321
322	...	58	Araştırmaya Katılmıyor		55.086.924,19									322
323	...	34	Fore Uluslararası Paz. ve Tic. A.Ş.		54.798.304,12		9.160.675,93	120.227,48	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		323
324	262	27	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	59.809.462,13	54.769.851,37	-8,43	252.671.615,40		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	280			324
325	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		54.696.663,47		43.196.236,82	203.765,28	İhracatçı	ÖSP:100	36	36		325
326	...	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor		54.558.080,45				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				326
327	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor		54.532.296,44		331.800.000,00		İhracatçı	ÖSP:51 YSP:49	1.606	595	1.011	327
328	307	35	Hamaratlı Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	53.441.639,02	54.335.442,05	1,67	1.401.854,04	7.050.501,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	427	86	341	328
329	...	37	Adının Açıklanmasını İstemiyor		54.181.830,89		239.727.775,36	21.998.320,02	İhracatçı	YSP:100	83	39	44	329
330	354	43	Koton Mağazacılık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	48.250.241,58	54.070.178,56	12,06	1.001.321.627,00	92.363.409,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	3.925	1.292	2.633	330
331	...	25	Adının Açıklanmasını İstemiyor		53.981.891,78		16.858.723,42		Üretici-İhracatçı	YSP:100	218	27	191	331
332	347	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic. A.Ş.	49.149.233,26	53.584.017,82	9,02	513.125.074,99	24.067.260,87	Üretici-İhracatçı	ÖSP:96 YSP:4	3.241	860	2.381	332
333	...	54	Adının Açıklanmasını İstemiyor		53.507.723,19		185.582.017,00	1.472.956,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	535	58	477	333
334	350	36	Eda Dış Tic. ve Teks. Paz. A.Ş.	48.937.530,28	53.466.710,78	9,26		443.835,33	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1.164	179	985	334
335	360	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	47.785.834,53	53.426.335,04	11,80	91.358.521,03		Üretici-İhracatçı	KSP:99 YSP:1	56	56		335
336	295	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat. Koop. Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	54.866.414,28	53.384.919,94	-2,70	21.808.673,89		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	95	65	30	336
337	...	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor		53.310.586,44				Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.15 YSP:99.85	1.081	548	533	337
338	569	28	Termikel Dış Ticaret A.Ş.	32.284.126,19	53.237.337,28	64,90	8.444,29	352.506,79	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				338
339	326	37	Venus Giyim San. ve Tic. A.Ş.	51.274.183,16	53.151.863,49	3,66	15.440.781,33	-1.887.645,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.024	230	794	339
340	311	29	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	53.030.329,49	53.142.182,17	0,21	13.106.311,02	132.313,11	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	21	21		340
341	345	8	Elkon Beton Mak. San. ve Tic. A.Ş.	49.459.119,52	53.057.953,28	7,28	1.392.082,15	5.823.459,22	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	67	31	36	341
342	...	4	Araştırmaya Katılmıyor		52.999.239,90									342
343	241	26	Sandoz İlac San. ve Tic. A.Ş.	63.749.985,03	52.790.428,06	-17,19	216.459.883,63		Üretici-İhracatçı	YSP:100	371	119	252	343
344	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		52.696.121,06									344
345	367	3	Adesa Mağ.Teks. ve Deri San. Tic. A.Ş.	46.682.139,44	52.630.161,32	12,74	13.031.869,90	461.872,59	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	35	35		345
346	...	20	Ciner İç ve Dış Tic.A.Ş.		52.204.544,90		145.121,45	306.816,45	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				346
347	497	15	Çinkom Çinko Kurşun Metal ve Madencilik San. Tic. A.Ş.	36.320.686,62	51.896.122,81	42,88			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	177	25	152	347
348	268	29	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	58.557.298,81	51.860.540,01	-11,44		195.566,22	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		348
349	...	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor		51.815.758,44				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	16	16		349
350	446	8	Alp Havacılık San. Tic. A.Ş.	40.227.586,93	51.371.499,85	27,70	8.410.742,00	1.030.313,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	476	159	317	350

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
351	486	38	Alpin Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	37.073.129,00	51.202.402,39	38,11		781.570,82	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	8	8		351
352	418	41	Deniz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	42.009.628,43	51.046.038,00	21,51	57.109,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	900	200	700	352
353	669	41	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	27.912.537,07	51.012.793,19	82,76	2.108.068.783,17		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.196	454	1.742	353
354	...	42	Araştırmaya Katılmıyor		51.007.593,89									354
355	403	18	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	43.130.144,28	50.986.593,56	18,22	796.628.955,24	89.289.660,46	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.173	190	1.983	355
356	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor		50.913.394,06				Üretici-İhracatçı	YSP:100	496	371	125	356
357	760	31	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	24.430.707,92	50.848.981,08	108,14	143.436.830,82	2.056.185,48	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	167	30	137	357
358	449	13	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	40.168.360,62	50.831.483,94	26,55	123.942.513,51	-395.754,90	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	130	16	114	358
359	487	5	Özkaplan Karpet İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	37.049.123,62	50.826.415,16	37,19			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		359
360	317	34	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	52.066.532,16	50.678.528,03	-2,67	2.209.610,38	327.771,04	İhracatçı	ÖSP:100	29	4	25	360
361	342	19	Aydın Teks. Tic. ve Paz. A.Ş.	49.714.936,43	50.596.965,87	1,77	50.132.647,85	5.009.515,67	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	44	4	40	361
362	188	39	İpek Teks. Paz. San. ve Dış Tic. A.Ş.	83.058.230,25	50.459.195,13	-39,25	2.524.445,94	2.308.669,90	İhracatçı	ÖSP:100	9	9		362
363	...	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor		50.374.728,84		1.600.183,76	4.319.842,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	276			363
364	126	43	Ekinciler Demir Çelik San. A.Ş.	111.457.493,87	50.216.257,35	-54,95	284.500.303,56	20.711.159,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	820	250	570	364
365	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		49.941.189,29									365
366	...	31	Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.		49.937.160,11		84.149.946,06		Üretici-İhracatçı	YSP:100	1.693	145	1.548	366
367	154	45	Vilmeks İç ve Dış Tic. ve Metal San. A.Ş.	95.890.437,02	49.799.476,33	-48,07	56.364.985,51		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	30	30		367
368	...	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor		49.666.568,80		11.907.113,17	6.375.316,66	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	460	100	360	368
369	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		49.646.864,00									369
370	642	49	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	28.951.685,06	49.609.825,93	71,35		9.049.627,01	İhracatçı	ÖSP:100				370
371	291	13	Sabırlar Fındık İhr. Ltd. Şti.	55.806.431,00	49.516.984,62	-11,27	1.389.711,94	2.672.129,31	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	15	10	5	371
372	431	48	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	40.961.443,73	49.272.920,65	20,29	190.911.843,18	49.558.993,42	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	532	144	388	372
373	484	24	Gürteks Pazarlama A.Ş.	37.214.716,45	49.259.925,03	32,37		6.016.905,16	İhracatçı	ÖSP:100	29	29		373
374	318	61	Ayaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	52.027.424,71	49.226.048,85	-5,38			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	YSP:100				374
375	378	32	Şimşek Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	45.894.358,18	49.181.556,81	7,16	174.646.915,66	10.919.098,28	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.700	144	1.556	375
376	766	10	Karakas Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.	24.261.454,57	49.016.385,31	102,03	760.683.975,00	9.023.541,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	151			376
377	364	39	Mutlu Akiü ve Malzemeleri Sanayi A.Ş.	46.921.556,80	48.995.440,15	4,42	314.454.903,00	48.332.057,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	783	147	636	377
378	...	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor		48.749.814,09		383.350.894,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	515	420	95	378
379	455	46	Yolbulan Metal San. Tic. A.Ş.	39.848.984,44	48.676.773,84	22,15	103.586.618,00	-	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	402	35	367	379
380	324	34	Ges Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	51.401.118,25	48.675.283,46	-5,30		938.060,44	İhracatçı	ÖSP:100	18	18		380
381	460	44	Öz Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.328.999,36	48.591.767,69	23,55	5.639.651,05	307.697,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	385	50	335	381
382	185	51	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	84.308.020,05	48.587.418,11	-42,37	1.293.465.414,20	17.677.971,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:72 YSP:28	851	284	567	382
383	353	15	Özer Metal Sanayi A.Ş.	48.315.737,66	48.483.118,77	0,35	159.341.549,48	22.009.256,20	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	121	21	100	383
384	390	53	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San. Tic. A.Ş.	44.499.955,42	48.462.102,39	8,90	111.149.419,58	18.458.202,74	Üretici-İhracatçı	ÖSP:97 YSP:3	543	74	469	384
385	172	30	Mass Kablo Yatırım ve Tic. A.Ş.	88.010.936,86	48.323.320,73	-45,09	118.644,00	-12.579.156,00	İhracatçı	ÖSP:0.0037 YSP:99.9963	31	31		385
386	436	10	Bossan Teks. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	40.653.557,15	48.303.451,92	18,82	1.544.775,89	1.116.614,41	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	30	6	24	386
387	549	88	İlk İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	33.348.051,67	48.291.309,94	44,81	1.118.452,99	8.165.387,54	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	61	55	6	387
388	412	38	Beltan Vibracoustic Titreşim Elemanl. San. ve Tic. A.Ş.	42.450.170,63	48.079.297,21	13,26	11.873.915,85	16.068.513,45	Üretici-İhracatçı	YSP:100	345	55	290	388
389	...	44	Family Petrol Ürün. ve Tarım Ürün. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.		48.048.076,28		230.582,26	1.019.479,66	İhracatçı	ÖSP:100	15	8	7	389
390	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		47.998.847,57									390
391	383	41	Jantsa Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	45.287.211,95	47.900.700,26	5,77	54.161.711,98	23.428.402,51	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	605	120	485	391
392	...	36	Adının Açıklanmasını İstemiyor		47.695.503,66		23.874.960,53	4.201.169,73	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	486	53	433	392
393	457	37	Qlube Petrokimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.720.728,19	47.667.235,01	20,01		312.157,18	Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100	27	9	18	393
394	67	40	Honda Türkiye A.Ş.	178.949.046,41	47.479.637,91	-73,47	742.367.055,75		Üretici-İhracatçı	YSP:100	777	237	540	394
395	521	47	Tata Steel İstanbul Metal San. ve Tic. A.Ş.	34.612.744,56	47.412.606,80	36,98	58.863.027,80		Üretici-İhracatçı	YSP:100	88	29	59	395
396	475	47	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş.	37.810.611,04	47.357.057,68	25,25	371.107.001,36	34.235.729,93	Üretici-İhracatçı	YSP:100	556	292	264	396
397	228	45	Etik Dış Tic. ve Paz. A.Ş.	67.976.648,26	47.255.737,75	-30,48			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1		1	397
398	...	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor		47.095.236,57			750.443,74	İhracatçı	ÖSP:100	4	4		398
399	361	62	Küçükler Teks. Dış Tic. A.Ş.	47.763.135,03	47.070.142,00	-1,45	272.684,00	125.821,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		399
400	...	73	Araştırmaya Katılmıyor		47.061.493,43									400

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
401	...	17	Aygun Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.		46.976.119,19		3.447.443,12	6.914.050,57	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	575	200	375	401
402	...	14	Araştırmaya Katılmıyor		46.910.729,17									402
403	305	15	Matesa Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	54.156.376,95	46.890.458,49	-13,42	223.727.259,57	40.835.589,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.454	258	1.196	403
404	889	36	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.361.423,22	46.886.317,94	119,49		494.158,16	İhracatçı	ÖSP:100	26	26		404
405	325	4	Tek Asya Tarım Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	51.364.355,22	46.884.491,24	-8,72	815.595,04	1.753.099,06	İhracatçı	ÖSP:100	105	35	70	405
406	395	20	Flokser Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	44.145.683,50	46.806.720,39	6,03	237.779.077,87		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	661	201	460	406
407	560	33	Nur Gıda Petr. Ürn. Ulus. Nak. Mad Tekst. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	32.786.141,27	46.777.596,61	42,67	1.350.883,16	1.336.819,12	İhracatçı	ÖSP:60 YSP:40	27	7	20	407
408	441	37	Bifa Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	40.585.058,24	46.629.160,84	14,89	299.545.198,00	34.879.498,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.718	160	2.558	408
409	542	49	Global Sourcing Dış Tic. Ltd. Şti.	33.666.698,48	46.520.802,53	38,18	360.139,00	131.520,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				409
410	450	38	Bilim İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.	40.095.598,60	46.493.435,50	15,96	936.869.657,28	37.366.237,37	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.774	1.450	324	410
411	335	8	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret A.Ş.	50.025.864,89	46.485.355,90	-7,08	3.832.470,02	2.229.265,70	İhracatçı	ÖSP:100	2	2		411
412	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor		46.470.711,61		41.934.361,35	-752.242,49	İhracatçı	ÖSP:100	60	16	44	412
413	489	5	Afyon Yumurta İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	36.940.158,50	46.204.525,50	25,08	70.657.313,21		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	119	9	110	413
414	400	46	Baykan Dış Tic. Ltd. Şti.	43.389.049,71	46.180.328,63	6,43		49.337,51	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	40	40		414
415	473	11	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Pazarlama .A.Ş.	38.043.720,51	46.151.259,52	21,31	92.300.280,32	4.640.484,89	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	99	76	23	415
416	430	67	Parsan Makina Parçaları San. A.Ş.	41.041.929,80	45.779.734,95	11,54	12.110.206,73	4.794.335,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	530	125	405	416
417	...	68	Bia Dış Ticaret A.Ş.		45.694.029,42		5.584.063,33	150.591,74	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4			417
418	471	42	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	38.139.513,69	45.644.285,28	19,68	95.543.421,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	486	150	336	418
419	308	10	Franke Mutfak ve Banyo Sisteml. San. ve Tic. A.Ş.	53.426.808,82	45.621.414,16	-14,61	161.076.233,41	6.318.060,14	Üretici-İhracatçı	YSP:100	504	101	403	419
420	404	9	Coşkunöz Radyatör ve Isı Sanayi Ticaret A.Ş.	43.055.535,13	45.421.875,12	5,50	47.729.711,21	26.950.139,05	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	240	39	201	420
421	537	39	Sapro Temizlik Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	33.844.934,66	45.343.288,35	33,97			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	289	49	240	421
422	...	48	Adının Açıklanmasını İstemiyor		45.225.386,81			2.696.791,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	60	5	55	422
423	...	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor		45.127.431,72		9.213.106,14	913.447,04	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	400	100	300	423
424	678	54	İbişler Tekst. San. ve Dış Tic. A.Ş.	27.713.688,47	45.118.007,10	62,80	3.581.315,29	9.989.959,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	330	55	275	424
425	448	7	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	40.184.185,06	45.085.746,21	12,20	455.186.068,00	131.731.579,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	505	154	351	425
426	329	44	Anadolu Isuzu Otom. San. ve Tic. A.Ş.	50.843.495,04	45.023.496,40	-11,45	541.199.305,00	205.718.102,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:70.26 YSP:29.74	643	424	219	426
427	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		44.957.575,99		202.674.756,00		Üretici-İhracatçı	YSP:100	304	100	204	427
428	396	49	Emre Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	44.022.132,86	44.921.850,85	2,04			İhracatçı	ÖSP:100	17	4	13	428
429	331	5	Orka Tarım Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	50.729.029,71	44.894.156,61	-11,50	35.880.584,18	548.631,46	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	213	28	185	429
430	...	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor		44.487.083,73				İhracatçı	YSP:100				430
431	373	16	Akdaş Döküm San.ve Tic. A.Ş.	46.240.383,79	44.450.245,87	-3,87	22.300.894,78	16.817.960,86	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	547	74	473	431
432	407	19	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	42.692.096,35	44.437.920,40	4,09	2.164.202,80	1.159.806,30	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	821	56	765	432
433	543	32	Surtel Ambalaj Dağıt. San. ve Tic. A.Ş.	33.568.725,93	44.303.456,77	31,98			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				433
434	366	40	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	46.790.557,27	44.253.924,60	-5,42	23.390.233,00	39.035.593,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	460	60	400	434
435	664	6	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar. ve San. Tic. A.Ş.	28.092.144,71	43.886.157,09	56,22	193.330.041,00	2.013.329,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.300	570	730	435
436	...	51	Adının Açıklanmasını İstemiyor		43.706.111,67			372.823,86	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				436
437	...	50	Adının Açıklanmasını İstemiyor		43.656.245,95				İhracatçı	ÖSP:100	4	4		437
438	247	48	Katmerciler Araçüstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	62.703.443,41	43.620.150,42	-30,43	57.027.338,85	-9.492.602,47	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	260	60	200	438
439	...	10	Araştırmaya Katılmıyor		43.414.419,57									439
440	398	7	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.546.883,88	43.382.106,50	-0,38	44.933.077,00	14.455.281,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	683	78	605	440
441	513	9	Bade Dış Tic. A.Ş.	34.893.265,92	43.299.769,50	24,09			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:98 YSP:2	3	3		441
442	...	45	Araştırmaya Katılmıyor		43.059.192,83									442
443	...	9	Baykal Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.		43.042.030,35		36.505.972,00	703.316,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	536	107	429	443
444	503	64	Gizem Frit Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	35.902.883,11	42.936.575,81	19,59			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				444
445	442	9	K.F.C.Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	40.576.818,05	42.932.277,31	5,80	7.581.414,01	3.880.482,30	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	693	82	611	445
446	628	72	Samsun Makina Sanayi A.Ş.	29.446.389,57	42.840.069,81	45,48	175.754.483,00	74.383.904,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	604	78	526	446
447	...	35	Mersin Un San. ve Tic. Ltd. Şti.		42.768.981,32				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	48	15	33	447
448	...	41	Araştırmaya Katılmıyor		42.740.511,87									448
449	419	18	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	41.911.611,68	42.616.913,48	1,68	66.267.758,67		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	330	73	257	449
450	313	16	Gözek Tekst. İth.İhr. San. Tic. A.Ş.	52.383.315,53	42.554.564,10	-18,76			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	48	31	17	450

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı(%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
451	673	25	Polin Dış Tic. Ltd. Şti.	27.790.580,42	42.507.824,76	52,96			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	18	18		451
452	573	53	Reha Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	31.991.685,20	42.426.838,20	32,62	1.265.838,39	300.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	650	100	550	452
453	...	91	Danış Giyim Tic. ve San. Ltd. Şti.		42.397.519,38		150,99	95.610,85	İhracatçı	ÖSP:100	45	22	23	453
454	636	17	İlbeyli Koll. Şti.	29.035.262,76	42.301.893,68	45,69	40.123,98	-699.379,35	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	5	2	454
455	...	33	Cmk Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.		42.189.122,54		14.550.927,49	899.951,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	66	20	46	455
456	562	73	Mecaplast Otomotiv Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	32.565.026,70	42.153.711,73	29,44	152.916.908,00	5.368.938,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	478	128	350	456
457	558	36	Ego Elekt. Aletler San. A.Ş.	32.855.499,72	42.012.825,37	27,87	26.412.887,55	-4.177.981,87	Üretici-İhracatçı	YSP:100	650	101	549	457
458	...	40	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.		41.926.558,18				Üretici-İhracatçı	YSP:100	331	64	267	458
459	333	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür. Tic. ve San. A.Ş.	50.299.843,39	41.840.988,70	-16,82	27.903.304,71	-1.212.309,75	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	153	20	133	459
460	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		41.800.000,00									460
461	469	55	Aps Giyim San. ve Tic. A.Ş.	38.310.503,04	41.666.041,42	8,76	101.931.202,24	2.986.130,34	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	730	43	687	461
462	590	57	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	31.090.261,18	41.518.346,27	33,54			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		462
463	...	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor		41.509.769,82		790.383.013,33	10.324.034,46	Üretici-İhracatçı	ÖSP:95 YSP:5	2.648	251	2.397	463
464	...	43	Araştırmaya Katılmıyor		41.441.482,61									464
465	...	90	Araştırmaya Katılmıyor		41.441.000,26									465
466	627	42	Sandoz Grub Sağ. Ür. İlaç. San. ve Tic. A.Ş.	29.454.020,88	41.376.044,09	40,48	13.520.777,32	2.759.623,08	Üretici-İhracatçı	YSP:100	255	82	173	466
467	263	51	Ağır Haddecilik A.Ş.	59.378.519,01	41.270.523,84	-30,50	246.384.577,08		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	182	69	113	467
468	...	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor		41.266.590,73		86.435.464,77	1.821.455,26	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	106	19	87	468
469	826	38	Elita Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.718.376,13	41.193.768,73	81,32	304.428.782,00	1.176.282,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	276	103	173	469
470	...	39	Araştırmaya Katılmıyor		41.189.973,24									470
471	389	45	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	44.506.879,90	41.141.637,17	-7,56		1.253.000,00	İhracatçı	ÖSP:100	25	10	15	471
472	...	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor		41.132.694,42		263.748.551,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.033	329	704	472
473	...	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor		41.117.234,89		15.230.726,95	193.154,28	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	24	4	20	473
474	425	10	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	41.311.059,90	41.022.647,50	-0,70	49.183.267,00	438.866,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	660	150	510	474
475	426	7	Cemre Marin Endüstri A.Ş.	41.283.503,86	40.982.556,59	-0,73	75.145.686,39	-6.946.063,16	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	30	12	18	475
476	440	21	Teksis Teks. Ürün. Paz. A.Ş.	40.605.775,37	40.855.853,86	0,62		2.068.285,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	9	9		476
477	506	12	Torun Bakır Alaşımaları Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	35.737.773,72	40.839.303,19	14,27	4.022.977,85	7.984.464,22	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	225	56	169	477
478	...	56	Araştırmaya Katılmıyor		40.832.792,57									478
479	470	21	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri San. A.Ş.	38.175.528,04	40.735.941,31	6,71	77.671.201,05	-1.188.945,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	602	122	480	479
480	...	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor		40.720.088,73		69.732.587,40	12.481.066,10	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	19	19		480
481	609	6	Menas Mersin Zira Ürünler İşl. İhr. Sanitic. A.Ş.	30.310.764,52	40.677.276,61	34,20	3.932.700,54	2.609.435,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	30	10	20	481
482	567	16	Rüya İç Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	32.332.062,06	40.589.791,86	25,54			İhracatçı	ÖSP:100				482
483	...	11	Araştırmaya Katılmıyor		40.578.921,95									483
484	...	8	Araştırmaya Katılmıyor		40.550.000,00									484
485	...	75	Araştırmaya Katılmıyor		40.474.049,76									485
486	554	17	Olimar Madencilik İth. ve İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	33.152.569,11	40.248.799,70	21,40			Üretici-İhracatçı					486
487	343	35	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	49.646.096,13	40.175.195,23	-19,08	135.099.511,15	-26.713.411,83	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	278	36	242	487
488	...	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor		40.162.619,90		296.773.400,80	48.969.849,39	Üretici-İhracatçı	YSP:100	766	324	442	488
489	...	23	Dal Teknik Makina Ticaret ve San. A.Ş.		40.156.105,50		89.864,88	15.477.474,04	İhracatçı	ÖSP:100	89	68	21	489
490	...	8	Araştırmaya Katılmıyor		40.094.719,70									490
491	...	7	Araştırmaya Katılmıyor		40.026.030,28									491
492	...	59	Araştırmaya Katılmıyor		40.004.702,89									492
493	...	11	Mozart Pirlanta Çiğdem Büyükkşeker		39.993.583,96		337.100,00	78.061,55	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	3	3		493
494	507	79	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	35.372.194,63	39.938.734,64	12,91			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		494
495	603	41	İpek Yem ve Gıda San. Tic. A.Ş.	30.735.276,60	39.932.354,92	29,92	191.488.438,46	5.295.122,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	86	18	68	495
496	806	12	İsa Dış Ticaret Ltd. Şti.	23.455.023,71	39.926.535,51	70,23		265.613,51	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4	4		496
497	...	80	Adının Açıklanmasını İstemiyor		39.755.957,44		383.030,46		Üretici-İhracatçı	YSP:100	366	45	321	497
498	...	42	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.		39.740.126,99		24.480.754,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	115	40	75	498
499	...	61	Araştırmaya Katılmıyor		39.733.643,29									499
500	376	60	Finteks Teks. ve Halı San. Ltd. Şti.	46.134.735,76	39.731.686,64	-13,88		2.503.086,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	406	123	283	500

2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK
İKİNCİ 500
İHRACATÇI
FİRMASI

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
501	...	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor		39.622.775,10		466.227,41	3.185,46	Üretici-İhracatçı	KSP:99.99 YSP:0.01	764	150	614	501
502	444	46	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	40.529.498,21	39.448.691,00	-2,67	73.883.920,61	3.999.804,66	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	45	15	30	502
503	264	43	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	59.205.477,00	39.438.236,00	-33,39	163.207.266,98	202.525,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	43	42	1	503
504	...	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor		39.343.458,50				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	100	70	30	504
505	...	8	Araştırmaya Katılmıyor		39.339.001,77									505
506	...	50	Adının Açıklanmasını İstemiyor		39.121.782,08				Üretici-İhracatçı	ÖSP:49 YSP:51	160	121	39	506
507	689	54	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	27.224.187,14	39.101.965,94	43,63	30.220.360,50	17.020.474,42	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	213	45	168	507
508	526	18	Kınan Dış Ticaret Ltd. Şti.	34.421.563,40	39.095.562,06	13,58			Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:25 YSP:75	7	1	6	508
509	420	22	Erdem Teks. San. ve Tic. A.Ş.	41.841.474,49	38.971.005,60	-6,86	249.000.448,61	23.519.667,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.105	45	1.060	509
510	551	9	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.307.320,28	38.940.557,30	16,91	99.575.905,00	10.271.524,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	786	588	198	510
511	568	102	Almes İç ve Dış Tic. Nak. A.Ş.	32.329.613,01	38.782.757,18	19,96	250.328,06	448.805,37	İhracatçı	ÖSP:60 YSP:40	32	10	22	511
512	800	37	Electrifil Unifil Otom. San. ve Tic. A.Ş.	23.612.747,67	38.773.477,60	64,21	2.066.000,00	2.641.000,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100	223	66	157	512
513	591	53	Cengiz Makina San. ve Tic. A.Ş.	31.069.825,69	38.742.940,81	24,70	26.086.619,18	21.474.293,42	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	519	60	459	513
514	275	11	Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	57.785.249,75	38.583.361,25	-33,23	2.089.755.085,63	110.066.913,07	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.020	316	1.704	514
515	555	24	Erku Dış Tic. Paz. ve Turizm A.Ş.	33.077.352,65	38.561.716,26	16,58			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	10	10		515
516	422	63	Nsn Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	41.555.576,03	38.541.208,47	-7,25	72.554.116,22	50.679,72	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		516
517	...	2	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.		38.536.374,69		42.443.291,54	17.138.518,98	Üretici-İhracatçı	KSP:16.5 YSP:83.5	252	82	170	517
518	...	89	Araştırmaya Katılmıyor		38.502.704,89									518
519	368	23	Fistaş Dış Tic. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	46.628.510,27	38.495.584,31	-17,44	14.255,86		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	11	11		519
520	382	48	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	45.319.505,33	38.483.653,35	-15,08	224.508.913,15	10.590.928,25	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	325	79	246	520
521	414	64	Teksim Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.	42.204.618,41	38.405.197,17	-9,00	21.675.380,92	2.903.658,51	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	383	83	300	521
522	290	12	Hisar Çelik Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	55.832.956,54	38.291.100,21	-31,42	5.503.988,75	2.385.052,92	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	179	87	92	522
523	620	49	Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	29.668.177,71	38.233.084,25	28,87	109.815.654,49	4.142.324,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	297	106	191	523
524	340	46	Ulusoy Un Sanayi ve Tic. A.Ş.	49.822.168,05	38.194.414,00	-23,34	417.464.082,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	121	78	43	524
525	505	66	Sufi Çorap ve Teks. Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.	35.870.720,55	38.167.038,26	6,40	75.164.010,71	2.240.319,09	İhracatçı	ÖSP:100	45	20	25	525
526	535	42	Öztiyıklar Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	33.882.239,94	38.148.165,16	12,59	129.215.367,00	9.967.026,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	349	227	122	526
527	...	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor		38.133.879,25		913.995,02	1.352.326,35	İhracatçı	ÖSP:100	29	5	24	527
528	595	19	Dimer Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	30.889.661,63	38.086.856,82	23,30	19.713.695,43	29.807.141,52	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	332	91	241	528
529	...	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor		38.017.676,81		376.820,98		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	302	20	282	529
530	...	65	Araştırmaya Katılmıyor		37.998.357,36									530
531	647	76	Sarar Giyim Teks. Enerji San. ve Tic. A.Ş.	28.750.056,18	37.977.859,46	32,10	297.435.030,00	36.250.267,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.172	405	767	531
532	691	130	Altunsoy Uluslararası Nak. İnş. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	27.151.749,82	37.967.323,87	39,83	1.485.937,90	442.848,79	İhracatçı	ÖSP:100	47	7	40	532
533	703	12	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv. San. ve Dış Tic. A.Ş.	26.616.158,56	37.963.088,87	42,63	951.121,60	458.741,61	İhracatçı	ÖSP:100	2	2		533
534	...	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor		37.918.447,26		278.133.473,77	80.585.143,78	Üretici-İhracatçı	YSP:100	170	59	111	534
535	...	53	Araştırmaya Katılmıyor		37.885.937,52									535
536	491	11	Anatolia Tar. Ür. San. ve Dış Tic. A.Ş.	36.870.035,07	37.772.227,25	2,45	2.561.125,76	2.626.543,22	Üretici-İhracatçı	ÖSP:65 YSP:35	255	35	220	536
537	405	60	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	42.897.325,58	37.571.599,10	-12,42	28.124.333,52	19.025.911,27	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	315	45	270	537
538	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor		37.542.428,72		168.819.005,31		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	202	62	140	538
539	...	38	Araştırmaya Katılmıyor		37.496.015,43									539
540	696	55	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam. San. Tic. A.Ş.	26.854.341,75	37.422.864,48	39,35	172.289.013,55	313.815,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	312	40	272	540
541	666	25	Kıvanç Teks. San. ve Tic. A.Ş.	28.076.093,55	37.372.197,92	33,11	77.050.974,41	1.715.225,75	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.078	121	957	541
542	576	48	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San. A.Ş.	31.802.182,21	37.356.433,41	17,47	74.457.850,06	1.203.454,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	95	25	70	542
543	...	58	Güneş Elek. İlt. Bilg. Med. ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti.		37.302.375,70				İhracatçı	ÖSP:100				543
544	...	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor		37.270.317,45		3.976.669,41		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	374	320	54	544
545	447	13	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	40.214.558,77	37.227.954,80	-7,43	38.225.131,00		Üretici-İhracatçı	YSP:100	455	73	382	545
546	704	56	Sarıtaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	26.559.509,57	37.116.352,16	39,75	401.275.578,81	31.452.144,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	46	15	31	546
547	485	49	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San. A.Ş.	37.141.269,68	37.096.352,38	-0,12	11.202.919,30		İhracatçı	ÖSP:100	37	21	16	547
548	...	13	Araştırmaya Katılmıyor		37.049.726,86									548
549	600	34	M.T Reklam A.Ş.	30.771.564,45	37.012.165,96	20,28	25.980.300,18	5.293.502,32	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	656	87	569	549
550	...	74	Eke Tekstil Konfeksiyon Turizm San. ve Tic. A.Ş.		36.917.628,27		10.024.104,49	751.543,11	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	562	82	480	550

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
551	550	7	Gezer Ayakkabı Deri San. ve Tic. A.Ş.	33.324.141,19	36.798.249,90	10,43	226.587.264,02	10.902.771,07	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.527	423	2.104	551
552	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		36.702.082,37		800.192.534,05	141.133.926,13	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	5.492	2.505	2.987	552
553	524	8	Elmas Dış Tic. A.Ş.	34.584.639,45	36.689.537,16	6,09	25.550.814,73	2.160.751,02	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	503	18	485	553
554	519	57	Hasçelik San. ve Tic. A.Ş.	34.624.910,53	36.638.019,43	5,81	393.318.813,51	113.447,52	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	188	83	105	554
555	386	49	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	45.055.145,92	36.617.610,37	-18,73			Üretici-İhracatçı	YSP:100				555
556	670	82	Bursalı Dış Ticaret Ltd. Şti.	27.886.189,60	36.533.365,25	31,01	26.530.192,36		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	388	58	330	556
557	392	69	Cu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	44.348.867,18	36.516.735,49	-17,66	612.991,60	7.622.851,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	140	101	39	557
558	459	4	Matraş Dış Tic. A.Ş.	39.331.699,24	36.475.585,69	-7,26	1.474,89		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		558
559	548	35	Dina Vanelli Teks. San. ve Tic. A.Ş.	33.357.897,28	36.333.387,81	8,92	63.904,01	1.972.858,75	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	13	13		559
560	540	27	Kasar Ve Dual Teks. San. A.Ş.	33.791.894,63	36.331.889,82	7,52	165.745.550,46		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	912	259	653	560
561	510	28	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	35.110.069,96	36.295.144,49	3,38		704.251,24	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		561
562	439	70	Aytim Teks. San. ve Dış Tic. A.Ş.	40.621.146,50	36.225.892,61	-10,82	909.839,56	2.781.197,61	İhracatçı	ÖSP:100	275	65	210	562
563	...	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor		36.192.071,43		4.547.639,44	2.793.723,05	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	450	35	415	563
564	...	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor		36.162.480,75		194.071.608,00		Üretici-İhracatçı	YSP:100	107	25	82	564
565	...	50	Araştırmaya Katılmıyor		36.099.832,70									565
566	435	72	Pet Dış Tic. Ltd. Şti.	40.663.848,53	36.034.011,61	-11,39		53.160,43	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		566
567	...	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor		36.031.716,82		60.008.568,15	8.148.159,32	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	360	95	265	567
568	463	59	Hursan Paslanmaz Çelik Geri Dönüşüm Tesisl. Tic. San. A.Ş.	39.199.873,66	35.979.418,53	-8,22	6.707.283,30	-1.593.584,92	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	61	13	48	568
569	909	50	Accell Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.989.724,22	35.939.640,44	71,22	10.841,26	1.342.090,86	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		569
570	...	147	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.893.530,52			916.980,77	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	9	9		570
571	684	48	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	27.478.305,54	35.795.838,58	30,27	120.498.256,42	4.235.879,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	199	48	151	571
572	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.766.342,54		39.512.144,60		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	47	17	30	572
573	255	7	Aydemir Gıda Sebze Meyve Komisyonculuğu Nakl. Ambl. San. ve Tic. Ltd. Şti.	61.858.916,88	35.753.934,47	-42,20	3.211.924,17	811.820,57	İhracatçı	ÖSP:100				573
574	...	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.711.178,54		160.797.623,00	45.049.114,00	Üretici-İhracatçı	YSP:100				574
575	518	39	Astor Transformator Enerji Tur. İnş. ve Petr. San. Tic. A.Ş.	34.709.539,07	35.701.908,46	2,86	40.861.650,53		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	130	15	115	575
576	...	51	Araştırmaya Katılmıyor		35.657.372,75									576
577	...	142	Araştırmaya Katılmıyor		35.619.921,20									577
578	817	91	Alkar İnş. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	23.025.128,79	35.567.484,72	54,47	559.000,00		İhracatçı	ÖSP:100	10	6	4	578
579	514	31	İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş.	34.855.686,31	35.563.389,20	2,03	18.723.836,64	1.749.776,53	Üretici-İhracatçı	ÖSP:74 YSP:26	320	40	280	579
580	605	87	Cesur Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	30.462.010,96	35.358.154,46	16,07	29.307.199,62	5.436.322,40	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	510	85	425	580
581	445	30	Oğuz Teks. San. ve Tic. A.Ş.	40.439.102,29	35.324.389,23	-12,65	120.499.273,42	19.349.055,56	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	909	22	887	581
582	...	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.302.550,78			1.476.602,09	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		582
★583	...	1	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.163.841,02		44.101.172,71	4.376.373,44	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	26	5	21	★583
584	...	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.065.235,83		12.194.087,00	734.641.742,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	500	435	65	584
585	547	72	Çelikel Alüminyum Döküm İml. Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.364.160,08	34.949.630,58	4,75	36.157.579,20		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	424	50	374	585
586	453	10	Ertürk Üzüm ve Tarım Ürünleri İşletmeleri İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	39.903.144,61	34.948.609,33	-12,42	9.555.100,00	4.335.677,69	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	110	18	92	586
587	665	13	Kütaş Tarım Ürünleri Dış Tic. ve San. A.Ş.	28.085.483,18	34.903.238,76	24,28	1.380.473,74	2.134.993,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	373	42	331	587
588	508	52	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	35.237.697,41	34.898.840,99	-0,96	11.270.178,33	-2.509.794,94	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	649	86	563	588
589	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		34.821.604,27									589
590	539	44	Arma Filtre Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.832.687,31	34.799.687,83	2,86			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.220	120	1.100	590
591	798	51	Sio Automotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	23.643.483,06	34.776.287,60	47,09	5.738.377,66	388.303,94	İhracatçı	ÖSP:100	8	8		591
592	...	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor		34.688.663,75		69.110.782,30	3.138.966,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	121	83	38	592
593	314	53	Doruk Marmara Un Sanayiciliği A.Ş.	52.199.759,29	34.638.333,72	-33,64	247.373.358,00	10.513.555,40	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.01 YSP:99.99	162	67	95	593
594	...	32	Adının Açıklanmasını İstemiyor		34.509.871,71		263.445.223,00		Üretici-İhracatçı	YSP:100	322	62	260	594
595	580	55	Filpa Amb. ve Dış Tic. A.Ş.	31.632.934,97	34.440.038,41	8,87		745.652,14	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	30	8	22	595
596	...	36	Araştırmaya Katılmıyor		34.434.531,80									596
597	502	10	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	35.982.352,67	34.421.144,32	-4,34		894.324,20	Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100	14	14		597
598	655	33	Armen İplik Örne Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	28.371.618,60	34.418.267,41	21,31	152.959,24	555.751,88	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	8	8		598
599	662	10	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	28.138.368,92	34.387.496,01	22,21	5.478.526,17	4.338.988,34	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	24	6	18	599
600	556	90	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	33.064.953,70	34.372.779,06	3,96			Üretici-İhracatçı	YSP:100	278	162	116	600

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
601	...	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor		34.371.525,71		68.117.597,87	7.838.014,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.425	195	1.230	601
602	406	55	Nawras Tarım Ürün. Gid. Nak. İnş. İth. İhr. San. Ltd. Şti.	42.708.981,80	34.366.247,05	-19,53			İhracatçı	KSP:34 YSP:66	9	9		602
603	...	101	Adının Açıklanmasını İstemiyor		34.347.740,64		344.133.058,81	24.147.093,52	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.700	350	1.350	603
604	...	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor		34.336.673,31				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	9	9		604
605	...	9	Araştırmaya Katılmıyor		34.280.155,12									605
606	784	78	Akademi Teks.San.Ve Tic. Ltd. Şti.	23.990.250,13	34.234.389,23	42,70	3.261.577,06	2.734.152,53	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	290	30	260	606
607	686	63	Eke Metal Group A.Ş.	27.414.177,89	34.216.975,70	24,81	151.247.092,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	175	49	126	607
608	...	8	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.		34.183.288,84		27.984.861,68	8.848.647,60	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				608
609	608	40	Özgüven Dış Tic. Ltd. Şti.	30.394.806,41	34.175.783,59	12,44		70.978,49	İhracatçı	ÖSP:100				609
610	490	55	Başarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	36.928.665,09	34.101.722,89	-7,66		202.536,16	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	6	6		610
611	653	23	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	28.433.591,22	34.087.801,31	19,89	48.140.431,85	9.118.511,82	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	343	36	307	611
612	458	54	Bagfas Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	39.638.219,37	34.065.848,80	-14,06	265.700.410,00	2.289.459,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	302	121	181	612
613	536	54	Syngenta Tarım San. ve Tic. A.Ş.	33.863.968,62	34.035.694,05	0,51			Üretici-İhracatçı	YSP:100				613
614	789	86	Matiat Dış Ticaret Limited Şirketi	23.869.892,10	33.979.867,30	42,35			İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50				614
615	682	41	Süper Teks. San. ve Tic. A.Ş.	27.540.850,32	33.977.705,49	23,37	3.958.018,24	4.865.094,58	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	380	55	325	615
616	504	74	Kanca El Al.Dövme Çelik ve Mak. San. A.Ş.	35.889.921,46	33.943.094,49	-5,42	57.751.093,39		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	465	98	367	616
617	626	79	Genç Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	29.458.165,82	33.909.914,08	15,11		687.861,90	İhracatçı	ÖSP:100	2	2		617
618	658	13	Nsk Armatür ve Aksesuar San. ve Tic. A.Ş.	28.283.004,82	33.750.296,78	19,33	17.074.666,92	7.064.331,79	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				618
619	...	2	Ana Gıda İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.		33.740.944,15		296.784.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:55 YSP:45	218	100	118	619
620	433	11	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	40.694.498,58	33.720.751,17	-17,14	134.119.576,90	210.110,36	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	232	119	113	620
621	643	9	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	28.925.822,33	33.570.825,77	16,06	57.594.367,00	2.350.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	298	55	243	621
622	477	56	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	37.577.281,69	33.542.214,05	-10,74	213.868.384,42		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	208			622
623	479	12	Schott Orim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	37.370.172,06	33.528.149,47	-10,28	69.727.228,41	18.078.105,50	Üretici-İhracatçı	YSP:100	377	98	279	623
624	...	14	Araştırmaya Katılmıyor		33.481.963,38									624
625	611	81	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	30.155.897,63	33.326.197,49	10,51	31.782.246,89	-3.423.460,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	910	116	794	625
626	541	15	Novaplast Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.711.638,55	33.298.699,37	-1,22	75.836.927,00	7.063.984,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	599	157	442	626
627	640	57	Selva Gıda San. A.Ş.	28.968.405,38	33.234.004,82	14,73	102.709.400,72	1.790.109,09	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	260	30	230	627
628	...	42	Adının Açıklanmasını İstemiyor		33.192.085,28		113.417.324,07	2.012.323,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	307	120	187	628
629	322	41	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak. İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	51.618.315,11	33.175.144,47	-35,73	61.133.567,71		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	155	25	130	629
630	...	141	Adının Açıklanmasını İstemiyor		33.127.797,19		1.918.207,04	1.143.892,07	İhracatçı	ÖSP:100	5	3	2	630
631	397	64	Uğur-San İth. İhr. Top. Gıda Nak. İnş. Sınır Tic. Ltd. Şti.	43.933.655,36	33.051.819,41	-24,77	1.756.277,91	297.335,12	Üretici-İhracatçı	KSP:18 YSP:82				631
632	...	151	Adının Açıklanmasını İstemiyor		32.915.791,54		254.886.137,53	-177.222.339,33	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.609	402	1.207	632
633	141	56	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	100.692.918,16	32.910.665,00	-67,32	472.884.798,40	47.800.548,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	444	92	352	633
634	598	3	Anadolu Efes Biracılık ve Malt. Sanayi A.Ş.	30.799.989,73	32.860.731,04	6,69	2.963.688.940,00	13.692.841,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:76 YSP:24	1.038	429	609	634
635	639	41	Korel Elekt. San. ve Tic. A.Ş.	28.973.797,13	32.852.790,82	13,39	141.668.299,04		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.461	72	1.389	635
636	732	39	Canan İplikçilik San. ve Tic. A.Ş.	25.511.424,20	32.831.253,46	28,69			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	9	9		636
637	496	87	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	36.434.818,48	32.805.107,30	-9,96	268.608.674,97	16.065.252,26	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	502	56	446	637
638	...	57	Coster Aerosol Valf Sanayi A.Ş.		32.731.137,63		68.330.274,43	19.534.968,71	Üretici-İhracatçı	ÖSP:25 YSP:75	149	42	107	638
639	...	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor		32.709.327,16		1.674.640.000,00	218.079.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4.910	1.090	3.820	639
640	921	96	Şenmar Dış Tic. Ltd. Şti.	20.724.911,11	32.623.626,78	57,41			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				640
641	...	58	Araştırmaya Katılmıyor		32.616.714,33									641
642	646	83	Modavizyon Teks. San. ve Tic. A.Ş.	28.766.755,26	32.581.350,89	13,26	9.475.699,66	15.027.933,69	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.924	140	2.784	642
643	...	110	Araştırmaya Katılmıyor		32.544.665,07									643
644	574	65	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	31.950.538,65	32.533.843,66	1,83	143.523.946,71	21.677.452,07	Üretici-İhracatçı	YSP:100	405	74	331	644
645	296	84	Re Grup Dış Ticaret A.Ş.	54.822.884,99	32.506.396,70	-40,71	240.688,99	8.736.849,80	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	34	34		645
646	...	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor		32.433.352,77		9.289.356,28	9.298.315,85	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	120	53	67	646
647	476	85	Bilkont Dış Tic. ve Teks. San. A.Ş.	37.756.643,34	32.397.136,66	-14,19	77.533.167,60		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	640	564	76	647
648	927	38	Remateks Teks. Tic. ve San. A.Ş.	20.612.722,94	32.368.631,32	57,03	13.636.708,94	6.904,49	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	19	19		648
649	657	16	Ayvaz Sinai Ürünler Tic. ve San. A.Ş.	28.308.605,55	32.342.496,17	14,25	2.757.352,29	1.733.070,77	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		649
650	750	15	Meka Beton Santralleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.	24.894.590,51	32.314.736,97	29,81	80.383.836,29	2.275.549,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	296	101	195	650

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
651	...	4	Araştırmaya Katılmıyor		32.275.659,21									651
652	731	17	Oskar Orman Ürn. Petr. Teks. Gıda Day. Tük. Mal. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	25.557.626,28	32.158.151,45	25,83	233.190,90	500.030,34	İhracatçı	ÖSP:100	6	3	3	652
653	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor		32.059.902,00		11.507.674,71	954.134,04	İhracatçı	ÖSP:100	362	200	162	653
654	328	113	Dns Dış Tic. Teks. San. Ltd. Şti.	50.998.664,52	31.985.910,03	-37,28	586.132,00	87.669,00	İhracatçı	ÖSP:100	47	10	37	654
655	...	70	Adının Açıklanmasını İstemiyor		31.908.956,16				Üretici-İhracatçı	ÖSP:80 YSP:20	1.555	312	1.243	655
656	606	91	Pakpen Dış Ticaret A.Ş.	30.449.202,22	31.892.575,58	4,74	16.178,12	-779.731,08	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	12	12		656
657	...	37	Araştırmaya Katılmıyor		31.871.591,49									657
658	650	10	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	28.502.974,94	31.723.876,85	11,30	214.307.823,42		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	316	69	247	658
659	706	21	Borusan Makina ve Güç Sist.San. ve Tic. A.Ş.	26.428.797,45	31.647.991,86	19,75			Üretici-İhracatçı	ÖSP:89.06 YSP:10.94	621	621		659
660	610	23	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	30.218.323,89	31.554.000,36	4,42	109.224.449,19	21.403.214,69	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	192	66	126	660
661	718	67	Erbosan Erciyas Boru Sanayi Ticaret A.Ş.	25.892.886,83	31.547.674,08	21,84			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				661
662	695	59	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	26.893.215,84	31.540.132,39	17,28	17.471.443,82	7.596.716,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	352	68	284	662
663	...	66	Ufuk Boru San. ve Tic. A.Ş.		31.498.420,57		54.697.751,10	1.636.091,03	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	190	25	165	663
664	...	59	Adının Açıklanmasını İstemiyor		31.493.332,73		380.580.261,55	5.703.254,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.06 YSP:99.94	1.360	840	520	664
665	649	88	Penti Giyim Ticaret A.Ş.	28.620.138,29	31.435.425,08	9,84			Üretici-İhracatçı	ÖSP:70 YSP:30				665
666	824	59	Beşsan Makarna Gıd. San. ve Tic. A.Ş.	22.848.745,79	31.379.912,35	37,34	79.920.269,30		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	275	25	250	666
667	411	8	Akaş Tarım Ürünleri İnş. Ahşap Plastik Amb. San ve Tic. A.Ş.	42.459.462,08	31.316.381,98	-26,24	908.152,16	762.445,12	İhracatçı	ÖSP:100	97	30	67	667
668	589	17	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. A.Ş.	31.117.816,33	31.299.535,41	0,58	29.049.551,30	18.468.536,36	Üretici-İhracatçı	YSP:100	169	57	112	668
669	...	25	Araştırmaya Katılmıyor		31.262.299,61									669
670	720	55	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. Tic. A.Ş.	25.853.665,86	31.183.965,06	20,62	12.516.487,08		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	215	78	137	670
671	...	63	Araştırmaya Katılmıyor		31.130.182,81									671
672	607	94	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	30.438.118,57	30.997.751,49	1,84	89.373.139,38		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	272	40	232	672
673	498	27	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	36.243.818,96	30.959.144,27	-14,58	82.695.810,00	659.598,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	125	29	96	673
674	...	94	Adının Açıklanmasını İstemiyor		30.897.535,32				Üretici-İhracatçı	YSP:100				674
675	821	89	Domino Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. A.Ş.	22.946.474,87	30.888.172,00	34,61	118.899,54	1.430.381,74	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	251	61	190	675
676	...	68	Araştırmaya Katılmıyor		30.881.977,11									676
677	792	90	Yns Teks. ve Konf. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	23.814.314,91	30.867.189,55	29,62	732.751,04	7.130.028,83	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	43	18	25	677
678	...	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor		30.819.672,78		105.521.717,14	18.049.294,94	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	620	54	566	678
679	...	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor		30.782.617,49		108.199.594,78	14.797.744,75	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	615	63	552	679
680	393	69	Mtc Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	44.183.433,32	30.763.588,97	-30,37	13.606.872,99	165.937,88	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	23	23		680
681	...	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor		30.729.749,02		32.596.784,67	2.234.419,12	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	718	138	580	681
682	467	61	Marsa Yağ San. ve Tic. A.Ş.	38.671.213,49	30.648.625,83	-20,75	426.181.185,06	31.394.872,30	Üretici-İhracatçı	ÖSP:74 YSP:26	333	129	204	682
683	586	6	Aydınlı Deri Konf. San. ve Tic. A.Ş.	31.253.245,63	30.586.695,57	-2,13	4.881.708,63	5.600.470,85	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	328	28	300	683
684	...	24	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.		30.564.506,52		181.637.780,76	6.391.616,24	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.240	77	1.163	684
685	790	66	Yamakoglu İnş. Taah. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.859.064,39	30.553.164,12	28,06	46.340.084,14	5.720.283,19	İhracatçı	ÖSP:100	23	19	4	685
686	432	70	Yaprak Otom. San.ve Tic. Ltd. Şti.	40.879.023,97	30.540.507,20	-25,29	861.129,81	56.454,80	İhracatçı	ÖSP:100	5		5	686
687	886	5	Lidya Konservelik Müteahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	21.416.131,47	30.518.832,51	42,50	23.655.927,63		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	160	40	120	687
688	614	26	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	29.921.777,04	30.452.399,65	1,77	119.209.940,27	3.121.982,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	409	75	334	688
689	702	42	Doğan Teks. Ltd. Şti.	26.678.891,52	30.437.485,59	14,09	19.125.236,52	63.353.147,89	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	255	35	220	689
690	...	137	Araştırmaya Katılmıyor		30.288.931,98									690
691	...	81	Sa-Ra Enerji İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.		30.207.997,74		165.003.723,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	950	200	750	691
692	668	60	Asal Dış Tic. A.Ş.	27.952.447,84	30.130.560,10	7,79	655.086,11		İhracatçı	ÖSP:100	22	22		692
693	...	57	Adının Açıklanmasını İstemiyor		30.099.282,35		697.545.471,00	13.165.928,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	364	162	202	693
694	531	16	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	34.014.599,07	30.026.266,88	-11,73	48.421.742,00	282.416,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	558	99	459	694
695	...	22	Dalgakıran Kompresör San. ve Tic. Ltd. Şti.		30.012.643,75		295.700,79	856.644,85	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		695
696	777	95	Al Tekstil Konfeksiyon San. Tic. Ltd. Şti.	24.122.226,15	29.937.853,73	24,11	431.153,00	251.149,33	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		696
697	622	56	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	29.622.077,27	29.879.415,12	0,87	21.700.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	347	64	283	697
698	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.864.795,17		297.247,82	214.956,57	İhracatçı	ÖSP:20 YSP:80	13	13		698
699	630	71	Alka San. İnş. ve Tic. A.Ş.	29.297.527,84	29.822.266,92	1,79	52.183.364,71	5.038.323,55	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	400	70	330	699
700	278	40	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	57.236.429,26	29.800.036,07	-47,94	11.482.058,00	2.988.002,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	428	158	270	700

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
701	517	92	Ünl Dış Tic. Ltd. Şti.	34.746.850,35	29.794.417,58	-14,25	554.807,95	221.073,95	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	2	2		701
702	...	70	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.778.560,86		95.841.870,44	1.627.437,74	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	376	91	285	702
703	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		29.762.651,52									703
704	844	14	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	22.189.012,21	29.703.732,84	33,87	623.534.018,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				704
705	983	68	Ser Teks. Ulusl. Taşım. İnş. Gıda Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	19.675.971,10	29.603.577,46	50,46	137.053,31	2.674.037,64	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	30	8	22	705
706	...	45	Araştırmaya Katılmıyor		29.533.793,11									706
707	601	98	Akkuş Tekstil San. Tic. A.Ş.	30.770.228,40	29.530.187,30	-4,03	400.418,98	977.868,74	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	164	89	75	707
708	...	61	Araştırmaya Katılmıyor		29.499.719,87									708
709	371	14	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	46.309.662,32	29.497.180,02	-36,30	473.952.067,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:70 YSP:30	923	250	673	709
710	683	145	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	27.530.851,19	29.452.938,93	6,98	59.700.483,67		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	540	10	530	710
711	...	93	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.412.496,12		43.034,00	2.304.869,61	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	30	20	10	711
712	...	58	Autoliv Metal Pres San. ve Tic. A.Ş.		29.381.521,17		22.707.577,45	-15.169.159,03	Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.01 YSP:99.99	341	93	248	712
713	...	46	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.379.264,90		76.464.601,26	3.007.135,87	Üretici-İhracatçı	YSP:100	110	34	76	713
714	...	73	Araştırmaya Katılmıyor		29.373.972,73									714
715	786	15	Amcor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San. Tic. A.Ş.	23.947.004,06	29.291.116,23	22,32	151.144.499,12	28.994.073,32	Üretici-İhracatçı	YSP:100	238	43	195	715
716	464	15	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	39.188.199,00	29.290.405,47	-25,26	157.735.944,50		Üretici-İhracatçı	ÖSP:71 KPS:29	358	97	261	716
717	417	29	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	42.121.501,88	29.233.072,15	-30,60	74.848.655,63	6.044.767,74	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	853	36	817	717
718	515	11	Durkar Dış Tic. Ltd. Şti.	34.853.203,93	29.217.048,24	-16,17		845.473,82	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		718
719	631	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San. A.Ş.	29.283.809,12	29.200.291,46	-0,29	90.047.690,36		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	307	47	260	719
720	...	97	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.197.335,19		127.960,48	15.442,08	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	475	79	396	720
721	837	43	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	22.305.817,22	29.147.359,75	30,67			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				721
722	659	92	Asaş Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	28.234.293,55	29.095.600,82	3,05	130.010.165,27	-1.707.739,45	Üretici-İhracatçı	ÖSP:8.2 YSP:91.8	308	79	229	722
723	726	80	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	25.738.518,97	29.081.516,65	12,99			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				723
724	772	28	Kurtoglu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	24.202.677,56	29.068.686,93	20,11	70.703.678,69	3.504.754,06	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	470	60	410	724
725	494	81	Mahmut Yarım Gıda İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	36.603.978,48	28.974.164,85	-20,84	3.806.978,05	162.367,94	İhracatçı	ÖSP:100	25	16	9	725
726	545	21	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic. A.Ş.	33.456.585,14	28.765.118,77	-14,02	22.867.998,00	-11.027.558,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	610	80	530	726
727	778	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	24.115.211,60	28.764.986,15	19,28	3.864,75	225.624,36	İhracatçı	ÖSP:100	3	2	1	727
728	748	16	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	24.995.617,00	28.763.345,20	15,07	293.654.565,93	20.580.628,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:2 YSP:98	419	261	158	728
729	...	106	Araştırmaya Katılmıyor		28.698.391,53									729
730	805	16	Kartonsan Karton San. Tic. A.Ş.	23.469.137,59	28.565.693,53	21,72	156.790.000,00	44.924.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	266	101	165	730
731	...	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor		28.563.930,25		41.532.613,59	3.867.864,70	İhracatçı	ÖSP:100	52	52		731
732	697	48	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	26.840.250,59	28.556.632,40	6,39			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				732
733	...	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor		28.444.007,25		132.161.379,30	1.648.177,14	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	321	60	261	733
734	...	26	Araştırmaya Katılmıyor		28.425.088,97									734
735	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		28.405.754,38									735
736	579	9	Batman Dış Ticaret Ltd. Şti.	31.662.003,64	28.395.936,13	-10,32	12.827,53	3.902.457,35	İhracatçı	ÖSP:5 YSP:95	50	20	30	736
737	...	18	Export Dies Tic. Ltd. Şti.		28.373.976,74		8.705.453,22	264.359,75	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:1 YSP:99	1	1		737
738	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		28.369.700,79				Üretici-İhracatçı	ÖSP:0.08 YSP:99.92	48	16	32	738
739	...	66	Kilim Dış Tic. ve Paz. A.Ş.		28.309.240,97		112.653.651,81	4.520.900,21	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	736	31	705	739
740	575	99	Şahintürkler Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	31.882.065,36	28.293.055,83	-11,26		636.202,62	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	410	70	340	740
741	737	69	Hisarlar İth. İhr. Paz. A.Ş.	25.466.902,75	28.283.264,93	11,06	9.206,07	4.717.481,23	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	500	100	400	741
742	776	100	Günkar Dış Tic. Paz. A.Ş.	24.155.139,06	28.244.578,87	16,93	794.394,64		İhracatçı	ÖSP:100	4		4	742
743	690	9	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	27.208.119,69	28.214.069,19	3,70	7.123.327,97	1.579.447,63	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	58	33	25	743
744	680	108	Hateks Hatay Tekstil İşl. A.Ş.	27.636.536,81	28.184.371,35	1,98	11.089.726,84	2.086.289,48	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	483	52	431	744
745	811	22	Metamar Mermer Granit Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	23.261.068,40	28.154.320,75	21,04	54.560.842,01	2.172.922,89	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.145	1.076	69	745
746	782	46	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	24.071.512,41	27.962.686,77	16,17	223.939.534,28		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.278	77	1.201	746
747	717	49	Ritaş Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	25.903.541,74	27.908.736,05	7,74	56.042.556,76	400.725,43	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				747
748	734	63	Çağla Şekerli Mamüller San. ve Tic. A.Ş.	25.504.519,79	27.870.451,69	9,28	16.111.933,36	4.253.010,92	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	300	35	265	748
749	912	47	Yakar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.902.338,92	27.857.881,09	33,28	12.035.770,31	4.709.808,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	317	44	273	749
750	849	49	Ünal Kablo Dış Tic. Ltd. Şti.	22.118.921,04	27.801.656,70	25,69	34.850,63	662.955,63	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	5		750

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
751	423	23	Eti Elektrometalurji A.Ş.	41.386.452,25	27.712.388,29	-33,04	21.053.354,18	4.240.588,28	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	319	46	273	751
752	733	35	Akpa Alüminyum Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti.	25.506.788,06	27.667.055,88	8,47	108.494.568,03	6.941.524,91	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	589	42	547	752
753	674	47	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	27.782.859,30	27.475.579,88	-1,11	187.129.902,00	3.833.395,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:87.07 YSP:12.93	280	92	188	753
754	...	103	Adının Açıklanmasını İstemiyor		27.469.881,72			972.179,02	İhracatçı	ÖSP:100	302	26	276	754
755	615	133	İnterteks Gıda Tekst. Dış. Tic. A.Ş.	29.830.732,72	27.406.169,68	-8,13			İhracatçı	ÖSP:100				755
756	913	13	Kaplanser Halı Gıda ve Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.851.964,61	27.374.638,07	31,28	540.707,21	2.798.129,10	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	270	30	240	756
757	885	64	Azım Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.429.230,00	27.369.950,00	27,72			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				757
758	...	104	Araştırmaya Katılmıyor		27.259.054,91									758
759	...	75	Gülermak Ağır Sanayi İnşaat ve Taahhüt A.Ş.		27.201.616,63		264.826.834,40	45.000.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	383	83	300	759
760	...	25	Sanica Dış Ticaret A.Ş.		27.182.252,96				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		760
761	...	10	Araştırmaya Katılmıyor		27.173.250,26									761
762	...	63	Ae Arma Elektropanc Elektromekanik Taahh. ve Tic. A.Ş.		27.126.471,30		22.587.435,82	8.527.777,47	İhracatçı	KSP:51 YSP:49	362	157	205	762
763	...	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor		27.097.205,77		10.378.651,12	772.072,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				763
764	...	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor		27.047.501,80		791.192,65	889.784,14	İhracatçı	ÖSP:100	8	7	1	764
765	...	105	Tandem İhracat A.Ş.		27.022.712,43			3.688.472,98	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	28	10	18	765
766	623	8	Punto Deri San. ve Tic. A.Ş.	29.587.186,00	27.020.737,79	-8,67	30.663.164,26		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	263	38	225	766
767	651	21	Eruslu İç ve Dış Tic. Paz. A.Ş.	28.499.332,27	26.998.022,87	-5,27			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	450	62	388	767
768	694	14	Grand Dış Tic. Ltd. Şti.	26.959.631,67	26.944.572,78	-0,06		299.731,61	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		768
769	...	15	Araştırmaya Katılmıyor		26.913.126,77									769
770	742	149	Turan Tekst. San. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	25.202.887,77	26.862.133,03	6,58	28.039.887,49	1.976.571,44	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	433	35	398	770
771	...	64	Adının Açıklanmasını İstemiyor		26.845.481,34		79.501,68	2.487.243,09	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	45	45		771
772	814	81	Yılmaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	23.055.636,42	26.737.513,27	15,97	7.820,20		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	25	14	11	772
773	926	66	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	20.627.025,39	26.732.580,03	29,60	537.734.839,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.564	2.164	400	773
774	765	14	Çakmaklar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.304.292,48	26.707.828,91	9,89	43.397.488,83	359.292,01	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	35	10	25	774
775	...	17	Araştırmaya Katılmıyor		26.639.044,51									775
776	...	68	Memişoğlu Tarım Ürün. Tic. Ltd. Şti.		26.630.480,32		121.605.845,71	9.709.621,57	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	257	47	210	776
777	764	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.378.259,84	26.564.833,08	8,97	64.373.793,75	11.730.648,38	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	608	91	517	777
778	587	84	Zınar Export İmpor Dış Tic. Ltd. Şti.	31.233.495,23	26.549.215,33	-15,00			İhracatçı	ÖSP:51 YSP:49	4	4		778
779	...	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor		26.526.446,28				İhracatçı	ÖSP:100	5	5		779
780	807	10	Eşmeler Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nakl. Taah. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	23.446.540,17	26.522.993,75	13,12	981.122,53	533.134,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	60	10	50	780
781	...	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor		26.476.328,97		840.361.818,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.438	252	2.186	781
782	...	11	Selah Makine ve Gemicilik Endüstri Tic. A.Ş.		26.463.474,36		1.169.247,00	10.807.423,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	51	35	16	782
783	...	65	Global Gıda Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		26.442.948,40		7.880,00	311.104,14	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4	4		783
784	722	107	Brv Grup Tekst. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	25.837.086,70	26.377.382,12	2,09			İhracatçı	ÖSP:100	2	2		784
785	944	54	Tek Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.314.177,70	26.352.291,45	29,72			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				785
786	751	20	Basra Gıda San. Paz. Dış Tic. Ltd. Şti.	24.850.795,75	26.297.941,33	5,82	22.257.017,81	-517.988,12	İhracatçı	ÖSP:100	120	35	85	786
787	...	11	Beş Yıldız Sebze Meyve Zirai İlaçlar Tar. İnş. Taah. Nak. San.		26.290.528,06		4.241.298,47	1.550.296,03	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	8	3	5	787
788	...	93	Araştırmaya Katılmıyor		26.275.569,07									788
789	415	77	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	42.187.588,57	26.253.807,38	-37,77	17.038.278,16	1.181.760,57	İhracatçı	ÖSP:100	7	7		789
790	534	29	Gemiciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.903.893,27	26.218.065,60	-22,67	81.312.746,00	2.423.710,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				790
791	...	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor		26.208.326,56		34.488.732,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:49 YSP:51	57	11	46	791
792	...	74	Süperlit Boru San. A.Ş.		26.188.270,76		56.456.597,44		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	242	56	186	792
793	...	24	Bilfer Madencilik ve İhr. A.Ş.		26.156.101,20		4.633.891,01	378.355,27	İhracatçı	ÖSP:100	3	3		793
794	882	62	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fab. A.Ş.	21.465.407,33	26.149.876,06	21,82	105.055.118,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	793	187	606	794
795	...	109	Araştırmaya Katılmıyor		26.071.606,97									795
796	763	32	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	24.389.575,56	26.052.535,61	6,82	167.093.717,58	3.830.905,76	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.221	263	958	796
797	749	19	Paksel Kimya San. ve Ticaret A.Ş.	24.895.331,46	26.050.997,67	4,64	10.457.129,00	207.642,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	133	28	105	797
798	954	9	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	20.128.866,26	26.035.026,57	29,34	333.889.493,58	20.758.576,98	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.030	81	949	798
799	...	61	İlay Dış Tic. A.Ş.		26.011.825,65			485.148,13	İhracatçı	ÖSP:100	8	8		799
800	964	66	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.958.070,00	25.976.815,00	30,16	38.579.390,48	2.730.050,24	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	38			800

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
801	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.870.675,96		2.992.958,00	221.067,00	İhracatçı	ÖSP:100	176	1	175	801
802	...	68	Araştırmaya Katılmıyor		25.868.987,91									802
803	943	111	Hürsan Havlu Üretim San. ve Tic. A.Ş.	20.341.517,55	25.778.125,12	26,73	44.010.537,10		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	770	60	710	803
804	...	25	Araştırmaya Katılmıyor		25.763.165,17									804
805	637	12	As Star Tarım Ürünleri Nakl. ve Tic. Ltd. Şti.	29.019.431,47	25.743.950,68	-11,29			İhracatçı	ÖSP:100				805
806	...	50	Araştırmaya Katılmıyor		25.739.533,53									806
807	...	51	Kartet Karadeniz Toptan Elektrik Tic. A.Ş.		25.673.223,57			19.747.109,57	İhracatçı	ÖSP:100	5	5		807
808	783	10	Veronica Deri ve Tekst. San. Tic. Ltd. Şti	24.044.784,90	25.626.111,57	6,58	35.209.925,70	843.796,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	93	16	77	808
809	...	18	Araştırmaya Katılmıyor		25.604.569,35									809
810	...	52	Kasem Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.		25.599.587,01		129.130.453,02		Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	12	12		810
811	...	17	Araştırmaya Katılmıyor		25.594.841,67									811
812	...	78	Araştırmaya Katılmıyor		25.543.470,44									812
813	812	15	Post Halı İth. İhr. Ltd. Şti.	23.080.176,69	25.519.529,00	10,57	705.096,87	344.138,71	İhracatçı	ÖSP:100	9	9		813
814	842	12	Hisar Yumurta ve Nakliyat İthalat İhracat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	22.201.693,00	25.519.059,00	14,94	851.678,76	622.286,97	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	14	4	10	814
815	...	68	Araştırmaya Katılmıyor		25.500.172,38									815
816	...	153	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.486.686,75		63.095.000,00	-10.588.348,00	İhracatçı		778	161	617	816
817	...	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.463.946,91				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	144	77	67	817
818	...	50	Almodo Altınlar Dış Tic. A.Ş.		25.417.788,61		457.016,69	150.350,12	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		818
819	961	13	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.030.579,60	25.406.878,02	26,84			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	17	5	12	819
820	...	112	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.406.154,46		2.102.137,27	6.064,93	Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				820
821	641	14	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	28.957.749,79	25.337.580,45	-12,50	138.978.272,15		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	480	71	409	821
822	624	127	İşbir Sentetik Dokuma San A.Ş.	29.545.632,77	25.289.538,02	-14,41	54.701.710,77	-16.051.869,34	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	186	41	145	822
823	...	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.239.259,53		20.246.663,82	1.033.975,59	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	40	34	6	823
824	741	69	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	25.230.061,98	25.235.028,32	0,02	1.279.935.571,57		Üretici-İhracatçı	YSP:100	1.224	1.044	180	824
825	822	80	Ürün Tarım Ür. İth. İhr. Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.	22.926.983,47	25.218.115,10	9,99	386.051,00	620.110,31	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	123	15	108	825
826	...	15	Araştırmaya Katılmıyor		25.215.344,79									826
827	905	154	Gap Paz. A.Ş.	21.086.767,27	25.166.989,36	19,35	32.872.270,90		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	75	75		827
828	652	115	Özdilek İthalat İhracat ve Pazarlama Ltd. Şti.	28.461.572,82	25.164.948,04	-11,58	295.563,38	170.888,65	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		828
829	851	16	Noordzee Su Ürün. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	22.114.725,49	25.145.661,17	13,71	7.898.552,08	8.802.215,25	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	188	10	178	829
830	...	25	Araştırmaya Katılmıyor		25.122.144,09									830
831	971	132	Gna Lojistik Dış Tic. Ltd. Şti.	19.875.706,74	25.121.734,09	26,39	16.930,00	830.351,00	İhracatçı	ÖSP:100	39	10	29	831
832	...	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor		25.080.092,89		225.000.000,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	359	93	266	832
833	914	79	Gentaş İç ve Dış Tic. Nak. Taş. Ltd. Şti.	20.836.221,80	25.031.346,38	20,13	1.063.571,65	337.256,11	İhracatçı	ÖSP:87 YSP:13	66	6	60	833
834	989	30	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	19.542.494,75	25.008.309,61	27,97	54.147.586,36	3.507.592,16	Üretici-İhracatçı	YSP:100	109	21	88	834
835	738	13	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	25.364.307,67	24.907.646,45	-1,80	4.311.603,51	8.153.818,99	Üretici-İhracatçı	YSP:100	48	40	8	835
836	...	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor		24.781.960,72		11.788.667,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	390	80	310	836
837	965	63	Eefz Dış Ticaret A.Ş.	19.936.832,71	24.771.990,63	24,25		79.470,88	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	4	4		837
838	...	51	Araştırmaya Katılmıyor		24.753.020,77									838
839	975	114	Algodon Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti.	19.801.225,67	24.751.378,09	25,00	1.092.008,02	1.717.747,88	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	61	20	41	839
840	968	18	Electrical Technology Applianc Es Production Isı San. V. T. A.Ş.	19.909.645,93	24.694.500,06	24,03			Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100				840
841	...	7	Erbak - Uludağ Pazarlama Satış ve Dağıtım A.Ş.		24.680.825,57		417.000.000,00	4.220.000,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	390	97	293	841
842	552	14	Star Gıda Maddeleri Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	33.211.899,51	24.677.848,46	-25,70	539.964,81	1.346.623,45	İhracatçı	ÖSP:100	81		81	842
843	...	30	Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.		24.660.843,27		45.985.216,50	7.268.015,91	İhracatçı	ÖSP:100	65	2	63	843
844	840	55	Baylan Ölçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	22.212.545,97	24.621.114,36	10,84	44.877.438,13	9.534.537,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	465	20	445	844
845	...	79	Araştırmaya Katılmıyor		24.603.300,61									845
846	...	19	Abaloğlu Yem Soya ve Tekst. San. A.Ş.		24.582.452,69		1.320.890.901,00	43.134.929,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.483	133	1.350	846
847	...	17	Keskinoğlu İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.		24.555.656,17				İhracatçı	ÖSP:100				847
848	816	56	Ocs Kablo San. ve Tic. A.Ş.	23.027.528,00	24.536.523,10	6,55	8.265.989,92	60.031,33	İhracatçı	ÖSP:100	10	10		848
849	...	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor		24.389.410,63				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	18	15	3	849
850	...	33	Araştırmaya Katılmıyor		24.383.434,78									850

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
851	828	72	Erpen Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.623.228,83	24.361.698,31	7,68			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	535	490	45	851
852	877	19	Ahmet Yar İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	21.532.537,97	24.328.993,49	12,99		2.694.994,65	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	6	6		852
853	...	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor		24.324.293,20		12.893.880,22		İhracatçı	ÖSP:100				853
854	693	31	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	27.021.393,51	24.320.326,95	-10,00	103.269.096,71		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	350	80	270	854
855	819	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic. A.Ş.	22.982.777,00	24.281.442,26	5,65	22.234.311,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	361	65	296	855
856	...	116	Adının Açıklanmasını İstemiyor		24.252.264,22		2.353.017,41	11.510.438,56	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	189	65	124	856
857	429	80	Hatboru Çelik Boru San. ve Ticaret Ltd. Şti.	41.169.211,40	24.247.324,71	-41,10	63.963.345,65	-2.827.879,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	340	50	290	857
858	857	117	Eren Hazır Giy. San. ve Tic. A.Ş.	21.925.718,38	24.182.680,30	10,29	1.224.924,72		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	28	5	23	858
859	852	20	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	22.096.509,22	24.181.826,14	9,44	55.099.154,00	2.286.072,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	477	67	410	859
860	911	77	Başbuğ Oto Yedek Parça San. İth İhr. ve Tic. A.Ş.	20.917.573,74	24.174.559,42	15,57	89.769.305,97	9.003.671,17	İhracatçı	ÖSP:100	130	75	55	860
861	863	31	Bimed Teknik Aletler Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.830.403,53	24.143.052,69	10,59	24.678.723,54	4.309.455,58	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	349	124	225	861
862	599	15	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.774.937,66	24.118.138,35	-21,63	206.536.218,45	1.051.543,66	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	45	15	30	862
863	762	17	Egeseramik İç ve Dış Tic. A.Ş.	24.391.557,01	24.108.614,24	-1,16			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	15	15		863
864	699	64	Tiryakiler Oto Makina Ticaret ve Sanayi A.Ş.	26.764.223,82	24.102.014,21	-9,95	5.994.849,05		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	11	8	3	864
865	845	16	Algan İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	22.175.799,02	24.053.601,61	8,47	1.298.040,00	378.695,81	İhracatçı	ÖSP:100	8	8		865
866	...	4	S.S. Marmara Zeytin Tarım Sat. Koop. Birliği Marmarabirlik		23.954.972,40				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	357	123	234	866
867	...	15	Özler Tarım Ürün. Üretim Paz. Sanayi ve Tic. A.Ş.		23.908.124,18		19.609.813,37	650.077,63	İhracatçı	ÖSP:100	32	32		867
868	...	11	Ulaş-Can Deri Konf. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		23.887.534,82		9.990.003,56	628.150,68	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	50	3	47	868
869	...	123	Mintay Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.		23.866.602,91		22.303.057,00	-12.915.782,00	İhracatçı	ÖSP:100	718	608	110	869
870	...	26	2E Madencilik Nak. Paz. San. ve Tic. A.Ş.		23.859.071,88			2.821.792,89	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	18	18		870
871	709	21	İntervo Dış Tic. ve Müessesilik Ltd. Şti.	26.293.491,05	23.853.229,81	-9,28		412.754,00	İhracatçı	ÖSP:100	30	5	25	871
872	...	17	Araştırmaya Katılmıyor		23.840.543,16									872
873	873	118	Polimer Plastik San. ve Tic. A.Ş.	21.589.547,80	23.837.519,99	10,41	1.068.653,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	140	40	100	873
874	931	21	Çelikpan Isı Sistemleri Paz. Ltd. Şti.	20.568.815,61	23.830.303,87	15,86	1.115.772,06	125.790,73	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				874
875	976	85	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	19.801.005,84	23.801.165,32	20,20	282.636.825,00	23.815.355,00	Üretici-İhracatçı	KSP:2.46 YSP:97.54	308	152	156	875
876	...	68	Baltık Dış Ticaret A.Ş.		23.788.386,13				Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				876
877	...	119	Araştırmaya Katılmıyor		23.773.997,40									877
878	818	67	Neşe Dış Ticaret A.Ş.	23.022.666,14	23.772.377,20	3,26	2.613.364,51	358.586,43	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	216	25	191	878
879	...	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.735.723,36		9.912.635,33		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	155	35	120	879
880	...	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.714.350,26		201.921.358,91	16.092.615,73	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	667	110	557	880
881	...	66	Araştırmaya Katılmıyor		23.709.642,10									881
882	681	17	Piramit Golteks İç ve Dış Tic. A.Ş.	27.562.701,94	23.688.453,22	-14,06	29.309,00	552.447,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2	2		882
883	...	22	Yüksel Seramik San. ve Tic. A.Ş.		23.679.105,86		39.508.360,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	349	55	294	883
884	...	18	Demir Mad. Çim. Haz. Bet. İnş. Nak. San. Tic. Aş.		23.676.062,03		61.662.340,39	7.721.754,92	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	42	9	33	884
885	894	120	Ekpen Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	21.300.787,05	23.635.364,88	10,96	7.453.308,25	3.053.207,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	188	50	138	885
886	...	5	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. Anonim Şirketi		23.612.533,34		52.142.342,42	134.293,45	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	100	40	60	886
887	960	69	Hazal Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	20.048.207,50	23.586.807,23	17,65	32.331.950,55	1.754.779,72	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	982	120	862	887
888	...	57	Araştırmaya Katılmıyor		23.570.518,01									888
889	...	27	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.551.075,86		389.317,84	269.089,40	İhracatçı	ÖSP:100	177			889
890	809	36	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.352.503,43	23.537.873,18	0,79	576.000,00		Üretici-İhracatçı	YSP:100	285	45	240	890
891	...	75	Araştırmaya Katılmıyor		23.511.937,00									891
892	...	121	Burcu Teks. San. ve Tic. A.Ş.		23.500.854,26		1.136.039,00	10.621.885,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	306	20	286	892
893	...	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.494.945,18		27.879.439,38	17.253.478,02	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	164	51	113	893
894	...	24	Makro Granit Kargo İnşaat ve Dış Tic. Ltd. Şti.		23.442.210,66			540.000,00	İhracatçı	ÖSP:70 YSP:30	17	13	4	894
895	...	122	Erse Teks. San. ve Tic. A.Ş.		23.434.313,40		1.534.273,00	1.139.715,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	126	82	44	895
896	...	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.383.749,36		43.817.774,16	2.474.133,85	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	282	60	222	896
897	...	78	Mersin Şeker Tar. Ünl. Doğal ve Miner. Su ve İç. Nakl. San. Tic. Aş		23.337.838,53		156.351.010,16	5.140.551,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	184			897
898	676	18	Şenpiliç Gıda San. A.Ş.	27.739.159,89	23.330.652,21	-15,89	874.792.451,00		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	2.135	371	1.764	898
899	...	27	Demiray Madencilik Tanıtım ve Organizasyon Taşımacılık Lunapark Hediyeelik Eşya San. Tic. Ltd. Şti.		23.325.664,77			3.278.665,46	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	4	4		899
900	865	128	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	21.792.829,20	23.303.560,89	6,93	133.836.239,03	336.040,15	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	1.972	765	1.207	900

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
901	...	70	Unmak Gıda Tar. Hay. ve İht. Mad. Paz. İth. İhr. Dış T. San. Ltd. Şti.		23.284.191,99			530.130,00	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	2	1	901
902	910	124	Enkay Moda Konf. San. ve Tic. A.Ş.	20.978.876,22	23.280.639,29	10,97	5.811.891,00	1.183.985,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	113	61	52	902
903	...	126	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.176.191,34				Sektörel / Sermaye Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				903
904	827	125	Birleşik Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.670.624,91	23.168.855,80	2,20	3.819.201,38	6.682.080,44	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	137	34	103	904
905	992	71	Tat Makarnaçılık San. Tic. A.Ş.	19.531.018,47	23.136.125,56	18,46	65.876.216,93	707.089,34	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	160	25	135	905
906	...	75	Işık Plastik Sanayi ve Dış Ticaret Pazarlama A.Ş.		23.108.140,31		67.000.282,00	-9.215.942,22	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	226	61	165	906
907	...	139	Araştırmaya Katılmıyor		23.095.544,54									907
908	...	72	Yumurtaçlar Zahire Tarım Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.		23.083.050,00				İhracatçı	ÖSP:100				908
909	...	129	Kocaer Dış Ticaret A.Ş.		23.077.346,17				Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100				909
910	...	73	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.		23.075.903,75		178.608.747,02		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	112	33	79	910
911	922	28	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.723.636,35	22.960.406,54	10,79			İhracatçı	ÖSP:100	5	5		911
912	...	12	Araştırmaya Katılmıyor		22.958.979,86									912
913	804	76	İba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	23.477.041,06	22.885.268,54	-2,52	98.136.815,08	33.010.347,11	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	198	48	150	913
914	...	47	Vefa Prefabrikte Yapılar San. Tic. A.Ş.		22.881.150,37		112.884.710,00	9.605.132,06	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	255	55	200	914
915	918	58	Coats (Türkiye) İplik San. A.Ş.	20.754.029,97	22.800.405,75	9,86	95.900.259,94	11.355.748,50	Üretici-İhracatçı	ÖSP:8 YSP:92	777	173	604	915
916	952	82	Özkan Demir Çelik Dış Tic. A.Ş.	20.170.949,25	22.786.661,58	12,97	440.193,63	126.405,89	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	6	6		916
917	781	52	Gülle Entegre Teks. İşlet. Emlk. Danışm. San. ve Tic. A.Ş.	24.073.608,24	22.773.943,70	-5,40	89.795.962,00	7.225.017,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	957	80	877	917
918	...	74	Mer Gıda Sanayi A.Ş.		22.692.099,00		71.150.391,86	60.616,28	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	55	53	2	918
919	856	89	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.936.898,94	22.631.579,73	3,17	106.367.231,39	21.612.465,05	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	469	135	334	919
920	...	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.615.999,74		1.280.832,79		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	116	16	100	920
921	...	19	Asmaş Ağır San. Malz. İmal ve Ticaret A.Ş.		22.593.091,45		24.962.309,27	8.861.165,41	Üretici-İhracatçı	YSP:100	80	28	52	921
922	...	14	Nimeks Organik Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.		22.561.867,01				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	98	28	70	922
923	...	16	Araştırmaya Katılmıyor		22.553.014,58									923
924	...	22	Araştırmaya Katılmıyor		22.524.273,98									924
925	...	54	Araştırmaya Katılmıyor		22.510.000,77									925
926	...	146	Araştırmaya Katılmıyor		22.497.787,84									926
927	...	131	Örsan Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.		22.481.388,73		2.205.622,42	-6.372.061,36	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	55	10	45	927
928	721	60	Recep Güzeldağ Teks. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	25.840.826,44	22.398.192,07	-13,32		452.491,42	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	5	2	3	928
929	712	23	Metal Yapı Holding A.Ş.	26.191.453,83	22.395.666,16	-14,49			İhracatçı	ÖSP:100	9	9		929
930	...	29	Mikroman Maden Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi		22.386.942,89		4.364.005,53	12.971.444,57	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	270	36	234	930
931	...	58	Araştırmaya Katılmıyor		22.361.268,29									931
932	...	37	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.356.851,74		55.095.350,99	250.823,83	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	40	7	33	932
933	...	82	Putzmeister Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.		22.328.095,53		12.061.901,60	3.260.707,79	Grup Dış Ticaret Firması	YSP:100				933
934	...	82	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.304.633,20		12.294.768,08	6.150.353,94	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	176	24	152	934
935	892	77	Omv Petrol Ofisi A.Ş.	21.306.888,51	22.287.191,55	4,60	23.899.802.206,29	6.547.106,09	Üretici-İhracatçı	ÖSP:58.42 YSP:41.58	990	578	412	935
936	955	20	As Çelik Döküm İşleme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	20.070.052,24	22.283.751,55	11,03	19.301.425,83	-497.935,12	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	329	40	289	936
937	...	38	Allegion Emniyet ve Güvenlik Sis. San. A.Ş.		22.194.794,70		24.048.447,11	2.005.791,49	Üretici-İhracatçı	YSP:100	335	66	269	937
938	815	22	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	23.028.504,29	22.175.464,60	-3,70	217.381.945,09	25.266.665,54	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	500	96	404	938
939	888	20	Motif İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	21.365.747,60	22.155.759,59	3,70		119.010,55	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	430	30	400	939
940	743	134	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San. Tic. ve Turz. A.Ş.	25.193.982,25	22.080.514,60	-12,36			Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				940
941	832	80	Trelleborg Çerkezköy İth. ve İhr. Oto. Tic. A.Ş.	22.496.124,25	22.074.586,53	-1,87			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		941
942	...	27	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.073.227,40		33.109.804,97	8.781.207,76	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	363	50	313	942
943	...	82	Sem Global Dış Tic. A.Ş.		22.061.071,29		3.517.400,00		Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	3	3		943
944	829	148	Özdemir Üç Teks. San. Tic. Ltd. Şti.	22.582.520,81	22.060.917,15	-2,31	2.168.118,35	10.067.976,61	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	365	53	312	944
945	953	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş. Tekstil Tar. İth. İhr. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti.	20.139.869,26	22.052.060,98	9,49			İhracatçı	ÖSP:100	28	16	12	945
946	...	78	Uğur Selulöz Kimya Mak. ve Gıda San. Tic. A.Ş.		22.003.886,96		13.615.845,63	5.531.029,17	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	131	25	106	946
947	747	74	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	25.003.414,50	21.977.581,21	-12,10	43.435.452,52	36.080.373,31	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	481	87	394	947
948	...	95	Işılplast Plastik Sanayi ve Tic. A.Ş.		21.949.421,87				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	175	25	150	948
949	...	59	Atos Bilişim Danışmanlık ve Müşteri Hizm. San. ve Tic. A.Ş.		21.920.253,97		189.468.889,00	9.400.112,00	İhracatçı	YSP:100				949
950	...	135	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.902.874,08				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	6	2	4	950

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI *

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2013 Genel Sıralama
951	...	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.858.889,15		17.992.593,23		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	150	15	135	951
952	739	30	Leonardo Mermer Madencilik A.Ş.	25.317.483,76	21.850.359,19	-13,69	2.049.222,84	2.475.446,47	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	45	23	22	952
953	...	23	Araştırmaya Katılmıyor		21.848.073,44									953
954	578	83	Rozak Demir Profil Tic. ve San. A.Ş.	31.754.706,57	21.833.560,68	-31,24	917.128.029,09	-93.896.620,41	İhracatçı	YSP:100	222	90	132	954
955	...	12	Temer Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.		21.809.173,39		8.230.267,44	1.630.587,52	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	53	3	50	955
956	...	79	Araştırmaya Katılmıyor		21.789.614,17									956
957	...	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.770.293,01		46.736.209,57	11.003.704,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:99.9998 YSP:0.0002	426	100	326	957
958	...	150	Araştırmaya Katılmıyor		21.768.881,39									958
959	...	8	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.		21.752.307,43		92.104.801,00	-39.973.342,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	213	169	44	959
960	...	136	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.741.304,22		9.468.285,49	309.969,50	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	43	34	9	960
961	887	32	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	21.405.991,36	21.665.727,95	1,21	9.516.549,84	3.408.296,53	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	161	33	128	961
962	904	31	Tureks- G-M Mermer Granit Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	21.119.849,56	21.655.742,82	2,54			Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	1	1		962
963	...	138	As Teks. San. İç ve Dış Tic. A.Ş.		21.595.118,40		3.245.818,45	849.277,80	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	150	50	100	963
964	...	87	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.587.610,75		89.037.320,00	7.370.393,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:10 YSP:90	213	61	152	964
965	...	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.559.134,45				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100				965
966	946	17	Balcı Tarım Ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	20.282.915,05	21.555.187,92	6,27	2.007.339,51	1.590.262,69	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	23	4	19	966
967	...	81	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.544.583,19		19.648.734,60	1.923.136,19	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	998	144	854	967
968	854	20	Topçuoğlu Hayv. Dayanıklı Dayanısız. Tük. Mal. Giy. Tic. ve San. Ltd. Şti.	21.948.334,47	21.529.652,07	-1,91		139.429,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	35	5	30	968
969	995	75	Yeni Habur Gıda Pet. Nak. Turizm. Tekst. Tar. İth. İhr. San. Tic. Aş.	19.440.784,42	21.515.440,00	10,67	45.327.768,04		Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	40			969
970	588	59	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	31.230.317,64	21.514.528,19	-31,11	39.386.031,90	8.677.417,86	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	824	178	646	970
971	...	57	Araştırmaya Katılmıyor		21.491.951,61									971
972	941	21	Rapak San. Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.359.224,22	21.480.402,55	5,51	1.723.211,70	647.851,39	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	92	7	85	972
973	...	140	Araştırmaya Katılmıyor		21.386.912,33									973
974	...	18	Araştırmaya Katılmıyor		21.379.658,28									974
975	...	76	Araştırmaya Katılmıyor		21.371.665,00									975
976	...	39	Kayalar Bakır Alas. San. ve Tic. A.Ş.		21.362.920,27				Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	135	35	100	976
977	...	78	Mgi Coutier Makina Yedek Parça İml. ve San. A.Ş.		21.331.424,21		32.891.341,19		Üretici-İhracatçı	YSP:100	330	137	193	977
978	700	84	Subor Boru Sanayi ve Tic. A.Ş.	26.761.440,52	21.328.393,43	-20,30	63.657.446,39		Üretici-İhracatçı	ÖSP:50 YSP:50	283	68	215	978
979	...	77	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.316.468,08		190.173.553,04	9.179.962,42	Üretici-İhracatçı	YSP:100	117	45	72	979
980	...	19	Araştırmaya Katılmıyor		21.298.740,83									980
981	858	88	Sun Pet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	21.894.550,68	21.281.278,44	-2,80	38.633.495,80	4.250.055,16	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	65	15	50	981
982	...	83	Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.		21.197.894,72		163.172.644,00	18.222.726,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:49.9 YSP:50.1	343	148	195	982
983	...	63	Araştırmaya Katılmıyor		21.147.473,59									983
984	879	86	Akat Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.486.597,66	21.118.221,90	-1,71	9.214.906,98	315.580,68	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	23		23	984
985	...	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.064.771,98				İhracatçı	ÖSP:100	120	20	100	985
986	988	144	Paşa Turizm San. Teks. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	19.565.724,50	21.061.719,04	7,65		1.352.455,19	İhracatçı	ÖSP:100	15	6	9	986
987	...	13	Capitol Deri İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi		21.038.060,00		57.166,94		İhracatçı	ÖSP:100	25	25		987
988	...	62	El-Ko Elektrik Tic. ve San. A.Ş.		21.035.249,10		93.384.156,71	4.621.159,87	İhracatçı	ÖSP:100	42		42	988
989	...	26	Dikkan Dış Ticaret A.Ş.		21.034.291,54			353.475,58	Grup Dış Ticaret Firması	ÖSP:100	7	7		989
990	...	14	Araştırmaya Katılmıyor		21.000.000,00									990
991	...	143	Hisar Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.997.635,69				İhracatçı	ÖSP:100	39	14	25	991
992	...	60	Unika Universal Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.		20.989.015,81		23.021.396,00	1.014.721,23	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	128	33	95	992
993	...	18	Araştırmaya Katılmıyor		20.960.225,50									993
994	...	33	Lilitaş Madencilik Mühendislik İnşaat İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.957.007,79			2.993.264,30	İhracatçı	ÖSP:100	15	3	12	994
995	928	61	Nazen İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	20.603.841,43	20.949.986,91	1,68	244.494,50	403.095,02	İhracatçı	ÖSP:100	4	4		995
996	835	28	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	22.360.608,06	20.936.021,33	-6,37	300.536.807,00	30.325.193,00	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	428	194	234	996
997	...	83	Araştırmaya Katılmıyor		20.932.615,42									997
998	...	43	Simtek İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.922.182,32		2.748.883,05	13.756.492,59	Üretici-İhracatçı	YSP:100	216	7	209	998
999	...	20	Dragon Kuyumculuk Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.914.731,38				İhracatçı	ÖSP:100	7			999
1000	...	34	Alacakaya Dış Ticaret ve Pazarlama A.Ş.		20.909.209,65			891.984,21	Üretici-İhracatçı	ÖSP:100	15	15		1000

EN FAZLA İSTİHDAM SAĞLAYANLAR

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	Toplam Çalışan Sayısı
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.432,73	2.523	13.725	16.248
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.282,83	2.457	7.020	9.477
170	6	Sanko Teks. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	93.059.005,41	653	6.908	7.561
113	19	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Tic. A.Ş.	127.695.722,43	1.824	4.612	6.436
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.664,66	1.328	4.924	6.252
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995,22	1.350	4.854	6.204
12	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	970.584.771,43	881	4.970	5.851
36	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	293.346.346,00	1.255	4.271	5.526
20	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	700.780.937,95	1.456	3.857	5.313
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.134.682.949,70	1.016	3.622	4.638
311	52	Tekfen İnş. ve Tesisat A.Ş.	56.378.806,85	1.691	2.941	4.632
31	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	329.008.886,49	2.102	2.413	4.515
107	3	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	130.566.395,36	3.100	1.298	4.398
143	2	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	105.369.130,46	1.000	3.000	4.000
330	43	Koton Mağazacılık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	54.070.178,56	1.292	2.633	3.925
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910,43	1.542	2.366	3.908
198	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San. A.Ş.	80.493.100,32	659	3.084	3.743
11	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.010.266.332,77	437	3.134	3.571
90	7	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	148.467.505,32	3.204	276	3.480
332	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic. A.Ş.	53.584.017,82	860	2.381	3.241

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.
* İstihdam verileriyle ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

EN KARLI ŞİRKETLER

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	2013 İç Satış Tutarı (TL)	2013 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)
113	19	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Tic. A.Ş.	127.695.722	5.015.019.734	858.367.183
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910	58.773.442	841.537.337
36	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	293.346.346	4.428.450.462	512.356.375
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.283	4.105.731.778	452.104.806
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995	2.051.324.037	408.729.087
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.665	3.203.323.310	356.491.571
42	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	249.838.060	-	348.562.337
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.134.682.950	33.434.566.494	341.340.710
171	3	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	92.693.859	704.000.000	340.000.000
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.433	5.022.360.182	331.410.782
28	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	364.387.225	1.485.301.660	320.254.571
426	44	Anadolu Isuzu Otom. San. ve Tic. A.Ş.	45.023.496	541.199.305	205.718.102
190	4	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	82.811.261	1.104.054	198.980.268
197	5	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml. San. ve Tic. A.Ş.	81.167.846	557.437.700	166.224.855
61	12	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	195.706.405	1.343.871.151	154.257.222
179	23	Aygaz A.Ş.	87.498.558	4.903.505.320	138.700.134
38	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.	289.281.990	148.385.988	132.823.701
425	7	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	45.085.746	455.186.068	131.731.579
193	14	Eti Alüminyum A.Ş.	81.650.386	127.697.821	125.402.999
514	11	Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.583.361	2.089.755.086	110.066.913

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.
* İç satış ve kârlılık verilerinde firma beyanları esas alınmıştır.

SIRALAMADA EN HIZLI YÜKSELENLER

2013 Genel Sıralaması	2012 Genel Sıralaması	Sıralama Değişimi	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
205	872	667	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.	79.448.452,80
52	648	596	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	217.368.128,37
243	813	570	Abb İhracat Tic. ve Elektrik San. A.Ş.	70.179.064,78
271	761	490	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	64.666.900,86
404	889	485	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	46.886.317,94
170	618	448	Sanko Teks. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	93.059.005,41
249	661	412	Karçağ Nak. İnş. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	69.111.628,60
121	529	408	Balıkesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	114.296.280,55
357	760	403	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	50.848.981,08
376	766	390	Karakaş Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.	49.016.385,31
179	559	380	Aygaz A.Ş.	87.498.558,25
469	826	357	Elita Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	41.193.768,73
218	571	353	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	76.301.596,81
176	528	352	Türkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	88.777.032,99
263	612	349	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	66.646.096,73
569	909	340	Accell Dış Ticaret Ltd. Şti.	35.939.640,44
353	669	316	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	51.012.793,19
496	806	310	İsa Dış Ticaret Ltd. Şti.	39.926.535,51
296	602	306	Mıro Hediyeçilik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	59.345.790,44
512	800	288	Electrifil Unifil Otom. San. ve Tic. A.Ş.	38.773.477,60

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

İHRACATI EN HIZLI YÜKSELENLER

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	İhracat 2013 (\$)	İhracat Değişim (%)
52	1	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	28.695.578.69	217.368.128.37	657.50
205	17	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.	21.592.428.99	79.448.452.80	267.95
121	10	Balıkesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	34.143.085.78	114.296.280.55	234.76
72	1	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.	54.416.989.59	179.922.197.16	230.64
170	6	Sanko Teks. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	29.679.619.11	93.059.005.41	213.55
243	22	Abb İhracat Tic. ve Elektrik San. A.Ş.	23.073.832.79	70.179.064.78	204.15
63	3	Tuprag Eksport İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	63.822.661.55	189.277.369.60	196.57
179	23	Aygaz A.Ş.	32.852.891.80	87.498.558.25	166.33
271	21	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	24.398.315.18	64.666.900.86	165.05
176	4	Türkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	34.164.973.20	88.777.032.99	159.85
249	44	Karçağ Nak. İnş. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	28.146.666.12	69.111.628.60	145.54
218	7	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	32.118.330.55	76.301.596.81	137.56
263	8	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	30.001.763.73	66.646.096.73	122.14
404	36	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.361.423.22	46.886.317.94	119.49
357	31	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	24.430.707.92	50.848.981.08	108.14
97	8	Eti Soda Üretim Paz. Nak. Elekt. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	67.743.727.64	138.174.297.52	103.97
203	25	Yonca Gıda San. İşi. İç ve Dış Tic. A.Ş.	39.262.108.86	79.891.858.24	103.48
376	10	Karakaş Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.	24.261.454.57	49.016.385.31	102.03
228	8	Park Elek. Madenc. San. ve Tic. A.Ş.	37.533.387.07	73.583.113.42	96.05
296	8	Mıro Hediyeçilik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	30.759.444.57	59.345.790.44	92.94

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

2013 YILINDA EN FAZLA YATIRIM SAĞLAYANLAR

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	2013 Yatırım (TL)
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.134.682.949,70	2.777.566.544,00
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.282,83	1.312.060.299,00
353	41	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	51.012.793,19	419.463.319,00
12	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	970.584.771,43	368.121.350,00
144	6	Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.246.324,33	358.660.557,00
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.664,66	276.298.023,00
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.432,73	257.981.000,00
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995,22	221.388.000,61
19	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	765.751.682,21	215.181.530,00
382	51	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	48.587.418,11	210.432.875,15
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910,43	208.384.000,00
7	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.462.124.701,12	200.000.000,00
28	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	364.387.224,80	186.563.421,00
193	14	Eti Alüminyum A.Ş.	81.650.386,35	159.135.741,00
20	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	700.780.937,95	142.396.055,00
107	3	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	130.566.395,36	141.534.291,00
61	12	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	195.706.405,18	121.263.814,00
633	56	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	32.910.665,00	117.470.000,00
846	19	Abaloğlu Yem Soya ve Teks. San. A.Ş.	24.582.452,69	110.607.486,00
270	32	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	64.839.450,20	109.920.610,91

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

2014 YILINDA EN FAZLA YATIRIM PLANLAYANLAR

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	2014 Yatırım (TL)
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.665	1.239.188.000
704	14	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	29.703.733	435.965.752
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.283	435.000.000
12	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	970.584.771	355.870.047
36	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	293.346.346	339.851.307
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910	325.000.000
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.433	260.146.000
19	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	765.751.682	243.843.000
20	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	700.780.938	208.300.374
144	6	Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.246.324	201.312.910
612	54	Bagfas Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	34.065.849	176.475.967
61	12	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	195.706.405	161.543.000
284	6	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	61.611.326	155.100.000
634	3	Anadolu Efes Biraçılık ve Malt. Sanayi A.Ş.	32.860.731	140.000.000
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995	132.823.001
97	8	Eti Soda Üretim Paz. Nak. Elekt. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	138.174.298	124.045.593
353	41	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	51.012.793	121.000.000
7	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.462.124.701	120.000.000
730	16	Kartonsan Karton San. Tic. A.Ş.	28.565.694	120.000.000
31	1	Tusaş Türk Havaçılık ve Uzay San. A.Ş.	329.008.886	119.668.142

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ADANA	13	15	15	15	17	17	22	22
ADİYAMAN	1	1						
AFYON	2	1	2	3	4	3	3	4
AKSARAY		1	1	1	1	2	1	
AMASYA		1						
ANKARA	41	42	48	52	47	45	50	46
ANTALYA	5	9	7	7	9	10	8	9
ARTVİN		1	1	1	1		1	
AYDIN	7	8	8	10	7	6	8	8
BALIKESİR	4	4	4	5	5	7	6	6
BARTIN								1
BATMAN		1						
BİLEÇİK							1	1
BOLU					1	1	1	2
BURDUR	1	2	1	1	2	1	1	1
BURSA	61	57	55	52	55	48	44	50
ÇANAKKALE		1	1				1	
ÇANKIRI								1
ÇORUM			1			1		
DENİZLİ	34	29	28	22	27	23	24	24
DİYARBAKIR	1	1	1	1	2	1	1	2
DÜZCE			1					1
EDİRNE	1	1	2	2		1	1	
ELAZIĞ	1	1						2
ERZURUM			1					
ESKİŞEHİR	6	7	7	8	8	10	11	9
GAZİANTEP	34	33	48	49	52	63	71	67
GİRESUN	2	2	2	2	2	2	2	2
HAKKARİ	1	2	2	5	5	3	4	3
HATAY	20	17	16	23	18	17	13	13
İĞDIR	1	1	1	1	1	1		
İSPARTA	1	1	2	1	2	2	2	2
İSTANBUL	546	535	503	492	484	475	464	453
İZMİR	75	63	65	67	66	66	61	70
KAHRAMANMARAŞ	4	6	5	8	6	8	8	10
KARABÜK	1		1	1	2	4	3	1
KARAMAN	3	3	4	4	4	3	5	5
KASTAMONU	2	1	1	1		1		1
KAYSERİ	12	12	11	11	12	10	14	13
KIRKLARELİ			2	2	1	1	2	2
KIRŞEHİR	1	1	1	1	1	1	1	1
KOCAELİ	32	41	47	41	44	62	56	56
KONYA	4	5	5	6	6	4	6	6
KÜTAHYA	2	4	4	4	5	3	3	3
MALATYA	4	3	4	3	4	2		
MANİSA	17	16	18	20	20	14	20	18
MARDİN	3	4	4	7	7	10	9	8
MERSİN	13	11	13	17	14	13	10	12
MUĞLA	4	4	5	3	3	3	4	3
MUŞ								1
NEVŞEHİR						1		
NİĞDE	1	1	1					
ORDU	5	6	3	4	3	2	2	2
OSMANİYE					1	1	2	2
RİZE	1	1	2	3	2	2	2	2
SAKARYA	6	6	8	5	6	8	8	9
SAMSUN	4	5	5	6	5	7	8	7
SİVAS					2		1	
ŞANLIURFA		2	2	2	1			1
ŞIRNAK	5	6	7	8	8	9	10	10
TEKİRDAĞ	7	9	9	11	12	12	10	13
TRABZON	9	11	10	9	11	11	10	9
UŞAK								2
YAN		1						
YALOVA							2	2
ZONGULDAK	2	4	4	3	3	3	3	2

2013 YILI TÜRKİYE'NİN
SEKTÖR
★ BİRİNCİLERİ

Ekonomiye Değer Katan Yolculuk

Zor ve tutku gerektiren bir iş bizimkisi. Ülkenin öncü rafineri şirketi olarak dünya liginde sürekli gelişmek ve daima başarılı olmak zorundayız.

Türkiye'nin kalbi Tüpraş, ülkemizin geleceğine duyduğu inançla daha aydınlık ve müreffeh yarınlar için yatırımlarını sürdürüyor...

*Yarım asrın tecrübesi,
yarının teknolojisi...
İşte Yeni Ford Transit Ailesi!*

YENİ FORD **TRANSIT** AİLESİ

Yüksek hacmi, düşük yakıt tüketimiyle Yeni Ford Transit van... Eşsiz konforu ve güvenliğiyle Yeni Ford Transit minibüs... Dünyanın yükünü taşıyacak gücü ve sağlamlığıyla Yeni Ford Transit kamyonet... 55 yıllık tecrübeyle Ford Otosan Gölcük Fabrikası'nda üretilmiş, geleceğin teknolojileriyle donatılmış Yeni Ford Transit Ailesi emrinizde. 2013'te Türkiye ticari araç ihracatının % 61'ini gerçekleştiren Ford'dan, tüm Ford tutkunlarına...

- > Sınıfta Lider Yakıt Ekonomisi
- > Ford SYNC® Sesli Mesaj Okuma
- > Adaptif Hız Kontrol Sistemi

- > Şerit Takip Sistemi
- > Isıtmalı Ön Cam
- > Geri Görüş Kamerası

ford.com.tr/transit

Bizim için dünya çok küçük

Çünkü, Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından Kibar Holding'in uzman firması Kibar Dış Ticaret A.Ş. olarak, 'dünyaya açılma vizyonumuzdan' ödün vermiyoruz. Global ticari ağıımız ve 30 yıla yakın tecrübemizle, güçlü kimliğimizi en iyi biçimde yansıttığımızı inanıyoruz. Demir ve Demir Dışı Metal İhracatı'nda 'Türkiye Lideri' olarak tüm özverimizle çalışmaya ve dış ticaretin özgün bir temsilcisi olmaya devam edeceğiz.

The world is quite small for us

Because as Kibar Foreign Trade, the expert company of Kibar Holding which is one of the leading industrial organizations in Turkey, we do not compromise our 'vision to globalize'. We believe that we reflect our strong identity in the best way, with our global trade network and experience of almost 30 years. As the 'Leader of Turkey' in the Ferrous and Non-Ferrous Metal Export, we will continue to work fully devotedly and to be an original representative of the foreign trade.

www.kibardisticaret.com

KİBAR DIŞ TİCARET

Görünmeyeni görüyoruz

Tam 78 yıldır camın saydamlığında görünmeyeni, dünyanın geleceğini görüyor; yüksek teknolojimiz, yaratıcılığımız ve küresel bakışımızla geleceği üretiyoruz. Geçmişte olduğu gibi gelecekte de öncülüğe oynuyor; dünyada ilk üç içinde yer alma hedefi ile ilerliyoruz.

mutlu bir gülümseme için...

hayatın
her alanında

10'un üzerinde marka, 2000'e yakın ürün yelpazesıyla sizin için, her yerdeyiz.

www.altunkayagroup.com

**Türkiye tarımının
dev ismi TürkTraktör,
60 yaşında.**

www.turktraktor.com.tr

TürkTraktör

Türk Tekstilinde Güç ve Başarının Simgesi: Ak-Pa

Türkiye'nin ve dünyanın en büyük tekstil hammaddesi tedarikçilerinden Ak-Pa Tekstil İhracat Pazarlama A.Ş., 5 kıtada 70'ten fazla ülkeye gerçekleştirdiği 382 milyon dolarlık ihracat ve güçlü kurumsal yapısıyla ülkemizin gurur kaynağı olmaya devam ediyor.

Yeni Yıl Yeni Ufuklar

TAI

TUSAŞ-TÜRK HAVACILIK VE UZAY SANAYİİ A.Ş

Fethiye Mahallesi, Havacılık Bulvarı No :17
06980 Kazan-ANKARA / TÜRKİYE

P.K. 18 Kovaklıdere
06692 ANKARA / TÜRKİYE

Tel : 0 312 811 18 00
Fax : 0 312 811 14 25

www.tai.com.tr
marketing@tai.com.tr

ÇAYELİ'NİN CEVHERİ DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA...

İSVEÇ

RUSYA

ÇİN

İSPANYA

BULGARİSTAN

HİNDİSTAN

GÜNEY KORE

FİNLANDİYA

İTALYA

BELÇİKA

ALMANYA

Çayeli Bakır İşletmeleri, yıllardır madencilik sektörünün ihracat şampiyonu olmaktadır. Sadece yüksek teknolojisiyle değil; yüksek çevre, sağlık ve emniyet standartlarıyla da sektöre örnek bir firma olan Çayeli Bakır İşletmeleri bu gururu tüm Türkiye'yle paylaşıyor.

GEMİ VE YAT İNŞA SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İHRACAT LİDERİ

Tersan Tersanecilik Sanayi ve Ticaret A.S.

Tersan Tersaneciliğin bünyesinde bulunduğu Tersan şirketler grubu dört ana dalda aktivitelerini sürdürmektedir;
i) yeni inşa, ii) gemi tamir, bakım-tutum ve havuzlama
iii) gemi armatörlüğü ve işletme, iv) gemi acenteliği.

Nispeten genç olan grubun, özellikle yeni inşa bölümü hem Türkiye hem de Avrupa'da sektörün lider aktörlerinden biri haline geldi. Tecrübeli insan kaynakları, modern tesisleri, müşteri desteği ve güvenilirlik ile elde edilen Tersan'ın sürekli başarısı, firmanın sıradışı ve komplike büyük siparişler almasına olanak sağladı.

Tersan'ın Yalova'daki tesisleri.

Tersan'ın Tuzla'daki tamir tesisleri operasyonlarına aktif olarak devam etmek sureti ile 2008 yılında tüm yeni inşa faaliyetlerini Yalova'ya taşıdı. Tersan'ın Yalova'daki yeni tesisleri zeminin güçlendirilmesinden en küçük altyapısına kadar Tersan'ın tecrübeli mühendis kadrosu ve yüksek nitelikli inşaat mühendislerinden oluşan ekibi tarafından tasarlanıp inşa edildi.

Bu tesis bugün Avrupa'nın en modern, büyük ve verimli organize edilmiş tersaneleri arasında yer almaktadır. İlk yatırıma ek olarak tersaneye yapılan teknolojik yapısal yatırımlar ve gelişim sürekli olarak devam etmekte.

Yüksek kaliteyi garantisi ve keskin teslimat süreleri Tersan'ın daha fazla ihtisas gerektiren özel projelere yönelmesine olanak sağladı.

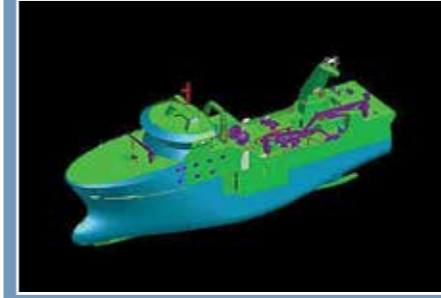
Firmanın sipariş defterinde açık deniz destek gemileri, fabrika balıkçı gemileri, römorkörler gibi karmaşık, eşi benzeri olmayan yeni inşa projeleri ile istikrarlı bir şekilde artış gözlemleniyor.

Sayan Princess, Türkiye'deki bir tersaneden Norveç'li bir armatöre anahtar teslim olarak teslim edilen ilk platform destek gemisi. Bu orta ölçekli modern platform destek gemisi hemen hemen teslim edildiği tarihten itibaren Statoil firması kirası altında çalışmakta.

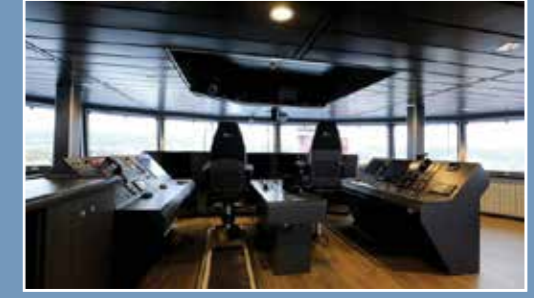
Andenesfisk, Tersan'ın 2013 yılında teslim ettiği fabrika gemi serisinin 5.si.

Tersan'nın komplike projelerin üstesinden gelebilecek güçlü bir dahili dizayn ekibi bulunuyor.

Yüksek yaşam mahali standartlarını sağlamak amacıyla Tersan kendi bünyesinde kalifiye iç tasarım ekibi bulunduruyor.

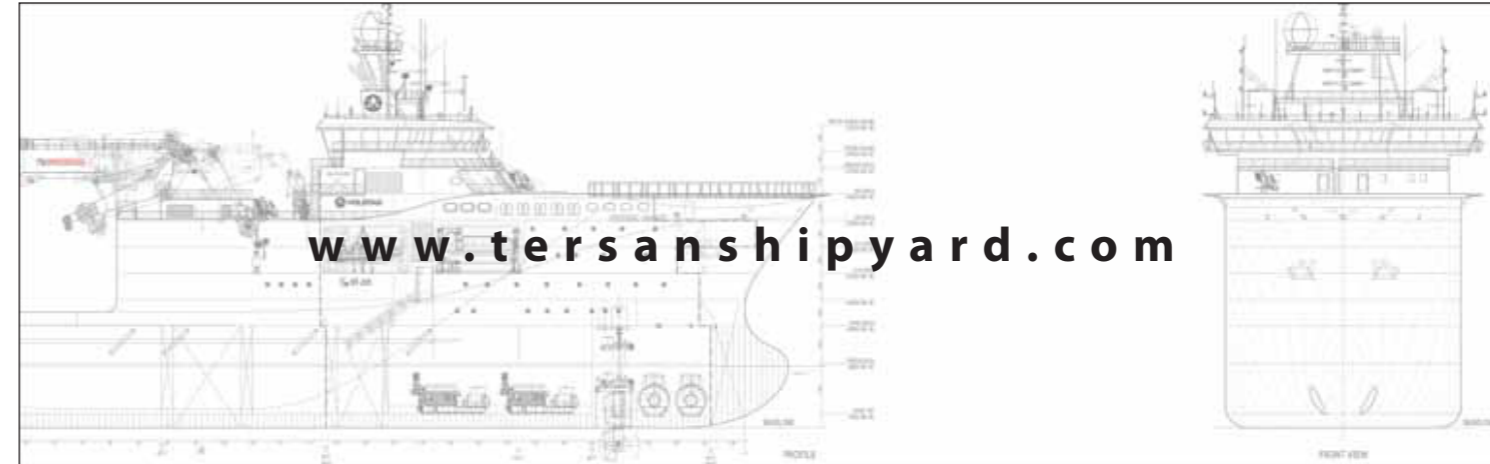

Tersan'ın son dönemde aldığı siparişlerden bir tanesi, Tersan'dan daha önce de gemi teslim almış olan Norveç'li Volstad firması için inşa edilecek olan büyük Açık Deniz petrol kuyusu tamir bakım-tutum gemisi.

Bu proje sadece Tersan için değil Türk gemi inşa endüstri için de bir dönüm noktası olacak.

Tersan denizcilik sektörünün birçok alanında genişlemeyi ve en temel prensipleri olan müşteri memnuniyeti ve kaliteyi her zamanda birinci planda tutarak akılcı yatırımlarla daha fazla müşteriye ulaşmayı hedefliyor.

her zaman

iyiler

lider* olur...

*2013 "TİM" verilerine göre Şölen Çikolata ve Gıda San. Tic. A.Ş. Türkiye'nin Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamülleri sektöründe ihracatta sektör lideri olmuştur.

2013 YILI TÜRKİYE'NİN
**SEKTÖREL
TANITIM
GRUPLARI**

LEMİ TOLUNAY
DERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

DTG Türk derisini dünyaya tanıtıyor

Deri Tanıtım Grubu (DTG) 2005 yılında kurulmuş olup, temel amacı mevcut ve hedef pazarlarda Türk derisi algısının yükseltilerek sektörün pazar potansiyelinin geliştirilmesi. Bu doğrultuda, hedef pazarlar olarak belirlenen İtalya, Çin ve Rusya'da kapsamlı bir pazara giriş stratejisi oluşturulurken, markalaşma ve Türk deri markalarının öne çıkarılması için kalıcı faaliyetler organize edilmesi planlandı. 2013 yılında Milano/MICAM Ayakkabı Fuarında

gerçekleştirilen uluslararası 8 Türk tasarımcısı ile 8 ihracatçı firma (8 Designers for 8 Brands) ortak çalışması, Hong Kong APLF Asya Pasifik Deri Fuarında 'Artcore' adı altında Türk modacı Ümit Ünal'ın desteğiyle gerçekleştirilen sunum ve Mosshoes Ayakkabı Fuarında üniversite öğrencileri işbirliğinde düzenlenen konseptli 'Fairy of Fantasia' sergisi bu faaliyetlerin bazıları. Yurtiçinde ise AYMOD ile IDF fuarlarında trend alanı, seminer ve sergi etkinlikleri düzenlendi. Geçen yıl 2.'si düzenlenen "Detay" ile "Deri'n

Fikirler" tasarım yarışmalarıyla da sektöre genç yetenekler kazandırmayı hedefliyoruz. Hedef pazarlarda gerçekleştirilen bu etkinlikler sektöre yönelik moda ve tasarım algısını güçlendirirken ihracatımız

için de artış potansiyeli yaratıyor ve ihracat rakamlarımıza olumlu şekilde yansıyor. Nitekim deri ve deri ürünleri ihracatı son 5 yılda 1,1 milyar dolardan 1,9 milyar dolara yükselmiş bulunuyor. DTG, 2014 yılında da sektörün dış pazarlarda marka imajını yükselterek pazar payını artırmaya devam edecek. Deri sektöründe 2014 yılında 2,2 milyar dolar, 2023 yılında ise 5,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmesi hedefleniyor. 2023 yılında turistik satışlarla birlikte ihracat hedefi 10 milyar dolara çıkıyor.

ŞAHİN AYDEMİR
KANATLI TANITIM GRUBU BAŞKANI

KTG, ulaşılması güç pazarları ihracata kazandırdı

Beyaz et ve yumurta sektörü kırsaldan kentle ülke ekonomimizin lokomotifleri arasında yerini almış durumda. 2012 yılında sektörümüzün Gayri Safi Milli Hasıla'ya katkısı 6 milyar doları aşarken; yaklaşık 600 bin kişiye istihdam sağladı. İhracat sıralamasında dünyada piliç etinde 10'uncu, yumurta ihracatında ise 2'nci sırada bulunuyoruz ve 55 ülkeye ihracat yapıyoruz. Türkiye bugün Kanatlı Sektöründe ihracat yapan bir dünya gücü haline

geldi. 2013 yılında ihracat yüzde 15,57 artarak 1 milyar 32 milyon 993 bin 935 dolara yükseldi. Kanatlı Tanıtım Grubu olarak "Türk Kanatlı Ürünleri"nin yurt dışında imajının güçlendirilmesi, kalitesinin, hijyeninin ve güvenilirliğinin duyurulması, tanıtılması konusunda yoğun çalışmalar yürütüyoruz. Kanatlı Tanıtım Grubu olarak Sektörel Ticaret Heyetleri, Alım Heyetleri, Yerinde Pazar Araştırmaları, Tüketici Alışkanlıklar Araştırmaları ve İhraç pazarlarımızda

tüketicilerin bilinçlendirilmesi yönünde bir çok etkinlik düzenlemekteyiz. Üretim kalitemiz ve azimli tanıtım çalışmalarımızla daha önce ulaşılması güç pazar yelpazemize dahil oldu. Hedefimiz, Avrupa'dan Uzak Doğu'ya uzanan bir coğrafyada Türk kanatlısını tanıtmak ve yedirmek. Körfez ülkeleri ve BAE, Batı Afrika ihracat hedeflerimiz arasında. Bugün Türk halkı, dünyanın en taze ve en sağlıklı tavuğu ve yumurtasını yiyor. Çiftlikten

sofraya güvenli gıda üretimi prensibini sektör yalnızca üretim birimlerinde değil, soğuk zinciri ile market raflarına ulaşınca kadar garanti altına almakta. Kanatlı sektörü olarak 2023 yılındaki 500 milyar dolar ihracat hedefine 3 milyar dolarlık katkı sağlayacak, nesillerimizin sağlıklı beslenmesinde görev alacağız. Bizler sektör temsilcileri olarak çiftçiden sanayicisine kadar; Türk halkının sağlıklı beslenmesi için sağlıklı hayvansal protein kaynağı üretiyoruz.

DURŞUN OĞUZ GÜRSOY
FINDIK TANITIM GRUBU BAŞKANI

Fındık Tanıtım Grubu rekorlarını kutluyor

Türkiye'nin 1995 yılında kurulan ilk Sektörel Tanıtım Grubu Fındık Tanıtım Grubu, yurtdışında fındık tüketiminin artırılması amacıyla; 1997 yılında Amerika Birleşik Devletleri, 2000 yılında Japonya, 2001 yılında Çin Halk Cumhuriyeti, 2005 yılında ise Hindistan piyasalarında Türk fındığının tanıtımı ve tüketiminin artırılmasını teminen reklam ve tanıtım faaliyetlerine başladı. Bu ülkelerde Fındık Tanıtım Grubu'nun gerçekleştirdiği faaliyetleri; fuarlara

ve seminerlere katılım, fındığın sağlığa faydalarının ön plana çıkarıldığı televizyon ve radyo programları, ürünlerinde fındık kullanma potansiyeli bulunan firmalarla ortak promosyon faaliyetleri sektörel dergilerde reklam ve makale yayımlanması, tanıtıcı broşürler hazırlanması, imalatçı firmalara reklam desteği sağlanması vb. olarak belirtmek mümkündür. Fındık ve Mamulleri Sektörü, 2012-13 sezonunda 301 bin 193 ton/iç, 2013 yılında ise 274 bin 658 ton/iç fındık ihraç ederek hem sezonluk hem de yıllık bazda tüm

zamanların fındık ihracat rekorunu kırdı. Uzun yıllardır hız kesmeden sürdürülmekte olan FTG faaliyetlerinin sözkonusu ihracat artışında önemli bir etkisi olduğu aşikârdır. Diğer taraftan, FTG tarafından özel bir önem verilmekte olan

Çin Halk Cumhuriyeti'ne 2000'li yılların başında 100 ton/iç civarında olan fındık ihracatımız, yürütülen reklam ve tanıtım faaliyetleri ile birlikte 2013 yılında rekor kırarak bin 913 ton/iç seviyesine ulaştı. Çin Halk Cumhuriyeti, özellikle dünya çikolata sektörü açısından önümüzdeki yıllarda tüketimde önemli derecede artış beklenen ve buna paralel olarak yatırım için kolların sıvandığı bir pazar olması bakımından Türk Fındık sektörü açısından da umut bağlanan bir pazar durumunda.

ELİ ALHARAL
KURU MEYVE TANITIM GRUBU BAŞKANI

Kuru meyve ihracatında KMTG'nin önemli payı var

Etkin bir tanıtımda uzmanlaşmanın gerekliliğine olan inancımızla Kuru Kayısı, Kuru İncir, Çekirdeksiz Kuru Üzüm ve Antep Fıstığı ürünlerinin bilinirliğinin artırılması, rekabet olanaklarımızın geliştirilmesi ve pazar çeşitliliğinin sağlanması amacıyla kurulan KMTG, yurtiçinde ve yurtdışında tanıtım etkinliklerini sürdürüyor. Dünya çapında doğal ürünlere ve sağlıklı beslenmeye olan ilginin artışına ve kuru meyvelerin insan sağlığı üzerindeki faydalarına yönelik bilimsel çalışmaların olumlu

sonuçlarına paralel olarak pazar önemli ölçüde büyüdü ve önümüzdeki dönemde de büyümeye devam edecek. Kuru meyve ihracatımız 2013 yılında bir önceki yıla göre miktar

bazında yüzde 4, değer bazında yüzde 5,6 oranında artış gösterdi. KMTG'nin çalışmaları da bu artış oranının yükselmesi için önemli. Hedef ülkelerimizi, Çin, Japonya, Rusya, Hindistan, ABD, Güney Kore, Malezya, Endonezya ve Brezilya olarak belirledik. Bu ülkeleri, artan alım güçleri ve sağlıklı ürün talepleri nedeniyle pazar payımızın artırılması yönünde çalışılması gereken ülkeler olarak değerlendiriyoruz. Hedef ülkeler arasında yer alan Çin ve Japonya öncelikli olarak çalışacağımız ülkeler olarak seçildi. KMTG olarak,

bu iki ülkede pazar araştırmaları yaptırmayı, marketlerde tadım etkinlikleri düzenlemeyi, her iki ülkedeki önemli fuarlara katılmayı hedefliyoruz. Fuarlara katılım, yurtdışında bulunan temsilciliklerimiz, ticaret odalarına tanıtım amaçlı yapılan ürün ve tanıtım malzemesi gönderileri, uluslararası olarak düzenlenen toplantılarda kullanılmak üzere gönderilen ikramlık kuru meyveler, çeşitli dillerde hazırlanmış broşürler ve içinde firma listeleri olan CD'ler temel tanıtım enstrümanlarımızdır.

AHMET TİRYAKIOĞLU
MAKARNA, BULGUR, BAKLIYAT VE BİTKİSEL YAĞLAR TANITIM GRUBU BAŞKANI

MBTG makarnaya talebi artırdı

Dünya ekonomisinde yaşanan yavaşlamayla birlikte, Türkiye'nin en önemli dış ticaret ortakları arasında bulunan Avrupa Birliği ülkelerinde yaşanan durgunluk ve Ortadoğu ülkelerinde görülen istikrarsızlık gibi dış ticaret performansını olumsuz etkileyecek unsurların varlığına rağmen sektör genelinde bir önceki yıla oranla yüzde 4'lük bir ihracat artışı gerçekleştirildi. İhracatta 2023 vizyonu çerçeve-

sinde Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından ortaya konulan eylem planının en önemli unsurlarından biri mevcut pazarlara pazarlama faaliyetlerini ekleyerek pazar çeşitlendirmesini sağlamak. Türkiye'nin en önemli ticaret ortakları olan bölgelerde yaşanan ekonomik durgunluk ve siyasi belirsizlik ortamında pazarı çeşitlendirme konusu daha da önem kazanıyor. Bu kapsamda tanıtım grubumuzca yapılan çalışmaların bir yansıması olarak, 2013 yılında sektörde yer alan ürün gruplarının ihraç edildiği

ülke sayısı 179'a çıkarıldı. Önümüzdeki dönemler için en önemli hedeflerimizden biri, Türk gıda ürünlerinin dünyanın bütün ülkelerinde önemli bir yere sahip olmasını sağlamak. 2012 yılının Nisan ayında kurulan Makarna,

Bulgur, Bakliyat ve Bitkisel Yağlar Tanıtım Grubu, kurulduğu günden itibaren sektördeki ürünlerin uluslararası pazarlara tanıtımı için yoğun bir faaliyet içerisinde bulunuyor. 2013 yılı içerisinde katıldığı sekizi yurtdışında olmak üzere on önemli fuarda dünyanın dört bir yanından gelen sektör temsilcilerine Türk gıda ürünleri ile yapılan yemekler ikram edildi ve ürünlerimizden numuneler sunuldu. Bu sayede ürünlerimiz büyük ilgi gördü ve ciddi bir talep yaratıldı.

ADNAN DALGAKIRAN
MAKİNE TANITIM GRUBU BAŞKANI

Makine sektörü yurtdışında marka olacak

Makine Tanıtım Grubu olarak, 2007 yılından beri, tüm dünyada Türk makine sektörünün gelişmiş olduğu seviye ve potansiyeli hakkında makine alıcılarının ve sektör paydaşlarının farkındalığını artırmak amacıyla önemli çalışmalara imza atıyoruz. Bu doğrultuda öncelikle dünya genelinde düzenlenen önemli fuarlara katılıp, geniş reklam çalışmalarını yapıyoruz. Geçtiğimiz iki yılda hedef pazar seçtiğimiz Almanya'da fuar katılımlarının yanında, sanayi bakımından

yoğun eyaletlere heyet ziyaretleri düzenleyip kamu, sivil toplum örgütleri ve özel sektör temsilcileri ile işbirlikleri konusunda görüşmelerde bulunduk. 2014 yılında Almanya'da, alt sektörlerin önemli dergilerinde yıl boyunca haber ve reklam çalışmalarımız yer alacak. Bu faaliyetlerimizde, Makine Sanayi Sektör Platformu üye demeklerimiz de bize eşlik ediyor, böylece alt sektörler konusunda daha detaylı bilgi paylaşımı oluyor. Bir yandan biz de üye demeklerimiz tanıtım faaliyetlerini desteklemeye devam ediyoruz. Geçti-

ğimiz yıllarda Almanya'da yaptığımız yoğun çalışmaların meyvelerini almaya başlamakla birlikte dünyada önde gelen makine ithalatı gerçekleştiren ülkelerden biri olan Hollanda'da ve Rusya'da da Türk makinesinin tanıtımı konusunda çalışmalara başladık. Endonezya ve Brezilya gibi ülkelerde de Türk makinesinin bilinirliğinin artması

gerekiyor. Şu an bu iki ülke için araştırmalar yapıyoruz, tanıtım faaliyetlerini yoğunlaştırmak gerektiği inancındayız. Hedef pazarlarda yapılan çalışmaların yanı sıra; TURQUM kalite markasına sahip firmaların da yurtdışı reklam faaliyetlerinde destekliyoruz. Yurtdışı tanıtımlarının yanı sıra, sektörün yurt dışında bir marka olabilmesi için, öncelikle kendi iç pazarında da güçlü olması gerektiği inancındayız. Yurtdışı ve dışı tanıtım faaliyetlerimiz Türk makine sektörünün hak ettiği seviyeye gelmesi için artarak devam edecek.

ALİ KAVAK
NARENCİYE TANITIM GRUBU BAŞKANI

Türk narenciyesi dünyada tanınıyor

Narenciye Tanıtım Grubu, ürünlerimizin yurt içi/yurt dışı talebini artırmak adına kaliteli üretim planlaması ve doğru pazarlama kanallarının kullanımı enstrümanlarını organize bir şekilde ve ülke politikası olarak yürütmek için kurulmuş bir yapıdır. Narenciye Tanıtım Grubu hayata geçirdiği projelerle de Türk Narenciyesinin dünya pazarlarındaki varlığını kuvvetlendirmek adına gerekli çalışmaları büyük özverilerle

sürdürüyor. Örneğin B2B Projesi ile toplam 25 ülkeye narenciye sektörünü ve ihracatçıları tanıtmak için www.turkishcitrus.com isimli narenciye portalı yayına açıldı. "İhracata Uygun Yeni Mandarin Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Sektöre Kazandırılması" ve "Turunçgil Çeşitlendirme Projeleri desteklendi. Muhteşem Yüzyıl ekibi ile çekilen Narenciye Tanıtım Film, hedef ülkelerin TV kanallarında, outdoor mecralarda, internette, dergilerde yayımlandı. Uzakdoğu'ya Yaş Meyve İhracatını

Geliştirme Komitesi'nin Narenciye ürünlerinin Uzakdoğu pazarlarına sunulması için yürüttükleri UDTİ Projesi desteklendi. Japonya'ya ülkemizden, 2010 yılından bu yana grefurt ve 2014 yılından itibaren

limon ihracatı gerçekleştiriyor. Uzaktan Algılama verileri ve Coğrafi Bilgi Sistemleri yöntemleriyle üretimsel bilgileri içeren dinamik bir narenciye yönetim modeli oluşturuldu. Bunların yanında 56 ülkeden 1500 delegenin katılacağı Uluslararası Dünya Turunçgil Kongresi'nin 14.'sü 2020 yılında Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nin organizasyonunda Mersin'de yapılacak. Kongre, bilimsel ve akademik bir kongre olması dolayısıyla sektörümüz ve Türkiye adına büyük bir önem taşıyor.

BAHADIR KAYAN
SERAMİK TANITIM GRUBU BAŞKANI

Türk seramiğini geleceğe taşıyoruz

Seramik Tanıtım Grubumuz, Ekonomi Bakanlığı'nın desteği ve TİM'e bağlı olarak Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri'nin bünyesinde kurulduğu 1997 yılından itibaren etkinlik ve çalışmalarına devam ediyor. 31 firmadan oluşan Seramik Tanıtım Grubu olarak yaptığımız her iletişim çalışmasında amacımız, yurtdışında Türk seramiklerinin algısını yukarı çekebilmek ve Türk seramiklerini en iyi şekilde tanıtmak; Türk Seramik markaları-

nın yabancı projelerde öncelikli tercih edilmesine yardımcı olmak. Seramik Tanıtım Grubu olarak 2014 yılında başladığımız, toplam 4 yıl sürmesi planlanan Londra Projesi çerçevesinde çalışmalarımız devam ediyor. Proje kapsamında Turquality'den destek alıyoruz ve bu proje ile İngiltere'de 2014 yılı Mayıs ayında Clerkenwell Desing Week, Haziran ayında London Festival of Architecture ve Eylül ayında %100 Design Fuarı'na katılmayı planlıyoruz. Kaliteli ve yenilikçi

tasarımlarla önemli başarılar elde eden Türk seramik sektörümüz, modern üretim teknolojileri kullanılarak üretilen ürünlerle iç pazar talebini karşılamanın

yanı sıra önemli ölçüde ihracat da gerçekleştiriyor. Bu itibarla, Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçıları Birliği, düzenlediği "Seramik Tasarım Yarışması" ile çevreci ve sağlıklı çözümler sunan seramiğin, değişen yaşam mekanlarında kullanılabilir, yaratıcı tasarımlarla geleceğe taşınmasını amaçladı. Yarışmanın Ödül Töreni ise Unicera Uluslararası Seramik Banyo Mutfak Fuarı'nın açılışı ile eşzamanlı olarak 26 Şubat 2014 tarihinde gerçekleşti.

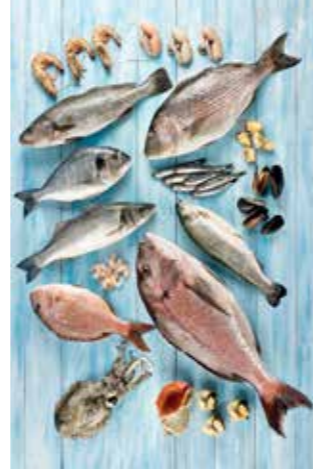
MELİH İŞLİEL
SU ÜRÜNLERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

Sektör STG ile çok hızlı büyüyor

Türkiye su ürünleri sektörü, sürdürülebilir üretim kapasitesi, tür çeşitliliği, AB standartlarına uygun üretim ve işleme teknikleri, hedef pazarlara coğrafi yakınlık gibi nedenlerle, üretim kapasitesi yanında aynı zamanda güçlü bir ihracat potansiyeline de sahip ve ihracatımız sürekli olarak yükselme eğilimi içerisinde su ürünleri üretimi, işlenmesi ve ihracatına yönelik ülkemizde ciddi yatırımlar gerçekleştirildi.

Sürekli artan üretim kapasitesi ile dış pazarlarda önemli bir pazar payına ulaşan Türkiye su ürünleri sektörü, son yıllarda en hızlı büyüyen gıda sanayii olması ile önem kazandı, dünya çapında yetiştiricilik sektöründe önemli bir oyuncu haline geldi. Su Ürünleri Tanıtım Grubu ise, sağlıklı beslenmenin en temel öğelerinden birini oluşturan su ürünlerine yönelik oluşturulan su ürünleri pazarı için aktif olarak ihracatın artırılmasına amacıyla 2008 yılında, ihracatçı firmaların talebi ile kuruldu.

Grup Ege, İstanbul ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla toplam dokuz üyeden oluşuyor. Tanıtım Grubu, balık tüketiminin olumlu etkilerini ve insan sağlığı üzerine etkilerini tüketicilere aktararak yaptığı tanıtım faaliyetleri ile iç tüketimi artırmayı, uluslararası su ürünleri fuarlarına katılarak Türkiye su ürünleri ihracatını ve pazar payını artırmayı hedefliyor. Bu kapsamda çalışmalara hızla devam ediliyor.

ZEKERİYA METE
ŞEKERLİ MAMULLER TANITIM GRUBU BAŞKANI

Tanıtım Grubu Şekerli Mamuller İhracatına İvme Katacak

Sektörümüzde ağırlıklı bir yere sahip şekerli mamullerin yurtdışında tanıtımı amacıyla Şekerli Mamuller Tanıtım Grubu, Nisan 2012 yılında Ekonomi Bakanlığı'nın onayı ile kuruldu. Tanıtım grubumuzun öncelikli hedefi, sektörümüzü dünya piyasalarında layıkıyla tanıtarak, hem sektörümüze hem de ülke ihracatına ve ekonomisine faydalı olabilmek. Tanıtım grubu faaliyetlerini belirleme ve hayata geçirme aşamasında kendilerine fayda

sağlamak için yola çıktığımız sektördeki üyelerimizle irtibat halinde olup, sektörün taleplerini dikkate alarak hareket ediyoruz. Şekerleme ve şekerli mamuller

sektörü olarak en büyük avantajlarımızdan biri, yüzlerce farklı ürün çeşidi ile oldukça geniş bir tüketici kitlesine hitap edebilme fırsatımızın olması. Bu fırsatı iyi kullanarak rekabetin yüksek seviyede olduğu sektörümüzde, Türk ürünü konseptini ön plana çıkarmayı ve dünya piyasalarında ürünlerimizin hak ettiği noktaya gelmesi için etkin projeler geliştirmeyi amaçlıyoruz. Bu kapsamda dünyada ekonomik krizlerin etkilerinin en derin bir şekilde hissedildiği bu dönemde kurulan

tanıtım grubumuzun kuruluşundan bu yana geçen kısa sürede şekerli mamuller sektöründe yüzde 20 oranında ihracat artışı yakalandı. İnanıyoruz ki, ihracat artışıyla tanıtım grubunun dünyanın en uzak köşelerinde tanıtım faaliyetleri yapması ve bunun sonuçlarını tüm sektörümüzle paylaşması ihracatımıza önemli bir ivme kazandıracak, Stratejisi kapsamında ihracat hedeflerine ulaşması için önemli bir enstrüman olacak.

OSMAN BAĞDATLIOĞLU
SÜS BİTKİLERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

Çiçekte Türkiye'nin payını artıracacağız

Süs bitkileri sektörü üretim ve ihracatıyla her geçen yıl büyüyen, ekonomiye de büyük katkılar sağlayan bir sektör. Biz de sektörümüzün global ölçekte daha iyi tanınmasını sağlamak ve ihracatı artırmak amacıyla, Süs Bitkileri Tanıtım Grubu kapsamında aktif çalışmalar yürütüyoruz. Dünyada süs bitkileri sektöründe toplam 20 milyar dolarlık bir ticaret hacmi olmasına karşın Türkiye'nin sektördeki payı binde 2 gibi çok düşük bir seviyede. Bu rakamlar bize sektörümüzün önünde değerlendirilebilecek çok büyük bir

potansiyel bulunduğunu gösteriyor. Bu nedenle hem yeni pazarlar kazanmak hem de mevcut pazarlarımızda payımızı arttırmak çok önemli. Tanıtım grubumuz uluslararası alanda çok aktif çalışmalar yapıyor. Dünya çiçek ticaretinde önemli kuruluşlar olan Union Fleurs ve AIPH'te ülkemizi başarıyla temsil ediyoruz. Özellikle hedef pazarlarımız olan, İngiltere, Rusya, Almanya, Hollanda'da fuar katılımları, heyetler ve diğer etkin tanıtım çalışmalarını yapıyoruz. Hedef pazarlarımıza yönelik olarak her yıl farklı ülkelere heyetler düzenliyoruz.

Yurtiçinde de çiçek tüketimini artırmaya ve sektörü geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalarımız var. Bunların başında sektör imajını hem yurtiçinde hem yurtdışında kuvvetlendiren uluslararası bir organizasyon haline gelen Çiçek Festivali yer alıyor. Tüm bu çalışmaların amacı dünya üzerinde "Türkiye çiçeği" için kalıcı ve güzel bir imaj yaratmak. Bu sayede, sürdürülebilir bir ihracat artışı yakalayacağımıza ve sektörümüzün 2023 yılı hedefi olan 500 milyon dolar ihracata ulaşmasını sağlayacağımıza inanıyorum.

TURGAY ÜNLÜ
UN VE UNLU MAMULLER TANITIM GRUBU BAŞKANI

Türk ununu dünya markası yapacağız

Nisan 2012'de kurulan, kurulduğu günden itibaren ilgili ürünlerin uluslararası pazarlarda tanıtımı ve ihracatının artırılması için iletişim ve tanıtım faaliyetleri kapsamında fuar katılımları, medya çalışmaları, ticaret heyetleri ve ilgili ülkelerde üst düzey görüşmeler gerçekleştiren Un ve Unlu Mamuller Tanıtım Grubu (UTG) 2013 yılını verimli geçirdi. Endonezya Ticaret Bakanlığı tarafından açılan koruma önlemi ve Filipinler Tarım Bakanlığı tarafından açılan anti-dumping soruşturması ile ilgili olarak

heyetler düzenlendi. Filipinler'de yürütülen PR faaliyetleri kapsamında katıldığımız, çok verimli geçen Wofex Fuarında fuarla eşzamanlı olarak yaklaşık 70 kişilik gazeteci ve yerel işadamları grubuna yönelik bir akşam yemeği organizasyonu yaptık ve Fili-

pinler-Türkiye arasındaki ticari ilişkiler ve sektörün ihracat potansiyeliyle ilgili bilgiler verdik. Ayrıca Tayland'da Thais, Japonya'da Foodex, komşu pazarımız olan Libya'da Trablus Uluslararası Genel ve Ticaret Fuarı, hedef pazarlar Meksika'da Alimentaria Mexico, Brezilya'da Sial Brazil fuarlarına ve New York'ta Fancy Food Show'a katıldık. Brezilya'ya düzenlenen bir ticaret heyeti akabinde Türkiye'nin Brezilya'ya ilk un ihracatının gerçekleştirilmiş olması UTG'nin yürüttüğü faaliyetlerin sonuç alıcı özelliğinin bir göstergesi oldu. 2013'te gerçekleştirilen tanıtım faaliyet-

leri çerçevesindeki diğer çalışmalar ise Ekonomi Bakanlığı koordinatörlüğü, UTG ve Kızılay organizatörlüğünde düzenlenen Batı Afrika İnsani Yardım Operasyonu kapsamında yaklaşık 3 bin ton buğday ununun Nijer'e gönderilmesi ve Filipinler'de Ağustos 2013'te yaşanan tayfandan etkilenen 4 bin aileye gıda ürünleri ulaştırılması oldu. Türk ununun bir dünya markası olması yolunda tanıtım ve iletişim faaliyetlerimiz 2014 yılında da devam edecek. Etkinliklerimiz ve sektörümüzle ilgili gelişme, veri ve haberlere www.tfyi.gov.tr'dan ulaşılabilir.

METİN ÖLKEN
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI TANITIM KOMİTESİ BAŞKANI

Zeytin ve zeytinyağını dünyaya tanıtıyoruz

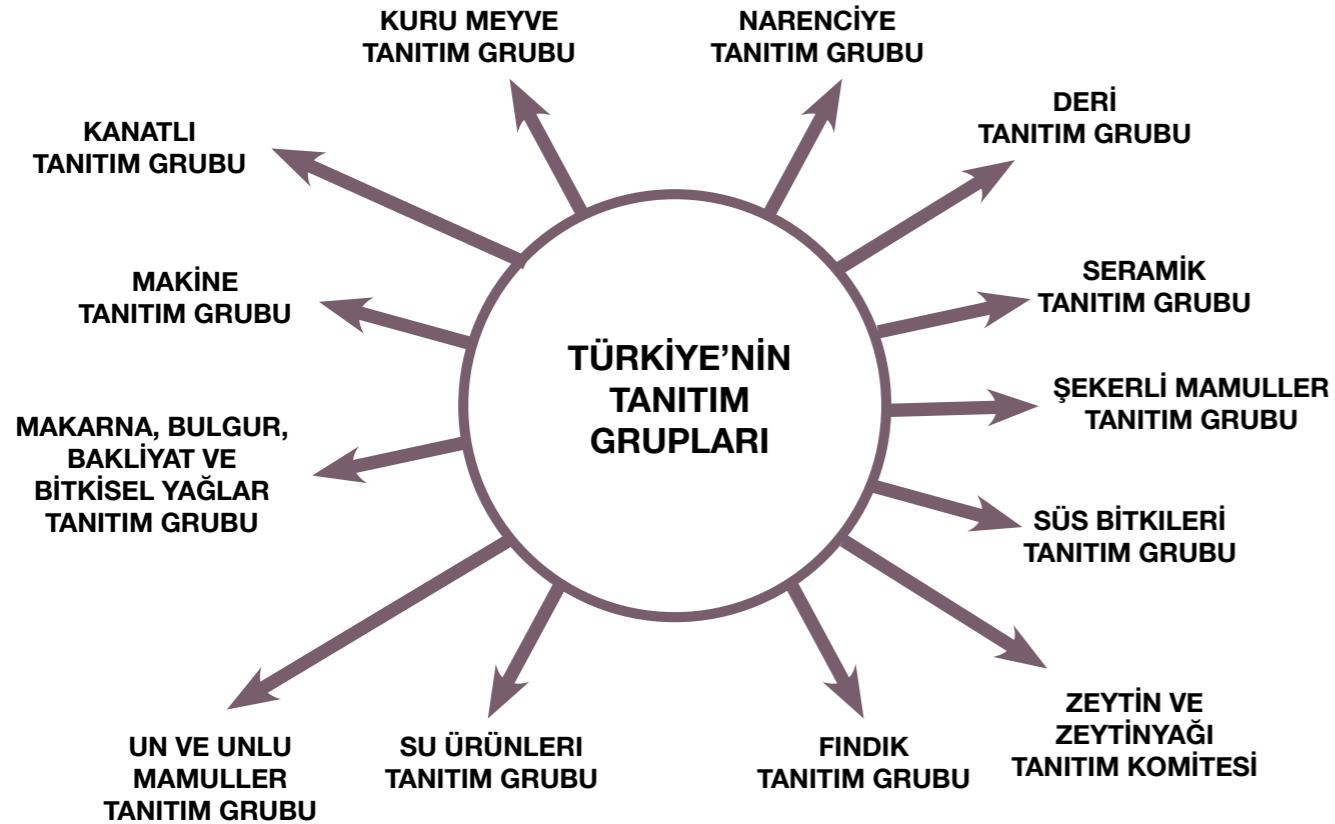
Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi, 3 Nisan 2007'de kuruldu ve kurulduğu günden bu yana seçilen hedef pazarlarda etkin tanıtım faaliyetleri yürütüyor. Amacımızı, dış pazara yönelik yapılan çalışmaların artırılarak ihraç pazarlarımızın çeşitlendirilmesiyle "Türk Zeytin ve Zeytinyağı" markasını ve imajını oluşturmaya yönelik tanıtım kampanyalarının yürütülmesi, iç pazara yönelik olarak da pazarın geliştirilmesi ve tüketimin artırılması için tüketici bilincini geliştirecek tanıtım

faaliyetlerinde bulunulması olarak özetleyebiliriz. Dünya pazarlarının taleplerine yönelik ürün çeşitliliğinin sağlanması ve pazar kanallarının genişletilerek sürdürülebilir fiyat politikası uygulanması da Komite'nin diğer amaçları arasında. Geçtiğimiz

Yıl oldukça aktif bir yıl geçiren Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi'nin katıldığı bazı etkinlikler şunlar oldu: "Olive Japan 2013 Uluslararası Sızma Zeytinyağı Yarışması"na birliğimizi ve komitemizi temsilen jüri üyesi olarak zeytinyağı tadım uzmanı Ahmet Ertür'ün katılımı sağlandı. 2013 yılında dünyanın en büyük gıda fuarlarından Anuga'nın yanı sıra İngiltere'de International Food Exhibition, Brezilya'da Feira Apas, Tayland'da Tayland 1. Türk Ürünleri Fuarı ile Irak'ta Agro Food fuarına katılım sağlandı. Ayrıca Food

Hospitality China Fuarı'na katıldık ve fuarın ikinci günü bir seminer ve tadım etkinliği düzenledik. İç piyasada tanıtım çalışmalarını kapsamında 2012 yılında olduğu gibi 2013 yılında da çeşitli etkinliklere katılım sağlandı. 9-12 Mayıs 2013 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen "Gastro İstanbul Yemek Festivali" etkinliği ile 4-6 Ekim 2013 tarihleri arasında İzmir Forum Bornova AVM'de düzenlenen "Zeytinyağı Festivali" etkinliğinde standımızda günlük zeytin-zeytinyağı tanıtım etkinlikleri düzenlendi.

İHRACATIN YILDIZLARI

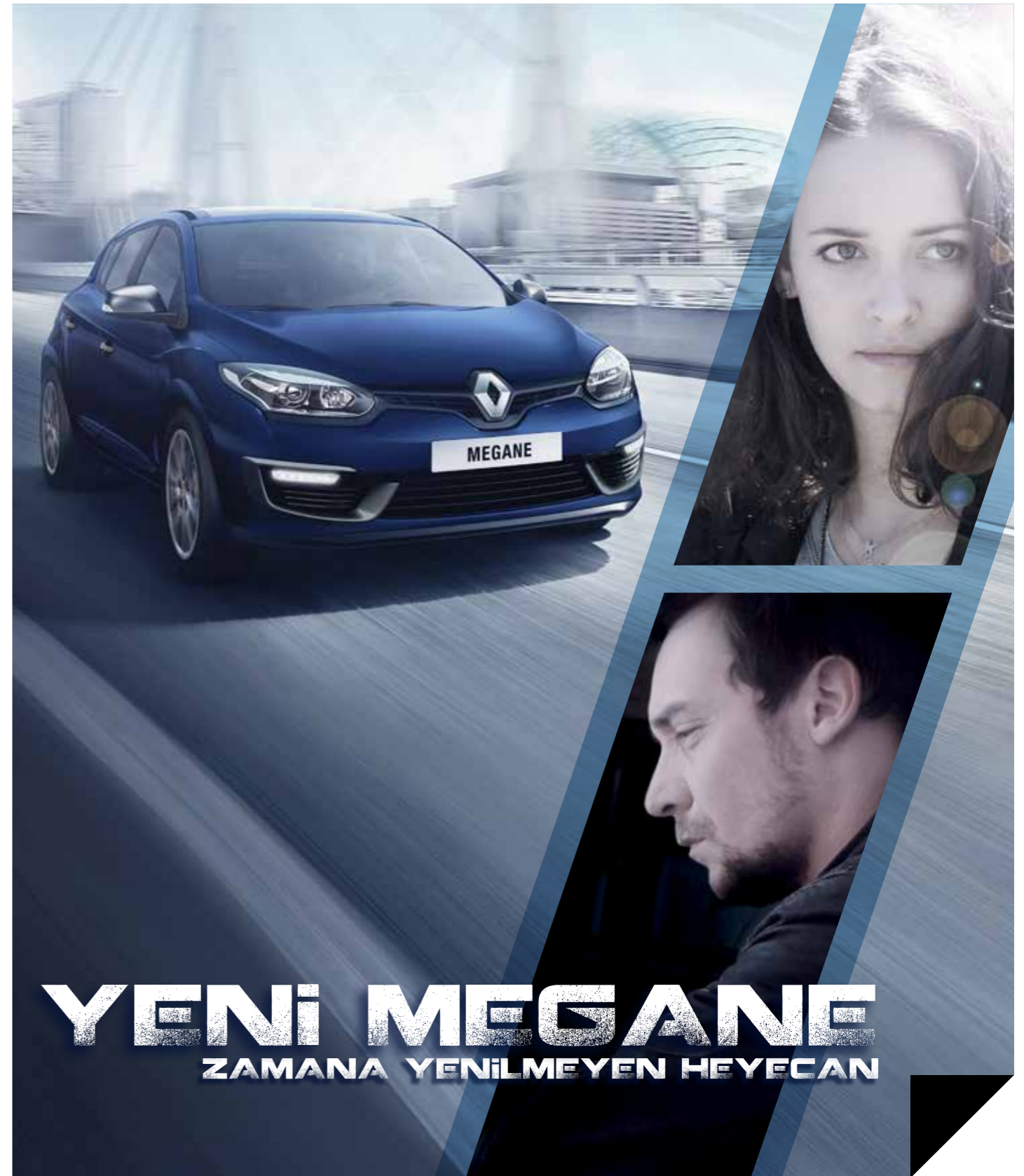
HER DAKİKA GÜVEN

Dakikada bir, üretim hattımızdan bir araç çıkıyor. Çalışanlarımızın, yüksek kalite anlayışı ve modern teknolojiyle ürettikleri araçlar Türkiye ve dünyaya her dakika güven sunuyor.

OYAK-RENAULT
OTOMOBİL FABRİKALARI

DRIVE THE CHANGE

YENİ MEGANE

ZAMANA YENİLMİYEN HEYECAN

www.renault.com.tr [f/reaultturkiye](https://www.facebook.com/reaultturkiye) [/reaultturkey](https://www.instagram.com/reaultturkey) [You Tube/reaultturkey](https://www.youtube.com/reaultturkey) [+RenaultTurkiye](https://www.linkedin.com/company/reaultturkiye)

YENİLENEN TASARIM
İNTERNET BAĞLANTILI DOKUNMATİK ENTEGRE MULTİMEDYA SİSTEMİ R-LINK
YENİ GT LINE: DİNAMİZM VE KARAKTER

www.yenirenaultmegane.com

DRIVE THE CHANGE

Model üzerindeki aksesuarlar ile satılan modeller üzerindeki aksesuarlar farklılık gösterebilir. Yeni Megane HB versiyonlarının ortalama CO₂ salımı en az 114 g/km, en fazla 155 g/km; yakıt tüketimi ise en az 4 lt/100 km, en fazla 8,9 lt/100 km'dir. Ayrıntılı bilgi www.renault.com.tr ve Renault Yetkili Satıcılarında. Renault'nun tescilli

YİNE YENİLİK KAZANDI.

Geçen yılın en inovatif şirketi olan Arçelik'i bu yıl da 'İnovasyon Liderliği Ödülü'ne layık gören Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne ve bu ödülü almamıza katkıda bulunan tüm çalışanlarımıza sonsuz teşekkürler.

Arçelik A.Ş.

Bosch, yaşam kalitesini artırmak için yenilikçi çözümler geliştiriyor.

Elektromobilite ile parlak bir gelecek Bosch'la mümkün.

Dünyanın önde gelen teknoloji ve hizmet tedarikçilerinden olan Bosch, insanların yaşam kalitesini artırmak için çalışıyor. İşte bu nedenle tüm dünyada 306.000'den fazla çalışanı istihdam eden Bosch, yılda 4,8 milyar Euro'yu araştırma ve geliştirmeye ayırırken yine her yıl ortalama 4.800 adet patent başvurusunda bulunuyor. Yenilikçi Bosch ürün ve hizmetlerinin tek bir ortak amacı var: İnsanların günlük hayatlarını her gün daha da iyileştirmek. **Daha fazla bilgi için: www.bosch.com.tr**

BOSCH
Yaşam için teknoloji

Geleceğin teknolojisi Elektromobilite'yi yakından tanımak için ihtiyacınız olan tek şey, teknoloji uzmanı bir iş ortağı. İşte bu yüzden Bosch var. Daha şimdiden hibrid ve elektrikli araçlar için güç ve aktarma sistemleri üreten, şarj nokta ağları için yeni yazılımlar geliştiren Bosch, rüzgar ve güneş enerji sistemleriyle de emisyon salınımını sıfıra indirecek altyapının kurulmasına destek veriyor. Geleceğin mobilite teknolojilerinin düşük maliyetli kaynaklarla üretilebilmesi için aralıksız çalışıyor. **Daha fazla bilgi için: www.bosch.com.tr**

BOSCH
Yaşam için teknoloji

İhracatın Yıldızı...

2013 Kütük İhracat Şampiyonu
2013 Yassı Mamul İhracat Şampiyonu

Çolakoğlu Metalurji A.Ş.

Genel Müdürlük
Rüzgarlıbahçe Mahallesi Kavak Sokak No:16 Kat:5
34805 Kavacık-Beykoz / İstanbul
T: 444 26 27 (CMAS) - (0216) 681 26 00 • F: (0216) 537 14 01
www.colakoglu.com.tr

Fabrika

Dilovası Organize Sanayi Bölgesi
1. Kısım Göksu Caddesi No: 6 41455 Dilovası-Kocaeli
T: (0262) 676 75 00 • F: (0262) 754 84 20 - 641 41 11

DÜNYA BOR KİMYASALLARI LİDERİ

Boraks Dekahidrat
Boraks Pentahidrat
Etibor - 48 (Boraks Pentahidrat)
Etibor - 68 (Susuz Boraks)
Borik Asit
Boroksit
Etidot - 67 (Zirai Bor)
Sülfürik Asit
Konsantre Kolemanit
Konsantre Üleksit
Öğütülmüş Kolemanit
Öğütülmüş Üleksit
Zeolit

Bugünün aileleri için en yeni banyo fikirleri

Ailedeki herkesi düşünen çözümler yeni "VitrA Nest" Banyo Serisi'nde. Hem de dört farklı renk seçeneğiyle...

VitrA nest

Çamaşır Sepeti

Çocuk Basamağı

Oturma Alanı ve Çekmece

vitra.com.tr

facebook.com/VitrATürkiye

twitter.com/VitrATürkiye #nest

Danışma Hattı: 0800 211 70 00

Eczacıbaşı

Parlak antrasit

Hareli doğal ahşap

Gri dokulu ahşap

Parlak beyaz

ENERJİ

FINANS

AVM

AMBALAJ

TEKSTİL

**İŞ ve TARIM
MAKİNALARI**

BİLİŞİM

GAYRİMENKUL

İNŞAAT

EĞİTİM

SAĞLIK

Türkiye için üretiyoruz...

SANKO

www.sanko.com.tr

1758'den beri

bugün MAN

Maschinenfabrik Augsburg-Nürnberg

Ekonomik dalgalanmalar, ticaret dünyasında yaşanan küçük engellerdir.

MAN Türkiye;

- 256 yıllık deneyimin getirdiği sinerjiyle yeni başarılarla doğru yol alıyor.
- 48 yıldan bu yana Türkiye'de ilklere imza atıyor.
- Ürettiği otobüsleri 41 ülkeye ihraç ediyor.

100 TIM
2012 TÜRKİYE'NİN İLK 100 İHRACATÇI FİRMASI
AMONG TOP 100 EXPORTERS OF TURKEY

100 TIM
2013 TÜRKİYE'NİN İLK 100 İHRACATÇI FİRMASI
AMONG TOP 100 EXPORTERS OF TURKEY

- TİM 2012 raporuna göre ilk 500 şirket sıralamasında 50. olma başarısına sahip.
- Ankara'da AR-GE merkezi sertifikası alan ikinci şirket.

MAN Türkiye AŞ.

Dünya'da Hayat var!

5 Kitada 101 Ülkede

Hayat Kimya, 5 kitada 101 ülkede markalarını tüketicisiyle buluşturuyor. Hayat Kimya, bulunduğu tüm pazar ve kategorilerde lider ilk 3 marka arasında yerini alıyor.

Bingo

molfix

molped

Papia

familia

Joly

www.hayat.com.tr

HAYAT

Çok Ürünlü Uzmanlık Valeo'nun genlerinden gelen bir özelliktir.

Valeo, dünyadaki tüm araç üreticilerinin partneri olan bir otomotiv tedarikçisidir. Bir teknoloji firması olarak Valeo, CO₂ emisyonlarının azaltılmasına ve sezgisel sürüşün geliştirilmesine katkıda bulunan yenilikçi ürünler ve sistemler sunmaktadır.

2013'te Grup, 12.1 Milyar Euro ciro elde etmiş ve orijinal ekipman satışlarından gelen gelirinin 10%'undan fazlasını araştırma ve geliştirmeye yatırmıştır. Valeo'nun 124 üretim tesisi, 16 araştırma merkezi, 35 geliştirme merkezi ve 12 dağıtım platformu bulunmaktadır ve dünyanın dört bir yanında 29 ülkede 74.800 çalışana sahiptir.

Daha ayrıntılı bilgi için: www.valeo.com.tr , www.valeoservice.com.tr

Türk Kumaşının Güzelliği

60
FABRİKA
300
MARKA
49 ÜRÜN
KATEGORİSİ
80 ÜLKEYE
İHRACAT

RAKAMLAR, HAYALLERE ULAŞMAK İÇİN BİR ARAÇTIR.

Rakamlar mı, ürünler mi yoksa kurulan fabrikalar mı daha iyi anlatır büyüklüğü? Bizce hiçbir! Biz, asıl büyüklüğün rakamlarda değil, müşterilerimizin yüzünde bıraktığımız gülümsemede saklı olduğuna inanıyoruz. Bugün Ülker markamızın önderliğinde dünyanın 12. büyük çikolata ve şekerleme üreticisi olarak, hayallerimize bir adım daha yaklaşmış olmanın gururunu yaşıyoruz.

Biz hayallere rakamlarla değil, çalışarak ulaşılabileceğine inanıyoruz.

ÜLKER

YILDIZ ★ HOLDING

INTERSWEET, ihracatın yeni yıldızı...

INTERSWEET
Foreign Trade Company

Elvan Grup bünyesinin genç ihracatçı firması Intersweet, kuruluşunun üzerinden daha bir yıl geçmeden sektörün söz sahibi firmalarından biri haline geldi...

Intersweet; çikolatadan gofrete, şekerden jelly'e ve kekten kruvasana kadar geniş bir yelpazede yaklaşık 800 çeşit ürün üreten Elvan Şirketler Grubu'nun tüm ihracatını tek elden yapmak üzere Temmuz 2013'te kurulan bir dış ticaret şirkettir.

Elvan Grubu'nun toplam cirosunun yüzde 90'ının ihracat kaynaklı olması, Intersweet'e yeni dönemde önemli misyonlar yüklüyor.

Intersweet hızlı büyüme stratejisi ile; toplam ihracatını bu yıl sonu itibariyle 200 milyon dolara, 2023'te ise 1 milyar dolara ulaştırmayı hedefliyor, Intersweet aynı zamanda, İİB'ne göre, sektör ihracatında Elvan'ın ikinciliğe çıkan sırasını (2013) yeni dönemde liderliğe taşımayı ve Dünyanın En İyi Şekerleme Firmaları'nı sıralayan "Candy Industry Global Top 100" listesinde 81.liğe yükselen (2013) yerini de ilk 50'ye çıkarmayı planlıyor.

2013 TÜRKİYE'NİN İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI
AMONG TOP 1000 EXPORTERS OF TURKEY

Elvan
group

www.elvan.com.tr
Intersweet, bir "Elvan Grup" şirkettir.

OBA®

Makarna / Macaroni

Unutulmayan
Lezzet!

SEVAL KABLO

since 1980

300+ çalışan
100+ ürün çeşiti
60+ ülkeye ihracat

34 yıllık tecrübe
2.000 ton aylık bakır işleme
5 üretim tesisi

www.sevalkablo.com

proFIRE

cable systems

Sevdiklerinizi Koruyoruz

**YANGINA DAYANIKLI
HALOGEN FREE
KABLOLAR**

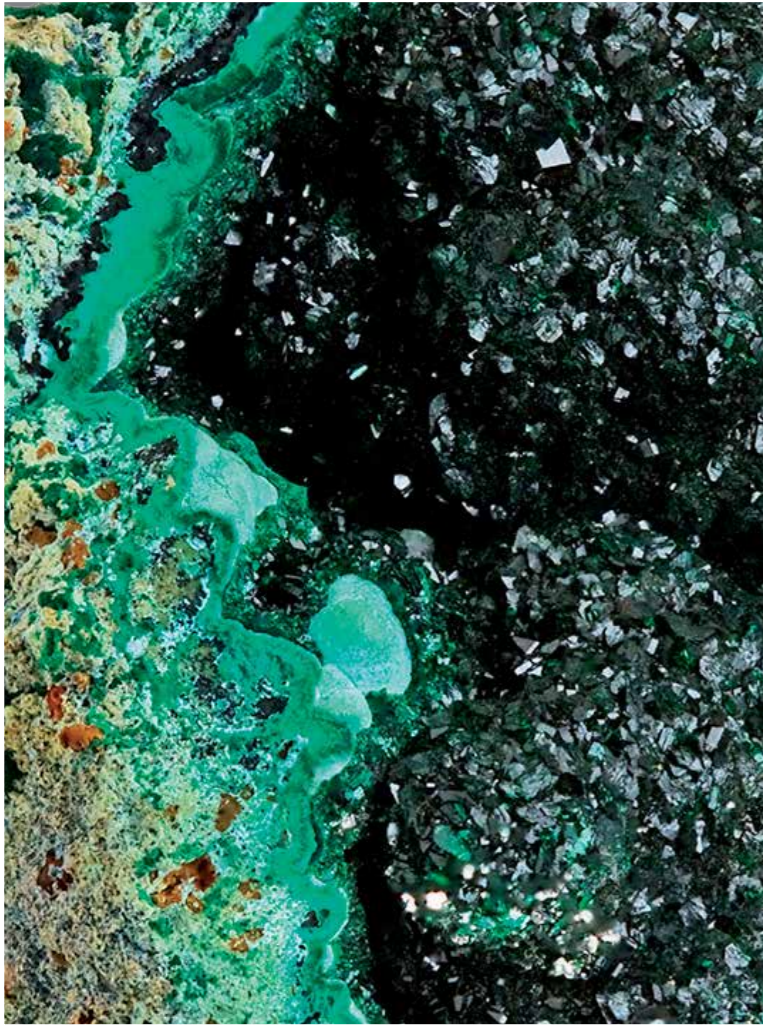

www.theprofire.com

Profire Cable Systems Bir SEVAL KABLO Markasıdır. since 1980

2013 yılında,
dünya üzerinde
11 yeni noktada daha,
bayrağımızı gururla
dalgalandırdık!

DOĞADAN MEDENİYETE

Türkiye'nin, demir dışı maden ve metal ticareti konusunda faaliyet gösteren lider firması olarak, deneyimlerimizden ve hedeflerimizin büyüklüğünden aldığımız güç ile, küreselleşen pazarlarda ülkemizi gururla temsil ediyoruz.

2013 Yılı "Metalik Mineraller" ihracatında Türkiye 'de 2. sırada yer almıştır.
2013 Yılı "Çinko Cevheri" ihracatında Türkiye 'de 1. sırada yer almıştır.
2013 Yılı "Krom Cevheri ve Konsantresi" ihracatında Türkiye 'de 2. sırada yer almıştır.

Maden Tic. ve San. A.Ş.

Büyükdere Caddesi USO Center No:245 Kat:11 Maslak/İstanbul
T: 0 212 329 0 329 • F: 0 212 329 0 398
W: www.ekinmaden.com.tr E: info@ekinmaden.com.tr

İhracatımız büyüdükçe dünya küçülüyor.

Türkiye'nin lider tesisat sistemleri üreticisi Kalde, 1977 yılından bugüne, daima "Kalıcı Değer" üretimini hedefleyerek çalışıyor. En ileri teknoloji ile metale ve plastiğe hayat veriyor. Tesisat ustalarının işini kolaylaştıran, kaliteli, kullanışlı ve yenilikçi tesisat ürünleri üretiyor. Fabrikalar kuruyor, istihdam ve katma değer yaratıyor. İhracat hedeflerini her yıl yükseltiyor, yeni pazarlar keşfediyor, sektöründe ilklere imza atıyor. İşte bu yüzden Kalde, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşundan bir tanesi, dünyanın 40 ülkesinde tesisat ustalarının ilk tercihi, Türk tesisat sektörünün gururu...
Bu şirket Türkiye'nin. Bu gurur hepimizin.

> Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.
T: 0 212 876 43 43 F: 0 212 876 76 49
ask@kaldeboru.com www.kalde.com

> Kalde Klima Pazarlama ve Taahhüt A.Ş.
T: 0 216 527 81 70 F: 0 216 527 15 56
satis@kalde.com www.kalde.com

 kalde[®]
Kalıcı Değer

the
nest

AW 15/16

Return To Your Essence

4 TESİSTE DÜNYA İÇİN ÜRETİM

www.bakambalaj.com.tr

bak ambalaj

BAK 1

BAK 2

BAK 3

EKBAK

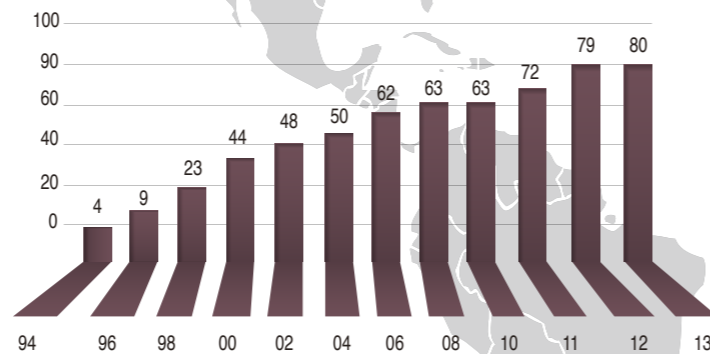
Fleksibil Ambalajda Global İş Ortağınız

Global pazarda kalitesini kanıtlayan Bak Ambalaj, Dünya genelinde 40 ülkede 200'ü aşkın firma için güçlü markaların ambalajını üretmektedir.

Güçlü lojistik firmalarıyla işbirliği içerisinde olan Bak Ambalaj müşterilerine farklı çözümler sunmaktadır:

- Dünyanın her yerine kapıdan kapıya teslimat,
- İzmir, Avrupa ve ABD'de merkezi depolama,
- Konsinye yönetimi ile merkezi depolardan "tam zamanında" teslimat olanakları.

BAK AMBALAJ - TOPLAM SATIŞLARDA İHRACAT ORANI 1994 - 2013 (%)

Geleceğe Güvenle bak

Bak Ambalaj üretiminin %80'ini ağırlıklı olarak Batı Avrupa ülkelerine ihraç etmek suretiyle ülkemizin ihracatına önemli katkılarda bulunmaktadır.

41 yıl
Think Flexible

BİRLİKTE DAHA GÜÇLÜYÜZ

HİDROMEK

"Gücümüz Güvencemiz"

www.hidromek.com.tr
[www.twitter.com/hidromek](https://twitter.com/hidromek)
www.facebook.com/hidromek.tr

Türkiye iş makinesi pazarının lideri HİDROMEK, ürünlerini 100'den fazla bayi dağıtım kanalı ile 5 kıtada 50'den fazla ülkeye ihraç ediyor. 1565 çalışanı ve 2013 yılındaki \$381 milyon cirosuyla, Türkiye'de ilk 500 sanayi kuruluşu arasında 115. sırada. KHL Yayın Grubu tarafından oluşturulan 'Dünyadaki En Büyük 50 İş Makinesi Üreticisi' listesinde yer alan ilk ve tek Türk firması.

Başarılarına daima yenilerini eklemeyi hedefleyen HİDROMEK, şimdi de TİM (Türkiye İhracatçılar Meclisi) İlk 1000 İhracatçı Listesi'nde 197. sırada.

Güzeller içinden bir seni sevdim

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

bir de seni

Dünyanın 36kV seviyesinde en çok üretim yapan modüler hücre fabrikası.

56.000 m² entegre üretim tesisi, 750 çalışanın dinamizmi ve
30 yılın getirdiği tecrübe ile 50'den fazla ülkeye ihracat yapıyoruz...

1985

* 2013 yılında 50.000 adet O.G modüler hücre üretimi.

1.Osb. Oğuz Cad. No:6 06935 Sincan/Ankara/Türkiye
T: +90 312 267 07 12 F:+90 312 267 05 17

www.ulusoyelektrik.com.tr

ULUSOY
electric

PARS 8x8

AV-8 8x8

PARS 6x6

SYHK

25/30mm PENÇE UKK

ZMA

AKINCI ZMA

AZMIM

M113
MODERNİZASYONU

25mm KESKİN NİŞANCI

FNSS

FNSS

Savunma
Sistemleri A.Ş.

Türkiye
www.fnss.com.tr

Dünya'da Rekabet Avantajımızın En Yüksek Olduğu Sektör : “Doğal Taş”

Global inşaat sektöründe iç mekan kaplamalarında bütün Dünya'nın tedarik merkezi olmuş durumdayız. Doğal Taş, gerçek anlamda ilk “Türk Dünya Markası”nı sürdürülebilir şekilde çıkartacak sektör olabilir. Türkiye'nin bir dağında çıkan bir taşın, Dünya'da eşinin olmaması bu rekabetçiliğin en büyük ilahi parçasıdır.

Sektörümüz 2001 yılında 223.5 milyon USD ihracattan yalnız 12 yıl içinde 2.22 milyar USD ihracata ulaşmıştır. Bu avaraj da %22 lik bir büyüme eder. Sektörümüzün 10 yıl içinde 2023 yılı ihracat hedefi 7 milyar USD olması bekleniyor ki, bu da avaraj %12 lik bir büyüme ile disiplinli bir çalışma ile ulaşılabilir bir hedef.

Ancak bizim burada asıl altını çizmek istediğimiz ve hedefimiz olması gereken yer, buzdağının görünmeyen kısmı. O da, taşımızın kullanıldığı global piyasalardaki katma değer yaratılması durumundaki kazanç. Ağırlıklı ortalama ile şu anda m² ihracatımız yaklaşık 14 USD/m². Yalnızca taşın ortalamada 100USD/m² ile son kullanıcıya mal olduğunu düşünürsek, bu da aslında 2023 yılında sektörümüzün yarattığı global katma değer 50 milyar USD civarında olacağını gösteriyor. Aslında deyimim aksine “Taş Yerinde Hafif”. O zaman asıl soru; biz nasıl 10 yıl içinde sürdürülebilir politikalar üretirek “Türk Dünya” markalarını yaratırız?

Türkiye'nin stratejik pozisyonunun değerlendirilmesi için ilk olarak bu global denklemin en büyük parçası olan Çin Halk Cumhuriyeti'ni çözmesi gerekiyor. Çin toplam ihracat hacminin %60'ını temsil ederken, geriye kalan 167 ülke %40'ını oluşturuyor. Geriye kalan kısmın hacim bazında %15'ini de ağırlıkta, en riskli ödeme şekli, açık hesap ile çalışan ABD oluşturuyor.

Sektördeki üretimi hammadde üretimi ve standard işlenmiş mal üretimi olarak ikiye ayırırsak; Çin'in sektör içindeki önemi de çok daha belirginleşecektir. Tam maliyet muhasebesi yapıldığında standart işlenmiş üretimden para kazanmak neredeyse imkansız hale gelmiştir. Tedarik zincirinde tek para kazandıran üretim kısmı “Ocak” üretimidir. Çin'in aldığı hammaddeden arta kalan kısmının çok daha düşük maliyetler ile hesaplayarak fabrikalar ancak ayakta kalabilmektedir. Çin'e hammadde satamayan ocakların devamlı kapanması ve en yüksek teknoloji ile kurulmuş olsa bile benzeri durumdaki fabrikalarının kapanması da buna bir örnek oluşturmaktadır.

Türkiye'nin en rekabetçi sektörünün global piyasalarda öne; sektörün değişkenlerini, oyuncularını, rakip ülkeleri anlamadan, yanlış veya anlaşılabilir veriler ile oluşturulmuş

bürokratik çözümler ile tıkanacak, onun yerine ileriye dönük katma değeri arttıracak, stratejik ve pazar odaklı çözümler ile açılacaktır. Biz şirket olarak böyle bir çözümde Devletimiz ile çalışmayı da sektörümüze borç biliriz.

Bu yüzden ki son yapılacak işi ilk yapıp, Çin'e hammadde satışını ilk etapta yavaşlatmak, sektöre ölümcül bir darbe vuracaktır. Onun yerine ilk olarak fabrikaların en büyük maliyet kalemlerinde kayda değer bir geliştirme programı getirmek gerekiyor. Bu kapsamda, enerji, işçi, nakliye maliyetlerinin makul seviyelere çekilerek ihracatçının desteklenmesi gerekir.

İşlenmiş ürün piyasalarında üretici sayısı çok fazla olduğundan, üreticinin değil satıcının sözü geçiyor, biz buna “Alıcı Piyasası” diyoruz. Ancak hammadde piyasası

halen daha “Satıcı Piyasası” konumunu koruyor, yani bizim sözumüz geçiyor. Ancak Çin'deki talep miktarında olağan bir azalma bu dengeyi değiştirecektir. O zaman, sektör iki taraftan da Alıcı Piyasaları tarafından büyük baskı altında kalacaktır, olan düşük karlılık da eriyecektir. Eğer fabrika üretimine ve ihracatçıya zamanında destek verilmezse, işlenmiş ürün piyasalarında olduğu gibi kısa bir süre içinde hammadde piyasasında da Alıcılar piyasaya yön verecektir, orada da açık hesap sistemi hakim olacaktır. Zaten binlerce ufak oyuncudan ibaret olan sektör çok yüksek oranda şehit verecektir. Bütün yatırım ve üretim riskini alıp, ek olarak geleceği alıcıların iki dudağı arasında sıkışacaktır. Kaldı ki, Çin piyasasının da sonsuza kadar büyüyerek hammadde alımı yapacağını öngörmek büyük naiflik olur.

Türkiye Genel İhracat Sıralamasında 256. & Hacim Lideri: “Dünya Taş A.Ş.”

CEO'nun Özgeçmişi ve Başarı Hikayemiz:

Önder Öztunalı, Shanghai Chinese International Business Studies (CIEBS)' den EMBA (İşletme Yönetimi Yüksek Lisansı) ve Kansas Üniversitesi Finans ve Ekonomi bölümünden Lisans eğitimi aldı. Önce New York'da Credit Suisse First Boston'ın Real Estate Group ve Londra'da Emerging Markets Group'da yatırım bankacılığı yaptı. Daha sonra Güney Doğu Asya'nın en büyük marina inşaa projesi olan Tayland Royal Phuket Marina'nın geliştirilmesi göreviyle Proje Koordinatörlüğü yaptı.

2011 yılında 227.000 tonluk (3.8 milyon m³) ihracat hacmimiz ile

Biz, Dünya Taş / Globe Stone olarak, 2007 yılında bu çerçeveyi çok net görerek, standart üretim ve piyasalarından stratejik olarak uzak durduk. Onun yerine katma değeri çok yüksek olan, Otel, Residens, Ofis gibi projelere ağırlık verdik. İkinci olarak Çin piyasasına büyük ağırlık verdik. 2011 yılından itibaren Dünya'da, Dünya'nın en büyük piyasası Çin'e, en büyük ihracat hacmini gerçekleştiren şirket olduk. 2013 yılında da liderliğimizi 391,500 tonluk bir hacim ile farkı devamlı açarak koruduk. Türkiye Genel İhracat Sıralamasında 2011 yılında 567'inci, 2012 yılında da 312'inci, 2013 yılında 256'ncı, olduk.

Çin'de 2003 yılından itibaren kazanmış olduğumuz deneyimler ve yerleşik pazarlama ekibimiz ile dillerini, kültürlerini, ticaretlerini öğrendik. Aynı zamanda da Çin piyasasındaki lokal büyüme imkanlarını da tespit ettik. Aslında Türkiye'deki problemlerin benzeri de Çin piyasalarında yaşanıyor. Binlerce büyük orta ve küçük sayıda oyuncu var. Biz her iki ülkenin piyasasında çok büyük konsolidasyon imkanı görüyoruz ve bu imkandan önemli bir pay alacak şekilde kendimizi konumlandık.

Çin'de Guangdong, Fujian eyaletinden sonra 2014 yılında iki eyalet daha pazarlama ağıımızın içine alırken ekibimizi de genişleteceğiz. Aynı şekilde de Türkiye'deki 10 en büyük üretim

bölgesinde yerleşik ekiplerimiz ile Türkiye'nin en doğusunda Kars'tan, en batısında Manisa'ya kadar, 200'un üzerinde taş ocağından alım yapıyoruz ve her gün ekibimizi daha da büyütüyoruz.

Hem Türkiye'de, hem de Çin'de bizim yaptığımız volumden ziyade bizi en çok gururlandıran şey her iki piyasada da en dürüst ve güvenilir diye bilinen Dünya Taş/ Gao Le Bao / Globe Stone markasını yaratmamız ve sürdürmemiz olmuştur. Business-2-Business için bu olmaz ise olmaz bir değerdir.

Bizim “iGlobestone 3.0” dediğimiz bu fazda, Çin'de bölgesel dağıtım ağlarımızı kurmaya odaklanacağız. Bunu yaparken de hem Çin'de hem de Türkiye'de sahip olduğumuz dürüst ve güvenilirliğe ek olarak profesyonel, disiplinli ve odaklı çalışma kültürümüzün bizi başarıya yaklaştıracağına bütün benliğimiz ile inanıyoruz.

Piyasada son 3 yıldır giderek güçlendirdiğimiz liderliğimize rağmen, buzdağının altını kendimize hedef aldığımızdan dolayı, bizim daha yolun başında olduğumuzu düşünüyorum. Ümit ederim ki sektörümüz 2023 yılı hedeflerini yakalarken şirketimiz de kendi hedeflerini yakalar.

Türkiye'nin, Çin'e ihracat yapan lider doğal taş firması Öncanını kazandık. 2012 yılında ise, 330.000 ton (5.5 milyon m³) doğal taş ihracatı yaparak sektörde öncülüğümüzü geliştirerek koruduk. 2013 te, 391.500 tonluk (7 milyon m³) bir hacim yaparak diğer firmalar ile aramız daha hızlı açarak liderliğimizi koruduk. Böylece, 3 yıl arda Dünya'nın en büyük pazarına en yüksek doğal taş ihracatı yapan firma olma gayemizi gerçekleştirdik.

Yolumuza dikey entegrasyon stratejisi ile büyüyerek devam ediyoruz. Milyonlarca yıllık bir kayaya sonsuz güzellikte şekli makul bir maliyetle verme vizyonuna sahip yaratıcı profesyonellerle çalışan bir firmayız. Dünya Taş en iliz mimar ve iç mimarların standartlarını karşılamak ve bu standartların da ötesine geçmekten gurur duyuyoruz.

Bu zorlu ama başarılı olması yüksek muhtemel yolculukta, Devletimiz için büyük imkanlar söz konusu olduğu gibi, “Stratejik ve Finansal Yatırımcılar” için de büyük imkanlar söz konusudur. Bu çerçevede hem yerli, hem de yabancı yatırımcıları da böyle büyük bir imkana yatırım yapmaya davet ediyorum.

KARBEL DIŞ TİCARET

Karbel Diş Ticaret, Karbel Şirketler Grubu'nun gömlek ve el örgü ipliği ürünlerini dünyanın önde gelen markalarına, yurtdiŐ pazarlama ve ihracat faaliyetlerini yürütmek üzere 2010 yılında kurulmuŐtur. Kendi faaliyet alanlarının önde gelen Şirketleri olan grup firmalarının ihracat faaliyetlerini yöneten Karbel, kalite hizmet ve üretimden teslim sürecine kadar müŐterilerin tüm süreçleri takip edebildiği yüksek teknolojik altyapı ile dört kıtaya ve yüzden fazla ülkeye ihracat gerçekleŐtirmektedir. Karbel, 3.6 milyon adet gömlek ve 3.500 ton üzeri el örgü ipliği ihraç ederek, sürekli büyüme grafiği ile 2013 yılında ilk 500 ihracat firması arasında tekrar yer almayı baŐarmıŐtır.

TARİHÇE

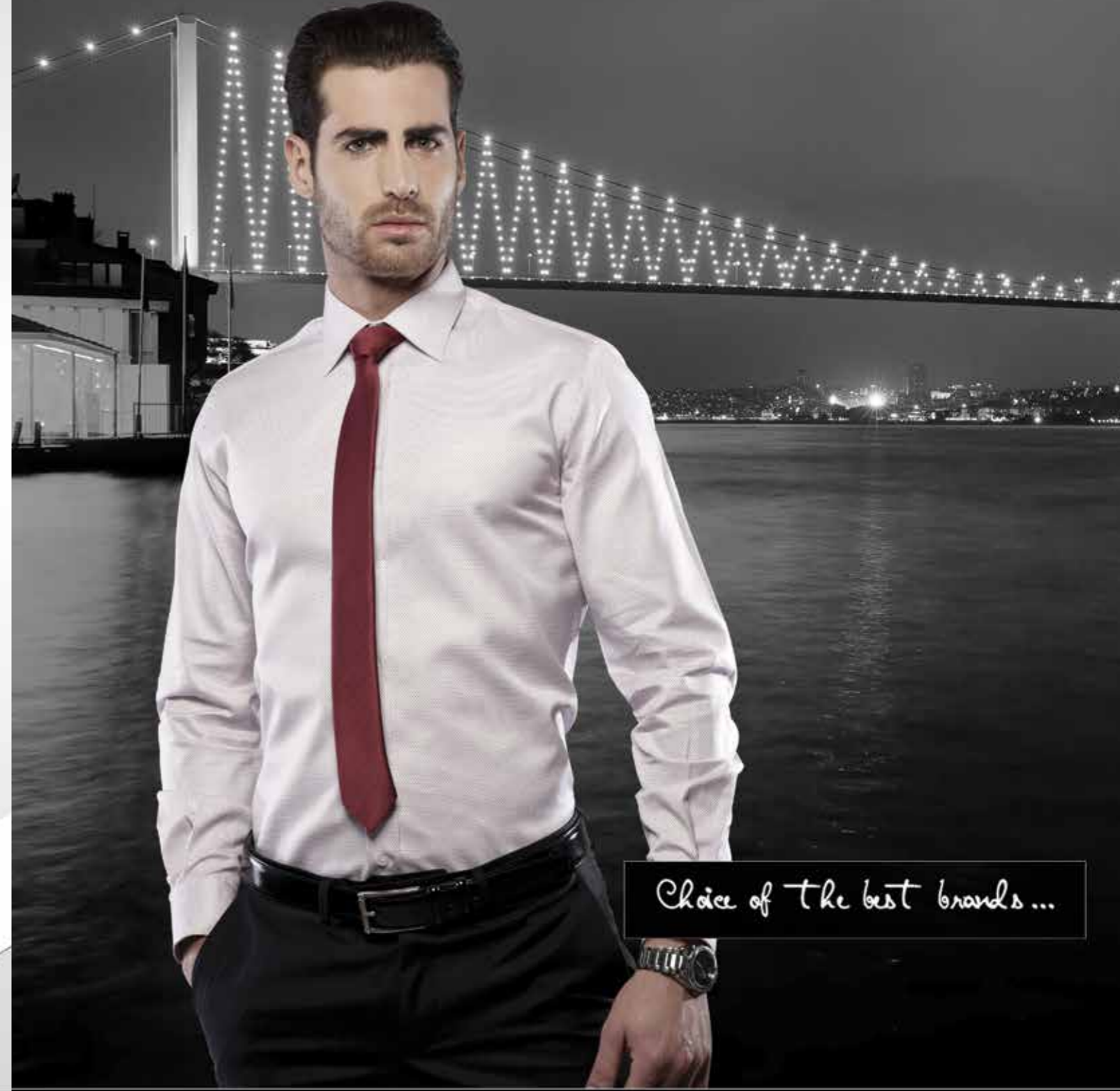
1956 yılında iplik ticareti ile sektöre giriş yapan Karbel Şirketler Grubu, 1980 yıllarda Türkiye nin ihracatla büyüme modeli stratejisi ile ilk ihracatını gerçekleŐtirmiŐ, 1990 lu yılların sonundan itibaren kazandığı deneyim ile yurtdiŐ pazar ve müşteri çeŐitlendirmesine giderek, global krizin yurtdiŐ pazarlarda yarattığı olumsuz etkiye rağmen, son üç yılda hızla büyümeye devam ederek 2013 yılı sonunda 100 milyon dolarlık ihracat hacmine ulaşmıştır. Grup; toplam 100.000 m2 kapalı alandan oluşan İstanbul, Bilecik ve Yalova'da yer alan dört farklı üretim tesislerinde gömlek, el örgü ipliği, polipropilen iplik ve kumaş üretimi yapmaktadır. İç piyasada sektörünün lider firmalarından, Türkiye'nin en eski markalarından Kartopu ile müşterilerine el örgü ipliği satışı yapılmaktadır. Kartopu satıŐlarının %30 'unu kendi markası ile ihraç etmektedir 2013 yılından itibaren Be-signer ve Tailord markaları ile made to measure gömlek ve e-ticaret hizmetleri vermeye baŐlamıŐtır.

innm
2013 TÜRKİYE NİN İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI
AMONG TOP 1000 EXPORTERS OF TURKEY

karbel

karbel

Choice of the best brands ...

Kâğıt ihracatında tam yol ileri!

Lila Kağıt olarak,
Türkiye'nin İlk 1.000 İhracatçı Firması sıralamasında
"ağaç mamulleri" sektöründe 8. sırada yer aldık.
2013 yılında ihracatımızı %44 arttırarak
bu başarıya layık görüldük.

150 bin ton üretim kapasitemizle sadece Türkiye'nin değil,
Doğu Avrupa, Ortadoğu, Kafkaslar ve Afrika bölgelerindeki
aynı çatı altındaki en büyük kâğıt üretim tesisi olarak,
rotamızı liderliğe çevirdik ve bu yönde yaptığımız yatırımlarla
pupa yelken ilerliyoruz.

Lila Kağıt Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Merkez: Tekstilkent Koza Plaza B Blok Kat: 14 34235 Esenler/İstanbul
Tel: 0212 438 29 19 Faks: 0212 438 29 28
Fabrika: Edirne Karayolu 7. Km Çorlu/Tekirdağ
Tel: 0282 686 25 94 Faks: 0282 686 25 97

info@lilakagit.com

ROKET ve FÜZE SİLAH SİSTEMLERİ

ROKET ve TAKTİK FÜZELER

©Rocketsan GMD.PG.0100.1996.14111

600 mm' lik FÜZE

107 mm' lik ÇNRA MÜHİMMATI

SOM - SEYİR FÜZESİ

MIZRAK-U UZUN MENZİLLİ
TANKSAVAR FÜZESİ

302 mm' lik ÇNRA MÜHİMMATI

MINİ AKILLI MÜHİMMAT

HİSAR ALÇAK VE ORTA İRTİFA
HAVA SAVUNMA FÜZESİ

MIZRAK-O ORTA MENZİLLİ
TANKSAVAR FÜZESİ

122 mm' lik ÇNRA MÜHİMMATI

DSH DENİZALTI SAVUNMA
HARBİ ROKETİ

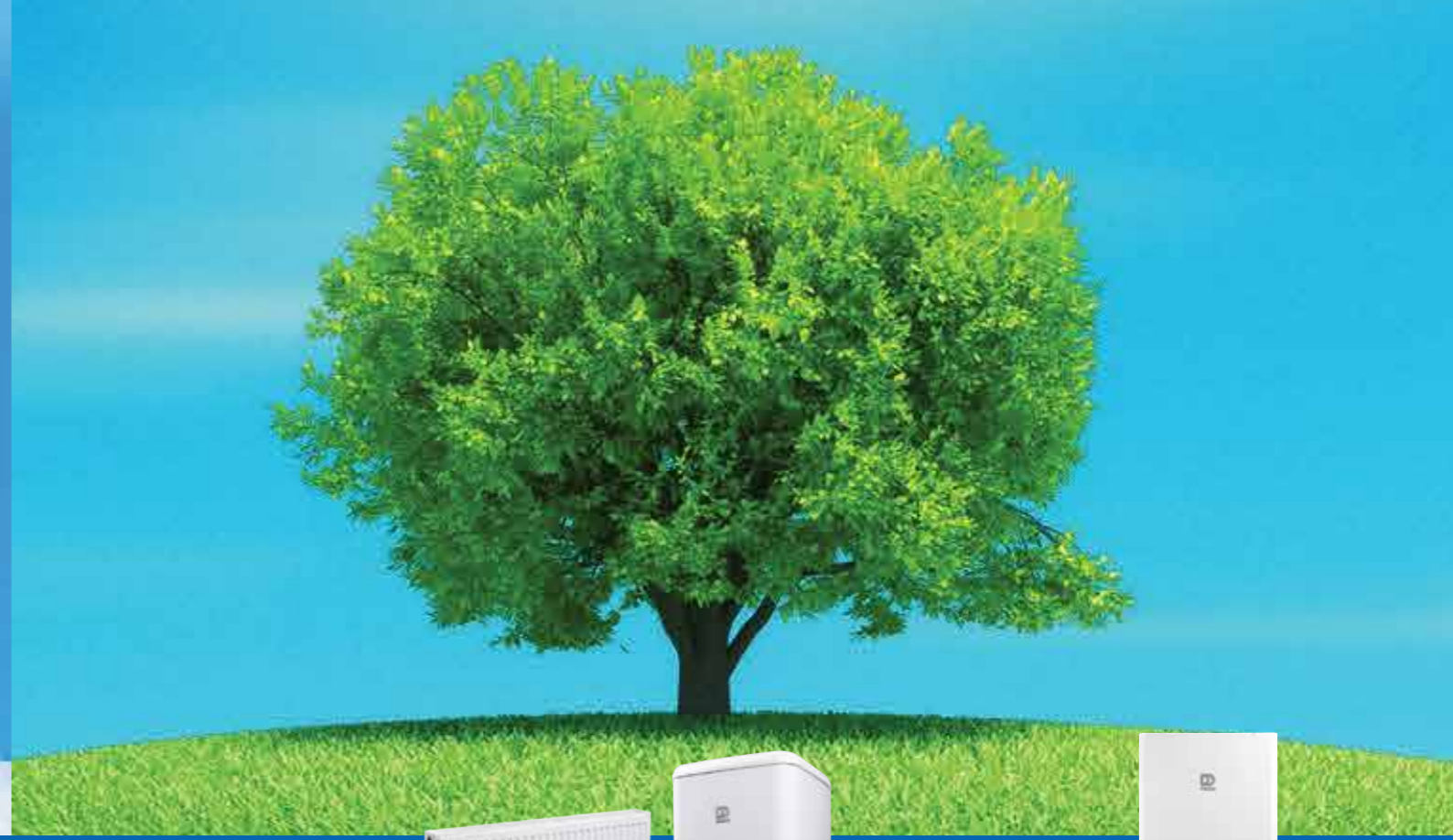
LAZER GÜDÜMLÜ
UZUN MENZİLLİ TANKSAVAR FÜZESİ

CİRİT 2,75"
LAZER GÜDÜMLÜ FÜZE

Sıcakta ve soğukta.
Tam 60 yıldır güvendiğiniz marka!

81 İlde 7/24 Servis Hizmeti İle... JENERATÖRÜNÜZ UZMAN ELLERDE!

Aksa Jeneratör'ün uzman kadrosu,
hayata kaldığınız yerden devam etmeniz için **7/24** çalışıyor!
3 kıtada üretim yapan, Türkiye'ye ve dünyanın 160 ülkesine
jeneratör satışı gerçekleştiren **Aksa Jeneratör**
81 ilde 7/24 servis hizmeti veriyor.
Türkiye'nin en büyük enerji kuruluşu
Kazancı Holding bünyesindeki
Aksa Jeneratör takım halinde
sizin için çalışıyor!

AMERICAN
STANDARDS

www.aksa.com.tr

444 4 630

AKSA JENERATÖR SANAYİ A.Ş.

KAZANCI HOLDİNG KURULUŞUDUR.

Bir yıldızdan fazlası.

Otuz yıl önce hayal tarlasına ekilen küçük bir tohum, bugün beş kıtaya ihracat gerçekleştiren bir mobilya bileşenleri üreticisine dönüştü. 1984'te kurulan AGT, mobilya tasarımcılarının hayal dünyalarını içinde barındıran, yeni fikirlerin önünü açan evrensel bir firma oldu.

Bugün dünyanın herhangi bir yerinde hayata geçen özgün bir mobilya, özünü AGT'nin ilham uyandıran parçalarından alıyor. İster Brezilya'da isterse Çin'de olsun, mobilya üreticileri ve ustaları hayal güçlerini AGT ile besliyor.

Mdf

Mdf-Lam

Panel

Profil

Kapı

BoyKapak

Lambri

Sundeck

Kompozit Tezgah

Sunta-Lam

Laminant Parke

DÜNDEN BUGÜNE...

Anadolu Isuzu'nun ilk aracı 1984'te Türkiye'nin yollarına çıktı.

Yola adımımızı attıktan sadece 10 yıl sonra, sınırların dışına çıktık, Türkiye için ihracata başladık.

135.000'i aşkın araç ürettik.

Büyüdük... Çalışanları, bayi ağı, distribütörleri, tedarikçileri ve müşterileri ile dev bir aile olduk.

Birlikte sadece yolları değil, koca bir hayatı paylaştık.

Güçlendik, 10 yıl üst üste küçük otobüste ihracat şampiyonu olduk.

Sadece üretimin değil, araştırmanın geliştirmenin, yani geleceğin merkezi olduk.

Önümüzde uzun bir yol var.

Çünkü Anadolu Isuzu'da dahası var.

D-MAX

NOVO

NPR3D

LİDERLİĞİ VE GURURU TAŞIYORUZ

Isuzu küçük otobüsleri **10 yıldır ihracat lideri** yapan, dünyanın dört bir tarafında tercih eden herkese teşekkür ederiz.

Çağrı Merkezi: 444 4 ISZ (479)
isuzu.com.tr • facebook.com/IsuzuTurkiye • twitter.com/IsuzuTurkiye

30 YIL ISUZU

Çağrı Merkezi: 444 4 ISZ (479)
isuzu.com.tr • facebook.com/isuzuturkiye • twitter.com/isuzuturkiye

30 YIL ISUZU

ORKA ailesi, yüzlerce yıldır Ege topraklarında yollarla kurutarak dünya standartlarındaki modern büyük bir tutkuyla tanıtmaya devam ediyoruz.

yetişen çekirdeksiz üzümü geleneksel ve doğal tesislerimizde temizleyip paketledikten sonra tüm dünyaya

website: www.orkatarim.com
Tel: +90.236.313 90 00 • +90.236.313 16 48
e-mail: orka@orkatarim.com

NEWYORK WASHINGTON DC
NEW JERSEY STOCKHOLM NICE
LAS VEGAS CHICAGO SOCHI
TORONTO FRANKFURT DUBAI
DUSSELDORF BEIRUT BUDAPEST
SHANGHAI BARCELONA CAIRO
BRUSSELS MOSCOW PRAGUE
TEL AVIV BERLIN BREMEN
ST. PETERSBURG ASHKHABAD
CAIRO BUDAPEST BEIRUT
BERLIN BAKU KATHMANDU

50'DEN FAZLA ÜLKE, 240'TAN FAZLA NOKTA İLE
DÜNYANIN MODASI

SARAR

Yükseldikçe ayaklarımız daha çok yere basıyor.

Gelenek bu sene de bozulmadı; Matraş yine ihracatta ilk 1000 marka arasındaki yerini aldı. Dünyanın en ünlü markalarına yaptığımız üretimlerle, Türkiye'nin parlayan yıldızı olmaya devam ediyoruz.

Matraş
Bu imzayı herkes atamaz!

**ANA
GIDA**

**THE EXPERT OF
OLIVE OIL FROM
ITS HOMELAND**

**ANA
GIDA**

Anadolu Grubu bünyesinde bulunan Ana Gıda, faaliyetlerini Türkiye'nin en köklü markaları olan Komili (1878), Sezai Ömer Madra (1914) ve Kırlangıç (1953) ile yürütmektedir. Ana Gıda, zeytinyağı üretiminin her aşamasında, yüksek kalite bilinci ve çevre duyarlılığını, vazgeçilmez ilkeleri olarak benimsemektedir.

Ana Gıda'nın Yarımca ve Ayvalık'ta iki adet üretim tesisi bulunmaktadır. 19.500 m² arazi üzerinde 11.900 m² kapalı alana sahip olan Ana Gıda Yarımca tesisleri, yılda 45.000 ton üretim kapasitesine sahiptir. Hemen önünden geçen demiryolu, sadece birkaç yüz metre ilerisindeki liman ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'na 25 km'lik mesafesiyle tesisimiz lojistik açıdan ideal bir konumdadır. Tesisin rafineri bölümü ve dolum üniteleri kendi alanında uzman firmalar tarafından tasarlanmış olup, aynı zamanda modern bir kalite kontrol laboratuvarına da sahiptir.

Ana Gıda'nın, Türkiye'nin zeytinyağı başkenti Ayvalık'ta bulunan diğer tesisi ise zeytin ağaçlarının arasında, doğayla uyum içinde ve titizlikle faaliyetlerini sürdürmektedir. Tesis, 3.500 m² kapalı alana sahiptir. Ayvalık tesisi, zeytinyağı stoklaması için gerekli olan, 3.200 tonluk tank kapasitesine sahip olup uluslararası standartlarda kurulmuş bir tadım odasıyla kalite kontrol laboratuvarı da bulunmaktadır.

Ana Gıda, ISO 9001, ISO 14001 ve ISO 22.000 yönetim sistemlerine uygun olarak üretim yaparken, faaliyetlerini topluma karşı sorumlu bir şekilde tüm yasal mevzuatı, genel kamu menfaatini ve etik kuralları göz önüne alarak yürütmektedir.

Çeşitli marka ve ambalajlarda yurt dışına zeytinyağı ihracatı yapan Türkiye'nin önde gelen kuruluşlarından biri olan Ana Gıda'nın ihracat yaptığı bölgeler arasında Uzakdoğu, Ortadoğu, Arap Yarımadası ve Avrupa Birliği ülkeleri bulunmaktadır. Ana Gıda, stratejik açıdan büyük önem verdiği Çin, Japonya, Brezilya, Azerbaycan, Almanya, Kanada pazarında oldukça aktiftir.

Türkiye'nin köklü markaları Komili, Kırlangıç ve Sezai Ömer Madra'nın üreticisi olan Ana Gıda, 2013 yılında 33 milyon dolarlık ihracat yaparak zeytin ve zeytinyağı sektör sıralamasında ikinci konuma yerleşmiştir. Türkiye Genel İhracat sıralamasında 58.000 firma arasında 618. sırada yer alan Ana Gıda, son 4 yılda zeytinyağı ihracatını 27,5 kat artırarak önemli bir başarıya imza atmıştır.

45 ülkeye düzenli ihracat yapan ve Türkiye'nin zeytinyağı ihracatının %10,2'sini tek başına gerçekleştiren Ana Gıda, dökme zeytinyağının yanı sıra markalı ve ambalajlı ihracatla Türk zeytin ve zeytinyağı sektörünün dış pazarda büyümesine önemli katkılar sağlamaktadır. Üç markasını dış pazarda ayrı ayrı konumlandırarak markalaşmaktadır.

ANADOLU GROUP

KIRLANGIÇ

Komili

Madra

www.anagida.com.tr / www.anadolugroup.com

contact us:export@anagida.com.tr

“Seninle düştüm ben bu aşka”

Lades, kaliteli ve geniş ürün yelpazesi ile lezzet arayanların yanısıra lezzet sunanların içinde benzersiz keyifler sunuyor... Lades ürünleri ile tanışıp, Lades ürünleri ile yemek yapmak profesyonellerde bile tutkulu aşklar yaratıyor.

MTC METAL

demir & çelik ortağınız

demir & çelik ortağınız

Merkez Ofis: 19 Mayıs Mah. Atatürk Cad. Turapoğlu Sok. Sıtkıbey Plaza
No: 82 D.10-11 Kozyatağı-Kadıköy/İSTANBUL
Tel: +90 216 410 31 40-41 **Faks:** +90 216 464 08 78

Fabrika: Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
5.Cadde No:19 Demirciler Köyü, 41455 Dilovası/Kocaeli
Tel: +90 262 754 22 26-27 **Faks:** +90 262 754 21 71

www.mtcmetal.com - info@mtcmetal.com

2013 YILI SEKTÖRLERİN
İHRACAT
PERFORMANSI

ÖMER BURHANOĞLU
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	3.052.130
FRANSA	2.402.626
İNGİLTERE	2.119.787
İTALYA	1.709.585
RUSYA	1.160.434
DiĞER	10.860.485
TOPLAM	21.305.050

Otomotivde hedefimizi aştık

2013 yılı otomotiv endüstrimiz açısından beklentilerin de üzerinde iyi bir yıl olarak geride kaldı. İhracatımız 2013 yılında 2012 yılına göre yüzde 12 artarak 21,3 milyar dolar olarak gerçekleşti ve otomotiv ihracatında 2008 yılından sonraki en yüksek rakama ulaşıldı.

Özellikle yılın ikinci çeyreğinden itibaren otomotiv ihracatındaki artış oranlarının yükselmesi ihracat rakamının 2013 yılı için hedeflenen 20 milyar doların da üzerinde çıkmasını sağladı. En önemli iki mal grubu olan yan sanayi ve binek otomobiller ihracatında sırasıyla yüzde 10 ve yüzde 13'lük ihracat artışları toplam otomotiv ihracatına da olumlu yansıdı. En önemli pazarımız konumunda bulunan AB pazarındaki daralmanın özellikle yılın son çeyreğine kadar devam etmesine rağmen binek otomobil firmalarımızın yıl içerisinde yeni modeller üretmeye başlaması, bu mal grubunda artışlar yaşanmasını sağladı. Üçüncü

büyük ihracat kalemi eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlarda da yeni modellerin etkisiyle geçen yılki ihracat seviyesinden daha yüksek rakamlara ulaşıldı ve geçen yıla göre yüzde 15'lik ihracat artışı sağlandı. Otomotiv yan sanayinde yüzde 10'luk artış ile 9 milyar doların üzerinde bir ihracat rakamına ulaşıldı ve bu mal grubunda bu güne kadarki en yüksek ihracat rakamına imza atıldı. Sonuç olarak otomotiv endüstrisinde 2013 yılı

için belirlenen 20 milyar dolarlık ihracat hedefi aşıldı ve üst üste 8. sektörel ihracat şampiyonluğuna ulaşıldı.

Avrupa ve dünyanın üreticisi Türkiye

Sektörel bazda son sekiz yılın ihracat şampiyonu olan otomotiv endüstrimiz günümüzde 1.1 milyar adet taşıt aracı üretimi gerçekleştiriyor ve bu üretim hacmiyle hem Avrupa'nın hem de

dünyanın önde gelen motorlu taşıt aracı üreticilerinden birisi konumunda. 2013 yılı verilerine göre otomotiv endüstrimiz dünyanın 17. büyük üreticisi. Ayrıca AB-28 ülkeleri içerisinde de 6. büyük üretici konumunda bulunmaktayız. Ancak en önemlisi 2013 yılı üretim verilerine göre ülkemiz Avrupa'nın en büyük ticari araç üreticisi konumunda bulunuyor. 2013 yılında sektör olarak 190 ülkeye ihracat gerçekleştirdik. Bu da dünyanın dört bir yanında Türkiye'de üretilen araçların kullanıldığı anlamına geliyor. Yan sanayimiz bir aracı oluşturan hemen hemen tüm parçaları üretebilmekte ve bu parçaları yurtdışına ihracat etmekte. Bugün yan sanayi firmalarımız Mercedes, BMW, Audi, Porsche gibi üst segment araçlar üreten firmalara bile tedarik sağlayabili-

yor. Yan sanayimiz dünyanın en kaliteli markalarının en stratejik parçalarını üretirken, ürün geliştirme seviyesinde de çok iddialı bir aşamaya geldi. En önemli ihracat pazarımızın otomotiv merkezi konumunda bulunan Batı Avrupa ülkelerinin olması, otomotiv sanayimizin geldiği noktayı bize göstermekte.

Gelecek adına umutluyuz

Pek çok uluslararası kuruluş 2014 yılında Avrupa pazarında kısmi bir büyüme, dünya pazarında ise Çin kaynaklı nispeten daha yüksek oranda bir büyüme öngörmekte. Yine de AB pazarında son aylarda görülen toparlanma belirtileri gelecek adına umut verici. Nitekim Ocak 2014'de AB pazarındaki büyüme oranları gelecek aylar için umutlarımızı artırdı. Otomotiv ihracatında rekor yıl olan 2008 rakamlarına aradan geçen beş yılda henüz ula-

17.
TÜRK OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN
ÜRETİMDE DÜNYA
SIRALAMASINDAKİ YERİ

şılmadı. 2015 yılı ve sonrasında AB pazarındaki toparlanmanın hızlanması ile 2008 yılı ihracat rakamının aşılmasını bekleyebiliriz. Biz pek çok faktörü göz önünde bulundurarak otomotiv endüstrisi için 2014 yılı ihracat hedefini 21,5 milyar dolar olarak belirledik. Yani önümüzdeki yıl da ihracatın bu yıllık rakamdan çok farklı olacağını düşünmüyoruz. Bununla birlikte, AB pazarındaki toparlanma beklentileri aştığı takdirde biz de hedeflenen rakamın üzerine çıkabiliriz.

Rekabet için ar-ge ve inovasyona yoğunlaşmalıyız

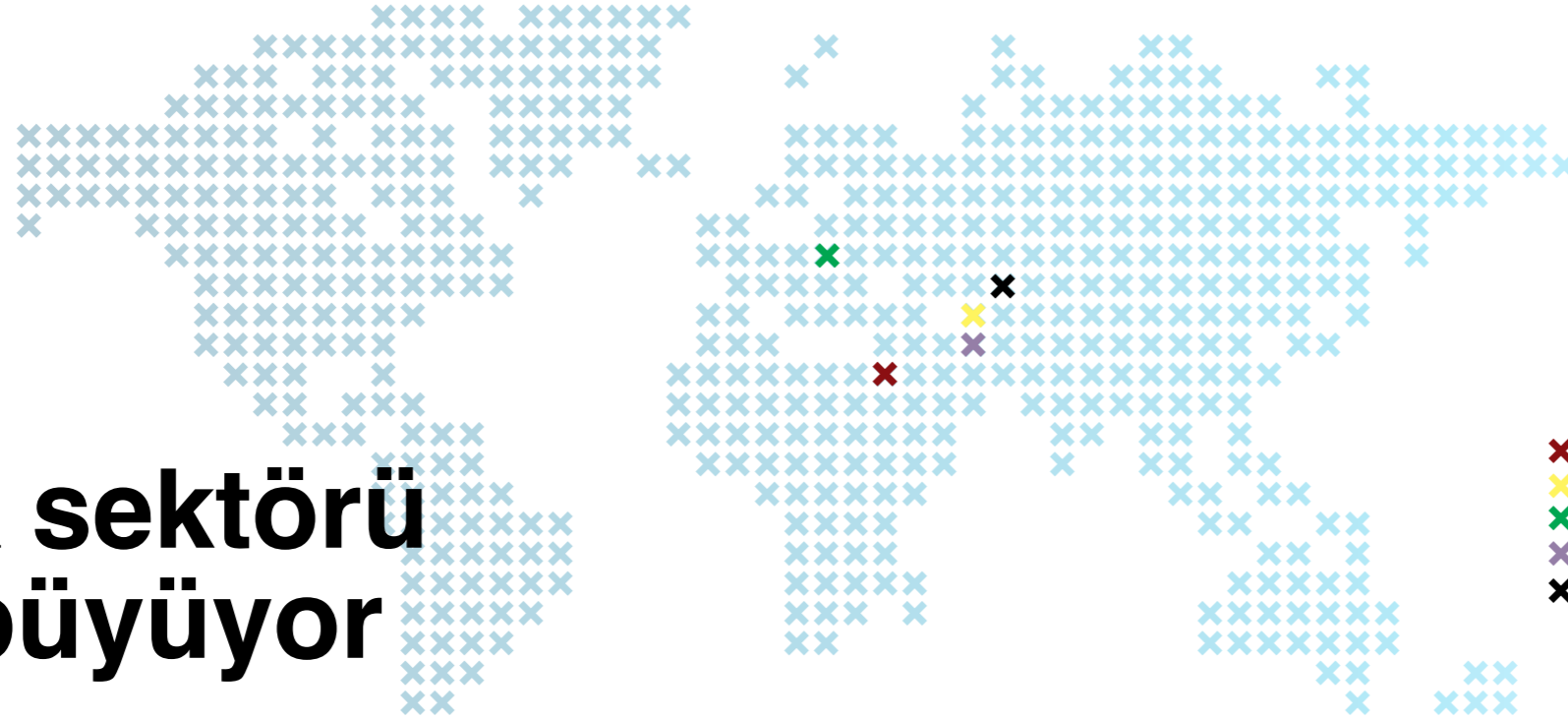
Endüstrimiz dünyada kalite bilinci, üretim kabiliyeti, yan sanayi alt yapısı olarak mükemmel bir noktada ve aranan bir üretim merkezi konumunda. Buna karşılık tasarım, kalıp ve test şartları olarak dünya standartlarını henüz yakalayamamış durumdayız. Yatırım ortamı olarak rakiplerimize göre çok daha iyi durumda olmamıza karşın, araç vergilerinin çok yüksek olması nedeniyle büyüyemeyen iç pazar yeni yatırımların gelmesinde en büyük engel teşkil ediyor. OİB olarak bilgilendirme seminerleri, ticaret ve alım heyetleri düzenliyor, bu ülkelerde yapılan sektörel fuarlara milli katılım organizasyonları gerçekleştiriyoruz. Fuar izlenimlerimiz son derece olumlu, katılımcı firma sayılarından çok memnunuz. Ülkemizde fuar katılımlarına ciddi teşvikler verilmekte, markalaşma ve Ar-Ge desteklenmekte. Daha iyi sonuçlara ulaşabilmek için daha önce başarıyla gerçekleştirdiğimiz firmalara özel sektörel ticaret heyeti sayısını artırmamız gerekiyor. Yine ülkemize yönelik alım heyeti organizasyonlarının sayısını da fazlaştırmalıyız. Bu konularda sektörümüz de yoğun

çalışma içerisinde, 2023 hedeflerimiz doğrultusunda bu alandaki çabalarımızı artarak devam edeceğiz. Diğer taraftan T.C. Ekonomi Bakanlığı desteğinde ve Türkiye İhracatçılar Meclisi koordinatörlüğünde bu yıl üçüncüsünü düzenlediğimiz Türkiye Otomotiv Sektöründe 3. Geleneksel Ar-Ge Proje Pazarı ve Komponent Tasarım Yarışması ile Ar-Ge, inovasyon ve tasarım konularında topyekun bir farkındalık yaratmak istiyoruz. Ülkemizin 2023 vizyonu doğrultusunda otomotiv endüstrimize düşen misyon sektör ihracatını 75 milyar dolara çıkararak, katma değeri yüksek, ithalat oranı düşük, istihdamı yoğun, rekabetçi, Ar-Ge, tasarım ve üretimde öncü bir merkez olmaktır. Bu hedefler doğrultusunda otomotiv endüstrimiz mutlaka tasarım, Ar-Ge ve inovasyon konularına yoğunlaşmalıdır. Artık gelenekselleşen ve ilerleyen yıllarda uluslararası alanda da markalaştırmak istediğimiz Türkiye Otomotiv Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı ve Komponent Tasarım Yarışmalarının bu hedefler doğrultusunda önemli bir misyon üstleneceğine inanıyoruz.

MURAT AKÜZ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Kimya sektörü hızla büyüyor

Kimya sektörü, son 10 yıldır çift haneli büyüme rakamlarına ulaşıyor, Türkiye büyümesinin üzerinde büyüyor. Kimya ihracatının Türkiye ihracatının ilk üç sırasında yer alması da bu büyümenin açık bir göstergesi. Bu süreçte kimyanın plastik, kauçuk, boya, kozmetik gibi alt sektörlerinde de hızlı bir büyüme gerçekleşti. Alt sektörlerimiz de ihracatçı sektör konumuna yükseldi.

Kimya, Türkiye ekonomisi içinde çok önemli bir paya sahip. Son yıllardaki ihracat performansımız da bu önemi ortaya koyuyor. Kimya sektörünün gelişmediği bir ülkenin kalkınması, gelişmiş ülke olması mümkün değil. Ülkemizde kimya sanayinin ortaya çıkması ve gelişmesi 1950'li yıllardan sonra gerçekleşti. Buna rağmen özellikle son 15-20 yılda hızlı bir büyüme gösterdi. Kimya sektörü, son 10 yıldır çift haneli büyüme rakamlarına ulaşıyor, Türkiye büyümesinin üzerinde büyüyor. Kimya ihracatının Türkiye ihracatının ilk üç sırasında yer alması da bu büyümenin açık bir göstergesi. Bu süreçte kimyanın plastik, kauçuk, boya, kozmetik gibi alt sektörlerinde de hızlı bir büyüme

gerçekleşti. Alt sektörlerimiz de ihracatçı sektör konumuna yükseldi.

Afrika ülkelerine ciddi ihracat artışları var

Kimya ihracatı geçtiğimiz yıl 17 milyar 507 milyon dolara ulaştı. Mısır, Irak ve Almanya'nın ardından sektörümüz en çok ihracatı Birleşik Arap Emirlikleri, İran, Rusya, İspanya, İtalya,

Malta ve Azerbaycan'a gerçekleştirdi. Diğer yandan Afrika'ya ihracatını artırmaya devam eden kimyanın geride bıraktığımız yılda Nijer, Kenya, Somali, Uganda gibi ülkelere olan ihracat artışı dikkat çekti. Plastik, kozmetik, eczacılık ürünleri sektör ortalamasının üzerinde ihracat artışları yakaladılar. Boya ve kauçuk sektörlerimiz de ihracatta iyi bir performans sergiledi. Komşu ülkeler ve Mısır'da ortaya çıkan kriz nedeniyle ihracatımız 2012 ile aynı seviyelerde kaldı. Diğer taraftan yılın ikinci yarısında Avrupa pazarında hareketlilik başladı, Avrupa ülkelerine ihracatımız arttı. Avrupa'da beklenen toparlanma tam anlamıyla gerçekleşmiş olmasa da bu sinyalleri en azından 2014 ve sonrası için olumlu olarak yorumlayabiliriz.

2014 kolay geçmeyecek

Türkiye ekonomisi açısından 2014 yılının, beklenmedik gelişmeler olmadığı takdirde, 2013 ile benzer bir seyir göstereceğini düşünüyoruz. Kolay bir yıl olmayacak, temkinli hareket etmekte fayda görüyoruz. Ancak her şey rağmen ihracatçılarımız morallerini bozmadan, ihracatlarını artırmak ve pazar çeşitliliğine gitmek için çaba harcamayı sürdürüyor. Biz de İKMİB olarak ihracatımızın bu çabasını destekliyoruz. 2014 yılı hedeflerimizi, sektörümüzle bir araya gelerek 18 milyar dolar olarak belirledik. Kimyanın alt sektörleri olan mineral yağlar ve yakıtlar, plastik mamuller, kauçuk, boya, kozmetik, ilaç ve eczacılık ürünleri, medikal ürünlerin de farklı yıl gelişim çizgisi, hedefleri var. Böylece ihracatta çok daha sağlıklı hedefler koyarak ilerleyebileceğimizi düşünüyoruz.

2014 yılında ihracatımızı artıracak faaliyetlerimiz devam edecek. İhracat tarafında İKMİB olarak pazar çeşitliliğinin sağlanması anlamında yoğun bir çalışma içindeyiz. Alım heyetlerinin ülkemize getirilmesi, uluslararası fuarlara milli katılım organizasyonları ve Ekonomi Bakanlığı'nın UR-GE teşvikleri kapsamında hayata geçirdiğimiz Yurtdışı Pazarlama Takımları ile ticaret heyetlerini bunların arasında sayabiliriz. Fuar ve ticaret heyetlerine katılan firmalarımızı rakiplerini tanıyarak, pazarı yakından görüyorlar. Böylece sadece Türkiye pazarı ile sınırlı kalmadan dünyanın talep ettiği ürün çeşitliliği, yenilik ve kaliteye sahip olabiliyorlar. Yine oldukça yoğun bir fuar takvimimiz var. Milli katılımlı fuar organizasyonlarımızın yanı sıra kozmetik, boya gibi alt sektörlerimizde yer alan önemli

firmalarımızla oluşturduğumuz Yurtdışı Pazarlama Takımlarımız ile ihracatçılarımız için potansiyeli yüksek olan bölgeleri araştırmayı ve onları yepyeni pazarlara buluşturmayı sürdüreceğiz. Güney Amerika ve Afrika sektör ihracatında öne çıkan rotalarımız arasında yer alıyor. Kendine has zorlukları olmasına rağmen, doğru stratejilerle bu pazarlardan pay alınmanın mümkün olduğuna inanıyoruz.

17.5
MİLYAR DOLAR
2013 YILI KİMYEVİ
MADDELER VE
MAMULLERİ İHRACATI

50
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2023
İHRACAT HEDEFİ

Sektör olarak yeni pazarlara ulaşmada başarılıyız

✓ Kimya sektörü gerek dinamizmi ve gerekse yeni pazarlara ulaşma başarısı ile Türkiye ihracatını sırtlayan bir konuma ulaştı. Bu başarıyı önümüzdeki dönemde de sürdürmeyi hedefliyoruz. Ortadoğu ve komşu ülkelerdeki gerilimin azalması da ihracatımıza olumlu yansıtacaktır. Birkaç yıl öncesine kadar düşünülmeye bile hayal olan hızlı artış gelecek için hepimizi umutlandırıyor ve 50 milyar dolarlık 2023 yılı kimya sektörü ihracat hedefine ulaşacağımıza dair

ciddi ipuçları veriyor. Bu açıdan önümüzdeki 10 yıllık süreç bizler için oldukça önemli. 50 milyar dolarlık hedefimize ulaşabilmek adına çalışmalarımızı hızlandırdık. Kimya sektörü yüksek oranda ithalata bağımlı. Mevcut kapasitenin artırılması ve yeni petrokimya yatırımlarının yapılmasıyla ithalatın önüne geçilebileceğine inanıyoruz. İhracatımızdaki katma değer artırılması ve yine önemli bir sorun olan sektörde nitelikli işgücünün istihdamı da 2014 yılı ajandamızda ilk sıralarda yer alıyor.

AHMET AKBALIK
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Türkiye artık moda üretiyor

Son yıllarda Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, gün geçtikçe artan markalarıyla, trendlere uygun tasarım ve koleksiyonlarıyla, yurtdışı perakendede güçlenen kimliğiyle, hazır giyim üretiminden moda üretimine geçişini sürdürüyor. Yerli markaların sayısı bölgesel markalarla birlikte 100'lere ulaştı.

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, Türkiye'de imalat sanayinin en önemli bileşenlerinden biri. Sektör, yıllar içerisinde gösterdiği çok yönlü gelişimle üretim ve istihdam açısından gıdadan sonra ülkenin en büyük imalat sanayi kolu haline geldi. Bu gelişimin bir sonucu olarak, gösterdiği ihracat performansı ile hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, yıllardır ülke ekonomisine önemli katkı sağlıyor. 2013 yılında Türkiye'den, farklı kıtalarda 203 ülkeye 17,4 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapıldı. İhracatta öncü ve lider olan sektörün ihracatı 2013 yılında yüzde 8,3 arttı. Türkiye genel ihracatının yüzde 0,01 oranında arttığı bir yıllık süreçte, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüzde 8,3 oranında artması, sektörel ihracatın genel ihracatta payını

yüzde 11,5'e çıkarttı. Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, otomotiv endüstrisi ve kimyevi maddeler ve mamulleri sektörünün ardından Türkiye'nin en fazla ihracat yapan 3'üncü sektörü konumunu koruyor.

Hazır giyim ve konfeksiyon dış ticaret fazlası veriyor

Diğer yandan, hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, son 12 yıllık dönemde ülke ekonomisinde dış ticaret fazlası veren en büyük sektörlerden biri. Sektör 2013 yılında 14,4 milyar dolar dış ticaret

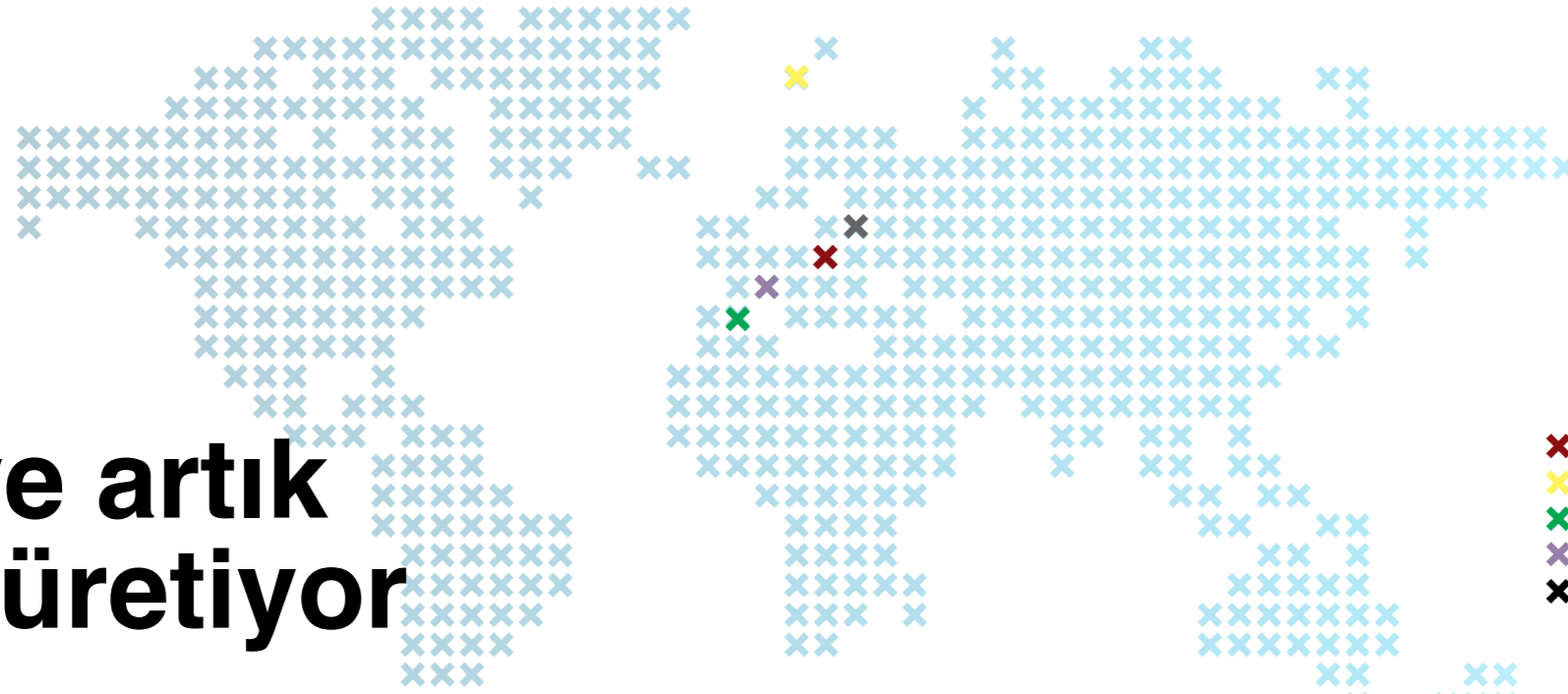
fazlası verdi. 2013 yılında 151,7 milyar dolar ihracat ve 251,7 milyar dolar ithalat ile 100 milyar dolar değerinde dış ticaret açığı veren ülkemiz için, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün yarattığı katma değer ve bıraktığı net döviz girdisi, oldukça önemli düzeydedir.

2013 yılında başta AB olmak üzere gelişmiş ülke ekonomilerinde olumlu gelişmeler gözlemlendi. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı açısından Türkiye'nin en büyük pazarı olan AB ekonomisinde toparlanma devam etmekte, perakende satışlarda hafif artışlar

olmakta. Her ne kadar Avrupa pazarına mal satıyormuş gibi gözükmekte markaların merkezleri Avrupa'da olduğundan Avrupa üzerinden dünyadaki birçok bölgeye, Asya'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Amerika'ya birçok yere Türk menşeli mallar gidiyor. Diğer yandan yıl boyunca istikrarlı seyreden euro/dolar kuruna rağmen işgücü, enerji ve finansman gibi maliyetlerin yüksekliliği, Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün 2013 yıllık performansını etkileyen diğer faktörler arasında.

En çok ihracat AB ülkelerine

2013 yılında Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı edilen ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa ve Hollanda olarak sıralanıyor. 2013 yılında 2012 yılına kıyasla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranlı arttığı ve

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	3.711.599
İNGİLTERE	2.167.571
İSPANYA	1.492.733
FRANSA	1.121.775
HOLLANDA	910.079
DIĞER	7.968.876
TOPLAM	17.372.633

dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkeler olarak Irak, Ukrayna, Romanya, Slovak Cumhuriyeti ve Kırgızistan gibi alternatif pazarlar dikkat çekiyor. Bu ülkelerden Irak'a ihracat yüzde 39 oranında artışla 579,6 milyon dolara yükseldi, Ukrayna'ya ihracatta yüzde 73, Romanya'ya ihracatta yüzde 51, Slovak Cumhuriyeti'ne ihracatta yüzde 138 ve Kırgızistan'a ihracatta yüzde 58 artış kaydedildi. Finlandiya, Ürdün, Suriye, Litvanya ve Fas, sektörel ihracat açısından öne çıkan diğer ülkeler. Dünya'nın en büyük pazarlarından ABD'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2013 yılında yüzde 1,1 oranında düşüşle 445,7 milyon dolar olurken,

Türkiye'nin 10. en büyük ihracat pazarı Rusya Federasyonu'na ihracat yüzde 8,5 artışla 411,7 milyon dolara yükseldi. Uluslararası istatistiklere göre, Türkiye dünyanın 7'nci büyük hazır giyim ve konfeksiyon ihracatçısı ve AB'nin 3'üncü büyük tedarikçisi konumunda.

2014 yılı hedefimiz 19 milyar dolar

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün üretim, istihdam ve kapasite kullanımı durumuna bakıldığında ise imalat sanayi içinde üretimde yüzde 6,2 ve istihdamda yüzde 13 paya sahip olduğu görülür. Üretimde kayıtlı istihdam 462 bin kişiye ulaştı. Sektör kadın istihdamına önem veren bir sektör olarak lider konumda. Hazır giyim sektörü ayrıca mücevher ve savunma sanayinin ardından en fazla katma değerli ürün ihraç eden 3'üncü sektör. 2013 yılında hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için 17 milyar 350 milyon dolar olarak belirlenen ihracat hedefine ulaşmış durumdayız. 2014 yılı için ise sektörel ihracat hedefi 19 milyar dolar olarak belirlendi.

203
SEKTÖRÜN 2013 YILINDA İHRACAT YAPTIĞI ÜLKE SAYISI

Hazır giyimde müşteri segmentimiz değişti

✓ Son yıllarda Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, gün geçtikçe artan markalarıyla, trendlere uygun tasarım ve koleksiyonlarıyla, yurtdışı perakendede güçlenen kimliğiyle, hazır giyim üretiminden moda üretimine geçişini sürdürüyor. Yerli markaların sayısı bölgesel markalarla birlikte 100'lere ulaştı. Bu süreçte, sektörün müşteri segmenti de değişti, Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü B+, A ve A+ müşterilerle mal satan bir sektör haline geldi. Diğer yandan, Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörü dünyada hızlı modanın öncülerindedir. Sektör, düşük adetli,

güncel modayı içeren, hızlı teslimatların olduğu siparişlere dayalı üretimde önemli bir rekabet üstünlüğüne sahiptir. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı olan 2023 yılı için 60 milyar dolarlık ihracat hedefleniyor. Bu hedefe erişimde moda-marka ve tasarım odaklı ürünler ile katma değerli ihracatın artırılması ve "organizatör ülke" rolüyle ticari katma değer yaratılması temel araçlar olacak. Sektör, belirlenen strateji çerçevesinde bir yandan uluslararası rekabet edebilirliğini korurken bir yandan da Türk ekonomisine ve istihdama katkısını sürdürecektir.

ADNAN DALGAKIRAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	2.168.959
İNGİLTERE	921.293
ABD	823.101
RUSYA	768.563
IRAK	696.633
DİĞER	8.619.112
TOPLAM	13.997.661

Makine sektörünün ihracat performansı katlanarak artıyor

Tüm olumsuz koşullara rağmen makine sanayi üretimi 2013 yılını yüzde 4'e yakın bir büyüme ile kapattı. Türk makine sektörü 10 yıl gibi kısa bir süre içerisinde yakaladığı başarıyı 2012 ve 2013 yılında da devam ettirerek 2013 yılını 14 milyar dolar ihracat rakamı ile bitirdi.

Herkesin malumu olduğu üzere, 2012 ve 2013 yılı dünya ticaretinde yavaşlama, AB pazarında durgunluk, komşu ve sınır ülkelerde ise siyasi krizlerle geçti. 2013 yılında Türkiye ekonomisinde küresel ekonomik koşullarda yaşanmaya başlanan değişim önemli ölçüde belirleyici oldu. Tüm olumsuz koşullara rağmen makine sanayi üretimi 2013 yılını yüzde 4'e yakın bir büyüme ile kapattı. Türk makine sektörü 10 yıl gibi kısa bir süre içerisinde yakaladığı başarıyı 2012 ve 2013 yılında da devam ettirerek 2013

yılını 14 milyar dolar ihracat rakamı ile bitirdi. Adım adım Türkiye'nin ihracat lideri olmaya doğru ilerleyen makine sektörünün ihracat performansı Türkiye'nin ortalamasının da birçok sektörün ihracat artışının da üzerinde seyrediyor.

Sektörümüz en çok ihracatı Almanya'ya yaptı

Türk makine sektöründe ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 2002 yılında yüzde 27 seviyesinde iken 2013 yılında yüzde 45 seviyelerine çıktı. 200 ülke ihracat gerçekleştiren makine sektörünün başlıca ihracat pazarları 2013 yılında Almanya, İngiltere, ABD,

Rusya, Irak, Fransa ve İtalya oldu. Dünyanın sanayi açısından gelişmiş ülkelerine yoğun olarak ihracat yapıyor oluşumuz geldiğimiz seviyenin göstergesi. Makine sektörü geniş bir yelpazeye sahip ve çok sayıda mal grubunu kapsıyor. İnşaat

ve madencilikte kullanılan makineler, pompalar ve kompresörler, vanalar, tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, klima ve soğutma makineleri, motorlar makine sektöründe en fazla ihracat gerçekleştirilen başlıca ürün grupları.

2014'te de ihracat artışı bekliyoruz

2014 yılını hükümetin tasarruf politikaları, Merkez Bankası'nın sıkılaştırma politikaları ile küresel ekonomideki para politikaları ve küresel büyüme şekillendirecek. 2014 yılında özellikle AB ülkeleri ve tüm gelişmiş ülkelerde daha hızlı

200
İHRACAT YAPILAN ÜLKE SAYISI

büyüme beklentileri ile dünya ekonomisinde yüzde 3 büyüme olacağı öngörülüyor. Dünya ticaretindeki büyümenin de 2013'ün üzerinde olması bekleniyor. Türkiye ekonomisinde ise 2014 yılında yüzde 4 büyüme hedefi telaffuz ediliyor.

2023 hedefine ulaşmak için üretimde standardizasyon

2014 yılında iç pazarda belirleyici unsur özel sektör yatırımları ile makine yatırımlarının tekrar büyümeye başlaması olacaktır. 2014 yılı ve önümüzdeki yıllarda makine sektörünün ihracatta önemli

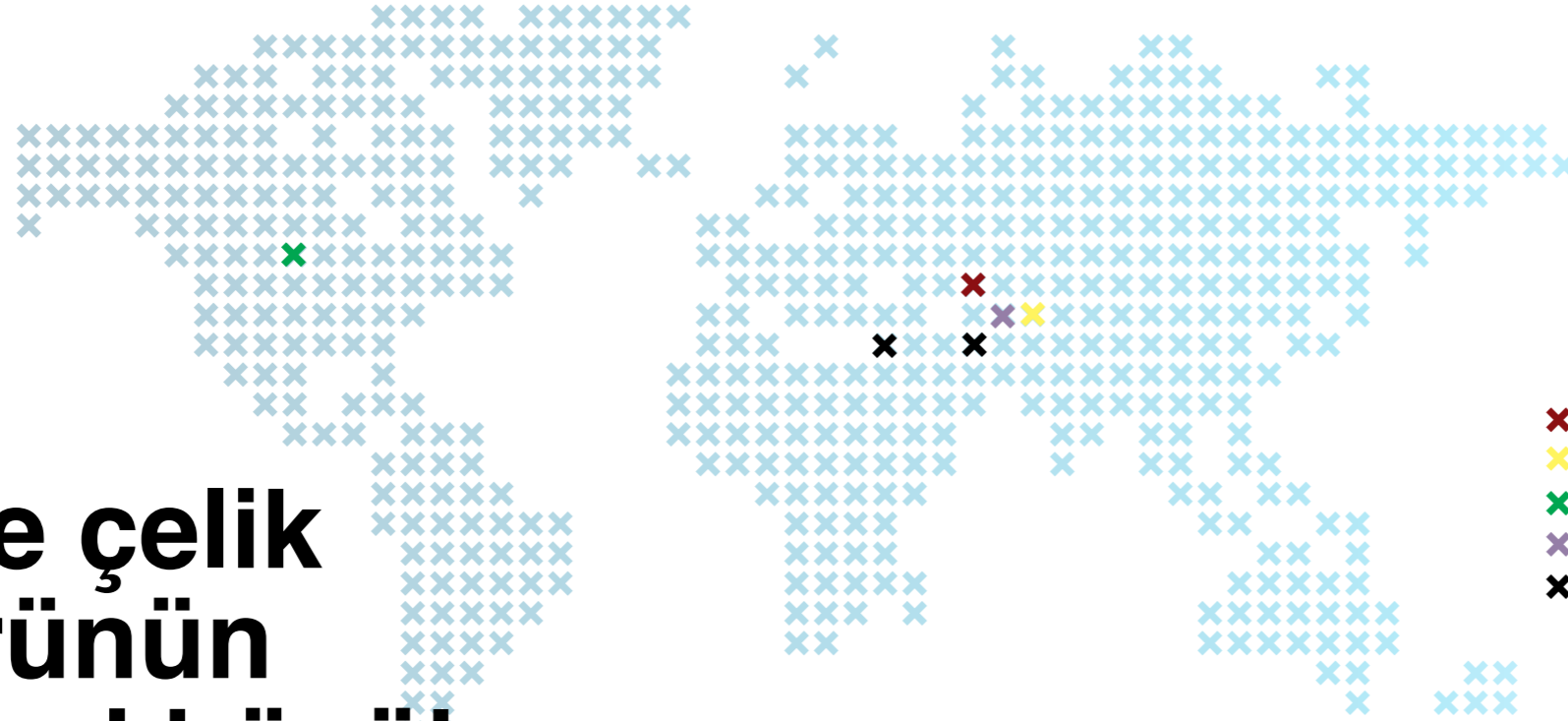
ölçüde artış gerçekleştirerek 2023 hedeflerini yakalayabilmesi için öncelikli olarak çözüm getirilmesi gereken sorunlar vardır. Makine sanayinde faaliyet gösteren on bini aşkın imalatçı/üretici firmanın standartlara uyum ve kalite seviyeleri çok farklı. Belli bir standardizasyonda üretim yapılmadığı için verim azalıyor. Firmaların TURQUM, CE, ISO vb. standartlara sahip olmalarını sağlayacak dönüşüm ve destek programları uygulanmalıdır. Ayrıca makine imalatçılarının bilinçsiz üretim yapması, verimliliğin ve standardizasyonun azalmasına, dolayısıyla ihracat kapasitesinin düşmesine yol açmaktadır. Makine sektörüne yönelik meslek standartları hazırlanmalı ve bunlara dair bir belgelendirme sistemi oluşturulmalıdır.

Ar-Ge harcamaları için kaynak ayrılmalı

✓ Bir diğer önemli konu da ülkemizde makine üreticisi firmaların Ar-Ge harcamalarına ayırabildiği kaynak oranının rekabet edilen yabancı firmalara kıyasla çok az olmasıdır. Türk makine sanayinde firmalar AR-GE harcamalarının yüzde 87'sini öz kaynakları ile karşılamaktadır. Ar-Ge desteğinden ise sadece 50 kişi ve üzeri çalışana sahip firmalar yararlanabilmektedir. Makine sektöründe çok daha fazla sayıda firmanın bu teşviklerden yararlanması gerekmektedir. Dolayısıyla, teşvik ve desteklerin küçük ve orta ölçekli firmaları da kapsayacak şekilde genişletilmesi gerekiyor. Bundan başka

önemli gördüğüm bir diğer konu da ülkemizde ölçek ekonomisinin henüz oluşmamış olması. Pazarda çok sayıda firma olduğu için, pazar bu firmalar arasında bölünmüş durumda. Özellikle atölye tipi olup konvansiyonel tezgahlarla üretim yapan tesislerde ölçek sorunu, hem üretimin miktarının düşük olmasına hem de işletme girdilerinin optimal fiyatlarla temin edilememesi nedeniyle maliyetlerin yükselmesine neden oluyor. Ölçeklerin büyütülmesi için birleşmeler ve satın almalara destek verilmeli. Kısa vadede ise firmaların işbirliği yapması, ortak atölye, işgücü kullanımı sayesinde masraflarını en aza indirerek ihracata teşvik edecektir.

2014'te çelik sektörünün hedefleri büyük

2013 yılında dünyada yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen Türk çelik sektörü 34,7 milyon ton ham çelik üretimi ile dünyanın sekizinci ve Avrupa'nın da ikinci üreticisi olma konumunu korudu.

Ülkemizin lokomotif sektörleri arasında yer alan Türk çelik sektörü, inşaat malzemeleri, otomotiv, gemi, demiryolu, vagon gibi kara taşıtları ve benzeri sektörlerin üretimine girdi sağlamaktadır. Ayrıca ülkemiz ihracatına katkı sağlayan en büyük sektörlerden biridir. Öte yandan sektörümüz dünya ile entegre olmuş bir sektör olduğu için 2013 yılında diğer ülkelerin çelik sektörleri gibi dünyada yaşanan ekonomik dalgalanmalar ve siyasi krizlerden etkilendi. Öyle ki Çin ve Japonya hariç, dünyadaki en büyük çelik üreticilerinin üretim ve ihracatlarında da benzer düşüşleri gözlemek mümkün.

Ancak tüm olumsuzluklara rağmen Türk çelik sektörü 34,7 milyon ton ham çelik üretimi ile dünyanın sekizinci ve Avrupa'nın da ikinci üreticisi olma konumunu korudu. 2013 yılı çelik ihracatımız ise 13,8 milyar dolar ve miktar bazında 18,4 milyon ton olarak gerçekleşti. Buna göre sektörümüz halen dünya çelik ihracat sıralamasında yedinci sırada yer alırken inşaat demiri ihracatında dünya lideri konumundadır.

Avrupa Birliği'ne ihracatımız artıyor
Bölgeler bazında 2013 yılını değerlendirdiğimizde ise ihracatımızın miktarda yarısından fazlasını gerçekleştirdiğimiz MENA bölgesinde devam eden istikrarsızlıklar sebebiyle değerinde yüzde 16 oranında düşüş göstererek 6,6 milyar dolar olarak kaydedildi. En büyük ikinci ihracat pazarımız olan Avrupa Birliğinde ise gelişmeler daha iç açıcı. Ağırlıklı olarak yassı çelik mamullerinin ihraç

edildiği Avrupa Birliğine 2013 yılında ihracatımız değerinde yüzde 11,2 artışla 2,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. 2014 yılı çelik ihracat hedefimiz miktarda 18,5 milyon ton ve değerinde 14 milyar dolardır. Üretim hedefimiz ise 38 milyon ton'dur. Bölgeler bazında baktığımızda 2014 yılında ağırlıklı olarak uzun çelik mamullerinin ihraç ettiğimiz MENA bölgesi için bölgenin çelik tüketiminde yüzde 7,8 seviyesinde artış olacağını öngörmekte, buradan yola çıkarak bunun Türkiye çelik ihracatına etkilerinin olumlu yansıtacağını düşünmekteyiz. Öte yandan Avrupa'da toparlanma sinyalleri arttıkça, ihracatımızda artışın devam etmesini bekliyoruz. Ancak 2014 yılının ilk üç ayı çok

olumlu sinyallerle başlamadı. Buna göre 2014 yılı ilk çeyrek verilerine göre; Türkiye'nin çelik ihracatı değer bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,9 azalış ile 3,4 milyar dolar, miktar bazında ise yüzde 11 düşüş ile 4,6 milyon ton olarak gerçekleşti.

34.7
MİLYON TON
2013 YILINDA TÜRKİYE'NİN YAPTIĞI HAM ÇELİK ÜRETİMİ

2014'ün ilk üç ayında en çok ihracat Ortadoğu'ya
Çelik sektörünün ihracatına, diğer birliklerin faaliyet alanına giren demir çelik ürünleri de eklendiğinde Türkiye'nin Ocak-Mart dönemindeki toplam çelik ihracatı; miktar bazında 4,8 milyon ton; değer bazında ise 4 milyar dolara ulaştı. İlk üç aylık dönemi bölgeler bazında incelediğimizde; 1 milyon 638 bin ton ihracat ile Ortadoğu ilk sırada yer aldı. Bu bölgeyi 923 bin tonla AB ülkeleri ve 629 bin tonla Kuzey Afrika izledi. Çelik sektörünün 2014 yılının Ocak-Mart döneminde en çok

ÜLKE	BİN \$
IRAK	1.995.048
SUUDİ ARABİSTAN	802.868
ABD	778.716
BAE	743.298
İSRAİL	539.210
DİĞER	8.965.604
TOPLAM	13.824.744

Çelik sektörü istikrarlı bir şekilde büyümeye devam edecek

✓ Türk çelik sektörü olarak ihracatımızda yaşanan düşüşün diğer önemli bir nedeni ise ülkemiz çelik sektörüne yönelik açılan anti-damping davaları, telafi edici vergi ve korunma önlemleri soruşturmalarıdır. Çelik sektörünün istikrarlı bir şekilde büyümeye devam etmesi için rakipleri tarafından fark edilmekte ve önlenmeye çalışılmaktadır. Şu an halen ülkemize yönelik ABD, Kolombiya, Fas ve Kanada ülkeleri çeşitli ürünlerde anti-damping ve korunma önlemleri soruşturmaları yürütmektedir. Bu ve benzeri engellemeler sektörümüzün rekabet gücünü düşürdüğü gibi ihracatımızı da olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak sektörümüze yönelik haksız yere açılan bu davalarla mücadele etmeye ve aklanarak çıkmaya alışmış bir sektöüz.

Örneğin geçtiğimiz yıl Ağustos ayında Kolombiyalı yerli üreticilerin talebiyle ülkemize yönelik açılan korunma önlemleri soruşturmalarından inşaat demiri, profil ve boru ürünlerine yönelik üç ayrı ürünlerdeki soruşturma Türkiye lehine sonuçlandı. Dava süresince Çelik İhracatçıları Birliği ve T.C. Ekonomi Bakanlığı yetkilileri davanın ülkemizin lehine sonuçlanması için gerekli tüm adımları attı. Şubat ayında da Kolombiya Ticaret Heyetini Türkiye'de ağırladık. Türk çelik ürünlerinin kalitesini ve üretim tesislerini göstermek amacıyla organize ettiğimiz alım heyeti programında da sektör temsilcileri Kolombiyalı ithalatçılarla buluştu. Ülkemiz çelik sektörüne yönelik haksız yere açılan tüm davalarla mücadele ederek yolumuza devam edeceğiz.

DR. GÜVEN UÇKAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Elektrik-elektronikte Avrupa'nın üretim merkeziyiz

Elektrik-elektronik sektörü; üretim, istihdam, katma değer yaratma ve ihracat bakımından ülkemiz ekonomisindeki yerini her geçen yıl güçlendiriyor. Türkiye'nin en yüksek istihdam yaratan, en büyük AR-GE merkezlerine sahip, patent şampiyonu şirketleri sektörümüzde yer alıyor.

Dayanıklı Tüketim malları grubunda temel pazarımız olan Avro Bölgesinde 2013 yılında ikinci kez pazarda küçülme yaşandı. Elektronikte küçülme yüzde 15 civarında, beyaz eşyada daha sınırlı gerçekleşti. Sadece Polonya, Rusya, Türkiye pazarlarında mütevazı bir büyüme yaşandı. Bu gelişmelere bağlı olarak LCD TV ihracatında ciddi bir düşme gerçekleşti. Ortadoğu ve Afrika ülkelerinde gerçekleşen büyüme elektrik, elektrik üretim ve dağıtım ekipmanları grubunun ihracatını ciddi oranda artırdı. İlk kez bu yıl bu alt sektör ilk sıraya yükseldi. Kablo grubu geçen yılki seviyesini korudu, ancak bakır fiyatlarındaki düşmeye paralel olarak ihracatta sınırlı bir düşüş oldu. 2013 sonu itibarıyla elektrik, elektrik üretim dağıtım elemanları ihracatı 3,6 milyar

dolar, Beyaz eşya ihracatı 3,5 milyar dolar, Elektronik ihracatı 2,8 milyar dolar, Kablo ihracatı ise 2,2 milyar dolar olarak gerçekleşti. En çok ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla İngiltere, Almanya, Irak, Fransa ve Türkmenistan oldu. İhracat yapılan ülkelerin tümü dikkate alındığında sektörün ihracatını daha fazla ülkeye yaygınlaştırmayı başardığı görülüyor. Ancak pazar çeşitlendirilmesi konusunda yapılan çalışmalara rağmen dayanıklı tüketim malları grubunda AB ülkelerinin payı yüzde 60'ın üzerindedir.

Yurtdışı pazarlama takımlarımızla hedefe ilerliyoruz

2013 yılında pazar çeşitliliğimizi artırmak; kalite, teknoloji, fiyat üçgenindeki avantajlı konumumuzu yeni ülkelere taşıma hedefiyle çalışmalarımıza devam ettik. Bu hedef doğrultusunda yurtdışı tanıtım ve ticaret

organizasyonlarına da hız vermiş durumdayız. Ekonomi Bakanlığı'nın İletken Sektörü Yurtdışı Pazarlama Desteklenmesi Tebliği kapsamında kurduğumuz Yurtdışı Pazarlama Takımları ile firmalarımızın uluslararası alanda atacakları adımlarda ortak hareket ederek güç birliği yapmaları, işbirliklerini geliştirmeleri, pazar çeşitliliğini ve ihracatımızı artırma amacıyla faaliyetlerimiz devam etti. Elektrik-elektronik sektörümüzün uluslararası bilinirliğini ve pazar payını artırmak açısından çok önemli

olduğuna inandığımız kümelenme modeline örnek olarak Kablo İletken Sektörü Yurtdışı Pazarlama Takımı, Yazılım Sektörü Yurtdışı Pazarlama Takımı ve Beyaz Eşya Yan Sanayi Sektörü Yurtdışı Pazarlama Takımını (TURKHAS) hayata geçirdik. Bu yıl Yurtdışı Pazarlama Takımlarımızda yer alan firmalarımızla binlerce kilometre yol kat ettik, dünyanın farklı bölgelerine ticaret heyetleri düzenledik. Fas-Cezayir, Vietnam-Tayland, Avustralya, Şili-Peru, Güney Afrika Cumhuriyeti-Angola ve Brezilya heyetlerini bunların arasında sayabiliriz.

Patent şampiyonu şirketler sektörümüzde

Elektrik-elektronik sektörü; üretim, istihdam, katma değer yaratma ve ihracat bakımından ülkemiz ekonomisindeki yerini her geçen yıl güçlendiriyor. Türkiye'nin en

yüksek istihdam yaratan, en büyük AR-GE merkezlerine sahip, patent şampiyonu şirketleri sektörümüzde yer alıyor. Ülkemizin en büyük ihracat yapan 10 firmasından 2'si sektörümüzde faaliyet gösteriyor. AB süreci çerçevesinde gerçekleştirilen reformlarla ülkemizde yatırım ortamı çok daha cazip hale geldi ve sektörümüzde pek çok uluslararası firma ülkemizde yatırım yaparak ihracatımıza ekonomimize katkı sağlar hale geldi. Yapılanlar takdirle karşılarken hâlâ yapılması gereken pek çok reforma ihtiyacımız olduğunun da altını çizmek istiyorum. Sektör ürünlerimizin pazar potansiyeli hızla büyüyor ve çeşitleniyor. İhracatta da başarılı bir performans sergiliyoruz. Teknolojik dönüşümün ülke çapında yaygınlaşması, Türkiye ekonomisinin sürdürülebilir büyümesine yardımcı oluyor. Dünya teknolojilerine gösterdiğimiz uyum sektörümüzün geleceği açısından bizleri umutlandırıyor. Son yıllarda sağlanan olumlu gelişmelere rağmen üretim cephesinde enerji maliyetlerinin yüksekliği ve ücretler üzerindeki yüklerin yarattığı

ÜLKE	BİN \$
İNGİLTERE	1.542.266
ALMANYA	1.183.814
IRAK	1.077.996
FRANSA	832.248
TÜRKMENİSTAN	470.099
DiĞER	6.956.759
TOPLAM	12.063.186

olumsuzluklar sürüyor. KKDF ciddi bir maliyet unsuru haline geldi. Sanayicinin kapasite raporunda kayıtlı hammadde ve ara girdilerin ithalatından KKDF kesintisi kaldırılmalıdır. Sektörümüzde KOBİ'lerin büyük ağırlığı vardır. Kümelenme modelinin geliştirilmesi ve desteklenmesi sektöre güç vermiştir. Ancak bu modelin yaygınlaştırılması daha etkin bir şekilde desteklenmesi gerekmektedir. KOBİ'lerin rekabetçi krediye ulaşımı hâlâ mümkün olamamaktadır. Bu konuda TİM'in öncü olduğu kefalet fonu uzun yıllar geçmiş olmasına rağmen hayata geçirilememiştir. Eximbank ihracat sigorta primleri özellikle KOBİ'lere cazip olacak seviyelere getirilmeli ve bu enstrümanı kullanmaları teşvik edilmelidir. Özellikle elektrik, elektrik üretim ve dağıtım ekipmanları ve kablo grubumuz gelişen Ortadoğu, Asya ve Afrika ülkelerinde Eximbank alıcı proje kredileriyle desteklediği takdirde çok büyük projeleri gerçekleştirilebilirler ve ihracatlarını geliştirebilirler. Bu amaca yönelik kredi enstrümanlarının geliştirilmesi gerekiyor.

Dünya şampiyonası LCD pazarını büyütecek

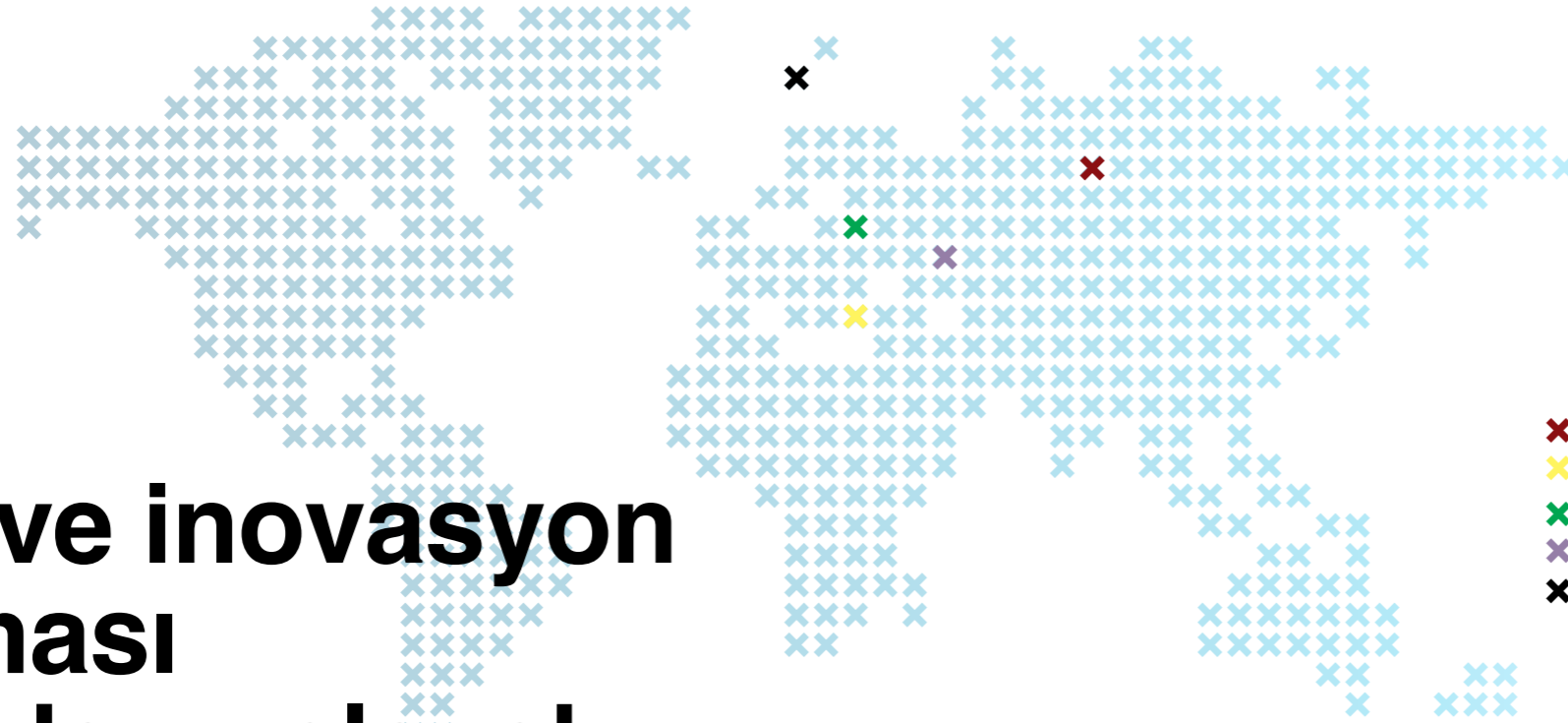
2014 yılı için ekonomik veriler küresel ekonominin tekrar düzeldiğine işaret ediyor. Ancak düzelmeye kesintili ve düzensiz. Avro Bölgesinde ekonomi, iyileştirilmiş mali koşullara ve güçlenme sinyallerine rağmen zayıf kaldı. Ancak finansman maliyetleri düştü, ithalat, ihracat, sanayi üretimi büyümeye başladı. Bu sinyaller en azından bu yıldan daha iyi bir piyasa umudu veriyor. Ayrıca LCD ihracatı için Dünya Şampiyonası ayrı bir imkân yaratacak. Bununla birlikte toplam dünya LCD pazarındaki büyüme beklentisi yüzde 1. Pazarlarımız olan Rusya, Ortadoğu, Asya ve Afrika ülkelerinde önümüzdeki yıl daha büyük bir büyümenin gerçekleşmesi bekleniyor. Bu beklentiler çerçevesinde sektörümüzün önümüzdeki yıl daha başarılı bir ihracat gerçekleştirmesini bekliyoruz. Sanayici ve ihracatçılarımıza sağlanacak destekler ihracatımızın büyümesini sağlayacaktır. Elektrik-Elektronik sektörü; yüksek kaliteli ve inovatif ürünlerini 100'ün üzerindeki ülkeye ihraç ediyor. Gelişme potansiyeli yüksek olan ürün gruplarından Beyaz Eşya,

Elektronik, Kablolar, Elektrik, Elektrik Üretim ve Dağıtım Ekipmanları dallarındaki ürün çeşitliliğimiz, nitelikli iş gücümüz ve üretim kapasitemizle dünya pazarlarında yer edinme konusunda oldukça başarılıyız. Avrupa ülkeleri, sektörümüzdeki birçok ürün grubunda en büyük pazarımız konumunda. Avrupa ile uzun yıllardır süregelen ticari işbirliğimiz, sektörümüzdeki ileri teknoloji ve üretim kalitesinin de bir göstergesi. Sektörde Avrupa'nın üretim merkezi haline geldik. Avrupa referansı, diğer ülke pazarlarında da elimizi güçlendiriyor. Ürün çeşitliliğimiz, kalite standartlarımız, coğrafi açıdan potansiyeli yüksek pazarlara yakınlığımız ve firmalarımızın dışa açılımda aktif olması, hızlı hareket edebilme kabiliyetleri sektörümüzü ihracatta avantajlı bir konuma taşıyor. Sektör firmalarımız artık dünyanın pek çok ülkesine ihracat yapıyor. Avrupa ülkelerinin yanı sıra Afrika, Güney Amerika, Uzakdoğu gibi pazarlara da ulaşmayı hedefliyoruz. Sektörel ticaret heyetlerimizde yaptığımız görüşmeler, bu bölgelerde şansımızın yüksek olduğunu gösteriyor.

İSMAIL GÜLLE
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
RUSYA	1.016.139
İTALYA	837.691
ALMANYA	445.539
ROMANYA	329.777
İNGİLTERE	321.167
DiĞER	5.441.085
TOPLAM	8.391.398

Ar-ge ve inovasyon patlaması tekstilden gelecek

Türkiye'nin toplam ihracatının neredeyse hiç artış göstermediği 2013 yılını yüzde 7 düzeyinde performans artışıyla 8.4 milyar dolar ihracat yaparak kapattık. Otomotiv, makine ve hazır giyim sektörleri dışında bu kadar büyük olduğu halde bu derece ihracat artışı gösteren bir başka sektör daha yok.

Tekstil sektörünün dünyaya doğrudan yaptığı ihracat 8.4 milyar dolar. Oysa Türk tekstilcisi Türkiye'nin konfeksiyon üreticisi ve ihracatçısının da en büyük tedarikçisi durumunda. Yani en az iki milyar dolarlık Türk tekstili de hazır giyim ürünlerinin üzerinde dünyaya ihraç ediliyor. Bu sebeple diyoruz ki aslında sektör 10 milyar dolarlık psikolojik sınırı kağıt üzerinde olmasa bile fiili olarak aşmış durumda.

Pazar çeşitliliğimiz dengeli
İhracat istatistikleri incelendiğinde dikkatten kaçmaması

gereken ve giderek Türkiye için daha önemli hale gelen bir göstergesi daha var. Tekstil sektörü 8,4 milyar dolarlık ihracatının yüzde 46'sını yani 3,8 milyar dolarını AB ülkelerine yapıyor. Bununla birlikte Eski Doğu Bloku'na 1,7 milyar dolar (yüzde 20), Afrika'ya 860 milyon dolar (yüzde 10), Ortadoğu'ya ise 663 milyon dolarlık (yüzde 8) ihracat gerçekleştiriyoruz.

Brezilya, Şili, Arjantin ve ABD gibi ülkelerin olduğu bölgeye ise 473 milyon dolar (yüzde 6) doğrudan ihracatımız var. Yani pazar çeşitliliği açısından son derece dengeli ve geniş bir alana yayılıyor. Avrupa Birliği'ndeki kriz, ABD'deki durgunluk derken pazar çeşitliliği rekabetçiliğin sürdürülebilirliği açısından çok önemli bir hal aldı. Türk tekstilcisi

aynı anda hem Almanya'da, hem Tunus'ta, hem Cezayir'de hem Çin'de hem de Mısır'da ihracatını artırabiliyor. Bunun gibi önemli bir diğer nokta ürün gruplarındaki dağılım. İplik, dokuma kumaş ve örme kumaşta aynı anda güçlüyüz. İhracatımız da bu ürün grupları arasında dengeli dağılıyor. Ama bizim asıl dikkat çekmek istediğimiz nokta yüksek katma değerli ürünlerdeki ihracat artışıdır.

'Yükte hafif pahada ağır'

Bizim 'Yükte hafif pahada ağır' diye tabir ettiğimiz, teknik tekstil olarak değerlendirilen ürünlerin genel ihracatımız içindeki payı istikrarlı bir şekilde artmaya

devam ediyor. Bu sebeple diyoruz ki "Gelecek on yıl içinde tekstil sektörünü emek yoğun değil teknoloji yoğun bir sektör olarak tarif etmeniz gerekecek." Sektörün moda ve markalı mal ihracatı ile yüksek teknoloji mal ihracatının artış göstermesi sektörün tüm bileşenleriyle yıllardır bu sonucun elde edilmesi için uzun vadeli politikalar geliştiriyor ve adımlar atıyoruz. Bu çabalarımızı da kamuoyuna şu şekilde duyuruyoruz "Gelecek on yıl içinde ar-ge ve inovasyon patlamasını tekstilden bekleyin."

2014'ü tahmin etmek zor

Ancak bütün bu iyimserliğimize karşın kur, faiz, petrol fiyatları, hammadde fiyatları gibi yatırımları ve maliyetleri belirleyen çok önemli unsurlar hakkında nasıl bir yerel ve küresel belirsizlik içinde olduğumuz ortada.

Biz yılın ikinci ayında dolar kurunun giderek sakinleştiği yorumlarını yaparken Rusya Kırım bölgesine askeri müdahale için hazırlık yapmaya başladı. Bu yazı yayınlandığında neler olabileceğini kestirmek gerçekten güç. Üzülerek söylüyorum ama gelecek adına kesin olarak tahmin edemediğimiz tek şey yine dünyanın en pahalı enerji girdisini kullanacağımızdır. Yine dünyanın en yüksek işçilik vergilerini ödeyeceğimizeyizdir. Bu yerel ve küresel dinamiklerin bir süre daha aynı kalacağını var sayarsak eğer bizim en kötüsüne hazır olmamız lazım.

Yatırım neredeyse orada desteklenmeli

✓ Tekstil gibi istihdam açısından stratejik önemdeki bir sektörün ve tekstil gibi birkaç önemli sektörün daha hiçbir sınır ve kriter kullanmadan desteklenmesi gerekiyor. 40 yıldır İstanbul'da yatırım yapmış, metrekaresi bin dolar olan arazilerin üzerine fabrika kurmuş sanayicilerin yalnızca bölgesel teşviklerden yararlanmak için adres değişikliğine gitmelerini beklemek gerçekçi değil. Bu büyük yatırımların nerede olduğuna bakılmaksızın stratejik sektörlerle destek verilmeli.

Ayrıca mevzuat açısından küresel çaptaki haksız rekabete karşı pazarımızı ve üreticimizi korumaya devam etmemiz lazım. En gelişmiş pazarların,

en büyük üreticilerin kendilerini yasalarla koruduğu bir dönemde tam liberalizasyon Türkiye açısından sürdürülebilir bir durum değildir. Amerika'nın kendi üreticisini yasayla koruduğu bir dünyada Türkiye'nin bunu yapmaması düşünülemez. Biz sektör olarak sorunların değil çözümlerin bir parçası olmaya gayret ediyoruz. İşlerin yolunda gittiği değil gitmediği zamanlarda da performansımızı koruyabiliyoruz. Bu sebeple iyimserliğimizi de konjonktüre bağlı tutmuyoruz. Bu sebeple 2014'ten dünya adına çok bir beklentimiz olmasa bile sektör olarak yine yüzde 10 seviyesinde bir ihracat artışının sağlanmasını bekliyoruz.

3.8
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN AB
ÜLKELERİNE YAPTIĞI
İHRACAT

TAHSİN ÖZTIRYAKI
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

2014'te hedefimizde yeni pazarlar var

Önümüzdeki yılın ihracatını öngörmeye çalışırken öncelikli göz önüne almamız gereken üç parametre var. Birincisi başlıca pazarımız olan AB ve gelişmiş ekonomilerin durumu, ikincisi metal fiyatları, üçüncü faktör ise dolar kurunun seyri.

Demir ve Demir Dışı Metaller Sektörü ihracatımız, 2013 yılında bir evvelki yıla göre yüzde 5,5'lik bir artışla 6,99 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektör ihracatımızın toplam ihracatımızdaki payı ise yüzde 4,5'tur. Ürün grubu bazında baktığımızda ise en çok ihraç ettiğimiz ürünler; 2,33 milyar dolarla Alüminyum Ürünler birinci, 1,66 milyar dolarla Demir Çelik Mamuller ikinci, 1,584 milyar dolarla Metal Ürünler üçüncü ve 1,3 milyar dolarla Bakır Ürünler dördüncü sıradadır. 2013 yılı için Demir ve Demir Dışı Metaller sektörü hedefimiz 7 milyar dolardı, 6,99 milyar dolarla hedefimizi hemen hemen yakaladık. Bu başarımın, sektörde maliyetin hemen hemen üçte ikisini oluşturan hammadde fiyatlarındaki düşüşe rağmen yakalanmış olması da ayrıca bir başarıdır.

Sektörün tüm ürün grupları ihracatında artış var

Demir ve Demir Dışı Metaller sektörü ihracatının ülkeler itibariyle dağılımı, 2013 yılı için ilk 5 ülke Almanya, Irak, İtalya, Fransa ve İngiltere olarak gerçekleşti. 2013 yılında tüm ürün gruplarının ihracatında artış yaşandı ve toplam ihracatta 6,99 milyar dolarla yılın tamamını kapsayan demir çelik ürünler mal grubu ihracatında 2012 senesi gibi ikinci büyük kalem olarak yer alıyor. Demir çelik mutfak eşyalarının, demir çelik ürünlerindeki payı yüzde 16,9'dur. 2013 yılında mutfak eşyaları

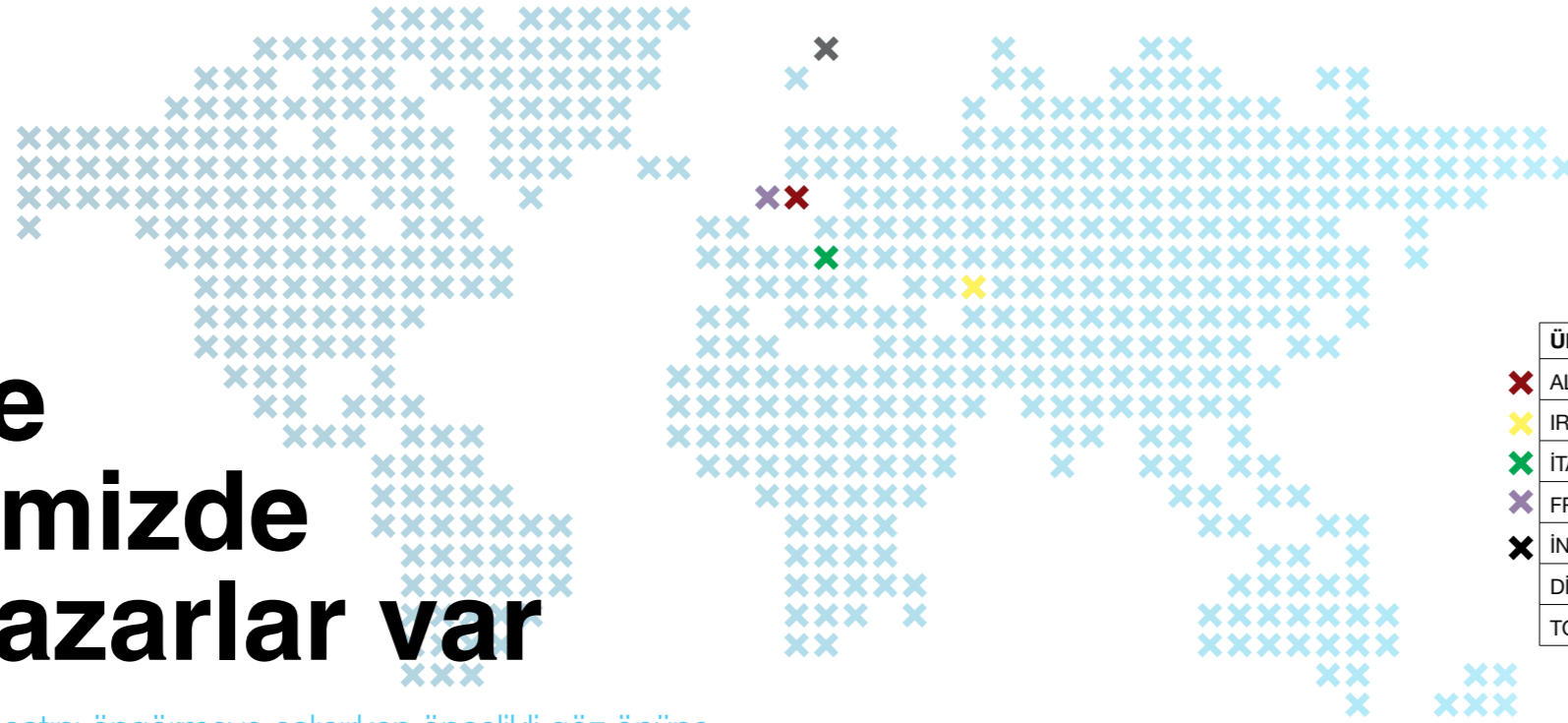
ihracatımız 2012 yılına göre miktarda yüzde 14,3 artarak 57 bin ton karşılığı 281,8 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bildiğiniz gibi "2013-2015 Orta Vadeli Programı"nda (OVP) Türkiye ekonomisinin 2013 yılında yüzde 4, 2014 ve 2015 yılında yüzde 5 büyümesi şeklinde bir hedef söz konusuydu. Başbakan Yardımcımız Ali Babacan tarafından açıklanan "2014-2016 Orta Vadeli Programı"nda ise daha önce belirlenen ve 2013 yılı için öngörülen yüzde 4'lük büyüme hedefi yüzde 3,6 olmak üzere aşağı yönlü olarak revize edilmişti. Bizlerin de 2013 yılı için

öngörülerini hedefin bir miktar aşağıda kalacağı yönündeydi ve nitekim de öyle oldu. Bu çerçevede bizler de 2014 yılı için sektör ihracatımızın 7,5 milyar dolara ulaşacağı yönünde bir öngörü oluşturduk.

Emtialarda düşüş

Yaşanan küresel kriz gelişme yolundaki ülkeler açısından kaynak sağlayan bir mekanizmaya dönüşmüştü ve şimdi o mekanizmanın çarkları tersine dönmeye başlıyor. O nedenle bu yeni dönemde her türlü önyargıdan uzak bir ekonomi politikası izlenmesi hayati bir önem taşıyor. Bir de işin hammadde tedariki ile alakalı ve kilit özelliği taşıyan bir kısmı mevcut. Bölgesel değil küresel piyasalara da baktığımızda Emtiaların 2008'den bu yana ilk kez yılı düşüşle kapattığını görüyoruz. Sadece biz değil dünyada da

ALT GRUPLAR BAZINDA İHRACAT DAĞILIMI		
Alüminyum Ürünler	2,33 milyar dolar	
Demir Çelik Mamuller	1,66 milyar dolar	
Metal Ürünler	1,58 milyar dolar	
Bakır Ürünler	1,3 milyar dolar	

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	814.859
IRAK	608.923
İTALYA	437.378
FRANSA	331.470
İNGİLTERE	323.524
DİĞER	3.387.883
TOPLAM	6.992.508

%4.5
SEKTÖRÜN GENEL İHRACATTAN ALDIĞI PAY

ciddi bir sıkıntı yaşanmakta bu anlamda. Emtialardaki bu genel düşüş, yatırımcıların hammaddeleri artık güvenli birer liman olarak görmediğinin en büyük göstergesi. Diğer taraftan ekonomisindeki büyüme 2011 yılından beri yavaşlayan ve önümüzdeki yıl ne ile karşılaşacağımızı bilmediğimiz bir Çin var karşımızda. Tabii piyasalarda bir takım tahminler mevcut ve bu tahminler bize Çin ekonomisindeki büyümenin bu sene de çok yüksek olmayacağını söylemekte.

Talep, ekonomik gelişmelere paralel artacak

2014 yılına hem alüminyum hem de bakır fiyatlarında yatay bir seyrle girildi. Yıl

içerisinde stoklara ilişkin kayda değer bir değişim olmayacağı, talebin ekonomideki gelişmelere paralel olarak tedrici artacağı düşünüldüğünde fiyatlardaki söz konusu yatay seyrin süreceği ve bir miktar daha gerilebileceği değerlendiriliyor. Önümüzdeki yıl yapacağımız ihracatı öngörmeye çalışırken öncelikli göz önüne almamız gereken üç parametre var diyebiliriz: birincisi başlıca pazarımız olan AB ve gelişmiş ekonomilerin durumu; burada 2014 yılında bir düzelmeye bekliyoruz. İkincisi metal fiyatları, hammadde olan metal fiyatları düştüğünde miktar olarak aynı ihracatı rakamlara doğrudan negatif yansıyor. Bizim öngörümüz metal fiyatlarının ılımlı biçimde düşmeye devam edeceği yönünde. Üçüncü faktör ise dolar kurunun seyri. Burada da rekabetçi bir seviye yakalanmış durumda. İç piyasaya bakarsak, inşaat sektöründe 2014 yılının sakin seyredeceği düşünülüyor.

2014 yılında 7.5 milyar dolar, 2023'te de 25 milyar dolar ihracat hedefliyoruz

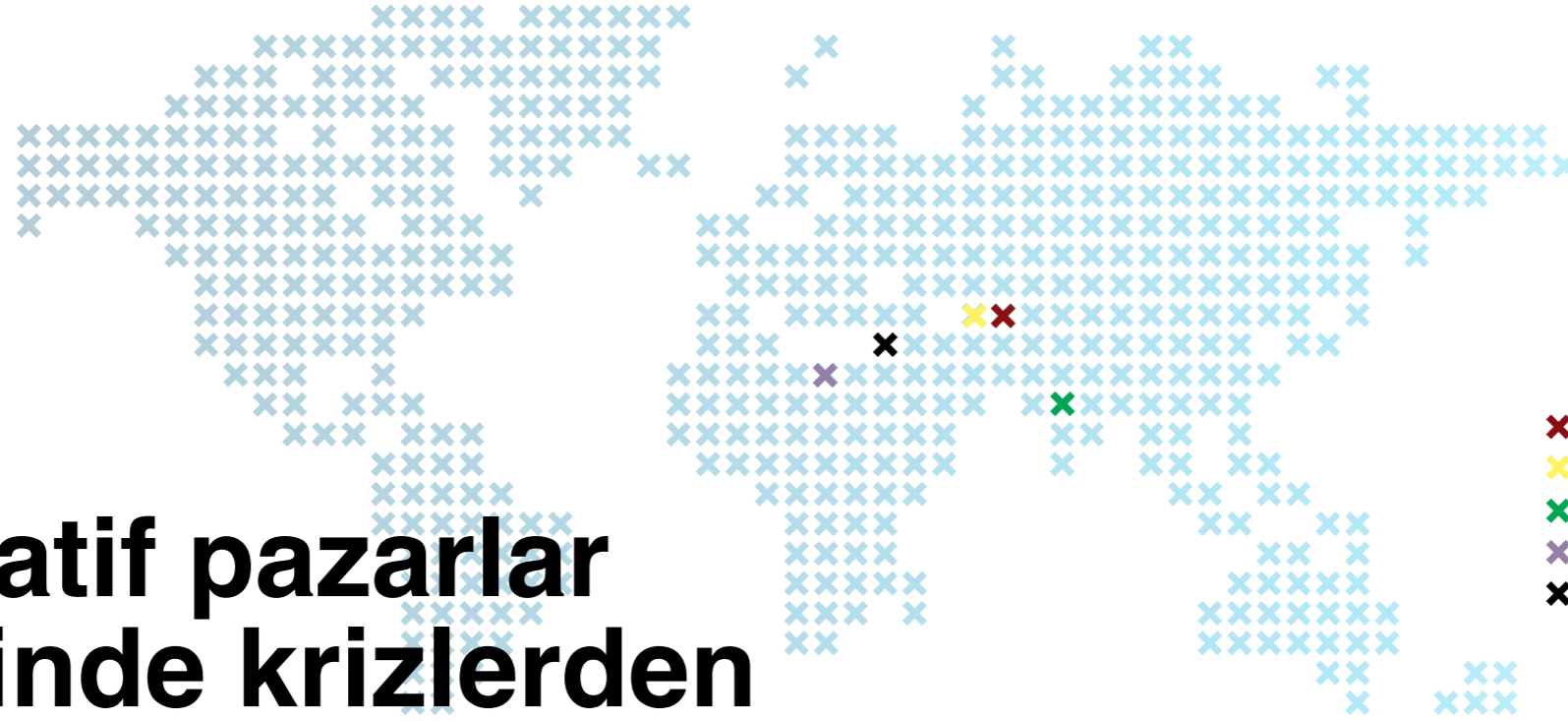
✓ 2014 yılı ve önümüzdeki dönemde, Türkiye'nin de aralarında olduğu gelişme yolundaki ekonomiler için sıkıntılı geçebilir. Birlik olarak hedeflerimize giden yolda araçlarımızdan biri de sadece AB gibi bilinen firmalarımızın kolay ulaşabildiği pazarlar dışında; coğrafi olarak uzak, şu ana kadar ihracat kapsamında ihmal edilmiş, potansiyele sahip ülkelere de ihracatımızı artırmak. Bu çerçevede, Ur-Ge Projelerimiz kapsamında ziyaret ettiğimiz Güney Amerika, Sahra Altı Afrika, Japonya gibi pazarlardan aldığımız sonuçlar bizi yüreklendiriyor. Ar-Ge ve İnovasyon'da bir farkındalık yaratabilmek adına TİM ve İDDMİB olarak çok

çalıştık. Henüz emekleme aşamasında olduğumuzun, ülke olarak bir üst seviyeye çıkabilmek için bu yolda yürümemiz ve hatta koşmamız gerektiğinin, kat edeceğimiz daha çok yol olduğunun bilincinde tüm ekibimizle birlikte çalışmalarımıza aralıksız devam etmekteyiz ve önümüzdeki dönemlerde de inşallah devam edeceğiz. Genel ihracattan yüzde 4.5 pay alan Demir ve Demir Dışı Metaller sektörü olarak tüm bu fırsatları gerçek anlamda değerlendirebildiğimizde 2014 yılı için belirlediğimiz 7,5 milyar dolar ve 2023 yılı için hedeflediğimiz 25 milyar dolar ihracat hedefine ve çok daha ötesine ulaşacağız.

MAHMUT ARSLAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
IRAK	2.049.420
SURİYE	399.368
SUUDİ ARABİSTAN	164.665
LİBYA	161.492
İSRAİL	160.841
DİĞER	3.649.782
TOPLAM	6.585.568

Alternatif pazarlar sayesinde krizlerden etkilenmedik

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörümüz 2013 yılında bir önceki yıla oranla ihracatını yüzde 12 oranında artırdı. Sektörümüzün 2013 ihracatı toplamda 6 milyar 586 milyon dolar oldu.

Geniş bir yelpazeyi temsil etmemiz sebebiyle ülke ihracatımızda oldukça önemli bir yere sahip olan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü olarak 2013 yılında bir önceki yıla oranla ihracatımızı yüzde 12 oranında artırdık. Sektörün 2013 ihracatı toplamda 6 milyar 586 milyon dolar olurken, genel ihracattan yüzde 4,3 oranında pay aldık. Aralık ayında ise sektörün Türkiye geneli ihracatı 673 milyon dolar olarak gerçekleşti. Sektör, en fazla ihracatı 2 milyar 49 milyon dolarla Irak'a, 399 milyon dolarla Suriye'ye ve 164 milyon dolarla da S.Arabistan'a yaptı.

Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ise 2013 yılında toplamda 1 milyar 132 milyon dolarlık ihracat ile geride bıraktı. Böylece Birlik bir önceki yıla oranla toplam ihracatını yüzde 12 artırmış oldu.

Pastacılık ürünleri ilk sırada
İhracatçıları olarak alternatif pazarlara ihracat gerçekleştirecek, ticaret heyetleri

düzenleyerek dünya ekonomisindeki krizden etkilenmemeye çalıştık. Sektör ihracatında pastacılık ürünleri 1,55 milyar dolarla ilk sırada yer aldı. Kakaolu mamuller 1,25 milyar dolarla ikinci ve değirmencilik ürünleri ise 1,13 milyar dolarla üçüncü sırada geldi. Birlik olarak, 2013 yılında yaklaşık 1,14 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Birliğimizin 2013 yılı ihracatı değerlendirildiğinde pastacılık ürünlerinin 364 milyon dolarla ilk sırada

yer aldığını söyleyebiliriz. Pastacılık ürünlerinde en fazla ihracat, tatlı bisküvi ve gofretler grubunda gerçekleşti. Bakliyat ürünleri yaklaşık 155 milyon dolarla ikinci sırada yer aldı ve bakliyatı 125 milyon dolarla bitkisel yağlar izledi.

İhracatta lider ülke Irak
Türkiye'nin, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektöründe en fazla ihracatı 2 milyar dolarla Irak'a gerçekleştirdik. Bu ülkeyi sırasıyla Suriye ve S. Arabistan takip etti. Irak'a olan ihracatımız 2012'ye kıyasla yüzde 15 oranında düşüşe uğradı. Fakat bu düşüşü Suriye'ye yaptığımız ihracatla telafi ettik. 2012 yılına kıyasla

Suriye'ye olan ihracatımız ise yüzde 161 oranında arttı. Geçen yıl bu ülkeye yapılan ihracatımız düşmüşken bu yıl büyük oranda artış sağlamamız ekonomimiz açısından olumlu bir gelişme.

Dünya ekonomisinde yaşanan krizden etkilenmemeye çalıştık

Sektör olarak 2013 yılında yapılan en önemli çalışma Türkiye'nin önerileri doğrultusunda Birleşmiş Milletler'in 2016 yılının tüm dünyada bakliyat yılı olarak

kutlanmasına karar vermesine öncülük etmesidir. 2016 yılının Uluslararası Bakliyat Yılı olarak ilan edilmesinin bakliyat sektörü için oldukça olumlu bir gelişme olduğunu düşünüyoruz. Bakliyatın öneminin tüm dünyada anlaşılması sektörün gelişimi açısından da çok önemli. Bu yüzden 2016 yılında besleyici ve sağlıklı ürünler olan bakliyatın faydalarını anlatmak üzere çeşitli konferanslar düzenlemek, reklam kampanyaları ve daha fazla kitleye ulaşmak amacıyla çeşitli tv programları yapılması planlanmaktadır. Sektörün hedeflerini ise şu şekilde sıralayabiliriz; dünyada ülkeler arası işbirliğinin sağlanması, yeni bakliyat çeşitlerinin geliştirilmesi, sertifikalı üretim çalışmalarının hızlandırılması. Bu çalışmalar sonucunda bakliyat üretiminin ve tüketimi artmaya devam edecektir.

%4.3
SEKTÖRÜN
2013 YILI ÜLKE
İHRACATINDAN
ALDIĞI PAY

2023 için çalışıyoruz

✓ Sektör olarak 2023 yılına yönelik olarak revizyonlarımız devam edecek ve ihracatımız artacaktır. Suriye'de yaşanan gelişmeler neticesinde Kızılhaç, BM gibi yardım kuruluşlarının bu ülkeye gıda yardımı yapması Türk bakliyat sektörünün ihracatını artırdı. 2013 yılında Suriye'ye yapılan 400 milyon dolarlık ihracatın önümüzdeki yıl 1 milyar dolar seviyelerinde olacağını öngörmekteyiz. Dünya Gıda Programı aldığı kararla Suriye için 2-2,5 milyar dolarlık bir fon ayırdı. Türkiye Jeopolitik konumundan ötürü bu yardımın 1 milyar dolarlık kısmını alacak gibi görülmektedir. Dünya Gıda Programı üst yönetimine yaptığımız

ziyaretler sonucunda ülkemizdeki tedarikçilerin bu ihtiyacın büyük bir kısmını karşılayabileceğini, bu konuda yeterli olduklarını, gerekli hazırlıklar ve alımları yaptığımızı belirttik. Dekar başına 100-150 kg ürün alınan bakliyata 10 kuruş, dekar başına 500-600 kg verim alınan hububata 5 kuruş destek verilmektedir. Teşvik, bakliyat hububata göre 2 kat olmasına rağmen, çiftçinin eline hububat ekiminde daha fazla para geçmektedir. Tarım Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde 2014 yılında alınacak kararla bakliyat destekleme primlerinin artırılması konusunda çalışmalar yapılacağı sözü alınmıştır.

AHMET KELEŞ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

İhracatını en çok artıran 3'üncü sektör olduk

Dünya genelinde ekonomik ve siyasi dengelerin çok hassas olduğu 2013 yılında da ihracatını önemli oranda artıran sektörümüz bir rekora imza attı. Geçtiğimiz yıl için belirlenen 4,5 milyar dolarlık hedefini aşarak, ihracatını en çok artıran üçüncü sektör oldu.

Türkiye sahip olduğu zengin maden rezervleri ile dünya pazarında önemli bir yere sahip ama olması gereken noktada değil. Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA)'nın verilerine göre, dünyada 132 ülke arasında toplam maden üretim değeri itibarıyla 28'inci sırada yer alan ülkemiz, maden çeşitliliği açısından ise 10'uncu sırada bulunuyor. Madencilik sektörü, sanayi odaklı büyüyen tüm ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de ekonominin gelişim çizgisinde önemli bir rol oynuyor. Sektörün ülke ekonomisine doğrudan katkısının yanı sıra arama ve hammadde olarak kullanılan alanlarda değerlendirildiğinde ekonomik dengedeki yeri daha iyi anlaşılıyor. Gelişmiş ülkelerde Gayri Safi Milli Hasıla içerisinde

madencilik sektörünün payı yüzde 4'ler seviyesinde iken ülkemizde bu oran yüzde 1,5 civarında seyrediyor. Madencilik sektöründe meydana gelecek bir üretim aksaması, ülkemiz ekonomisinin diğer bütün kesimlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkileyecektir. Madencilik sektörü ürünleri, demir-çelik, alüminyum, kimya, kâğıt, otomotiv, inşaat ve yol, çimento, seramik, metalürji, cam sanayi, döküm, boya, süs eşyaları, enerji sektörlerinde birincil girdi olarak kullanılıyor. GSMH içinde madenciliğin payı yüzde 1,5 olmasına rağmen madencilik sektörünün birincil girdi olarak kullanıldığı bu sektörlerde yarattığı katma değer yaklaşık 30-35 milyar doları buluyor. Bu veriler sektörün ekonomideki gerçek gücünü açıkça gösteriyor. 2013 yılında da ihracatını önemli oranda artıran sektörümüz bir

rekora imza attı. Geçtiğimiz yıl için belirlenen 4,5 milyar dolarlık hedefini aşarak, ihracatını en çok artıran üçüncü sektör oldu. **Sektör 2013'te ihracat hedefini aştı** Türk madencilik sektörünün 2013 yılı ihracatı, 5 milyar 43 milyon dolar, miktar bazında ise yüzde 22 milyon 326 bin ton olarak gerçekleşti. Sektörümüzün en büyük pazarı Çin, 2013 yılında da bu konumunu korudu. Çin'e yapılan ihracat 2 milyar 467 milyon dolar olarak gerçekleşti. Sektörümüzün mevcut pazarlarındaki konumunu koruyor olması sevindirici bir gelişme olsa da yeni pazarlara açılması da büyük önem taşıyor. Türk madencilik sektörünün 2013 yılında Bulgaristan, Güney Kore Cumhuriyeti, Hollanda, Libya ve Azerbaycan-Nahçıvan'a gerçekleştirdiği ihracattaki artışlar

oldukça dikkat çekiciydi. 2012 yılı ile kıyaslandığında; Bulgaristan'a yüzde 171,94 artışla 99 milyon 507 bin dolar, Hollanda'ya yüzde 98,10 artışla 80 milyon 959 bin dolar, Azerbaycan-Nahçıvan'a yüzde 58,39 artışla 54 milyon 129 bin dolar, Güney Kore'ye yüzde 128,69 artışla 45 milyon 233 bin dolar ve Libya'ya ise yüzde 80,25 artışla 37 milyon 100 bin dolar maden ihracatı gerçekleştirildi. İhracatımızdan önemli oranda pay alan doğal taşların 2013 yılındaki ihracatı 2012 yılına oranla yüzde 17 oranında artarak 2 milyar 225 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ayrıca bu dönemde Azerbaycan-Nahçıvan, Rusya, Libya, Türkmenistan ve Katar'a yapılan doğal taş ihracatındaki artışları ile dikkat çekti. Madencilik sektörünün ihracatının daha da yukarılara taşınarak belirlenen hedeflere ulaşabilmek adına 2013 yılında da çok

önemli çalışmalarını hayata geçirdik. Geçtiğimiz yıl içerisinde ulusal ve uluslararası fuar organizasyonları gerçekleştirdik. Yurtdışından gelen alım heyetleri ile ülkemizdeki firmaları buluşturarak yeni iş bağlantıları kurmalarına yardımcı olduk.

2014 için yüzde 10 büyüme hedefi 2014 yılında da yükseliş ivmimizi korumayı hedefliyoruz. Bu yılın ihracat hedefini 5 milyar 600

miloyon dolar olarak belirledik ve sektörümüz için yüzde 10 civarında bir büyüme öngörüyoruz. Maden arama ve işletme izinlerinin Haziran 2012 tarihinde çıkartılan bir genelgele ile Bakanlığa bağlanması 2013 yılında sektörün üretimini olumsuz etkileyen en önemli unsurlardan biri oldu. Sektörün uzun zaman beklediği izinlerin önemli bir bölümünün, 2014 yılı Mart ayında sonuçlandırılarak ilgili Bakanlıklara dosyaların iletilmesi sektör adına sevindirici bir gelişme olarak karşımıza çıktı. Ancak sektörün beklentisi genelgelemin yürürlükten kaldırılarak eskiden olduğu gibi izinlerin doğrudan ilgili bakanlıklardan alınması yönünde. Maden sektörünün 2023 ihracat hedefi olan 15 milyara ulaşması için hazırlanan ihracat stratejisinin mutlak suretle bir madencilik politikasına bağlanmasına ihtiyaç var. G-20 ülkeleri arasında Türkiye resmi bir madencilik politikasına sahip olmayan birkaç ülkeden biri. Ülkemizde kısa dönemlerde, sorun çıktığı zaman sektör için bazı kararlar alınmakla birlikte bunların sürekliliği maalesef olamıyor.

SEKTÖRÜN 2013 YILI İHRACAT PERFORMANSI

TOPLAM İHRACAT:

5.043 milyar dolar

BLOK DOĞALTAŞ:

1.141 milyar dolar

İŞLENMİŞ DOĞAL TAŞ:

1.083 milyar dolar

BAKIR CEVHERİ:

509 milyon dolar

KROM CEVHERİ:

450 milyon dolar

TABİL BORATLAR VE KONSANTRELERİ:

236 milyon dolar

ÇİNKÜ CEVHERLERİ:

202 milyon dolar

ÜLKE	BİN \$
ÇİN	2.467.960
ABD	386.680
IRAK	136.403
BELÇİKA	124.823
İTALYA	122.766
DiĞER	1.927.920
TOPLAM	5.043.908

Madencilik sektörü 2023 hedefine kilitlendi

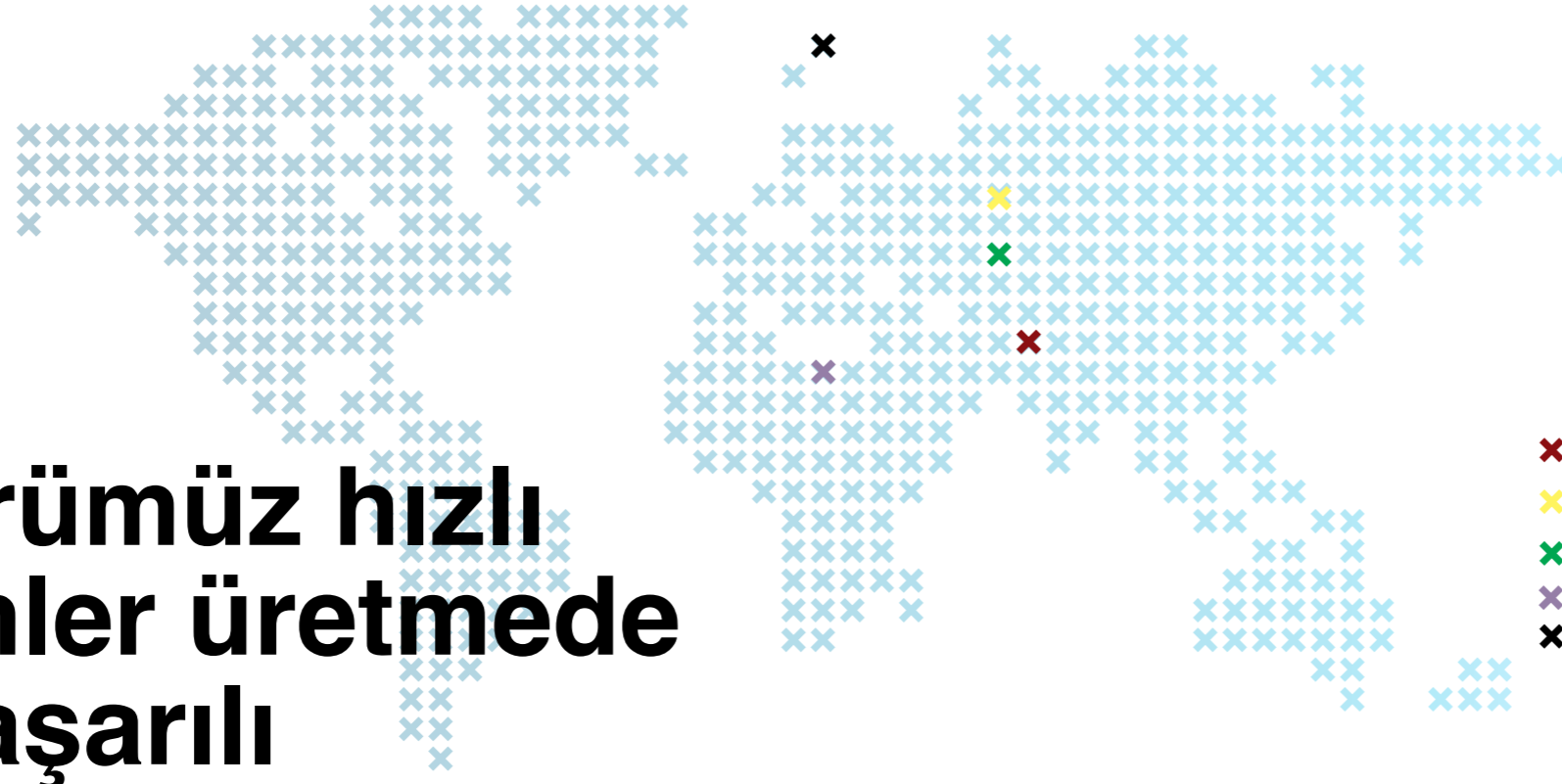
✓ Madencilik sektörünün gelişebilmesi için sektörde faaliyet gösteren kuruluşların ve STK'ların katılımı ile ülkemiz Madencilik Politikasının belirlenmesi büyük önem taşıyor. Bu çerçevede kısa, orta ve uzun vadede belirlenecek ülkemiz madencilik politikasının aşağıdaki unsurları içermesi gerekiyor. Kısa vadede madencilik sektöründe yeni bir idari yapılanma olmalı, bu bağlamda bir Maden Bakanlığı kurulması veya madenciliğin, Başbakanlığa bağlı bir müsteşarlık düzeyinde yönetilmesi gerekiyor. Ayrıca ruhsat hukukunu mutlaka düzenlemelerin yapılması da şart. Bu vesile ile ruhsatlar madencinin finansman ihtiyacına hizmet edecek ölçüde teminat niteliği de taşıyacaktır. Orta vadede madencilik alanında ülke potansiyelinin ortaya çıkartılması için MTA'nın arama faaliyetleri hızlandırılmalı ve arama faaliyetlerine ilişkin alt yapı imkânları genişletilmeli. Ülkemiz için gerekli kritik hammadde belirlenmeli

ve bu hammadde ile ileri teknolojilerde kullanılan hammaddelerin aramasına öncelik verilmeli. MTA'nın yanı sıra ülkemiz maden potansiyelinin ortaya çıkartılması için özel sektörün de arama yapması özendirilmeli ve aramalar mutlaka teşvik edilmeli. Uzun vadede ise kısa ve orta vadede yürütülecek çalışmalar sonucu ortaya çıkacak tüm potansiyelimizin, katma değerli uç ürün elde edilmesi için yerli ve yabancı yatırımcıyı teşvik edecek nitelikte yatırım şartlarının oluşturulması gerekiyor. Özellikle yabancı yatırımcıların yatırım yapması için mutlaka ileri teknoloji ve know-how şartı ve hammadde üretimi yanında katma değer yaratacak uç ürün üretimine yönelik de yatırım yapmaları şartı aranmalı. 2023 hedeflerine ulaşabilmek için yukarıda kısa, orta ve uzun vadede makro nitelikteki öneriler bir madencilik politika belgesinde toplanmalı ve yapılan tüm çalışmalar 2023 ihracat stratejisi ve madencilik politikası ışığında yapılmalı.

NURETTİN TARAKÇIOĞLU
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
✖ IRAK	816.052
✚ AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	343.410
✚ İRAN	305.730
✚ LİBYA	265.990
✖ İNGİLTERE	170.841
DİĞER	2.541.058
TOPLAM	4.458.081

Sektörümüz hızlı çözümler üretmede çok başarılı

2013 yılı sektörümüz açısından dalgalı geçse de etkileri çok yıpratıcı olmadı. AB'de süregelen durgunluk ve komşu ülkelerle yaşanan siyasi gerginlikler mobilya başta olmak üzere diğer sektörlerimizi de etkiledi. Tüm bu olumsuzluklara rağmen mobilya ve yan sanayi sektörlerimiz dinamik yapısının verdiği avantajla başarılı bir yılı geride bıraktı.

Ambalaj sektörümüz yüksek teknolojik alt yapısı ve yaratıcılığı sayesinde 2013 yılında da başarılı bir grafik sergiledi. Kağıtta ise zaman zaman ihracatta rekabetçi olduğumuz aylar olsa da 2013'te 2012'ye göre kayda değer bir artış sağlayamadık. Odun dışı orman ürünleri de 2013 yılı içinde artış sağlayan sektörlerimizden biriydi. 2012 yılında 3,9 milyar dolar olan ihracatımızı 2013 sonunda 4,45 milyar dolara çıkarmış bulunmaktayız. Bu da 2012 yılına göre yüzde 15,5 civarında bir artış ifade ediyor. Global dünyada ülkeler arası sınır mevhumu kalmadı. Bundan dolayı, ürettiğimiz malların tüm dünya ile rekabette olduğunun bilincinde

olmamız önemli. Ayrıca ekonomik kalkınma artık ülkelerin dış ticaret hacimlerine göre belirlenmekte. İhracat yapmadan gelişmek artık çok mümkün gözükmemekte.

Mobilya sektörü en son teknolojiyi kullanıyor

Mobilya sektörü yan sanayisi ile birlikte konut sektörünün gelişmesine paralel olarak önü çok açık ve en son teknolojiyi kullanan bir sektör. Nüfusumuzun genç olduğunu da göz önüne alırsak sektörün ne kadar önem arz ettiğini

görüyoruz. Mobilya yan sanayii de ülkemizde çok gelişmiş durumda. Özellikle yonga levha konusunda ciddi bir kapasite söz konusu. Bu sektör özellikle iç piyasadan temin ettiği hammadde maliyetinin yüksekliliği sorununu sürekli yaşıyor. Enerji maliyeti de ayrıca rekabet konusunda geri kalmamıza sebep oluyor. Ambalaj ise başlı başına her türlü sanayi ve tarım ürün için önemini artırmakta olan bir iş kolu. Son dönemde bu sektöre ülkemizde ciddi yatırımlar yapıldı ve dünya ile rekabet edebilir hale

geldi. Şirketlerimizin hızlı çözüm üretir yapısı bu sektörde önemli bir oyuncu olmamızı sağlıyor.

Alt sektörlerde hammadde sıkıntısı

Temizlik ürünleri ise toplumun artan gelir seviyesine bağlı olarak talebin sürekli arttığı ve bu sürecin devam edeceğini öngördüğümüz bir sektörümüz. Buradaki sıkıntı hammadde dışı bağımlı olmamız. Aynı şekilde kağıt sektörümüzde dönem dönem ihracatta sıçramalar yaşarken, dışı bağımlı hammadde temininden dolayı sıkıntılı süreçler yaşanıyor. Kırtasiye sektörümüz ise iç ve dış piyasalarda rekabet baskısını derinden hissedilen bir konumda. İç piyasada ucuz ve kalitesiz ürünlerle rekabet ederken dış piyasada ise hammadde ve navlun maliyetlerinden dolayı sıkıntılar yaşıyor. Ağaçtan

mamul palet, ahşap kasa gibi yine ambalaj sektörüyle birlikte değerlendirilebileceğimiz ürünler iç piyasada rağbet gördükçe ihracat konusunda sürekliliği yok. Odun dışı orman ürünlerinde ise iç piyasa talep artan bir durum sergiliyor. İhracatta ise özellikle kekik ve defne yaprağında ülkemiz halen dünyanın ilk sıradaki tedarikçisi konumunu koruyor. Ancak iç ve dış piyasa için ürün çeşitliliğini artırmak zorunlu. Anadolu bir çok ekonomiye kazandırılmamış endemik bitki türünü barındırmakta fakat bunların toplanması ve işlenmesi yapılmadığı için hiç bir değeri yok. Dünya piyasalarında bizim sektörlerimiz ön sıralarda yer

almamakla beraber ürün veya ülke bazında liderlik koltuğuna oturabilen sektörlerden biriyiz. Örneğin mobilya hiçbir zaman dünya lideri olmazken Türkiye cumhuriyetinin bazıları ve bazı komşu ülkelerde dış tedarikçiler arasında birinci sıraya oturabiliyoruz.

İhracat istihdamı da geliştirir

Birim veya kg başı ihraç fiyatımızı artırarak üst sıraları zorlayabiliriz. Ambalajda her zaman ileri ülkelerin korktuğu bir rakip olarak ve önemli bir tedarikçi sıfatıyla boy gösteren bir ülkeyiz. Ayrıca mobilya yan sanayinde AB dahil rekabetin yoğun olduğu pazarlara girebilme başarısını yakalamış bir tedarikçiyiz. Odun dışı ürünlerde ise henüz bir kaç ürün dışında dünyada pek üst sıralarda konumlandığımız söylenemez. Kekik ve defne yaprağı dünyada bir numaralı tedarikçi konumunda olduğumuz ürünler. Bunların sayısını artırmak ihracatımıza katkı sağlamasının yanında istihdam açısından da büyük önem taşıyor.

Türk ihracatçısı çözüm odaklı çalışıyor

✓ 2014 yılı tabii ki her zaman olduğu gibi umutla baktığımız bir yıl olarak önümüzde duruyor. Öncelikle yurtiçinden temin ettiğimiz hammadde ve enerji maliyetlerinin dünya piyasaları ile rekabet edebilir seviyelerde olması çok büyük önem arz ediyor. Ayrıca istihdam maliyetlerinin sürekli artış göstermesi ihracat yönünden olumsuz etkiler yaratıyor. Her zaman dile getirdiğimiz rekabetçi kur ve faiz politikaları yine önemli. Bu konularda hükümetimizin ihracata yönelik tedbirleri yavaş yavaş da olsa gündemine aldığını görmek bizi sevindiriyor. Merkez Bankası'nın kur ve faiz politikaları ile Eximbank'a verdiği desteği artırması da diğer olumlu gelişmeler. Ama her zaman dile getirdiğimiz Türk ihracatçısının inanılmaz çözüm odaklı çalışma kabiliyeti bu

umudumuzu artıran faktörler. AB ekonomilerinin düzelmeye başlaması, yeni pazarlara yönelik yapılan çalışmalardan alınan olumlu geri dönüşler 2014 yılında da sektörümüzün yüzde 12 ile 15 arasında bir artışa imza atacağını gösteriyor. Türk ihracatçısı son yıllarda gerçekleştirdiği atılımlarla ve dünya ticaretinden aldığı payı artırma gayreti ile bir çok dünya ekonomik platformlarında tartışılmaya ve örnek olarak gösterilmeye başladı. Son 10 yıllık performans ciddi bir performanstır ve ileriye umutla bakmamızın temel dayanağıdır. Bundan sonra atılacak bilinçli adımlar hedefe ulaşmamıza kolaylık sağlayacak adımlar olacak. İnovasyon ve tasarım konularındaki eksikliklerimizi süratle tamamlayarak çok farklı pazarlarda ve farklı konularda piyasa yapıcı olarak yer almamız mümkün olabilecek.

TÜRKİYE GENELİ İHRACATTA İLK 3 ÜRÜN

- Yatak ve yemek odaları için ahşap mobilyalar
- Bebek bezleri
- Lif Levha (MDF)

ZEKİ POYRAZ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

İklimlendirme sektörü, 2014'te de hız kesmeyecek

2000 yılından 2012 yılına kadar 5 kat büyüyen sektörümüz, 2013 yılında da büyümesini sürdürdü. Küresel ekonomide yaşanan olumsuzluklara karşın geçtiğimiz yıl yüzde 10 oranında ihracat artışı sağlayarak 4.2 milyar dolar ihracat gerçekleştirdik.

Dünyada ve ülkemizde her geçen gün büyüyen iklimlendirme sektörü, günümüzde insan yaşamının olmazsa olmaz bir parçası haline geldi. Gerek teknolojisi gerekse üretim ve tüketimi hızla gelişen bir sektör. Sektörümüz, ürünleri itibarıyla ısıtma sistem ve elemanları, soğutma sistem ve elemanları, havalandırma ve klima ekipmanları, derin dondurucular, soğuk zincir ekipmanları, tesisat sistem ve elemanları ile yalıtımı kapsayan geniş bir yelpazeye sahip. 2000 yılından 2012 yılına kadar 5 kat büyüyen sektörümüz, 2013 yılında da

büyümesini sürdürdü. Küresel ekonomide yaşanan olumsuzluklara karşın geçtiğimiz yıl yüzde 10 oranında ihracat artışı sağlayarak 4.2 milyar dolar ihracat gerçekleştirdik.

Dünyada 23'üncü sıradayız
Sektörümüz geçtiğimiz yıl gerek üretim gerekse iç ve dış

%10

TÜRKİYE'NİN DÜNYA İKLİMLENDİRME PAZARINDAN ALDIĞI PAY

satışlarda iyi bir performans sergiledi. Türk iklimlendirme sektörü global pazarda gün be gün daha da etkili olmaya başladığı gibi yurtiçi pazarda da; alım gücünün artması, insanların günlük yaşamlarında iklimlendirme ürünlerine olan ihtiyaçlarının zorunlu hal alması ve hayat standartlarının yükselmesi gibi nedenlerden dolayı da hızla geliyor. Geçtiğimiz yıl dünya iklimlendirme pazarı büyüklüğü 446 milyar dolara ulaştı. Ülkemiz bu büyüklük içinde sahip olduğu pay ile 23'üncü sırada yer aldı. Dünya iklimlendirme pazarı içindeki payımız yüzde 10'a yaklaştı. Hedefimiz bu arenada ilk 15 ülke arasına girebilmek.

Sektör büyümesini sürdürecektir
2013 yılı bizim açımızdan verimli ve yoğun bir yıl oldu. Tüm derneklerimiz, akademik uzmanlarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızdaki temsilcilerimiz ile birlik ve beraberlik içinde, sektörü 2023 yılı hedeflerimize taşıyacak olan yol haritamızı çizdik, stratejilerimizi belirledik. Ar-Ge'nin geliştirilmesinden üniversite-sanayi işbirliğinin sağlanmasına, dış pazarlarda daha etkili olmaktan istihdamda kalitenin gelişmesine kadar düşünebileceğiniz her alanda faaliyetlere başladık. Daha fazla ihracat yapmak ve pazarlara açılmak adına İSİB önderliğinde özellikle yurtdışı fuarlara katılma önem verdik, milli katılımlar

ve tanıtım çalışmaları düzenledik. Mayıs ayında Ankara'da düzenlenen sektör fuarımıza alım heyetleri düzenledik. Derneklerimiz, düzenledikleri ulusal ve uluslararası kongrelerle sektörümüzün ufkunu genişletmeye devam ediyor. Dernekleri, vakfı ve ihracatçı birliği ile son derece örgütlü bir sektör haline gelen Türk iklimlendirme sektörü inanıyoruz ki, 2014 yılında da büyümesini sürdürecektir ve yüzde 15 ihracat artışı yakalayacaktır. Sektörde fırsatlar çok ve

önemli bir potansiyele sahibiz. Türk iklimlendirme sektörü global pazarda itibar gören, ürünlerinin kalitesine güvenilen bir sektör haline geldi. Müteahhitlerimizin yurtdışında önemli başarılarına imza atması, bizleri de olumlu etkiliyor. Teknolojiyi yakından takip edip, çağa çok çabuk adapte olan bir yapıya sahip olduğumuz bu durum ürünlerimizin kabul görme oranını da artırıyor. İşte tüm bu nedenlerle, 2014 yılında ve orta vadede iyi bir süreç geçireceğimizi söyleyebilirim.

SEKTÖRÜN 2013'TE EN ÇOK SATTIĞI ÜRÜNLER

- Tesisat Sistem ve Elemanları : %43,1
- Isıtma Sistem ve Elemanları : %28,2
- Havalandırma-Klima Sistem ve Elemanları : %15,5
- Soğutma Sistem ve Elemanları : %13,2

Yeni projelerle geleceğe hazırlanıyoruz

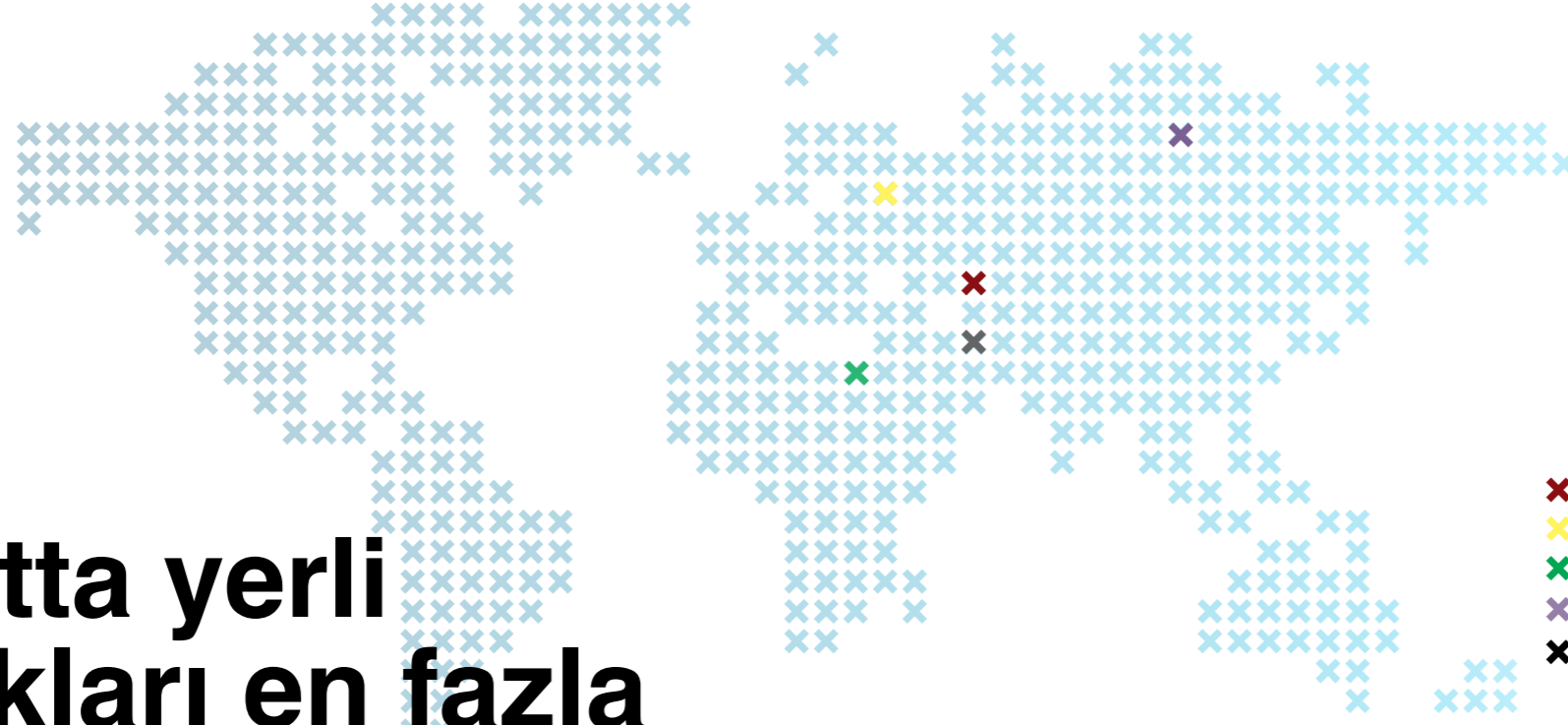
✓ 2014 yılı da tıpkı geçtiğimiz yıl gibi yine çok yoğun ve hareketli geçecek. 2-5 Nisan tarihleri arasında Antalya'da kapsamlı bir çalıştay gerçekleştirerek, geçtiğimiz iki yıl boyunca, bizi 2023 hedeflerimize ulaştıracak plan ve projelerimizi ilan ettik. Ayrıca yine 30 Nisan'da Türk İklimlendirme Sektörü'nün en başarılı ihracatçıları Ekonomi Bakanlığımızın katıldığı bir törenle ödüllendirildi. Mayıs ayında ise sektörümüzün en büyük fuar organizasyonu olan İstanbul Sodex fuarımız var. Bu fuar bizim için çok önemli ve fuar her

yıl uluslararası ve ulusal iklimlendirme devlerinin İstanbul buluşması haline geldi. Yine çalışmalarına 2013 yılında başladığımız bir Tasarım Yarışmamız var. Fuar ile eş zamanlı olarak gerçekleştireceğimiz yarışma, sektörümüzde ilk olacak. Bu yarışma sektörümüzün bugünü ve geleceği için önemli. Yine yurtdışı fuarlarımıza milli katılım organizasyonları devam edecek. Hem yurtdışında hem de yurtiçinde daha güçlü olmak için elimizden geleni yapacağız. Gelecek her bir yıl, bir öncekinden daha iyi olmak zorunda.

ALİ ÖZİNÖNÜ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
✗ IRAK	340.270
✗ ALMANYA	195.038
✗ LİBYA	193.098
✗ RUSYA	186.977
✗ İSRAİL	148.517
DIĞER	1.090.903
TOPLAM	3.360.664

İhracatta yerli kaynakları en fazla kullanan sektörüz

200 ülkeye ihracat gerçekleştiren ülkemiz Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri Sektörleri, Türkiye'nin toplam ihracatından yaklaşık yüzde 3 pay alıyor. Bu itibarla, sektörde sağlanacak ihracat artışı, yüksek katma değer doğuracak, bu durum da Türkiye'nin dış ticaret dengesine olumlu yansıtacak.

Çimento, Cam ve Seramik ve Toprak ürünleri sanayii, Türkiye'nin en köklü sanayi dallarından olup; Türkiye sanayileşmesinin en önemli yapıtaşı olan inşaat sektörünün tamamlayıcı unsurları niteliğinde. Bu sektörlerimiz, yarattığı katma değer ve istihdam açısından ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinden olup; ihracatta yerli kaynakları en fazla kullanan ve ithal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerden. Avrupa kıtasından Amerika kıtasına, Orta Doğu Ülkelerinden Afrika ülkelerine kadar geniş yelpazeyi kapsayan

200 ülkeye ihracat gerçekleştiren ülkemiz Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri Sektörleri, Türkiye'nin toplam ihracatından yaklaşık yüzde 3 pay alıyor. Bu itibarla, sektörde sağlanacak ihracat artışı, yüksek katma değer doğuracak bu durum da Türkiye'nin dış ticaret dengesine olumlu yansıtacak.

2014 beklentileri
2013 yılı Ocak-Aralık döneminde Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri sektörünün Türkiye geneli ihracatı 2012 yılına göre değer bazında yüzde 1,9 artışla 3,3 milyar dolar oldu. Bu dönemde Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri sektöründe en

fazla ihracat yapılan ülkeler Irak, Almanya, Libya, Rusya Federasyonu ve İsrail olurken yine aynı dönemde sektör ihracatından çimento sektörü yüzde 22, seramik sektörü yüzde 32, cam sektörü ise yüzde 24 pay aldı. Çimento, Cam, Seramik ve Toprak ürünleri sektörlerinin 2014 yılı ihracat beklentilerine bakıldığında ise; 2014 yılı Çimento, Cam, Seramik ve Toprak ürünleri sektörlerinin toplam ihracat hedefi 3,9 milyar dolarken, alt sektörler bazında bakıldığında bu hedeflerin çimento sektöründe 1 milyar dolar; cam sektöründe 1.1

milyar dolar ve seramik sektöründe 1,3 milyar dolar olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

Atılması gereken adımlar
Sektörümüz için ivedilikle atılması gereken adımlardan da burada bahsetmek istiyoruz. Var olan teşvik mevzuatına enerjinin verimli kullanımını sağlamak için ilave maddeler eklenmesi ve enerjiyi verimli kullanan firmalara teşvikler, özel indirimler sağlanmasının yanı sıra ilgili uygulamaların işlerlik kazanmasının

sağlanması öncelikli yapılması gerekenler arasında. Bunların yanında enerjinin vergilendirilmesinde AB mevzuatına uyum, hammadde kaynaklarına erişimin kolaylaştırılması, hammadde kaynaklarının kullanımı önündeki engellerin kaldırılması, hammadde kaynaklarının işletilmesindeki sıkıntıların ortadan kaldırılması da gerekmekte. Lojistikle ilgili atılması gereken adımlar arasında ise; demiryolu ağının genişletilmesi, üretim merkezi-hammadde alanları-limanlar arasında demiryolu taşımacılığının geliştirilmesi, lojistik sıkıntıların azaltılması ve STA olmayan ülkeler ile STA imzalanması var. Bütün bunların hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi sektörümüz adına büyük önem taşıyor.

3.3
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2013 YILI İHRACATI

Türk seramiklerinin algısını yukarı çekeceğiz

✓ Sektör olarak hedeflerimize ulaşmak için Birliğimiz yeni projelere imza atmaya devam ediyor, uluslararası pazarlara ihracatçılarımızla birlikte heyetler yapıyoruz ve yeni pazarlara yöneliyoruz. Birliğin 11 kişiden oluşan Yönetim Kurulu koordinasyonunda, sektörün önünü açacak ve sorunlarına çözüm arayacak çalışmalarda ve sektörü yakından ilgilendiren konularda girişimlerde bulunulmakta ve böylelikle uluslararası pazarlarda sektörün rekabet edebilirliğine katkı sağlanmaktadır. Ayrıca, Sekreteryası Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri tarafından yürütülen Seramik Tanıtım Grubu da seramik sektörünün dış pazarlardaki imajını ve ihracatını geliştirmek amacıyla sürdürüyor. Sektörün yurtdışı tanıtım faaliyetlerini yürüten ve bugün 33 firmanın yer aldığı Seramik Tanıtım Grubu, fuar katılımından etkinlikle

organizasyonuna kadar birçok başarılı tanıtım faaliyetini yönetiyor. Seramik Tanıtım Grubu olarak amaçlanan, yurt dışında Türk seramiklerinin algısını yukarı çekebilme ve Türk seramiklerini en iyi şekilde tanıtılabilmek; Türk Seramik markalarının yabancı projelerde öncelikli tercih edilmesine yardımcı olmak. Seramik Tanıtım Grubu tarafından 2014 yılı boyunca ve takip eden toplam 4 yıllık süre içinde yapılması planlanan ve Turquality kapsamına alınan Londra Projesi çerçevesinde çalışmaları devam edecek. Londra Projesi ile Londra'da yerleşik olan ve uluslararası hizmet veren mimarlık ve tasarım firmaları hedef alınıyor. Proje kapsamında; İngiltere'de 2014 yılı içinde Mayıs ayında Clerkenwell Desing Week, Haziran ayında London Festival of Architecture ve Eylül ayında %100 Design Fuarı katılımı planlanan etkinlikler.

KEMAL KAÇMAZ
TIM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Yaş meyve ve sebze sektörü adım adım 2023'e ilerliyor

Yaş Meyve ve Sebze sektörü, ithal girdisi olmayan ve istihdam yaratan bir sektör. Verimli tarım alanları ve uygun iklim koşulları sayesinde Türkiye'nin Yaş Meyve Sebze ve Narenciye sektörü önemli bir potansiyele sahip. Üretim ve ihracat rakamlarımız da bunu gösteriyor.

Ülke nüfusunun zorunlu gıda maddeleri ihtiyacını karşılaması, sanayi sektörüne hammadde sağlaması, sanayi ürünlerine talep yaratması, ulusal gelir ve ihracata katkıları ile büyük önem taşıyan tarım sektörünün en önemli alt sektörü olma özelliği taşıyan Yaş Meyve ve Sebze sektörü, ithal girdisi olmayan ve istihdam yaratan bir sektördür. Verimli tarım alanları ve uygun iklim koşulları sayesinde Türkiye'nin Yaş Meyve Sebze ve Narenciye sektörü önemli bir potansiyele sahip. Üretim ve ihracat rakamlarımızda her yıl yaşanan artışlar, bu potansiyele en önemli kanıtlarından.

Miktarda yüzde 11 artış

Yaş meyve ve sebze sektöründe Türkiye'de 2013 yılında, 3 milyon

346 bin 889 ton yaş meyve ve sebze ihracatından 2 milyar 349 milyon 429 bin dolar döviz girdisi sağlandı ve bir önceki yıla kıyasla miktarda yüzde 11, değerinde yüzde 8 artış yaşandı. Ürün grupları içinde narenciye miktarda yüzde 7 değerinde yüzde 2'lik bir artış görülmüş olup; 2013 yılı içinde 930 milyon 942 bin dolarlık döviz girdisi ile ilk sırada narenciye ürün grubu yer aldı. Yaş meyve grubu, 708 milyon 544 bin dolarla ikinci sırada, taze sebze grubu ise 692 milyon 53 bin dolar döviz

girdisi ile üçüncü sırada yer aldı. En çok yaş meyve sebze ihracatı yapılan ülkeler arasında 876 milyon 182 bin dolar ile Rusya Federasyonu ilk sırada yer aldı. Bu ülkeyi 259 milyon 242 bin dolar ile Irak, 225 milyon 117 bin dolar ile Ukrayna, 201 milyon 467 bin dolar ile Almanya ve 97 milyon 456 bin dolarla Bulgaristan takip etti. Değer bazında ele alındığında, yaş meyve ve sebze ihracatı yapılan ilk 5 ülke toplam ihracatın neredeyse yüzde 70'ini oluşturuyor. En çok ihraç edilen

yaş meyve sebze ürünleri içinde sebze grubunda 486 bin 126 ton ve 392 milyon 669 bin dolar ihracat ile domates, meyve grubunda 202 bin 937 ton ve 187 milyon 962 bin dolar ile üzüm, narenciye grubunda 535 bin 435 ton ve 353 milyon 914 bin dolar ile mandalina yer aldı.

2013 zor bir yıl oldu

2013 yılında gerçekleşen yaş meyve sebze ihracatında ülke grupları arasında Bağımsız Devletler Topluluğu yüzde 52'lik pay ile ilk sırada, Avrupa Birliği ülkeleri yüzde 26'lık pay ile ikinci sırada, Orta Doğu ülkeleri yüzde 17'lik pay ile üçüncü sırada yer aldı. 2013 yılında yaşanan küresel talep daralması, komşu ülkelerde yaşanan siyasi karışıklardan kaynaklanan pazarlara ulaşım yollarında yaşanan zorluklar

ÜLKE	BİN \$
RUSYA	876.182
IRAK	259.242
UKRAYNA	225.117
ALMANYA	201.467
BULGARİSTAN	97.456
DİĞER	689.962
TOPLAM	2.349.429

ve en önemli ihracat pazarlarımızdan olan Rusya Federasyonu'ndaki merkez meyve sebze halinin kapatılması gibi olaylar sebebiyle sektör, zor bir yıl geçirmesine rağmen 2013 yılında miktar ve değer bakımından yaş meyve sebze ihracatındaki artış gelecek adına umut vericidir. Bu artış trendinin 2014 yılında da devam edeceğini umut etmekteyiz ve sektör olarak 2014 yılında ihracatımızın yüzde 10'luk bir artışla 2,6 milyar dolara ulaşacağını öngörmekteyiz. Türkiye Yaş Meyve ve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu olarak tüm sektöre hizmet edecek çalışma ve faaliyetler yürütüyoruz. 2013 yılı içinde Uzakdoğu'ya yaş meyve ihracatının geliştirilmesi faaliyetleri kapsamında yürütülen çalışmalar kapsamında Japonya'ya ihracatı yasak olan greylift meyvesinin ihracatının önündeki engellerin kaldırılmasından ardından limon ihracatının önündeki engeller de kaldırıldı. Bir ada ülkesi olması sebebiyle dünyanın gıda güvenliği ve hijyen uygulamaları konusunda en hassas ülkelerinden birisi olan Japonya'ya ülkemiz menşeli

2.35
MİLYAR DOLAR
2013 YILI YAŞ MEYVE
VE SEBZE İHRACATI

limon artık ihraç edilebiliyor. Bu gelişme sektörümüz için büyük bir önem arz ediyor. Benzer bir çalışmayı bir başka Uzakdoğu ülkesi için de yapmaya çalışıyoruz. T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çin Halk Cumhuriyeti ile "Gıda Güvenliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" imzaladı. Türkiye Yaş Meyve ve Sebze İhracatçı Birlikleri Sektör Kurulu olarak dünyada önemli yaş meyve ve sebze aktörlerinden olan Çin Halk Cumhuriyeti'nin meyve ve sebze pazarını daha yakından tanımak ve bu ülkeye yaş meyve ve sebze ihracatının önündeki engelleri kaldırmak adına narenciye, kiraz, üzüm, incir, nar ve kayısı ürünleri için pazar araştırması raporları hazırlıyoruz.

14. Uluslararası Turunçgil Kongresi 2020'de Türkiye'de

✓ Gerek insan sağlığı gerek ekonomimiz açısından kilit konumda olan sektörümüzde üretim zor şartlarda yapılmakta, ürün kolay bozulan bir emtia olduğundan, ihracatı da zor şartlarda gerçekleşmekte. Bu nedenle yaş meyve ve sebze hasat ve hasat sonrası dönemde taşıma, depolama, ambalajlama, muhafaza sırasında ve satış noktalarında oluşan ve çok yüksek boyutlara ulaşabilen kayıpları önlemek için tüm bu aşamaların soğuk zincir altında toplanması sektör açısından hayati önem taşıyor. Ürünlerimizin raf ömrünü uzatmak, kalitelerinin bozulmasını engellemek ve nakliye aşamasında yaşanan kayıpları en aza indirmek için yaş meyve ve sebze ihracatında soğuk zincir taşımacılığını teşvik etmek, mevcut altyapımızın buna hazır olup olmadığını görmek, sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri getirmek için T.C. Ekonomi Bakanlığı

ile koordineli olarak soğuk zincir fizibilite çalışması hazırlanmaktadır. 2013 yılında ve daha önceki yıllarda yapmış olduğumuz bütün bu çalışmalarımızın meyvelerini önümüzdeki dönemlerde alacağımızdan hiç kuşquamız yok. Bunun en önemli kanıtlarından bir tanesi, 14. Uluslararası Turunçgil Kongresi'nin, 2020 yılında Türkiye'de gerçekleştirilecek olması. Dünyanın dört bir yanından geniş katılım sağlanması beklenen bu kongreye başarılı bir şekilde ev sahipliği yapmayı umut ediyoruz. Gerek üretim aşamasında gerekse pazarlama ve ihracat aşamasında göstermiş olduğumuz yoğun çabalar, Türkiye'nin turunçgil sektörünü, adım adım 2023 ihracat hedeflerine götürecektir. Yaş Meyve ve Sebze İhracatçı Birlikleri olarak 2014 yılında da yaş meyve sebze sektörünün tüm paydaşları ile koordineli bir şekilde çalışmalarımızı yürüteceğiz.

AYHAN GÜNER
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
BAE	551.190
IRAK	314.392
RUSYA	175.330
İNGİLTERE	112.920
LİTVANYA	110.751
DiĞER	988.511
TOPLAM	2.253.088

Mücevher sektörü ihracat başarısını sürdürüyor

2012 yılını külçe altın hariç 2 milyar dolar ihracat gerçekleştirerek 2011 yılına göre yüzde 42,6 oranında artışla kapatmıştı. Sektör olarak ihracatını en çok artıran ikinci sektör konumuna sahipti. Aynı başarıyı 2013 yılında da sürdürdü.

Türk mücevherat sektörü olarak hem üretim hem de ihracatta gösterdiğimiz başarılı performans ile her geçen gün biraz daha büyüyor. İhracatımız 2012 yılına göre külçe altın hariç yüzde 8,67 artışla 2 milyar 253 milyon dolara ulaştı. Ülkemiz yıl boyunca ekonomik ve siyasi dalgalanmalara sahne oldu ve birçok sektör için zor bir yıl geride kaldı. Bütün bunlara rağmen hedefimizin biraz altında da olsa seneyi artış ile kapatmaktan sektörümüz adına son derece mutluyuz. Sektörümüzün ihracatını ürün gruplarına göre değerlendirdiğimizde; 2 milyar 21 milyon dolarlık ihracat ile "altından mamul mücevherci ve kuyumcu eşyası" ilk sırada yer aldığı görülüyor. İkinci sırada gümüş ve üçüncü

sırada pırlantalı ürünler ise bu ürün grubunu takip ediyor. Görüldüğü gibi yüzde 90'ın üzerinde bir oranla altın takı ihraç ediyoruz. Bununla beraber sektörümüzün ülke ekonomisine daha çok katma değer yaratabilmesi için pırlantalı ürün üretimi ve ihracatına yönelmemiz gerekiyor. Sektörümüz bu potansiyele sahip. Ancak mevcut yasal düzenlemeler buna izin vermiyor. Yurtdışından hammadde olarak getirdiğimiz pırlantaya yüzde 20

ÖTV ödüyoruz. Geçtiğimiz yılın sonunda bu verginin kaldırılması yönünde çalışmalar yapıldı ancak son anda torba yasadaki değişiklikler nedeniyle bu vergiyi ödemeyecektik. Böylece hammadde pırlantayı kullanarak ürettiğimiz işlenmiş mücevheri yurt dışına satarken uluslararası

Türkiye fırsatları kaçınıyor

Kısaca özetlemek gerekirse; eğer ÖTV kaldırılmış olsaydı yurtdışından hammadde olarak ithal ettiğimiz pırlantaya artık bu vergiyi ödemeyecektik. Böylece hammadde pırlantayı kullanarak ürettiğimiz işlenmiş mücevheri yurt dışına satarken uluslararası

rekabet gücümüze de tekrar kavuşacaktık. İhracatımız böylece katlanarak artacaktı. Ayrıca önemli bir noktayı daha belirtmek isterim, ithal edilen pırlanta ülkeye 'Elmas Borsası' üzerinden kayıt altına alınarak girecekti ve böylece sektördeki kayıt dışı da ortadan kalkacaktı. İstanbul Elmas Borsası, Belçika İsrail gibi çalışacaktı ve biz de tüm dünyaya hem pırlantalı mücevher hem de pırlanta satıyor olacaktık. Sadece Belçika ve İsrail'in pırlantadan elde ettikleri ciro yıllık 70 milyar dolar. Türkiye bu fırsatı kaçırıyor. İç piyasaya sürülen ürüne KDV olmasıyla, dış piyasaya satılan ürüne uygulanacak verginin ayrılması gerekiyor. Ayrıca ÖTV kaldırılmış olsaydı ülkemizdeki üretim üzerinde de artış etkisi olacaktı. Uluslararası talebi karşılayabilmek için ve ülkemizin sahip

olduğu değerli taş kaynaklarını değerlendirebilmek için yeni taş kesim atölyeleri de açılacaktı.

2014'te yüzde 10-12 büyüme bekliyor

Mücevher sektörü olarak Avrupa'dan Asya'ya, Amerika'dan Afrika ve Ortadoğu'ya kadar 200'e yakın ülkeye ihracat gerçekleştiriyoruz. Ürünlerimiz hem tasarımları hem de kalitesiyle dünyadaki tüm alıcıların ve firmaların tercihlerinde ilk sıralarda yer alıyor. Ülkemiz dünya altın mücevherat üretiminde ilk 5 ülke arasında yer alıyor. Ayrıca dünya mücevherat

otoriteleri Türkiye'yi, bu alanda en büyük üretici olan İtalya'nın en güçlü rakibi olarak gösteriyor. Sektörümüzde şu an 200-1500 arası kalifiye eleman çalıştırılan 50'den fazla büyük şirket faaliyet gösteriyor. Sektör olarak yaklaşık 250 bin kişiye de istihdam olanağı sağlıyoruz. Ancak tam bu noktada 2014 yılı ile birlikte mücevher sektörünü çok yakından ilgilendiren ve bizi direkt olarak olumsuz etkileyen bir uygulamadan bahsetmeden geçemeyeceğim. Bildiğiniz gibi, Şubat ayından itibaren kuyum alışverişlerinde kredi kartına taksit uygulaması kaldırıldı. Uygulama böyle devam ederse şu an ülkemizde faaliyet gösteren 40 bini aşkın kuyumcunun yaklaşık yüzde 10'u yani 4 bini kapanabilir. Ancak yine de tüm bu parametreleri göz önüne alarak 2014 yılının geçmiş yıla oranla daha iyi bir yıl olacağına inanıyoruz. Sektörümüz adına yine üretim ve ihracatta büyüme odaklı çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Hedefimiz ise yıl sonunda yüzde 10-12 oranında bir büyümeye ulaşmak.

2013 sektör adına yeni projelerin yılı oldu

2013 yılı boyunca birçok etkinliğe Birlik olarak imza attık. Çeşitli ülkelerden alım heyetlerini ülkemizde ağırlarken; ticari heyet organizasyonları ile yeni pazarlara ulaştık ve firmalarımıza yeni iş bağlantıları yapabilecekleri ortamlar yarattık. Her yıl iki kez ülkemizde düzenlediğimiz 'İstanbul Jewelry Show'u bu yıl da yerli ve yabancı birçok katılımcı ve ziyaretçi firma ile gerçekleştirdik. Dünyanın en büyük organizasyonu olan "Hong Kong Mücevher ve Değerli Taş Fuarı"na bu yıl 5'inci kez milli katılım organizasyonu düzenledik. Ağustos ayında sektör temsilcilerimizin katılımıyla URGE tanıtım toplantısını yaptık ve Bakanlık yetkililerimizin katılımıyla tebliğ kapsamında verilecek devlet desteği konusunda firmalarımızı bilgilendirdik. Sektörümüzün ihracatını ve ticari faaliyetlerini artıracak çalışmaların yanı sıra sosyal içerikli projeleri de başlattık. İstanbul Kalkınma Ajansı

desteği ile hayata geçirdiğimiz "Taşların Tilsimini Duymak" projesine ilk adımı attık. Proje kapsamında; değerli taş işleme eğitimi vermek üzere bir merkez kuracağız, bir yanda işitme engelli ve dezavantajlı gruplara istihdam olanağı sağlarken diğer yanda sektörün uluslararası piyasalarda rekabet gücünü artıracaktır. Böylece katma değeri yüksek ürünler üretilmesi için ihtiyaç duyduğumuz taş işleme ustalarını da mücevher sektörüne kazandıracaktır. Ayrıca sektörümüzün 2009 yılından bu yana her yıl düzenlediği Ajour Mücevher Takı Tasarım Yarışması'nın altıncısı için çalışmalarına başladık. 2013 yılı içerisinde başvurularımızı aldık, jürimizi belirledik. Yarışmanın finalini Mart 2014'de Jewelry Fuarı ile eş zamanlı olarak yaptık. Söz konusu yarışma ile yeni mücevher tasarımcılarının sektöre adım atmasına katkı sağlarken, sektörümüze de yeni bir soluk getirmeyi amaçlıyoruz.

SEKTÖRÜN BÖLGELER BAZINDA 2013 İHRACATI (MİLYON DOLAR)

- 946.6 Ortadoğu
- 494 Diğer Avrupa Ülkeleri
- 434 AB Ülkeleri
- 125.5 Kuzey Amerika

2013 halı sektörü için çok başarılı geçti

Halı sektörü olarak ülkemizin geleneksel pazarlarının yanısıra birçok yeni pazara yönelik halı ihracatımızda kayda değer ihracat artışlarına şahit olduk. Bu artışların doğal bir neticesi olarak halı ihracatımız Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesine yükseldi.

Ülkemizin halı ihracatı 2009 yılında yaşanan küresel kriz ve daralmanın ardından sürekli artan bir seyir izlemiş, sektörümüz üst üste ihracat rekorları kırmıştır. 2012 yılını 2 milyar dolarlık ihracat değeri ile kapatan sektör 2013 yılını yüzde 9,3 artışla 2,2 milyar dolar seviyesinde kapattı. 2013 yılı sektörümüz açısından son derece başarılı bir yıl olarak geçti. İhracatta öne çıkan pazarlarımız S.Arabistan, ABD,

Libya, Irak ve Almanya olurken, ihracatımızda yüzde 19'luk bir paya sahip olan Avrupa Birliği'ne yönelik ihracatımız da 2012 yılına kıyasla yüzde 9,8 oranında arttı ve 418,2 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bilindiğinin üzere halı ihracatımız makine halısı ağırlıklı olup el halısı ihracatımızın toplam halı ihracatımız içerisindeki payı sınırlı bir seviyede gerçekleşti. Toplam halı ihracatımızda yüzde 93,9 paya sahip olan makine halısı ihracatımız 2012 yılına kıyasla yüzde 10,4 oranında

arttı ve 2 milyar 62 milyon dolar olarak kaydedildi.

El halısında düşüş

Öte yandan halı ihracatımızda yüzde 6,1 paya sahip olan el halısı ihracatı 2013 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 5,1 oranında azaldı ve 134,4 milyon dolar olarak gerçekleşti. Halı ihracatımıza ilişkin değerlendirmeler yaparken 2023 İhracat Stratejisi kapsamında 2013 yılı için belirlenen 2,1 milyar dolarlık hedefin aşıldığını belirtmek ayrıca önem taşıyor.

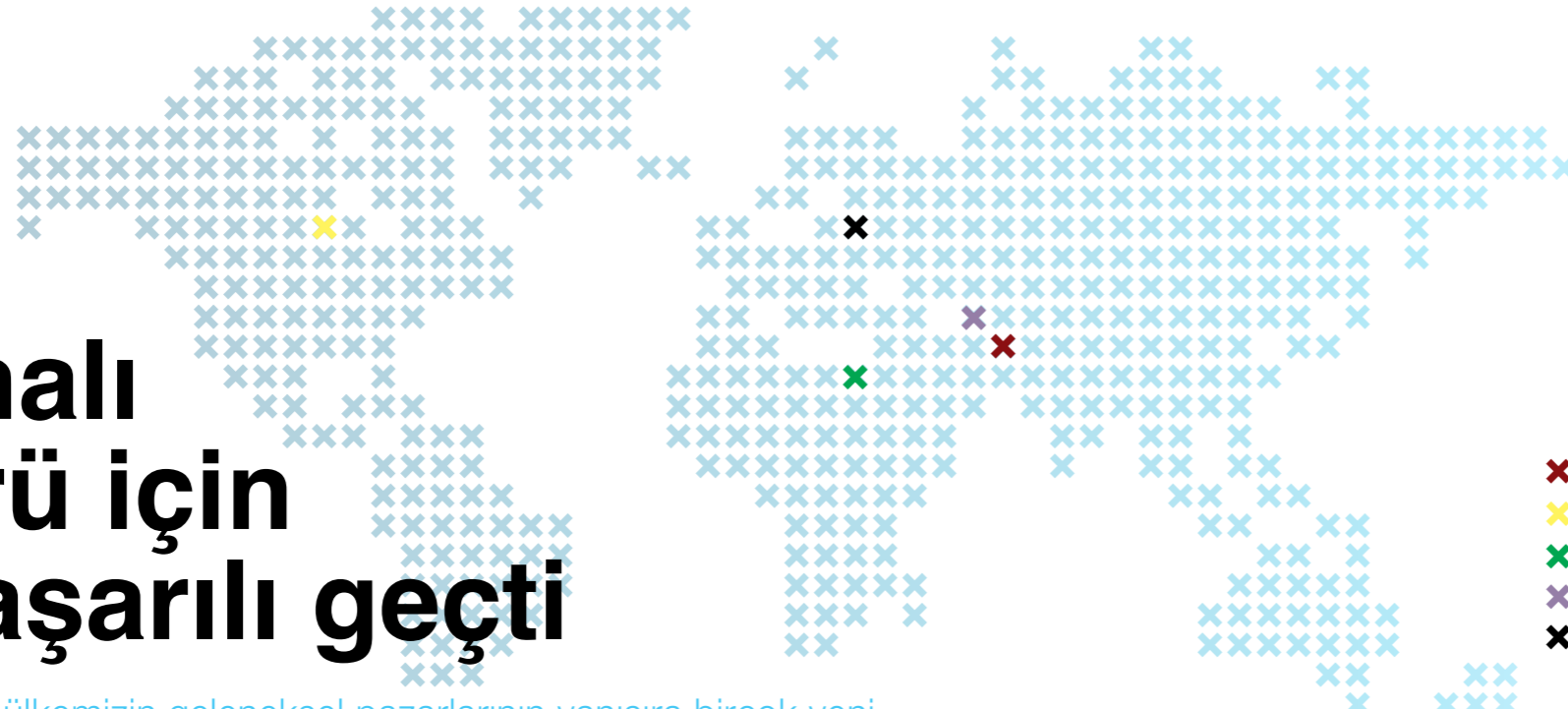
2014'ten umutluuz

Ekonomi Bakanlığımız ve Türkiye İhracatçılar Meclisi önderliğinde yürütülen 2023 İhracat Stratejisi kapsamında kısa, orta ve uzun vadeli ihracat hedefleri belirlendi. Bu kapsamda halı sektörümüz için belirlenmiş olan 2014 yılı hedefimiz 2 milyar

300 milyon dolar. Hedeflenen ihracat değerinin 2 milyar 150 milyon doları makine halısı, 150 milyon doları ise el halısı ihracatı olarak belirlendi. Henüz tam bir iyileşmeden bahsedilemese de Avrupa Birliği ekonomilerinde olumlu gelişmeler, ABD'den gelen işsizlik ve tüketim verilerindeki iyileşmeler, bazı bölge ülkelerindeki yeniden yapılanma çalışmaları ve bunun sonucunda inşaat ve halı talebinde canlılık yaratması önemli pazarlarımızda geleceğe dönük olarak dair olumlu sinyaller olarak belirtilebilir. Bu da 2014 yılı ihracat hedefimizin gerçekleştirilmesi açısından olumlu beklenti yaratıyor.

Yeni pazarlara açıldık

Ülkemizin geleneksel pazarlarının yanısıra birçok yeni pazara yönelik halı ihracatımızda da kayda değer ihracat artışları

ÜLKE	BİN \$
✖ SUUDİ ARABİSTAN	321.944
✚ ABD	220.790
✚ LIBYA	206.429
✚ IRAK	187.926
✖ ALMANYA	108.952
DIĞER	1.150.226
TOPLAM	2.196.267

2.2
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2013 YILI
TOPLAM İHRACATI

yaşandı. Bu artışların doğal bir neticesi olarak halı ihracatımız Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesine yükseldi. Kaydedilen bu ihracat artışlarının temelinde sözü edilen çevre ve komşu ülkelerinin bazılarında ekonomik gelişmelere paralel olarak refah artışı ve yeniden yapılanma çalışmaları, bazılarında ise yaşanan siyasi kargaşaların ardından gelen toparlanma süreçleri ve bu doğrultuda inşaat sektöründe yaşanan büyüme ile geleneksel pazarlarda yaşanan talep artışları yatmakta.

Afrika ülkelerinde artış büyük
Ortadoğu ülkeleri en büyük

halı ihracat pazarlarımız olarak öne çıkıyor. Bu ülkelere yönelik halı ihracatı toplam halı ihracatımızın yüzde 31,9'unu oluştururken, ihracat değeri yüzde 1,3 düşüşle 700 milyon dolar olarak gerçekleşti. S. Arabistan, Irak ve BAE bu ülke grubunun içerisindeki en büyük ihracat pazarlarımız. AB ülkeleri 2013 yılı sonu itibarıyla yüzde 19'luk payları ile en büyük halı ihracat pazarlarımızdan bir tanesi. Topluluğa yönelik ihracat yüzde 9,8 artarak 418,2 milyon dolar olarak gerçekleşmişken Almanya, İngiltere, Polonya, Belçika ve Romanya topluluk içinde öne çıkan ülkeler. Türkiye'nin bir diğer önemli halı ihracat pazarı Afrika ülkeleri. Toplam halı ihracat pazarımız içerisinde yüzde 15,3 pay alan bu ülkelere yönelik ihracat 2012 yılına kıyasla yüzde 30,9 oranında arttı ve 336 milyon dolara yükseldi. Libya, Mısır ve Cezayir bu ülke grubunda öne çıkan halı ihracat pazarlarımız.

Çin'i potansiyel pazar olarak görüyoruz

✓ Çin Halk Cumhuriyeti, dünyanın en büyük dış ticaret aktörlerinden biri olmasının yanında 2012 yılı verilerine göre dünyanın en büyük halı ihracatçısı konumunda. Bununla beraber son yıllarda ülkedeki ekonomik gelişmeler ve refah artışına bağlı olarak bu ülkede halı tüketiminde de hızlı bir artış vardır. Bu nedenle İstanbul Halı İhracatçıları Birliği olarak biz de Çin'i sadece bir rakipten ziyade potansiyel bir pazar olarak gördük. Geçtiğimiz yıllarda Çin'den gelen iş adamları ile karşılıklı işbirliği imkânlarını değerlendirdik, bu

kapsamda hem ülkemizde hem Çin'de iki ülke iş adamları olarak bir araya gelerek işbirliği olanakları üzerine faydalı görüşmeler yaptık. Bu doğrultuda son iki yıldır Domotex Asia fuarına milli katılım organizasyonu yaparak bu ülkeye yönelik ihracatın artırılması için gerekli tüm çalışmaları Birlik olarak yapmaktayız. Tüm bu çabaların neticesinde Çin'e yönelik halı ihracatımız 2013 Ocak-Aralık dönemi itibarıyla 2012 yılının aynı dönemine kıyasla yüzde 57,9 oranında arttı ve 30 milyon dolar seviyesinden 47 milyon dolar seviyesine yükseldi.

MAKİNE VE
EL HALISININ
2013 YILI
TOPLAM HALI
İHRACATINDAKİ
PAYLARI

- Makine Halısı: % 93,9 pay
2,062 milyar dolar ihracat
- El Halısı: % 6,1 pay
134,4 milyon dolar ihracat

SINAN KIZILTAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
IRAK	909.401
ALMANYA	112.442
HOLLANDA	111.039
İTALYA	68.700
SUUDİ ARABİSTAN	51.310
DİĞER	735.541
TOPLAM	1.988.436

Sektörümüzün genel ihracatında artış var

Türkiye geneli su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatında, 2013 yılında belirgin bir iyileşme yaşadık. Toplamda 1,99 milyar dolar ihracat gerçekleştirdik.

Sektörde ihracat değeri bakımından liderlik konumunu kanatlı etleri sürdürmekte olup, bunu, su ürünleri, yumurta ve süt ürünleri sektörü izliyor. Toplam ihracat değerimiz geçen yıla oranla yüzde 20 oranında arttı. En büyük artış ise tabii bal, süt-süt ürünleri ve su ürünleri sektöründe yaşandı. Sektörlere göre baktığımızda; su ürünleri sektörü 2013 yılında da geçen yıl olduğu gibi yüzde 28'lik payını korudu. İhracatımızda, ülkemiz kültür balıkçılığında gelişme önem arz ediyor. Kanatlı etlerinde ihracat değeri artış oranı

yüzde 15 olurken, yumurta ihracatımızda son yıllarda Irak pazarındaki artışa bağlı olarak önemli yol alındı. İhracat artış oranı yüzde 16 oldu. Süt ve süt ürünleri ihracatı da artarak devam diyor. Bal ihracatında ise önemli bir artış yaşanmakla birlikte geçmiş yılların çok gerisinde yer alıyor ve önceki yıllar düzeyine erişemeyeceği tahmin ediliyor. Genel ihracatımızda ise değer bakımından yüzde 20'lik, miktar olarak yüzde 21'lik bir artış söz konusu. Önümüzdeki dönemlerde, ülkemiz kültür balıkçılığında gelişmeye bağlı olarak su ürünleri ihracatımızın normal seyrinde devam edeceği düşünülüyor.

Irak pazarı çok önemli
Komşumuz Irak pazarında kanatlı etleri ve yumurta sektörü açısından çok iyi bir yer edinilmekle birlikte, bu pazarda yaşanacak bir aksaklığın sektördeki dengeleri alt üst edeceği bir gerçek. Bu yüzden, Irak pazarında olumsuz olabilecek her türlü gelişmenin hemen yok edilmesi önem arz ediyor.

En fazla ihracat Ortadoğu'ya
Ülke gruplarına baktığımızda, Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller sektörü kapsamındaki ürünlerin ihracatının yüzde 56'lık kısmının, geçen yıl olduğu gibi Ortadoğu ülkelerine yapıldığı görülüyor. Ortadoğu'nun ardından

Avrupa Birliği ülkeleri yüzde 23'lük payla ikinci sırada yer alıyor. İhracatımıza değer olarak bakıldığında, Afrika ve diğer Avrupa ülkeleri dışında geçen yıla oranla azalma görülmekte.

ALT SEKTÖRLER BAZINDA İHRACAT (bin dolar)

	2013
SU ÜRÜNLERİ	564.199
YUMURTA	406.711
KÜMES HAYVANLARI ETLERİ	610.452
SÜT ÜRÜNLERİ	245.656
TABİİ BAL	12.943
DİĞERLERİ	148.473
TOPLAM	1.988.436

Özetlemek gerekirse Birliğimiz ihracat değerleri yıllar itibarıyla önemli oranda artış gerçekleştirdi. Daha sonraki yıllar içerisinde de artmaya devam edeceği ümidiyle çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. 2014 yılı için ihracat hedefimiz 1,99 milyar dolardır.

Türkiye'de ve uluslararası alanlarda yatırımlarımıza devam edeceğiz

✓ Sektörde alt kalemler bazında ihracat artışları görülürken balda aynı artış göremiyoruz. Bal ihracatımız geçmiş yılların çok gerisinde yer alıyor ve değer olarak önceki yıllar düzeyine erişemeyeceği tahmin ediliyor. Önümüzdeki dönemlerde, ülkemiz kültür balıkçılığında gelişmeye bağlı olarak su ürünleri ihracatımızın normal seyrinde devam edeceği düşünülüyor. 2014 yılında, sektör ihracatımızın yine aynı seyrini sürdüreceği öngörülüyor. Türkiye'nin ihracatını 2023'te 500 milyar dolar seviyesine ulaşmak için başlatılan seferberlikte, sektörlerimizin 5 milyar dolarlık pay alması öngörülüyor. Bu

hedeflere ulaşmak için katma değeri yüksek, markalı ürün üretmek için ihracat yapılması gerektiği düşünülüyor. Önümüzdeki süreçte Türkiye'de ve uluslararası alanlarda yatırımlarımıza devam ediyor olacağız. Bu yatırımlarımız, Cumhuriyet'imizin 100. yılını kutlayacağımız 2023 için sektörümüzce belirlenen ihracat hedeflerine ulaşmamıza hatta daha yukarıya taşımamıza yardımcı olacak. Su Ürünlerinde, Su Ürünleri Tanıtım Grubu STG'nin belirlediği "Haftada 2 gün Balık, Yaşam Boyu Sağlık" sloganı çerçevesinde kamuoyunu bilinçlendirme yolundaki çalışmalarımızı aralıksız sürdüreceğiz.

LEMİ TOLUNAY
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
RUSYA	508.188
İTALYA	131.615
ALMANYA	114.823
IRAK	114.064
ÇİN	81.201
DİĞER	951.513
TOPLAM	1.901.404

Türk deri sektörü markalaşma ve tasarıma odaklanıyor

İhracatını bir önceki yıla göre yüzde 16,4 artıran Türk deri sektörü, sahip olduğu uzman işçilik, kaliteli üretim ve bilgi birikimini kullanarak markalaşma ve özgün tasarımlarla dünya pazarlarında yer alma yolunda ilerliyor.

Türkiye deri ve deri ürünleri sektörü ihracatı, 2013 yılında bir önceki yıla göre yüzde 16,4 artışla 1,9 milyar doları aştı. Söz konusu veriye turistik satışlar ve kargo ihracatı dâhil olmayıp, bu rakamlarla birlikte deri ve deri ürünleri ihracatı 3,5 milyar doları aşmış durumda. 2013 yılında deri ve deri ürünleri ihracatının en büyük pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,1 artışla 508,2 milyon dolara yükseldi. Ülke grupları bazında en önemli pazarımız olan AB'de devam eden ekonomik krize rağmen, bu pazara yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı da 2013 yılında yüzde 18 artış gösterdi. AB içindeki başlıca pazarlar olan İtalya ve Almanya bu dönemde de deri ürünleri ihracatının en büyük ikinci ve üçüncü pazarları olmaya devam

ederken, durgun bir yıl yaşanan Fransa pazarına karşılık İngiltere'ye olan deri ürünleri ihracatı 2013 yılında artmaya devam etti.

Litvanya pazarında ciddi artış
Deri ve deri ürünleri ihracatının başlıca pazarları arasında en ciddi artış yüzde 1968 oranında artışla 75 milyon dolar ihracat yapılarak 6'ncı en büyük pazar konumuna yükselen Litvanya'da yaşanırken, Irak pazarına yapılan ihracatta yüzde 32,8 artış yaşanarak başlıca

pazarlar arasında 4'üncü sıraya yükseldi. Deri ve deri ürünleri ihracatının yükselen yıldızı Asya Bölgesine yapılan ihracatlar bu dönemde yüzde 36 oranında artarken, bu bölgenin büyüyen pazarı Çin Halk Cumhuriyeti'ne yapılan ihracatta ise yüzde 70 artış kaydedildi. Ürün grupları bazında yüzde 38,4 pay ile deri ve deri ürünleri ihracatının en büyük alt kolu olan ayakkabı ihracatı 2013 yılında yüzde 32,4 artışla 730 milyon dolara ulaşı-

ken, bu ürün grubunun en büyük pazarları olan Rusya ve Irak'a ihracatlarda sırasıyla yüzde 15,5 ve yüzde 32,1 oranlarında artışlar kaydedildi. Ayakkabı ürün grubunun bu dönemdeki yükselen pazarı ise yüzde 12488 artışla 72,2 milyon dolar ihracat yapılan Litvanya oldu.

Ayakkabı ve saracıyede önemli potansiyel

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli alt grubu olan deri ve kürk giyim ihracatı ise 2013 yılında yüzde 8,2 artışla 617,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Bu ürün grubunun en büyük pazarı olan ve toplam deri konfeksiyon ihracatının yarısından fazlasının yapıldığı Rusya'ya ihracat bu dönemde yüzde 11,3 artışla 320 milyon dolara yükseldi. Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer bir alt sektörü olan yarı işlenmiş ve işlenmiş deri ve kürk

DERİ SEKTÖRÜ ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA İHRACAT

- Ayakkabı ihracatı: 730 milyon dolar
- Deri ve Kürk Giyim İhracatı: 617,2 milyon dolar
- Yarı İşlenmiş ve İşlenmiş Deri ve Kürk İhracatı: 310 milyon dolar
- Saracıye İhracatı: 240 milyon dolar

2.2
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2014 YILI İHRACAT HEDEFİ

ihracatı 2013 yılında yüzde 19,2 artışla 310 milyon dolar olurken, bu ürün grubunun başlıca pazarlarını Asya bölgesinin iki önemli ülkesi olan Çin ve Hong Kong ile onları takip eden Rusya oluşturuyor. 2013 yılında Türkiye saracıye ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 3,6 düşüşle 240 milyon dolar olarak kaydedilirken, bu ürün grubunun en büyük pazarları olan İtalya ve Almanya'ya ihracat sırasıyla yüzde 4,2 ve yüzde 4,4 oranlarında arttı. Onları takip eden İngiltere ve Rusya pazarlarına yapılan ihracatta yaşanan yüzde 17,4 ve yüzde 36,8 oranındaki düşüşler 2013 yılı genel performansını da olumsuz etkiledi. Bu çerçevede,

2012 yılı dünya deri ticaretinin dağılımına da bakmakta fayda var. 2012 yılı rakamlarına göre 230 milyar dolarlık dünya deri ve deri ürünleri ithalatının yüzde 53'ü ayakkabılar, yüzde 28'i saracıye ürünleri, yüzde 11'i bitmiş deri ve kürk ile yaklaşık yüzde 3'ü ise deri konfeksiyon-dan oluşuyor. Bu dağılımdan da görüleceği gibi özellikle ayakkabı ve saracıye ürün gruplarında küresel bazda ciddi bir potansiyel mevcut olup, bu ürünlerin ihracatında gelecekte daha fazla gelişme beklentisi var. Bu açıdan bakıldığında Türkiye, bu dev pastadan hala hak ettiği dilimi alamamakta. Türk deri sektörünün temel amacı yenilikçi, inovatif ürünler üretmek Türk deri ihracatının bu büyük pastadan aldığı dilimi büyütme. Sektörün son dönemde odaklandığı konular marka ve tasarım odaklı çalışmalardır. Türk deri sektörü, sahip olduğu uzman işçilik, kaliteli üretim ve bilgi birikimini de kullanarak markalaşma ve özgün tasarımlarla dünya pazarlarında yer alma yolunda güçlü bir potansiyele sahiptir.

Deri sektörü dünya pazarlarında güçlenecek

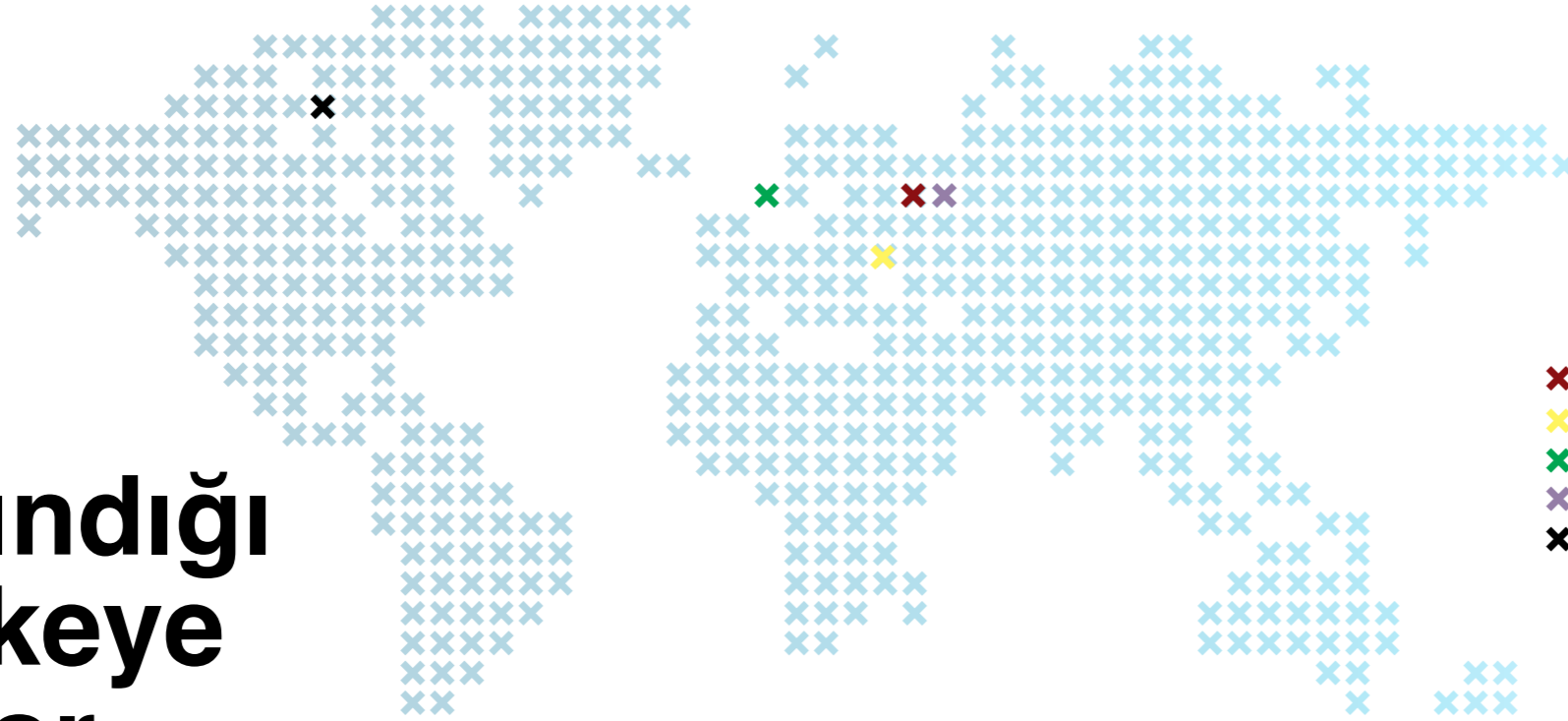
✓ Sektör, Deri Tanıtım Grubu (DTG) vasıtasıyla hedef pazarlarda tanıtım ve sektörün marka algısının yükseltilmesi amacıyla spesifik ve kalıcı faaliyetler gerçekleştiriyor. Önümüzdeki dönemde sektörün odaklandığı konuların başında hem mevcut markaların güçlendirilmesi hem de bu markalara yenilerinin eklenmesiyle sektörün dünya pazarlarındaki konumunu daha fazla güçlendirmek amacı var. Bu doğrultuda, başta Rusya, Çin ve İtalya olmak üzere İDMİB ve DTG olarak ihracatımızı geliştirmemizin uygun olduğu pazarlarda çok yönlü tanıtım ve pazara giriş çalışmalarını başlatmış durumdayız. DTG hedef pazarlardaki etkinliklerini 2013 yılında da devam ettirdi, başlıca pazarımız Rusya ve büyüyen pazar Uzakdoğu'nun yanı sıra dünyanın başlıca moda merkezleri Londra, Milano, Paris ve New York'ta Türkiye'nin deride bir moda ülkesi olduğunun kanıtlanması yönünde çalışmalarını sürdürüyor. Diğer taraftan Türk deri markalarının artık moda odaklı olarak dünya pazarlarında

yer alabilmesi için çalışmalar yoğunlaştırıldı. Bu kapsamda Deri Tanıtım Grubu "Turkish Leather Brands – Meet the Turkish Effect" temasıyla hedef pazarlar başta olmak üzere küresel çapta destekleyici çalışmalara önümüzdeki dönemde de devam edecek. Öte yandan dizayn ve tasarım altyapısının geliştirilmesi büyük önem taşıyor. Bu nedenle, geçmiş yıllarda hazırgiyim sektörüyle birlikte Koza çatısı altında düzenlenen deri ürünlerine yönelik tasarım yarışmalarını ilk defa ayakkabı ile 2011 yılında ayrı olarak düzenlendi, 2012 ve 2013'te DETAY adıyla tüm deri ürünlerini içeren tasarım yarışmaları düzenlendi. Yarışmalarının hem firmalarımızda hem de tasarımcılarda yaratacağı motivasyonla artık dünya pazarlarında daha fazla moda-marka ağırlıklı ürünlerle yer alacağız. Yoğun çalışmalarımız sonucunda dünyadaki konumumuzu güçlendireceğiz. 2014 yılında 2,2 milyar dolar, 2023 yılında ise 5,2 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşmayı amaçlıyoruz.

DUR SUN O Ğ U Z G Ü R S O Y
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	403.081
İTALYA	338.746
FRANSA	193.533
AVUSTURYA	69.396
KANADA	58.045
DİĞER	704.475
TOPLAM	1.767.276

Türk fındığı 112 ülkeye satılıyor

2013 yılında 1 milyar 767 milyon 276 bin dolar döviz girdisi sağlayan fındık ve mamulleri sektörünün, hiçbir ithal girdisi olmaksızın Türkiye tarım ürünleri ihracatının yüzde 8'ini tek başına gerçekleştiriyor olması sektör ihracatının ülkemiz açısından ne kadar önemli olduğunu açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Fındık ihracatımız 2013 yılı itibarıyla 274 bin ton iç fındık karşılığı 1 milyar 767 milyon 276 bin dolar olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılında 265 bin ton iç fındık karşılığı 1 milyar 802 milyon 462 bin dolar ihracat gerçekleştiği dikkate alındığında ihracatımızda geçen yıla göre miktar bazında yüzde 3 artış, değer bazında ise yüzde 2 oranında azalış gerçekleştiği görülüyor. Fındık ve Mamulleri ihracatçısı firmalar 2013 yılında yıllık bazda tüm zamanların fındık ihracat rekorunu kırdılar, ayrıca 112 ülkeye fındık ihracatı gerçekleştirerek yıllık

bazda en fazla sayıda ülkeye fındık ihraç etme başarısını gösterdiler. 2013 yılında 1 milyar 767 milyon 276 bin dolar döviz girdisi sağlayan fındık ve mamulleri sektörünün, hiçbir ithal girdisi olmaksızın Türkiye tarım ürünleri ihracatının yüzde 8'ini tek başına gerçekleştiriyor olması sektör

ihracatının ülkemiz açısından ne kadar önemli olduğunu açık bir şekilde ortaya koyuyor. Bugün onlarca milyar dolar seviyesinde ihracat gerçekleştiren sektörlerden önemli bir kısmının ancak fındık ihracatımız kadar net döviz girdisi sağlıyor.

Fındık Tanıtım Grubu uzak pazarlara açılıyor

2013 yılında ihracatı gerçekleştirilen 274 bin 500 ton iç fındığın 549 bin ton kabuklu fındığa tekabül ettiği ve iç tüketimin 120-130 bin ton/kabuklu hacmine ulaştığı göz önünde bulundurulduğunda, ihracat ve iç tüketim toplamı olarak yıllık tüketimin 670-680 bin ton/kabuklu civarına ulaştığı görülmektedir ki, Türkiye'nin ortalama yıllık rekoltesine denk gelen bu tüketim miktarı önümüzdeki yıllarda beklenmedik gelişmeler olmadık takdirde, ülkemizde üretim fazlası sorunu olmayacağını bir işareti olarak görülebilir.

274
BİN TON
SEKTÖRÜN 2013 YILI İÇ FINDIK İHRACATI

satılma başarısı gösterilen Türk fındığı, yeni pazarların bulunması ile birlikte, çok kısa bir zaman içerisinde tüm dünya ülkelerine satılabilir bir ticari emtia haline gelecek. Bunun başarılması amacıyla fındık ve mamulleri sektörü tarafından kurulan ve bugün artık önemli ihracat stratejisi kanallarından birisi haline gelen Fındık Tanıtım Grubu tarafından, başta Çin Halk Cumhuriyeti, ABD ve Japonya olmak üzere potansiyel tüketici olabilecek ülkelerde tanıtım çalışmalarına ağırlık veriliyor. Fındık ve Mamulleri Sektörünün bu başarısı bir tesadüften ibaret olmayıp yaptığı Ar-Ge ve inovatif yatırımlarla dünyanın en modern entegre tesislerine sahip olarak, bu tesislerde dünyanın istediği standartlarda mal üretmek ve alıcı talepleri doğrultusunda istenilen kalitede fındıkları sorunsuz bir şekilde dünya pazarlarına, hatta ünlü sanayi firmalarının tesislerine doğrudan ürün sunabilmesinin bir karşılığıdır.

Tüm bu yorumların olmazsa olmaz şartı devletin 2009 yılından bu yana uygulamaya koyduğu ve bir devrim niteliğinde olan, fiyatların tamamen arz talep kuralları çerçevesinde teşekkülüne imkân sağlayan fındık stratejisinin uygulanması kararlılığının azimle devam ettirilmesidir. Serbest piyasa koşullarında sağlanan istikrar ortamının devamı, üretilen fındığın tamamının satılmasını kendisine hedef olarak koyan sektörün yanı sıra uzun vadede tüm paydaşlar lehine olumlu sonuçlar elde edilmesine imkân sağlayacak. Zira önü daha da açılacak olan ve bugün 112 ülkeye

Yıllık yüzde 4 verim artışı

Fındık ve Mamulleri Sektörünün 2023 ihracat hedefinin 350 bin ton/kabuklu olduğu ve gelecek 10 yıl içerisinde iç tüketimin 150 bin ton/kabuklu seviyelerine ulaşma ihtimali göz önüne alındığında, ortalama 650-700 bin ton olan üretim miktarının mevcut dikim alanları genişletilmeden verim artışı ile önümüzdeki 10 yıl içinde ortalama 900 bin -1 milyon ton/kabuklu seviyelerine çıkarılması gerekiyor. Bugün ülkemizde ortalama 700 bin hektarda fındık üretimi yapılıyor ve dekar başına verim 80-100 kg seviyelerinde, Bu gerçekten hareketle iyi tarım uygulamaları, tarımsal mekanizasyon, yaşlı bahçelerin yenilenmesi, bilinçli gübre ve ilaç kullanımı, teraslama ve sulama imkanlarının geliştirilmesi, endüstriyel tarım işletmelerinin teşvik edilmesi ve optimum ölçekli arazi ve işletmeler için arazi bölünmesinin önlenmesi ve üretimin modernize edilmesi ile yıllık ortalama yüzde

4 civarında verim artışı sağlanarak önümüzdeki 10 yıl içerisinde 1 milyon ton üretim seviyesine ulaşılması mümkündür. 2023 fındık sektörünün ihracat hedeflerine miktar ve değer anlamında ulaşabilmesi amacıyla üretim altyapısında yeni stratejilere ve bu kapsamda Ar-Ge faaliyetlerine ihtiyaç duymaktayız. Birim alandan daha fazla ve kaliteli ürün alınmasını sağlayarak, ihracatımızın 2023 yılı hedeflerine ulaşması ve dünya pazarlarındaki lider ülke konumumuzun devamının sağlanması amacıyla FTG ile Ordu İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü işbirliğinde "Türkiye Fındık Yetiştiriciliğinde Kalite Verimliliği Artırma Projesi"ni Ordu ve Düzce illerinde başlatacağız. Türk fındık ihracatçısı, ülkemizin 2023 hedefi olan 500 milyar dolar tutarındaki ihracata ulaşılmasında üzerine düşen görevi bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da layıkıyla yerine getireceğinden son derece emindir.

SEKTÖRÜN 2023 İHRACAT HEDEFİ

- 350 bin ton/kabuklu ihracatta
- 150 bin ton/kabuklu iç tüketimde
- 900 bin -1 milyon ton/kabuklu üretim miktarı
- %4 : Yıllık verimlilik artışı

ELİ ALHARAL
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	218.690
İNGİLTERE	176.978
FRANSA	98.316
İTALYA	89.936
ABD	78.147
DİĞER	509.139
TOPLAM	1.438.226

Sektörün hedefinde yeni pazarlar var

Kuru Meyve sektörümüz açısından 2013 yılı yoğun bir yıl oldu. Kuru meyve ihracatımız 2013 yılında bir önceki yıla göre miktar bazında yüzde 4, değer bazında yüzde 5,6 oranında artış göstererek 472 bin 767 ton ve 1.4 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Kuru meyve sektörümüz ilk ihracatçı sektörlerimizden olup, ilerleyen üretim teknolojisi, ambalajlı, kaliteli ve katma değer yaratan ürünleri, kuru kayısı, kuru incir ve çekirdeksiz kuru üzüm üretim ve ihracatında elinde bulundurduğu dünya liderliği ile ülkemiz tarım ürünleri ihracatında önemli bir yere sahip. Ülkemizin kuru meyve üretim performansı incelendiğinde hava koşullarındaki değişikliklerin üretim miktarı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülür. Hava koşullarının normal seyrettiği sezonlardaki üretim miktarımız ile kötü hava koşullarının görüldüğü sezonlarda üretim miktarları önemli farklılıklar göstermektedir.

Rekoltelerde değişim

Kuru meyve sektörümüzün en önemli üç ana ürünü olan kuru kayısı, kuru incir ve çekirdeksiz kuru üzüm üretim değerlerine bakıldığında; 2012/13 sezonunda yaklaşık 310 bin ton olan çekirdeksiz kuru üzüm üretimimizin, 2013/14 sezonunda 242 bin 635 tona gerilediği görülüyor. Çekir-

deksiz kuru üzüm ihracatımız, 2012/13 sezonunda 248 bin 333 ton olarak gerçekleşirken, 2013/14 sezonunda 26 Nisan 2014 tarihi itibarıyla bir önceki sezonun aynı dönemine göre yüzde 31 gerileyerek 94 bin 413 ton olarak gerçekleştiği görülüyor.

2012/13 sezonunda 176 bin 718 ton olan kuru kayısı rekoltemiz, 2013/14 sezonunda 110 bin 345 ton olarak tahmin edilmiştir. 2012/13 kuru kayısı ihraç sezonunun tamamında 113 bin 892 ton olan kuru kayısı ihracatımız, 2013/14 sezonunda, 26 Nisan 2014 tarihi itibarıyla 94 bin 413 ton düzeyinde olup, bir önceki sezonun aynı dönemine göre yüzde 3 artışa işaret ediyor.

2012/13 ihraç sezonuna ait kuru incir rekoltemiz iç ve dış satış gerçekleştirmeleri çerçevesinde 65 bin ton olarak belirlenmiş

olup, 2013/13 sezonu rekoltisinin mevcut iç ve dış satış gerçekleştirmeleri çerçevesinde 65 bin ton düzeyinin üzerinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor. 2012/13 kuru incir ihracat sezonunun tamamına ait ihracatımız 61 bin 896 ton iken, 26 Nisan 2014 tarihi itibarıyla 2013/14 sezonu kuru incir ihracatımız bir önceki sezona göre yüzde 18 artış göstererek 61 bin 262 ton düzeyine ulaştı.

Doğal ürünlere olan ilgi sektörü geliştiriyor

Dünyada kuru ve kabuklu meyveler sektörü hurma, kuru üzüm, kuru erik, kuru elma, fındık, kuru ananas, tropikal kuru meyveler, badem, ceviz, Antep fıstığı, yer fıstığı, çam fıstığı, kaju, makademya cevizi, pekan cevizi, vb. gibi çok sayıda

ürünü içeriyor. Dünya kuru meyve pazarına bakıldığında doğal ürünlere ve sağlıklı beslenmeye olan ilginin artışına ve kuru meyvelerin insan sağlığı üzerindeki faydalarına yönelik bilimsel çalışmaların olumlu sonuçlarına paralel olarak pazarın önemli ölçüde büyüdüğü ve önümüzdeki dönemde büyümeye devam edeceği anlaşılıyor. Kuru Meyve sektörümüz açısından 2013 yılı yoğun bir yıl oldu. Kuru meyve ihracatımız

2013 yılında bir önceki yıla göre miktar bazında yüzde 4, değer bazında yüzde 5,6 oranında artış göstererek 472 bin 767 ton, 1.4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörümüzün en önemli ilk 3 ana ürününü oluşturan çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incirin 2013 yılı ihracatımızda miktar olarak payı yüzde 85, değer olarak payı ise yüzde 71,2'dir. Söz konusu üçüncü ürünümüzün ihracat geliri ise 1 milyar doların üzerindedir.

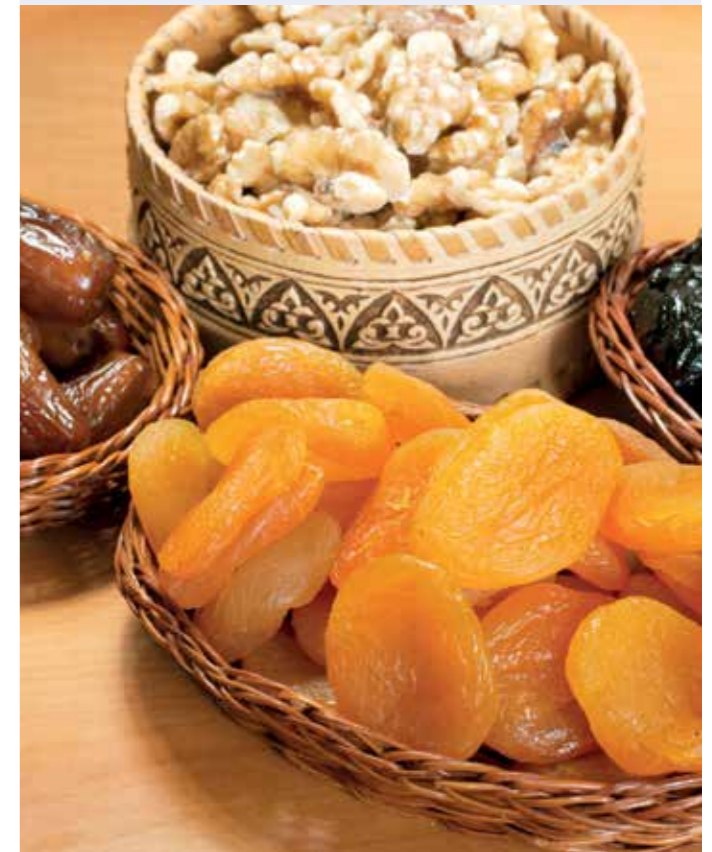
ÜRÜN GRUPLARI İTİBARIYLA TÜRKİYE GENELİ KURU MEYVE İHRACATI (bin ton)

	2012	2013
ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM	226,7	213,7
KURU KAYISI	101,3	117,7
KURU İNCİR	55,3	69,0
BADEMLER	7,8	9,3
ANTEP FISTIĞI	4,8	6,7
DİĞER MEYVE KURULARI	19,8	16,7
CEVİZLER	5,3	4,1
DİĞER KAVR. MEYVE	11,2	11,2
ÇAMFISTIĞI	0,634	0,558
KAYISI VE ZERDALI ÇEKİRDEĞİ	10,0	9,5
LEBLEBİ	10,9	10,8
ELMA KURUSU	2,5	3,3
ERİK KURUSU	0,336	0,828

Tanıtım Grubu uzak ülkeleri hedefliyor

✓ Geleneksel olarak sektörümüzün en fazla ihracat yaptığı ülkeler başta İngiltere, Almanya, Hollanda, Fransa, olmak üzere AB ülkeleri ile ABD ve Rusya Federasyonu'dur. Geçtiğimiz yıllarda artan taleple birlikte bu ülkelere Irak da eklendi. 2013 yılında ilk on ülkenin kuru meyve ihracatımızdaki payı bir önceki yıla göre neredeyse aynı kaldı. İlk on ülke arasında 2013 yılında bir önceki yıla göre başta İngiltere, Hollanda, Avustralya ve Irak'a ihracatımızda azalma görülürken, diğer ülkelerde ise artış görülmektedir. 2013 yılında bir önceki yıla göre diğer ülkelere yapılan ihracatımızda miktar bazında görülen yüzde 11, değer bazında ise yüzde

15'lik bir artış görülmektedir. 2012 yılı Ekim ayında Kuru Meyve Tanıtım Grubu'nun (DFPC) kuruluşuna Ekonomi Bakanlığımızca onay verildi. Başlangıç olarak çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı, kuru incir ve Antep fıstığı ürünlerimizi kapsayan grubun çalışma alanına önümüzdeki dönemde diğer kuru meyvelerimizin de eklenmesi planlanıyor. Kuru Meyve Tanıtım Grubu'nun hedef ülkeleri Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Japonya, Güney Kore, Endonezya ve Malezya olarak belirlendi. 2014 yılında mevcut şartlar altında, kuru meyve ve mamulleri ihracatımızın 1.55 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor.

LATİF ARAL ALIŞ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Savunma Sanayii başarılarla ilerliyor

Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği (SSİ) olarak geçtiğimiz yılı ülke savunma sanayi açısından önemli ve nitelikli işlerle anılan bir dönem olarak niteliyoruz.

Sektör olarak 2013 yılında ihracatta da başarılı bir yıl geçirdik. Nitekim, 2013 Ocak-Aralık döneminde sektör ihracatı yaklaşık 1,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu, bir önceki yıla göre yüzde 10,4'lük bir artışı ifade ediyor. Bu oran Türkiye genel ihracat artış oranının üzerinde. 2013 içinde en çok ihracat yaptığımız bölgeler ise; Kuzey Amerika (ABD), BDT, AB, Hazar Bölgesi, Körfez Ülkeleri, Güneydoğu Asya. 2013 içinde en çok sattığımız ürünler; uçak ve helikopter aksamaları, zırhlı kara araçları, gemiler ve süratli botlar, füze, roket ve fırlatma platformları, hafif silahlar ve mühimmatları, elektronik sistemler (telsiz, komuta kontrol sistemleri, simülasyonlar, sensörler ve uygulama yazılımları)

lojistik destek ürünleri (mutfak, hastane, giyim malzemeleri gibi), mühendislik ve teknoloji transferi hizmetleri olarak yerini alıyor. Elbette özellikle deniz taşıtlarında daha fazla ihracat yapmayı istiyoruz.

Turquality ile markalaşacağız

Başta Uzak Doğu ve Güney Doğu Asya ülkeleri olmak üzere dünyanın pek çok bölgesine yönelik başlattığımız Turquality Projesi ile de marka geliştirme konusunda başarılı olacağımıza inanıyoruz. Firmalarımız, profesyonel markalaşma bilinciyle yol haritalarını daha net, daha sistematik olarak belirleyebilecekler. Üyelerimizin ihracat yolunda karşılaştığı zorlukları aşmak, süreci hızlandırmak, devletimizin stratejik hedeflerine ulaşmasında

elimizden gelen katkıyı yapmak, hedef pazarlara yönelik tanıtım faaliyetlerini koordine etmek gibi kritik konularda olabildiğince etkili olmaya gayret ediyoruz. Sektörel aktörlerin uyum içinde ilerleyebilmesi için seri toplantılar düzenliyoruz. Bu seri toplantıların en sonuncusu, 19-20 Kasım 2013 tarihlerinde Sayın Milli Savunma Bakanımız ve Sayın Ekonomi Ba-

kan Yardımcımızın katılımlarıyla Bolu'da gerçekleştirdiğimiz Vizyon Buluşması, geleceğe yönelik önemli adımların planlanmasında çok yararlı sonuçlar verdi. Bu tür toplantılara devam edeceğiz.

Tanıtım grubumuz faaliyete geçti

SSİ olarak ana düşüncemiz Türk Savunma ve Havacılık Sanayii'nin ilerlemesi ve dünyada hak ettiği yere gelebilmesi için gerekli stratejik adımların atılmasıdır. Bu konu önceliklerimiz arasındadır. Burada bir hususa değinmekte fayda görüyorum: Türk Savunma ve Havacılık Sanayii'nin yurt dışı tanıtımının daha etkin ve kaliteli olabilmesi için Savunma ve Havacılık Tanıtım Grubu (Turkish Defence Alliance -TDA) resmen kuruldu ve faaliyetlerine başladı. Ayrıca, dünya çapında katılmakta

1.4
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN
2013 YILI İHRACATI

ÜLKE	BİN \$
ABD	514.309
İTALYA	72.128
MALEZYA	62.535
İSPANYA	60.135
UKRAYNA	57.506
DİĞER	624.989
TOPLAM	1.391.603

Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği, bugünkü başarısıyla yetinmeyecek ve her zaman daha iyisi olmak için gayret etmeye devam edecektir.

olduğumuz fuar sayısını da gün geçtikçe artırıyoruz. Genç bir ihracatçı birliği olarak sektördeki başarımız ancak strateji ve planlama ile açıklanabilir. Daha önceki deneyimlerimizle beraber, kısa orta ve uzun vadeyi içine alan planlarımıza ve ortaya koyduklarımıza baktığımızda da zaten her şey ortada. Bunun en somut örneği de, 2014 yılına çok hızlı bir başlangıç yapmış olmamız. Ocak-Mart ayları toplam ihracatımıza baktığımızda, geçen yılın

aynı dönemine göre yaklaşık yüzde 20'lik artışla, tüm sektörler içinde ihracatını en çok artıran sektörlerden biri olduk. Bu hem çok gurur verici, hem de çalışmalarımızın olumlu sonuçlarını görüyor olmamız dolayısıyla da motive edici bir durum. Ara hedefimiz 2014 yılında 2 milyar dolar ihracat, stratejik Ana Hedefimiz ise "2023'te savunma ve havacılık sanayinde 25 milyar dolar mal ve hizmet ihracatı"nı gerçekleştirmek.

- SEKTÖRÜN 2013'TE EN ÇOK SATTIĞI ÜRÜNLER**
- Uçak ve helikopter aksamaları
 - Zırhlı kara araçları
 - Gemiler ve süratli botlar
 - Füze, roket ve fırlatma platformları
 - Hafif silahlar ve mühimmatları
 - Elektronik sistemler
 - Lojistik destek ürünleri

Ar-Ge destekleri devam etmeli

✓ Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği olarak, ülkemizin 2023 yılı hedefleri çerçevesinde dünyanın önemli global tedarikçilerinden biri olma yönünde çalışmalarımıza son sürat devam ediyoruz. Tabi bu noktada da sektör olarak talebimiz, Ar-Ge konusunda verilen desteklerin artarak devam etmesidir. Çünkü rekabetin yoğun olduğu günümüz dünyasında, tercih edilen olmak için farklı olmak, farklı olmak için ise teknolojiyi en üst düzeyde kullanmak gerekmektedir. Bizler de bunun bilinci ve ilerlemenin azmiyle, her güne yeni bir artı katarak yolumuzda ilerliyoruz. KOBİ'lerimizin ihracatta etkin biçimde konumlanmasına destek

olmak için çalışıyoruz. KOBİ'lerimizin "sistemde iyi tanımlanmış alanlarda yoğunlaşması ve bu açıdan teşvik edilmeleri" kritik önemde. 2013 bu açıdan yoğun geçti, önümüzdeki yıllarda da artarak devam edecek. Kurulduğu günden bu zamana, hem faaliyetlerini hem de üye sayısını katlayarak artıran Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği, bugünkü başarısıyla yetinmeyecek ve her zaman daha iyisi olmak için gayret etmeye devam edecektir. 2023 yılı için 25 milyar dolar ihracat hedefi belirledik. Bunu gerçekleştirmenin yolu ise şüphesiz çalışmak: Strateji ve planlama çerçevesinde çalışmak.

RIZA SEYYAR
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	183.308
IRAK	173.383
HOLLANDA	99.412
ABD	92.958
İNGİLTERE	87.267
DİĞER	695.089
TOPLAM	1.331.417

İnovasyon artarsa ihracatımız da artar

Meyve Sebze Mamulleri Sektörü gerek istihdam, gerekse de ekonomiye sağladığı net döviz girdisi bakımından ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinden biri.

Temel girdisinin tarımsal ürünler olması nedeniyle tarım sektörünü canlandıran ve dolayısıyla istihdam yaratan mamul sektörü, üretimden nihai tüketiciye kadar uzanan süreçte ekonominin diğer kollarını da harekete geçiren stratejik bir öneme sahip. Konuyu küresel düzeyde ele aldığımızda da Gıda ve İçecek pazarının dünya imalat sanayinin en önemli kollarından biri olduğunu gözlemlemekteyiz. Diğer sektörlerle ilişkisi, istihdam katkısı, hammaddenin yerinde temin edilmesi ve buna bağlı olarak üretimde ihtiyaç duyulan girdilerin ithalatına hemen hemen

hiç ihtiyaç duyulmaması sebebiyle net döviz girdisi sağlama gibi unsurlar göz önünde bulundurulduğunda ülkemizde de sektörün hayati önem arz ettiği tartışılmaz bir gerçek.

İstihdama katkımız büyük Türkiye’de imalat sanayinde faaliyet gösteren işletme sayısına baktığımızda, Gıda ve İçecek Sanayi 40 binden fazla işletme ile yüzde 12.5 gibi ciddi bir paya sahip. İmalat sanayinde çalışan sayısının yüzde 13,5’ini Gıda ve İçecek Sanayi’nin oluşturduğu gerçeğine baktığımızda sektörün istihdama katkı açısından da ne denli önemli olduğunu bir kez daha anlamış oluyoruz. Gıda ve

İçecek Sanayinin çok önemli alt kolu olan Meyve Sebze Mamulleri Sektörü toplam üretimin yüzde 17’sine tekabül ediyor. AB’de Meyve Sebze Mamulleri Sektör üretiminin toplam Gıda Sanayindeki payının yüzde 6 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizde sektörün ne kadar

önemli bir konumda olduğu daha iyi anlaşılır.

İhracatta yüzde 9,6 artış

Meyve Sebze Mamulleri sektöründe 2013 yılında gerçekleşen ihracat rakamlarına baktığımızda, ihracatımızın miktarında geçen yıla göre yüzde 9,6 artış meydana geldi ve rakam 1 milyon 209 bin ton olarak gerçekleşti. Değer ise, yüzde 5,6’lık artışla 1 milyon 331 bin dolar olarak gerçekleşti. Bu süre zarfında toplam 175 ülkeye ihracat yaptık. Bu sayı, sektör başına Türkiye ortalamasının bir hayli üzerinde. En fazla mamul ihracatı, geçen yılın aynı döneminde olduğu gibi Almanya’ya, ardından

175
SEKTÖRÜN 2013
YILINDA İHRACAT
YAPTIĞI ÜLKE SAYISI

4
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2023
İHRACAT HEDEFİ

Irak’a gerçekleşti. Bunun yanında, bir önceki yıla göre ihracatımızın en fazla artış gösterdiği ülkeler Suudi Arabistan, Suriye ve İsviçre olarak görülmekte. Alt sektörlerdeki ihracat durumuna baktığımızda, en fazla ihracatımızın sebze konserveleri ürün grubunda olduğunu görüyoruz. Bir önceki yıla oranla ihracatında artış meydana gelen ürün grupları ise dondurulmuş sebzeler, kurutulmuş

sebzeler, sebze meyve konserveleri, domates salçası, dondurulmuş sebze konserveleridir. Bu rakamlar çerçevesinde meyve sebze mamulleri açısından 2013 yılının olumlu bir yıl olduğunu söyleyebiliriz.

İnovasyon artarsa ihracatımız da artar

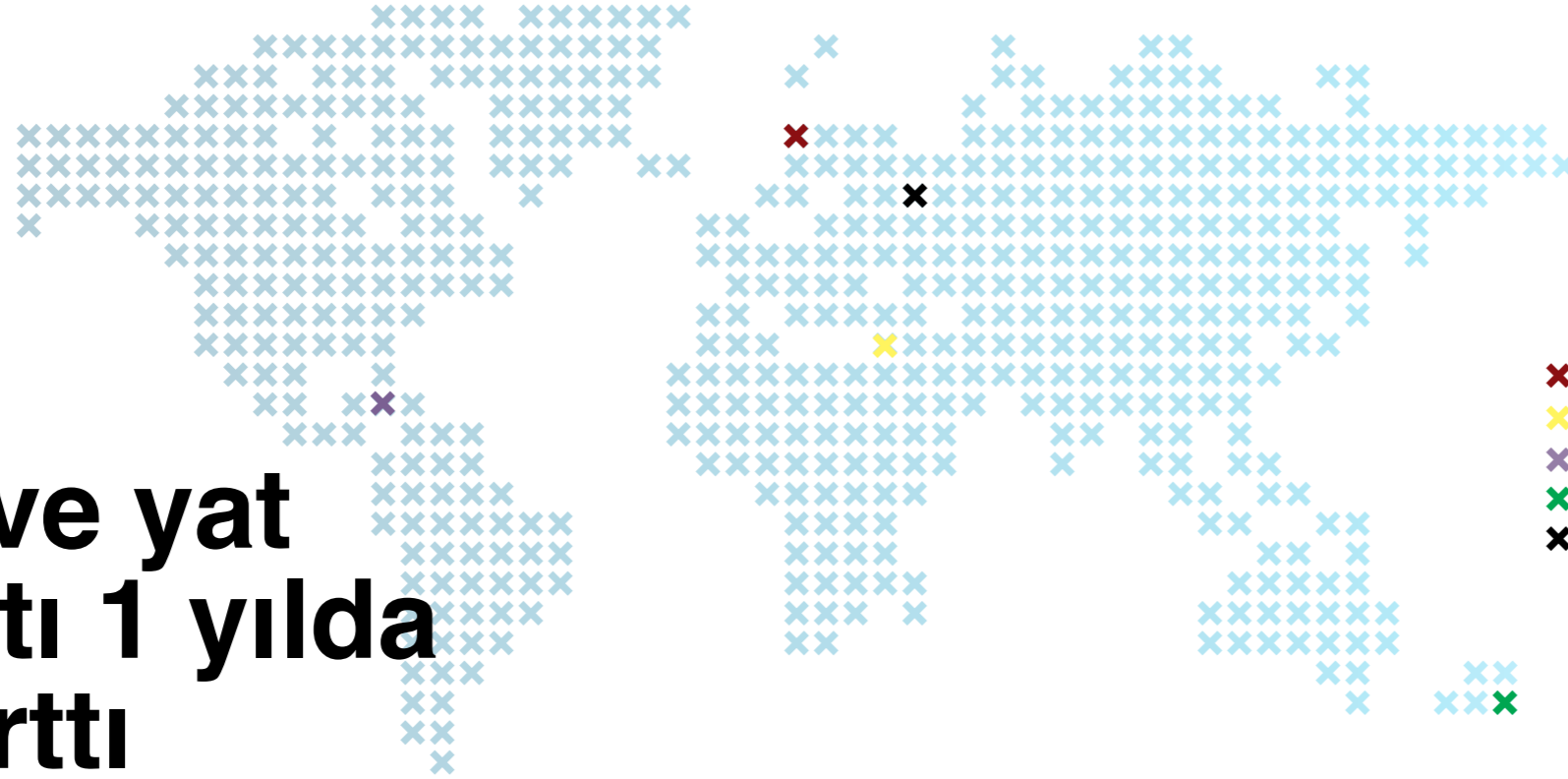
Mamul ticaretinin, ağırlıklı olarak meyve ve sebzeden gerçekleşen üretime paralel değişiklik gösterdiği göz önüne alınırsa, 2014 yılında gerçekleşecek meyve sebze üretiminin mamul sektöründe belirleyici olacağını söyleyebiliriz. Şu andaki verilere baktığımızda sektörün önünde ciddi bir problem görünmemektedir. İnovasyon konusunda çalışmalar artarak devam ettiği sürece, bunun ihracatımıza da yansıtacağını düşünüyorum.

Meyve Sebze sektörünün hedefinde 2023 var

✓ Dünyada Meyve Sebze Mamulleri Sektörünün ihracat hacmi 2008 yılında 140 milyar dolar iken 2023 yılında 192 milyar dolar olarak öngörülüyor. Sektörümüzün 2023 vizyonu rakiplerinin önüne geçerek sürdürülebilir bir ihracat büyümesi sağlamaktır. Bilindiği üzere 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı, 2012 yılında Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanarak resmi anlamda devletimizin ihracat stratejisi haline gelmiştir. Bu açıdan bakıldığında 2023 için konulan hedeflere ulaşma sektörümüz için büyük önem arz etmekte. Meyve Sebze Mamulleri

Sektörünün 2008-2023 büyümesi, dünya ticaretindeki payını 2,6 katına çıkartacağı iddiasını taşımaktadır. Şöyle ki, 2008 yılında dünya ticaretinden aldığımız pay yüzde 0.8 seviyelerinde iken 2023 yılında bunu yüzde 2.1 seviyelerine çıkarmayı düşünüyoruz. Bir başka deyişle yıllık ortalama yüzde 9’luk bir büyüme performansı ile 2008 yılında 1.1 milyar dolar seviyesinde olan ihracatımızı 2023 yılında 4 milyar dolar seviyelerine taşımayı hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşmak için sektörün tüm aktörlerinin üzerine düşen görevleri yerine getireceğini umuyoruz.

ÜLKE	BİN \$
✘ NORVEÇ	273.994
✘ MALTA	223.208
✘ CAYMAN ADALARI	106.747
✘ MARSHALL ADALARI	84.138
✘ HOLLANDA	61.150
DIĞER	414.356
TOPLAM	1.163.591

Gemi ve yat ihracatı 1 yılda %43 arttı

Türkiye'nin gemi ve yat ihracatı 2012 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık yüzde 39 daralarak 811 milyon dolara gerilemiş, son 3 yılın en düşük seviyesini görmüştü. 2013 yıl sonu rakamlarına göre bu rakam yüzde 43'lük ciddi bir artışla 1 milyar 163 milyon dolara yükseldi.

Türkiye'nin gemi ve yat ihracatı 2012 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık yüzde 39 daralarak 811 milyon dolara gerilemiş, son 3 yılın en düşük seviyesini görmüştü. Kriz öncesi oluşan talebi karşılamak üzere planlanan aşırı arz, krizden sonraki birkaç yılda ihtiyaç ve talebin çok üzerinde bir gemi üretimine neden olmuş, bu da zaten hassas olan fiyat istikrarını

olumsuz etkilemişti. Türk gemi ve yat sektörünün dünya gemi ihracatındaki yerinin dünyadaki ilk 10 ülkeden biri olmasına karşın 2012 yılında pazardan alınan pay oldukça düşmüştü.

2013'te sektörün performansı iyi 2013 yılsonu rakamları ile sektörü değerlendirdiğimizde; 2012 yılında ihracat rakamı 811 milyon dolarken, 2013 yılı sonunda bu rakam yüzde 43'lük ciddi bir artışla

1 milyar 163 milyon dolara kadar yükseldi. Özetle 2013 yılında gemi ve yat sektörü geçen yıla göre daha iyi ihracat performansı gösterdi. Gemi ve Yat İhracatçılar Birliği tarafından yapılan ihracatlar "gemi" ve "yat" olacak şekilde iki alt kategoride izlenmekte. 2013 yılında sonunda Gemi alt sektöründe geçen yıla göre yüzde 60'lık bir artış gerçekleşirken, bir önceki yıl 582 milyon dolar olarak gerçekleşen gemi ihracatı, 912 milyon dolara yükseldi. 2013 yılında Yat alt sektöründe de ihracat bir önceki yıla göre yüzde 13'lük artışla, 250 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

Sektör küçülme ile karşı karşıya 2008'de sektörün yakaladığı 2.6 milyar dolar seviyelerine erişmek

önümüzdeki yıl için pek mümkün gözükmesine de 2014'te Gemi ve Yat sektörü ihracatının 1.5 milyar dolar civarlarında seyredeceğini öngörmekteyiz. Sektör sorunlarının çözülmesi için atılacak adımlar ve sektörün taşıdığı potansiyel ile 2014 yılı içinde sektör bu rakamlara ulaşabilir. Alt sektörler bazında bakıldığında, gemi alt sektöründe 2014 yılı hedefi 1 milyar 200 milyon dolar, yat sektöründe 400 milyon dolar olarak öngörülmekte. Elbette global ekonomik göstergeler ve deniz taşımacılığının göstereceği performans, ihracat konusundaki öngörülerini olumlu veya olumsuz etkileyecek.

Bilindiği üzere, sektör genel olarak dünya gemi ve yat ticaretinin azalmasından kaynaklanan

1.5
MİLYAR DOLAR
2014
İHRACAT HEDEFİ

bir küçülme ile karşı karşıya. Rekabet edebilmek adına uygun finansman yapısının oluşturulmaması, sektörün uluslararası rekabette var olabilmesi için rakip ülkelerin verdiği destek tutarlarına benzer uygulamaların sektör için geliştirilememesi, barter gibi farklı ticaret yöntemlerinin geliştirilememesi ve ticaretin canlandırılmasına yönelik önlemlerin alınmaması hedeflerin gerçekleştirilmesindeki önemli engellerden...

Sektörü tanıtacak projeler üzerinde çalışıyoruz

✓ Gemi ve Yat İhracatçıları Birliği sektörün gelişimine yönelik çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor. 2011 yılında başlatılan "Gemi ve Yat Sektöründe Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi" projesi çerçevesinde yürütülen İhtiyaç Analizi çalışması ile sektöre yönelik çıkarımlarda bulunuldu. Başlangıçta proje katılımcısı firmalar olmak üzere tüm sektörün potansiyellerinin gelişimlerine yönelik araştırmalar yapıldı, eğitimler verildi, bunun yanı sıra pazar araştırmaları yapılarak, Fas ve Rusya gibi hedef ülkelerimize yönelik Ticaret Heyetleri düzenlendi. Yine Ekonomi Bakanlığı destekli bir diğer proje olan "Gemi ve Yat Sektörü Tanıtım Projesi" kapsamında sektöre ilişkin bir tanıtım filmi hazırlandı. Bu proje kapsamında ayrıca Norveç ve Rusya'da sektörün önemli fuarlarına katılım sağlanarak, gemi

ve yat sektörünü dünya çapında tanıtıcı faaliyetlere imza atıldı. Ayrıca sektörün tasarım ayağının geliştirilmesi ve üniversite-sanayi işbirliğinin tesis edilmesini teminen üniversitelerle işbirliği içerisinde çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda, Gemi ve Yat ihracatçıları Birliği, 2012 yılından itibaren her yıl Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin de destekleriyle değişen teknolojiye ayak uyduran, çevre dostu, taşımacılık ve ulaşım alanında fonksiyonel özelliklere sahip gemilerin tasarlanması ve bu alanlardaki genç tasarımcıların ülkemize kazandırılması amacıyla "Gemi ve Yat Tasarım Yarışması" düzenleniyor. 2014 yılında üçüncüsü düzenlenecek olan Gemi ve Yat Tasarım Yarışması'nın bu yılki teması 'Yat Tasarımı'. Yarışma motor-yat ve yelkenli yat olarak iki alt kategoride düzenleniyor.

2013 YILI
GEMİ VE YAT
SEKTÖRÜ
İHRACATI

- Gemi alt sektörü : % 60'lık artış
912 milyon dolar ihracat
- Yat alt sektörü : % 13'lük artış
250 milyon dolar ihracat

NOYAN GÜREL
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Tütün sektörünün hedefi %100 tescilli tohuma geçmek

Yaprak tütün sektörü 2013 senesinde fiyat ve alım politikası neticesinde, son senelerin rekoru sayılacak derecede tütün üretim miktarlarının artış gösterdiği bir sene yaşadı.

Tütün ve Tütün Mamülleri sektörü olarak gelişmelere değinirken birbirine hammadde açısından bağlı çalışma dinamikleri apayrı iki sektörden bahsetmek gerekiyor. Türkiye'ye resmi sigara ithalatlarının başlamasından bugüne sektörümüzdeki devrim ve değişim devam etmektedir. Tekel döneminde tamamıyla hükümet politikalarına dayalı seçim dönemlerinden ciddi boyutta etkilenen, devlet tarafından çok ciddi destekler gören bir sektör olmaktan bugünlere gelinmiştir. O zamanlarda sigara ihracatımız yok denecek kadar az idi. Esas sektör yaprak tütün ihracatından teşekkül ediyordu.

Türkiye bölgesel bir güç oldu
Bugün Türkiye dünya çapında çok ciddi sigara üreten ve ihraç eden bir bölgesel güç haline geldi. Sektörümüzün ihracat rakamları, mamul Tütün ürünleri ihracatının artık ihraç ettiğimiz Yaprak tütünün de geçtiğini gösteriyor. Bütün bu artı değer ülkemizde kalıyor. Üretilen ürünlerde kullanılan ve ülkemizde iklimsel şartlardan dolayı üretilmediğimiz tütünler ithal edilmekte, üretimden sonra da tekrar ihraç edilmekte. Ama üretimde kullanılan

işgücü, ambalaj malzemesi ülkemizden temin ediliyor. Ülkemizin lojistik konumundan faydalanmak isteyen üreticiler bu avantajı kullanarak ülkemizdeki yatırımlarını her geçen yıl kuvvetlendirerek artırıyor. Onlara bu ortamların gelişmesi ve daha da cazip hale getirilmesi konusunda destek olmaya devam etmeliyiz. Ülkemizin içerisinde olduğu bu avantajlı durumu iyi değerlendirmeliyiz. Zaman zaman sigara ile olan mücadele ile içerisinde olduğumuz

konum özellikle kamuoyu nezdinde çelişkiye düşüyor. Biz Tütün ve Tütün Mamülleri sektörü olarak halkımızın bilinçli bir şekilde eğitilmesini kesinlikle destekliyoruz. Ama bu eğitimlerin ülkemizin olduğu avantajlı konumu yıkarasına yapılmasına itiraz ediyoruz. Dünya pazarındaki konumumuzu ve elimizde olan menfaatleri rakibimiz olan ülkelere kaptırmamak kaydıyla desteğimiz ve bu konudaki sorumluluğumuz sonsuzdur.

İnovasyon çalışmaları sürüyor
Yaprak tütün sektörü 2013 senesinde son senelerin fiyat ve alım politikası neticesinde, son senelerin rekoru sayılacak derecede tütün üretim miktarlarının artış gösterdiği bir sene yaşadı. Sektördeki yaprak tütün şirketlerinin üreticileri ile yaptıkları kontratlar neticesinde

tütün alımlarını son kilosuna kadar üretimin ihtiyaç fazlası olmasına rağmen aldılar. Bu, Yaprak tütün şirketlerinin üreticilere yaptıkları kontratların güvenilirliğini gösteren bir harekettir. Yaprak tütün sektöründe üretici eğitim programları yoğunlaşarak devam ediyor. Daha verimli ve maliyetleri azaltıcı üretim arayışları sürüyor. İnovasyon çalışmaları yoğun bir şekilde devam ederken, Global GAP uygulamaları konusunda yoğun eğitimler veriliyor. Tohum üretiminde tescilli tohum üretimi ihracatçılar birliği bünyesinde genişleyerek artıyor.

Hedefimiz tescilli tohuma geçmek
Sektörümüzün nihai hedefi yüzde 100 tescilli tohuma geçmek. Fidelik üretiminde rulo halinde tohum ruloları deniyor. Böylelikle hem tescillenmiş tohumun kullanıldığı garantilenmiş oluyor hem de tohum yoğunluğundan dolayı oluşacak hastalıklar engellenmiş oluyor. Tarlanın hazırlama

safhasında kullanılan makineler, fideliklerin tarlaya dikiminde kullanılan dikim makineleri, tütünün hasadında kullanılmak üzere hasat makineleri gözden geçirildi ve en son teknolojik makineler ithal edilerek, yerel üretim yapan tarım makinesi şirketleri ile işbirliği yapılarak bu makinelerin üretimi ve inovasyonu ve gerekirse yurtdışından patent anlaşmaları yapılmak kaydıyla ülkemizde yapılmaya başlandı. Bütün bu konuları üreticilere birebir uygulamalı anlatmak göstermek ve ikna etmek adına bütün üretim bölgelerinde model çiftçiler seçtik ve ziraat mühendislerinin kontrolünde bu yöntemleri uygulamalı olarak gösterdik. Ziraai ilaç kullanımı ve kalıntı analizleri sektörün ürettiği ürünün yüzde 100'ünde tatbik edilmekte. Ülkemizden yaprak tütün ithal eden ülkelerin koyduğu limitler çerçevesinde kalmak mecburiyetinde olduğumuzdan dolayı bu konuya çok önem veriyoruz, vermek de zorundayız.

Yeni teknolojiler kullanıyoruz

✓ Yaprak Tütün işleme tesislerinde teknoloji yatırımları hız kazanarak devam ediyor. Seneler önce basit tarımsal ürün işleme tesisleri olan işletmelerimiz bugün dünya ile boy ölçüşebilecek derecede teknoloji içeren birer endüstriyel tesis haline geldi. Tesislerdeki üretim verimliliği ve içerisinden geçen ürünün kalitesi her geçen gün artıyor. Seneler evvel geleneksel bir şekilde çuvala sarılı olan tütünümüz bugün 200 kiloluk karton ambalajlarda endüstriyel bir ürün haline geldi. Bu kutunun üzerindeki

barkod sayesinde ürünün hangi çiftçi grubu tarafından üretildiği dahi bulunabilmekte. Bu, teknolojik gelişmenin ne derece sektöre girdiği ve sektörde kullanıldığının en basit bir göstergesi. Türkiye Şark tipi tütün olarak bilinen ve American Blend sigara üretiminde aromasından dolayı kilit bir konumda olan ürünün dünyadaki açık arayla bir numaralı üreticisidir. Bu avantajlı konumumuzu korumamız en doğal hakkımızdır. Politikalarımızı doğru tayin ettiğimiz takdirde de bu konumu hiçbir rakibimiz değiştiremez.

ALİ NEDİM GÜRELİ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Zeytin ve zeytinyağı ihracatı desteklenmeli

2013 yılında Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız 92 bin 305 ton olarak gerçekleşti, bu miktara karşılık 296 milyon dolar tutarında döviz geliri elde edildi. Son yıllarda artan zeytin fidanı dikimleriyle önümüzdeki kısa ve orta vadede geçmiş dönemlerin çok üzerinde üretim miktarlarına ulaşacağını ve üretimde yıldan yıla yaşanan periyodisite kaynaklı dalgalanmanın azalacağını tahmin etmekteyiz.

G eride bıraktığımız 2013 yılında Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız 92 bin 305 ton olarak gerçekleşti, bu miktara karşılık 296 milyon dolar tutarında döviz geliri elde edildi. Bir önceki yıl 23 bin 386 ton zeytinyağı karşılığında 76 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmişti. Yine geçtiğimiz yıl Türkiye genelinde toplam 124 ülkeye ve Türkiye sınırları içinde yer alan 5 serbest bölgeye zeytinyağı ihracatı yapıldı. Sırasıyla ABD, İspanya, İtalya, Suudi Arabistan, Japonya miktar ve değer bazında en fazla ihracat yapılan ülkeler olarak sıralayabiliriz. Son iki takvim

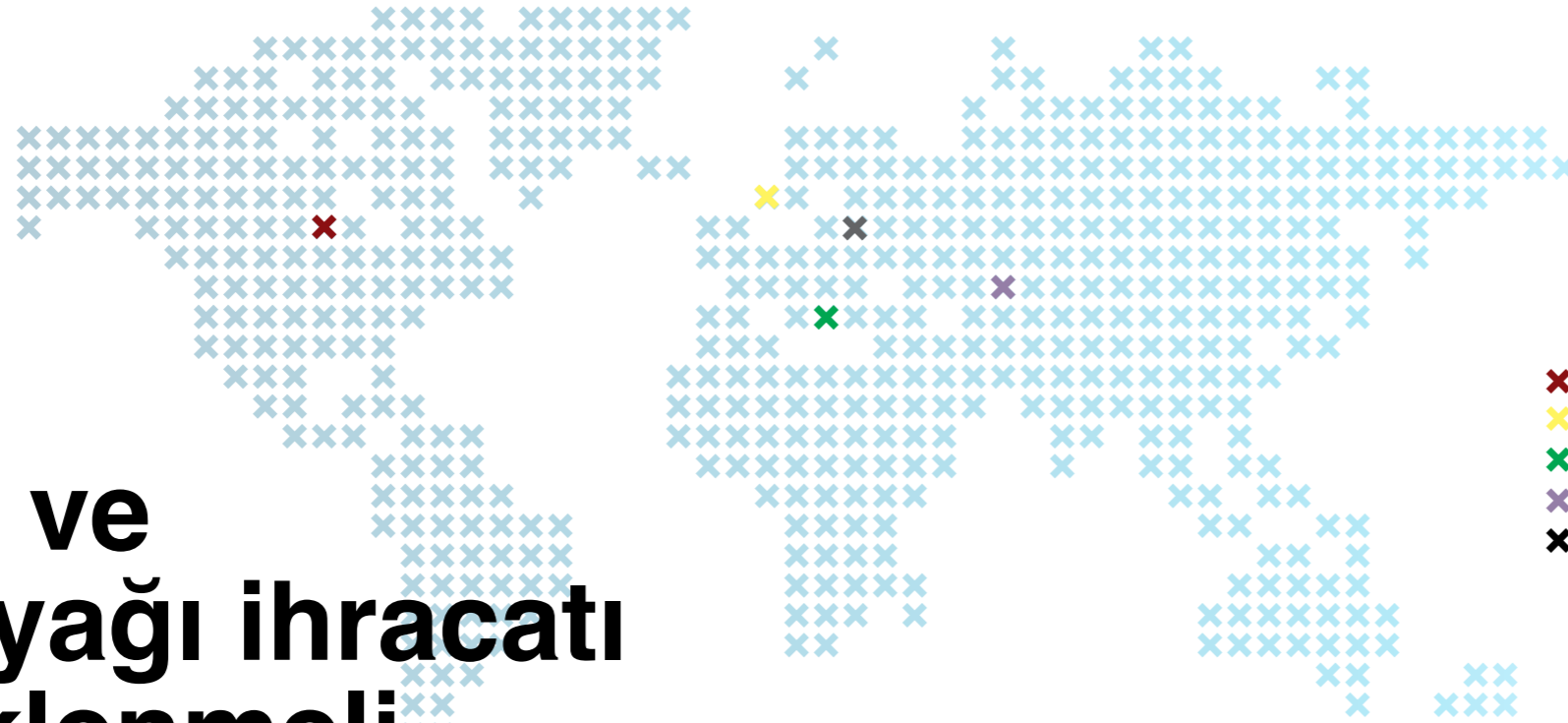
yılında en fazla ihracat yapılan ilk 25 ülke arasında ihracatımızda ABD, İspanya, İtalya ve Japonya'ya olan ihracat artışları kayda değer.

Artışın temel nedeni rekoltede artış
2007-2011 yıllarında ihracatımızda yaşanan ciddi

orandaki gerilemeden sonra 2012 yılından itibaren zeytin-zeytinyağı ihracatında yaşanan artışın temel nedeni ülkemizin rekoltesinde ve dolayısıyla söz konusu ürünlerin arzında yaşanan artış diyebiliriz. 2013 yılında ise artış gösteren rekoltemizin yanında zeytin-zeytinyağında en büyük üretici ülke olan İspanya'da yaşanan kuraklık sonucu azalan rekoltenin de ihracatçılarımıza rekabette sağladığı avantaj ile zeytinyağı ihracatımız 1 Ocak-31 Aralık 2013 tarihleri arasında bir önceki yılın aynı dönemine göre miktar bazında yüzde 294 oranında, değer bazında ise yüzde 286 oranında artış gösterdi.

2014 sıkıntılı geçebilir

Birliğimizin, son yıllarda artan zeytin fidanı dikimleriyle önümüzdeki kısa ve orta vadede geçmiş dönemlerin çok üzerinde üretim miktarlarına ulaşacağını ve üretimde yıldan yıla yaşanan periyodisite kaynaklı dalgalanmanın azalacağını tahmin etmekteyiz. Ancak önümüzdeki 2013/2014 sezonu için beklenen düşük rekolteyle (İzmir Ticaret Borsası koordinasyonunda Birliğimizin de katıldığı rekolte tespit çalışmalarında 140 bin ton civarı tahmin edilmiştir) birlikte ihracatımızın biraz gerileyeceği tahmin ediliyor. Dolayısıyla ihrac pazarlarımızda son iki yıldır gerçekleşen yüksek rekolte

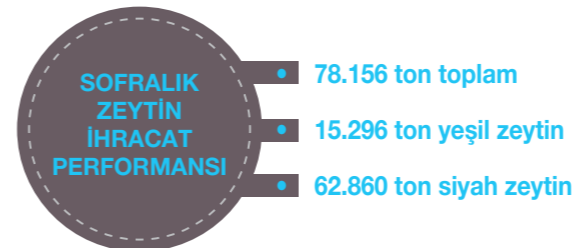
ÜLKE	BİN \$
✗ ABD	102.731
✗ İSPANYA	61.504
✗ İTALYA	40.085
✗ İRAK	37.194
✗ ALMANYA	37.022
DIĞER	161.206
TOPLAM	439.742

nedeniyle etkileri daha hafif olarak hissedilen sıkıntılarının 2014 yılında daha yoğun olarak yaşanacağı düşünülüyor.

İhracatın önündeki engeller kalkmalı

Sektörümüzde yaşanan temel yapısal sıkıntılar arasında; rakip ülkelerdeki tarımsal üretim maliyetlerinin ülkemizdeki maliyetlerden daha düşük düzeyde olması, başta Avrupa Birliği olmak üzere diğer ülkelerde üreticilere sağlanan doğrudan desteklerin ülkemizdeki destek oranlarının çok üzerinde seyretmesi başta gelen faktörlerden. Diğer birçok sektörlerde başlıca pazarımız olan AB'nin zeytinyağında ülkemize uyguladığı korumacı

tedbirler kapsamında yüksek oranlı gümrük vergileri, AB'nin, AB dışında kalan çoğu rakip üretici ülkelere tanıdığı ancak ülkemize sadece 100 ton için uyguladığı kota tavizinin azlığı ise bir başka etken olarak karşımızda. AB içinde uygulama bulan ancak ülkemizde zeytin ve zeytinyağı için uygulama imkânı tanınmayan "dahilde işleme rejimi" de sıkıntı yaratmakta. 2012 ve 2013 yıllarında alıcı pazarlarda kazandığımız konumumuzu koruyabilmek amacıyla, 2014 yılında işleyip, ihrac edilmek üzere, yurt dışından mal temin edilebilmesi için sofralık zeytin ve zeytinyağının Dahilde İşleme Rejimi kapsamına alınmasına izin verilmesi hususunu Bakanlıklara yazılı olarak ilettik.

Sofralık zeytin ihracatı istikrarlı seyrediyor

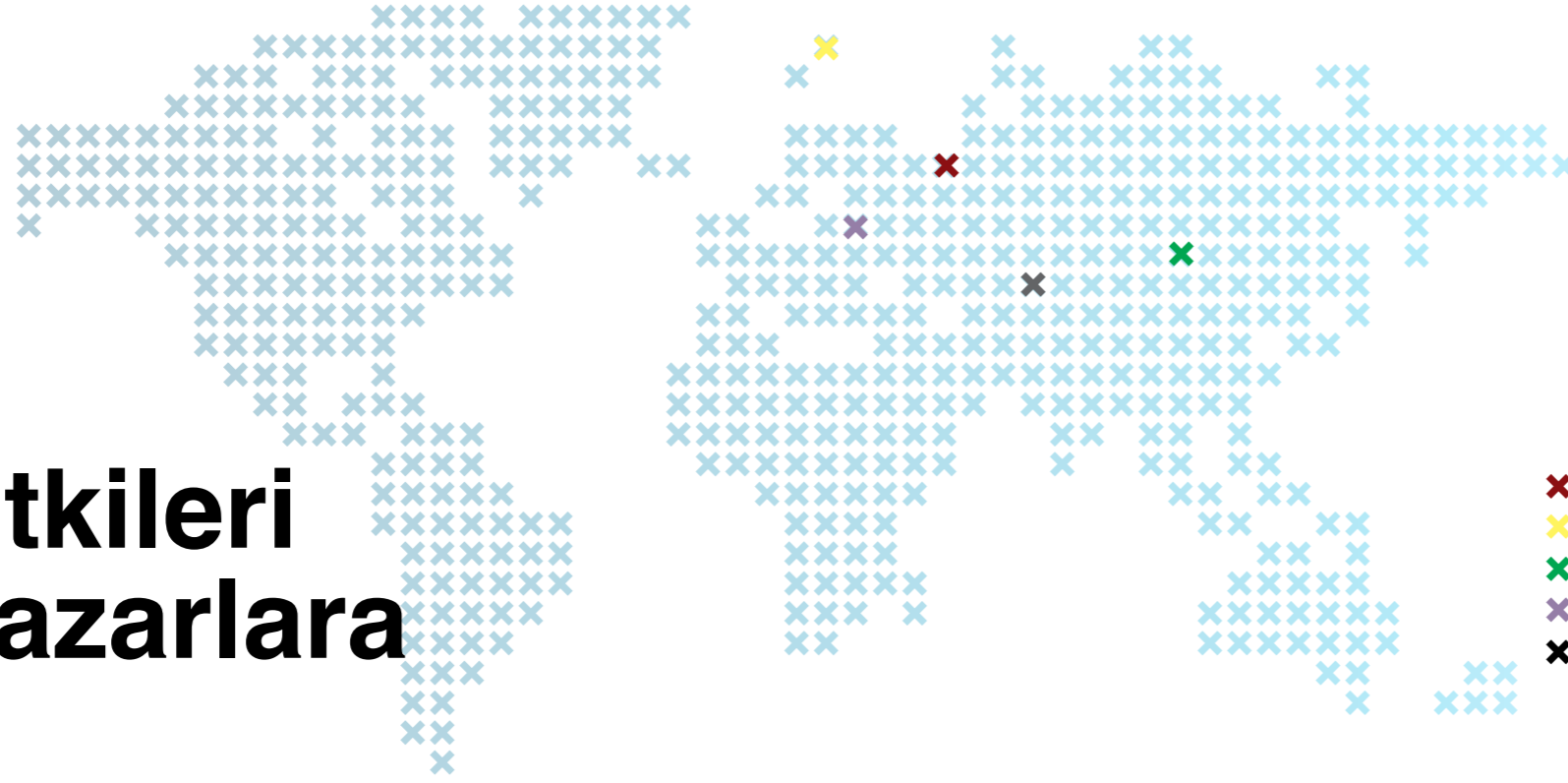
✓ İhracatın zeytinyağına oranla daha istikrarlı seyrettiği sofralık zeytinde ise bu sezon ihracatımızın rekoltede beklenen düşüş nedeniyle 65 bin ton civarında gerçekleşmesi beklenmekte. 2013 yılında Türkiye genelinde toplam 78 bin 156 ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 131 milyon dolar döviz geliri elde edildi. Sofralık zeytin ihracat

miktarının 15 bin 296 tonu yeşil, 62 bin 860 tonu siyah zeytin olarak gerçekleşti. 2012 yılında ise, Türkiye geneli 70 bin 961 ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 115 milyon dolar döviz girdisi sağlanmıştı. 2013/14 ihraç sezonunda zeytinyağı ihracatımızın 35 bin tonu, sofralık Zeytin ihracat hedefimizin ise 65 bin tonu aşacağı tahmin edilmektedir.

OSMAN BAĞDATLIOĞLU
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Süs bitkileri yeni pazarlara açıldı

Türkiye'de süs bitkileri sektörü hem üretim hem ihracat yönünden hızla gelişen bir sektör. Bugün tüm dünya Türkiye'deki bu potansiyelin farkında ve ülkemizi önemli bir üretici/ihracatçı ülke olarak kabul etmiş durumda.

Sektörümüz açısından 2013 çok olumlu bir yıl oldu. Süs bitkileri ve mamulleri ihracatı 2013 yılında bir önceki yıla göre değer bazında yüzde 5 artış göstererek 77 milyon 92 bin dolara yükseldi. Özellikle iç ve dış mekan bitkileri ihracatı artış gösterirken, ihracatımızda bu ürünler için Türkmenistan, Irak, Azerbaycan ve Özbekistan gibi yeni pazarlar kazanıldı.

50'den fazla ülkeye ihracat İhracat pazarlarımız bu yıl da genişlemeye devam etti. Toplamda 50'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilirken, Hollanda, İngiltere, Türkmenistan, Almanya, Irak, Azerbaycan, Ukrayna, Rusya,

Özbekistan ve Romanya en önemli pazarlarımız oldu. 2014 yılında ihracatımızın yüzde 25 artış göstermesini ve 100 milyon dolara ulaşmasını hedefliyoruz. İhracatımıza önümüzdeki yıl yeni çeşitler ve yeni pazarlar kazandırmayı da amaçlıyoruz. Bu anlamda hem Birlik hem Tanıtım Grubumuz yurt dışı ve yurt içi sektörel tanıtım çalışmalarına hızla devam edecek.

Tanıtım Grubumuz yeni projeler hazırlıyor

Birliğimiz ihracat pazarlarını artırmak için dış mekan bitkilerinde Mersin Ticaret ve Sanayi Odasıyla birlikte bir proje yürütüyor. Bu proje ile, hedef pazarlar olan Irak, Azerbaycan ve Türkmenistan'a yönelik tanıtım çalışmaları, fuarlar ve

heyetler düzenlenecek. Bunun dışında kesme çiçekte hedef pazarlarımız olan Orta Avrupa Ülkelerine yönelik yürüttüğümüz projemiz yeni sona erdi. Bu proje kapsamında 2013 yılında Fransa, Kolombiya ve Hollanda pazarlarına heyetler gerçekleştirdik. Bu heyetler ihracatçı firmalarımız için çok faydalı oldu. 2014 yılında da farklı hedef pazarlara sektörel ticaret heyetleri yapmayı planlıyoruz.

Süs Bitkileri Tanıtım Grubu olarak 2013 yılında önemli hedef pazarlarımız olan Hollanda ve Almanya'da tanıtım çalışmalarını hızlandırarak, fuar katılımları gerçekleştirdik. Süs bitkileri sektöründe en önemli ithalatçı olan Almanya, bu yıl en önemli sektörel fuar olan IPM 'de Türkiye'yi yılın ülkesi seçti. Bu da bize tanıtım çalışmalarımızın büyük ses getirdiğini göstermektedir.

Expo 2016 Antalya sektörü çok geliştirecek

Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği olarak Türkiye'deki süs bitkileri sektörünü dünya ile entegre etme adına, bugüne kadar pek çok organizasyona imza attık. Yurt dışında Union Fleurs (Dünya Çiçek Ticareti Birliği), AIPH (Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri

Birliği) ve birçok diğer alanda ülkemizi başarıyla temsil etmeye devam ediyoruz. Önümüzdeki süreçte, Birliğimizin de içinde aktif rol aldığı ve yoğun çabalarla ülkemize kazandırılan Expo 2016 Antalya gibi önemli bir proje var. Expo 2016 Antalya, ülkemizin evsahipliği yaptığı en önemli organizasyon olacak. Bu açıdan elimizdeki bu örnekleri iyi kullanmamız ve buna göre bir yol haritası çıkarmamız gerekiyor. Expo 2016 Antalya projesine Birliğimizin desteği artarak devam edecek. Bu oluşum süs bitkileri ihracatının da ivme kazanması için bir dönüm noktası olacak. Expo organizasyonunun özellikle dış mekan bitkileri ve peyzaj alanlarında sektörü çok geliştirmesini bekliyoruz.

Uluslararası faaliyetler sektörümüz için çok önemli

✓ Sektörümüzün tanıtımı için uluslararası arenadaki her faaliyeti çok önemli görüyoruz. Biliyoruz ki, ülkemizin sadece sektörümüz adına bünyesinde barındırdığı zenginlik bile, bizleri dünyada çok daha farklı bir konuma yerleştirmek için yeterli. Dünya genelindeki endemik bitki türlerinin üçte birini üreten bir ülkede bulunuyoruz. Bu oranı Avrupa'yla kıyasladığımızda gerçeği çok daha net görebilmek mümkün. Topraklarımızda Avrupa'nın iki katı kadar endemik bitki türü yetiştirilebilmekte. Burada Birliğimize düşen görevin, sahip olduğumuz bu potansiyeli, sektörümüz ve

ülkemiz adına en iyi şekilde değerlendirmek ve tanıtımına katkı sağlamak olduğunun bilincindeyiz. Bu bilinçle her adımımızı bu gerçekten yola çıkarak atmaktayız. Süs Bitkileri ve Mamulleri İhracatçıları Birliği olarak, süs bitkileri üretimimizin gelişmesi ve ihracatımızın artması için durmaksızın çalışıyoruz ve çalışmaya da devam edeceğiz. İhracatımızın, önümüzdeki yıllarda da atan bir ivmeyle devam edeceğine inanıyoruz. Çünkü hem ülkemizdeki potansiyelle, hem sektörümüzdeki ihracatçılarımıza hem de gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimize olan güvencimiz tam!

200 ülkenin
fabrikalarında
"Türk Makinesi"
çalışıyor.

Ya sizin
fabrikanızda?

Bugün tüm dünyada 200 ülkeden sanayicilerin makine tercihi Türk Malı iken,
ülkemiz sanayicilerinin tercihi ithal makine. Siz de kusursuz işçilik ve
ileri teknolojiyle üretilen yüksek kaliteli Türk makineleri ile bir an önce tanışın.

Hem siz kazanın, hem Türkiye kazansın!

MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

makinebirlik.com

 **MAKİNE
TANITIM GRUBU**

makinetanitimgrubu.com.tr

+ Fındık

Sevdiğiniz bir çok lezzete Türk fıncığı eşlik ediyor. Türk fıncığının bulunduğu her tat artı değer kazanıyor.

www.ftg.org.tr

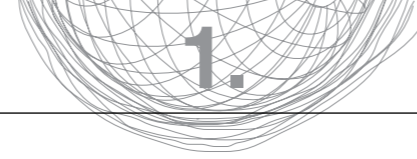

2013 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK

İLK 10

İHRACATÇI

FİRMASI

Yatırımlarımız, 5 milyar doları aşıyor

Ülkemizin petrol ürünleri ihtiyacını karşılamak misyonu ile üretimini sürdüren Tüpraş'ın, uluslararası piyasadaki rekabet gücünü artırmak ve sürdürülebilirliğini korumak için başladığımız, ayrıca ülkemiz cari açığının 1 milyar dolar azaltılmasına katkı sağlayacak 2.7 milyar dolar değerindeki Fuel Oil Dönüşüm projemizi bu yıl tamamlıyoruz.

Türkiye'de tüketilen akaryakıt ürünleri ihtiyacının yüzde 60'ını üreten, ülkemizin en büyük sanayi kuruluşu olmasının yanı sıra yıllardır en çok ihracat yapan şirketler sıralamasında da zirvedeki yerini koruyan Tüpraş, taşıdığı stratejik önemin bilinciyle daha aydınlık ve müreffeh bir Türkiye için her koşulda üretmeye devam ediyor. 2013 yılına 110 dolar/varil seviyesinden başlayan ham petrol fiyatları, ekonomik ve jeopolitik olayların etkisi ile dalgalı bir seyir izleyerek yılı yine 110 dolar seviyesinden kapattı. 2012 yılında 90 milyon varil/gün olan dünya petrol tüketimi, 2013 yılında yüzde

1,4 artışla 91,3 milyon varil/gün düzeyinde gerçekleşti. 2013 yılında ağır petrolerin fiyatının göreceli olarak artması, küresel rafineri bakım duruşlarının 2012 yılına göre daha az olması ve Avrupa ekonomisindeki zayıf görünüm nedeniyle, 2012 yılında 4,21 dolar/varil olan Akdeniz rafineri marjı, 2013 yılında 1,67 dolar/varil düzeyine geriledi. 2014 yılında dünya ekonomisinin yüzde 3,7 büyümesi ve petrol talebinin de yüzde 1,4 artarak 92,6 milyon varil/gün olması bekleniyor.

Türkiye'de petrol ürünleri sektöründe gelişmeler

Türkiye motorin tüketimi EPDK verilerine göre 2013 yılında yüzde 7,2 yükselişle 16,8 milyon tona ulaştı, benzin tüketimi ise uzun yıllar süren düşüşlerden sonra yüzde 1,3

oranında artarak 1,9 milyon tona yükseldi. Başta elektrik üretimi olmak üzere, ısınma ve sanayi alt sektörlerinde doğalgaz kullanımının artarak devam etmesi ile fuel oil tüketimi yüzde 21,8 azaldı.

2013 yılında Tüpraş

Avrupa'da ürün taleplerinin zayıf seyri ile Akdeniz piyasası

ürün fiyatlarının petrol fiyatına göre düşük performans sergilediği 2013 yılında, yapılan üretim ve satış optimizasyon çalışmalarına bağlı olarak toplam kapasite kullanımı yüzde 2,5 azaltılarak yüzde 79,1 düzeyinde gerçekleşti ve 21,2 milyon ton satılabilir ürün üretildi. Dönüşüm ünitelerinin daha etkin

24.1
MİLYON TON
2013 YILINDA
TOPLAM SATIŞ
MİKTARI

kullanımı ile beyaz ürün verimi yüzde 2 artırılarak yüzde 72,4 düzeyine yükseltildi. 19,2 milyon ton yurt içi satış ve 4,8 milyon ton ürün ihracatıyla birlikte 2013 yılında toplam satış miktarı 24,1 milyon ton olarak gerçekleşti. Sektördeki düşük karlılık ve 309 milyon TL rekabet cezasından kaynaklanan karşılık nedeniyle sadece 13 milyon TL Vergi Öncesi Karlılık elde eden Tüpraş'ın 2013 yılı net karı, Fuel Oil Dönüşüm Projesi yatırım teşvikinin yarattığı 1,2 milyar TL ertelenmiş vergi geliri ile 1 milyar 197 milyon TL oldu. Tüpraş, ülkemizin ürün taleplerindeki gelişimi paralelinde fuel oil üretimini sıfırlayacak konfigürasyona

sahip yüksek kompleksiteli rafineriye sahip olmak amacıyla Fuel Oil Dönüşüm Projesi ve diğer yatırımlarını sürdürüyor.

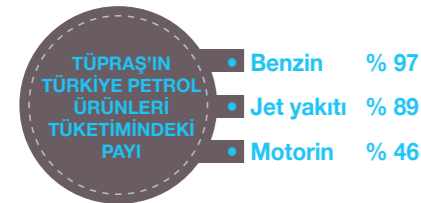
Tüpraş'ın yeni yatırımları

2,7 milyar dolar tutarındaki Fuel Oil Dönüşüm yatırımı için 2013 sonu itibarı ile 2,2 milyar dolar harcama gerçekleştirildi. 2014 Kasım ayında yatırım tamamlandığında, ülkemizde tüketimi azalan, düşük değerli yaklaşık 4,2 milyon ton siyah ürün, 3,5 milyon tonun üzerinde benzin ve motorin gibi daha değerli Euro V standardında çevreci beyaz ürünlere dönüştürülecek, İzmit Rafinerisinin beyaz ürün verimi yüzde 80'in üzerine yükselecek. 2013 yılında, yaklaşık 914 milyon doları için olmak üzere, toplam 1 milyar 201 milyon dolar yatırım harcaması gerçekleşti. 2013 yılı sonu itibarıyla Fuel Oil Dönüşüm Projesinde, mühendislik çalışmalarında yüzde 99,6, malzeme imalatında yüzde 99,9, saha faaliyetlerinde yüzde 75,7 olmak üzere proje genelinde yüzde 91,3 gerçekleştirme sağlandı.

Tüpraş-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

✓ Türkiye'nin rafine sektöründeki tek üreticisi Tüpraş, dört rafinerisinde yıllık 28,1 milyon tonluk ham petrol işleme kapasitesi, taşımacılıktaki Bağılı Ortaklığı Ditaş ve akaryakıt dağıtım sektöründeki iştiraki Opet'le birlikte ülkemizin en büyük sanayi şirketi. Hisselerinin yüzde 49'u İMKB ve Londra Borsası'nda işlem görmekte. Avrupa'nın 7'nci büyük rafineri şirketi olan Tüpraş, hem pazar payı ve kurumsal güvenilirliği hem de üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla entegre bir petrol şirketi olarak hizmet veriyor. 36 çeşit petrol ürününün Türkiye genelinde tedarikini sağlayan Tüpraş'ın doğrudan satış yaptığı müşteriler EPDK tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, madeni yağ dağıtım firmaları, petrokimya sanayi, boya sanayi, Karayolları Genel Müdürlüğü, Belediyeler ile bu kurumlar tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı. Tüpraş 2,1 milyon m3 ham petrol olmak üzere, ürün ve yarı mamul dahil toplam 5,6 milyon m3 tank kapasitesine sahip olup, bu miktar ülke kapasitesinin yüzde 53'üne karşılık geliyor. EPDK'nın yayımladığı sektöre ilişkin verilere göre Tüpraş, Türkiye petrol ürünleri tüketiminde benzinde yüzde 97, jet yakıtında yüzde 89, motorinde yüzde 46 paya sahip. Tüpraş, 2013 yılında 19,2 milyon ton yurt içi satış gerçekleştirdi. Ürün marjları dikkate alınarak optimizasyon kapsamında

talep paralelinde jet üretimi ve bitüm maksimizasyonu tercih edildi. Havayolu taşımacılığı sektöründeki büyüme trendi 2013 yılında da devam etti, uçak trafiği bir önceki yıla göre yüzde 11,7 artarken yolcu sayısı yüzde 14,7 yükselerek yaklaşık 150 milyon kişiye ulaştı. Bu paralelde sivil jet yakıtı satışı bir önceki yılın 262 bin ton (yüzde 9) üzerinde gerçekleşirken, jet yakıtı satışında rekor kırıldı. Üretimini yurtiçi piyasanın talep yapısını dikkate alarak yapılandıran Tüpraş, uluslararası piyasalardaki fiyat dinamiklerinin mümkün kıldığı dönemlerde, ihracatı maliyeti düşüren unsur olarak kullanmayı amaçlıyor. Geçmiş yıllarda Tüpraş'ın ihracatını yoğunlukla ara ürünler oluştururken, günümüzde benzin ve fuel oil gibi nihai ürünler en büyük payı alıyor. 2013 yılında toplam 4,1 milyar dolar değerinde 4,8 milyon ton ürün dış satımı gerçekleştirildi. İhracatın, 2,8 milyon tonunu benzin ve benzeri ürün, 1,7 milyon tonunu fuel oil, 131 bin tonunu motorin, 127 bin tonunu jet yakıtı, 22 bin tonunu LPG ve 50 bin tonunu HVGO oluşturdu. Tüpraş bir Koç Holding şirketi olarak, son 8 yılda ana yatırım planı kapsamında tamamladığı projeler dâhil 4,2 milyar dolar yatırım harcaması gerçekleştirdi. 2014 yılında yatırım kararı alınmış yeni ve devam etmekte olan yatırımlarla birlikte Tüpraş'ın 2006-2015 dönemindeki yatırım programının toplam tutarı ise 5,46 milyar dolar oldu.

HAYDAR YENİGÜN
FORD OTOSAN GENEL MÜDÜRÜ

Ford Otosan kendi rekorunu kırdı

Türkiye otomotiv sanayisinin öncü kuruluşu Ford Otosan, 2013 yılında güçlenen ihracat performansı ve global mühendislik faaliyetleri ile "Türkiye'nin Ticari Gücü" unvanını taçlandırırken, bir yandan da iç pazarda satış liderliğini 12 yıldır üst üste başarıyla devam ettiriyor.

Ford Otosan olarak 2013 yılında gerçekleştirdiğimiz 114 bin araç satışı ile toplam pazarda üst üste 12'nci kez Türkiye otomotiv sektörünün lideri olduk. Azimle çalıştık, otomotivdeki 12 yıllık liderliğimizi satışlarımızla olduğu kadar, üretim ve ihracat ile yarattığımız ekonomi, mühendislik hizmetlerimizdeki başarı ve sektörde örnek gösterilen istihdam rakamlarımızla da tescilledik. Bu süreçte, sektörümüzde "liderlik" tanımını değiştirdik. Başarılı ihracat performansımız ve mühendislik çalışmalarımız ile sürdürülebilir büyümenin sembolü olduk.

çekleştirdiğimiz 2013 yılında otomotiv sektöründeki üst üste 3'üncü ihracat liderliğimizi elde ettik. Ford Otosan olarak, 2005 yılından bu yana Türkiye'nin en fazla ihracat yapan kuruluşları arasında en üst sıralarda yer almanın gururunu yaşıyoruz. 2013 yılında önceki yıla göre yüzde 11 artışla tam 227 bin araç ihraç ettik ve tarihimizin en yüksek ihracat rakamına ulaşarak kendi rekorumuzu kırdık. Başta Avrupa dalgalanmalara karşı güçlü bir duruş sergiledik ve yüzde 15 artışla 3.8 milyar dolarlık ihracat cirosuna ulaştık. Ford Otosan olarak, Ford'un Avrupa'daki en büyük ticari araç üretim üssüyüz. Transit'in Avru-

pa'daki, Custom ve Courier'in dünyadaki tek üretim merkezi, Cargo'nun ise Brezilya ile birlikte iki üretim merkezinden biriyiz. 2013'te Kocaeli ve İnönü fabrikalarımızda toplam 281 bin adet araç ürettik ve oldukça yüksek bir oran olan yüzde 85 kapasite kullanımı ile Avrupa ve Türkiye ortalamasının üzerinde bir seviyeye ulaştık. 2013'te ürettiğimiz araç ve parçaları 5 kıtada 79 ülkeye gönderdik ve ihracat pazarlarımızı çeşitlendirme stratejimiz kapsamında Meksika, Azerbaycan, Mısır, Singapur ve Tayvan'a da araç ihracatını başlattık. Elde ettiğimiz tüm bu değerlerle son 5 yılda toplam 1.9 milyar dolar ihracat fazlasına imza attık.

3.8
MİLYAR DOLAR
FORD OTOSAN'IN
2013 YILI İHRACATI

2013 yılında 73 milyon dolarlık mühendislik ihracatı gerçekleştirdik 2013 yılında ihracatımızda yükselen bir kalem olan mühendislik hizmetlerimizden elde ettiğimiz gelir 2012 yılına göre yüzde 38 oranında artış ile 52 milyon dolardan 73 milyon dolara ulaştı. Dünyanın en büyük ağır ticari araç pazarlarından Çin'de faaliyet gösteren kamyon üreticisi JMC firması ile Ecotorq motorumuzun Çin'de üretimine yönelik lisans anlaşması yaptık. Fikri mülkiyet hakları yüzde 100 Ford Otosan'a ait olan 100 milyon dolar tutarındaki yeni Ecotorq motor yatırımımızı açıkladık. 2011 yılında açıkladığımız ve 2014 yılında meyve-

227 bin araçla ihracat rekoru 2013 yılında iç ve dış pazarlarda toplam 341 bin adet satış gerçekleştirdik. Ford Otosan olarak dünyada ticaretin olduğu her noktaya ürettiğimiz ticari araçlarımızı ihraç etme hedefimizde büyük bir hızla ilerliyoruz. Türkiye ticari araç ihracatının yüzde 61'ini ger-

FORD OTOSAN
2013 İHRACAT
PERFORMANSI

- **341 bin** : İç ve dış pazarlarda toplam satış adedi
- **%61** : Türkiye ticari araç ihracatından alınan pay
- **227 bin** : 2013'te ihraç edilen araç sayısı

Ar-Ge çalışmalarımız Automotive Testing Technology International Magazine tarafından düzenlenen "2013 Yılıın Motor Test Merkezi" ödülü ile takdir edildi.

rini toplamaya başlayacağımız yatırımlarımızla, Ford Otosan olarak içinde bulunduğumuz yılı yeni model lansmanları ve açılışlarla geçireceğiz. İlk olarak yan sanayisi ile birlikte yaklaşık 50 yıldır kendi ekonomisini de yaratan Transit modelimizin tamamen yenilenen 7'nci neslini pazara sunduk. Ford Otosan'ın göz bebeği Transit, yeni jenerasyonu ile birlikte 23'ü yeni toplam 106 pazara ihraç edilecek. 2014 yılı içinde faaliyete geçen Yeniköy Fabrikası Ford'a yeni bir segmentin kapılarını açacak kompakt yeni ticari aracımız Tourneo Courier ve Transit Courier modelinin dünyadaki tek üretim merkezi olmak üzere birçok ülkeye ihraç edilecek.

Mühendislik merkezimizin temellerini attık 2013 yılında gurur veren mühendislik çalışmalarımızı tek çatı altında toplayacak mühendislik merkezimizin temellerini attık. Türkiye otomotiv sektörünün en büyük; Ford dünyasının da en

281 BİN
2013'TE KOCAELİ VE
İNÖNÜ FABRİKALARINDA
ÜRETİLEN ARAÇ SAYISI

büyük üçüncü Mühendislik Merkezi yatırımımız, daha da ileri taşımaya hedeflediğimiz mühendislik ihracatımıza verdiğimiz önemin somut bir adımı oldu. Ar-Ge çalışmalarımızı Automotive Testing Technology International Magazine tarafından düzenlenen "2013 Yılıın Motor Test Merkezi" ödülü ile takdir edildi. 2011 yılında duyurduğumuz Global Cargo Anlaşması bünyesindeki global çalışmalar başta olmak üzere, sadece kendi ürettiğimiz araçlar değil, Ford'un diğer fabrikalarında üretilen modellere yönelik mühendislik çalışmalarımız da tüm hızıyla devam ediyor. Ford dünyasında bizi daha da ileriye taşıyacak mühendislik çalışmalarına imza atmaya devam edeceğiz.

Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.

✓ 12 yıldır üst üste Türkiye otomotiv sektörünün lideri olan Ford Otosan (Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.), Ford Motor Company ve Koç Holding'in eşit oranda hisse sahibi oldukları halka açık bir şirkettir. 2013'te yüzde 12,9 pazar payıyla Türkiye'de en çok tercih edilen marka oldu ve yüzde 26,3'lük ticari araç pazar payı ile Ford'un Avrupa'daki en yüksek pazar payına sahip oldu. 2005 yılından bu yana, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ilk 3 şirketi arasında yer alan Ford Otosan 2013 yılında 79 ülkeye ile sektör şampiyonluğunu elinde bulundurmaktadır. Toplam 4 lokasyonda faaliyet gösteren Ford Otosan, 9444 kişiye istihdam sağlamaktadır. 1277 kişilik Ar-Ge mühendisi kadrosuyla Türkiye'nin özel sektördeki en büyük Ar-Ge organizasyonunu sahip ve sektöründe Ar-Ge harcama oranı en yüksek şirkettir. 1928'de distribütörlük ile başlayan Koç Grubu'nun otomotiv serüveni 1959'da Otosan'ın kurulmasıyla endüstriyel bir nitelik kazandı. Ford Otosan, 55 yıllık tarihini takiben 2014 yılı sonu itibarıyla 415 bin ticari araç ve yeni Duratorq'la

birlikte 66 bin adede ulaşan motor üretim kapasitesi ile Ford Avrupa'nın ticari araç üretim merkezi konumunda. Ford fabrikaları arasındaki değerlendirmelerde Kocaeli ve İnönü fabrikaları Ford'un "En İyi Araç Üretim Merkezleri" arasında gösterilmektedir. Bayileri ile kökleri çok eskilere dayanan bir iş ortaklığı ilişkisi bulunan Ford Otosan, Türkiye'nin dört bir yanında, bu ortaklığı benimsemiş, bu ortaklığa değer katan güçlü isimlerle temsil edilmekte. Yine Türkiye'nin dört bir yanında uzman yetkili servisler aracılığı ile bakım, onarım ve servis hizmetleri sağlanmaktadır. Toplumsal sorumluluklar konusundaki duyarlılığıyla da öne çıkan Ford Otosan, faaliyet bölgelerinde okullar yapıtıp, meslek okullarına laboratuvar kurup, ekipman ve burs sağlayarak eğitim kalitesinin yükselmesine katkıda bulunuyor. Ford'un marka vaadi olan "Go Further" ile "Hep daha ileri"yi hedefleyen Ford Otosan, daha mükemmel ürünler geliştirmek, güçlü bir iş modeli oluşturmak, çalışanları ve müşterileri için daha iyi bir dünya yaratmak amacıyla her zaman daha ilerisini düşüneceğinin sözünü veriyor.

ALEŠ BRATOŽ
OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI GENEL MÜDÜRÜ

İhracattaki başarıyı iç pazarla desteklemek gerek

Renault gibi güçlü bir grubun 17 farklı ülkede faaliyet gösteren 38 üretim tesisinin özellikle verimlilik ve esnek üretim konularında en önde gelen üretim tesislerinden biri olmamız nedeniyle ve ortaklarımız Oyak ve Renault'nun birbirlerine ve Türkiye'ye duydukları güven çerçevesinde uzun vadeli öngörülere dayanan bir strateji izleyerek doğru zamanda doğru çalışanlarla doğru modellere yaptıkları yatırımlar sonucunda Oyak Renault 16 yıldır aralıksız olarak Türkiye otomobil üretimi ve ihracatının lideri konumunda yer alıyor.

Geçtiğimiz yıl toplam ihracatta da ilk üçte yer alarak bu başarıyı bir kez daha ispatladık. Bu başarıya ulaşmamızda ortaklarımızın gücünün yanı sıra yüksek nitelikli çalışanlarımız ve bizimle birlikte gelişen ve büyüyen imalatçılarımız da rol aldılar. Farklı boyutlarda ancak tüm dünyada yaşanan kriz, lokomotif sektörlerden olan küresel otomotiv sanayinde bir yeniden yapılanma süreci başlattı. Bu çerçevede yenilenen küresel ticaret kurallarının en önemli boyutu yüksek rekabet. Bu değişim ve dönüşüme ayak uyduranlar, dünya ticaretindeki yerlerini koruyacak, dünya ticaretinden pay almaya devam edecekler. Bu durum önümüzdeki dönemlerde Türkiye için de önemli fırsatlar yaratacak. Küresel rekabette ön sıralarda yer almak için fark yaratmak gerekiyor. Farkı yaratmak için ise yeni

teknolojilere yönelmeli ve yaratıcılığı teşvik etmeliyiz. Otomotiv Sanayimiz, rakipleri yeni AB üyesi ülkeler ya da BRİC ülkeleri ile karşılaştırıldığında; başarılı kalite yönetim sistemleriyle ve verimliliği ile çok önemli bir avantaja sahip. Otomotiv Sanayinin potansiyeli ve üstünlükleri ile küresel yatırımlar için "Çekim Merkezi" olmaya devam etmesi gerekiyor. Bunun için; kısa süreli ve kriz odaklı önlemlerin yanı sıra kriz sonrası ile orta ve uzun vadeli stratejik hedefleri unutmamak gerekiyor. Otomotiv Sanayimiz, küresel rekabet karşısında gücünü korumak amacıyla Ar-Ge konusunda da yoğunlaşmaya başladı.

4.2
MİLYAR DOLAR
2013 YILI CİROSU

Bu çalışmalar özellikle 2009 yılında yürürlüğe giren Ar-Ge Destekleri Mevzuatı çerçevesinde hız kazandı. Tüm paydaşların işbirliğiyle hazırlanmış olan Otomotiv Strateji Belgesi çerçevesinde belirlenen eylem planları doğrultusunda hızlanan çalışmalar Yeni Teşvik Sistemi'nin devreye alınmasıyla ivmeleneyecek. Sanayimiz "öncelikli yatırımlar" arasında yer alıyor. Böylelikle ileri teknoloji gerektiren ürünlerin Türkiye'de tasarlanabilmesi amacıyla daha geniş teşvik imkanına kavuştuk. Bundan sonra tasarım sürecine odaklanmak ve bu sürecin her safhasında daha aktif ve yoğun olarak çalışmak gerekiyor. Yerlilik oranlarının artışı da getirecek bu sürece Türk Otomotiv Ana ve Yan Sanayi olarak birlikte yoğunlaşmalıyız. Stratejilerimizi geliştirirken yerel değil küresel bakmak durumundayız. Bu amaçla tedarikçilerimiz özellikle uluslararası işbirliği fırsatlarını değerlendirmeli; bizimle birlikte sadece iş üretmek için değil, fikir

üretmek için de çalışmalıyız. Bunun yanı sıra inovasyonu sadece üretilen ürün için değil, aynı zamanda üretim yöntemleri için de düşünmeyi göz ardı etmemeleri gerekiyor. Tüm paydaşların görüşleri alınarak hazırlanan Otomotiv Sanayi Strateji Belgesinde yeni teknolojilerin hızla devreye alınması için yapılması gerekenler eylem planlarıyla detaylı olarak ele alınıyor. Biz de Oyak Renault olarak teknoloji konusundaki birikimimiz ve tecrübemizle paydaşlarımızla rekabet öncesi işbirliği içerisinde çalışmaya hazırız. Türkiye çok dinamik bir ülke, Türk insanımız çok çalışkan ve gelişime açık. Bu nedenle belki çok kısa vadede olmasa bile orta vadede, yeni gelişmekte olan teknolojilere eşlik ederek hakim olmaya ve ileri yeni teknolojiler geliştirmeye süratle başlayabileceğimize eminiz. Özellikle son 10 yılda sektörümüz ihracatını istikrarlı bir şekilde artırarak çok önemli başarılarla imza attı. Ancak sürdürülebilir

ihracat artışı için çalışmalarımıza daha da hız vermeliyiz. Bu kapsamda Teşvik Kanununun mevcut ve yeni yatırımcılara, markalara yol göstereceğini, kurulu kapasitenin hızla artıp katlanacağını ve neticesinde 2023 hedeflerine ulaşacağımıza inanıyoruz. Ancak unutmamalıyız ki ihracattaki başarıyı iç pazarla desteklemek gerek. Sektörümüzün sürdürülebilir gelişimi için ikisinin dengesini bulmamız lazım. İç pazarda güçlü olanlar dış pazarda da güçlerini sürdürürler. Bunun için hurda teşviki gibi çalışmaların ivedilikle devreye alınması gerekiyor. Oyak Renault Otomobil Fabrikaları olarak, Türkiye'deki 45 yıllık tarihimiz boyunca Türkiye'nin ilk station wagon (Renault 12 SW), ilk klimalı (Renault 12 GTS), ilk dizel motorlu (Renault 9 GTD), ilk otomatik vitesli (Renault 9), ilk yol bilgisayarlı (Renault 21 Concorde) otomobilini ve ilk dizel otomobil motorunun

Oyak Renault

✓ Bursa'da bulunan Oyak Renault Otomobil Fabrikaları, yıllık 360 bin otomobil ve 450 bin motor üretim kapasitesi ile Renault'nun Batı Avrupa dışında en yüksek kapasitesine sahip üretim tesislerinden biridir. Oyak Renault, Yeni Clio, Clio Sport Tourer, Fluence ve Megane hatchback modellerini ayrıca bu modellerde kullanılan motor ve mekanik aksamı üretmekte ve ihraç etmektedir. 301.035 m²'si kapalı olmak üzere 534.530 m² üzerinde kurulu Üretim Tesislerinde, Karoseri-Montaj, Mekanik-Şasi Fabrikaları ve AR-GE merkezi bulunmaktadır. Ayrıca Bursa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki 35.000 m²'lik Uluslararası İhracat Faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. 1969 yılında Bursa'da kurulan Oyak Renault Otomobil Fabrikaları'nda 2013 yıl sonu itibarıyla 5 bin 739 kişi çalışıyor olup aynı yıl cirosu 4,2 milyar dolar, ihracat cirosu ise 3,5 milyar dolar olmuştur. 1998 yılında otomotiv sektörünün ihracat atağına başlamasında büyük pay sahibi olan Oyak Renault'nun, son on altı yılda ulaştığı toplam ihracat ise 30 milyar dolar aşmıştır. Oyak Renault Otomobil

Fabrikaları, Bursa'nın en büyük Türkiye'nin ise üçüncü büyük şirketi konumunda yer alıyor. 2013 yılında Türkiye'de üretilen her iki otomobilden biri Oyak Renault üretim bantlarından çıktı ihraç edilen otomobillerin ise yarısından fazlası yine aynı bantlarda üretildi. Türkiye'deki 45 yıllık tarihi boyunca Renault ve imalatçıları, ortak çalışmalarında kalite standartlarını ön planda tutmalarıyla dikkati çektiler. Bu doğrultuda Oyak Renault, Kalite Güvence Sistemi'ni 1996 yılında ISO 9001 belgesiyle onaylanan ilk Türk otomobil üreticisi oldu. Eylül 1999'da "sıfır hata" ile ISO 14001 belgesini alan Oyak Renault, Renault Grubunun tüm fabrikaları gibi çok bilinçli bir çevreci tutum çerçevesinde faaliyetlerini sürdürüyor. 1990'lı yıllardan günümüze yaşanan önemli kriz dönemlerinde her türlü olumsuz koşula rağmen Oyak Renault Otomobil Fabrikaları çalışanlarına ve üretim tesislerine yatırımlarını aksatmadan sürdürerek Renault Grubu içerisinde stratejik bir konuma yerleşti, Türk Otomotiv Sanayi'nde de üretim ve ihracatta liderlik konumunu 16 yıl aralıksız sürdürdü.

TURAN ERDOĞAN
VESTEL ŞİRKETLER GRUBU İCRA KURULU BAŞKANI

Vestel yeni iş kollarında yatırım yapacak

16 yıl boyunca elektronik sektöründe Türkiye'nin ihracat şampiyonluğunu elinde tutan ve 2013 yılında ihracat yaptığı ülke sayısını 145'e çıkaran Vestel olarak hızlı büyüyen ülkelere yatırım yaparak pazarda pay sahibi olmak ve ihracat haritasını genişletmek için sistematik çalışmalar yürütüyoruz.

Avrupa pazarının LCD TV üretiminde ilk üç, beyaz eşyada ise ilk on üreticisinden biri olarak Türkiye'nin en çok bilinen ve prestijli 10 markası arasında yer alıyoruz. Yurt içi ve yurt dışı pazarlarda sahip olduğumuz ve proaktif stratejilerle yönetilen güçlü ticari yapılanmamızla, ürünlerimizi milyonlarca tüketiciye sunuyoruz. 16 yıl boyunca elektronik sektöründe Türkiye'nin ihracat şampiyonluğunu elinde tutan ve 2013 yılında ihracat yaptığı ülke sayısını 145'e çıkaran Vestel'in ihracatının yüzde 63'ünü elektronik ürün kategorisi oluşturuyor. Vestel olarak hızlı büyüyen ülkelere yatırım yaparak pazarda pay sahibi olmak ve ihracat

haritasını genişletmek için sürekli ve sistematik çalışmalar yürütmekteyiz. Avrupa dışında Avustralya, Hindistan, Afrika, Orta Doğu, Okyanusya ve Güney Amerika pazarlarına da ihracat yapıyoruz. 400 milyona yakın nüfusuyla hem ekonomi hem de ürün satışı açısından en dinamik pazarlar arasında yer alan Latin Amerika'nın, Vestel'in Avrupa'dan sonra en önemli ihracat pazarı olacağını öngörmekteyiz. 2013 yılında Vestel Brezilya'ya ilk TV ihracatını gerçekleştirdi.

Latin Amerika pazarı
Vestel'in bölgede penetrasyon hedeflediği ülkeler arasında başta 16 milyon televizyonluk bir pazar büyüklüğüne sahip olan Brezilya

olmak üzere Uruguay, Paraguay, Şili, Peru ve Kolombiya yer alıyor. Vestel'in rakiplerine göre daha geniş bir ürün yelpazesine sahip olması beyaz eşya ihracatı konusunda da rekabet avantajı sağlıyor. 2013 yılında A enerji sınıfı ürün gamında birçok yeni ülkeye ihracat yapmaya başladık. Şirketimizin bir kısmını gerçekleştirdiği Avrupa pazarında ağırlıklı olarak ODM ve sahip olduğu bilinirliği yüksek bölgesel markalar bazında; Türkiye, BDT ve Orta Doğu ülkelerinde ise başta güçlü Vestel markası olmak üzere kendi markalarıyla satış olarak iki temel ekseninde uygulanıyor. Vestel'in stratejik vizyonu, sürdürülebilir bir büyüme ile gelir ve kârlılık artışı sağlayarak hissedarları ve yatırımcıları için değer yaratmaktadır. Vestel, bu vizyon doğrultusunda ana faaliyet alanlarının yanı sıra pazar potansiyeli yüksek olan yeni iş kollarında da yatırım yapmayı ve büyüme hedefliyor.

Yeni pazarlara açılım
Vestel, ana ihracat pazarı olan ve önde gelen ODM üreticilerin-

den biri olduğu Avrupa pazarı dışındaki coğrafyalarda da daha aktif bir oyuncu olmayı hedefliyor. Bu pazarlara erişebilmek için, ilgili bölgelerde yatırım, ortaklık ve sözleşmeli üretim gibi değişik alternatifleri değerlendiriyoruz. Bir yandan ODM üretim gerçekleştirdiğimiz müşteri ve ürün çeşitliliğini artırırken, öte yandan kendi markalarımızla büyüme hedefimiz var. Türkiye pazarında marka imajını, dağıtım gücünü ve hizmet kalitesini güçlendirerek kendi markalarımızla sahip olduğumuz pazar payını artırmayı planlıyoruz. Yine

76 BİN
VESTEL CITY'DE
GÜNLÜK ÜRETİM
KAPASİTESİ

kendi markalarımızla yakın pazarlardaki aktivitelerimizi geliştirerek bu ülkelerde de pazar konumunu güçlendirmeye odaklandık.

Vestel'den tablet PC

Dünyadaki teknolojik trendlere paralel olarak Vestel 2013 yılında mobilite ürün gamlarını üretmeye ve ihraç etmeye başladı. Tablet PC üzerine yoğun Ar-Ge faaliyetleri 2013 yılında sonuçlandı ve ilk Tablet PC 2013 yılında ihraç edildi. Fransa, Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, İtalya, Finlandiya, Rusya ve Romanya'da bulunan iştirak şirketleri bu ülkelerde yerel satış ve dağıtım ağı oluşturma görevini üstleniyor. Vestel küresel arenada 6 Ar-Ge merkeziyle dünyaya teknolojilerini sunuyor. Manisa'da bulunan Vestel City günde 76 bin ürün, yılda 20 milyon elektronik ve 10 milyon beyaz eşya üretme kapasitesine sahip. Dünya çapında 500'ün üzerinde markaya her yıl 4 binden fazla televizyon

çeşidi üretiyoruz. 2013 yılında LCD TV'de de Avrupa pazarında yüzde 21 payla ikinci sırada yer aldık ve Türkiye'nin toplam TV ihracatının yüzde 91'ini, beyaz eşya ihracatının yüzde 28'ini gerçekleştirdik. 2014 sonuna kadar LCD TV'de 12 milyon adet üretim gerçekleştirmeyi ve bunun 10 milyonunu ihraç etmeyi planlıyoruz. Vestel City bugün üretim kapasitesi, Ar-Ge konusundaki yetkinliği ve tasarım gücüyle, gelişen trendlere yeni altyapı yatırımlarına ihtiyaç duymaksızın yanıt oluşturabiliyor.

Vestel'in hedefi, yeni büyüme alanları yaratmak

Türkiye, gelişen bir ülke ve beyaz eşya üretiminde de hem yurt içinde hem yurt dışında giderek daha önemli bir konuma geliyor. Bu durum sektörün daha da gelişeceğini gösteriyor. Sektörün gelişimini sağlayan faktörlerden birisi de rekabet. Şu anda Türkiye gerek Avrupa'nın gerekse yakın coğrafyaların bir numaralı beyaz eşya tedarikçisi konumunda. Vestel'in 2014'teki temel hedef ve beklentilerinden biri Avrupa pazarındaki pazar payını pekiştirmek, yeni pazarlara odaklanmak, yeni ürün gamları sayesinde büyüme alanları yaratmaktır.

Vestel Şirketler Grubu

✓ Elektronik, beyaz eşya, bilgi teknolojileri, ve led aydınlatma alanlarında faaliyet gösteren ve 18'i yurt dışında olmak üzere toplam 25 şirketten oluşan Vestel Şirketler Grubu, toplam 145 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Sektöründe Türkiye ve uluslararası pazarların güçlü oyuncularından ve dünyanın en büyük üreticilerinden biri olan Vestel, tüketici elektroniği, beyaz eşya, bilgi teknolojileri ve dijital alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. Vestel Deloitte'un "Tüketici Ürünleri Endüstrisinin Küresel Güçleri 2013" raporunda dünyanın en büyük 250 tüketici ürünü şirketi sıralamasında 181'inci sırada bulunuyor. Üretim faaliyetlerini

Manisa'da ve Rusya'nın Alexandrov şehrinde gerçekleştiren Vestel'in, Manisa'da bulunan 1 milyon metrekarelik alana sahip fabrikası Vestel City, Avrupa'nın tek lokasyonda üretim yapan en büyük endüstri kompleksi olma özelliğini taşıyor. Ar-Ge gücü ve inovasyona verdiği önemle dünyaya teknoloji ihracı konusunda Türkiye'nin simge gücü konumunda olan Vestel, dünya standartlarındaki üretim anlayışı, yenilikçi ve kaliteli ürünleri ve sahip olduğu vizyonla sadece ülkemizde değil, global arenada da pazarı yönlendiren güçlü bir oyuncu profili çiziyor.

VESTEL
2013
İHRACAT
PAYLARI

- % 91 Türkiye'nin toplam TV ihracatındaki pay
- % 28 Beyaz eşya ihracatındaki pay

KAMİL BAŞARAN
TOFAŞ CEO'SU

Tofaş'ın odağında “Ar-Ge ve yeni yatırımlar” var

Türk sanayisinin öncü kuruluşu Tofaş, 2013'te küresel ve yerel pazarlardaki ekonomik dalgalanmalara rağmen üretim, iç pazar ve ihracatta elde ettiği sonuçlarla iş hacmini koruyarak yılı hedeflerine paralel bir performansla tamamladı.

Küresel ekonominin lokomotif sektörü otomotiv açısından 2013, farklı rekabet alanlarının öne çıktığı, sektör dışı faktörlerin performansı etkilediği bir yıl oldu. Türkiye otomotiv pazarı küresel pazarlardaki dalgalanmalara rağmen yüzde 10 büyümeye kaydederek toplam 853 bin araç satışına ulaştı. Otomobil satışları tüm zamanların en yüksek düzeyine çıkarak yüzde 19,5 artışla 665 bin adede yükseldi. Türkiye otomotiv sektörünün global rekabetçiliğini artıran ve ihracat gücüyle övündüğümüz hafif ticari araçlarda ise iç pazar hacmi, geçtiğimiz yıla oranla yüzde 15 düştü; 188 bin adetlik satış gerçekleşti.

İhracatımızı çeşitlendirme stratejisi geliştirdik

Tofaş, 2013'te 7 milyar TL net satış geliri ve 434 milyon TL net kâr elde etti. Geçen yıl 240 bin adetle Türkiye'deki toplam üretimin yüzde 22'sini gerçekleştiren Tofaş, ihracat hacmini ise yüzde 4 artırarak 1,6 milyar Euro ihracat

geliri elde etti. Tofaş'ın ihracatının yüzde 70'ini gerçekleştirdiği Avrupa pazarları 2013'ün büyük bir bölümünde küçülmesini sürdürdü. Ancak küresel pazarlardaki ekonomik dalgalanmalardan etkilenmemek için ihracatını çeşitlendirme stratejisini geliştirerek riskleri etkin şekilde yönetti. Bugün 80 ülkeye araç satan Tofaş, ihracat pazarlarını çeşitlendirme stratejisiyle; Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Güney Amerika'da yeni pazarlara ihracata başladı. Vauxhall markasıyla da İngiltere gibi zor bir pazarda gücünü artırdı. Son iki yılda Tofaş'ın güçlü ihracat yelpazesine Arjantin, Fas, Ukrayna, Şili gibi yeni pazarlar eklendi. Tofaş böylece, 2013'te 512 milyon dolar, son 11 yıldır ise toplamda 4 milyar dolara yakın dış ticaret fazlası vererek ülke ekonomisine katkı sağlamaya devam etti.

Yeni Linea en çok tercih edilen model oldu

Temsil ettiğimiz 6 marka Fiat, Alfa Romeo, Jeep, Lancia, Ferrari ve Maserati'yle iç pazarda 100 bin adetlik satış yaparak toplam pazardan yüzde 12 pay aldık. Binek otomobil pazarında Linea bir kez daha en çok tercih edilen model olurken, Doblo ve Fiorino kendi segmentlerinin liderliğini elde etti. İç pazarda sattığımız araçların yüzde 80'ini, Bursa'daki fabrikamızda üretilen modeller oluşturdu. 2013'teki büyümeyle rağmen yılın başındaki kur ve vergi artışları ile BDDK kararları 2014'ün sektörümüz için zor bir yıl olacağını gösterdi. Bu doğrultuda, 2014 yılında pazarın yüzde 20 seviyelerinde daralacağını öngörüyoruz. Bununla birlikte, Avrupa pazarlarındaki son dönemde gözlemlenen toparlanma sinyalleriyle birlikte, otomotiv ihracatının artış

trendine gireceğini düşünüyoruz. Tofaş olarak bu noktada Doblo Amerika projesiyle gerçekleştireceğimiz ihracat hamlesinin, sektörümüz ve Tofaş'ın geleceği açısından çok büyük potansiyel taşıdığı inancındayız.

880 milyon dolarlık yeni yatırım

2013 aynı zamanda, Tofaş'ı geleceğe taşıyacak önemli stratejik kararlara imza attığımız bir yıl oldu. 20 yıl sonrasını planladığımız Tofaş'ın küresel ölçekte rekabetçiliğini sürdürülebilmek adına, Ar-Ge ve yeni modellere odaklandık. Bu kapsamda Doblo Amerika, Doblo FL ile yeni binek otomobil projeleri için 880 milyon dolar değerinde yatırım kararı aldık. 360 milyon dolarlık yatırımla, Kuzey Amerika ve Kanada'daki müşteri taleplerine ve regülasyonlara uygun şekilde gerçekleştireceğimiz Doblo Amerika projesi, Tofaş ve Türk yan sanayisine kıymetli bir deneyim edinme şansı verecek. Proje kapsamında 2014 sonundan 2021'e kadar yaklaşık 175 bin aracın ihracatını planlıyoruz. Bu projeye birlikte yürütülecek

yenileme çalışmasıyla, Doblo'nun ömrü 2018'den 2021'e uzatılacak. Doblo modelinin diğer pazarlar için yenilenmesinin ise 2013-2015 arasında tamamlanmasını hedefliyoruz. Tofaş'ın, 520 milyon dolar tutarındaki yeni otomobil projesi kapsamında da 2015-2023 yılları arasında, 580 bin adet araç üretmeyi ve bu rakamın üçte birini ihraç etmeyi planlıyoruz.

Fiat-Chrysler'in stratejik 3 Ar-Ge merkezinden biri

Ar-Ge çalışmalarına 20 yıl önce başlayan Tofaş, bugün Fiat Chrysler'in dünya çapındaki 3 üretim ve Ar-Ge merkezinden biri haline geldi. Ar-Ge yetkinlikleri doğrultusunda, fikri ve sınai hakları Tofaş'a ait olan Doblo ve Mini Cargo projeleriyle, çoklu marka üretimi ile Türkiye'de bir ilke imza atıldı. Küresel arenada güçlü bir oyuncu olmak için Ar-Ge'nin büyük önem taşıdığı bilinciyle Ar-Ge yatırımlarını aralıksız sürdürüyoruz. Tofaş, Ar-Ge Merkezi'nin altyapı yatırımları için bugüne kadar yaklaşık

35 milyon Euro tutarında yatırım gerçekleştirdi. 2013'te Ar-Ge harcamalarını cirosunun yüzde 3'üne yükselterek, Ar-Ge yatırım değerlerinde ulusal ortalamanın üzerine çıkma başarısını gösterdi. Sadece kendi bünyemizde Ar-Ge yatırımı yapmakla kalmıyor, tedarikçilerimizin de Ar-Ge odaklı ürün tasarlayan ve ürettiği ürünleri dünyaya pazarlayan bir üretici haline gelmesine katkı sağlıyoruz. 2013 yılında, patent başvuru sayımız 138'e yükseldi. TÜBİTAK destekli araştırma projelerine yenilerini eklerken, AB Araştırma Proje sayımızı 9'a çıkardık. Yeni projelerde etkisini gösteren bu yetkinliklerimizle birlikte önümüzdeki 2 yıllık süreçte “Otonom Ar-Ge” seviyesine ulaşma hedefine odaklandık. Böylece tasarımdan doğrulamaya kadar, ürün geliştirmenin her adımında, kendi kaynak ve yetkinliklerimizi kullanabilir hâle geleceğiz. Tofaş'ın otonom Ar-Ge seviyesine ulaşması Fiat-Chrysler dünyasındaki ürün geliştirme sorumluluğumuzu ve stratejik konumumuzu güçlendirecek. Öte yandan 2013'te FCA bünyesindeki 175 fabrika ve 350 tedarikçinin üretim tesisinde uygulanan WCM - Dünya Klasında Üretim Programı kapsamında ulaştığımız “Altın Seviye”, Tofaş'ın küresel rekabette bir adım daha ileriye gitmesini sağlayan itici güçlerden biri oldu.

240 BİN
TOFAŞ'IN 2013 YILINDA ÜRETTİĞİ ARAÇ SAYISI

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

✓ Koç Holding ve FCA - Fiat Chrysler Automobiles'in eşit hissedar olduğu Tofaş Türk Otomobil Fabrikası 1968 yılında Koç Topuluğu'nun kurucusu merhum Vehbi Koç tarafından kuruldu. 1971'de Murat 124 ile üretime başlayan Tofaş'ın Bursa fabrikası, başlangıçta 61 bin 848 m²'si kapalı alan üzerine kuruldu. Tofaş, bugün 350 bin m²'si kapalı alanda faaliyet gösteriyor. Türkiye'nin hem binek otomobil hem de hafif ticari araç üreten tek otomotiv şirketi konumundaki Tofaş, Fiat için Linea, Doblo ve Fiorino modellerini üretiyor. WCM- Dünya Klasında Üretim Programı kapsamında “Altın Seviye”ye yükselen

Bursa fabrikasında Citroen, Peugeot, Opel ve Vauxhall markaları için de üretim yapan Tofaş, 6 bin 500 çalışanı ve yılda 400 bin araç kapasitesiyle Türkiye'deki en büyük üreticilerden biri olarak öne çıkıyor. Türkiye'deki otomotiv üretiminin 4'te 1'ini, ihracatının ise 5'te 1'ini tek başına gerçekleştiren Tofaş, nitelikli insan kaynağı, yüksek teknolojisi, Ar-Ge alanındaki yetkinliği ve üretim kabiliyetiyle katma değer yaratmaya devam ediyor. Günümüzde dünya çapında 5 marka için gerçekleştirdiği Ar-Ge ve üretim faaliyetleriyle küresel bir oyuncu haline gelen Tofaş, Ar-Ge çalışmalarında ulaştığı yetkinlikle Türk otomotiv sektöründe öncü rol üstleniyor.

LEVENT ÇAKIROĞLU
KOÇ HOLDİNG DAYANIKLI TÜKETİM GRUBU BAŞKANI VE
ARÇELİK A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ

Arçelik, güçlü liderliğini sürdürüyor

Markalı büyüme stratejimizin sonucu olarak, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde pazar payımızı artırırken, fiyat endeksimizi de yükselttik. Sektörümüzde Avrupa'nın en büyük üçüncü beyaz eşya şirketi olma konumumuzu sürdürdük. Türkiye'deki güçlü liderliğimizin yanı sıra, Romanya'da Arctic ve Güney Afrika'da Defy markalarımız ile açık ara pazar liderliğimizi devam ettirdik.

Dünya beyaz eşya sektörünün, 2013 yılında, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 2,5 artarak, 180 milyar dolar büyüklüğe ulaştığı, dünya LCD TV pazarının ise yüzde 3,5 büyüme kaydederek, 143 milyar dolar seviyesine yükseldiği tahmin ediliyor. Ana pazarımız olan Avrupa'da, beyaz eşya pazarı bir önceki yıl ile aynı seviyede gerçekleşti. Batı Avrupa pazarı daralırken, Doğu Avrupa pazarı bir miktar büyüdü. Hedef pazarlarımız arasında yer alan Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da, bölge genelinde süregelen siyasi belirsizlik ve iç karışıklıklar pazar üzerinde önemli bir baskı yarattı. Afrika kıtasının en büyük ve gelişmiş ekonomisi Güney Afrika'da beyaz eşya pazarı yüzde 4 seviyesinde küçüldü. Türkiye, beyaz eşya sektöründe Avrupa'nın en büyük üretim merkezi olma konumunu sürdürdü. 2013 yılı ihracatı 16 milyon adet ile bir önceki yıl seviyesinde gerçekleşirken, iç pazar yaklaşık yüzde 6 büyüme kaydederek, 6,85 milyon adede ulaştı.

Global pazarlarda markalarımızın konumunu daha da güçlendiriyoruz
Markalı büyüme stratejimizin sonucu olarak, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde pazar payımızı artırırken, fiyat endeksimizi de yükselttik. Sektörümüzde Avrupa'nın en büyük üçüncü beyaz eşya şirketi olma konumumuzu sürdürdük. Türkiye'deki güçlü liderliğimizin yanı sıra, Romanya'da Arctic ve Güney Afrika'da Defy markalarımız ile açık ara pazar liderliğimizi devam ettirdik. Beko, Avrupa pazarında son 5 yılda pazar payını en çok artıran marka. Son iki yıldır Batı Avrupa'nın en çok satan buzdolabı markası konumunda. Ayrıca Beko, 2013 yılında Batı Avrupa beyaz eşya pazarında ikinciliğe yükseldi. İngiltere ve Litvanya pazarlarında liderliğini korurken, Fransa ve Polonya beyaz eşya pazarlarında ilk üç markadan biri haline geldi. Almanya, Belçika, Romanya ve Ukrayna'da pazar payını en çok artıran marka oldu. Avrupa pazarlarındaki yüksek performansımızın yanı sıra, Ortadoğu ve Türkiye Cumhuriyetleri'nde güçlü konumumuzu sürdürdük. Körfez Ülkeleri'nde etkinliğimizi artırdık. Afrika pazarlarında yaygınlaşımımızı artırarak, iş hacimimizi büyüttük. Pazar çeşitlendirmesi hedefimiz

doğrultusunda uzak coğrafyalarda iş geliştirmeye devam ettik. Güneydoğu Asya bölgesine ihracatımızı artırdık.

Finansal neticelerimiz hedeflerimizi başarıyla gerçekleştirdiğimizi gösterdi, ciromuz 11 milyar TL'yi geçti
2013 yılı mali neticelerimiz, istikrarlı büyümemizi yansıttı. Geçmiş iki yılda üst üste yüzde 20'nin üzerinde büyüme kaydetmiştik. 2013 yılında da yüzde 5 büyüme gerçekleştirerek; 11,1 milyar TL seviyesinde konsolide ciro elde ettik. Satışlarımızın yüzde 58'ini yurtdışı pazarlardan sağladık. TV segmentinde Avrupa'daki küçülmenin toplam büyümemizi sınırlandırmaya karşın, beyaz eşya kategorisinde yüzde 10'un üzerinde büyüme gerçekleştirdik. Kar marjımızı yükselttik.

Yeni yatırımlarımızla büyümemizi ve faaliyetlerimizi destekliyoruz
Romanya Arctic Buzdolabı İşletmemizde, yeni buzdolabı hattı yatırımımız ile üretim kapasitemiz yılda 2,6 milyon adede ulaştı. Böylelikle Arctic, Arçelik Eskişehir Buzdolabı İşletmesi'nden sonra Avrupa'daki en büyük buzdolabı üretim tesisi haline geldi. Güney Afrika'nın lider beyaz eşya

üreticisi Defy'da, Ezakheni İşletmemizde kombi buzdolabı ve yatay dondurucu üretim hatlarını yeniledik, yeni model ürünleri pazara sunduk, üretim kapasitemiz yüzde 40 arttı. Beylikdüzü Elektronik İşletmemizde, Yeni Nesil Yazar Kasa Mevzuatı'na uygun olarak, Türkiye'de ilk üretilen ve TÜBİTAK testlerini ilk tamamlayan Beko Yazar-kasaPos cihazını geliştirdik.

Yenilikçi ve çevre dostu ürünler geliştirmeye devam ediyoruz
Geliştirdiğimiz yenilikçi teknolojiler, akıllı ürünler ve katma değer yaratan çözümler ile tüketicilerimizin yaşam kalitesini artırıyoruz. Enerji ve su kullanımında verimli, çevre dostu ürünlerimiz ile sürdürülebilir bir geleceğin oluşturulmasına katkı sağlıyoruz. Ürünlerimizin çevresel etkilerini azaltmak için yaptığımız çalışmalar sonucunda; A%-45 enerji sınıfı ankastre fırını, A+++%-10 kurutma makinesini, A+++%-50 çamaşır makinesini, A+++ enerji sınıfı dikey dondurucuyu ve 41dBA - düşük ses seviyeli - ankastre fırını geliştirdik. Dünyada ilk ve tek dondurma yapma makinesi bölümüne sahip buzdolabını, çayın tazeliğini iki kata kadar daha uzun süre koruyan,

Türkiye'nin ilk ve tek çay makinesi olan Gurme Çay makinesini, dünyada ilk olan televizyonda "BabyWatch" uygulamasını bu yıl pazara sunduk. Ürünlerimiz, uluslararası kuruluşlar tarafından tasarım, yenilikçilik ve enerji verimliliği alanlarında birçok ödülün sahibi oldu.

Şirket stratejimizin kalbinde inovasyon yer alıyor
"Dünyaya Saygılı, Dünyada Saygın" şeklinde ifade ettiğimiz global vizyonumuzu destekleyen stratejimizin kalbinde inovasyon yer alıyor. 23 yıllık köklü Ar-Ge birikimimiz ve inovasyon gücümüz ile farklı coğrafyalarda tüketicilerin beklentilerini ve ihtiyaçlarını karşılayacak, hatta ötesine geçecek ürün ve hizmetler geliştiriyoruz. Şirketimiz, Türkiye'nin yıllardır tartışmasız patent şampiyonu, son 5 senedir Dünya Fikri Haklar Örgütü'nün (WIPO) uluslararası patent başvurusu listesinde ilk 200'de yer alan tek Türk şirketi. Arçelik A.Ş., 2012 yılındaki "Türkiye'nin En İnovatif Şirketi" ödülünün ardından, inovasyon alanındaki istikrarlı çalışmaları sonucunda, 2013 yılında da Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından "İnovasyon Liderliği" ödülüne layık görüldü. Ayrıca, kurumların 'tanınma', 'yönetim kalitesi', 'ürün/hizmet kalitesi', 'çalışan markası', 'finansal sağlamlık', 'kurumsal (sosyal) sorumluluk' ve 'duygusal bağlılık' alanlarındaki performans ölçülmesinin yapıldığı araştırmada "Türkiye'nin En İtibarlı Şirketi" seçildi.

Tüm iş süreçlerimizi sürdürülebilirlik ilkeleriyle bütünleştiriyoruz
Tüm faaliyetlerimizde sürdürülebilirlik odağı ile hareket ediyoruz. Ürünlerimizin yanı sıra, tedarikten dağıtımına kadar tüm süreçlerimizde enerji ve malzeme verimliliğinin artırılması ve kaynakların en verimli şekilde kullanılması için çalışıyoruz. Üretimde enerji verimliliği alanındaki çalışmalarımız sonucunda; Türkiye, Romanya ve Çin'de bulunan 9 üretim tesisimiz "Enerji Verimli Yeşil Tesisler" derecelendirmesinde en üst seviye olan "Platin" sertifika sahibi oldu. Kurumların sera gazı salınmalarını ve iklim değişikliğine yönelik stratejilerini uluslararası yatırımcılarla paylaştığı dünyanın en itibarlı ve yaygın çevre girişimi projesi kapsamında Şirketimiz, 2012'de aldığı "Karbon Saydamlık Lideri" ödülünün ardından, 2013'te başarisını daha da ileri götürerek, en üst seviye olan "CDP Performans Lideri" ödülüne de layık görüldü.

Geleceğe güvenle bakıyoruz
"Dünyaya Saygılı Dünyada Saygın" vizyonumuzu Ar-Ge, inovasyon, kalite, tasarım ve marka odaklı, sürdürülebilir karlı büyüme stratejimizle destekliyoruz. Bu doğrultuda; rekabetçi üstünlük yaratarak, pazarlardaki konumumuzu güçlendirmeye ve küresel faaliyet alanımızı genişletmeye devam edeceğiz. Çevresel ve sosyal sorumluluklarımızın bilinciyle hareket ederek, sürdürülebilirlik konusunda Türkiye'de lider, dünyada söz sahibi olmayı sürdürüceğiz.

Arçelik A.Ş.

✓Dünyanın en büyük 300 şirketi arasında yer alan ve yurtiçi ve yurtdışında lider pozisyonlar elde eden Koç Holding, faaliyetlerini enerji, otomotiv, dayanıklı tüketim ve finans sektörlerinde yoğunlaştırıyor. 1955 yılında kurulmuş olan Arçelik A.Ş., Koç Holding bünyesinde, dayanıklı tüketim ve tüketici elektroniği sektörlerinde üretim, pazarlama ve satış sonrası destek hizmetleri ile faaliyet gösteriyor.

Şirket; dünya çapında yaklaşık 24 bin çalışanı, Türkiye, Romanya, Rusya, Çin ve Güney Afrika'da 14 üretim tesisi, 25 ülkede satış ve pazarlama ofisleri ve kendisine ait 10 markasıyla (Arçelik, Beko, Grundig, Blomberg, Elektrabregenz, Arctic, Leisure, Flavel, Defy ve Altus) 130 ülkede ürün ve hizmet sunuyor. Daha detaylı bilgi için www.arcelikas.com.

ORHAN ÖZER
TOYOTA OTOMOTİV SANAYİ TÜRKİYE A.Ş. GENEL MÜDÜR VE CEO

Toyota Türkiye atılım döneminde

Toyota'nın Türkiye'deki üretim üssü Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. olarak, 2013 yılında da bir kez daha Türkiye'nin ihracat liderleri arasında yerimizi aldık. 2002 yılından bu yana toplamda gerçekleştirdiğimiz 20 milyar dolarlık ihracat geliri ile ekonomiye ve topluma katkımızı sürdürüyoruz.

Otomotiv devlerinin bir üretim üssü ve aynı zamanda önemli bir pazar olarak gördükleri Türkiye, dünyanın her yerinde üstün kabul gören kalite seviyesinde araçlar üretiyor. Diğer sektörlerde olduğu gibi otomotivde de, genç ve dinamik, iyi eğitilmiş, yetkinlik düzeyi yüksek, gelişmeye açık iş gücü Türkiye'nin en büyük avantajı. Ana sanayi, yan sanayi ve lojistik ağı ile birlikte kalite ve teslimat alanlarında bugün çok rekabetçi bir konuma ulaşan Türk Otomotiv Endüstrisinin

uzun vadede ve global pazarda çok daha güçlü olacağına inanıyorum.

2013 sektör adına çok başarılıydı 2013 yılı, sektörümüz açısından başarılı bir şekilde tamamlandı, toplam otomotiv üretimi yüzde 5 artışla 1.1 milyon adet, toplam ihracat yüzde 14 artışla 828 bin adete karşılık 21.5 milyar dolar ve toplam pazar yüzde 9 artışla 893 bin adet olarak gerçekleşti. Toyota Türkiye olarak biz de 2013 yılını oldukça dinamik ve hedeflerimize ulaştığımız bir yıl olarak tamamladık. Yılın ilk yarısını 11'inci nesil

Corolla projesine hazırlanarak geçirdik.

Yeni nesil Corolla üretimi başladı Mutlulukla söyleyebilirim ki; Toyota Türkiye, Japonya dışında yeni nesil Corolla üretimine başlayan ilk fabrika oldu. Proje için toplam 150 milyon euro'luk model yatırımı gerçekleşti, 800 yeni çalışan işe alındı. Corolla'nın da katkısı ile 2013 yılsonu toplam üretimimiz bir önceki yıla göre yüzde 33'lük bir artışla 102 bin 260 adet olarak gerçekleşti. 2013 yılında üretimin yüzde 85'i oranında, toplamda 1.5 milyar dolarlık değerde

85 bin 778 adet otomobil ihraç ettik. Corolla ile birlikte Avrupa dışında yeni pazarlara ihracatımızı başladık. Bugün artık Cezayir, Mısır, Ürdün, Lübnan, Fas gibi Orta Doğu ve Afrika ülkelerinin yanı sıra, Kazakistan, Gürcistan gibi Orta Asya ülkelerine de ihracat yapıyoruz.

Üretimin yüzde 85'i ihracata gidecek

2014 yılında 130 bin adetlik bir üretim planlıyoruz. Buna göre, hedeflediğimiz üretimin yüzde 35'ini Verso, yüzde 65'ini Corolla oluşturacak. Toplam üretimimizin yüzde 85'i oranında ihracat gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Bunun dışında yeni projeler, yeni yatırım fırsatları ile şirketin büyümesi ve gelişimi için çalışmalarımız var ve çabalarımız yoğun bir şekilde devam edecek. 2014 yılı içinde sonuçlanmasını arzu ettiğimiz bu çalışmalarla birlikte, Toyota Otomotiv Sanayi

130 Bin
2014 YILINDA
ÜRETİLMESİ PLANLANAN
ARAÇ SAYISI

Türkiye A.Ş. olarak, her geçen yıl artan bir performansla, üretim ve ihracat faaliyetleri, yatırımları ve istihdam olanakları ile Türkiye'ye ve 2023 yılı hedeflerine katkıda bulunmaktan memnuniyet duyuyoruz. 2013 yılı Toyota Türkiye için atılım dönemi-

nin başlangıcı oldu. Çalışanlarımız, yan sanayimiz ve diğer iş ortaklarımızla, birlik beraberlik duygusu içinde üstün kaliteli üretimimizle, bundan sonra da gerçekleştireceğimiz hamlelerle Türk otomotiv endüstrisinin ileriye doğru gidişatında önemli katkılar sağlayacağız. Hedeflerimizi, yüksek kaliteli araçlar üretmek ve ihraç ederek gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz. Bu misyonumuza tutkuyla, azimle gerçekleştireceğiz. Başta çalışanlarımız ve tedarikçilerimiz olmak üzere, başarılarımızda katkısı bulunan tüm iş ortaklarımıza teşekkür ederim.

Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.

✓ Dünyanın lider otomotiv üreticilerinden birisi olan Toyota Motor Corporation, iştirakleri ile birlikte çok geniş bir yelpazede araç üretimi gerçekleştiriyor. 2013 yılında, Toyota, Lexus, Daihatsu ve Hino ile birlikte dünyanın en çok üreten ve satan markası olan ve bugün dünyada 27 ülkede 75 fabrikada otomobil, ticari araç ve motor-transmisyon gibi parça üretimleri yapan Toyota Motor Corporation'ın 2013 yılı itibarıyla toplam üretim adedi 10 milyon 120 bin araca ulaştı. 1937 yılında kuruluşundan bu yana Toyota'nın ürün yelpazesi, dünyanın ilk seri üretilen hibrit aracı "Prius"u ve 2015 yılında piyasaya sunulacak olan ilk hidrojenli aracı "Toyota FCHV"yi kapsayacak kadar genişledi. Toyota'nın Avrupa operasyonu 1963 yılında satış aktiviteleri ile başladı. Bugün, Avrupa'da 7 ülkede, 9 üretim tesisi bulunan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. 1990

yılında kuruldu, 1994 yılında Corolla sedan modeli ile seri üretim faaliyetine başladı. Bugüne kadar toplam 1.9 milyar dolar yatırım gerçekleştiren, ihracata başlanılan 2002 yılından bu yana her yıl ürettiğinin yüzde 90'dan fazlasını ihraç eden Toyota Türkiye, Avrupa'daki fabrikalar arasında, üretim kapasitesi anlamında üçüncü büyük fabrika olarak yerini aldı. Ancak verimlilik, kalite ve diğer birçok parametreler açısından sadece Avrupa'da değil dünyada üstün ve özel bir yerde bulunan Toyota Türkiye, halen 3 bin 500 kişilik istihdama sahip. Çalışanlarının katkısıyla, en kaliteli üretimi gerçekleştirmeye kendini adanmış olan Toyota Türkiye, Toyota Üretim Sistemini (TPS) kurulduğu ilk günden beri uyguluyor. Sakarya'daki tesislerinde yüksek kalite standartlarında Verso ve Corolla üretiliyor, bu araçları dünyanın her yerinden 52 ülkeye ihraç ediyor.

TOYOTA
OTOMOTİV
SANAYİ
TÜRKİYE A.Ş.

- 1990: Kurulduğu yıl
- 1994: Corolla sedan modeli ile seri üretim faaliyetine başlama
- 1.9 milyar dolar: Toplam yatırım
- %90: 2002 yılından bu yana her yıl ihraç edilen araç oranı
- 3 bin 500: İstihdam sayısı
- 52: İhracat yapılan ülke sayısı

SERDAR KOÇTÜRK
KIBAR DIŞ TİCARET A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ &
KIBAR HOLDİNG YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Kibar Dış Ticaret A.Ş. sektöründe lider oldu

Kibar Dış Tic. A.Ş.'nin, 2013 yılında ihracat ciro rakamı 1,37 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu ihracat performansı ile Türkiye 8'incisi olan şirketimiz, Demir ve Demir Dışı Metaller sektörünün ise ihracat lideri oldu.

Kibar Grubu bünyesinde 1985 yılında faaliyet göstermeye başlayan Kibar Dış Ticaret A.Ş. farklı sektörlerden oluşan grup ihracatlarının yanında, Kibar Grubu bünyesindeki üretim hacminin büyümesiyle birlikte küresel pazarlama stratejilerini uygulama suretiyle, demir çelik sektöründe gerçek anlamda, sektörel dış ticaret firması olarak ön plana çıkıyor. Kibar Dış Ticaret A.Ş., belirlediği stratejik açılımlarıyla global anlamda kendinden söz ettiren bir küresel firma haline geldi.

Güçlü Holding Yapılanması ile Sektöründe Lider

2012 yılında Türkiye İhracat sıralamasında 9'uncu Sırada yer alan Kibar Dış Ticaret A.Ş. 2013 yılındaki aynı sınıflandırma içerisinde 8'inci sırada yer alarak, belirlediği hedefler doğrultusunda yoluna devam etmekte. Sektöründe lider şirketleri

bünyesinde barındıran Kibar Holding, üretim alanında faaliyet göstererek, istihdama yönelik sağladığı katkılarla birlikte ülkemizin en önemli holdingleri arasında yer alıyor. Kibar Holding olarak, 5000'i aşkın çalışan sayımız, 100'den fazla ülkeye ihracat hacmimizle yurt içinde 5 farklı şehirde üretim faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. 2011 yılında Ürdün'deki yatırımımızla birlikte yurt dışı üretim faaliyetlerine de başladık. 1984 yılında kurulan Kibar Holding, ülke ekonomisine ve toplumsal yaşama katkılarıyla ülkemiz için büyük önem taşıyor. Sanayiciliğe ilk adımını 1972 yılında Kartal Sac İşleme Ünitesi ile atan Kibar Holding, ürünleriyle ülkemizin ve dünyanın önde gelen birçok firmasına hizmet veren grup şirketleri ile büyümeye devam ediyor.

Türkiye'nin köklü kuruluşlarından biriyiz

1974 yılında Assan Demir ve Sac Sanayi üretime başladıktan

1.37
MİLYAR DOLAR
2013 YILI
İHRACAT RAKAMI

10 yıl sonra kurulan Kibar Holding, yatırımlarına 1985 yılında Kibar Dış Ticaret'in faaliyetlerine başlaması ile devam etti. Tuzla'da 1988 yılında Assan Alüminyum ve 1990 yılında Assan Panel'in faaliyetlerine başlamasının ardından, 1993 yılında Kibar Sigorta kurularak aynı yıl içerisinde İSPAK'ın devri

tamamlandı ve Kibar Holding bünyesine dahil edildi. 1994 yılında, dünyanın önde gelen otomotiv firmaları arasında olan Hyundai Motor Company ve Kibar Holding ortaklığında Hyundai Assan kuruldu ve 1995 yılında İzmit Ali Kahya'daki fabrikanın temelleri atıldı. 1996 yılında otomotiv sektöründe yan sanayi alanında faaliyet gösteren Assan Hanil ve Assan Lojistik&Filo Kiralama kuruldu. 1997 yılında, rekor sayılabilecek bir sürede tamamlanarak, ülkemiz adına önemli bir yatırım olan Hyundai Assan İzmit Otomobil Fabrikası faaliyetlerine başladı. Grubumuzun gıda alanında faaliyet gösteren tek firması olma özelliğini taşıyan Assan Gıda ise 1998 yılında kuruldu.

RAKAMLARLA
KIBAR
HOLDİNG

- Çalışan sayısı: 5.000
- İhracat yapılan ülke sayısı: 100
- Üretim yapılan şehir sayısı: 5
- İlk yurt dışı yatırımı: Ürdün
- Sanayiciliğe ilk adım atıldığı Kartal Sac İşleme Ünitesi'nin kuruluşu: 1972

Kibar Holding olarak, 5000'i aşkın çalışan sayımız, 100'den fazla ülkeye ihracat hacmimizle yurt içinde 5 farklı şehirde üretim faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. 2011 yılında Ürdün'deki yatırımımızla birlikte yurt dışı üretim faaliyetlerine de başladık.

Kibar Holding Türkiye'de ve yurt dışında büyüyor

✓ Kibar Holding bünyesinde uluslararası ticareti olan firmalarımızın ithalat ve ihracatına destek olabileceği açısından 2001 yılında Lozan'da, Kibar International faaliyetlerine başladı. 2005 yılında Assan Panel'in İskenderun'daki tesisleri hayata geçti. Ardından 2006 yılında Assan Alüminyum Dilovası Tesisleri faaliyetlerine başladı ve aynı yıl içerisinde Assan Bilişim kuruldu. 2007 yılında Sıpa Assan Ürün Güvenliği alanında, Assan Yapı ise İnşaat alanında faaliyetlerine başladı. Gayrimenkul geliştirme ve yatırım faaliyetlerini yönetebilmek adına 2008 yılında Assan Gayrimenkul, Kibar Holding bünyesinde kuruldu. 2009 yılında ise Balıkesir Tesislerini ve 2010 yılında Dilovası Metal Boyama Tesislerini, Assan Panel bünyesinde hayata geçirdik.

Türkiye'nin Akdeniz'deki 3.koyteyner limanı olan Assan Liman İşletmelerini ise 2010 yılında İzmir Serbest Bölgede kurulan Ege Assan Gıda Pazarlama ile birlikte kurduk. 2011 yılında Türkiye'nin ilk yerli uçak koltuğunu yapabilmek için Türk Hava Yolları ile birlikte, TSİ Uçak Koltuk Üretim firması ve Grubumuzun enerji alanındaki ilk yatırımı olan Kibar Enerji kuruldu. Aynı yıl içerisinde, grubun ilk yurt dışı üretim tesisi olan Kibar Industry Ürdün'de kuruldu. Son olarak ihracat performansımızı çok yükselttiğimiz 2013 yılında Dilovası'nda Assan Alüminyum, İzmit'te Assan Hanil Boyama Tesisleri ile birlikte, Türkiye'nin ilk Paslanmaz Çelik Soğuk Haddeme Tesisi olma unvanını taşıyan Posco Assan faaliyetlerine başlamış oldu.

2013 YILI TÜRKİYE'NİN

**SEKTÖRLERİNE
GÖRE
EN BÜYÜK
İLK 1000
İHRACATÇI
FİRMASI**

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
AĞAÇ MAMULLERİ VE ORMAN ÜRÜNLERİ				
26	1	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	422.073.100,23	128.895.019,01
57	2	Hayat Kimya San. A.Ş.	199.615.311,37	125.110.999,35
104	3	Boydak Dış Tic. A.Ş.	131.567.241,41	106.149.044,91
195	4	Ontex Tüketim Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	81.239.911,04	79.509.075,41
175	5	Araştırmaya Katılmıyor	88.810.774,89	75.471.955,58
144	6	Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.246.324,33	68.949.164,78
277	7	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	64.178.170,05	64.178.170,05
411	8	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret A.Ş.	46.485.355,90	45.294.033,30
427	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	44.957.575,99	44.796.759,40
439	10	Araştırmaya Katılmıyor	43.414.419,57	42.479.231,25
514	11	Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.583.361,25	37.902.210,70
496	12	İsa Dış Ticaret Ltd. Şti.	39.926.535,51	36.853.438,79
587	13	Kütaş Tarım Ürünleri Dış Tic. ve San. A.Ş.	34.903.238,76	34.861.350,40
704	14	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	29.703.732,84	29.699.600,76
715	15	Amcor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San. Tic. A.Ş.	29.291.116,23	29.199.545,41
730	16	Kartonsan Karton San. Tic. A.Ş.	28.565.693,53	28.565.693,53
652	17	Oskar Orman Ürn. Petr. Teks. Gıda Day. Tük. Mal. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	32.158.151,45	28.117.275,99
501	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.622.775,10	24.779.814,25
797	19	Paksel Kimya San. ve Ticaret A.Ş.	26.050.997,67	24.451.737,73
94	20	Etsun Entegre Tar. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	146.257.327,47	24.378.002,59
274	21	Adının Açıklanmasını İstemiyor	64.434.800,84	24.222.628,42
896	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.383.749,36	21.390.643,52
660	23	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	31.554.000,36	19.045.034,73
894	24	Makro Granit Kargo İnşaat ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.442.210,66	16.733.393,59
804	25	Araştırmaya Katılmıyor	25.763.165,17	13.111.706,21
734	26	Araştırmaya Katılmıyor	28.425.088,97	13.033.562,30
889	27	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.551.075,86	9.170.835,96
ÇELİK				
9	1	Araştırmaya Katılmıyor	1.190.916.819,85	1.184.936.197,55
11	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.010.266.332,77	1.007.175.332,77
13	3	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş.	951.796.582,41	949.816.582,41
18	4	Diler Dış Ticaret A.Ş.	769.578.681,55	769.117.373,07
21	5	Yücel Boru İhr. İth. ve Paz. A.Ş.	557.959.775,27	557.959.775,27
25	6	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	467.978.326,95	466.473.382,55
39	7	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	277.753.601,11	276.603.243,71
36	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	293.346.346,00	267.871.387,57
40	9	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	255.955.375,88	255.953.686,58
45	10	Tosyalı Dış Ticaret A.Ş.	241.619.509,81	241.619.509,81
60	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti.	195.720.266,44	195.635.838,68
68	12	Kardemir İth. İhr. Ltd. Şti.	184.096.747,79	184.096.747,79
74	13	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	173.890.503,34	173.888.417,32
76	14	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	170.543.449,87	169.388.829,40
88	15	Öz Asya Güm. Ulusl. Nak. Gıd. San. Pet. Ür. Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	150.003.307,71	149.704.207,71
89	16	Borusan İstikbal Tic. A.Ş.	148.680.405,83	148.492.160,09
92	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	146.737.427,73	141.886.301,01
99	18	Mescier Dış Tic. Ltd. Şti.	137.698.944,77	137.653.388,40
113	19	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Tic. A.Ş.	127.695.722,43	121.162.492,43
120	20	Mahmutoğlu Dış Tic. İnş. Nak. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	114.755.814,30	114.638.779,30
123	21	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.	112.930.622,40	112.930.622,40
124	22	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	111.418.769,89	111.394.158,24
135	23	Metal Market Dış Tic. A.Ş.	107.176.271,10	107.064.313,53

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
147	24	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	102.699.480,68	102.342.930,28
148	25	Nessan İnş. Gıda Nak. Pet. Ürn. Otom. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	102.090.000,00	102.090.000,00
161	26	Mmk Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	96.238.714,00	96.238.278,00
181	27	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	86.999.131,70	86.999.131,70
182	28	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	85.870.625,41	85.870.625,41
196	29	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd. Şti.	81.226.761,02	73.432.176,82
235	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor	71.629.529,02	71.590.056,52
240	31	Araştırmaya Katılmıyor	70.460.608,29	70.319.860,31
270	32	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	64.839.450,20	64.839.450,20
265	33	Erol Dış Tic. Ltd. Şti.	65.908.483,45	64.560.236,35
282	34	Cemtaş Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	62.476.717,96	62.435.221,41
289	35	Çelikord A.Ş.	60.981.198,88	60.909.914,41
207	36	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	78.924.271,62	59.154.799,57
298	37	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	58.860.289,39	58.860.133,49
294	38	Çimtaş Çelik İmalat Mon. ve Tes. A.Ş.	59.663.876,66	57.859.777,43
321	39	Araştırmaya Katılmıyor	55.209.092,99	55.209.092,99
264	40	Aslankaya İnş. ve Tic. Ltd. Şti.	66.123.925,21	53.156.185,76
353	41	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	51.012.793,19	50.992.350,19
354	42	Araştırmaya Katılmıyor	51.007.593,89	50.978.868,21
364	43	Ekinçiler Demir Çelik San. A.Ş.	50.216.257,35	50.216.257,35
249	44	Karçay Nak. İnş. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	69.111.628,60	49.855.769,07
367	45	Vilmeks İç ve Dış Tic. ve Metal San. A.Ş.	49.799.476,33	49.799.476,33
379	46	Yolbulan Metal San. Tic. A.Ş.	48.676.773,84	48.676.773,84
395	47	Tata Steel İstanbul Metal San. ve Tic. A.Ş.	47.412.606,80	47.412.606,80
372	48	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	49.272.920,65	47.133.156,38
428	49	Emre Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	44.921.850,85	44.907.100,46
305	50	Özdemir Boru Profil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	57.656.077,77	41.737.586,74
467	51	Ağır Haddecilik A.Ş.	41.270.523,84	41.258.642,48
311	52	Tekfen İnş. ve Tesisat A.Ş.	56.378.806,85	38.492.516,14
535	53	Araştırmaya Katılmıyor	37.885.937,52	37.885.937,52
507	54	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	39.101.965,94	37.761.650,16
540	55	Güney Çelik Hırsır ve Demir Mam. San. Tic. A.Ş.	37.422.864,48	37.404.327,48
546	56	Sarıtaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	37.116.352,16	37.113.554,08
554	57	Hasçelik San. ve Tic. A.Ş.	36.638.019,43	36.638.019,43
543	58	Güneş Elek. İlt. Bilg. Med. ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti.	37.302.375,70	36.438.375,70
568	59	Hursan Paslanmaz Çelik Geri Dönüşüm Tesisl. Tic. San. A.Ş.	35.979.418,53	35.979.418,53
567	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	36.031.716,82	35.946.327,05
374	61	Ayaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	49.226.048,85	35.372.319,99
589	62	Araştırmaya Katılmıyor	34.821.604,27	34.821.604,27
607	63	Eke Metal Group A.Ş.	34.216.975,70	33.078.698,59
631	64	Uğur-San İth. İhr. Top. Gıda Nak. İnş. Sınır Tic. Ltd. Şti.	33.051.819,41	33.004.518,23
644	65	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	32.533.843,66	32.079.937,50
663	66	Ufuk Boru San. ve Tic. A.Ş.	31.498.420,57	31.498.178,05
661	67	Erbosan Erciyas Boru Sanayi Ticaret A.Ş.	31.547.674,08	30.991.969,48
676	68	Araştırmaya Katılmıyor	30.881.977,11	30.679.493,11
680	69	Mtc Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	30.763.588,97	30.578.577,78
686	70	Yaprak Otom. San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.540.507,20	30.282.000,00
699	71	Alka San. İnş. ve Tic. A.Ş.	29.822.266,92	29.784.589,09
446	72	Samsun Makina Sanayi A.Ş.	42.840.069,81	29.462.747,18
719	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San. A.Ş.	29.200.291,46	29.197.347,62
616	74	Kanca El Al. Dövme Çelik ve Mak. San. A.Ş.	33.943.094,49	28.262.599,15
759	75	Gülermak Ağır Sanayi İnşaat ve Taahhüt A.Ş.	27.201.616,63	27.096.544,99

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
779	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.526.446,28	26.526.446,28
789	77	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	26.253.807,38	25.852.624,14
812	78	Araştırmaya Katılmıyor	25.543.470,44	25.543.470,44
845	79	Araştırmaya Katılmıyor	24.603.300,61	24.317.867,61
857	80	Hatboru Çelik Boru San. ve Ticaret Ltd. Şti.	24.247.324,71	24.007.174,59
691	81	Sa-Ra Enerji İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	30.207.997,74	23.896.778,88
916	82	Özkan Demir Çelik Dış Tic. A.Ş.	22.786.661,58	22.786.661,58
954	83	Rozak Demir Profil Tic. ve San. A.Ş.	21.833.560,68	21.769.233,92
778	84	Zınar Export İmport Dış Tic. Ltd. Şti.	26.549.215,33	20.979.520,91
295	85	Araştırmaya Katılmıyor	59.523.350,82	18.451.205,72
293	86	Gemi Kaya İnş. Taah. ve Dış Tic. Ltd. Sti.	60.078.432,68	18.439.310,96
637	87	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	32.805.107,30	17.407.419,43
387	88	İlk İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	48.291.309,94	17.145.376,91
518	89	Araştırmaya Katılmıyor	38.502.704,89	13.979.649,82
465	90	Araştırmaya Katılmıyor	41.441.000,26	12.913.941,42
578	91	Alkar İnş. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	35.567.484,72	7.983.346,51
ÇİMENTO, CAM, SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ				
15	1	Şişecam Dış Tic. A.Ş.	792.821.705,06	396.464.836,14
143	2	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	105.369.130,46	101.234.293,44
171	3	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	92.693.858,94	92.635.895,46
190	4	Akçansa Çimento San.ve Tic. A.Ş.	82.811.261,17	82.391.261,17
344	5	Araştırmaya Katılmıyor	52.696.121,06	52.633.152,28
365	6	Araştırmaya Katılmıyor	49.941.189,29	49.938.239,29
425	7	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	45.085.746,21	45.066.698,18
263	8	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	66.646.096,73	42.196.022,97
510	9	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.940.557,30	38.884.588,62
597	10	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	34.421.144,32	34.371.848,00
620	11	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	33.720.751,17	33.720.751,17
623	12	Schott Örim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.528.149,47	33.480.254,49
679	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.782.617,49	30.260.987,30
709	14	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	29.497.180,02	29.497.180,02
716	15	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	29.290.405,47	29.290.405,47
728	16	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	28.763.345,20	28.469.442,00
863	17	Egeseramik İç ve Dış Tic. A.Ş.	24.108.614,24	23.871.924,43
884	18	Demir Mad. Çim. Haz. Bet. İnş. Nak. San. Tic. A.Ş.	23.676.062,03	23.667.339,38
921	19	Asmaş Ağır San. Malz. İmal ve Ticaret A.Ş.	22.593.091,45	18.927.992,79
786	20	Basra Gıda San. Paz. Dış Tic. Ltd. Şti.	26.297.941,33	16.555.763,00
871	21	İntervo Dış Tic. ve Müessesilik Ltd. Şti.	23.853.229,81	15.536.939,78
883	22	Yüksel Seramik San. ve Tic. A.Ş.	23.679.105,86	13.596.767,22
929	23	Metal Yapı Holding A.Ş.	22.395.666,16	10.265.359,98
DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER				
8	1	Kibar Dış Tic. A.Ş	1.377.881.447,61	469.236.129,20
30	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.	346.339.462,18	338.363.567,38
37	3	Başak Metal Tic. ve San. A.Ş.	293.111.312,97	293.111.312,97
174	4	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamülleri A.Ş.	90.097.939,33	89.228.680,78
214	5	Araştırmaya Katılmıyor	77.670.009,18	77.645.552,38
251	6	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	69.006.796,54	69.006.796,54
278	7	Altek Döküm Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	64.090.069,55	60.732.209,77
307	8	Kale Kilit ve Kalıp San. A.Ş.	57.026.531,48	56.766.608,90
165	9	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	95.182.706,73	55.597.248,10
248	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor	69.233.862,17	53.506.787,68
191	11	Saray Dokum ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	82.437.815,74	52.974.292,65

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
291	12	Re-Ma Metal Tekstil İns. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	60.639.916,18	50.980.267,13
358	13	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	50.831.483,94	50.812.550,72
193	14	Eti Alüminyum A.Ş.	81.650.386,35	49.920.777,59
383	15	Özer Metal Sanayi A.Ş.	48.483.118,77	48.480.841,14
431	16	Akdaş Döküm San.ve Tic. A.Ş.	44.450.245,87	43.798.743,10
401	17	Aygun Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	46.976.119,19	43.472.731,05
449	18	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	42.616.913,48	42.614.179,72
432	19	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	44.437.920,40	41.558.676,42
473	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.117.234,89	41.117.234,89
479	21	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri San. A.Ş.	40.735.941,31	40.596.485,82
564	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor	36.162.480,75	35.770.680,99
611	23	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	34.087.801,31	34.074.262,83
515	24	Erku Dış Tic. Paz. ve Turizm A.Ş.	38.561.716,26	32.346.807,43
669	25	Araştırmaya Katılmıyor	31.262.299,61	31.058.772,71
688	26	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	30.452.399,65	29.981.317,31
673	27	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	30.959.144,27	28.925.399,28
724	28	Kurtoglu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	29.068.686,93	27.989.695,57
790	29	Gemciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.218.065,60	26.218.065,60
834	30	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	25.008.309,61	24.929.381,54
854	31	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	24.320.326,95	24.171.493,02
796	32	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	26.052.535,61	23.944.775,79
850	33	Araştırmaya Katılmıyor	24.383.434,78	23.908.915,48
549	34	M.T Reklam A.Ş.	37.012.165,96	23.901.618,96
752	35	Akpa Alüminyum Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.667.055,88	23.534.709,27
890	36	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.537.873,18	23.513.908,99
932	37	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.356.851,74	22.200.291,99
937	38	Allegion Emniyet ve Güvenlik Sis. San. A.Ş.	22.194.794,70	22.188.052,20
976	39	Kayalar Bakır Alas. San. ve Tic. A.Ş.	21.362.920,27	21.362.920,27
700	40	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	29.800.036,07	19.066.019,54
635	41	Korel Elekt. San. ve Tic. A.Ş.	32.852.790,82	18.289.561,70
526	42	Öztiryakiler Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	38.148.165,16	18.244.640,52
998	43	Simtek İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.922.182,32	17.708.520,69
590	44	Arma Filtre Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	34.799.687,83	17.403.424,51
764	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.047.501,80	16.492.985,63
261	46	Volga Dış Tic. ve Danışmanlık A.Ş.	66.882.733,17	14.931.229,55
914	47	Vefa Prefabrik Yapılar San. Tic. A.Ş.	22.881.150,37	14.823.280,04
777	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.564.833,08	10.825.409,99
370	49	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	49.609.825,93	9.353.945,54
DERİ VE DERİ MAMULLERİ				
70	1	Dsd Deri Sanayicileri Dış Tic. A.Ş.	180.614.019,47	119.100.674,93
202	2	İnfo Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti	79.896.186,08	72.555.584,93
345	3	Adesa Mağ.Teks. ve Deri San. Tic. A.Ş.	52.630.161,32	52.630.161,32
558	4	Matraş Dış Tic. A.Ş.	36.475.585,69	36.473.838,52
653	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.059.902,00	32.059.902,00
683	6	Aydınlı Deri Konf. San. ve Tic. A.Ş.	30.586.695,57	30.122.102,58
551	7	Gezer Ayakkabı Deri San. ve Tic. A.Ş.	36.798.249,90	28.634.559,20
766	8	Punto Deri San. ve Tic. A.Ş.	27.020.737,79	26.564.090,61
798	9	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	26.035.026,57	25.875.029,12
808	10	Veronica Deri ve Teks. San. Tic. Ltd. Şti	25.626.111,57	25.622.208,66
868	11	Ulaş-Can Deri Konf. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.887.534,82	23.884.057,90
955	12	Temer Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	21.809.173,39	21.807.973,39
987	13	Capitol Deri İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	21.038.060,00	21.038.060,00

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
ELEKTRİK-ELEKTRONİK HİZMET				
4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.251.304.411,11	2.185.019.589,97
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.432,73	1.654.225.166,04
17	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor	785.582.930,64	755.675.554,88
35	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	295.864.175,53	281.054.792,81
62	5	Araştırmaya Katılmıyor	190.263.832,66	189.823.245,08
64	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	189.031.256,35	187.537.818,53
78	7	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	162.211.986,13	159.837.664,22
103	8	Schneider Enerji End. San. ve Tic. A.Ş.	131.576.917,93	131.296.926,22
102	9	Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	132.484.158,43	114.620.589,28
121	10	Balıkesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	114.296.280,55	114.273.278,03
141	11	Nexans Türkiye End. ve Tic. A.Ş.	106.460.848,89	105.763.433,39
146	12	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.	104.633.354,59	104.631.185,45
140	13	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	106.582.219,16	103.968.189,17
138	14	Atom Kablo San.ve Tic. A.Ş.	106.766.772,92	103.174.334,64
128	15	Candy Hoover Euroasia Ev Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	109.943.487,51	89.438.152,05
177	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor	88.624.906,01	88.328.722,14
205	17	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.	79.448.452,80	78.901.374,50
224	18	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	75.024.487,50	75.016.194,50
226	19	Abb Elektrik San. A.Ş.	74.461.702,47	74.203.692,60
220	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	76.078.121,91	67.438.313,36
134	21	Araştırmaya Katılmıyor	107.571.237,62	66.379.563,87
243	22	Abb İhracat Tic. ve Elektrik San. A.Ş.	70.179.064,78	66.304.991,28
258	23	Vatan Kablo Metal Endüstri ve Tic. A.Ş.	67.677.131,49	65.818.567,72
281	24	Araştırmaya Katılmıyor	62.872.813,21	59.501.743,14
303	25	Viko Elektrik ve Elektronik End. San. ve Tic. A.Ş.	57.953.622,09	57.872.667,10
48	26	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic. A.Ş.	223.855.442,14	53.900.279,89
324	27	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	54.769.851,37	53.281.831,92
338	28	Termikel Dış Ticaret A.Ş.	53.237.337,28	51.873.061,70
348	29	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	51.860.540,01	51.860.540,01
385	30	Mass Kablo Yatırım ve Tic. A.Ş.	48.323.320,73	48.323.320,73
155	31	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	98.615.961,02	46.457.548,04
433	32	Surtel Ambalaj Dağıt. San. ve Tic. A.Ş.	44.303.456,77	44.257.155,12
455	33	Cmk Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	42.189.122,54	42.189.122,54
480	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.720.088,73	40.657.273,48
487	35	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	40.175.195,23	39.495.625,41
457	36	Ego Elekt. Aletler San. A.Ş.	42.012.825,37	39.469.160,81
512	37	Electrifil Umfil Otom. San. ve Tic. A.Ş.	38.773.477,60	37.472.072,38
539	38	Araştırmaya Katılmıyor	37.496.015,43	37.197.607,16
575	39	Astor Transformator Enerji Tur. İnş. ve Petr. San. Tic. A.Ş.	35.701.908,46	34.232.777,36
609	40	Özgüven Dış Tic. Ltd. Şti.	34.175.783,59	34.100.372,67
629	41	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak. İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	33.175.144,47	33.172.936,62
628	42	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.192.085,28	32.775.436,70
646	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.433.352,77	31.361.072,32
678	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.819.672,78	30.690.932,52
706	45	Araştırmaya Katılmıyor	29.533.793,11	29.465.669,76
713	46	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.379.264,90	29.354.032,76
753	47	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	27.475.579,88	27.474.782,13
571	48	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	35.795.838,58	27.378.795,70
750	49	Ünal Kablo Dış. Tic. Ltd. Şti.	27.801.656,70	26.196.121,41
806	50	Araştırmaya Katılmıyor	25.739.533,53	25.739.408,87
807	51	Kartet Karadeniz Toptan Elektrik Tic. A.Ş.	25.673.223,57	25.673.223,57

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
810	52	Kasem Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.599.587,01	25.545.483,87
384	53	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San. Tic. A.Ş.	48.462.102,39	25.405.315,73
785	54	Tek Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.352.291,45	24.826.745,92
844	55	Baylan Ölçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	24.621.114,36	24.545.693,74
848	56	Ocs Kablo San. ve Tic. A.Ş.	24.536.523,10	24.232.669,53
888	57	Araştırmaya Katılmıyor	23.570.518,01	22.785.141,62
931	58	Araştırmaya Katılmıyor	22.361.268,29	22.329.358,94
949	59	Atos Bilişim Danışmanlık ve Müşteri Hizm. San. ve Tic. A.Ş.	21.920.253,97	21.767.467,91
992	60	Unika Universal Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.989.015,81	20.984.499,23
995	61	Nazen İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	20.949.986,91	20.921.810,32
988	62	El-Ko Elektrik Tic. ve San. A.Ş.	21.035.249,10	19.559.866,41
762	63	Ae Arma Elektropanc Elektromekanik Taahh. ve Tic. A.Ş.	27.126.471,30	15.492.256,43
771	64	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.845.481,34	14.489.150,11
530	65	Araştırmaya Katılmıyor	37.998.357,36	10.912.195,41
685	66	Yamakoglu İnş. Taah. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.	30.553.164,12	10.838.190,28
584	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.065.235,83	9.354.979,01
876	68	Baltık Dış Ticaret A.Ş.	23.788.386,13	7.090.046,69
FINDIK VE FINDIK MAMULLERİ				
23	1	Oltan Gıda Maddeleri İhracat, İthalat ve Tic. Ltd. Şti.	510.053.286,29	509.834.530,24
117	2	Progıda Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	117.013.416,17	117.013.416,17
126	3	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	110.458.582,70	110.433.893,78
145	4	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.060.862,20	104.587.796,61
192	5	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	81.918.606,18	81.918.606,18
213	6	Progıda Pazarlama A.Ş.	78.097.160,59	78.097.160,59
253	7	Araştırmaya Katılmıyor	68.464.922,37	68.464.863,40
276	8	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	64.254.322,44	64.199.616,54
287	9	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	61.158.917,59	61.158.917,59
314	10	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	56.140.692,00	56.140.692,00
319	11	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	55.709.970,89	55.709.970,89
312	12	Araştırmaya Katılmıyor	56.255.945,60	54.990.739,75
371	13	Sabırlar Fındık İhr. Ltd. Şti.	49.516.984,62	49.374.424,62
774	14	Çakmaklar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	26.707.828,91	26.707.738,91
862	15	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.118.138,35	24.118.138,35
951	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.858.889,15	19.871.026,39
775	17	Araştırmaya Katılmıyor	26.639.044,51	12.365.248,20
GEMİ VE YAT				
52	1	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	217.368.128,37	216.380.022,40
204	2	Araştırmaya Katılmıyor	79.573.255,99	79.573.255,99
306	3	Med Marine Kıl. ve Röm. Hız. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	57.594.510,39	57.594.510,39
342	4	Araştırmaya Katılmıyor	52.999.239,90	52.984.981,86
369	5	Araştırmaya Katılmıyor	49.646.864,00	49.646.864,00
460	6	Araştırmaya Katılmıyor	41.800.000,00	41.800.000,00
475	7	Cemre Marin Endüstri A.Ş.	40.982.556,59	40.795.683,78
484	8	Araştırmaya Katılmıyor	40.550.000,00	40.550.000,00
738	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.369.700,79	28.369.700,79
761	10	Araştırmaya Katılmıyor	27.173.250,26	27.173.250,26
782	11	Selah Makine ve Gemicilik Endüstri Tic. A.Ş.	26.463.474,36	26.463.474,36
912	12	Araştırmaya Katılmıyor	22.958.979,86	22.955.924,00
965	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.559.134,45	21.559.134,45
990	14	Araştırmaya Katılmıyor	21.000.000,00	21.000.000,00
HALI				
72	1	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.	179.922.197,16	148.078.794,65

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
245	2	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	69.838.464,87	69.737.167,40
255	3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	68.262.114,04	66.054.824,94
300	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic. ve San. Ltd. Şti.	58.316.846,86	58.226.329,34
359	5	Özkaplan Karpel İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	50.826.415,16	50.802.289,37
390	6	Araştırmaya Katılmıyor	47.998.847,57	47.998.847,57
440	7	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.382.106,50	43.297.273,14
505	8	Araştırmaya Katılmıyor	39.339.001,77	39.271.972,07
441	9	Bade Dış Tic. A.Ş.	43.299.769,50	36.806.095,45
386	10	Bossan Tekst. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	48.303.451,92	36.156.340,59
718	11	Durkar Dış Tic. Ltd. Şti.	29.217.048,24	28.982.792,86
698	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.864.795,17	28.831.446,84
756	13	Kaplanser Halı Gıda ve Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.374.638,07	26.824.625,35
768	14	Grand Dış Tic. Ltd. Şti.	26.944.572,78	25.827.325,00
813	15	Post Halı İth. İhr. Ltd. Şti.	25.519.529,00	25.474.696,55
865	16	Algan İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	24.053.601,61	23.830.510,50
882	17	Piramit Golteks İç ve Dış Tic. A.Ş.	23.688.453,22	23.573.425,21
809	18	Araştırmaya Katılmıyor	25.604.569,35	23.454.608,07
985	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.064.771,98	20.875.861,61
939	20	Motif İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.155.759,59	19.062.809,58
767	21	Eruslu İç ve Dış Tic. Paz. A.Ş.	26.998.022,87	18.722.140,31
938	22	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	22.175.464,60	10.565.310,86
HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON				
10	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	1.141.011.379,61	968.753.269,18
14	2	Pergamon Status Dış Tic. A.Ş.	809.939.081,46	708.776.552,21
24	3	Birgi Birleşik Giyim İhr. Dış Tic. A.Ş.	487.223.204,51	421.937.737,59
34	4	Taha Kargo Dış Tic. Ltd. Şti.	297.333.995,05	235.717.376,09
54	5	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab. A.Ş.	210.552.765,25	189.019.619,94
58	6	Menderes Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	199.170.274,79	184.138.995,74
46	7	Zorlu Dış Tic. A.Ş.	239.855.244,20	182.152.240,88
93	8	Taha Paz. ve Mağazacılık A.Ş.	146.420.775,15	140.531.370,72
86	9	Dts Denizli Tekstil Dış Tic. A.Ş.	152.629.407,24	134.257.637,06
105	10	Taypa Tekst. Giy. San. ve Tic. A.Ş.	131.328.872,70	131.214.786,76
96	11	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	140.201.669,51	128.297.608,67
82	12	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic. A.Ş.	160.192.536,25	127.209.673,52
98	13	İleri Giyim San. ve Dış Tic. A.Ş.	138.144.621,14	120.232.678,39
115	14	Araştırmaya Katılmıyor	120.846.755,61	110.512.695,65
108	15	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	130.455.168,27	109.084.718,81
133	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor	108.152.277,50	108.152.277,50
153	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor	99.785.673,73	93.703.569,47
168	18	Baykanlar Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti.	93.516.817,38	93.427.005,14
184	19	Özak Tekst. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	84.464.759,09	83.336.957,34
158	20	Sunjüt Suni Jüt San. ve Tic. A.Ş.	97.405.013,45	81.531.675,53
215	21	Beypa Dış Tic. ve Tekst. San. A.Ş.	77.251.326,64	77.245.353,59
239	22	Akıntek Tekstil Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	70.577.576,73	70.577.576,73
247	23	Real İç ve Dış Tic. A.Ş.	69.308.483,04	69.308.371,67
246	24	Bvb Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti.	69.536.072,15	68.966.147,84
252	25	Naz Dış Tic. A.Ş.	68.842.761,76	68.842.567,99
266	26	Falcon Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	65.779.288,59	65.742.105,90
242	27	Ünsa Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	70.289.408,60	65.133.299,50
272	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor	64.612.374,21	64.608.679,91
267	29	Efes Tekst. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	65.707.972,13	64.314.088,26
234	30	Gamateks Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	71.751.254,47	63.322.338,46

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
290	31	Uob Moda Tekstil Dış Tic. Ltd. Şti.	60.791.673,18	60.791.673,18
301	32	Milteks Spor Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	58.073.181,96	58.068.014,56
317	33	Aster Global Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	56.069.433,88	56.069.433,88
323	34	Fore Uluslararası Paz. ve Tic. A.Ş.	54.798.304,12	54.474.987,38
328	35	Hamaratlı Tekst. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	54.335.442,05	54.195.311,40
334	36	Eda Dış Tic. ve Tekst. Paz. A.Ş.	53.466.710,78	53.388.003,29
339	37	Venus Giyim San. ve Tic. A.Ş.	53.151.863,49	53.075.850,13
351	38	Alpin Tekst. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	51.202.402,39	51.187.611,79
362	39	İpek Tekst. Paz. San. ve Dış Tic. A.Ş.	50.459.195,13	50.459.195,13
363	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor	50.374.728,84	50.368.085,97
352	41	Deniz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	51.046.038,00	50.240.184,48
332	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic. A.Ş.	53.584.017,82	48.630.755,42
330	43	Koton Mağazacılık Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	54.070.178,56	48.595.132,88
381	44	Öz Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	48.591.767,69	48.512.469,42
397	45	Etik Dış Tic. ve Paz. A.Ş.	47.255.737,75	47.244.184,82
414	46	Baykan Dış Tic. Ltd. Şti.	46.180.328,63	46.180.328,63
368	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor	49.666.568,80	45.869.995,80
422	48	Adının Açıklanmasını İstemiyor	45.225.386,81	45.225.386,81
409	49	Global Sourcing Dış Tic. Ltd. Şti.	46.520.802,53	45.008.518,31
437	50	Adının Açıklanmasını İstemiyor	43.656.245,95	43.522.342,00
436	51	Adının Açıklanmasını İstemiyor	43.706.111,67	43.462.859,29
430	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor	44.487.083,73	42.596.545,68
452	53	Reha Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	42.426.838,20	42.281.846,79
424	54	İbişler Tekst. San. ve Dış Tic. A.Ş.	45.118.007,10	42.124.108,37
461	55	Aps Giyim San. ve Tic. A.Ş.	41.666.041,42	41.565.829,95
478	56	Araştırmaya Katılmıyor	40.832.792,57	40.388.095,15
462	57	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	41.518.346,27	40.310.603,51
322	58	Araştırmaya Katılmıyor	55.086.924,19	40.077.354,27
492	59	Araştırmaya Katılmıyor	40.004.702,89	40.004.702,89
500	60	Finteks Tekst. ve Halı San. Ltd. Şti.	39.731.686,64	39.679.285,27
499	61	Araştırmaya Katılmıyor	39.733.643,29	39.466.240,88
399	62	Küçükler Tekst. Dış Tic. A.Ş.	47.070.142,00	38.556.399,53
516	63	Nsn Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.541.208,47	38.541.208,47
521	64	Teksim Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.405.197,17	38.288.444,44
504	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.343.458,50	38.274.880,78
525	66	Sufi Çorap ve Tekst. Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.167.038,26	38.167.032,04
529	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	38.017.676,81	38.017.676,81
417	68	Bia Dış Ticaret A.Ş.	45.694.029,42	36.714.331,54
557	69	Cu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	36.516.735,49	36.516.735,49
562	70	Ayrim Tekst. San. ve Dış Tic. A.Ş.	36.225.892,61	36.202.780,93
563	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor	36.192.071,43	36.086.467,88
566	72	Pet Dış Tic. Ltd. Şti.	36.034.011,61	36.034.011,61
400	73	Araştırmaya Katılmıyor	47.061.493,43	35.731.733,38
550	74	Eke Tekstil Konfeksiyon Turizm San. ve Tic. A.Ş.	36.917.628,27	35.099.910,66
485	75	Araştırmaya Katılmıyor	40.474.049,76	34.818.984,10
531	76	Sarar Giyim Tekst. Enerji San. ve Tic. A.Ş.	37.977.859,46	34.774.272,45
262	77	Karbel Tekstil Dış Ticaret Ltd. Şti.	66.695.656,74	34.266.311,59
606	78	Akademi Tekst.San.Ve Tic. Ltd. Şti.	34.234.389,23	34.227.321,49
617	79	Genç Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	33.909.914,08	33.909.914,08
497	80	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.755.957,44	33.749.067,12
625	81	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	33.326.197,49	33.326.197,49
556	82	Bursalı Dış Ticaret Ltd. Şti.	36.533.365,25	33.043.859,72

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
642	83	Modavizyon Teks. San. ve Tic. A.Ş.	32.581.350,89	32.310.158,76
645	84	Re Grup Dış Ticaret A.Ş.	32.506.396,70	32.166.044,84
647	85	Bilkont Dış Tic. ve Teks. San. A.Ş.	32.397.136,66	31.660.019,86
614	86	Matiat Dış Ticaret Limited Şirketi	33.979.867,30	31.650.654,34
580	87	Cesur Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	35.358.154,46	31.389.343,03
665	88	Penti Giyim Ticaret A.Ş.	31.435.425,08	31.304.572,72
675	89	Domino Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. A.Ş.	30.888.172,00	30.888.172,00
677	90	Yns Teks. ve Konf. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	30.867.189,55	30.864.354,30
453	91	Danış Giyim Tic. ve San. Ltd. Şti.	42.397.519,38	30.763.444,71
701	92	Ünl Dış Tic. Ltd. Şti.	29.794.417,58	29.793.018,85
711	93	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.412.496,12	29.380.019,84
674	94	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.897.535,32	29.323.822,72
696	95	Al Tekstil Konfeksiyon San. Tic. Ltd. Şti.	29.937.853,73	29.286.402,89
640	96	Şenmar Dış Tic. Ltd. Şti.	32.623.626,78	29.176.445,75
720	97	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.197.335,19	29.164.829,65
707	98	Akkuş Tekstil San. Tic. A.Ş.	29.530.187,30	28.591.799,74
740	99	Şahintürkler Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	28.293.055,83	28.156.315,91
742	100	Günkar Dış Tic. Paz. A.Ş.	28.244.578,87	28.146.247,30
603	101	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.347.740,64	28.042.971,79
511	102	Almes İç ve Dış Tic. Nak. A.Ş.	38.782.757,18	28.012.315,41
754	103	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.469.881,72	27.441.794,35
758	104	Araştırmaya Katılmıyor	27.259.054,91	27.259.054,91
765	105	Tandem İhracat A.Ş.	27.022.712,43	27.022.618,33
729	106	Araştırmaya Katılmıyor	28.698.391,53	26.941.053,08
784	107	Brv Grup Teks. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	26.377.382,12	26.377.382,12
744	108	Hateks Hatay Tekstil İşl. A.Ş.	28.184.371,35	26.261.515,23
795	109	Araştırmaya Katılmıyor	26.071.606,97	25.955.767,79
643	110	Araştırmaya Katılmıyor	32.544.665,07	25.733.079,67
803	111	Hürsan Havlu Üretim San. ve Tic. A.Ş.	25.778.125,12	25.435.070,26
820	112	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.406.154,46	25.398.106,63
654	113	Dns Dış Tic. Teks. San. Ltd. Şti.	31.985.910,03	25.333.901,57
839	114	Algodon Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.751.378,09	24.748.051,75
828	115	Özdilek İthalat İhracat ve Pazarlama Ltd. Şti.	25.164.948,04	24.540.238,80
856	116	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.252.264,22	24.171.025,48
858	117	Eren Hazır Giy. San. ve Tic. A.Ş.	24.182.680,30	23.927.685,37
873	118	Polimer Plastik San. ve Tic. A.Ş.	23.837.519,99	23.828.401,18
877	119	Araştırmaya Katılmıyor	23.773.997,40	23.700.047,84
885	120	Ekpen Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	23.635.364,88	23.602.904,06
892	121	Burcu Teks. San. ve Tic. A.Ş.	23.500.854,26	23.500.854,26
895	122	Erse Teks. San. ve Tic. A.Ş.	23.434.313,40	23.403.358,14
869	123	Mintay Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	23.866.602,91	23.326.977,17
902	124	Enkay Moda Konf. San. ve Tic. A.Ş.	23.280.639,29	23.280.639,29
904	125	Birleşik Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.168.855,80	23.161.084,34
903	126	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.176.191,34	23.136.615,71
822	127	İşbir Sentetik Dokuma San A.Ş.	25.289.538,02	22.903.051,72
900	128	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	23.303.560,89	22.842.181,16
909	129	Kocaer Dış Ticaret A.Ş.	23.077.346,17	22.608.967,99
532	130	Altunsoy Uluslararası Nak. İnş. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	37.967.323,87	22.575.307,83
927	131	Örsan Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	22.481.388,73	22.395.168,13
831	132	Gna Lojistik Dış Tic. Ltd. Şti.	25.121.734,09	22.188.968,63
755	133	İnterteks Gıda Teks. Dış Tic. A.Ş.	27.406.169,68	22.103.433,85
940	134	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San. Tic. ve Turz. A.Ş.	22.080.514,60	22.007.661,08

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
950	135	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.902.874,08	21.853.448,79
960	136	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.741.304,22	21.633.933,02
690	137	Araştırmaya Katılmıyor	30.288.931,98	21.602.335,87
963	138	As Teks. San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.595.118,40	21.588.279,80
907	139	Araştırmaya Katılmıyor	23.095.544,54	21.471.136,30
973	140	Araştırmaya Katılmıyor	21.386.912,33	21.386.912,33
630	141	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.127.797,19	21.269.023,78
577	142	Araştırmaya Katılmıyor	35.619.921,20	21.074.913,22
991	143	Hisar Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.997.635,69	20.994.618,00
986	144	Paşa Turizm San. Teks. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	21.061.719,04	20.220.981,03
710	145	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	29.452.938,93	20.220.600,58
926	146	Araştırmaya Katılmıyor	22.497.787,84	19.865.166,00
570	147	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.893.530,52	18.803.182,28
944	148	Özdemir Üç Teks. San. Tic. Ltd. Şti.	22.060.917,15	18.666.235,85
770	149	Turan Teks. San. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	26.862.133,03	18.504.811,06
958	150	Araştırmaya Katılmıyor	21.768.881,39	17.597.369,26
632	151	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.915.791,54	17.393.793,45
945	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş. Tekstil Tar. İth. İhr. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti.	22.052.060,98	17.380.063,63
816	153	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.486.686,75	15.560.731,51
827	154	Gap Paz. A.Ş.	25.166.989,36	6.453.274,95
HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ				
80	1	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	160.591.780,53	160.397.659,90
26	2	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	422.073.100,23	159.332.355,60
85	3	Araştırmaya Katılmıyor	158.041.945,51	153.544.292,39
114	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	122.658.616,11	121.211.539,06
119	5	Intersweet Dış Tic. Ltd. Şti.	115.959.272,75	115.715.451,24
142	6	Oba Food Gıda San. Tic. A.Ş.	106.178.604,61	106.173.105,47
90	7	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	148.467.505,32	104.268.842,70
154	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	99.562.170,27	97.038.701,38
81	9	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	160.366.150,62	96.940.810,59
166	10	Erişler Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	95.013.908,91	95.013.908,91
162	11	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	95.699.886,18	93.049.182,48
208	12	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	78.630.449,81	78.369.264,13
159	13	Küçükbay Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	96.714.047,68	77.456.080,33
217	14	Sayınlar İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	76.818.205,75	76.400.811,61
187	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	83.826.245,50	75.483.920,86
221	16	Araştırmaya Katılmıyor	75.398.402,40	74.890.352,52
211	17	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic. A.Ş.	78.355.571,41	73.767.721,64
236	18	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	71.400.346,44	71.400.346,44
241	19	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	70.438.451,37	68.239.258,72
259	20	Araştırmaya Katılmıyor	67.014.191,43	66.746.115,30
268	21	Dicle Gıda Ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	65.284.607,09	64.474.155,39
280	22	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	63.202.324,85	63.199.277,10
299	23	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	58.830.510,59	58.824.160,59
297	24	Özmaya Sanayi A.Ş.	59.045.382,46	58.798.818,69
203	25	Yonca Gıda San. İşl. İç ve Dış Tic. A.Ş.	79.891.858,24	56.981.749,25
231	26	Acarsan Makarna Un Gid. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	73.094.881,86	54.789.933,48
111	27	Eksper Gıda Paz. San. ve Tic. A.Ş.	128.885.744,98	53.859.128,91
337	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.310.586,44	53.248.024,46
340	29	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	53.142.182,17	53.137.248,24
349	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor	51.815.758,44	51.676.500,32
357	31	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	50.848.981,08	50.845.731,08

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
375	32	Şimşek Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	49.181.556,81	48.008.484,96
407	33	Nur Gıda Petr. Ürn. Ulus. Nak. Mad Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	46.777.596,61	44.589.374,73
360	34	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	50.678.528,03	42.990.950,90
447	35	Mersin Un San. ve Tic. Ltd. Şti.	42.768.981,32	42.744.809,32
404	36	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	46.886.317,94	42.303.042,03
408	37	Bifa Bisküvi Ve Gıda San. A.Ş.	46.629.160,84	41.461.525,31
469	38	Elita Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	41.193.768,73	41.192.315,92
470	39	Araştırmaya Katılmıyor	41.189.973,24	41.178.386,11
468	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.266.590,73	40.366.494,33
495	41	İpek Yem ve Gıda San. Tic. A.Ş.	39.932.354,92	39.917.516,65
498	42	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	39.740.126,99	39.740.126,99
503	43	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.438.236,00	39.183.236,00
389	44	Family Petrol Ürün. ve Tarım Ürün. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	48.048.076,28	38.876.026,71
471	45	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	41.141.637,17	38.285.676,88
524	46	Ulusoy Un Sanayi ve Tic. A.Ş.	38.194.414,00	38.193.901,40
534	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor	37.918.447,26	37.907.355,80
542	48	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San. A.Ş.	37.356.433,41	37.356.433,41
555	49	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	36.617.610,37	36.617.381,57
565	50	Araştırmaya Katılmıyor	36.099.832,70	36.063.732,51
382	51	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	48.587.418,11	35.571.884,74
588	52	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	34.898.840,99	34.897.578,86
593	53	Doruk Marmara Un Sanayiciliği A.Ş.	34.638.333,72	34.638.333,72
613	54	Syngenta Tarım San. ve Tic. A.Ş.	34.035.694,05	33.997.901,19
602	55	Nawras Tarım Ürün. Gıd. Nak. İnş. İth. İhr. San. Ltd. Şti.	34.366.247,05	33.763.294,48
622	56	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	33.542.214,05	33.533.659,05
627	57	Selva Gıda San. A.Ş.	33.234.004,82	33.196.768,65
639	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.709.327,16	32.709.325,16
666	59	Beşsan Makarna Gıd. San. ve Tic. A.Ş.	31.379.912,35	31.376.602,35
681	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.729.749,02	30.707.756,67
682	61	Marsa Yağ San. ve Tic. A.Ş.	30.648.625,83	30.338.160,41
703	62	Araştırmaya Katılmıyor	29.762.651,52	29.755.851,52
748	63	Çağla Şekerli Mamüller San. ve Tic. A.Ş.	27.870.451,69	27.867.429,09
757	64	Azım Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Tic. A.Ş.	27.369.950,00	27.369.950,00
783	65	Global Gıda Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	26.442.948,40	26.427.405,42
800	66	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.976.815,00	25.976.815,00
832	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.080.092,89	25.075.854,72
776	68	Memişoğlu Tarım Ürün. Tic. Ltd. Şti.	26.630.480,32	24.602.095,90
887	69	Hazal Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	23.586.807,23	23.586.807,23
901	70	Unmak Gıda Tar. Hay. ve İht. Mad. Paz. İth. İhr. Dış T. San. Ltd. Şti.	23.284.191,99	23.284.191,99
905	71	Tat Makarnacılık San. Tic. A.Ş.	23.136.125,56	23.136.125,56
908	72	Yumurtacılar Zahir Tarım Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.	23.083.050,00	23.083.050,00
910	73	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	23.075.903,75	23.075.903,75
918	74	Mer Gıda Sanayi A.Ş.	22.692.099,00	22.692.099,00
969	75	Yeni Habur Gıda Pet. Nak. Turizm. Tekst. Tar. İth. İhr. San. Tic. Aş.	21.515.440,00	21.515.440,00
975	76	Araştırmaya Katılmıyor	21.371.665,00	21.371.665,00
979	77	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.316.468,08	21.316.468,08
897	78	Mersin Şeker Tar. Ürn. Doğal ve Miner. Su ve İç. Nakl. San. Tic. Aş	23.337.838,53	20.917.873,32
833	79	Gentaş İç ve Dış Tic. Nak. Taş. Ltd. Şti.	25.031.346,38	17.421.405,40
825	80	Ürün Tarım Ür. İth. İhr. Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.	25.218.115,10	14.194.511,74
725	81	Mahmut Yarım Gıda İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	28.974.164,85	13.903.395,32
934	82	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.304.633,20	11.790.843,66

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
İKLİMLENDİRME SANAYİİ				
38	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.	289.281.989,89	287.595.479,27
116	2	Uğur Soğutma Makinaları Sanayi ve Tic. A.Ş.	120.698.120,56	111.133.461,65
129	3	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic. A.Ş.	109.800.557,20	109.800.557,22
157	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	97.436.964,37	71.223.662,81
254	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	68.349.525,20	68.348.819,40
318	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	55.754.776,59	55.130.297,99
320	7	Kliimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	55.354.285,04	54.371.858,68
178	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	87.814.883,54	46.405.727,51
420	9	Coşkunöz Radyatör ve Isı Sanayi Ticaret A.Ş.	45.421.875,12	45.382.481,22
419	10	Franke Mutfak ve Banyo Sisteml. San. ve Tic. A.Ş.	45.621.414,16	43.288.256,93
415	11	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Pazarlama .A.Ş.	46.151.259,52	41.468.768,44
477	12	Torun Bakır Alaşımları Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	40.839.303,19	38.902.087,46
545	13	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	37.227.954,80	36.436.864,07
423	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	45.127.431,72	31.121.385,58
626	15	Novaplast Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.298.699,37	30.342.978,17
649	16	Ayvaz Sinai Ürünler Tic. ve San. A.Ş.	32.342.496,17	26.746.566,02
811	17	Araştırmaya Katılmıyor	25.594.841,67	25.154.288,07
840	18	Electrical Technology Applianc Es Production Isı San. V. T. A.Ş.	24.694.500,06	24.501.928,02
852	19	Ahmet Yar İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	24.328.993,49	24.190.839,27
859	20	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	24.181.826,14	23.986.297,64
874	21	Çelikpan Isı Sistemleri Paz. Ltd. Şti.	23.830.303,87	23.828.816,48
924	22	Araştırmaya Katılmıyor	22.524.273,98	21.856.195,91
953	23	Araştırmaya Katılmıyor	21.848.073,44	21.677.766,38
684	24	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	30.564.506,52	21.045.397,51
760	25	Sanica Dış Ticaret A.Ş.	27.182.252,96	19.550.304,76
989	26	Dikkan Dış Ticaret A.Ş.	21.034.291,54	18.030.316,75
942	27	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.073.227,40	16.777.574,94
996	28	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	20.936.021,33	15.121.486,48
717	29	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	29.233.072,15	14.249.683,67
843	30	Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	24.660.843,27	14.155.044,07
861	31	Bimed Teknik Aletler Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.143.052,69	13.635.985,66
KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ				
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.134.682.949,70	4.134.548.953,07
19	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	765.751.682,21	764.276.260,88
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910,43	556.169.173,55
41	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	249.873.639,93	248.751.873,26
44	5	Araştırmaya Katılmıyor	243.343.068,47	214.545.228,06
53	6	Sasa Polyester San. A.Ş.	215.375.778,68	157.336.661,94
77	7	Korozo Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	162.314.422,24	154.519.905,51
97	8	Eti Soda Üretim Paz. Nak. Elekt. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	138.174.297,52	138.170.811,40
109	9	Standard Profil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	129.455.389,85	126.049.418,63
69	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor	182.374.353,15	119.799.079,31
149	11	Köksan Pet Ve Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	101.189.588,42	100.988.598,63
122	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	112.943.284,03	100.337.011,43
152	13	Araştırmaya Katılmıyor	100.307.609,87	99.947.281,41
164	14	Akdeniz Kimyasal Ür. Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	95.524.500,28	95.524.500,28
91	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor	147.549.508,69	83.189.548,98
189	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	83.221.350,97	82.501.003,61
206	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor	79.182.452,14	79.051.276,23
137	18	Araştırmaya Katılmıyor	106.832.052,29	75.873.284,27
223	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	75.133.891,34	75.117.941,02

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
260	20	Co-Re-Na Eczacı Deposu Dış. Tic. A.Ş.	66.925.974,31	64.979.727,76
271	21	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	64.666.900,86	64.662.849,29
275	22	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	64.348.518,90	64.345.647,33
179	23	Aygaz A.Ş.	87.498.558,25	56.765.502,44
310	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor	56.454.298,56	56.225.759,17
331	25	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.981.891,78	53.802.761,46
343	26	Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş.	52.790.428,06	52.768.370,05
335	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	53.426.335,04	53.319.779,31
139	28	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic. A.Ş.	106.605.917,92	52.992.549,04
356	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	50.913.394,06	50.891.814,16
222	30	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	75.269.935,58	49.998.496,52
366	31	Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	49.937.160,11	49.682.575,99
169	32	Adının Açıklanmasını İstemiyor	93.381.559,09	49.326.218,98
232	33	Ancor Flexibles İstanbul Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	72.184.073,18	48.933.119,04
378	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	48.749.814,09	48.150.571,11
315	35	Adopen Plastik ve İnş. San. A.Ş.	56.102.229,24	47.789.442,51
392	36	Adının Açıklanmasını İstemiyor	47.695.503,66	47.686.498,78
393	37	Qlube Petrokimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	47.667.235,01	47.653.424,91
410	38	Bilim İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.	46.493.435,50	46.490.708,63
421	39	Sapro Temizlik Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	45.343.288,35	45.039.075,76
434	40	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	44.253.924,60	43.752.098,65
448	41	Araştırmaya Katılmıyor	42.740.511,87	42.740.511,87
466	42	Sandoz Grub Sağ. Ür. İlaç. San. ve Tic. A.Ş.	41.376.044,09	41.376.044,09
464	43	Araştırmaya Katılmıyor	41.441.482,61	41.441.482,61
237	44	Araştırmaya Katılmıyor	71.293.941,18	41.007.761,13
488	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.162.619,90	40.058.365,11
502	46	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	39.448.691,00	39.448.691,00
396	47	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş.	47.357.057,68	38.636.163,35
520	48	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	38.483.653,35	38.483.653,35
523	49	Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.233.084,25	37.771.517,71
506	50	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.121.782,08	37.129.798,29
576	51	Araştırmaya Katılmıyor	35.657.372,75	35.657.372,75
574	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.711.178,54	35.260.523,81
592	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.688.663,75	34.675.354,65
612	54	Bagfas Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	34.065.848,80	34.065.848,80
610	55	Başarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	34.101.722,89	33.713.049,32
633	56	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	32.910.665,00	32.910.665,00
638	57	Coster Aerosol Valf Sanayi A.Ş.	32.731.137,63	32.694.490,72
641	58	Araştırmaya Katılmıyor	32.616.714,33	32.349.437,13
664	59	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.493.332,73	31.442.225,62
692	60	Asal Dış Tic. A.Ş.	30.130.560,10	29.910.706,69
708	61	Araştırmaya Katılmıyor	29.499.719,87	29.499.719,87
527	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor	38.133.879,25	28.428.765,90
671	63	Araştırmaya Katılmıyor	31.130.182,81	28.310.820,01
444	64	Gizem Frit Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	42.936.575,81	27.564.390,06
582	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.302.550,78	26.901.319,60
773	66	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	26.732.580,03	26.676.641,02
791	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.208.326,56	26.208.326,56
815	68	Araştırmaya Katılmıyor	25.500.172,38	25.498.863,23
824	69	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	25.235.028,32	25.049.170,84
702	70	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.778.560,86	24.956.601,57
849	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.389.410,63	24.250.542,89

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
851	72	Erpen Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.361.698,31	23.714.591,38
714	73	Araştırmaya Katılmıyor	29.373.972,73	23.277.187,05
792	74	Süperlit Boru San. A.Ş.	26.188.270,76	23.258.445,77
906	75	Işık Plastik Sanayi ve Dış Ticaret Pazarlama A.Ş.	23.108.140,31	23.098.470,39
913	76	İba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.885.268,54	22.809.295,30
935	77	Omv Petrol Ofisi A.Ş.	22.287.191,55	22.287.191,55
946	78	Uğur Seluloz Kimya Mak. ve Gıda San. Tic. A.Ş.	22.003.886,96	21.958.702,96
956	79	Araştırmaya Katılmıyor	21.789.614,17	21.789.614,17
941	80	Trelleborg Çerkezköy İth. ve İhr. Oto. Tic. A.Ş.	22.074.586,53	21.449.149,31
967	81	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.544.583,19	21.424.447,26
943	82	Sem Global Dış Tic. A.Ş.	22.061.071,29	21.350.287,51
982	83	Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	21.197.894,72	21.092.122,94
978	84	Subor Boru Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.328.393,43	21.078.841,60
875	85	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	23.801.165,32	20.917.841,60
984	86	Akat Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.118.221,90	20.912.382,28
964	87	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.587.610,75	20.789.809,75
981	88	Sun Pet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	21.281.278,44	20.620.586,30
919	89	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.631.579,73	18.821.181,01
600	90	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	34.372.779,06	18.766.009,16
656	91	Pakpen Dış Ticaret A.Ş.	31.892.575,58	18.149.707,97
722	92	Asaş Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	29.095.600,82	16.630.219,98
788	93	Araştırmaya Katılmıyor	26.275.569,07	16.596.698,88
672	94	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	30.997.751,49	15.569.381,33
948	95	Işiplast Plastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.949.421,87	15.531.010,96
KURU MEYVE VE MAMULLERİ				
106	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş.	130.828.496,29	119.713.512,33
233	2	Özgür Tarım Ürün İnş. San. ve Ticaret A.Ş.	71.827.146,18	71.707.318,99
285	3	Osman Akça Tarım Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	61.575.517,03	60.780.908,79
336	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat. Koop. Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	53.384.919,94	53.373.372,00
429	5	Orka Tarım Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	44.894.156,61	44.894.096,61
459	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür. Tic. ve San. A.Ş.	41.840.988,70	41.834.217,50
544	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	37.270.317,45	36.505.500,39
553	8	Elmas Dış Tic. A.Ş.	36.689.537,16	36.332.553,62
445	9	K.F.C.Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	42.932.277,31	35.169.179,37
586	10	Ertürk Üzüm ve Tarım Ürünleri İşletmeleri İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	34.948.609,33	34.948.609,33
536	11	Anatolia Tar. Ür. San. ve Dış Tic. A.Ş.	37.772.227,25	32.184.673,81
533	12	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv. San. ve Dış Tic. A.Ş.	37.963.088,87	28.750.346,16
855	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic. A.Ş.	24.281.442,26	21.669.698,41
922	14	Nimeks Organik Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.561.867,01	14.359.409,02
MADENCİLİK ÜRÜNLERİ				
42	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	249.838.060,31	249.838.060,31
22	2	Ekom Eczacıbaşı Dış Tic. A.Ş.	511.534.366,77	213.067.164,61
63	3	Tuprag Ekspor İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	189.277.369,60	189.277.369,60
67	4	Eti Krom A.Ş. Genel Müdürlüğü	185.583.124,56	185.583.124,56
167	5	Elkin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	93.621.449,98	93.273.176,65
151	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor	100.860.290,89	92.641.231,40
218	7	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	76.301.596,81	76.301.596,81
228	8	Park Elek. Madenc. San. ve Tic. A.Ş.	73.583.113,42	73.583.113,42
256	9	Dünya Taş İthalat İhracat Madencilik Ticaret Anonim Şirketi	68.050.300,31	68.050.300,31
238	10	Araştırmaya Katılmıyor	71.044.327,50	65.643.112,78
273	11	Özdoğu İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.	64.475.610,17	64.346.010,17
194	12	Magnesit A.Ş.	81.641.785,62	64.198.375,22

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
304	13	Alfa Mermer Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	57.871.848,21	57.871.848,21
313	14	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret Anonim Şirketi	56.141.799,28	56.113.253,75
347	15	Çinkom Çinko Kurşun Metal ve Madencilik San. Tic. A.Ş.	51.896.122,81	51.144.765,98
482	16	Rüya İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	40.589.791,86	40.517.067,45
486	17	Olimar Madencilik İth. ve İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	40.248.799,70	40.248.799,70
508	18	Kınan Dış Ticaret Ltd. Şti.	39.095.562,06	39.071.124,37
528	19	Dimer Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	38.086.856,82	38.086.662,57
346	20	Ciner İç ve Dış Tic.A.Ş.	52.204.544,90	36.115.095,87
726	21	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic. A.Ş.	28.765.118,77	28.765.118,77
745	22	Metamar Mermer Granit Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	28.154.320,75	27.550.142,80
751	23	Eti Elektrometalurji A.Ş.	27.712.388,29	26.745.078,99
793	24	Bilfer Madencilik ve İhr. A.Ş.	26.156.101,20	26.156.101,20
830	25	Araştırmaya Katılmıyor	25.122.144,09	25.122.144,09
870	26	ZE Madencilik Nak. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	23.859.071,88	23.859.071,88
899	27	Demiray Madencilik Tanıtım ve Organizasyon Taşımacılık Lunapark Hediyelik Eşya San. Tic. Ltd. Şti.	23.325.664,77	23.325.664,77
911	28	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.960.406,54	22.960.406,54
930	29	Mikroman Maden Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.386.942,89	22.386.942,89
952	30	Leonardo Mermer Madencilik A.Ş.	21.850.359,19	21.850.359,19
962	31	Tureks- G-M Mermer Granit Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	21.655.742,82	21.507.979,20
961	32	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	21.665.727,95	21.495.881,44
994	33	Lilitaş Madencilik Mühendislik İnşaat İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.957.007,79	20.957.007,79
1000	34	Alacakaya Dış Ticaret ve Pazarlama A.Ş.	20.909.209,65	20.908.999,65
MAKİNE VE AKSAMLARI				
28	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	364.387.224,80	321.108.746,79
130	2	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	109.375.816,45	108.951.771,52
156	3	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	98.136.042,72	98.001.071,51
83	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	159.710.232,00	79.406.022,12
197	5	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml. San. ve Tic. A.Ş.	81.167.846,15	74.605.843,00
170	6	Sanko Teks. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	93.059.005,41	74.084.486,53
127	7	Cvs Makina İnş. San. ve Tic. A.Ş.	110.181.049,99	72.039.624,92
341	8	Elkon Beton Mak. San. ve Tic. A.Ş.	53.057.953,28	52.464.165,21
443	9	Baykal Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.042.030,35	42.938.820,39
474	10	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	41.022.647,50	40.743.938,30
483	11	Araştırmaya Katılmıyor	40.578.921,95	39.611.594,25
522	12	Hisar Çelik Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.291.100,21	38.291.100,21
618	13	Nsk Armatür ve Aksesuar San. ve Tic. A.Ş.	33.750.296,78	33.580.508,58
624	14	Araştırmaya Katılmıyor	33.481.963,38	31.569.709,77
650	15	Meka Beton Santralleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.	32.314.736,97	31.410.438,60
694	16	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	30.026.266,88	30.026.266,88
668	17	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. A.Ş.	31.299.535,41	29.824.324,39
737	18	Export Dies Tic. Ltd. Şti.	28.373.976,74	25.862.215,47
823	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.239.259,53	25.237.866,78
936	20	As Çelik Döküm İşleme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.283.751,55	20.525.418,57
659	21	Borusan Makina ve Güç Sist.San. ve Tic. A.Ş.	31.647.991,86	20.271.231,21
695	22	Dalgakıran Kompresör San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.012.643,75	18.911.584,32
489	23	Dal Teknik Makina Ticaret ve San. A.Ş.	40.156.105,50	16.192.880,69
326	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.558.080,45	16.052.133,74
451	25	Polin Dış Tic. Ltd. Şti.	42.507.824,76	4.127.882,66
MEYVE SEBZE MAMULLERİ				
26	1	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	422.073.100,23	47.777.249,38
517	2	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	38.536.374,69	37.877.506,33

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
634	3	Anadolu Efes Biracılık ve Malt. Sanayi A.Ş.	32.860.731,04	31.997.190,19
651	4	Araştırmaya Katılmıyor	32.275.659,21	31.258.825,61
687	5	Lidya Konservelik Mühahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	30.518.832,51	30.178.525,30
735	6	Araştırmaya Katılmıyor	28.405.754,38	28.085.145,78
841	7	Erbak - Uludağ Pazarlama Satış ve Dağıtım A.Ş.	24.680.825,57	24.352.109,95
959	8	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	21.752.307,43	21.378.735,05
743	9	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	28.214.069,19	15.113.373,81
MÜCEVHER				
79	1	Altınbaş Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	161.846.534,94	161.790.136,63
101	2	Arpas İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	133.849.128,18	133.849.128,18
160	3	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic. A.Ş.	96.585.718,04	96.583.364,23
176	4	Türkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	88.777.032,99	88.777.032,99
200	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	80.299.382,11	79.225.197,55
229	6	İstör Altın Mücevherat Pazarlama İth. ve İhr. Ltd. Şti.	73.443.095,93	73.443.095,93
257	7	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	67.899.878,39	67.895.803,39
296	8	Mioro Hediyelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	59.345.790,44	59.345.790,44
325	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.696.663,47	54.696.663,47
376	10	Karakaş Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.	49.016.385,31	49.016.385,31
493	11	Mozart Pırlanta Çiğdem Büyükköker	39.993.583,96	39.993.583,96
538	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	37.542.428,72	37.542.428,72
548	13	Araştırmaya Katılmıyor	37.049.726,86	36.694.296,46
763	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.097.205,77	27.097.205,77
769	15	Araştırmaya Katılmıyor	26.913.126,77	26.913.126,77
853	16	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.324.293,20	24.322.993,20
872	17	Araştırmaya Katılmıyor	23.840.543,16	23.828.168,76
974	18	Araştırmaya Katılmıyor	21.379.658,28	21.379.658,28
980	19	Araştırmaya Katılmıyor	21.298.740,83	21.298.740,83
999	20	Dragon Kuyumculuk Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.914.731,38	20.914.731,38
OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ				
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.282,83	3.666.124.079,26
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995,22	3.475.018.448,33
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.664,66	2.069.536.593,72
7	4	Toyota Otomotiv San.Türkiye A.Ş.	1.462.124.701,12	1.456.121.586,16
12	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	970.584.771,43	939.587.031,03
8	6	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.377.881.447,61	798.306.989,50
20	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	700.780.937,95	690.438.015,84
27	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	379.168.353,72	354.313.721,83
33	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	315.891.777,40	315.503.168,82
50	10	Man Türkiye A.Ş.	221.637.642,15	219.345.575,66
49	11	Cms Jant Ve Makina San. A.Ş.	223.481.335,37	217.012.877,34
61	12	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	195.706.405,18	194.315.903,20
65	13	Araştırmaya Katılmıyor	187.713.064,50	180.634.685,45
71	14	Hayes Lemmerz İnci Jant San. A.Ş.	179.972.049,68	179.638.490,47
73	15	Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	178.756.849,58	178.738.509,49
75	16	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	171.836.444,66	161.651.085,59
66	17	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	185.762.486,13	159.679.022,53
47	18	Componenta Dokumculuk Tic. San. A.Ş.	229.636.264,33	155.557.856,58
87	19	Autoliv Cankor Oto.Emniyet Sis. San. ve Tic. A.Ş.	151.569.492,20	150.436.434,24
56	20	Araştırmaya Katılmıyor	205.947.563,91	148.059.948,74
110	21	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	129.416.600,00	125.331.436,70
136	22	Lim Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	107.054.112,30	106.992.543,72

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
173	23	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	90.984.648,42	90.694.536,51
212	24	İnci Akü San. ve Tic. A.Ş.	78.314.679,62	76.147.660,35
199	25	Araştırmaya Katılmıyor	80.377.538,66	75.173.952,56
225	26	Hayes Lemmerz Jantas Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	74.683.010,23	74.333.182,10
250	27	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic. A.Ş.	69.102.734,73	69.068.316,41
95	28	Hema Exim Ticaret A.Ş.	143.468.436,29	67.960.605,06
269	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	64.863.534,91	64.173.778,73
201	30	Cevher Döküm Sanayi A.Ş.	80.045.016,49	63.885.564,09
279	31	Araştırmaya Katılmıyor	63.493.500,13	63.316.388,51
288	32	Grammer Koltuk Sist. San. ve Tic. A.Ş.	61.053.311,02	60.924.934,92
59	33	Ram Dış Ticaret A.Ş.	196.736.533,16	57.596.639,46
292	34	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	60.345.725,95	57.214.431,76
316	35	Yiğit Akü Malzemeleri Nak.Tur. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	56.087.625,47	55.842.391,08
216	36	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	77.178.576,95	52.762.733,07
329	37	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.181.830,89	52.642.168,96
388	38	Beltan Vibracoustic Titreşim Elemanl. San. ve Tic. A.Ş.	48.079.297,21	47.760.305,06
377	39	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayi A.Ş.	48.995.440,15	47.049.560,81
394	40	Honda Türkiye A.Ş.	47.479.637,91	45.957.551,39
391	41	Jantsa Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	47.900.700,26	45.838.958,40
418	42	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	45.644.285,28	45.036.518,42
286	43	Erkunt Sanayi A.Ş.	61.279.808,70	43.963.013,25
426	44	Anadolu Isuzu Otom. San. ve Tic. A.Ş.	45.023.496,40	43.486.397,21
442	45	Araştırmaya Katılmıyor	43.059.192,83	43.046.686,53
302	46	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	58.011.156,92	41.827.340,50
472	47	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.132.694,42	41.132.694,42
438	48	Katmerçiler Araçüstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	43.620.150,42	40.183.683,24
547	49	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San. A.Ş.	37.096.352,38	37.035.225,20
569	50	Accell Dış Ticaret Ltd. Şti.	35.939.640,44	35.936.678,96
591	51	Sio Automotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	34.776.287,60	34.504.203,11
601	52	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.371.525,71	33.776.182,92
513	53	Cengiz Makina San. ve Tic. A.Ş.	38.742.940,81	33.241.123,07
333	54	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.507.723,19	31.696.393,22
670	55	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. Tic. A.Ş.	31.183.965,06	31.159.414,98
697	56	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	29.879.415,12	29.878.813,03
693	57	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.099.282,35	29.452.501,19
712	58	Autoliv Metal Pres San. ve Tic. A.Ş.	29.381.521,17	29.175.315,14
662	59	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	31.540.132,39	27.811.423,31
537	60	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	37.571.599,10	27.264.239,84
801	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.870.675,96	25.726.535,85
794	62	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fab. A.Ş.	26.149.876,06	25.279.102,89
837	63	Eefz Dış Ticaret A.Ş.	24.771.990,63	24.656.455,66
864	64	Tiryakiler Oto Makina Ticaret ve Sanayi A.Ş.	24.102.014,21	23.929.305,21
879	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.735.723,36	23.735.723,36
881	66	Araştırmaya Katılmıyor	23.709.642,10	23.653.820,47
416	67	Parsan Makina Parçaları San. A.Ş.	45.779.734,95	21.959.868,79
802	68	Araştırmaya Katılmıyor	25.868.987,91	21.708.331,82
741	69	Hisarlar İth. İhr. Paz. A.Ş.	28.283.264,93	21.249.120,63
655	70	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.908.956,16	20.143.255,01
957	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.770.293,01	19.999.060,77
585	72	Çelikel Alüminyum Döküm İml. Sanayi ve Ticaret A.Ş.	34.949.630,58	19.469.609,51
456	73	Mecaplast Otomotiv Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	42.153.711,73	19.276.453,12

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
947	74	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	21.977.581,21	19.255.592,65
891	75	Araştırmaya Katılmıyor	23.511.937,00	18.357.935,32
836	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.781.960,72	16.807.088,44
860	77	Başbuğ Oto Yedek Parça San. İth İhr. ve Tic. A.Ş.	24.174.559,42	16.363.078,01
977	78	Mgı Coutier Makina Yedek Parça İml. ve San. A.Ş.	21.331.424,21	16.339.614,78
494	79	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	39.938.734,64	16.064.251,75
723	80	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	29.081.516,65	13.984.384,16
772	81	Yılmaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	26.737.513,27	11.895.558,89
933	82	Putzmeister Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	22.328.095,53	9.878.992,22
997	83	Araştırmaya Katılmıyor	20.932.615,42	6.035.145,74
SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ				
31	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	329.008.886,49	319.088.457,34
55	2	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.	209.048.713,53	207.832.386,85
107	3	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	130.566.395,36	84.541.301,93
227	4	Fnsş Dış Ticaret A.Ş.	73.943.992,51	73.287.804,48
327	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.532.296,44	54.496.546,44
284	6	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	61.611.326,36	52.680.147,10
491	7	Araştırmaya Katılmıyor	40.026.030,28	40.000.000,00
350	8	Alp Havacılık San. Tic. A.Ş.	51.371.499,85	38.920.442,36
552	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	36.702.082,37	33.742.201,15
599	10	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.387.496,01	33.303.380,43
893	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.494.945,18	12.712.989,32
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER				
185	1	Klc Gıda Ürünleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	84.078.650,69	84.078.650,69
198	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San. A.Ş.	80.493.100,32	79.849.997,82
163	3	Yaşar Dış Tic. A.Ş.	95.551.990,01	64.490.974,13
209	4	Haliloğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	78.491.297,84	51.209.690,21
413	5	Afyon Yumurta İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	46.204.525,50	46.204.525,50
435	6	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar. ve San. Tic. A.Ş.	43.886.157,09	42.874.726,89
463	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.509.769,82	41.509.769,82
608	8	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	34.183.288,84	34.183.288,84
621	9	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	33.570.825,77	33.570.825,77
658	10	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	31.723.876,85	31.723.876,85
781	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.476.328,97	26.476.328,97
814	12	Hisar Yumurta ve Nakliyat İthalat İhracat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	25.519.059,00	25.519.059,00
819	13	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.406.878,02	25.406.878,02
821	14	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	25.337.580,45	25.337.580,45
826	15	Araştırmaya Katılmıyor	25.215.344,79	25.190.819,90
829	16	Noordzee Su Ürün. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	25.145.661,17	25.145.661,17
847	17	Keskinoglu İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	24.555.656,17	24.555.194,07
898	18	Şenpiliç Gıda San. A.Ş.	23.330.652,21	23.330.652,21
846	19	Abalıoğlu Yem Soya ve Teks. San. A.Ş.	24.582.452,69	23.148.136,52
968	20	Topçuoğlu Hayv. Dayanımlı Dayanımsız. Tük. Mal. Giy. Tic. ve San. Ltd. Şti.	21.529.652,07	21.529.652,07
972	21	Rapak San. Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	21.480.402,55	21.480.402,55
SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ				
94	1	Etsun Entegre Tar. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	146.257.327,47	975.869,71
TEKSTİL VE HAMMADDELERİ				
29	1	Ak-Pa Teks. İhr. Paz. A.Ş.	362.066.785,06	305.768.108,69
32	2	Sanko Dış Tic. A.Ş.	317.391.832,68	262.486.419,90
43	3	Kordsa Global Endüst. İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	249.631.708,63	248.325.368,98
100	4	Boytaks Teks. San. ve Tic. A.Ş.	134.030.562,81	130.712.703,02

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
84	5	Gülpa Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	159.582.926,42	121.862.750,13
112	6	İskur İplik Kumaş Mens. Tic. ve San. A.Ş.	128.661.722,80	119.701.174,62
125	7	Bossa Tic. Ve San. İşlet. A.Ş.	110.859.937,66	106.745.253,78
183	8	Orta Anadolu Tic. ve San. İşlet. T.A.Ş.	84.991.866,63	83.139.372,18
210	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	78.455.037,24	78.400.037,87
188	10	Gap Güneydoğu Teks. San. ve Tic. A.Ş.	83.708.870,21	76.286.822,24
219	11	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	76.277.787,70	76.169.630,19
309	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	56.596.254,08	54.837.117,22
180	13	Kıpaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	87.388.358,71	51.088.609,20
402	14	Araştırmaya Katılmıyor	46.910.729,17	46.908.375,27
403	15	Matesa Teks. San. ve Tic. A.Ş.	46.890.458,49	46.883.697,93
450	16	Gözek Teks. İth.İhr. San. Tic. A.Ş.	42.554.564,10	42.554.564,10
454	17	İlbeyli Koll. Şti.	42.301.893,68	42.301.893,68
355	18	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	50.986.593,56	42.295.260,25
361	19	Aydın Teks. Tic. ve Paz. A.Ş.	50.596.965,87	41.210.369,00
406	20	Flokser Teks. San. ve Tic. A.Ş.	46.806.720,39	41.118.421,36
476	21	Teksis Teks. Ürün. Paz. A.Ş.	40.855.853,86	39.291.844,18
509	22	Erdem Teks. San. ve Tic. A.Ş.	38.971.005,60	38.968.311,22
519	23	Fıstaş Dış Tic. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	38.495.584,31	38.358.234,64
373	24	Gürteks Pazarlama A.Ş.	49.259.925,03	38.357.725,09
541	25	Kıvanç Teks. San. ve Tic. A.Ş.	37.372.197,92	37.372.191,12
308	26	Küçükçalık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	56.658.153,58	36.564.538,76
560	27	Kasar ve Dual Teks. San. A.Ş.	36.331.889,82	36.331.889,82
561	28	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	36.295.144,49	36.182.670,98
572	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.766.342,54	35.605.173,99
581	30	Oğuz Teks. San. ve Tic. A.Ş.	35.324.389,23	35.324.389,23
579	31	İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş.	35.563.389,20	34.628.612,06
594	32	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.509.871,71	34.504.802,19
598	33	Armen İplik Örme Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.418.267,41	34.418.156,41
380	34	Ges Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	48.675.283,46	33.081.860,14
559	35	Dina Vanelli Teks. San. ve Tic. A.Ş.	36.333.387,81	32.317.503,07
596	36	Araştırmaya Katılmıyor	34.434.531,80	32.021.230,69
657	37	Araştırmaya Katılmıyor	31.871.591,49	31.649.727,48
648	38	Remateks Teks. Tic. ve San. A.Ş.	32.368.631,32	31.415.284,72
636	39	Canan İplikçilik San. ve Tic. A.Ş.	32.831.253,46	30.923.682,26
458	40	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	41.926.558,18	30.619.724,22
615	41	Süper Teks. San. ve Tic. A.Ş.	33.977.705,49	30.606.279,07
689	42	Doğan Teks. Ltd. Şti.	30.437.485,59	30.392.516,97
721	43	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	29.147.359,75	29.119.422,60
733	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.444.007,25	27.556.131,61
398	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	47.095.236,57	27.295.743,33
746	46	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	27.962.686,77	26.939.295,25
749	47	Yakar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.857.881,09	26.080.422,26
732	48	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	28.556.632,40	25.963.781,34
747	49	Ritaş Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	27.908.736,05	25.520.435,01
818	50	Almodo Altınlar Dış Tic. A.Ş.	25.417.788,61	25.417.788,61
838	51	Araştırmaya Katılmıyor	24.753.020,77	24.750.048,62
917	52	Gülle Entegre Teks. İşlet. Emlk. Danışm. San. ve Tic. A.Ş.	22.773.943,70	22.737.760,63
920	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.615.999,74	22.615.999,74
925	54	Araştırmaya Katılmıyor	22.510.000,77	22.505.482,49
595	55	Filpa Amb. ve Dış Tic. A.Ş.	34.440.038,41	22.253.656,11

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)	Sektörel İhracat 2013 (\$)
604	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.336.673,31	22.099.220,49
971	57	Araştırmaya Katılmıyor	21.491.951,61	21.491.951,61
915	58	Coats (Türkiye) İplik San. A.Ş.	22.800.405,75	21.462.432,48
970	59	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.514.528,19	21.403.669,64
928	60	Recep Güzeldağ Teks. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.398.192,07	21.401.080,63
799	61	İlay Dış Tic. A.Ş.	26.011.825,65	21.041.308,15
880	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.714.350,26	21.009.767,52
983	63	Araştırmaya Katılmıyor	21.147.473,59	20.981.313,21
727	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	28.764.986,15	20.981.087,33
731	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.563.930,25	17.563.594,40
739	66	Kilim Dış Tic. ve Paz. A.Ş.	28.309.240,97	15.757.642,53
878	67	Neşe Dış Ticaret A.Ş.	23.772.377,20	11.418.920,37
705	68	Ser Teks. Ulusl. Taşım. İnş. Gıda Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	29.603.577,46	10.004.162,60
TÜTÜN				
51	1	Britsh American Tobacco Tütün Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	221.541.603,37	201.826.821,95
132	2	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	109.106.289,27	108.901.854,27
131	3	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. Tic. A.Ş.	109.283.017,51	102.263.148,26
150	4	Jti Tütün Ürünleri San. A.Ş.	101.007.090,81	99.299.308,96
172	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	91.073.871,41	91.073.871,41
230	6	Araştırmaya Katılmıyor	73.119.272,78	73.048.898,54
244	7	Sunel Ticaret Türk A.Ş.	69.952.145,20	69.877.521,59
490	8	Araştırmaya Katılmıyor	40.094.719,70	40.094.719,70
605	9	Araştırmaya Katılmıyor	34.280.155,12	34.280.109,45
YAŞ MEYVE VE SEBZE				
118	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	116.368.895,36	115.892.962,19
186	2	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik San. ve Ltd. Şti.	83.968.617,87	83.440.701,60
283	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor	62.040.065,23	62.007.055,18
405	4	Tek Asya Tarım Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	46.884.491,24	46.831.384,13
412	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	46.470.711,61	46.371.670,88
481	6	Menas Mersin Zira Ürünler İşl. İhr. Sanitic. A.Ş.	40.677.276,61	40.519.630,65
573	7	Aydemir Gıda Sebze Meyve Komisyonculuğu Nakl. Amb. San. ve Tic. Ltd. Şti.	35.753.934,47	35.753.934,47
667	8	Akaş Tarım Ürünleri İnş. Ahşap Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	31.316.381,98	31.316.381,98
736	9	Batman Dış Ticaret Ltd. Şti.	28.395.936,13	28.395.936,13
780	10	Eşmeler Tarım Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nakl. Taah. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	26.522.993,75	26.522.993,75
787	11	Beş Yıldız Sebze Meyve Ziraat İlaçlar Tar. İnş. Taah. Nak. San.	26.290.528,06	26.290.528,06
805	12	As Star Tarım Ürünleri Nakl. ve Tic. Ltd. Şti.	25.743.950,68	25.588.074,68
835	13	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	24.907.646,45	24.831.956,72
842	14	Star Gıda Maddeleri Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	24.677.848,46	24.677.848,46
867	15	Özler Tarım Ürün. Üretim Paz. Sanayi ve Tic. A.Ş.	23.908.124,18	23.908.124,18
923	16	Araştırmaya Katılmıyor	22.553.014,58	22.553.014,58
966	17	Balcı Tarım Ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	21.555.187,92	21.555.187,92
993	18	Araştırmaya Katılmıyor	20.960.225,50	20.960.225,50
ZEYTİN VE ZEYTINYAĞI				
583	1	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.163.841,02	35.163.841,02
619	2	Ana Gıda İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	33.740.944,15	29.516.945,69
817	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.463.946,91	25.159.277,48
866	4	S.S. Marmara Zeytin Tarım Sat. Koop. Birliği Marmarabirlik	23.954.972,40	23.948.077,20
886	5	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. Anonim Şirketi	23.612.533,34	23.393.632,35

2013 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE

İLK 500
İHRACATÇI
FİRMA

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
396	47	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş.	47.357.057,68
226	19	Abb Elektrik San. A.Ş.	74.461.702,47
243	22	Abb İhracat Tic. ve Elektrik San. A.Ş.	70.179.064,78
231	26	Acarsan Makarna Un Gid. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	73.094.881,86
345	3	Adesa Mağ.Teks. ve Deri San. Tic. A.Ş.	52.630.161,32
315	35	Adopen Plastik ve İnş. San. A.Ş.	56.102.229,24
413	5	Afyon Yumurta İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	46.204.525,50
467	51	Ağır Haddecilik A.Ş.	41.270.523,84
411	8	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret A.Ş.	46.485.355,90
190	4	Akçansa Çimento San.ve Tic. A.Ş.	82.811.261,17
494	79	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	39.938.734,64
431	16	Akdaş Döküm San.ve Tic. A.Ş.	44.450.245,87
164	14	Akdeniz Kimyasal Ür. Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	95.524.500,28
239	22	Akıntek Tekstil Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	70.577.576,73
29	1	Ak-Pa Teks. İhr. Paz. A.Ş.	362.066.785,06
324	27	Aksa Jeneratör Sanayi A.Ş.	54.769.851,37
435	6	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar. ve San. Tic. A.Ş.	43.886.157,09
304	13	Alfa Mermer Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	57.871.848,21
350	8	Alp Havacılık San. Tic. A.Ş.	51.371.499,85
351	38	Alpin Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	51.202.402,39
64	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	189.031.256,35
278	7	Altek Döküm Hadde Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	64.090.069,55
79	1	Altınbaş Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	161.846.534,94
241	19	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	70.438.451,37
26	1	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	422.073.100,23
232	33	Amcor Flexibles İstanbul Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	72.184.073,18
426	44	Anadolu Isuzu Otom. San. ve Tic. A.Ş.	45.023.496,40
208	12	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	78.630.449,81
461	55	Aps Giyim San. ve Tic. A.Ş.	41.666.041,42
211	17	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic. A.Ş.	78.355.571,41
6	2	Arçelik A.Ş.	1.899.013.432,73
129	3	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic. A.Ş.	109.800.557,20
101	2	Arpas İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	133.849.128,18
276	8	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	64.254.322,44
107	3	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	130.566.395,36
264	40	Aslankaya İnş. ve Tic. Ltd. Şti.	66.123.925,21
317	33	Aster Global Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	56.069.433,88
138	14	Atom Kablo San.ve Tic. A.Ş.	106.766.772,92
87	19	Autoliv Cankor Oto.Emniyet Sis. San. ve Tic. A.Ş.	151.569.492,20
498	42	Aves Enerji Yağ ve Gıda Sanayi A.Ş.	39.740.126,99
374	61	Ayaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	49.226.048,85
106	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş.	130.828.496,29
361	19	Aydın Teks. Tic. ve Paz. A.Ş.	50.596.965,87
332	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic. A.Ş.	53.584.017,82
179	23	Aygaz A.Ş.	87.498.558,25
401	17	Aygun Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	46.976.119,19
441	9	Bade Dış Tic. A.Ş.	43.299.769,50
189	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	83.221.350,97
121	10	Balıkesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	114.296.280,55
126	3	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş.	110.458.582,70
198	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San. A.Ş.	80.493.100,32

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
37	3	Başak Metal Tic. ve San. A.Ş.	293.111.312,97
443	9	Baykal Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.042.030,35
414	46	Baykan Dış Tic. Ltd. Şti.	46.180.328,63
168	18	Baykanlar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	93.516.817,38
388	38	Beltan Vibracoustic Titreşim Elemanl. San. ve Tic. A.Ş.	48.079.297,21
280	22	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	63.202.324,85
216	36	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	77.178.576,95
215	21	Beypa Dış Tic. ve Teks. San. A.Ş.	77.251.326,64
417	68	Bia Dış Ticaret A.Ş.	45.694.029,42
408	37	Bifa Bisküvi Ve Gıda San. A.Ş.	46.629.160,84
410	38	Bilim İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.	46.493.435,50
24	3	Birgi Birleşik Giyim İhr. Dış Tic. A.Ş.	487.223.204,51
340	29	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	53.142.182,17
181	27	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.	86.999.131,70
89	16	Borusan İstikbal Tic. A.Ş.	148.680.405,83
40	9	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	255.955.375,88
12	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	970.584.771,43
38	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.	289.281.989,89
125	7	Bossa Tic.ve San. İşlt. A.Ş.	110.859.937,66
386	10	Bossan Teks. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	48.303.451,92
104	3	Boydak Dış Tic. A.Ş.	131.567.241,41
100	4	Boyteks Teks. San. ve Tic. A.Ş.	134.030.562,81
61	12	Brsa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	195.706.405,18
51	1	British American Tobacco Tütün Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	221.541.603,37
246	24	Bvb Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	69.536.072,15
128	15	Candy Hoover Eurasia Ev Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	109.943.487,51
432	19	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	44.437.920,40
475	7	Cemre Marin Endüstri A.Ş.	40.982.556,59
282	34	Cemtaş Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	62.476.717,96
201	30	Cevher Döküm Sanayi A.Ş.	80.045.016,49
346	20	Ciner İç ve Dış Tic.A.Ş.	52.204.544,90
455	33	Cmk Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	42.189.122,54
49	11	Cms Jant Ve Makina San. A.Ş.	223.481.335,37
47	18	Componenta Dokumculuk Tic. San. A.Ş.	229.636.264,33
260	20	Co-Re-Na Ecza Deposu Dış. Tic. A.Ş.	66.925.974,31
127	7	Cvs Makina İnş. San. ve Tic. A.Ş.	110.181.049,99
298	37	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	58.860.289,39
42	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	249.838.060,31
289	35	Çelikord A.Ş.	60.981.198,88
171	3	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	92.693.858,94
294	38	Çimtaş Çelik İmalat Mon. ve Tes. A.Ş.	59.663.876,66
347	15	Çinkom Çinko Kurşun Metal ve Madencilik San. Tic. A.Ş.	51.896.122,81
13	3	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş.	951.796.582,41
420	9	Coşkunöz Radyatör ve Isı Sanayi Ticaret A.Ş.	45.421.875,12
489	23	Dal Teknik Makina Ticaret ve San. A.Ş.	40.156.105,50
453	91	Danış Giyim Tic. ve San. Ltd. Şti.	42.397.519,38
479	21	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri San. A.Ş.	40.735.941,31
352	41	Deniz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	51.046.038,00
268	21	Dicle Gıda Ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	65.284.607,09
18	4	Diler Dış Ticaret A.Ş.	769.578.681,55
165	9	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	95.182.706,73

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
245	2	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	69.838.464,87
70	1	Dsd Deri Sanayicileri Dış Tic. A.Ş.	180.614.019,47
86	9	Dts Denizli Tekstil Dış Tic. A.Ş.	152.629.407,24
256	9	Dünya Taş İthalat İhracat Madencilik Ticaret Anonim Şirketi	68.050.300,31
145	4	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.060.862,20
196	29	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd. Şti.	81.226.761,02
130	2	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	109.375.816,45
334	36	Eda Dış Tic. ve Tekst. Paz. A.Ş.	53.466.710,78
267	29	Efes Tekst. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	65.707.972,13
360	34	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	50.678.528,03
457	36	Ego Elekt. Aletler San. A.Ş.	42.012.825,37
167	5	Ekin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	93.621.449,98
364	43	Ekinciler Demir Çelik San. A.Ş.	50.216.257,35
22	2	Ekonomik Eczacıbaşı Dış Tic. A.Ş.	511.534.366,77
111	27	Eksper Gıda Paz. San. ve Tic. A.Ş.	128.885.744,98
157	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	97.436.964,37
469	38	Elita Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	41.193.768,73
341	8	Elkon Beton Mak. San. ve Tic. A.Ş.	53.057.953,28
487	35	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	40.175.195,23
428	49	Emre Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	44.921.850,85
220	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	76.078.121,91
174	4	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamülleri A.Ş.	90.097.939,33
147	24	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	102.699.480,68
72	1	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.	179.922.197,16
113	19	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Tic. A.Ş.	127.695.722,43
166	10	Erişler Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	95.013.908,91
434	40	Erkul Kozmetik San. ve Tic. A.Ş.	44.253.924,60
286	43	Erkunt Sanayi A.Ş.	61.279.808,70
474	10	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	41.022.647,50
265	33	Erol Dış Tic. Ltd. Şti.	65.908.483,45
82	12	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic. A.Ş.	160.192.536,25
193	14	Eti Alüminyum A.Ş.	81.650.386,35
67	4	Eti Krom A.Ş. Genel Müdürlüğü	185.583.124,56
16	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	790.353.910,43
97	8	Eti Soda Üretim Paz. Nak. Elekt. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	138.174.297,52
397	45	Etik Dış Tic. ve Paz. A.Ş.	47.255.737,75
94	1	Etsun Entegre Tar. Ür. San. ve Tic. A.Ş.	146.257.327,47
266	26	Falcon Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	65.779.288,59
389	44	Family Petrol Ürün. ve Tarım Ürün. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	48.048.076,28
418	42	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	45.644.285,28
500	60	Finteks Tekst. ve Halı San. Ltd. Şti.	39.731.686,64
406	20	Flokser Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	46.806.720,39
227	4	Fnss Dış Ticaret A.Ş.	73.943.992,51
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.696.202.282,83
323	34	Fore Uluslararası Paz. ve Tic. A.Ş.	54.798.304,12
419	10	Franke Mutfak ve Banyo Sisteml. San. ve Tic. A.Ş.	45.621.414,16
234	30	Gamateks Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	71.751.254,47
188	10	Gap Güneydoğu Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	83.708.870,21
293	86	Gemi Kaya İnş. Taah. ve Dış Tic. Ltd. Sti.	60.078.432,68
380	34	Ges Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	48.675.283,46
444	64	Gizem Frit Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	42.936.575,81

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
409	49	Global Sourcing Dış Tic. Ltd. Şti.	46.520.802,53
33	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	315.891.777,40
450	16	Gözek Tekst. İth.İhr. San. Tic. A.Ş.	42.554.564,10
288	32	Grammer Koltuk Sist. San. ve Tic. A.Ş.	61.053.311,02
84	5	Gülpa Paz. ve Dış Tic. A.Ş.	159.582.926,42
355	18	Gülşan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	50.986.593,56
287	9	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	61.158.917,59
373	24	Gürteks Pazarlama A.Ş.	49.259.925,03
209	4	Hallioğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	78.491.297,84
328	35	Hamaratlı Tekst. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	54.335.442,05
155	31	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	98.615.961,02
57	2	Hayat Kimya San. A.Ş.	199.615.311,37
71	14	Hayes Lemmerz İnci Jant San. A.Ş.	179.972.049,68
225	26	Hayes Lemmerz Jantas Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	74.683.010,23
471	45	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	41.141.637,17
95	28	Hema Exim Ticaret A.Ş.	143.468.436,29
102	9	Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	132.484.158,43
197	5	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml. San. ve Tic. A.Ş.	81.167.846,15
394	40	Honda Türkiye A.Ş.	47.479.637,91
119	5	Intersweet Dış Tic. Ltd. Şti.	115.959.272,75
424	54	İbişler Tekst. San. ve Dış Tic. A.Ş.	45.118.007,10
11	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.010.266.332,77
454	17	İlbeyli Koll. Şti.	42.301.893,68
98	13	İleri Giyim San. ve Dış Tic. A.Ş.	138.144.621,14
387	88	İlk İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş.	48.291.309,94
212	24	İnci Akü San. ve Tic. A.Ş.	78.314.679,62
202	2	İnfo Tekst. Ürün. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti	79.896.186,08
362	39	İpek Tekst. Paz. San. ve Dış Tic. A.Ş.	50.459.195,13
495	41	İpek Yem ve Gıda San. Tic. A.Ş.	39.932.354,92
496	12	İsa Dış Ticaret Ltd. Şti.	39.926.535,51
36	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	293.346.346,00
112	6	İskur İplik Kumaş Mens. Tic. ve San. A.Ş.	128.661.722,80
257	7	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	67.899.878,39
229	6	İstor Altın Mücevherat Pazarlama İth. Ve İhr. Ltd. Şti.	73.443.095,93
25	6	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	467.978.326,95
391	41	Jantsa Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	47.900.700,26
150	4	Jti Tütün Ürünleri San. A.Ş.	101.007.090,81
445	9	K.F.C.Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	42.932.277,31
348	29	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	51.860.540,01
404	36	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	46.886.317,94
162	11	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	95.699.886,18
178	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	87.814.883,54
307	8	Kale Kilit ve Kalıp San. A.Ş.	57.026.531,48
143	2	Kaleseramik ÇanakKale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	105.369.130,46
313	14	Kaltun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret Anonim Şirketi	56.141.799,28
118	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	116.368.895,36
300	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic. ve San. Ltd. Şti.	58.316.846,86
39	7	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	277.753.601,11
376	10	Karakaş Atlantis Kıymetli Madenler Kuyumculuk Telekomünikasyon San. ve Tic. A.Ş.	49.016.385,31
262	77	Karbel Tekstil Dış Ticaret Ltd. Şti.	66.695.656,74
249	44	Karçağ Nak. İnş. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	69.111.628,60

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
68	12	Kardemir İth. İhr. Ltd. Şti.	184.096.747,79
173	23	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	90.984.648,42
255	3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	68.262.114,04
144	6	Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	105.246.324,33
438	48	Katmerciler Araçüstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	43.620.150,42
8	1	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.377.881.447,61
180	13	Kipaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	87.388.358,71
185	1	Klc Gıda Ürünleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	84.078.650,69
320	7	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	55.354.285,04
74	13	Kocaeli Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	173.890.503,34
149	11	Köksan Pet Ve Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	101.189.588,42
43	3	Kordsa Global Endüst. İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	249.631.708,63
77	7	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	162.314.422,24
330	43	Koton Mağazacılık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	54.070.178,56
159	13	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	96.714.047,68
308	26	Küçükçalık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	56.658.153,58
399	62	Küçükçalik Teks. Dış Tic. A.Ş.	47.070.142,00
263	8	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	66.646.096,73
384	53	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San. Tic. A.Ş.	48.462.102,39
277	7	Lila Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	64.178.170,05
136	22	Lim Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	107.054.112,30
194	12	Magnesit A.Ş.	81.641.785,62
120	20	Mahmutoğlu Dış Tic. İnş. Nak. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	114.755.814,30
222	30	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	75.269.935,58
50	10	Man Türkiye A.Ş.	221.637.642,15
385	30	Mass Kablo Yatırım ve Tic. A.Ş.	48.323.320,73
403	15	Matesa Teks. San. ve Tic. A.Ş.	46.890.458,49
456	73	Mecaplast Otomotiv Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	42.153.711,73
306	3	Med Marine Kılıv. ve Röm. Hız. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	57.594.510,39
218	7	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	76.301.596,81
358	13	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	50.831.483,94
481	6	Menas Mersin Zira Ürünler İşi. İhr. Sanitic. A.Ş.	40.677.276,61
58	6	Menderes Teks. San. ve Tic. A.Ş.	199.170.274,79
20	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	700.780.937,95
447	35	Mersin Un San. ve Tic. Ltd. Şti.	42.768.981,32
99	18	Mescier Dış Tic. Ltd. Şti.	137.698.944,77
135	23	Metal Market Dış Tic. A.Ş.	107.176.271,10
301	32	Milteks Spor Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	58.073.181,96
296	8	Mıoro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	59.345.790,44
92	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	146.737.427,73
161	26	Mmk Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	96.238.714,00
493	11	Mozart Pirlanta Çiğdem Büyükkşeker	39.993.583,96
377	39	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayi A.Ş.	48.995.440,15
236	18	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	71.400.346,44
357	31	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	50.848.981,08
139	28	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic. A.Ş.	106.605.917,92
252	25	Naz Dış Tic. A.Ş.	68.842.761,76
148	25	Nessan İnş. Gıda Nak. Pet. Ürn. Otom. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	102.090.000,00
141	11	Nexans Türkiye End. ve Tic. A.Ş.	106.460.848,89
458	40	Nitto Bento Bantçılık San. ve Tic. A.Ş.	41.926.558,18
124	22	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	111.418.769,89

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
372	48	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.	49.272.920,65
425	7	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	45.085.746,21
407	33	Nur Gıda Petr. Ürn. Ulus. Nak. Mad Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	46.777.596,61
123	21	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.	112.930.622,40
142	6	Oba Food Gıda San. Tic. A.Ş.	106.178.604,61
462	57	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	41.518.346,27
486	17	Olimar Madencilik İth. ve İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	40.248.799,70
160	3	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic. A.Ş.	96.585.718,04
195	4	Ontex Tüketim Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	81.239.911,04
429	5	Orka Tarım Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	44.894.156,61
183	8	Orta Anadolu Tic. ve San. İşlet. T.A.Ş.	84.991.866,63
156	3	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	98.136.042,72
285	3	Osman Akça Tarım Ürün. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	61.575.517,03
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.523.398.995,22
88	15	Öz Asya Güm.Ulusl.Nak.Gıd.San. Pet.Ür.Ve Dış Tic.Ltd.Şti.	150.003.307,71
184	19	Özak Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	84.464.759,09
305	50	Özdemir Boru Profil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	57.656.077,77
273	11	Özdoğu İnşaat ve Tic. Ltd. Şti.	64.475.610,17
383	15	Özer Metal Sanayi A.Ş.	48.483.118,77
192	5	Özgün Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	81.918.606,18
233	2	Özgür Tarım Ürün İnş. San. ve Ticaret A.Ş.	71.827.146,18
76	14	Özkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	170.543.449,87
359	5	Özkaplan Karpel İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	50.826.415,16
297	24	Özmaya Sanayi A.Ş.	59.045.382,46
381	44	Öz Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	48.591.767,69
449	18	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	42.616.913,48
140	13	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	106.582.219,16
228	8	Park Elek. Madenc. San. ve Tic. A.Ş.	73.583.113,42
416	67	Parsan Makina Parçaları San. A.Ş.	45.779.734,95
14	2	Pergamon Status Dış Tic. A.Ş.	809.939.081,46
19	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	765.751.682,21
73	15	Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	178.756.849,58
131	3	Phlsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. Tic. A.Ş.	109.283.017,51
48	26	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic. A.Ş.	223.855.442,14
451	25	Polin Dış Tic. Ltd. Şti.	42.507.824,76
314	10	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	56.140.692,00
213	6	Progida Pazarlama A.Ş.	78.097.160,59
117	2	Progida Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	117.013.416,17
393	37	Qlube Petrokimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	47.667.235,01
59	33	Ram Dış Ticaret A.Ş.	196.736.533,16
247	23	Real İç ve Dış Tic. A.Ş.	69.308.483,04
452	53	Reha Tekstil Dış Tic. ve San. A.Ş.	42.426.838,20
291	12	Re-Ma Metal Tekstil İns. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	60.639.916,18
284	6	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	61.611.326,36
335	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	53.426.335,04
482	16	Rüya İç Ve Dış Tic. Ltd. Şti.	40.589.791,86
250	27	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic. A.Ş.	69.102.734,73
336	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat. Koop. Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	53.384.919,94
371	13	Sabırlar Fındık İhr. Ltd. Şti.	49.516.984,62
440	7	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.382.106,50
302	46	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	58.011.156,92

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
446	72	Samsun Makina Sanayi A.Ş.	42.840.069,81
466	42	Sandoz Grub Sağ. Ür. İlaç. San. ve Tic. A.Ş.	41.376.044,09
343	26	Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş.	52.790.428,06
32	2	Sanko Dış Tic. A.Ş.	317.391.832,68
170	6	Sanko Tekst. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş.	93.059.005,41
421	39	Sapro Temizlik Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	45.343.288,35
191	11	Saray Dokum ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	82.437.815,74
251	6	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	69.006.796,54
30	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.	346.339.462,18
207	36	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	78.924.271,62
53	6	Sasa Polyester San. A.Ş.	215.375.778,68
217	14	Sayınlar İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	76.818.205,75
103	8	Schneider Enerji End. San. ve Tic. A.Ş.	131.576.917,93
78	7	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	162.211.986,13
146	12	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.	104.633.354,59
415	11	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Pazarlama A.Ş.	46.151.259,52
366	31	Standard Profil Ege Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	49.937.160,11
109	9	Standard Profil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	129.455.389,85
370	49	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	49.609.825,93
299	23	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	58.830.510,59
244	7	Sunel Ticaret Türk A.Ş.	69.952.145,20
158	20	Sunjüt Suni Jüt San. ve Tic. A.Ş.	97.405.013,45
271	21	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	64.666.900,86
433	32	Surtel Ambalaj Dağıt. San. ve Tic. A.Ş.	44.303.456,77
375	32	Şimşek Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	49.181.556,81
15	1	Şişecam Dış Tic. A.Ş.	792.821.705,06
80	1	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	160.591.780,53
132	2	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	109.106.289,27
34	4	Taha Kargo Dış Tic. Ltd. Şti.	297.333.995,05
93	8	Taha Paz. ve Mağazacılık A.Ş.	146.420.775,15
395	47	Tata Steel İstanbul Metal San. ve Tic. A.Ş.	47.412.606,80
105	10	Taypa Tekst. Giy. San. ve Tic. A.Ş.	131.328.872,70
405	4	Tek Asya Tarım Ürünleri Tic. Ltd. Şti.	46.884.491,24
311	52	Tekfen İnş. ve Tesisat A.Ş.	56.378.806,85
476	21	Teksis Tekst. Ürün. Paz. A.Ş.	40.855.853,86
110	21	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	129.416.600,00
338	28	Termikel Dış Ticaret A.Ş.	53.237.337,28
254	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	68.349.525,20
52	1	Tersan Tersanecilik San. ve Tic. A.Ş.	217.368.128,37
10	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	1.141.011.379,61
382	51	Tiryaki Agro Gıda San. ve Tic. A.Ş.	48.587.418,11
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.099.878.664,66
90	7	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	148.467.505,32
477	12	Torun Bakır Alaşımları Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	40.839.303,19
353	41	Tosçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	51.012.793,19
45	10	Tosyalı Dış Ticaret A.Ş.	241.619.509,81
66	17	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	185.762.486,13
7	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.462.124.701,12
459	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür. Tic. ve San. A.Ş.	41.840.988,70
63	3	Tuprag Ekspor İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	189.277.369,60
55	2	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.	209.048.713,53

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
31	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	329.008.886,49
318	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	55.754.776,59
27	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	379.168.353,72
224	18	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	75.024.487,50
28	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	364.387.224,80
176	4	Türkan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	88.777.032,99
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.134.682.949,70
108	15	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	130.455.168,27
186	2	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik San. ve Ltd. Şti.	83.968.617,87
116	2	Uğur Soğutma Makinaları Sanayi ve Tic. A.Ş.	120.698.120,56
205	17	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.	79.448.452,80
187	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	83.826.245,50
290	31	Uob Moda Tekstil Dış Tic. Ltd. Şti.	60.791.673,18
182	28	Ümran Çelik Boru Sanayii A.Ş.	85.870.625,41
96	11	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	140.201.669,51
242	27	Ünsa Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	70.289.408,60
75	16	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	171.836.444,66
258	23	Vatan Kablo Metal Endüstri ve Tic. A.Ş.	67.677.131,49
275	22	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	64.348.518,90
339	37	Venus Giyim San. ve Tic. A.Ş.	53.151.863,49
4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.251.304.411,11
303	25	Viko Elektrik ve Elektronik End. San. ve Tic. A.Ş.	57.953.622,09
367	45	Vilmeks İç ve Dış Tic. ve Metal San. A.Ş.	49.799.476,33
261	46	Volga Dış Tic. ve Danışmanlık A.Ş.	66.882.733,17
292	34	Yarış Kabin San. ve Tic. A.Ş.	60.345.725,95
163	3	Yaşar Dış Tic. A.Ş.	95.551.990,01
319	11	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	55.709.970,89
54	5	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab. A.Ş.	210.552.765,25
316	35	Yiğit Akü Malzemeleri Nak. Tur. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	56.087.625,47
270	32	Yolbulan Bağtuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	64.839.450,20
379	46	Yolbulan Metal San. Tic. A.Ş.	48.676.773,84
203	25	Yonca Gıda San. İşl. İç ve Dış Tic. A.Ş.	79.891.858,24
21	5	Yücel Boru İhr. İth. ve Paz. A.Ş.	557.959.775,27
60	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti.	195.720.266,44
219	11	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	76.277.787,70
81	9	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	160.366.150,62
46	7	Zorlu Dış Tic. A.Ş.	239.855.244,20

*Alfabetik sıralamada araştırmaya katılmayan ve adının açıklanmasını istemeyen firmalar dikkate alınmamıştır.

2013 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE

İKİNCİ 500
İHRACATÇI
FİRMA

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
870	26	ZE Madencilik Nak. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	23.859.071,88
846	19	Abaloğlu Yem Soya ve Teks. San. A.Ş.	24.582.452,69
773	66	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	26.732.580,03
569	50	Accell Dış Ticaret Ltd. Şti.	35.939.640,44
762	63	Ae Arma Elektropanc Elektromekanik Taahh. ve Tic. A.Ş.	27.126.471,30
658	10	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	31.723.876,85
852	19	Ahmet Yar İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	24.328.993,49
606	78	Akademi Teks.San.ve Tic. Ltd. Şti.	34.234.389,23
667	8	Akaş Tarım Ürünleri İnş. Ahşap Plastik Amb. San ve Tic. A.Ş.	31.316.381,98
984	86	Akat Kozmetik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.118.221,90
777	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.564.833,08
523	49	Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.233.084,25
707	98	Akkuş Tekstil San. Tic. A.Ş.	29.530.187,30
752	35	Akpa Alüminyum Plastik San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.667.055,88
696	95	Al Tekstil Konfeksiyon San. Tic. Ltd. Şti.	29.937.853,73
1000	34	Alacakaya Dış Ticaret ve Pazarlama A.Ş.	20.909.209,65
835	13	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	24.907.646,45
865	16	Algan İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	24.053.601,61
839	114	Algodon Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.751.378,09
890	36	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.537.873,18
699	71	Alka San. İnş. ve Tic. A.Ş.	29.822.266,92
578	91	Alkar İnş. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	35.567.484,72
937	38	Allegion Emniyet ve Güvenlik Sis. San. A.Ş.	22.194.794,70
511	102	Almes İç ve Dış Tic. Nak. A.Ş.	38.782.757,18
818	50	Almodo Altınlar Dış Tic. A.Ş.	25.417.788,61
910	73	Altınapa Değirmencilik Tic. ve San. A.Ş.	23.075.903,75
532	130	Altunsoy Uluslararası Nak. İnş. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	37.967.323,87
715	15	Amcor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San. Tic. A.Ş.	29.291.116,23
619	2	Ana Gıda İhtiyaç Maddeleri San. ve Tic. A.Ş.	33.740.944,15
634	3	Anadolu Efes Biraçılık ve Malt. Sanayi A.Ş.	32.860.731,04
536	11	Anatolia Tar. Ür. San. ve Dış Tic. A.Ş.	37.772.227,25
670	55	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. Tic. A.Ş.	31.183.965,06
502	46	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	39.448.691,00
590	44	Arma Filtre Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	34.799.687,83
598	33	Armen İplik Örmek Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.418.267,41
936	20	As Çelik Döküm İşleme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.283.751,55
805	12	As Star Tarım Ürünleri Nakl. ve Tic. Ltd. Şti.	25.743.950,68
963	138	As Teks. San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.595.118,40
692	60	Asal Dış Tic. A.Ş.	30.130.560,10
722	92	Asaş Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	29.095.600,82
921	19	Asmaş Ağır San. Malz. İmal ve Ticaret A.Ş.	22.593.091,45
854	31	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	24.320.326,95
575	39	Astor Transformator Enerji Tur. İnş. ve Petr. San. Tic. A.Ş.	35.701.908,46
949	59	Atos Bilişim Danışmanlık ve Müşteri Hizm. San. ve Tic. A.Ş.	21.920.253,97
712	58	Autoliv Metal Pres San. ve Tic. A.Ş.	29.381.521,17
573	7	Aydemir Gıda Sebze Meyve Komisyonculuğu Nakl. Ambl. San. ve Tic. Ltd. Şti.	35.753.934,47
683	6	Aydınlı Deri Konf. San. ve Tic. A.Ş.	30.586.695,57
911	28	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.960.406,54
562	70	Aytem Teks. San. ve Dış Tic. A.Ş.	36.225.892,61
649	16	Ayvaz Sınai Ürünler Tic. ve San. A.Ş.	32.342.496,17
757	64	Azim Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Tic. A.Ş.	27.369.950,00

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
612	54	Bagfas Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	34.065.848,80
599	10	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.387.496,01
966	17	Balcı Tarım Ve Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	21.555.187,92
876	68	Baltık Dış Ticaret A.Ş.	23.788.386,13
610	55	Başarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	34.101.722,89
860	77	Başbuğ Oto Yedek Parça San. İth İhr. ve Tic. A.Ş.	24.174.559,42
786	20	Basra Gıda San. Paz. Dış Tic. Ltd. Şti.	26.297.941,33
736	9	Batman Dış Ticaret Ltd. Şti.	28.395.936,13
844	55	Baylan Öçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	24.621.114,36
644	65	Bekaert İzmit Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	32.533.843,66
672	94	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	30.997.751,49
787	11	Beş Yıldız Sebze Meyve Zirai İlaçlar Tar. İnş. Taah. Nak. San.	26.290.528,06
666	59	Beşsan Makarna Gıd. San. ve Tic. A.Ş.	31.379.912,35
793	24	Bilfer Madencilik ve İhr. A.Ş.	26.156.101,20
647	85	Bilkont Dış Tic. ve Teks. San. A.Ş.	32.397.136,66
625	81	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	33.326.197,49
861	31	Bimed Teknik Aletler Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.143.052,69
904	125	Birleşik Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.168.855,80
571	48	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	35.795.838,58
659	21	Borusan Makina ve Güç Sist.San. ve Tic. A.Ş.	31.647.991,86
637	87	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	32.805.107,30
784	107	Brv Grup Teks. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	26.377.382,12
821	14	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	25.337.580,45
892	121	Burcu Teks. San. ve Tic. A.Ş.	23.500.854,26
556	82	Bursalı Dış Ticaret Ltd. Şti.	36.533.365,25
636	39	Canan İplikçilik San. ve Tic. A.Ş.	32.831.253,46
987	13	Capitol Deri İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	21.038.060,00
513	53	Cengiz Makina San. ve Tic. A.Ş.	38.742.940,81
580	87	Cesur Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	35.358.154,46
915	58	Coats (Türkiye) İplik San. A.Ş.	22.800.405,75
638	57	Coster Aerosol Valf Sanayi A.Ş.	32.731.137,63
557	69	Cu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	36.516.735,49
748	63	Çağla Şekerli Mamüller San. ve Tic. A.Ş.	27.870.451,69
789	77	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	26.253.807,38
774	14	Çakmaklar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	26.707.828,91
585	72	Çelikel Alüminyum Döküm İml. Sanayi ve Ticaret A.Ş.	34.949.630,58
874	21	Çelikpan Isı Sistemleri Paz. Ltd. Şti.	23.830.303,87
728	16	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	28.763.345,20
709	14	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	29.497.180,02
694	16	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	30.026.266,88
695	22	Dalgakıran Kompresör San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.012.643,75
726	21	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic. A.Ş.	28.765.118,77
884	18	Demir Mad. Çim. Haz. Bet. İnş. Nak. San. Tic. A.Ş.	23.676.062,03
899	27	Demiray Madencilik Tanıtım ve Organizasyon Taşımacılık Lunapark Hediye Eşya San. Tic. Ltd. Şti.	23.325.664,77
753	47	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	27.475.579,88
989	26	Dikkan Dış Ticaret A.Ş.	21.034.291,54
528	19	Dimer Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	38.086.856,82
559	35	Dina Vanelli Teks. San. ve Tic. A.Ş.	36.333.387,81
654	113	Dns Dış Tic. Teks. San. Ltd. Şti.	31.985.910,03
689	42	Doğan Teks. Ltd. Şti.	30.437.485,59
675	89	Domino Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. A.Ş.	30.888.172,00

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
593	53	Doruk Marmara Un Sanayiciliği A.Ş.	34.638.333,72
999	20	Dragon Kuyumculuk Turizm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.914.731,38
718	11	Durkar Dış Tic. Ltd. Şti.	29.217.048,24
555	49	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	36.617.610,37
837	63	Eefz Dış Ticaret A.Ş.	24.771.990,63
947	74	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.	21.977.581,21
875	85	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	23.801.165,32
863	17	Egeseramik İç ve Dış Tic. A.Ş.	24.108.614,24
607	63	Eke Metal Group A.Ş.	34.216.975,70
550	74	Eke Tekstil Konfeksiyon Turizm San. ve Tic. A.Ş.	36.917.628,27
885	120	Ekpen Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	23.635.364,88
622	56	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	33.542.214,05
697	56	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	29.879.415,12
840	18	Electrical Technology Applianc Es Production Isı San. V. T. A.Ş.	24.694.500,06
512	37	Electrifil Unfil Otom. San. ve Tic. A.Ş.	38.773.477,60
988	62	El-Ko Elektrik Tic. ve San. A.Ş.	21.035.249,10
553	8	Elmas Dış Tic. A.Ş.	36.689.537,16
673	27	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	30.959.144,27
902	124	Enkay Moda Konf. San. ve Tic. A.Ş.	23.280.639,29
841	7	Erbak - Uludağ Pazarlama Satış ve Dağıtım A.Ş.	24.680.825,57
661	67	Erbosan Erciyas Boru Sanayi Ticaret A.Ş.	31.547.674,08
509	22	Erdem Teks. San. ve Tic. A.Ş.	38.971.005,60
611	23	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	34.087.801,31
858	117	Eren Hazır Giy. San. ve Tic. A.Ş.	24.182.680,30
515	24	Erku Dış Tic. Paz. ve Turizm A.Ş.	38.561.716,26
851	72	Erpen Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	24.361.698,31
895	122	Erse Teks. San. ve Tic. A.Ş.	23.434.313,40
586	10	Ertürk Üzüm ve Tarım Ürünleri İşletmeleri İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi	34.948.609,33
767	21	Ersulu İç ve Dış Tic. Paz. A.Ş.	26.998.022,87
780	10	Eşmeler Tarım Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nakl. Taah. İth. İhr.Tic. Ltd. Şti.	26.522.993,75
751	23	Eti Elektrometalurji A.Ş.	27.712.388,29
507	54	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	39.101.965,94
737	18	Export Dies Tic. Ltd. Şti.	28.373.976,74
794	62	Farba Otomotiv Aydınlatma ve Plastik Fab. A.Ş.	26.149.876,06
595	55	Filpa Amb. ve Dış Tic. A.Ş.	34.440.038,41
519	23	Fistaş Dış Tic. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	38.495.584,31
545	13	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	37.227.954,80
660	23	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	31.554.000,36
827	154	Gap Paz. A.Ş.	25.166.989,36
621	9	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	33.570.825,77
790	29	Gemciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.218.065,60
633	56	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	32.910.665,00
617	79	Genç Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	33.909.914,08
919	89	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.631.579,73
833	79	Gentaş İç ve Dış Tic. Nak. Taş. Ltd. Şti.	25.031.346,38
551	7	Gezer Ayakkabı Deri San. ve Tic. A.Ş.	36.798.249,90
783	65	Global Gıda Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	26.442.948,40
831	132	Gna Lojistik Dış Tic. Ltd. Şti.	25.121.734,09
517	2	Göknur Gıda Maddeleri Enerji İmalat İth. İhr. Tic. ve San. A.Ş.	38.536.374,69
800	66	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.976.815,00
716	15	Göltaş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	29.290.405,47

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
768	14	Grand Dış Tic. Ltd. Şti.	26.944.572,78
597	10	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	34.421.144,32
759	75	Gülermak Ağır Sanayi İnşaat ve Taahhüt A.Ş.	27.201.616,63
917	52	Gülle Entegre Teks. İşlet. Emlk. Danışm. San. ve Tic. A.Ş.	22.773.943,70
543	58	Güneş Elek. İlt. Bilg. Med. ve Nak. San. Tic. Ltd. Şti.	37.302.375,70
540	55	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam. San. Tic. A.Ş.	37.422.864,48
742	100	Günkar Dış Tic. Paz. A.Ş.	28.244.578,87
900	128	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş.	23.303.560,89
554	57	Haşçelik San. ve Tic. A.Ş.	36.638.019,43
721	43	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	29.147.359,75
857	80	Hatboru Çelik Boru San. ve Ticaret Ltd. Şti.	24.247.324,71
744	108	Hateks Hatay Tekstil İşl. A.Ş.	28.184.371,35
887	69	Hazal Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	23.586.807,23
662	59	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	31.540.132,39
522	12	Hisar Çelik Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.291.100,21
991	143	Hisar Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.997.635,69
814	12	Hisar Yumurta ve Nakliyat İthalat İhracat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi	25.519.059,00
741	69	Hisarlar İth. İhr. Paz. A.Ş.	28.283.264,93
803	111	Hürsan Havlu Üretim San. ve Tic. A.Ş.	25.778.125,12
568	59	Hürsan Paslanmaz Çelik Geri Dönüşüm Tesisl. Tic. San. A.Ş.	35.979.418,53
533	12	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv. San. ve Dış Tic. A.Ş.	37.963.088,87
906	75	Işık Plastik Sanayi ve Dış Ticaret Pazarlama A.Ş.	23.108.140,31
948	95	İşılplast Plastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.949.421,87
913	76	İba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	22.885.268,54
799	61	İlay Dış Tic. A.Ş.	26.011.825,65
961	32	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	21.665.727,95
755	133	İnterteks Gıda Teks. Dış. Tic. A.Ş.	27.406.169,68
871	21	İntervo Dış Tic. ve Müessillik Ltd. Şti.	23.853.229,81
579	31	İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş.	35.563.389,20
822	127	İşbir Sentetik Dokuma San A.Ş.	25.289.538,02
996	28	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	20.936.021,33
616	74	Kanca El Al.Dövme Çelik ve Mak. San. A.Ş.	33.943.094,49
756	13	Kaplanser Halı Gıda ve Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.374.638,07
862	15	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.118.138,35
503	43	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.438.236,00
807	51	Kartet Karadeniz Toptan Elektrik Tic. A.Ş.	25.673.223,57
730	16	Kartonsan Karton San. Tic. A.Ş.	28.565.693,53
859	20	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	24.181.826,14
560	27	Kasar Ve Dual Teks. San. A.Ş.	36.331.889,82
810	52	Kasem Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.599.587,01
976	39	Kayalar Bakır Alas. San. ve Tic. A.Ş.	21.362.920,27
982	83	Kayalar Kimya San. ve Tic. A.Ş.	21.197.894,72
710	145	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	29.452.938,93
847	17	Keskinoglu İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	24.555.656,17
739	66	Kilim Dış Tic. ve Paz. A.Ş.	28.309.240,97
508	18	Kınan Dış Ticaret Ltd. Şti.	39.095.562,06
541	25	Kıvanç Teks. San. ve Tic. A.Ş.	37.372.197,92
909	129	Kocaer Dış Ticaret A.Ş.	23.077.346,17
684	24	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.	30.564.506,52
635	41	Korel Elekt. San. ve Tic. A.Ş.	32.852.790,82
743	9	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	28.214.069,19

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
717	29	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	29.233.072,15
724	28	Kurtoglu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	29.068.686,93
587	13	Kütaş Tarım Ürünleri Dış Tic. ve San. A.Ş.	34.903.238,76
952	30	Leonardo Mermer Madencilik A.Ş.	21.850.359,19
687	5	Lidya Konservecilik Müteahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	30.518.832,51
994	33	Lilitaş Madencilik Mühendislik İnşaat İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.957.007,79
549	34	M.T Reklam A.Ş.	37.012.165,96
725	81	Mahmut Yarım Gıda İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	28.974.164,85
894	24	Makro Granit Kargo İnşaat ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.442.210,66
682	61	Marsa Yağ San. ve Tic. A.Ş.	30.648.625,83
614	86	Matiat Dış Ticaret Limited Şirketi	33.979.867,30
558	4	Matraş Dış Tic. A.Ş.	36.475.585,69
650	15	Meka Beton Santralleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.	32.314.736,97
776	68	Memişoğlu Tarım Ürün. Tic. Ltd. Şti.	26.630.480,32
918	74	Mer Gıda Sanayi A.Ş.	22.692.099,00
897	78	Mersin Şeker Tar. Ünl. Doğal ve Miner. Su ve İç. Nakl. San. Tic. Aş	23.337.838,53
723	80	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	29.081.516,65
929	23	Metal Yapı Holding A.Ş.	22.395.666,16
745	22	Metamar Mermer Granit Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	28.154.320,75
977	78	Mgi Coutier Makina Yedek Parça İml. ve San. A.Ş.	21.331.424,21
834	30	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	25.008.309,61
930	29	Mikroman Maden Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.386.942,89
537	60	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	37.571.599,10
869	123	Mintay Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	23.866.602,91
642	83	Modavizyon Teks. San. ve Tic. A.Ş.	32.581.350,89
704	14	Modern Karton San. ve Tic. A.Ş.	29.703.732,84
561	28	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	36.295.144,49
939	20	Motif İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.155.759,59
680	69	Mtc Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	30.763.588,97
602	55	Nawras Tarım Ürün. Gıd. Nak. İnş. İth. İhr. San. Ltd. Şti.	34.366.247,05
995	61	Nazen İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	20.949.986,91
878	67	Neşe Dış Ticaret A.Ş.	23.772.377,20
922	14	Nimeks Organik Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.561.867,01
829	16	Noordzee Su Ürün. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	25.145.661,17
626	15	Novaplast Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.298.699,37
824	69	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürünli. San. ve Tic. A.Ş.	25.235.028,32
618	13	Nsk Armatür ve Aksesuar San. ve Tic. A.Ş.	33.750.296,78
516	63	Nsn Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.541.208,47
848	56	Ocs Kablo San. ve Tic. A.Ş.	24.536.523,10
581	30	Oğuz Teks. San. ve Tic. A.Ş.	35.324.389,23
935	77	Omiv Petrol Ofisi A.Ş.	22.287.191,55
652	17	Oskar Orman Ürn. Petr. Teks. Gıda Day. Tük. Mal. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	32.158.151,45
843	30	Ömer Atiker Makine Metal İnşaat ve Yakıt Sistemleri İth. İhr. A.Ş.	24.660.843,27
927	131	Örsan Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş.	22.481.388,73
944	148	Özdemir Üç Teks. San. Tic. Ltd. Şti.	22.060.917,15
828	115	Özdilek İthalat İhracat ve Pazarlama Ltd. Şti.	25.164.948,04
609	40	Özgüven Dış Tic. Ltd. Şti.	34.175.783,59
916	82	Özkan Demir Çelik Dış Tic. A.Ş.	22.786.661,58
867	15	Özler Tarım Ürün. Üretim Paz. Sanayi ve Tic. A.Ş.	23.908.124,18
526	42	Öztiryakiler Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	38.148.165,16
719	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San. A.Ş.	29.200.291,46

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
855	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic. A.Ş.	24.281.442,26
656	91	Pakpen Dış Ticaret A.Ş.	31.892.575,58
797	19	Paksel Kimya San. ve Ticaret A.Ş.	26.050.997,67
986	144	Paşa Turizm San. Teks. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	21.061.719,04
665	88	Penti Giyim Ticaret A.Ş.	31.435.425,08
566	72	Pet Dış Tic. Ltd. Şti.	36.034.011,61
819	13	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	25.406.878,02
882	17	Piramit Golteks İç ve Dış Tic. A.Ş.	23.688.453,22
520	48	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	38.483.653,35
873	118	Polimer Plastik San. ve Tic. A.Ş.	23.837.519,99
813	15	Post Halı İth. İhr. Ltd. Şti.	25.519.529,00
700	40	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	29.800.036,07
766	8	Punto Deri San. ve Tic. A.Ş.	27.020.737,79
933	82	Putzmeister Pazarlama ve Tic. Ltd. Şti.	22.328.095,53
972	21	Rapak San. Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	21.480.402,55
645	84	Re Grup Dış Ticaret A.Ş.	32.506.396,70
928	60	Recep Güzeldağ Teks. Gıda İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.398.192,07
648	38	Remateks Teks. Tic. ve San. A.Ş.	32.368.631,32
747	49	Ritaş Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	27.908.736,05
938	22	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	22.175.464,60
954	83	Rozak Demir Profil Tic. ve San. A.Ş.	21.833.560,68
866	4	S.S. Marmara Zeytin Tarım Sat. Koop. Birliği Marmarabirlik	23.954.972,40
796	32	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	26.052.535,61
760	25	Sanica Dış Ticaret A.Ş.	27.182.252,96
691	81	Sa-Ra Enerji İnşaat Ticaret ve Sanayi A.Ş.	30.207.997,74
531	76	Sarar Giyim Teks. Enerji San. ve Tic. A.Ş.	37.977.859,46
546	56	Sarıtaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.	37.116.352,16
629	41	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak. İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	33.175.144,47
623	12	Schott Orim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.528.149,47
547	49	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San. A.Ş.	37.096.352,38
782	11	Selah Makine ve Gemicilik Endüstri Tic. A.Ş.	26.463.474,36
746	46	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	27.962.686,77
627	57	Selva Gıda San. A.Ş.	33.234.004,82
943	82	Sem Global Dış Tic. A.Ş.	22.061.071,29
940	134	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San. Tic. ve Turz. A.Ş.	22.080.514,60
732	48	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	28.556.632,40
705	68	Ser Teks. Ulusl. Taşım. İnş. Gıda Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	29.603.577,46
591	51	Sio Automotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	34.776.287,60
998	43	Simtek İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.922.182,32
688	26	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	30.452.399,65
970	59	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.514.528,19
842	14	Star Gıda Maddeleri Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	24.677.848,46
978	84	Subor Boru Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.328.393,43
525	66	Sufi Çorap ve Teks. Ürünli. San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.167.038,26
981	88	Sun Pet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	21.281.278,44
615	41	Süper Teks. San. ve Tic. A.Ş.	33.977.705,49
792	74	Süperlit Boru San. A.Ş.	26.188.270,76
608	8	Sürsan Su Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	34.183.288,84
613	54	Syngenta Tarım San. ve Tic. A.Ş.	34.035.694,05
740	99	Şahintürkler Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	28.293.055,83
640	96	Şenmar Dış Tic. Ltd. Şti.	32.623.626,78

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2013 Genel Sıralaması	2013 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2013 (\$)
898	18	Şenpiliç Gıda San. A.Ş.	23.330.652,21
765	105	Tandem İhracat A.Ş.	27.022.712,43
905	71	Tat Makarnaçılık San. Tic. A.Ş.	23.136.125,56
588	52	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	34.898.840,99
785	54	Tek Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.352.291,45
521	64	Teksim Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.405.197,17
955	12	Temer Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	21.809.173,39
864	64	Tiryakiler Oto Makina Ticaret ve Sanayi A.Ş.	24.102.014,21
968	20	Topçuoğlu Hayv. Dayanıklı Dayanaksız. Tük. Mal. Giy. Tic. ve San. Ltd. Şti.	21.529.652,07
620	11	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	33.720.751,17
941	80	Trelleborg Çerkezköy İth. ve İhr. Oto. Tic. A.Ş.	22.074.586,53
959	8	Tukaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	21.752.307,43
770	149	Turan Teks. San. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	26.862.133,03
962	31	Tureks- G-M Mermer Granit Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	21.655.742,82
663	66	Ufuk Boru San. ve Tic. A.Ş.	31.498.420,57
946	78	Uğur Seluloz Kimya Mak. ve Gıda San. Tic. A.Ş.	22.003.886,96
631	64	Uğur-San İth. İhr. Top. Gıda Nak. İnş. Sınır Tic. Ltd. Şti.	33.051.819,41
542	48	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San. A.Ş.	37.356.433,41
868	11	Ulaş-Can Deri Konf. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.887.534,82
524	46	Ulusoy Un Sanayi ve Tic. A.Ş.	38.194.414,00
992	60	Unika Universal Kablo Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.989.015,81
901	70	Unmak Gıda Tar. Hay. ve İht. Mad. Paz. İth. İhr. Dış T. San. Ltd. Şti.	23.284.191,99
750	49	Ünal Kablo Dış. Tic. Ltd. Şti.	27.801.656,70
701	92	Ünl Dış Tic. Ltd. Şti.	29.794.417,58
825	80	Ürün Tarım Ür. İth. İhr. Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.	25.218.115,10
914	47	Vefa Prefabrikte Yapılar San. Tic. A.Ş.	22.881.150,37
886	5	Verde Yağ Besin Maddeleri San. ve Tic. Anonim Şirketi	23.612.533,34
808	10	Veronica Deri ve Teks. San. Tic. Ltd. Şti	25.626.111,57
600	90	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	34.372.779,06
668	17	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. A.Ş.	31.299.535,41
749	47	Yakar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.857.881,09
798	9	Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.	26.035.026,57
685	66	Yamakoğlu İnş. Taah. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.	30.553.164,12
686	70	Yaprak Otom. San.ve Tic. Ltd. Şti.	30.540.507,20
727	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	28.764.986,15
969	75	Yeni Habur Gıda Pet. Nak. Turizm. Tekst. Tar. İth. İhr. San. Tic. Aş.	21.515.440,00
945	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş. Tekstil Tar. İth. İhr. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti.	22.052.060,98
514	11	Yıldız Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.583.361,25
772	81	Yılmaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	26.737.513,27
677	90	Yns Teks. ve Konf. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	30.867.189,55
883	22	Yüksel Seramik San. ve Tic. A.Ş.	23.679.105,86
908	72	Yumurtacılar Zahire Tarım Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.	23.083.050,00
510	9	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	38.940.557,30
778	84	Zınar Export İmport Dış Tic. Ltd. Şti.	26.549.215,33

*Alfabetik sıralamada araştırmaya katılmayan ve adının açıklanmasını istemeyen firmalar dikkate alınmamıştır.

2013 YILI
TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK
1000 İHRACATÇI FİRMASI

KARŞILAŞTIRMALI
VERİLER

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM İHRACAT - İLK 500

Sektörler	İhracat (ABD \$)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	3.875.629.483,00	4.800.927.846,00	5.956.690.235,00	6.781.338.617,30	8.157.969.918,41	8.343.908.238,06
Bitkisel Ürünler	3.262.616.876,00	4.141.808.070,00	4.886.247.155,00	5.863.363.776,64	6.830.129.780,98	6.817.558.998,42
Hayvansal Ürünler	201.107.687,00	111.884.163,00	182.163.196,00	357.593.461,64	384.143.193,12	470.215.491,27
Ağaç ve Orman Ürünleri	411.904.919,00	547.235.613,00	888.279.884,00	560.381.379,02	943.696.944,31	1.056.133.748,37
2-SANAYİ	65.125.279.279,00	44.960.971.100,00	55.591.640.909,00	66.752.697.722,75	66.162.397.075,62	65.708.183.706,00
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	3.838.112.636,00	3.315.168.500,00	2.998.424.638,00	3.401.130.938,70	3.448.873.681,89	3.464.453.167,00
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	10.442.596.914,00	4.883.344.200,00	7.535.376.888,00	9.440.717.830,47	10.229.864.918,56	9.525.582.340,00
Sanayi Mamulleri	50.844.569.729,00	36.762.458.400,00	45.057.839.383,00	53.910.848.953,58	52.483.658.475,17	52.718.148.199,00
3-MADENCİLİK	1.907.982.403,00	1.045.370.980,00	1.413.813.305,00	1.152.927.760,47	986.648.206,80	2.064.764.303,00
4-TOPLAM	70.908.891.164,00	50.807.269.926,00	62.962.144.449,00	74.686.964.100,52	75.307.015.200,83	76.116.856.247,06

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM İHRACAT - İKİNCİ 500

Sektörler	İhracat (ABD \$)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	1.738.056.429,00	1.355.107.383,00	1.970.547.417,00	2.418.116.184,56	2.124.129.592,31	2.912.782.888,00
Bitkisel Ürünler	1.514.602.140,00	1.100.233.300,00	1.567.566.121,80	1.905.391.003,18	1.432.229.427,73	2.129.726.871,00
Hayvansal Ürünler	94.410.303,00	130.807.141,00	163.228.308,09	258.911.199,23	362.223.043,80	368.057.660,00
Ağaç ve Orman Ürünleri	129.043.986,00	124.066.942,00	2.397.520.987,41	253.813.982,15	329.677.120,78	414.998.357,00
2-SANAYİ	6.309.047.083,00	5.738.349.635,00	7.512.231.967,00	9.649.634.519,67	10.248.836.713,08	11.000.008.279,00
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	1.286.193.920,00	1.081.989.470,00	1.299.214.837,25	1.589.123.510,77	1.424.754.069,64	1.875.457.583,00
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	617.474.588,00	643.334.225,00	1.078.094.594,18	1.231.450.196,46	1.176.185.211,99	1.366.512.945,00
Sanayi Mamulleri	4.405.378.575,00	4.013.025.940,00	5.134.922.535,71	6.829.060.812,44	7.647.897.431,45	7.758.037.751,00
3-MADENCİLİK	559.916.567,00	416.651.484,00	455.936.316,00	453.346.938,50	540.639.270,68	412.662.625,00
4-TOPLAM	8.607.020.080,00	7.510.108.502,00	9.938.715.700,00	12.521.097.642,73	12.913.605.576,07	14.325.453.792,00

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT DAĞILIMI (\$)

Sektörler	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	5.613.685.911	6.156.035.940	7.927.237.652	9.199.454.802	10.282.099.511	11.256.691.125
Bitkisel Ürünler	4.777.219.016	5.242.041.380	6.453.813.277	7.768.754.780	8.262.359.209	8.947.285.869
Hayvansal Ürünler	295.517.990	242.692.005	345.391.504	616.504.661	746.366.237	838.273.151
Ağaç ve Orman Ürünleri	540.948.905	671.302.555	1.128.032.872	814.195.361	1.273.374.065	1.471.132.106
2-SANAYİ	71.450.286.520	50.671.461.000	63.785.694.321	76.402.332.242	76.411.233.789	76.708.191.984
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	5.124.306.556	4.397.157.980	4.297.639.475	4.990.254.449	4.873.627.752	5.339.910.750
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	11.060.071.051	5.526.678.420	8.613.471.483	10.672.168.027	11.406.050.131	10.892.095.285
Sanayi Mamulleri	55.265.908.913	40.747.624.600	50.874.583.364	60.739.909.766	60.131.555.907	60.476.185.950
3-MADENCİLİK	2.467.898.971	1.462.022.480	1.869.749.620	1.606.274.699	1.527.287.477	2.477.426.928
4-TOPLAM	79.531.871.402	63.536.081.685	73.582.681.594	87.208.061.743	88.220.620.777	90.442.310.038

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMANIN TOPLAM İHRACATA ORANLARI

	2009	2010	2011	2012	2013
İLK 500 (\$)	54.270.495.697,91	63.097.782.963,00	74.686.964.100,52	75.307.015.200,83	76.116.856.245,94
İLK 500 ORAN (%)	53,40	55,40	55,50	49,59	50,17
İKİNCİ 500 (\$)	9.265.585.987,12	10.746.888.847,00	12.521.097.642,73	12.913.605.576,07	14.325.453.791,64
İKİNCİ 500 ORAN (%)	9,10	9,40	9,30	8,50	9,44
İLK 1000 (\$)	63.536.081.685,03	73.844.671.810,00	87.208.061.743,25	88.220.620.776,90	90.442.310.037,58
İLK 1000 ORAN (%)	62,50	64,80	64,80	58,09	59,61
TOPLAM İHRACAT (\$)	101.629.000.000,00	113.979.451.826,00	134.906.869.000,00	151.860.846.000,00	151.707.002.000,00

FİRMALARIN KONUMLARINA GÖRE İHRACAT TUTARLARININ İLK 1000 İÇİNDEKİ ORANLARI (%)

Firmanın konumu	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Üretici ihracatçı	75,0	75,7	69,2	69,0	68,0	64,79
İhracatçı Firma	-	-	-	-	-	14,56
Grup dışı ticaret firması	16,5	17,7	17,7	20,6	21,0	15,94
Dış ticaret şirketi (sektörel ya da sermaye)	8,6	6,6	13,1	10,4	11,0	4,70
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,00

* Firma statüsünün belirlenmesinde firma beyanları dikkate alınmıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMA ARASINDA YABANCI SERMAYELİ FİRMALARIN ORANI

(Adet)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
YABANCI SERMAYELİ	144	148	170	151	168	176
TOPLAM*	851	873	885	962	863	876
Oran	16,9	17,0	16,7	15,4	19,5	20,1

* Sermaye yapısını açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır.
** Firmanın sermaye yapısındaki payına bakılmaksızın hesaplanmıştır.

SERMAYE YAPISINA GÖRE İLK 1000 İHRACATÇI FİRMA

Sermaye Yapısı	2012		2013	
	Firma Sayısı	Toplam Firma Sayısına Oranı (%)	Firma Sayısı	Toplam Firma Sayısına Oranı (%)
Yabancı Sermayeli (%100)	72,00	8,34	83,0	9,47
Özel Sermayeli (%100)	689,00	79,84	695,0	79,34
Kamu Sermayeli (%100)	5,00	0,58	3,0	0,34
Özel-Yabancı Sermaye Ortaklı	17,00	1,97	81,0	9,25
Kamu-Yabancı Sermaye Ortaklı	80,00	9,27	10,0	1,14
Kamu-Özel Sermaye Ortaklı	-	0,00	3,0	0,34
Kamu-Özel-Yabancı Sermaye Ortaklı	-	0,00	1,0	0,11
TOPLAM	863,00	100,0	876,0	100,00

* Sermaye yapısını açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır.
** Firmanın sermaye yapısındaki payına bakılmaksızın hesaplanmıştır.

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMANIN ORTALAMA KARLILIK ORANLARI (%)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
İLK 500	5,35	8,08	7,48	5,22	6,35	4,25
İKİNCİ 500	4,90	6,93	4,90	5,52	5,82	3,97

* Karlılık verilerini açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMA ARASINDA TOPLAM KARLILIK VE YABANCI SERMAYELİ FİRMALARIN KARLILIĞI

TOPLAM KARLILIK (TL)	2013
YABANCI SERMAYELİ	5.176.737.123,10
TOPLAM	14.247.237.980,93
Oran	36,34

* Karlılık verilerini açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır.

YILLARA GÖRE KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

	2013 Yılı Kapasite Kullanımı (Firma Adet)	2014 Yılı İçinde Planlanan Kapasite Artırımı (Firma Adet)	2015 Yılı İçinde Planlanan Kapasite Artırımı (Firma Adet)
% 100-91	118	6	5
% 90-81	137	5	5
% 80-71	118	1	3
% 70-61	74	6	0
% 60-51	35	1	0
% 50 ve altında	33	171	144

* Üretici-ihracatçı firmalar dikkate alınmıştır.

SEKTÖRLERE GÖRE KAPASİTE KULLANIMI - İLK 500

Sektörler	Kapasite Kullanım Ortalaması (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	72.0	76.0	78.0	81.8	71.5	72.4
Bitkisel Ürünler	70.9	75.5	76.0	73.1	70.0	70.4
Hayvansal Ürünler	87.5	82.8	75.0	85.0	85.5	90.5
Ağaç ve Orman Ürünleri	76.8	80.5	91.0	87.3	82.2	82.2
2-SANAYİ	77.0	72.0	78.0	80.1	76.6	78.1
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	80.3	74.7	83.0	84.5	83.1	80.1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	73.5	71.4	80.0	77.4	81.0	78.9
Sanayi Mamulleri	76.6	71.6	77.0	78.3	75.0	77.8
3-MADENCİLİK	77.6	71.3	83.0	80.2	87.2	87.7
4-TOPLAM	77.1	73.0	78.0	80.8	75.8	77.3

SEKTÖRLERE GÖRE KAPASİTE KULLANIMI - İKİNCİ 500

Sektörler	Kapasite Kullanım Ortalaması (%)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	70.0	72.0	72.0	72.9	75.5	75.2
Bitkisel Ürünler	68.5	71.4	71.0	67.0	71.2	70.8
Hayvansal Ürünler	76.7	86.8	69.0	74.4	82.5	84.6
Ağaç ve Orman Ürünleri	82.5	60.9	82.0	77.3	85.5	89.9
2-SANAYİ	75.0	72.0	76.0	74.9	75.7	76.5
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	79.4	80.2	82.0	76.7	80.9	82.1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	74.9	71.2	77.0	71.2	70.5	73.0
Sanayi Mamulleri	70.6	69.8	75.0	76.8	75.5	75.8
3-MADENCİLİK	90.0	74.9	87.0	78.6	71.4	74.3
4-TOPLAM	74.8	72.1	76.0	73.9	75.5	76.1

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM PERSONEL ORTALAMASI - İLK 500

Sektörler	Personel Sayısı Ortalaması (Adet)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	520	409	483	672	454	437
Bitkisel Ürünler	530	374	455	544	394	347
Hayvansal Ürünler	155	441	970	568	593	1,125
Ağaç ve Orman Ürünleri	577	545	526	903	550	579
2-SANAYİ	590	690	767	668	842	854
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	519	461	548	491	575	477
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,056	848	798	726	888	956
Sanayi Mamulleri	513	719	791	788	875	893
3-MADENCİLİK	349	649	266	316	347	259
4-TOPLAM	667	628	704	619	757	753

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM PERSONEL ORTALAMASI - İKİNCİ 500

Sektörler	Personel Sayısı Ortalaması (Adet)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	188	158	250	528	309	348
Bitkisel Ürünler	156	137	175	333	216	275
Hayvansal Ürünler	424	341	717	959	630	681
Ağaç ve Orman Ürünleri	300	161	344	292	256	406
2-SANAYİ	293	278	310	340	354	338
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	303	323	350	313	319	339
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	499	380	394	359	453	348
Sanayi Mamulleri	212	247	284	347	346	335
3-MADENCİLİK	187	271	189	195	185	197
4-TOPLAM	257	251	294	400	339	334

SEKTÖRLERE GÖRE PLANLANAN KAPASİTE ARTIRIM ORANLARI - İLK 500

Sektörler	Planlanan Kapasite Kullanım Artırım Ortalaması %	
	2014	2015
1-TARIM	16,8	19,0
Bitkisel Ürünler	12,0	13,0
Hayvansal Ürünler	23,0	-
Ağaç ve Orman Ürünleri	49,8	55,0
2-SANAYİ	19,0	20,0
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	15,0	15,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	10,0	14,0
Sanayi Mamulleri	21,0	23,0
3-MADENCİLİK	10,0	10,0
4-TOPLAM	19,0	20,0

SEKTÖRLERE GÖRE PLANLANAN KAPASİTE ARTIRIM ORANLARI - İKİNCİ 500

Sektörler	Planlanan Kapasite Kullanım Artırım Ortalaması %	
	2014	2015
1-TARIM	32,0	34,0
Bitkisel Ürünler	32,0	37,0
Hayvansal Ürünler	27,0	9,0
Ağaç ve Orman Ürünleri	41,0	45,0
2-SANAYİ	23,0	21,0
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	18,0	17,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	24,0	20,0
Sanayi Mamulleri	23,0	22,0
3-MADENCİLİK	12,0	10,0
4-TOPLAM	25,0	23,0

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMANIN ORTALAMA PERSONEL SAYILARI

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
İLK 500	702	645	704	694	734	753
İKİNCİ 500	257	272	294	353	328	334

SEKTÖRLERE GÖRE ELEKTRİK TÜKETİMİ - İLK 500

Sektörler	Elektrik Tüketimi Ortalaması (Kwh)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	16.260.262	11.123.983	17.555.310	36.193.043	26.054.554	16.885.787
Bitkisel Ürünler	7.472.743	7.367.810	8.968.058	6.262.734	8.205.178	8.496.530
Hayvansal Ürünler	10.970.501	25.457.668	3.889.738	7.203.719	11.026.074	61.739.671
Ağaç ve Orman Ürünleri	69.241.374	57.112.410	86.978.803	95.112.677	58.932.410	70.605.671
2-SANAYİ	93.471.675	86.782.053	71.063.134	67.564.383	81.131.112	96.780.872
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	24.611.098	74.906.166	49.851.395	52.893.326	75.845.301	63.836.606
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	86.361.796	202.918.160	83.981.086	80.361.466	86.480.610	60.379.071
Sanayi Mamulleri	133.350.650	69.348.998	70.706.107	69.438.357	103.516.585	106.820.227
3-MADENCİLİK	57.607.511	49.478.232	39.448.715	37.677.609	51.025.664	115.985.839
4-TOPLAM	61.572.403	67.006.471	59.246.378	51.878.713	52.737.110	80.970.442

SEKTÖRLERE GÖRE GERÇEKLEŞEN VE PLANLANAN YATIRIM MİKTARI ORTALAMASI - İLK 500

	2013 Gerçekleşen Yatırım Ortalaması (TL)	2014 Planlanan Yatırım Ortalaması (TL)
1-TARIM	25.592.935,9	19.887.100,1
Bitkisel Ürünler	17.817.331,9	15.479.728,2
Hayvansal Ürünler	30.961.607,3	5.000.000,0
Ağaç ve Orman Ürünleri	75.727.226,8	54.460.478,8
2-SANAYİ	60.756.134,6	48.514.198,3
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	19.994.152,8	25.248.595,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	149.855.739,7	62.373.022,5
Sanayi Mamulleri	47.479.896,8	47.221.087,2
3-MADENCİLİK	19.269.538,2	56.735.351,1
4-TOPLAM	52.681.868,3	44.075.183,1

SEKTÖRLERE GÖRE GERÇEKLEŞEN VE PLANLANAN YATIRIM MİKTARI ORTALAMASI - İKİNCİ 500

	2013 Gerçekleşen Yatırım Ortalaması (TL)	2014 Planlanan Yatırım Ortalaması (TL)
1-TARIM	14.450.639,5	28.115.998,9
Bitkisel Ürünler	11.021.539,7	17.292.970,4
Hayvansal Ürünler	29.017.088,0	26.638.024,4
Ağaç ve Orman Ürünleri	16.856.789,9	64.866.575,2
2-SANAYİ	9.887.690,4	12.459.072,4
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	13.886.575,9	14.645.835,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	20.730.832,7	26.463.185,2
Sanayi Mamulleri	7.033.557,9	9.211.080,2
3-MADENCİLİK	4.994.181,7	1.925.000,0
4-TOPLAM	10.964.066,2	16.691.701,8

SEKTÖRLERE GÖRE ELEKTRİK TÜKETİMİ - İKİNCİ 500

Sektörler	Elektrik Tüketimi Ortalaması (Kwh)					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1-TARIM	56.391.292	30.950.930	8.836.052	45.643.196	22.222.302	24.359.079
Bitkisel Ürünler	3.741.480	3.418.363	4.451.501	70.075.541	6.690.174	9.503.468
Hayvansal Ürünler	17.776.653	16.387.683	23.911.439	38.960.461	17.594.202	19.607.600
Ağaç ve Orman Ürünleri	49.252.317	2.785.556	22.580.535	27.893.587	42.382.530	117.575.143
2-SANAYİ	26.791.934	17.346.652	13.562.840	17.546.657	18.508.550	29.573.043
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	18.259.702	19.545.511	26.503.930	18.095.155	17.675.058	20.225.851
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	8.968.002	59.349.992	13.885.327	24.183.728	13.678.908	19.527.058
Sanayi Mamulleri	43.836.198	7.291.828	10.560.606	10.361.090	24.171.683	33.584.979
3-MADENCİLİK	6.414.771	17.193.651	5.432.327	35.383.170	7.606.136	25.741.923
4-TOPLAM	20.114.888	21.799.704	12.376.050	31.594.927	16.112.329	28.182.452

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN AR-GE PROFİLİ

	Ar-Ge Merkezi Olan Firma Sayısı (Adet)	Ortalama Ar-Ge Çalışanı Sayısı (%)	2013 Yılında Ar-Ge'ye Yapılan Harcama Tutarı (TL)	2013 Yılı Ar-Ge'ye Yapılan Harcama Tutarının Toplam Cirodan Aldığı Pay (%)	2014 Yılı Ar-Ge'ye Ayrılacak Tutar (TL)
İlk 500	107	79,01	2.385.601.891,20	1,39	1.420.525.942,79
İkinci 500	78	17,68	237.498.412,18	1,31	252.801.362,22

*Ar-Ge yapısı ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN AR-GE DESTEK KULLANIM VERİLERİ

	Adet	Oran %
2013 Yılında Ar-Ge Desteklerinden Yararlanan Firma Sayısı	131	
2013 Yılında Yararlanılan Toplam Ar-Ge Destek Sayısı	209	100.00
TÜBİTAK	117	55.98
KOSGEB	19	9.09
EKONOMİ BAKANLIĞI	41	19.62
DiĞER	32	15.31

*Ar-Ge yapısı ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN MARKA TESCİL VERİLERİ

	Tescilli Marka Sayısı	2013 Yılında Tescillenen Marka Sayısı	2013 Yılında Tescilli Uluslararası Marka Sayısı	Patent Sayısı	2013 Yılında Alınan Patent Sayısı
İlk 500	7.908	757	3.069	3.299	495
İkinci 500	6.512	538	2.350	1.113	182

*Marka tescil verilerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır.

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN TANITIM VE PAZARLAMA VERİLERİ

Sektörler	Cironun Ulusal Tanıtıma Ayrılma Oranı %	Cironun Uluslararası Tanıtıma Ayrılma Oranı %
İlk 500	1,74	1,77
İkinci 500	2,74	1,90

*Tanıtım ve pazarlama verilerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır.

TAHMİNİ YIL SONU DOLAR KURU ORTALAMASI (TL)

İlk 500	2,28
İkinci 500	2,31

*Dolar kuru ile ilgili tahminlerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır.

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN KULLANDIĞI DEVLET TEŞVİKLERİ

Teşvik Türü	İlk 500		İkinci 500	
	Adet	Toplam Teşvik Miktarı İçindeki Oranı (%)	Adet	Toplam Teşvik Miktarı İçindeki Oranı (%)
Tasarım	5	1,06	5	1,15
Teknoloji	16	3,39	8	1,85
Ar-Ge	84	17,80	37	8,55
İstihdam	82	17,37	70	16,17
Tanıtım	27	5,72	27	6,24
Fuar	130	27,54	163	37,64
Pazarlama	44	9,32	63	14,55
Diğer	84	17,80	60	13,86

*Devlet teşvikleri ile ilgili bilgi veren firmaların kullandıkları teşvik sayıları dikkate alınmıştır.

2013 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN FUAR KATILIM VERİLERİ

	2013 yılında katıldığı yurtiçi fuar sayısı	2013 yılında katıldığı yurtdışı fuar sayısı	Toplam Fuar Katılımı İçinde Yurtdışı Fuar Katılım Oranı (%)	2013 yılı içinde Dernek - Birlik - TİM - Bakanlık ve benzeri organizatörler aracılığıyla katıldığı yurtdışı ticari heyet sayısı
İlk 500	596	886	59,78	113
İkinci 500	302	725	70,59	108

*Fuar katılımları ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI (ADET)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MARMARA	632	610	601	614	595	586
EGE	130	129	136	118	123	138
GÜNEYDOĞU ANADOLU	62	72	70	83	81	88
İÇ ANADOLU	78	83	82	76	89	81
AKDENİZ	59	72	70	69	66	71
KARADENİZ	31	30	31	34	32	30
DOĞU ANADOLU	8	4	10	6	14	6

NOTLAR

